पेशवे दप्तरांतून निवडलेले कागद

३०

शाहू व पहिले दोन पेशवे—संकीर्ण.

(१७००—१७४०)

[किंमत—६ रुपये १५ आणे किंवा ११ शिलिंग ६ पेन्स]

संपादक—गो. स. सरदेसाई, बी. ए.

गव्हर्नमेंट सेंट्रल प्रेस, मुंबई
१९३३

37062

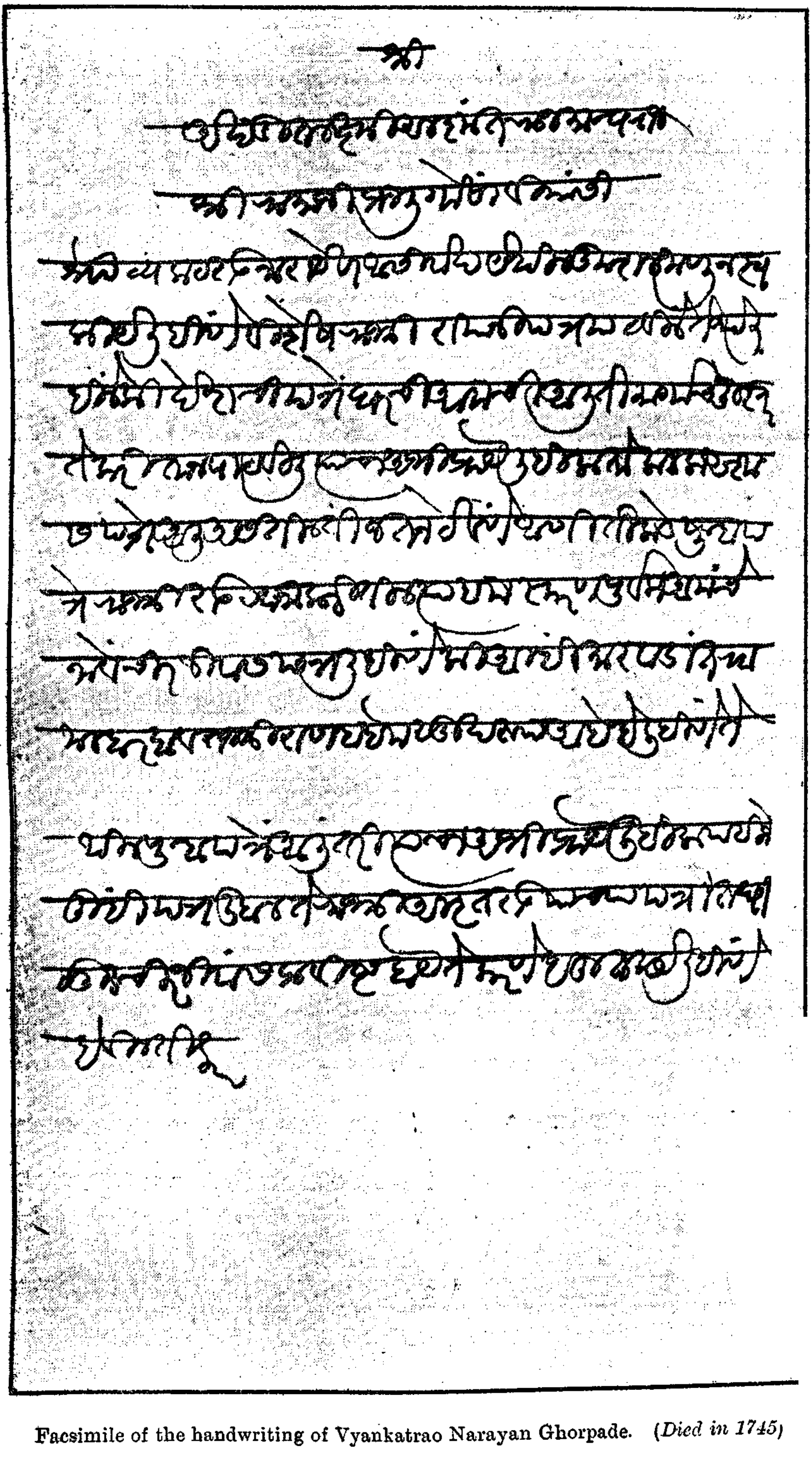
(या प्रकाशनांतील संपादकीय टीका व मतें यांजबद्दल कोणतीहि
जबाबदारी सरकारावर नाहीं.)

Selection No. 30

MISCELLANEOUS PAPERS OF SHAHU AND HIS FIRST TWO PESHWAS (1700–1740).

When the work of investigating the Peshwa Daftar was started, the section which first received attention was what is known as the Chitnisi Daftar. This mostly contained historical correspondence and yielded valuable results. The greater part of the earlier selections that have been printed came from this source. As the further investigation of other sections of the Daftar proceeded and the scope of research became widened, more papers came to light giving additional details about the subjects treated in the selections already printed. It was found advisable to offer all such subsequently discovered papers in one consolidated selection which from their very nature can only be called miscellaneous, but which are by no means less valuable on that account, particularly when it is remembered that several gaps are still found to exist in the record of the plans and activities of the first two Peshwas. This deficiency, it is hoped, will be partly made up by the papers here presented which belong to several selections already published and which must therefore be studied side by side with them. Many of them are also of an administrative and private character.

It has not been found possible to ascertain the correct dates of many of them, while there are some which are of a general character to which no date can be assigned.



Facsimile of the handwriting of Vyankatrao Narayan Ghorpade. (*Died in 1745*)

No. 1] [Before 1700

भुलेश्वर

श्री

श्रीमंत माहाराज राजश्री पंतसचिव
स्वामीचे शेवेसी

विनंती सेवक बालाजी विस्वनाथ सभासद नामजाद व कारकून प्रांत पुणें सा। नमस्कार विनंती. ता। छ १० शौवालपावेतो स्वामीचे कृपेकरून प्रांत मजकूरचें वर्तमान येथास्थित असे विशेष. वेदमूर्ति मलारभट यासी श्री येथें पूर्वीपासून अभिषेक चालत आहे त्यास अभिषेकास प्रतिवर्षी होनू पा। २४ चवीस द्यावयाची मोईन करून राजश्री पंडितराऊ व राजश्री स्वामीनें पत्रें करून दिलीं आहेत. स्वामीनेंहि पत्र करून दिल्हे आहे. त्यास सालगुदस्ता आम्ही श्रीस रुपये २० वीस प्रविष्ट केले. अखेर सालीं हुजूर येकबेरजी गेली, तेव्हां लिहिणारे पत्रें समागमे नेली न होती. यासाठीं मजमु दफ्तरीहून सदरहू वीस रुपये वजाईस काहाडिले आहेत. याकरितां प्रस्तुत भट गोसावी पूर्वील पत्रें आहेत तीं घेऊनु स्वामीचे शेवेसी आले आहेत. स्वामीनें मनास आणून लिहिणारांस आज्ञा करून वजाईस काहाडिले आहेत ते दूर करून आज्ञापत्र सादर केलें पाहिजे. ब्राह्मण भला आहे. स्वामीनें पुढे याचे हातून श्रीची पूजानैवेद्य नीट चाले ते गोष्ट करणार स्वामी धणी आहेत. सेवेसी शृत होय. कृपा केली पाहिजे हे विनंती.

¶*Balaji Vishvanath requests the Pant Sachiv to continue to Malhar Bhat the yearly allowance of Hons 20 for the worship of the temple of Bhuleshwar. Balaji Vishvanath was an officer of the district of Poona, very likely before 1700.*

No. 2] [24-12-1708

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ३५ सर्वधारी संवछर पौश्य बहुल नवमी भृगुवासरे क्षत्रियकुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी देशमुख देशपांडे पा। * * * यासी आज्ञा केली येसी जे—

पा। मजकूरपैकी निमे पेसजी राजेश्री खंडेराऊ दाभाडे यासी मुकासा होता तो दूर करून हाली राजश्री बालाजी विस्वनाथ सेनाकर्ते याकडे जमावाचे बेगमीबद्दल

मुकासा दिल्हा असे. तुम्ही माइलेसी रुजुवात असोन मुकासबाबेचा निमेचा उसूल माइलेकडे देणे.

¶*King Shahu hereby orders the revenue officers of Pargana that half the Mokasa formerly assigned to Khanderao Dabhade has been transferred from him to Balaji Vishvanath, the 1st Peshwa, for raising troops and that the amount be paid to the new assignee.*

No. 3] [1708

श्री

राजश्रिया विराजित राजमान्य राजश्री
आंताजीपंत गोसावी यासी

सेवक गदाधर प्रल्हाद प्रतिनिधि नमस्कार. येथील कुशल जाणून स्वकीये लेखन करणें विशेष. तुम्ही वसंतगडी गेलियाउपरी रुद्राजी शामजी कारखानीस किले वसंतगड याचे पाई तुम्ही बेडी घातली आहे म्हणून वर्तमान विदित जाहालें तरी त्याचा आन्याये काये? कायेनिमित्य बेडी घातली आहे हा करीना कळत नाहीं. याउपरी त्याचा आन्याये बेडी घालावी यैसा काये आहे? नाहीं तो कथला करावयास गरज काये? याउपरी त्याकडे लिगाड काये आहे तो करीना व त्यास हुजूर आणविले आहे तरी सिताबीनें पाठऊन देणें व त्यास पैके लाविले आहेत याचाहि काये करीना आहे ते लिहून पाठऊन देणे. या कामास नागोजी काल जासूद जाा राणोजी नाा जाधव चाा राा (?) पाठविले आहे. यास रुा २ दोनी देविले आसे, आदा करणें. छ १९ जमादिलोवल बहुत काये लिहिणे

बार

¶*Gadadhar Pralhad Pratinidhi to Antajipant, enquiring as to the nature of the offence of Rudraji Shamji Karkhanis who was put into confinement at Vasantgad.*

No. 4] [13-5-1709

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिशेक ३९ विरोधीनाम संवछरे वैशाख बहुल प्रतिपदा भृगुवासरे क्षेत्रियकुलावतंश श्री छत्रपति स्वामीचे सेवेसी * नाजी गायेकवाड ना * द व संमत सेवेसी लेहून दिल्हा जमानकतबा यैसाजे. जानोजी जाधव यावरी स्वामी कृपालु होऊन प्राा वालकोंडें येथें नामजाद ठेविले. त्यास जमानाविशी आज्ञा केली. यैसियास आपण हजीर जमान आसो. जाये

पले तर हजीर करून. हजीर करू न शको, तर याचे तालुकातीचा जाब करून. लेखनालंकार रुजू

तेरीख १४ रबिलोवल माहे रबिलावल

सुहूर सन तिसा मया सुरू सुद बार

¶*Gaikwad stands security for Janoji Jadhav who has been appointed at Valkonda.*

No. 5] [*23-7-1710*

श्री

राजश्रिया विराजित राजमान्ये राजश्री
अंताजी त्रिमल गोसावी यासी

सेवक गदाधर प्रल्हाद प्रतिनिधि नमस्कार उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये लेखन करणे विशेश. आम्ही श्रावणी पूर्णिमा जाहालियावरी स्वार होऊन लस्करास जाणार आहो. येसियासी पागेचे घोडियासी जीन खोगिराची बेगमी जाहाली पाहिजे याकरितां तुम्हाकडून येणेप्रमाणें आणविले असे. बितपसील

जीन सुमार		खोगीर मुस्तैद	फर्सादिवार
५ सकलादी उतम		करून पाठवणे	जिनस दाहा
१० सागली	नग सुमार	सुमार	घोडियाचा सुमार
—	१५	१५	१०
१५			

पुस्तक १०

येणेंप्रमाणें पागेचे बेगमीस आणविले असे. देखत पत्रदर्शनीं लिहिलेप्रमाणें पाठऊन देणें. श्रावणी पूर्णिमा होतांच स्वारी होणार आहे. याकरितां बहुत जरूर जाणोन सदरहू जिनस पाठऊन देणे. येक क्षणाचा दिरंग न करणें. या कामास शाहा मोरे व बालोजी कदम निा संताजी पवार जासूद यास दर रुा ४ प्रो आठ रुपये रास देणें. पावलियाचा जाब घेणे तेणेप्राा मजुरा होईल. छ ७ जमादिलाखर बहुत काये लिहिणे.

बार सुरू सुद बार

¶*Gadadhar Pralhad to Antaji Trimal, asking him to supply saddlery and other articles for king Shahu's expedition.*

No. 6   *[28-12-1709?*

श्री

राजश्रिया विराजित राजमान्य राज-
श्री अंताजी त्रिमल गोसावी यासी

सेवक गदाधर प्रल्हाद प्रतिनिधि नमस्कार उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशललेखन करणे विशेष. तुम्हास साल गुदस्तांचा हिसेब सुभा सुभाची जमेचा आकार देखील काये? त्यास गड कोट किल्यास काये, मुकासा गाव आहेत तेथील आकार त्यास उसूल तुम्हाकडील काये व परभारा काये उसूल काये ऐसा तपसीलवार कागद पाठवावयाविशी आज्ञा केली असतां, हा काली हिसेबू भानजी अनंत याबराबर पाठविला त्याणेकरून काही समजावीश होल्या यैसे नाहीं. तुम्हास येव्हडा मामला सांगितला त्याचा धंदा कोणे रीतीनें होतो हा यथंभुत कलावे याबदल येक दोन वेल लिहिलें व मागितले आसतां उसूल झडती मात्र पाठविली. त्यास रुजू पाहाता कितेक खर्च गैरमाकुली लिहिला आहे. त्याचा रुजू मोझ्या जाहाला पाहिजे. याबदल भानजी आनंतास ठेऊन घ्यावे तरी त्यास भक्षावया नाहीं. तुम्हासहि कलेना कीं लिहिणार हुजूर कागदपत्र रुजू करितां याची बेगमी करावी हें स्मरण नाहीं. हे कोणी रीत? याउपरी ऐसी वर्तणूक न करणे. लिहिणाराची बेगमी साल ग़ाचे देणे राहिले आसेल ते झाडियानिसी पदरी घालून लिहिल्याप्रमाणे कागद सुभासुभाचे संप्रदाये शुध आणऊन बहुत त्वरेनें पाठऊन देणें. येथें हुजूर राजश्री स्वामीनीं हिसेबाची आज्ञा केली आहे. समजाविशी करावी[१] करावी लागत्ये तरी रात्रीचा दिवस करून कागद बहुत त्वरेनें पाठऊन देणें. कागदपत्राच्या मामल्यास सुस्ती करून समयास आला नाहीं म्हणजे बदलमी तुम्हावरी येईल हें बरें समजणें. तैसेच हाली मामला तुमच्या स्वाध्यान आहे. तेथील जमेचा आकार बाा बाबती व मुकासे गाऊ व गड किल्याचे आकार देणें. फाजील फडनिसाबाा देऊन बहुत सत्वर पाठवणें. तैसेच जमातीचे हिसेब पाठवणे. आठ रोजांत लिहिल्याप्राा कागद पाठविले तरी बरी गोष्टी आहे. नाहीं तरी तुम्ही जाणा. सुस्ती येकंदर न करणें जाणिजे. छ ७ जिलकाद बहुत काये लिहिणे.

या कामास खलोजी माना व मलारजी जाा राणोजी जाधव यास वेतनात रुपये दर ३ याो साहा रुपये देणे. बहुत काये लिहिणे?

बार

¶*Gadadhar Pralhad to Antaji Trimal, reprimanding him for his negligence with regard to the accounts of the collection assigned to him and asking him to send at once the papers for the King's perusal.*

१ हा शब्द दुबार लिहिला गेला आहे.

No. 7] [27-2-1710

स्वस्ति श्रीराज्याभिष(क) शके ३६ विरोधनाम संवछर फाल्गुण शुध, दशमी इंदुवासर क्षत्रयकुलावतंस श्रीछत्रपति स्वामीचे सेवेसी सेवक खंडेराव दाभाडे सेनाखासखेल ल्स्कर सेवेसी लेहून दिल्हा जमानकतबा यैसाजे स्वामीनी कृपालु होऊन रा। होनाजी अनंत यासी बारा हजारी सागितली. जमानाविषी अज्ञा केली. तरी आपण हजीर जमान असों. हाजीर करू न सको तर जाब करून. लेखानालंकार. रुजू.

तेरीख ९ मोहरम सुा। अशर माहे मोहरम

मया

बार सुरू सुद बार.

¶*Khanderao Dabhade stands security for Honaji Anant appointed to the command of twelve thousand.*

No. 8] [3-8-1710

श्री

राजश्रिया विराजित राजमान्य राजश्री

अंताजी त्रिमल गोसावी यांसी

सेवक गदाधर प्रल्हाद प्रतिनिधि नमस्कार येथील कुषल जाणून स्वकीये लेखन करणे. यानंतर राजश्री स्वामीची स्वारी श्रावण मास जालियाउपरी होणार आहे त्यास भारबारदारी चालिली पाहिजे याजनिमित्य येणेप्रमाणे पाठऊन देणे.

बैल देखील ताट मूठ भार दारबारी चाले यैसे बैल	सर २०	कापड घालावयासी (पे)टारे खुरडी येक गज लांब अर्ध गज उंच गजटी (?) रुंद येक हात यैसे कातडियानें मढऊन लोखंडाचे कडिया व कोंडे लाऊन मुस्तेद करून पेटारे सुमार ५

येकूण बैल वीस व पाच पेटारे यैसे पत्रदर्शनी पाठऊन देणें. येविशी येक क्षणाचा अनमान न करणें. या कामास आणाजी सस्ता व सुभानजी कदम जा। राणोजी नाईक यासी वेतना * रुो दर ३ येकूण रुो ६ साहा आदा करणे व शाहाजी सस्ता ख रुपये २ आठ रुो देणे छ १८ जमादिलाखर सुा। इहिदे अशर मया अलफ

बार बार

¶*Gadadhar Pralhad Pratinidhi orders oxen and suit cases for the King.*

No. 9] [30-9-1710

श्रीशंकर

स्वस्ति श्रीराजाभिशेक शक ३७ विक्रीति नाम संवछरे आसीवीन बहुल चतुर्थी मंदवार क्षत्रियेकुलावतंस श्रीराजा स्वामीचे सेवेसी सेवक आज्ञाधारक वेंकाजी विठल फडनीस सुभा राजश्री संताजी जाधवराऊ विज्ञापना यैसीजे: स्वामी कृपालु होऊन माहादाजी दामोधर यास राजश्री बाबूराऊ दाभाडे याची मजमू सांगितली. त्यास जमानाची आज्ञा केली तर आपण मशारनलेस हाजीर जमान आसो. जाय पलत तर सेवेसी हाजीर करून देऊन. हाजीर करू न सको तर याचे तालुकातीचा जाब करून देऊन. लेखनालंकार.

रुजू

तेरीख १७
साबान सुहूरसन इहिदे
अशर मया अलफ

बार सुद सुरू सुद बार.

¶*Venkaji Vithal stands security for Mahadaji Damodar appointed Majumdar to Baburao Dabhade.*

No. 10] [16-8-1710

श्री

राजश्रिया विराजित राजमान्य राजश्री
अंताजी त्रिमल गोसावी यासी

सेवक गदाधर प्रल्हाद प्रतिनिधि नमस्कार येथील कुशल जाणौन स्वकीये कुशल लिहिणे. यानंतर आम्हास लस्करांत स्वारीस जाणें आहे. हुजूर पागेच्या घोड्यासी जीन, खोगीर दागदोजी जाहालेली पाहिजे. याजनिमित्य तुम्हाकडून सकलादी जीन पाच व सानली जीन पंधरा व खोगीराविशी रुपये ३० पाठविले. यैसियासी रास्तीपक्षीं जीन खोगिराची खासुदगी तुम्हावरी तीनसे आडीचसे रुा ची खासुदगी जाहाली. यैसे असतां तीस रुपये पाठविले त्याचे व बहुतसा येक जीन होईल तेणेकडून पागेची बेगमी जाहाली कीं काये? तुम्ही तरी तीस रुपये कोण्या विच्यारें पाठविले हे कलत नाहीं. याउपरी हे गोस्टींचे बहुत जरूर जाणौन तुम्हास पेसजी लिहले आहे त्याप्रमाणे जीन खोगिरे पाठऊन देणे. अगर जो जिनस लिहला आहे त्याचा पैका पाठऊन देणे. येक क्षणाचा अनमान

4478

न करणे. या कामास तुकोजी सेटगा व बहीरजी साटम जा। राणोजी जाधव जासूद पाठविले आहेत, यास दर रुा ३ प्रों ६ साहा रुपये रास देविले आसेत. देणे. छ १ रजब. बहुत काये लिहिणे.

बार बार

¶*Gadadhar Pralhad is angry with Antaji Trimal for having sent Rs. 30 instead of 300 required for furnishing the King's horses with saddles and other accessories.*

No. 11] [*25-1-1711*

स्वस्ति श्रीराज्याभिशक शके ३७ विकृतीनाम. संवछरे माघ बहुल द्वितीया गुरुवासरे क्षेत्रियेकुलावतंश श्री छत्रपति स्वामीचे सेवेसी सेवक गंगाजी काशी सभासद सेवक राजमंडळ लिहून दिल्हे जमानपत्र यैसे जे. श्वामी कृपालु होऊन रा। हरि यादव यासी रघुनाथसिंग सेनासप्तसहश्री सिलेदार याचें मजमूचें प्रयोजन सांगोन, जमानाविषीं अज्ञा केली; तरी मा।इलेंस आपण हजीर जमान आसो· मा।इले गैरहजीर जाल्या हजीर करूं. हजीर करू न सको तरी त्याचे तालुकातीचा जाब करू. हे लिहिले सही लेखनालंकार.

रुजू

तेरीख १६

जिल्हेज सु।। इहिदे आशर

मया व अलफ सुरूसुद बार

¶*Gangaji Kashi Sabhasad gives security on behalf of Hari Yadav appointed Mujumdar to one Raghunathsing, commanding seven thousand cavalry.*

No. 12] [*23-11-1711*

श्री

माहाराज राजश्री छत्रपति स्वामीचे सेवेसी

दा। बो। संभाजी लगड व खंडोजी लगड सु।। इसने आशर मया अलफ स्वामीचे सेवेसी लिहून दिल्हा कतबा ऐसाजे. आपले सिरी खंड रुपये १००० एक हजार ठेविले ते आपण कबूल केले त्याच उगवणी करून बि।। रुपये

२०० तोफखाना दि।। राजश्री आनंदराऊ
२०० किले चंदनगड
———
४००

बाकी रुपये ६०० सासे राहिले ते इा छ १ जिलकाद ताा छ १ सफर मुदती तीन माहे उगवणी करून देऊन हा कतबा लिा साही.

तेरीख ३० माहे सौवाल.

यास साक्ष

जगजीवन नारायण सब-
निवीस किले चंदनगड
लिहिल प्रमाणे दिला साक्ष.

सदरहु लिहिलेप्रमाने नरसवा
नाईक साक्ष.

¶*Shahu punishes the Lagads who are asked to pay a fine of Rs. 1000.*

No. 13] [*21-12-1711*

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ३८ खरनाम संवछर मार्गसीर्ष बहुल अास्टमी भृगवासर क्षत्रियकुलावतंस माहाराज राजश्री स्वामीचे सेवसी आज्ञाधारक गोविंद कोनेर दिमत राजश्री पंत आमात्य सेवसी लेहून देल्हा जमानत कतबा यैसाजे. राजश्री आवधूत जनार्दन याजवरी स्वामी कृपालु होऊन, प्राा तामसे व मनावे व सेवाले हे तिन्ही माहाल खासगीच्या सुभियाचें प्रयोजन सांगितलें. त्यास जमानाविशाई आज्ञा जाली तरी माईलेस आपण हाजीर जामीन आसूं. जाय पले तरी हाजीर करू. हाजीर न करू तरी त्याच्या तालुकातीचा जवाब करून. सेवसी लेहून दिल्हा जमानकतबा सही लेखनालंकार.

रुजू

तेरीख २१
जिलकाद सुाा इसने आसर

सुरू सुद बार

¶*Govind Konher offers himself security for one Avadhut Janardan appointed, to some Taluks under the King's jurisdiction.*

No. 14] [*21-12-1712*

श्री

श्रीमंत माहाराज राजश्री छत्रपति
स्वामीचे सेवेसी

विनंती सेवक बाजी भोसले हवालदार व कारकून किले सातारा कृतानेक विज्ञापना सुहूर सन सलास असर मया व अलफ. दाद प्रभु दिाा बहिरू (?) यासी

4480

स्वामीनी कैदेंत किले मारी ठेवणे म्हणोन आज्ञा केली. आज्ञेप्रा कैदेंत किल मजकुरी ठेविला असे. सेवेसी श्रुत होये छ ३ जिल्हेज हे+ विज्ञापना

शिका अस्पष्ट

¶*Who is this Dad Prabhu, apparently a political prisoner whom Shahu has kept confined ?*

No. 15] [*21-9-1713*

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिशेक शके ४० विजयनाम संवछरे अस्विन शुध त्रयोदसी इंदुवासर क्षेत्रियेकुळावतंस माहाराज राजश्री छत्रपति स्वामी. स्वामीचे शेवेसी सेवक गोपाळ सामराज सभासद राजमंडळ स्वारी रा पंत सचिव शेवेसी विज्ञापना. रा गोविंद श्रीपत याजवरी स्वामी कृपालु होऊन, किले हायेचा सुभा ता विचित्रगडचा सांगितला. हजीरजमानाविशई अज्ञा केली तरी आपण हजीर जमान असो. गैरहजीर जाले तरी हाजीर करून. हाजीर करू न सके तरी याचे निसबतीचा जाब करून. हा का सही. लेखनालंकार.

रुजू

तेरीख १२

रमजान सुा आर्बा

बार सुद सुरु सुद बार

¶*Gopal Samraj stands security for Govind Shripat to whom has been assigned the subha of Vichitragad.*

No. 16] [*18-1-1715*

शाहु रुमाल

नं ११

राजमंडल

वृंदावने

. वृंदावन माहाराज राजश्री कैलासवासी संभाजी राजे स्वामी दर जागा मौजे वढू ता पाबळ प्रा जुनर भिकाराम गोसावी व वासुदेव भट बिन शामभट धर्माधिकारणी वृंदावनाचे शुश्रूषेबदल ठेविले आहेत.

+ वळण निराळें.

वृंदावन महाराज राजश्री संभाजी राजे कैलासवासी स्वामी दर जागा मौजे वढ्ढ ता। पाबल प्रा। मजकूर छ २२ मोहरम सन खमस अशर मौजे मारी वृंदावन आहे तेथें पुस्पवाटिका फुलें व तुलसी व आंबराईची लावणी करावी व अन्न-छत्र घालावे.

¶*This is an arrangement for the preservation of the tomb of King Sambhaji made by King Shahu, his son.*

No. 17] [*21-2-1715*

नकल

(एजंट रु. नं. १७.)

श्री

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ४१ जयनाम संवत्सरे माघ बहुल चतुर्दसी इंदु-वासरे क्षत्रियकुलावतंस श्रीराजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी ता। मोकदमानी मौजे ता। सुबा यास आज्ञा केली यैसी जे मोकासियाकडून दूर करून हाली राजश्री कृष्णाजी दाभाडे सेना बारा सहश्री दिमत राजश्री खंडेराऊ दाभाडे सेनाखासखेल लस्कर याजकडे जमावाचे बेगमी बा। मोकासा दिल्हा आसे, तरी यासी रुजू होऊन मौजे मजकूरचा मोकासबाबेचा यैवज मशारनिल्हेकडे सुरलीत पावणे. जाणिजे लेखनालंकार मोर्तब.

रुजू सुरुनिवीस

तेरीख २७ सफर सु॥ खंमस आसेर

बार सुद सुरू सुद

¶*King Shahu confers an appointment upon Krishnaji Dabhade and has assigned him to work under his uncle Khanderao.*

No. 17A] [*24-1-1717*

(शाहू रुमाल १)

रा॥ रोजकीर्द सु॥ सबा

छ २२ सफर माघ बहुल नवमी गुरुवासर ताकीदपत्रें मुकासें रा॥ कानोजी भोसले साहेब सुबा

सरकार माल्वा प्रा। नेमाड पैकीं २८ परगणे

रुजू वतन देशमुखी पेशजी प्रा। माहाल ९

सराकार हांडियापैकी १४ परगणे. १ कालीभित परगण्यापैकीं ९ महाल

रुजु देशमुखी हांडे हल सरकार

मो. जुनर (?)

मो॥

¶*The Mokasa of some provinces north of the Nerbuda is assigned to Kanhoji Bhonsle as early as January 1717.*

[24-1-1717

रा रोजकीर्द

छ २२ सफर सुा सबा अशर

ताकीदपत्रें राजश्री कानोजी भोसले याजकडे पेशजी मुकासे दिल्हे आहेत तेणे प्रमाणे करार करून ताकीदपत्रें दिल्हीं. माघ बहुल नवमी गुरुवासरे.

प्राा वराड पैकीं	सरकार मेहकर पैकी	सरकार वेताल
९० परगणे	३	वाडीपैकी
१९ कसबे		३

सरकार वासीम ९ सरकार नांदेड ८ भागानगर ४ अशेरी खानदेश ८ माहूर १३ अमदाबाद ३२ उजेनी १७ भेलसा १९ इत्यादि.

¶*The King Shahu assigns some provinces to Kanhoji Bhonsle for his Deshmukhi Vatan.*

No. 18] [*10-7-1718*

श्री

श्रीमंत माहाराज राजश्री छत्रपति

स्वामीचे सेवेसी

विनती सेवक बाजी भोसले हवालदार व कारकून किले सातारा कृतानेक विज्ञापना यैसीजे. ताा छ २२ साबान सुहुर सन तिसा अशर मया व अलफ. स्वामीचे कृपादृष्टीकरून वर्तमान यथास्थित असे. विज्ञापना यैसीजे. सुलतानजी थोरात याचा लेक बनाम मगाजी थोरात ताा हो अलाबक्ष चोपदार व किलांचे लोक देऊन पाठविला. आज्ञा कीं दमाजी थोरात याचे कबिल्यांत किलेमजकुरीं ठेवणें. आज्ञेप्रमाणें लोक खास बारदार दिा हुजूर रस्तखाना व किलेकरी यांचे हवालीं केला असे. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶*This gives some details of Damaji Thorat's rising.*

No. 19] [*1718-19*

श्री

श्रीमत माहाराज राजश्री

छत्रपति स्वामीचे साो

विनंती सेवक देवजी सिरके विज्ञापनां सुरु तिसा आशर मया आलफ. कारण सेवसी लेहोन दिल्हा कबूल कतबा यैसाजे. राा उमाजी जगथाप कृष्णाजी जगथाप यास पनालेयाचें जुजात पाडाव करून आणिले त्यासी स्वामी कृपालु होऊन बारा

4483

हजार रुपये खंड करून निर्मुक्तता करून हाजीर[1] जामिनाविसी आज्ञा केली त्यावरून हरदूजणास आपण हाजीर जामीन आसों. हे जात[2] पलत तरी याचे तालुकातीचा[3] जाब करून[4]. हे[+] लिहिले सही.

¶*Devji Shirke stands security for the two Jagtaps. This paper shews how political prisoners were dealt with.*

No. 20] [*7-2-1719*

श्री

श्रीमन्माहाराज राजश्री छत्रपति स्वामीचे सेवेसी

विनंती सेवक बाळाजी भोसले हवालदार व कारकून किले सातारा कृतानेक विज्ञापना यैसीजे. स्वामीचे कृपादृष्टीकरून सेवकाचे व किले मजकूरचे वर्तमान यथास्थित असे विज्ञापना यैसीजे. स्वामीनी किले मजकुरावरी बंदुत्रे पाठविले ते किले मजकुरीं अटकेत ठेविले बिा

आपाजी	आपाजी रामचंद्र	वेंकटराऊ नारायेण
१	१	१
सिवलिंगपा देसाई गोकाक		येकणा ब्राम्हण दिा सिवलिंगपा
१		१

लंग

०

येणेंप्रा पांचजण किले मारी आज्ञेप्रा बेडिया घालून ठेविले असेत. सेवेसी श्रुत होये छ २८ रबिलौवल सुहुर सन तिसा अशर मया व अलफ हे विज्ञापना.

¶*The fort of Satara, in addition to Shahu's residence, was also used for confining certain culprits, among whom is Vyankatrav Narayan Ghorpade of Ichalkaranji.*

No. 21] [*18-3-1719*

श्रीशंकर

।॥১

मा आनाम नागोजी देसमुख व सिवाजी विस्वनाथ देसपांडे प्रा चांदवड यासी माहादाजी दाजी जमेनीस सुा तिसा आसर आलफ. आम्ही यात्रस गेलियावर तुम्हाकडील वर्तमान कांहींच कलत नाहीं. त्यास हाली कसबे वोझर येथे येऊन

---

१ हाजीर जामीन = हजर करून देण्याबद्दल जामीन. २ जातपलत = जातील, पळतील.
३ तालुका = संबंध. ४ करून = करूं. + येथून अक्षरें बाळबोध.

मुा जाला आहे. तुम्हास दोन पत्र पाठविली परतु तुम्ही आलस नाहीं यावरून तुम्हास काये म्हणाव? तर हा देखत पत्र कसबे चानवडचे पाटल कुलकर्णी घेऊन व प्रागण मजकूरचा मदत सर पाटेल घेऊन सिताबीन येन पाहचण. येक घडीचा विलंब न करण. आम्ही वर्तमान आइकिल की तुम्ही जेजयाची पटी केली तर हे गो(ष्टी) तुम्ही काही बरी केली आहे ऐसे नाही. रा सर सुभेदार येथ असता हे गोष्ट तुम्ही करिता हे बर करीत नाही. आजपावेतो जे केल ते उतम केल. याउपर हे बर नाहीं. जे करण ते तुम्ही व मोकदम येक जागा जालियावर जे होण ते होईल. गावगना तुमची आमची भेट होये तवर कोठ रोखा पत्र न करण. तमाम मोकासियास ताकीद आहे जेजयाचे काम चालणार नाही. काकाजीपंत लदूं(?)ताा कागद तिसाला घेऊन येण. माजन व तनखा व हाली-जमाबंदीया जाली आहे व फुजदारपटा किरकोल पटी ज्या जालिया आसतील ते कागद घेऊन येण राा छ ७ जमादिलवल.

¶*Mahadaji Daji Jamenis calls upon the Deshmukhs and the Deshpandes of the district of Chandwad to come and meet him with all the accounts of the cesses imposed and desist from exacting the Jazia in future.*

No. 22] [*14-2-1719?*
[*4-2-1720?*

श्रीमुद्गल[१]

स्वस्ति श्रीमंत राजश्री रायेभानजी-
बावा प्रभुवर्याप्रति

स्नेहपूर्वक मुद्‌गलभट कृतानेक आसीर्वाद विनंती * * * * कुषल मुा म्हसवड ताा फालगुण शुध शस्टी भृगुवासर येथास्तित आसे विशश. आज्ञा घेऊनू आले-नंतर सिंगणापुरीहून वर्तमान लेहोन पाठविले होते विदित जाहालेच आसेल. त्या आलीकडे नौवरीचा विचार मनास आणावयाबदल आम्ही राा नागोजी माने याचे भेटीस म्हसवडास आलो. नरसो राम यांसी बुधास राा सखोपंत * * सिदोजी पोल यांकडे पाठविले. राा पदाजी घाटगे यासहि आपले * * * * * पाठविलें राा बालोजी घाटगे यांची येक मुली व राा मि(ठो)जी घाटगे याची येक यैशा दोघी नोवऱ्यामधें समस्ताचे म(ते) राा मिठो घाटगे याची मुली नेमस्त करावी यैसा विचार जाहला. दोहीमधे मुलीचा गवठ आणि सगूण हेच. यैसा निर्धार जाहलेनंतर सोभागेवती राा राधाबाई येहीं राा मिठाजी घाटगे यांची मूल

---

१ शब्द बोलबोधींत असून निराळ्या वळणाचा आहे.

व तिची आई यैसीं बुधाहोऊनू म्हसवाडास आणविली. सिदोजी पोल यांकडे रुा येक सहश्र देविले होते तेहि नरसो राम याबराबर तेहि पाठऊन दिले. त्यावर भले ब्रा(ह्मण) सिस्ट बोलाऊन आणून वधुवराची ग्रहमैत्री मनास आणिता संपूर्ण गुण ३१ येकतीस लाभले. ते रासी नक्षेत्राचे पत्रिका ले * * *. पाठविली आसे त्यावरून विदित होईल. सर्व प्रकारे सोहिरिकेस योग्य आसे समजोन फालगुण शुध पंचमी गुरुवारीं मागणीचे विडेची कार्येसिधी जाहली. यास खर्च आपण आज्ञा केली होती व येथील प्रसंगासारिखा लौकीक सौरस करून फुडील लक्ष प्रसंगांत खर्च विशश होणार त्यास हाली थोडकेनेच करून

* * * येक सर्व आपण आज्ञा केली होती * * * * येक नग साखल्या होता ईत(?) सौा राधाबाईचे मते दुसरा नग करून दोनी सेरामधे करावे यैसे जाहले. त्यास अगत्या अगत्य साखली व पाटल्या योा नग २ त्यास मोहरा ३८ व सोने मासे ४४४- रुपये

४३७ साकलीया- मोहरा व मासे सवा च्यार योा

८१ पाटल्या मोहरा ६

———

५१८

कापड जिनस यांकडील आदा सेरीर संमधीक लोकास या लग्नप्रसंगीं द्याव- यास पाहिजेच. त्यास आजीचे प्रसंगी वारावे यैसे याचे मताचा वि * * * * स्तार खर्च दोन हजार रुपयाचा * * * थोडकेने वरून याचे समा- धान होते आणि लौकिक शोभा दिसोन येते. पेस्तर खर्चास हलका येते. येदंनिमित्य मुखे रा नागोजी माने व राधाबाई व रा मिठोजी घाटगे

4486

किता खर्च

१३॥ कपाली * * * * * *

८४ पाने बैल २ येकूण हजार ८८००० यास रुपये

१२॥। सुपारी ४३ * *

६॥। खारीक ४२

६॥। खोबरे

७। गूळ ४२ योा

३॥ साखर ४॥ योा

।≡ नाबद(?) ४४१ योा

॥ * * *

१–। कुंकू ४४२

॥ नारल ९ योा

४≡ गहू ४४। योा

३॥ गुा आतारनाडे पुडी व अबीर व तेल

२४ दक्षणा ब्राह्मणास व बंजेत्री व चोपदार व खिजमतगार व * * *

———

१६४४

किाा मोहर १ किाा १९०॥ बदल मुशाहिरा खर्च

व त्याची स्त्री यैसे चतुवर्ग पस्तर खर्चात नेमणू * करून वरकड याकडील समस्त * * * समजावीस याचे विद्यमाने केली त्यास खर्च कापड सणगे ९६

रुपये

३६९

याचा तपसील आलाहिदा लिहिला आसे

५० मुद्गल भट उपाधे परवानगी रा रायभान

२९ जासूद व कारकून

७९

तेरीज

९१८ सोने

३६९ कापड

१३॥ मोहर

१९० किरकोली

१०४७०

७९ बदल मुशाहिरा

११२२

३९ किरकोली

११२९

येकून अकरासे पंचवीस रुा आजी ताा खर्च होऊन कार्य

राा राधाबाईकडून मुबदला घेऊनू दिल्हे आहेत * * उपर लग्नाचा मुहूर्तबद्दल पंचमीचा आहे. आपणहि तेथे मनासी आणून मुहुर्ताचा निर्धार करून आम्ही नो * * सहवर्तमान कोण स्तलास यावे ते आज्ञा केली पाहिजे. आज्ञेप्राा वर्तणूक करून राा राधाबाईकडील य * * * * * खर्च जाहला त्याचे बेगमी करून पाठविली विशश जाहला म्हणऊ आपण सेब्द ठेवितील तर लग्नप्र(सं)गी सर्वेहि समुदाये राा मिठोजी घाटगे याकडील व राा नागोजी माने याकडील आणावा त्यास देतां वस्त्रें योग्य दिलीं पाहिजेत. तेणेकरून खर्च वाढणार आणि हाली थोडकेने वारिले. माने याचे समाधान व लौकिकहि सौरस दिसोन येईजेतो. येदंनिमित्य पुढील खर्चाचें वोझे वारिलें आहे. विशाद मानिला न पाहिजे हे[१] वीनती.

¶*The news of the selection of a bride and the subsequent ceremony of betrothal with the gifts of ornaments is communicated to Raybhanjikaka by Mudgalbhat Rajopadhye. The daughter of Mithoji Ghatge is the girl selected. Can it refer to the marriage of Fatesing Bhonsle? Can Nagoji and Radhabai Mane be the same that were concerned in the murder of Santaji Ghorpade?*

१ यापुढील मजकूर बालबोधींत.

No. 23] [11-6-1719

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ४६ विकारी संवस्तरे आषाढ शुध पचमा गुरुवासरे क्षेत्रियेकुलावतंस श्रीशाहू छत्रपति स्वामी याणी समस्तराजकार्यधुरंधर विस्वासनिधि राजमान्य राजश्री बालाजी पंडित प्रधान यास आज्ञा केली ऐसीजे राजश्री रुस्तुमराऊ जाधव याचे सरकार दौलताबाद येथील देशमुखी व देशपांडेपणाचें वतनाचेविशीं व पातशाहींतून मनसब व कदीम जागिरीची साह्यता करून, वतनाचा अमल सुरलीत होये, आणि मनसबा व कदीम जागीर बाहाल करणे म्हणोन, तुम्हास जातेसमई रुबरु आज्ञा केली आहे. त्यास तुम्ही त्वरेने हस्तनापुरास गेलेस, त्यामुले हा प्रसंग होऊन आला नाही. सांप्रत तुम्हाकडे मारनिलेनी मनुष्य पाठविले आहे; व त्रिंबकजी शंकर व बावाजी दिवाकर तेथे आहित. तेहि तुम्हास आपल वर्तमान सांगतील. यैशास * * * * सर्व प्रकारे स्वामीस अगत्य आहे. त्याच्या वतनाचे सुरलीत करून द्याव ; व मनसबा व जागीर बाहाल करून द्यावे लागते, यैसे गोष्टीस तुम्ही खान अजम अलमअलीखान व राजश्री शंकराजी मल्हार यास च्यार गोष्टी सांगोन, वतनाची सनद असनाद करून देऊन, अमल सुरलीत होये तें करणे. मनसबा व जागिरीची तुम्ही बाहाली करून घेतलीच असेल. घेतली नसेली * * * प्रयोजनेकरून सनदा घेऊन हुजूर बोलून देणें. आगर तुम्ही याल तेव्हां घेऊन येणें. राणोजी जाधव तेथे आहेत त्यांची सर्वप्रकारें साहीत करणे. येविशी अंतर न करणें. तुम्हास च्यार दिवस तेथें राहणें होईल तरी सनदा याच्या माणसा बा आधीं पाठऊन देणें. जाणिजे बहुत लिहिणे तरी सूज्ञ असा

बार

¶*The King Shahu orders the Peshwa Balaji Vishvanath to grant the right of Deshmukh and Deshpande to Rustumrao Jadhao—which was delayed on account of his sudden departure for Delhi—and to mediate for him if necessary with Alam Alikhan and Shankraji Malhar.*

No. 24] [15-10-1720

श्री

राजश्रियाविराजित राजमान्य राजश्री आंबाजीपंत स्वामीचे सेवेसी

सेवक मल्हार दादाजी सां नमस्कार विनंती. येथील कुशल आश्विन वदि १० जाणून स्वकीये लिहिले पाहिजे. यानंतर पूर्वी पत्रें पाठविलींच आहेती. वर्तमान श्रुत होईल. सला मामला व्हावा त्यास सैदांची प्रत्यक्षा होती ऐसियास

हसन अलीखान यास महमद अमीरखानाने मारिले. हें सविस्तर राजश्री पंताचे पत्रीं लिा आहे त्यावरून कलेल. हा जिल्हा आपला आहे. सला लौकर जाला तरी बरे. दुसरियाकडे यश न वजे यैसे कीजे. नदवाजी पाटील विंचुरकर याणे गतवर्षी आमचे राऊत धरून आब्रू घेतली. सांप्रत धुमधाम करितो. तसेच गोविंदराऊ संकपाल याणे कालसूरची पाटीलकी घेतली. तकसीमदार मांग घालून मारिला. मवासगिरी करितो. खंदक खणतो हें सविस्तरें रा पंताचे पत्रीं लिा आहे. सोमवंसी मुकासी मन न घालीत स्वामीने त्यांस सांगोन दोहीने [illegible] पाहिजे. विशेष काय लिहिणे कृपा असो दीजे हे विनंती.

राजश्री आयाबा तथा राजश्री रामाजीपंत तथा राजश्री कृष्णाजीपंत स्वामीस सां नमस्कार विनंती.

¶Malhar Dadaji Barve from Delhi to Ambajipant Purandare at Satara, communicating the news of the death of Hussein Sayyad and calling upon (the Peshwa Bajirao) to come forth boldly to take charge of the vacant situation (at the Emperor's Court) and not to allow any one else to intervene and snatch away the chance.

No. 25] [*24-4-1723 ?*

श्री

श्रीमंत राजश्री पंत स्वामिचे सेवेसी

सेवक गोविंद कृष्ण साष्टांग नमस्कार विनंती. ताा छ २९ रजब पावेतो वर्तमान येथास्थित असे विशेष. चाकणेचा किलेदार छ मजकुरी जुनरीहून डेरे बाहेर दिल्हे. बाा पाचसे स्वार व सातसे बरखंदाज व पनास जेजाला येणेप्रमाणे जमाव आहे. याखेरीज आणखी कुमक उपरालियास मखबुल अलम याची येणार आहे. मोगली मतलब काही कलत नाहीं. जमाव पोख्त आहे. आम्हाजवली जमाव येणेप्राो बि ताा स्वार

४४ येमाजी बाबले याचे पथक लाहान थोर गणती मात्र	बरखंदाज व अडाव
	७० गडकरी
	२० लोहगड
३० नवे स्वार सिबंदी थोर लहान.	२९ कोरी
	९ घनगड
	२० पुरंधरकरी
७४	७०

२० किले नारायेण गडकरी

१४ सुभानजी सिंदे याचे जमावाचे माणूस

१०० सिबंदी सुभेमजकूर

२०४

येणेप्राो जमाव आहे. याच संधीमध्यें राजश्री वासुदेव जोशी याचें पत्र आलें कीं पनास स्वार येमाजी वाबले याचें पथक पाठऊन देणें, म्हणोन लिहिले. त्याची तालीक बजिनस पाठविली आहे, त्यावरून अवगत होईल. मोगली काव्याचा विस्वास नाही. मुलुकांत उपद्रव सहजच होईल. चाकणेच्या मानेयात पुणे देसचे गाव इंद्रायेणीचे काठी आहेत. त्यास ताकीद करून खबरदारी करावयाची आज्ञा केली पाहिजे. येमाजी वाबले याचे स्वार कल्याणास आज्ञेप्राा पाठवावे लागतात. बाकी दोनसे माणसे तीस स्वार लाहान थोर आहेत. या जमावानें आमचें बल चालेल किंवा काय याची आज्ञा काये ते केली पाहिजे. तदनरूप वर्तोन विदित जाहाले पाहिजे. बहुत काये लिहिणे लोभ असो दीजे हे विनंती.

¶*Govind Krishna reports to the Peshwa his apprehensions roused by the activities of the Commandant of Chakan.*

No. 26] [*19-12-1720*

नकल.

श्री.

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ४७ शार्वरी संवछरे पौष शुा १ इंदुवासरे क्षत्रियकुलावतंस श्रीराजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी राजश्री कृष्णाजी बिन सोमाजी दाभाडे यास देणे हे इनामपत्र यैसीजे. रा येशवंतराऊ दाभाडे तुमचे पुत्र यास मौजे * * * तर्ाा * * * * पाो * * * हा गाव पेशजी इनाम करून दिल्हा तो काो बारामतीचे वेढियात स्वामीकार्यासी मृत्य पावले. याकारिता तुमचे चालवणे आवशक जाणोन, स्वामी तुम्हावर कृपालु होऊन हाली मौजे मार कुलबाब कुलकानू देखील हलीपटी व पेस्तर पटी खेरीज इनामदार व हकदार

तुम्हास व तुमचे पुत्रपौत्रादि वौंषपरंपराने इनाम करून दिल्हा आसे. तरी तुम्ही मौजे मार चतु:सीमापूर्वक यादेप्रो आपले दुमाले करून घेऊन वौंषपरंपराने इनाम आनभऊन सुखरूप राहणे. लेखनालंकार. मो

रूजू सुरूनिवीस सा मंत्रि.

तेरीख २९ सफर सु॥ इहिदे अशरेन.

बार सुद सुरू सुद बार बार.

¶*King Shahu confers rewards on Krishnaji bin Somaji Dabhade, on account of Krishnaji's son Yashavantrao having sacrificed his life on behalf of the King in the siege of Baramati (which took place in October 1720). The episode of this siege is a new incident hitherto unknown to history.*

No. 27] [*1720-21 ?*

श्रीशंकर

माहाराज राजश्री छेत्रपति

राजश्री पंत प्रधान साहेब

: ॥S

अर्जदास्त श्रीमंत अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्ये सेवेसी आज्ञाधारक राजाराम नाईक देसमुख व आपाजी सिवाजी देसपांडिये पा संगमनेर आ चरणावरी मस्तक ठेऊन सा नमस्कार विनंती उपरी. येथील कुशल जाणौन स्वामिराजे आपले स्वानंदवैभव लिहिती आज्ञा केली पाहिजे विशेष. साहेबीं आज्ञापत्रक पाठविलें तें सिरी वंदिले. आज्ञा कीं राजश्री कालोजी पानसंबल यांचे वडिलाचें तुमचे वडलावर कर्ज आहे म्हणौन विदित केले त्याजवरून आपणास हजूर बौलाविले. त्यास आपणास हजूर यावयास उजूर नाही. आपण बेउजूर आहे. परंतु आपण परवस, आधिकार्याचे कैदेत, च्यार वरसें आपणास बहुत हैराण केलें आहे. जामन्याहि दिधल्या परंतु दरवाजियाबाहेर जाऊ देत नाही ते स्नेम सर्व अधिकार्याची वर्तुणूक परसपरे साहेबास विदित आहे. विनंती कीं हे गोष्ट तीन पिढ्याची आहे. थोरले माहाराज यानीं संगमनेर मारलें. आपले वडील रायेरीगडावर बारा वरसें कैदेंत होते. खंडनिया देऊन तेथील निर्गम करून गावास आले. वडलानी आपनास काही सांगितले नाही आणि त्यानीहि आपणास तगादा केला नाहीं. त्यास साहेबाची आज्ञा आली तरी या प्रांती राजश्री मलार दादाजी आहेती त्याजपासी पानसेबल यांनीं सारे रोखे वडिलाचे हातचे त्याजपासी असतील ते घेऊन यावे. आपणहि रा दादाजी यासी जाऊन आपले वडलाचे रोखे वाजवी आगर गैरवाजवी रा दादा मनास आणतील. आपला

हाल आहावाल पेरोशाणी (?) सर्वस्वे साहेबास विदित आहे. आपण पत्रीं कोठवर ल्याहावे ? आपण स्थापित स्वामीचे आहे. पूर्वापर आपला आंगिकार केला आहे. आपण साहेबाचे बैसविले आहे. विशष काये लिहवणे हे आर्जदास.

¶*Rajaram Naik Deshpande and Apaji Shivaji Deshpande describe their woeful plight, being confined by the authorities of the place, and request with respect to the loans of Pansambal that enquiries should be made as to the documentary evidence of the loans. Incidentally the writers refer to an attack on Sangamner by Shivaji.*

No. 28] [*1721-26*

श्री

राजश्री पंत प्रधान
गोसावी याचें शेवेसी

श्रीमंत सकलगुणालंकर्ण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्ये श्नाो येशवंतराव भोसले कृतानेक दंडवत विनंती. राजश्री खंडोजी सिंदे व मानाजी सिंदे व राणोजी सिंदे हे रा। आबाजीपंत याणी आमचे ताबीन चाकरीस केले होते. यैसियासी याचे घोडे बोरीचे बारीस भिलाचें युध्य जालें तेथें तीर लागोन पडले. राजश्री अंबाजीपंतास सांगितले आहे; तर घोडी उगवे ते केले पाहिजे. विदित जालें; विशेष काये लिहिणें. कृपा असों दीजे हे विज्ञाति.

बाा छ २१ रमजान सरखेल व सेनापती व उदाजी चव्हाण.

¶*Yashvantrao Bhonsle requests the Peshwa to compensate the Sardars for the loss of horses in a skirmish with the Bhils. Ranoji Sindia is mentioned here as being under Yashvantrao (Yesaji Bhonsle—Shahu's illegitimate son) on the recommendation of Ambajipant Purandare.*

No. 29] [*21-8-1720 ?*

छ ९ जिल्काद

श्रीशंकरदातासमर्थ

माहाराज राजश्री राऊसाहेब स्वामीचे सेवेसी

सेवक आज्ञांकित दिगंबर मल्हार कृतानेक विज्ञापना. येथील क्षेम ताा छ २७ माहे शौवाल स्वामीचे कृपादृष्टीकरून असे विशेष. आज्ञापत्र जासुदासमागमे पाठविलें ते पाऊन संतोष जाला. मुचलका ये तोपर्यंत हतियांचा येवज तटून ठेववने म्हणून आज्ञा. येसियास पूर्वी मुचलकियाची नकल आली होती व नवाब

निजामुलमुल्क याना नवाब येवजखाजीस जवाब लिहिला होता त्याची नकल येसी सेवेसी पाठविले होते. प्रविष्ट होऊन वर्तमान विदित जाले असेल. त्या जवाबाच्या हरजवाब आणीक येवजखांजी (खालचा अर्धा भाग गहाळ) उतरेकडील वर्तमान अद्यापि तसेच आहे. नवाब निजाममुल्कयास पातशाहाजीनी लिहिलें आहे कीं, तुम्हावाचून हजूरचा बंदोबस्त अर्फतर[1] आहे. हे तो कर्नाटकच्या मोहिमेस अटकले आहेत. मुबारजखानास व दिलावरखानास लिहिली पाठविली आहेत कीं, बादजबरसात येऊन सामील होणे. येसे वर्तमान आहे. विदित जाले पाहिजे हे विनंती. दादो हरीनें पैका न दिल्हा व सखोपंताकडील पनास रुा त्याचाहि वाट न जाली. खर्चाची तसदी आहे. स्वामीस सेवकाचा अभिमान सर्व प्रकारे आहेच. विनंती मात्र लिहावी. स्वामी पारपत्य करणार समर्थ आहेत हे विनंती.

¶*The letter refers to the movements of the Nizam, whom the emperor wishes to go to Delhi and improve the state of affairs.*

No. 30] [*11-5-1722*

शाहू रुमाल १

रो रोजकीर्दी.

माहे शाबान जेष्ट मास सुा इसने

तारीख ६ रोज जेष्ठ शुध सप्तमी भृगुवासर

पत्रे चिटनिसी

किा राजपत्र राजश्री बाजीराऊ पंडित प्रधान यांस जे. चांदाचे निमे राज्य राजश्री कानोजी भासले यांणी चांदेकरापासून लिहून घेतले होते. त्यास सन अशरीनामध्यें त्याणी रा बाजीराऊ माहादेव याजबा हुजूर लिहिलें कीं आपलें राज्य आपणास बाहाल करावे. आपण नजर रुपये १००००० येक लक्ष व सरदेशमुखी रुपये १०००० येकूण येक लक्ष दाहा हजार

त्यावरून स्वाभीनी रा कानोजी भोसले यास आज्ञा करून त्याचा कथला वारून चांदेकराचे राज्य चांदेकरास बाहाल करून सदरहू रुपये

नजर	सरदेशमुखी
१०००००	१००००

यो येकलक्ष दाहा हाजार त्याकडे करार केली. त्यापैकी बाजीराऊ माहादेव याचे गुजारतीनें वसूल जाला बाा हिसेब रुपये ६५००० बाकी रुा ४५००० राहिले

---

१ दोषयुक्त, worst.

त्यापैकी बाकी बाजीराऊ यानी त्यास सोड दिल्ही रुपये ९००० बाकी ४०००० चालीस हजार रुपये राहिले तो यैवज वसूल होऊन हुजूर आला पाहिजे, याकरितां तुम्हास आज्ञा केली असे व चांदेकरास सदरहू यैवज तुम्हाकडे देणे म्हणून पत्र लिहिले आहे तरी तुम्ही त्याजपासून यैवजाचे निर्वाह करून घेणे. याखेरीज सन इहिदेचा चौथाईचा तह करून चिरंजीव फतेसिंग भोसले व कानोजी भोसले याकडील कमाविशदार चांदेयास पाठविले. त्यास हुजूरचा यैवज चौथाई व सरदेशमुखी बाकी राहिला आहे, त्याचा वसूल घेणे. कदाचित कानोजी भोसले याणी फौजेच्या बळे वसूल नेला ऐसे चांदेकर म्हणतील तर त्याणी घासदाणा घेतला असेल तो सरकारच्या यैवजांत मजुरा पडतो ऐसे नाहीं. तुम्ही सन अशरीनची बाकी व सन इहिदेचा यैवज बिलाकुसूर वसूल घेणें प्रा॥

¶*King Shahu asks Bajirao to realize from the chief of Chanda the balance of the contribution levied last year.*

No. 31] [*22-11-1722*

पौ॥ छ २४ सफर जाबसूद छ २९ सफर.

श्रीशंकर

तीर्थरूप माहाराज मातोश्री आईसाहेब वडिलांचे
सेवेसी

बालकें त्रिंबकराऊ दाभाडे सेनाखासखेल दंडवत विनंती विज्ञापना येसिजे. माहाराजांचे कृपेकरून कार्तिक कृष्ण नवमीपावेतो येथास्थित असो. यानंतर बहुत दिवस जाहाले. वडिलीं लेकराचा पत्र पाठऊन परामृश न केला. तेणे-करून चिताचे समाधान नाही. लेकरू सर्वस्वे अन्याईच आहे; परंतु वडिलानी त्याजवर निष्ठुरता धरालिया त्यास दुसरा जीवनउपाये आहे येसें नाही; तरी कृपा करून आज्ञापत्रीं सनाथ केलें पाहिजे. येथील कितेक वृत रा॥ नाईक यास सांगितले आहे ते वडिलांचे सेवेसी निवेदन करतील तो अर्थ माहाराज चितांत आणून लेकराचें ऊर्जित करणार वडील समर्थ आहेत. मजला पायाखेरीज तारणार दुसरा नाही. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना

¶*Trimbakrao Dabhade requests the Queen Mother (Tarabai) to show kindness to the writer and not neglect him. The bearer Naik, he adds, will communicate personally all that the writer has to say.*

No. 32] [3-1-1733

श्री जयती

अपत्यें नानानें साष्टांग नमस्कार विनंती. येथील क्षेम तागायत छ २७ रजब मुकाम कसबे पुणे येथास्थित असे विनंती. स्वामीची आसीर्वादपत्रें छ १६ रजबचीं मौजे रुई रामेश्वरचे मुकामचीं पाठविलीं तीं पावोन वर्तमान कललें. पुढेंहि स्वामीचें व नवाबाचें दर्शन जालियावरचें वर्तमान लेहून पाठवावयाची आज्ञा केली पाहिजे. ज़कातीयांस दस्तकें करार दूर करून यादी पाठविली तेणेप्रमाणे जकातीचे कमाविसदारास बोलाऊन पष्ट यैवजाविसीं ताकीद केली असे. सेवेसीं श्रुत होय हे विज्ञापना.

¶Nanasaheb requests the Peshwa to send him a communication regarding the latter's interview with the Nizam. Where is Rui Rameshwar? (See No. 104 further on.)

No. 33] [9-9-1724?

श्री

विनंति उपरी. राजश्री आनंदराऊ तुम्हापासून आले ते नवाबाकडे गेले. तेथून येथें आले. तुमचे वर्तमान कलले. त्यास नवाबानीं सांगितले कीं तुम्ही तेथेंच राहाणें. कदाचित तो[१] निघोन चालिला तरी ते क्षणीं खबर पाठविणें. नवाब स्वार होऊन येतो. तरी वरचेवर वर्तमान लिहून पाठविणें. जर तो सकाल तेथेंच राहिला, तरी तेथेंच येतील. हे विनंति. तुम्ही जे वाट सांगितली त्याच मार्गें ते येतील. तुम्ही त्याचे पाठीवर गेला तरी राहून लिहून पाठविणें हे विनंति.

त्याचा त्यानींच मनसुबा केला. आम्ही बोलिलो नाहीं. परंतु जे वाट तुमची होती ते नेमिली. हे विनंति.

¶Bajirao's own hand: addressed probably to his brother or some intimate Sardar to whom Anandrao Sumant was sent from Satara who then proceeded to interview the Nizam. This probably refers to the battle of Sakarkhedla where Mubarizkhan was defeated by Nizam-ul-mulk.

---

१ मुबारीजखान.

No. 34] [9-9-1724

श्री

विनंती उपरी. मोगल साखरखेडलियांत शिरला म्हणून तुम्ही सांगोन पाठविलें. यैसियास, जरी त्यामधें झुंजायाची धमक असती तर गावांत न शिरता. दहशत खादली तरीच गांवाचा आश्रा धरिला. याउपरी तोंड देईल न दे हा भरवसा नाहीं. रातबिराती पलावयाची तजवीज करतील कीं काय हें नकळे. तरी तुम्ही चौकशीनें राहोन खबरदारीनें खबर बरोबरी[1] पावीत जाणे. आम्ही आजी नवाबास सांगोन येथेंच मुकाम करविला. तुम्ही तेथेंच राहाणें. याउपरी करोलांचा[2] मजकूर तुम्ही येमाजी धुमालास रात्रींचे तजविजेस पाठविलें, परंतु त्यास निघतां आले नाहीं, याजकरितां राहिले म्हणून यैकिलें. तरी आजी मागती लाग लाऊन त्यास आणवणें. रात्रीं कालीं राजश्री रंभाजी निंबाळकर याजकडे कांहीं मऱ्हाठे आलें म्हणून यैकलें. तर सत्यमिथ्या लेहून पाठविणें. करोलाची तजवीज अगत्य करणें. सेंपन्नास राऊत त्यांतून निघोन येतील तेव्हां राहिल्याची अवसाने खता होतील. आणि कितेकांचीं राजकारणें लागतील. याजकरितां हें कार्य अगत्य करणें. त्याचा मुद्दा जो तुम्ही कबूल कराल तो मान्य असे. त्याप्रमाणें करऊन देऊं. परंतु अगत्य तेवढें अगदीं तजवीजीनें येत तें करणें. हें विनंति.

¶*The writer asks for strict vigilance being kept on the movements of the Nizam.*

No. 35] [1724 ?

श्रीराम

अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य
राजश्री केशोपंत गोसावी यासी

सेवक बापूजी श्रीपत नमस्कार विनंती येथील कुशल जाणून स्वकीये लिहिणे विशेष. तुम्ही पत्र पाठविलें तें प्रविष्ट जालें. पुण्याच्या कोटाच्या व शाहार दरवाजियाच्या किल्या आवघ्या रा। हरिपंताजवल आहेत. त्यांतून शाहार दरवाजियाच्या किल्या आपल्याकडे देवाव्या म्हणून लिहिले. यैसियासी शाहार दरवाजियाच्या किल्या येकापासी आण कोटाच्या दरवाजियाच्या किल्या येकापासी

---

१ वरचेवर. २ बंदुकवाले.

असाव्या असा अर्थ नाही. त्याहीमध्यें सालगुदस्ता ठाणें राजश्री पिलाजी जाधवराऊ याकडे होतें. तेव्हा शाहारदरवाजियाच्या किल्या तुम्हाजवल व कोटाच्या किल्ल्या राजश्री संभाजी जाधव याजकडे होत्या की काये हे लेहून पाठवणें. ठाण्यात बरकंदाज आहेत त्यांची हजिरी गैरहजिरी तुम्हास मनास आणीत जाणे व पैका येईल तो दामाशाईनें देत जाणें म्हणून राजश्री आपानी आज्ञा करून बिरशास (?) पत्र दिल्हें आहे म्हणून लिहिलें. यैसियास ठाणे राजश्री पिलाजी जाधवराऊ याजकडे होतें, त्याचा रुसवा जाला याकारितां ठाणें राजश्री पंतीं व आपानीं चिरंजीव राजश्री नारोपंत याच्या हवाला केलें. यैसे असतां तुम्ही बरकंदाजाची हजिरी गैरहजिरी आपण मनास आणून व पैका वाटून देणें तो आपण देऊन म्हणून बिरशास कागद करून घेतला यावरून अपूर्व वाटलें. हे गोष्ट तुम्हास उचित होती यैसा अर्थ नाहीं. बरे तुमच्या विचारास आलें तें तुम्ही केलें. आंम्ही तुम्हास शब्द काशास लाऊ? परंतु हे गोष्टी तुम्हा योग्य नव्हती. याउपरी तुम्ही बरखंदाजाची हजिरी गैरहजिरी मनास आणणार व पैका येईल तो दामाशाईनें वाटून देणार आणि शाहारच्या किल्या आपल्या हवाला करून घेणार तेव्हा चिरंजिवानी काये करून असावें? हा अर्थ कांहीं तुम्ही मनांत आणिलात कीं नाहीं हें कलत नाहीं. सारांश गोष्टी ठाणे रा। पिलाजी जाधव याचें निसबत होते, त्याणी रुसवा केला, याकरिता चिरंजीव रा। नारो-पंताचें हवाला ठाणें राजश्री पंती केलें आहे. निमित्य कीं हेहि त्यांचेच निसबतीचे. गुदस्ता जेयाप्रमाणें राजश्री संभाजी जाधव याजकडे कोटाचे व शाहार किल्या व तोपची यांची देखरेख चाकरी हजिरी गैरहजिरी यैवज मालवज दामाशाई देणें व गस्त पाहारा कोटाची व शाहारची त्याजकडे होती त्याप्रमाणें चिरंजिव नारोपंतीं करावी, यैसी राजश्री पंताची आज्ञा आहे. त्याप्रमाणें करितील. तुम्ही कांहीं यांत मन घालावें यैसें नाहीं. येविशी विशेष काये लिहिणे. लोभ असो दीजे हे विनंती. अंमल राजश्री संभाजी जाधव याजकडे होता त्याप्रमाणे करितील तुम्ही काही मन न घालणे हे विनंती. ठाणें रा। पिलाजी जाधव याचें निसबतीचे आणि राजश्री नारोबाहि पहिलेपासून त्यांचेच निसबतीचें, याकरितां केलें हे विनंती.

¶*Bapuji Shripat, officer of Poona-Saswad region, writes to one Kesopant why he should interfere in the arrangements for guarding the fort and gates of Poona and why he should not hand over the keys. The letter gives an interesting account of the wall of Poona and its connection with the brothers Pilaji and Sambhaji Jadhav.*

No. 36] [17-3-1725 ?

श्री

राजश्री व्यासो भुजबलराव
उमेदतुमुल्क गोसावी यासी

॥ सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्ये श्नो फतेसिंग भोसले दंडवत विनंति उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लेखन करणे विशेष. तुम्ही पत्र पाठविले पावोन वर्तमान विदित जाले. जलगांवीहून कूच करून बारामती-वरून कन्हेरी पिंपरीवरी जातों. तेथून सेलगांवावरून इंदापूर प्रांते जाऊन, भीमातीरीं येक दोन मुकामे करून, लोकांचा मार्ग पाहातो. लोकास ताकीद करून रवाना करावे म्हणून लिहिलें. तरी लोकास ताकीद करून रवाना केले आहेत. येऊन पोचले असतील, पोचतील. तरी तुम्ही पत्रदर्शनी कूच दरकूच जाणें. बालेघाट प्रांतीचे सरदार बांडगर व पांढरे व राजश्री माधवराव पिंगले व राजश्रीं फिरंगोजी निंबालकर येकत्र होऊन फौजबंदी करणें. राजश्री प्रधानपंताचा आग्रह कीं, तुम्ही त्यास सामील व्हावे येविसीं येथहि राजश्री अंबाजीपंतास पत्र आलें आहे. तरी तुम्ही आपले खर्चावेचाची अनकूलता पाहून जे गोष्टीनें आपले अकलेस दगा न होये तें करणें. जेणेकडून आपले फौजेचें संरक्षण होऊन वोड न पडे ते करावें. येविसी तुम्हास पूर्वी जें लिहिणें तें लिहिलेंच आहे. राजश्री प्रधानपंत व निजामनमुल्क कदाचित दक्षण प्रांतीं जावयाचा विचार करितील तरी ते कांही आपले चवथाईचा तह केलियावेगल जाणार नाही. तरी तुम्हींहि येविसी आपला विचार पाहून जे गोष्टीनें तुमचा त्याचा बनाव होऊन उस्तवारी होये, च्यार टके मिलेत, ते गोष्ट करणें. दक्षणप्रांते न गेले, आणखेकडे जातील, तरी जो विचार कराल तो बरा ढढतर करून जावे, येविसी बहुत ल्याहावे तरी सूज्ञ असा. रा छ १२ रजब बहुत काय लिहिणे हे विनंती ॥

¶*Fatesing Bhonsle instructs his Sardar Vyas Bhujbal to act with circumspection.*

No. 37] [28-3-1725 ?

श्रीमलारीमार्तंडभैरवाये नमा

श्रीभीमाशंकर

श्रीमंत राजश्री आपा
स्वामीचे सेवेसी

सेवक आज्ञाधारक नरसो कुसाजी साष्टांग नमस्कार विनंती उपरी. येथील कुशल फाल्गुण बहुल १२ द्वादसी जाणौन स्वकीये स्वानंदवैभवलेखन आज्ञा

4498

केली पाहिजे. आपणास नवाब साहेबीं स्वामीच्या दर्शनास पाठविले आहे. आपण शुक्रवारीं चाकणेस आलो. स्वामीचे जाणे श्रीजीस जाले. आजी वर्तमान येकिले की तळेगावांस येणे जालें. तळेगावीं मुकाम आहे किंवा पुण्यास त्वरेनें जाणें होईल हे कृपा करून आज्ञा करावी. आपणहि सत्वर दर्शनास येतों. भेटीनंतर परस्परें वर्तमान कळों येईल. श्रीमंत राजश्री पंत प्रधान स्वामी प्रतिपदेकारणे येणार म्हणोन वार्ता आहे, त्याचेहि सविस्तर वर्तमान लिहिले पाहिजे. बहुत काये लिहिणे लोभ असो दीजे हे विज्ञापना.

¶*Narso Tukaji deputed by the Nizam seeks an interview with Chimaji Appa.*

No. 38] [*31-5-1725*

नकल

श्री

पूर्वील राजपत्र राजमुद्रासहित शाहूमहाराज यांचे व बाजीराव बल्लाळ प्रधान व श्रीनिवास परशराम प्रतिनिधि यांचे सिक्क्यासुधा त्याचा तर्जुमा.

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ५२ विश्वावसु संवछरे अधिक आशाढ शुा १ इंदुवासरे क्षत्रियकुलावंतस श्रीमंत स्वामी राजा शाहू छत्रपति राजश्री उतरदेशाधिकारी वर्तमान भावी माहासंस्थानी शोभासंपन्नयुक्त राहाणारे देवस्थाने माळव देश दक्षणदेशचे राहाणार प्रधान सिंदे व होळकर व पंडित माहाराष्ट्र देशाचे व देवदैत्य यासी आज्ञा करितो. सिसोदे आमचे चुलतबंधु हाटसिंव्ह याचे अवरस पुत्र व्याघ्रजित सत्तावंत देश मेवाळ येथें पिंपळगावीं राहाणार ते रसज्ञविनयगुणेकरून मीमांसादिशास्त्रसंपन्न सत्पुरूष येकान्वय उत्पन्न प्रभु त्यास याजवर अनेक उपद्रव दूर करण्यास सर्वांनी सर्वकाल यास अखेर करून रक्षण करावे याकरिता आज्ञापत्र लिहिलें व अष्टप्रधान याणी सदैव प्रतिवर्षी बंधुपेक्षा उत्कृष्ट संभाळावे. हें आमचें वाक्य रक्षण करावें. प्रतिवर्षी नवीन पत्राचा अक्षेप न करावा हेंच पत्र प्रिय मानावे. पिपले संस्थान लक्ष रुपयाचे आहे तेथे च्यार वर्ण राहातात याजकरिता आम्ही उपद्रव दूर करितो. या गावची मर्यादा सीमा खंडण करू नये. जो करील त्याचे पूर्वज नर्काप्रति पावतील. यवन याणी उपद्रव केल्यास डुकर भक्षिल्यासारिखे होईल हे आज्ञापत्र अधी पाहून वागावे. मोर्तब असे.

¶*King Shahu issues instructions to all powers in the North concerned to extend protection to Hatsinh, a certain cousin of his, residing at Pimpalgaon, a village granted to him as a Saranjam.*

No. 39] [1732?

श्री

विनंति उपरी पूर्वी बांडे गायेकवाड यांचें युध्य जालें. त्यावर रा। उदाजी पोंवार कृष्णाजी पोंवार परभू येकत्र होऊन पाटण्यावर आहेत. रघोजी बांड सांगाते आहेत. दमाजी गायेकवाड फिरोन यांवर येतों. यांउपर रा। रंभाजी निंबालकर वगैरे पाचसाहजार फौज कासारबारीनें उतरली. कवडियावर रवाना केली यैसी वार्ता आहे. पाहावे. उत्तरेकडील वर्तमान तों स्वामीस विदित असेल. हे विनंति.

¶*This appears to be addressed to Bajirao reporting the fights in Gujarat between the Bande and the Gaikwad and other Sardars.*

No. 40] [4-5-1727

छ २३ रमजान

श्री

पुरवणी श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान

स्वामीचे सेवेसी

विनंति स्वामीनी आज्ञापत्र पाठविले तेथें आज्ञा जे मुलकांत बाकी कद्माकडील व पिलाजी गायकवाड याजकडील वगैरे जबरदस्तीनें वसूल करणे. स्वार पाहिजेत तर पाठऊन देऊन. त्यास रोजमरा देणे. बाकीसाकी राहिली आहे ते वसूल करणे. प्रस्तुत बराणपुरचा सुभा तीन च्यार हजार फौजेनसी मुलकात आला आहे. त्याजबरोबर राजश्री चिमणाजी दामोदर व धीराजी पवारहि आहेत. गोविंद सिंधेश्वर जाऊन सामील जाहाले आहेत, गोविंदपंताच्या चितांत गनिमाकडील ठाणी आहेत यासी उंपसर्ग द्यावा. फौज प्रस्तुत थालनेर परगणियांत आहे तेथून कूच करून बेटावद परगणियांत मौजे पास्टे ठाणे ढमढेरियाचे आहे, त्यासी खटखट करून घ्यावे; तेथून आमलगावचे ठाणे प्रा। जलोद येथे दाभाडियाकडील आहे तेहि घ्यावे. आमच्याहि ठाणियाचे कितेक ग्रहस्तास सईल्य आहे. गोविंदपंतहि आम्हासी घासाघस करितो. प्रस्तुत तांब्र ह्या मुलकांत आहे तों स्वार न पाठवावे. पुणियासी गेलियावर राजश्री त्रिंबकरायाबरोबर जमाव देऊन रवाना करावे. राजश्री दलपतराय ठोके याजवर जिल्हेदार आवरंगाबादेहून आला आहे. तो व राजश्री मानाजी जाधव येक होऊन, कास्टीचें ठाणे ठोकियाचें आहे तें पाडून टाकावें, याजकरितां उभयेता गावास मोर्चे लाविले आहेत. दलपतराव पळोन गेला आहे. त्याणेंहि मुलकांत प्रलय बहुतच केला होता. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापि.

¶*The Peshwa is asked to delay sending a detachment to recover tribute held back by Pilaji Gaikwad and Kadam as the Nizam's army is reported to be advancing upon Khandesh.*

No. 41] [25-5-1727

श्री

राजश्री बाजी पंडित प्रधान
गोसांवी यांसी

ॐ सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य *श्नो कान्होजी आंगरे सरखेल रामराम विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीय कुशल-लेखन केले पाहिजे विशेष. आपण पत्र पाठविले तें प्रविष्ट होऊनू सविस्तर कलों आले. कल्याण भिवडीचे यैवजपैकीं बाकी राहिली आहे तेविशीं कितेक विस्तारें लिहिलें तरी आपण जो अर्थ लिहिला तो उचितच. गतवर्षी दक्षणप्रांतीचा मनसबा त्या प्रकारीचा जाहाला. यावर्षी तो अवघाच कसाला मोगलाचे प्रवाही गुंतोन तेच गोष्ट परिणामास न्यावी लागली. त्यामुळें रुपया कोठून येईल, आणि कबुलात तो मनसबियामुलें भारीच जाहाली. येक यशोधन मात्र मेलविले. उतरोतर श्रीने यैशाच यशांचे पात्र करावे. वरकड आपणाकडील यैवज येथील वोढीमुलें राहिला. त्याचा तपसील आम्ही ल्याहावा तरी आपणास न. कलेसें काय असे. मुलकी वर्तमानहि आपण आईकतच असतील. जेथें पाच ताा यावे तेथं एका रुपयास भ्रांत जाहाली तेणेकरून आमचीहि हलाखी जाहाली आहे ते पत्रीं काय ल्याहावी ? श्रीकृपेनें आपली आमची भेटी जाहाल्यावरी सविस्तर कलेल तोपर्यंत जे ल्याहावें ते परिहार यैसेच दिसेल. अन्यथा आपणापेक्षा इष्टमित्र सुहृत्संमधी दुसरे कोण आहेत ? याचा साक्ष श्री असे. हाली आपल्या लिहिल्यावरून रुा २००० दोन हजार पाठविले आहेत. घेतले पाहिजेत. राहिला यैवज आपणाकडील तोहि प्रविष्ट करून जाणिजे. रा छ १४ माहे सौवाल बहुत काय लिहिणे हे विनंती.

¶*Kanhoji Angria sends Bajirao 2,000 rupees pleading his inability to send more.*

No. 42] [8-7-1727

श्री

राजमान्ये राजश्री गोविंद कृष्ण मुतालिक
देशमुखी प्रांत श्रीवर्धन गोसावी यांसी.

सेवक चिमणाजी बलाल नमस्कार सुा समान अशरीन मया अलफ. श्रीहरि-हरेश्वरी ब्राह्मण अतिरुद्र श्रावणमासी करितील यासी येणेप्रमाणें साहित्ये करून देणें. ब्राह्मण असामी २२ बावीस भात कैली :—.

		नख्त	रुो
१॥≥	ब्राह्मण दर असामीस	११	ब्राह्मणास दर असामीस रुा
	८१॥ येकूण		॥ येाा तुपास

4501

८=	देवाच्या नैवेद्यास	२॥	दक्षणा देवास
——		२	नित्य दक्षणा
१॥।		·॥·	समाप्तीचे दिवसीं दक्षणा·
देवापासी दिवियास		——	
तेल ८। सेंर दाहा		२॥	
		१	किरकोळ उपसाहित्यास
		——	
ा उत्तरेश्वर येथे ब्राह्मण अनुष्टा-नास असामी १		१४॥·	

येकूण

भात मण	नख्त रुो
८१॥·	·॥· तुपास
नैवेद्यास	·॥· दक्षणा
८१	——
	१
‿मण	तेल सेर
२॥	८८९

येकूण भात येक खंडी साडेसतरा मण व येन रुो साडेपंधरा व तेल सेर पंधरा येणेप्रमाणें देणें. येथून ब्राह्मणाची याद पाठविली आहे. याखेरीज तीर्थरूप राजश्री राऊ याकडून ब्राह्मणाची याद आली तरी येथील यादींत जे ब्राह्मण असतील ते अनुस्ठानास लावणें. दुसरे ब्राह्मण न लावणें. राजश्री राऊ याचे यादी आली तऱ्ही तुम्हीं हे यादीखेरीज दुसरा ब्राह्मण न लावणे. ब्राह्मणाची यादी अलाहिदा पाठविली असे जाणिजे. याखेरीज श्रीकालभैरव येथे अनुस्टानास ब्राह्मण यासी भात मण ८१॥ दीड मण व रुो तुपास ·॥· निमे येणेप्रमाणें देणें जाणिजे. ब्राह्मणास पाने व सुपारी लागल ती देत जाणे. जाणिजे. अनुस्टानाच्या ब्राह्मणास नारेल १० दाहा देणे. अनुस्टानाखेरीज ब्राह्मण असामी २६ सवीस आहेत यासी दर असामीस भात ८३ तीन मण प्रमाणे तीन खंडी अठरा मण भात देणे जाणिजे. छ २९ जिल्काद.

¶Chimaji Appa instructs Govind Krishna, his agent at Shrivardhan, as regards the number of Brahmins to be engaged in a certain Anushthan and fixes their remuneration for the same.

4502

No. 43] [14-9-1727 ?

श्री

तीर्थरूप राजश्री राऊ
व ता। राजश्री आपा स्वामीचे
सेवेसी

आपत्ये मल्हार तुकदेव कृतानेक सां। नमस्कार विनंती उपरी. स्वामीच्या आसीर्वादेकरून ता। छ ९ सफर परियेंत कुशल असो विशेष. दरबारीचें वर्तमान वरच्यावर स्वामीचे सेवेसी लेहून पाठविले आहे त्यावरून विदित जाले आसेल. विजयादशमीस राजश्री सिदोजीराऊ निंबालकर सरलस्कर यास सरलस्कर दिल्हें. बहुमान वस्त्रें हती मोतियाची जोंडी दिल्ही. स्वामीस वर्तमान कलावें याकरितां लिहिलें असे. रा। रघोजी कदम आसलियास[1] आले होते. पुढे राजश्री नरसीपंत पाठविले. हा प्रसंग उरकला याकरितां आसलियाहून माघारे जाणार, गेले असतील. याउपरी दसरा जाला; स्वामीनी सातारियांस आले पाहिजे. सेवेसी श्रुत होये विज्ञापना.

¶*Letter from Malhar Tukdeo to the Peshwa : intimates that the dignity of Sarlashkar was conferred upon Sidojirao.*

No. 44] [After September 1727

श्री

श्रियासह चिरजीव विजइभव राजश्री बाबा यासी प्रति येसूबाई आसीर्वाद उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशललेखन करीत गेले पाहिजे विशेष. कसबे सासवड येथील कुलकर्ण्याचा व कर्यात मारचा देशकुलकर्णाचा कथला पुरंदरेयाचा व अत्रेयाचा लागला होता. तो इनसाफ राजश्री स्वामीनी का। मारच्या गोतमुखें केला. पुरंदरे खरे जाले. अत्रे खोटे जाले. यैसियास राजश्री आबाजीपंत आपले भेटीस आले आहेत, तरी सर्वप्रकारें याचा अगत्यवाद धरून राजश्री स्वामीनी निवाडा केलियाप्रमाणें साहित्यपत्रें देविलीं पाहिजेत, कोणेविषई अनमान केला न पाहिजे. बहुत काये लिहिणे, लोभ असो दीजे हा आशीर्वाद.

¶*Yesubai, mother of Sachiv Naro Shankar, asks for the execution of the orders passed on the dispute between the Atres and the Purandares.*

---

१ आसलें शिरवळजवळ.

No. 45]   [*5-10-1727*

श्रीजयती

राजश्री बाजीराव पंडित प्रधान
गोसावी यासीं

सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य स्नेहांकित खंडेराव दाभाडे सेनापति रामराम विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये लेखन करीत गेले पाहिजे विशेष. तुम्ही लोणीवरी आलियावरी रा। अंताजी मलार पाठविले; त्याणीं सविस्तर सांगितलें. त्याजबा। आपली आमची भेटी व्हावी म्हणून चाकणेकडे यावेंसे सांगोन पाठविलेंच आहे. त्यास हाली राजश्री आऊजी निलकंठ आज गुरुवारीं दोंप्रहरानंतर येथे आले. याजवरून विचार पाहतां याउपरी दिसगत लावावीसें नाही. जे कर्म करणें तें त्वरेनें करावे. त्यास आम्ही तुम्ही भेटोन विचार करावा लागतो; तरी तुम्ही पाबलाकडे न जातां चाकणेचे रोखें लस्कर रवाना करून, उदईक तुम्हीं व राजश्री अंबाजीपंत येथेंच येणें. आमची वेथाहि दृष्टीस पडेल. आनखी पांचसात भांतेनें[१] विचार आहेत. तेहि तुम्हीं आम्हीं येकत्र होऊन करून विचारें आमचें यावयाचे जालें तरी येऊन. आम्ही जावें लागते, वेथेनें अनमान केलियानें कार्याची गोष्टी नाहीं. हा विस्तार मानिलेस सांगितला आहे. ते लिहितील त्यावरून कलेल. आपण येथे येऊन जो विचार तुमचे आमचे विचारे होईल तो करून विलंबावरी घालायाचे नाहीं. कलले पाहिजे. बहुत काय लिहिणें. रा। छ ३० सफर लोभ असो दीजे, बहुत काये लिहिणे हे विनंती.

¶*Khanderao Dabhade requests Bajirao Peshwa to come to him without any loss of time to hold consultations regarding future action.*

No. 46]   [*11-10-1727 ?*

श्री

राजश्री राघो अनंत
गोसावी यांसीं

अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य स्नेहो कान्होजी आंगरे सरखेल रामराम उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये लेखन करणे. यानंतर तुम्ही

---

१ प्रकारें.

पत्र पाठविलें तें प्रविष्ट होऊनु सविस्तर कलो आलें. स्वार व्हावयाचा निश्चय केला होता; त्यास गनिमाचे सेल्तिस्तव राहाणे होऊनु चिरंजीव राजश्री सेखोजी आंगरे व राजश्री आपाजी माणकेस्वर यास पा आहेत. त्याचे भेटीनंतर सावंत कळलेच असेल. मुख्य गोष्ट फौजसमेत आजीच्या उद्याच्या दिवसात येऊन पोहचावें. पुढे आम्ही राजश्री बाजीराऊ याचे विचारावितिरिक्त नाहीं. जाणिजे. रा छ ६ रालोवल बहुत काये लिहिणे.

¶*Kanhoji Angria gives an assurance to Ragho Anant that he espouses the cause of the Peshwa.*

No. 47] [*22-10-1727*

श्री

राजमान्य राजश्री गोविंद कृष्ण मुतालिक दिा देशमुखी प्रांत दंडाराजपुरी गोसावी यांसी

सेवक चिमणाजी बलाल नमस्कार सुा समान आशरीन मया अलफ. वेदमूर्ति गोविंदभट करमरकर वास्तव्य श्रीहरिहरेश्वर यास तुम्हाकडून सालमजकुरी देसमुखीच्या येवजी भात मण पाच मण बारुले मापे देविले आहेत. याप्रमाणे भट मारनिलेस पावऊन, पावलियाचे कबज वेऊन, हिसेब खर्च लिहिणे. त्रिंबक विश्वनाथ श्रीवर्धनी तुम्हापासी लिहिणार, हुजरून नेमून दिले आहेत. त्याप्रा त्याच्या हातें लिहिण्याचें प्रयोजन घेणें. दुसरियास ठेवाल तर न ठेवणें. ते तुम्ही येका मते कार्य प्रयोजन करीत जाणें. त्रिंबक विस्वनाथास दुसरेकडे पाठवाल तर न पाठवणे. जाणीजे.

छ १७ रबिलोवल.

¶*Chimnaji Ballal orders Govind Krishna, vice-deshmukh of Danda-Rajpuri, to exact work from Trimbak Vishvanath who has been appointed from Poona.*

No. 48] [*26-10-1727*

श्री

+राजश्री बाजीराव पंडित प्रधान

गोसावी यांसी

ʆ सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्य स्नेहांकित फतेसिंग भोसले दंडवत विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीय कुशल लेखन करीत

+ पाठीवर शिक्का फत्तेसिंगाचा.

असले पाहिजे विशेष. प्रस्तुत बातमीचें वर्तमान आलें आहे कीं, निजामनमुळुक यांचे कूच भागानगरींहून होऊन तीन मजला आला. आवाई तो शाहरास जावयाची आहे; परंतु त्याचा विचार कोणास कलतो यैसे नाही. ये गोस्टीचा विचार आपण काये केला आहे ? रा बाबूराऊ वकीलहि आले आहेत. त्यास सविस्तर वृत कललेच असेल तेहि मनास आणून या पत्राचे उतर पाठविले पाहिजे. छ २१ रबिलावल बहुत काये लिंहिणे लोभ असो दिल्हा पाहिजे हे विनंती.

¶*Fatesing after intimating to Bajirao the movements of the Nizam inquires what subsequent steps he proposes to take.*

No. 49] [*24-11-1727*

पौ छ २१ रबिलाखर
ऊर्फ मार्गसीर्ष.

श्री

पुा चिरंजीव राजश्री नाना यासी आसीर्वाद उपर

येशवंतराव पवार अद्याप येत नाही, त्यास सत्वर पाठवावे म्हणून लिहिले ते कलले. रवाना जाहाले. गेलेच असतील.

बहिरजी बाबर व भवानजी ताकपीर व बालोजी पलांडे यास पाठवावे म्हणून लिहिले ते कलले. ऐशियास रवाना जाहाले. येऊन पोहचतील.

सरकारच्या पागानीं लौकर यावे तेहि येत नाहीं; तरी त्यास ताकीद करून पाठवावे म्हणून लिहिलें तें कलले. ऐशियास येथे सदासिवपंतास ताकीद केली असे. जे राहिली असेल ते येऊन पोहचल. त्याचा कारकूनहि येईल.

बहिरजी बोरगे याची नेमणूक इकडे असतां घरच्या कजियाकरितां राहिले तरी चाकरीचे दिवसांत कजिया घेऊन बसतील, तरी कसे कामास येईल. याजकरितां त्यास पाठवावे म्हणून लिहिले ते कलले. ऐशियास त्यास ताकीद केली. गेले. येऊन पोहचतील.

तोफखान्याकडील करोल वगैरे सरंजाम पाठवावा म्हणून लिहिले ते कलले. ऐशियास रवाना जाहाले. तेथें पोहचले असतील.

सितोले नाहावीकर वगैरे याचे ऐवजाची नेमणूक करून स्वामीकडे पाठविले. त्यास ऐवज पावला कीं नाहीं म्हणून लिहिलें तें कलले. ऐशियास त्यास यैवज देऊन निरोप दिल्हा ते येऊन पोहचतील.

येणेप्रो कलमे साहा रा छ १९ रबिलाखर बहुत काये लिहिणे हे आसीर्वाद.

¶*A paper addressed to Nanasaheb containing queries and replies given to them upon various topics.*

No. 50] [1727?

श्री

आसीर्वाद उपरी. गुजराथची सनद द्यावी यैसा विचार दरबारी जाहला आहे. त्यास सांप्रत आम्ही तुळजापुरास जात आहो. तिकडून आलियावरी जैसा विचार कर्तव्य तैसा करून अगर अनकूल पडेल तरी निरोप जाहालियास आटपून येऊन. यानंतर राजश्री उदाजी पवार हे कंठाजी कदम याजवल कटकट करितात म्हणून कलले. यैसियास अल्पासाठी कटकट करावी यैसा अर्थ नाहीं. तुम्हास काही गुजरातेंत जाणें नाहीं. त्यासहि तुमच्या मुलकांत येणे नाहीं; आणि उगीच अल्पासाठीं कलह काये निमित्य करावा ? जवलपास असतील तरी तुम्हीं त्याजकडे येक शाहाणे मनुश्य पाठऊन ते आपल्या विचारांत अनुमतांत येत तें करणें. राजश्री उदाजी पवार यास सांगून याची त्याची कटकट न होय ते केलें पाहिजे. + अवलकटीसी[१] कटकट केली हे कोण शाहाणपण आहे; तरी तुम्ही अगत्यरूप दोनच्यार पत्रे त्याकडे सेवटी भला माणूस पाठऊन ते आपले जागा मुलकांत सुखरूप राहात, पवाराचे राऊताचे अगर आपले राऊताचे वाटे न जात ते करणे. तुम्ही त्याचे वाटेस पवार न जात ते करणे. ह्या सरदाऱ्या मातबर आहेत. हे क्षुल(क) दावे करावे हें पाजीपणाचें कर्म आहे. सेवटी पुरतें कार्य साधेल तेव्हां जें करणें तें करावें. परिछिन ताकीद करणें. लोभ असो दीजे हा आसीर्वाद. हाच कागद त्यास दाखवणें हा आसीर्वाद.

¶*The Peshwa writes to Chimaji Appa to warn Kanthaji Kadam and Udaji Pawar against acting inimically towards each other.*

No. 51] [14-2-1728

छ १९ रजब

श्री

श्रीमंत राजश्री राऊ स्वामीचें सेवेसी

पोष्य भिवराऊ कृतानेक सां नमस्कार विनंती उपरी. येथील कुशल ताा छ १४ रजब मुकाम मौजे पिपलकुटे पाा आबलनेर जाणून स्वकीय ल्याहावयासी आज्ञा केली पाहिजे विशेष. काली मौजे बोरकुड येथील मुकामीहून पत्र पाठविलें आहे, त्यांत लिहिलें आहे की करवंदीच्या बारीनें जावयाचा विचार केला आहे, म्हणून लिहिले आहे. त्यास आजी छ मजकुरी राजश्री दमाजी सोनवणी याचे स्वार आजणठेयाच्या प्रांताकडून आले त्याणी बातमीचें वर्तमान सांगितले कीं,

---

+ बाजीरावाचें अक्षर. १ आरंभींच ?

नबाब आजणठेयास आला होता, तो माघारे येक मजल गेला. समागमे राजश्री चंद्रसेन वगैरे मराठी फौज तीन साडेतीन हजार आहे; व आपल्या कटकांतील बातमीस जोडे गेले होते तेहि आले. त्याणीं हेंच वर्तमान सांगितलें. याकरितां मागती विचार केला कीं, धुलकोटच्या घाटें जावें. उदईक कूच करून जलोद परगणयांतून तापी उतरून जातो. पुढे जे घडोन येईल ते खरे. स्वामीस कळावे याकरितां लिहिलें असे. राजश्री दमाजी सोनवणी आजी मुकामी आले. त्यानी सविस्तर वर्तमान विदित केले. त्यास नवाबाचा रोख कांहीं घाटाखाले यावे हा नाहीं, याकरितां जलोदावरून आगवदा(?) वरून बारी चढून जावे हा विचार केला आहे. वडिलास कळावे म्हणून लिहिले आहे. आमचे किरकोळ लोक आसतील ते पाठविले पाहिजे व राजश्री गोविंदपंत व संताजी मोरे यास लोकर सामील होयेत ते केले पाहिजे हे विनंती.

¶*Bhivrao reports the manœuvres of his army in Khandesh and the movements of the Nizam.*

No. 52] [*25-2-1728 ?*

श्री

राजश्री बाजीराऊ पंडित
प्रधान गोसावी यांसी

ई सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य श्नो+ कान्होजी आंगरे सरखेल रामराम विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये लेखन केलें पाहिजे. यानंतर चाकणेच्या वतनाचा सर्व प्रकारे अभिमान धरून, स्थापना करावयाचे तुम्ही कबूल केले आहे. त्यास आन्यथा होते येैसे नाहीं, हा भरवसा आहे. प्रस्तुत किलेदाराचा आपला गर्गशा होऊन स्थलास आपण वेढा घातला आहे. यैशास पाहातां अर्थी स्वल्पाचा विशय आणि मोगलाईच्या तहास अंतर दिसोन येते, हे गोष्टी उचित नाही. कलह वारेसें होत असेल तरी करावें. निमित्य कीं सर्व आपण जाणतात. त्याहीमधें स्वऱ्यातील (स्वराज्यातील ?) सनदापत्रा तुम्ही करून देऊन, वतनाचा अभिमान धरिला. तिकडूनहि आमचा बोलबाला व्हावा, हें तुम्हास अगत्यच आहे. येप्रसंगी आमच्या लिहिल्यावरून वेढा उठविला यैसे जाहाले तरी वतनाचे अभिमानपूर्वक साध्य तुम्ही करणार त्याचें सार्थक झालेंसे होईल. पुढे सिनाजीची (?) बोली त्रों

+ अक्षर वेगळें.

सातारियाचे मुकामी आपली आमची जाहाली आहे, त्याप्रमाणें आम्हाकडील वतनाचा अमल स्थलांत अमलदार बसोन चालिला म्हणजे त्यास अंतर होणार नाही. सध्या वेढा उठऊन तह आमचे विद्यमाने करावा. तुमचे आमचे विचारे जसे होईल तसेच करून, नागोजी वगैरा वादी वेढ्यास आहेत. गावात सुलतानजी कडू व काजी यांच्या हवेल्या होत्या त्या बलात्कारे जाऊनु जालिल्या आणि स्वछंदे वर्ततात. आपण तो त्यास कैद करावयाचे निश्चयात्मक भाशण केलें होतें. परिणाम असा दिसतो. यांत विस्तार काय ल्याहावा? याजउपरी तुमच्या उचितास येईल तें केलें पाहिजे. बहुत काये लिहिणे रा छ २९ रजब हे विनंती.

¶*Kanhoji Angria's letter to the Peshwa. Kanhoji being anxious to occupy his Vatan in pargana Chakan offers himself to act as mediator between the Peshwa and the commandant of Chakan. Chakan was at this time under the rule of the Nizam.*

No. 53] [*14-3-1728*?

पौ छ १४ साबान

श्री

तीर्थरूप राजश्री आपा

स्वामीचे सेवेसी

अपत्ये माहादाजी अंबाजी कृतानेक सास्टांग नमस्कार विनंती. येथील वर्तमान ता। छ १३ साबान गुरुवार परियेंत मुकाम सासवड येथास्थित असे विशेष. आम्ही राजश्री देवजी सोमवंसी याजकडे गेलो होतो. त्यास मारानिले राजश्री स्वामीचे आज्ञेप्रमाणें कुल फौज घेऊन हुजूर गेले. काली बुधवारी तरडगाव पा। फलटण येथे गेले; आजी गुरुवारी कृष्णातीरी जाऊन मुकाम करितील. उदईक अगर परवा राजदर्शन होईल. दोन हजार घोडे आहे; आणिकहि पाच सातसे जमा होणे आहे. स्वामीस वर्तमान कलावे याकारितां लिहिले असे. याउपरी आम्हास राजश्री स्वामीनी आज्ञा केली होती की तुम्ही सोमवसी यासी सातारियाकडे वाटे लावणे, आणि राजश्री चिमाजीपंत कोकणप्रांते उतरतात, येवेलेस तुम्हीहि चाकरीस असावे हें उचित आहे; तरी त्याजकडे जाणे. त्यावरून आम्ही स्वामीकडे यावयास्तव काली सासवडास आलो. स्वामी बाहेर निघाले कीं काये? पुढे जावयाचा विचार कैसा आहे तो लिहिला पाहिजे. आज्ञापत्र आलें म्हणजे सेवेसी येतो. सेवेसी शृत होये हे विज्ञापना.

¶*Mahadaji Ambaji writes to Chimaji Appa that as per order received from the Peshwa, he has despatched Deoji Somvamsi with his forces to Satara.*

No. 54] [14-9-1728

राजमंडल रोजकीर्द सुा तिसां माहे सफर.

तेरीख २० माहे सफर भाद्रपद बहुल सप्तमी मंदवासरे भाद्रपद बहुल पंचमी गुरुवासर चिटणिसी पत्र धर्मोजी बलवंतराऊ देवकाते यास पत्र जें, पोा वसमत सरकार नांदेड हा माहाल अजम खाने आलम यास मोगलाईकडून जागीर आहे. त्यास तुम्ही चौथाईखेरीज जाजती वसूल घेता धामधूम करता. गतवर्सी संभाजी राजेयाकडील वसूल जाहला आहे तो मजरा देत नाही, म्हणून विदित जाहले; तर निजामनमुलकाकड तह जाहला आहे जे रा संभाजी राजेयांचा वसूल जाहाला आहे तो मजरा द्यावा येैसा तह आहे, त्याप्रमाणें त्याकडील वसूल मजरा देऊन बाकी राहिला यैवज गुदस्ताचा वसूल घेणे व सालमजकुरीहि हिसबु चौथाई प्राा घेणे. जाजती तगादा न करणे म्हणून पत्र १

¶*King Shahu orders Dharmoji Balvant Deokate not to exact more than what is due as chauth from the pargana Vasmat. He also asks him to remit the dues of Sambhaji of Kolhapur who is entitled to receive them according to the terms of the treaty with the Nizam.*

No. 55] [7-10-1728

श्री

तहनामा राजश्री बाजीराव पंडित प्रधान यांसी सवाई संताजी भोसले सुहूर सन तिसा अशरीन मया अलफ राजश्री चिमणाजीपंत फौज सहवर्तमान रेवा उतर तिरी स्वारीस जात आहेत. त्यास आपण फौजेनसी सामील होऊन. यैशास आमचा माहाल मुकासे आहेत त्यास तुमचे फौजेनें उपसर्ग न लावावा. आम्ही तुमचे मुकासियांत उपसर्ग न लावावा. वर्तावे कलमे बीाा पुढें परमुलकीं गेलियावर येणें तहप्रमाणें

मालवा मुकासा तुमचा आहे त्यांत आम्ही उपसर्ग न द्यावा कलम १

राजपत्राचे. आमचे जे मुकासे आहेत त्यास तुम्ही उपसर्ग न द्यावा कलम १

परमुलकी गेलियावर फौजेमुलें जो टका आकाराल त्यापैकी दिवाण वाटा दर सदे रुा २० वीस काढून बाकी रुा ८० राहातील ते फौजेवर गणतीवर वाटून द्यावे कलम १

सदरहू प्राा उभयतानी वर्तोन येक विचारे मनसबा करावा छ १४ रबिलोवल.

¶*The paper mentions the articles of treaty concluded between Bajirao I and Sawai Santaji Bhosle.*

No. 56] [17-10-1728 ?

श्री

राजश्री कान्होजी आंगरे
काका गोसावी यासीं

सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य श्रो बाजीराऊ बलाल प्रधान आसीर्वाद विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीय कुशल लिहिले पाहिजे विशेष. दताजी गबाजी प्रभु याचा व नार प्रभु याचा ता पेण येथील देशकुलकर्णाचा कजिया लागला आहे. ऐशास पेसजी आपण हरदुजणाची मनसुफी करून निमे दताजी प्रभूस व निमे नार प्रभूस वतन दिल्हें. यास दताजी प्रभु कबूल नाहीं. नार प्रभु निमे वतन चालवीत आहे म्हणौन कलो आले; तरी पुरातन वत(न)दाराचा लोप करून निमेप्रा दोघास द्यावें हे गोष्टी उचित नाहीं याउपर हे पत्र लिहिलें असे. तरी पूर्वील पत्रें दताजी प्रभुजवलील आपणाजवल आहेत ती मनास आणून बरहक इनसाफ करून दताजीप्रभूची वतनावरी स्थापना केली पाहिजे. जाणीजे रा छ २४ रालावल बहुत काये लिहिणे; लोभ असो दिल्हा पाहिजे हे विनंती.

¶*Bajirao Ballal writes to Kanhoji Angria to bestow an hereditary office of " Desha-Kulkarna " on Dattaji Prabhu.*

No. 57] [10-11-1731

श्री.

सहश्रायु चिरंजीव राजश्री वासुदेव जोसी यासी प्रीतिपूर्वक रामचं(द्र) जोसी आसीर्वाद उपरी. येथील कुशल ता कार्तिक बहुल अष्टमी सौम्यवार पावेतो मो जंजिरे कुलाबा सुखरूप असो विशेष. तुम्ही पत्र पाठविले तेथें लिहिलें कीं रा चिमाजीपंत यास वधूचे विचारणेस रा नारोपंत याची कन्या कुलाबास आहे. तेथें जाऊन वधूचा निश्चय करून लेहून पाठवणें; व येविसीं गंगाजान्हवी मातुश्री राधाबाई याही सांगितले होते, त्यावरून आम्ही कुलाबास येऊन, वधूचा निश्चय करून, मार्गसीर्ष मासी वद्यपक्षी (स)प्तमी अष्टमीस निश्च(य) केला असे. त्ये दिवसी वधूसहि येकादश चंद्र आहे, येविसी राजश्री सरखेल यांही मातुश्रीस पत्र पाठविलें आहे त्यावरून कलेल. व वधू तेथे घेऊन यावी लागत्ये येसियासी येथून साहित्य

होणे ते होईल. त्यासिवाये जें साहित्य लागेल ते तुम्हास करावे लागते, याकरितां हें पत्र लिा असे; तर तुम्ही साहित्याचे विचारणेत असणे. येविसी बहुत काय लिहिणे हे आसीर्वाद. हे पत्राचे प्रतिउतर येई तो आम्ही येथेच आहो; तर सत्वर प्रतिउत्तर पाठवणे हे आसिर्वाद.

हेंा गणजोसी याचे आसीर्वाद लिखितार्थ परिसीजे हे आसीर्वाद.

¶*Ramchandra Joshi informs Vasudeo Joshi that he, as directed by Radhabai, has fixed upon a suitable bride for Chimajipant and asks him to make proper arrangements to receive her, on her way to Poona.*

No. 58] [*21-12-1728*

राजमंडल माहे जमादिलोवल. रोजकीर्दी
सुा तिसा अशरीन.

तेरीख ३० रोज
राजश्री मदनसिंग भोसले यासी वेतनात सालीना
रुा १०५०० विले करून दिल्हे बिताा
४९३५॥ सालमजकुरी ठरविले
२५०० प्रधानपंत दरमाहा रुपये ५००
१५०० प्रतिनिधि ,, रु. ३००
९३५॥ सचिवपंत
१०५०० पेस्तर सालाची विले

¶*Rs. 10,500 are sanctioned for the expenses of Madansing Bhonsle, illegitimate son of Sambhaji I.*

[*22-10-1728*

राजमंडल रोजकीर्दी सुा तिसा असरीन माहे रबिलोवल छ २९
कार्तिक शुध प्रतिपदा. भोमवार किता पत्रें चिटनिसी

राजश्री भगवंतराऊ रामचंद्र पंडित आमात्य यास जाबत की तुम्ही विनंतीपत्र पाठविले पावोनं लिहिला अर्थ कलला. गगनगडास पावलेत. उतम जाले. राजश्री शिवरामपंत रामाजी गणेश स्वामीसंनिध आहेत. तुमचे लिहिल्याचे पारपत्य स्वामी करितील म्हणून. १

¶*A reply is sent to Bhagvantrao Amatya assuring him of the King's sympathies.*

No. 59] [December 1728

श्रीजेयती

चिरंजीव राजश्री दादोबास आसीर्वाद उपरी हती सारे अठरा पाडाव. दो पवार व होलकर लस्कारांत आले, तुम्हास कलावे, म्हणून लिहिले असे. तुम्ही माहाराज राजश्री स्वामीस विनंती करून श्रुत करणे हे आसीर्वाद.[१]

¶*Chimaji Appa asks Malhar Tukdev (Dadoba) Purandare to announce to the King the victory over Dayabahadar in which 18 elephants were captured.*

No. 60] [1729-30

श्री

राजश्री भोजराव गोसावी
यासीं

अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्ये श्री नारो मल्हार दिमत राजश्री राणोजी सिंदे आसीर्वाद विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून गोसावियानीं आपले कुशल लिहीत आसिले पाहिजे विशेष. गोसावियाकडील वर्तमान कांही कलत नव्हते. त्यास आपण इंदुरास आले म्हणून विदित जाले. त्यावरून बहुत समाधान जालें. ऐसियासी आमचें वर्तमान तरी नवलाईचा किला घेऊन ठाणें बसिलें आहे. किलियाकरिता राजश्री नरभेसिंग उजनीहून स्वार होऊन कसबे मजकुरास आले आहेत. आजपावेतो त्याच्या आमच्या सलुखाच्या वार्ता होत आहेत. तो किला मागत आहे; परंतु आपणांस येजमानाची आज्ञा आहे कीं, किला न देणें. किल्यांत सामान ठेऊन जतन करणे, ऐसी आज्ञा आहे. त्यास आम्हीं नरभेसिंगास उतर दिल्ही कीं खावंदाचे आज्ञेखेरीज आपण किला देत नाहीं. त्याजवरून त्यानी उजनीहून तोफा वगैरे सरंजाम आणिला आहे. त्याच्या चिताचा भावगर्भ कलत नाहीं. येक दो दिवसा पाा चाली लाऊन कूच करून गेला तरी उतम आहे. जर किलियांस मोर्चे लाविलें तरी आपणाकडे पत्र पाठऊ ते समई गोसावियानीं स्वार होऊन आले पाहिजे; यांकरिता आगोधर सूचना मात्र लिहिलीं असे. कललें पाहिजे. बहुत काये लिहिणें. लोभ असो दीजे हे विनंती.

¶*Naro Malhar in the service of Ranoji Sindia requests Bhojrao to render assistance to him, in case Narbhesing from Ujjain attacks the new outpost of Navlai.*

---

१ पत्र चिमाजी आपाचें.

[23-9-1728

रा   रोजकीर्द सुा तिसा

तेरीख २९ रोज

नजर राजश्री स्वामींनी आपले स्वहस्ताकरून वाघ मारिला. यास्तव जेजालबा(र)दार यानी हवी करून वाघ घराजवळ आणून (त्या)स दावला. यासी स्वामींनी गोळी मारून मारिला. त्यासी बकसीस रुा ५०० पाचसे. दाहा हातेच्या अंतरे सोडिला.

¶*King Shahu rewards men who helped him in hunting a tigar whom he killed.*

[17-9-1728

रा   रोजकीर्दी

माहे सफर   सुा तिसा अशरीन

तेरीख २३ रोज.

राजश्री कानोजी अंगरे यासी पत्र जे तुम्हास जाहज हस्तगत जाहलें आहे. त्यांत स्वामीचा विभाग यावा त्यापैकी काही जिनस पुतल्या वगैरे व र्‍यौल[1] व संतम्या व अश्रेफी[2] जिनस रवाना करणें व घोडा दिल्हा होता तो परतून दिल्हा त्याचा मुबदला उतम अरबी पाठवणे. या कामास हुजरे

५० बहिरो नरसिंह.

२९ फतेमहबमद रिकीबदार.

मोा श्री.

हस्ताक्षर पत्रे.

¶*King Shahu demands his share of the cargo obtained in the ship captured by Kanhoji Angria.*

No. 61]   [*17-12-1734*

श्री

राजश्री चिमणाजीपंत

आपा गोसांवी यासी

श्रीसकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य स्नो पिलाजी जाधवराऊ दंडवत विनंती. येथील क्षेम ताा छ २ माहे शाबान मुकाम अमदनगर

---

१. चांदीचें नाणें.   २. मोहोर.

4514

नजीक असेरगड जाणऊन स्वकीये कुशललेखन आज्ञा केली पाहिजे विशेष. आम्हीं ब्र्हाणपुरीहून कूच करून आजी येथें आलों. राजश्री संभाजी भोसले व राजश्री संताजी मोरे अद्याप सामील जाहाले नाहीत. येकां दो दिवसा येतील. रा। येद्याजी संतकर यांस पत्र पाठविलें तेहि येतील. याउपरी मजल दरमजल रेवापार होऊनजाऊन जें वर्तमान होईल ते लिहून पाठऊन. राजश्री मल्हारजी होलकर व राजश्री सिंदे याजकडील पत्रे आली ती पाठविली आहेत, त्याजवरून विदित होईल. त्याजकडील वर्तमान आले कीं बडवाई प्रांत मालवा येथे मोर्चे देऊन जेर करून खंडणी घेतली म्हणऊन आले. कागदीपत्रीं नाही. नर्मदापार होऊन गेलियानंतर सविस्तर वर्तमान परकीये फौजेचे व आपले आद्यंत लेहून पाठवितो. आमचेविशी कांही चिंता केली न पाहिजे. खावंदाचे पुण्यप्रतापेंकरून येश संपादून फौजहि जतन करून आणून. वरकड वर्तमान राजश्री तुबाजीपंत यानीं लिहिलें आहे त्यावरून विदित होईल. विशेष काये लिहिणे. कृपा केली पाहिजे हे विनंती.

¶*Pilaji Jadhav from Ahmednagar communicates to Chimaji Appa that Malharrao Holkar and Ranoji Sindia assaulted Badwai and exacted tribute from its ruler.*

No. 62] [*1728-29 ?*

श्री.

यादी चंदावरकरास पत्र पाहिजे कीं, चिरंजीव शामकुवरबाई येंडाईत यांस तुम्ही फौजेच्या साहित्यानिमित्य गतवर्षी येथें पाठविलें. त्यांचे भेटीनंतर सकल अर्थ कळों आला. त्या प्रांतें फौज पाठवावी हें अगत्य. परंतु राजकारणप्रसंगमुलें चहूकडे फौजा गेल्या. ऐशास सिरे प्रांतीचा जिल्हा राजश्री नारोराम मंत्री याचे स्वाधीन आहे. त्याचे तर्फेने राजश्री नीलकंठ बलाल फौजनसी पाठविले आहेत. हे सिरे प्रांतीचा बंदोबस्त करितील. तुम्हास फौजेचे प्रयोजन असिलें तरी यांस लिहिणें. तुमचे आज्ञेप्रों फौज घेऊन येऊन कार्यभाग करितील. फौजेचें साहित्य सर्वप्रकारें तुम्ही करणें. सविस्तर अर्थ चिरंजीव शामकुवरबाई लिहितील त्यावरून कलो येईल म्हणून.

¶*The Raja of Tanjore is informed of the despatch of force under Nilkanth Ballal who had been ordered to defend the province of Shira.*

4515

No. 63] [*14-9-1722**

तहनामा मऱ्हाठेयांत व फिरंगियांत पहिला सल्लक चालत होता. त्यास दरम्याने गुप्तगोई[१] जाली, त्याकरितां सलुकाचा बिघाड होऊन फिरंगी कुलाबियावरी चढोन आले, हे देखोन मऱ्हाठेयाच्या लस्करच्या फौजा आल्या. लढाईचा प्रसंग आरंभला. त्यास लढाईनें दुतर्फा खराबी व मुलुक वसत नाही व सावकारी बंदरे पडोन गैरफायदा दुतर्फा होतो, हें जाणोन पूर्वी जे कटकट होऊन गेली ते गेली. हाली सलुकाचा तह करावा यैसे जाले. तेसमई राजश्री बाजीराऊ प्रधान व राजश्री खंडेराऊ दाभाडे मऱ्हाटेतर्फेचे व राजश्री कान्होजी आंग्रे सरखेल व संतोन (?) विजा(र)ई गोवे जनराल व वसई अजम अंतुन काडदीन फरोईस् जनराल दबताल ? अमास ? अगोस्तीन द ध र ह रा म (?) प्रीमदेर जनराल व अजम अंतोन करनेर अलकास कपितान मोर आदिकरून मातबर फिरंगी याचे समेत तह केला.

(पत्राचे पाठीमागील बाजूवरील मजकूर.)

माहाराज राजश्री छत्रपति स्वामी यांचे सेवेसी तह सल्लक मऱ्हाठियाचा व फिरंगी याचा राजश्री बाजी राऊ प्रधान याणी सिनोर फरसीस्व दुजेदेस पाये येकास्त्र विजरेल व कपितान जनराल देईद यासी मौजे वरसोली प्रा चेऊल येथील मुकामी तह केला.

कलमी करीत जाणे
दिगर पाठवी.

¶*This letter gives an account of a treaty of peace concluded between the Portuguese and the Marathas in 1722.*

No. 64] [*12-1-172*

श्रीगजानन

राजश्री बाबा गोसावी
यासी

श्रीमंत अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्ये श्री रघोजी कदमराव दंडवत विनंती. येथील क्षेम पौश कृष्ण नवमी भाणुवासर मुकाम रणाले कुशलरूप जाणून स्वकीये आनंदलेखनाज्ञा केली पाहिजे विशेष. दिवस जाले,

---

१ संभाषण.

* *See* Surendranath Sen's Studies in Indian History, p. 90.

आपल्याकडोन पत्र येऊन परामृश होत नाहीं यास्तव चित सापेक्षित असे ; तरी सदैव आलिया वार्तिकासमागमे पत्र पाठऊन सांभाल करावयां आपण सर्वत्न आहेत. याउपरी चिरंजीव सटवाजी कदम यासी जमावसुधां आपल्यांकडे पाठविले आहे ते पोहचले आसतील. चिरंजीव राजश्री माधवराव कदम पहिले-पासोन आपल्यापासी आहेत. त्यासी आमचा सर्व प्रकार अभिमान पूर्वीपासोन आपल्यास आहे, निर्व्हा करून उर्जित करावया आपण समर्थ आहेत. विस्तारें ल्याहावे यैसे नाहीं. बहुत काये लिहिणे. कृपा लोभ सदोदित वृधिमान कीजे हे विनंती.

¶*Raghoji Kadam asks the addressee to take a personal interest in the advancement of his relatives accompanying him in his expedition.*

No. 65] [*January 1729*

श्री

पुरवणी राजश्री चिमणाजी पंत
आपा स्वामीचे सेवेसी

विनंती उपरी. या प्रांतीचें वर्तमान तरी गतवर्षीच्या धामधुमेमुलें कुणब्यानी गांवावर राहून कीर्दी करावी असा अर्थ नव्हता, परंतु कुणब्यानें जसा मुदा घातला तसा त्यास कौल दिल्हा त्यावरून कुणबी गांवावर राहून कीर्दी जीवनमाफीक केली. पर्जन्य जे समयीं पडावा तेव्हां न पडोन पिकें घालविलीं, आणि पुढें पडोन पिकें घालविलीं हे वर्तमान स्वामीस या प्रांते असतांच विदित जालें व स्वामीनीहि दृष्टीनें पाहिले. त्याउपरी राजश्री स्वामी कार्तिकमासी साताराहून या प्रांते माहालसहवर्तमान आले. मौजे कोन्हाले खुर्द प्रांत सुपे येथील मुकामीहून माहाल तुलजापुराकडे गेले. आणि राजश्री स्वामीनी तेथून कूच करून निंबुतावर आले. निबुताहून वाल्हे, वाल्याहून जेजुरी, जेजूरीहून सासवड, तेथून पुणे, पुणाहून तलेगांव, तेथून लोहगड, तिकडून फिरोन येऊन चिंचवडावर मुकाम येक करून सिवापुराकडे जाऊन, तिकडून सिरवलावरून मागता निबुंतावर आले. तेथून कूच करून माहाल तुळजापूरीहून फिरोन येऊन मांडवेनजीक माहादेव येथे मुकाम केला होता, त्या मुकामास गेले. या प्रांते येक महिना होते. यामुले मुलकाचा बहुतच तसनस जाला. ते वर्तमान पत्रीं ल्याहावें असा अर्थ नाहीं. स्वारीखर्चेहि बहुतच पडिला व कुणब्यास वेट बिगार फारच पडली. दोन च्यारसें वेटे वोझ्यास लागत. याखेरीज किरकोल साहित्य मुकामाचे मुकामी करावे लागे. जे समयीं जे मागेत ते सिध करावे लागत होतें. त्याची स्वारी या प्रांतातून गेलियावर राजश्री फतेसिंग

भोसले स्वारीस जातेसमयी या प्रांतातून गेले. त्यानी गावगना दोन दोन अडीअडी-चसें रुा घासदाणा घेतला. तैसेच राा साबाजी नाईक निंबालकर यानी व रंभाजी जानोजी निंबालकर यानी पाटसतर्फेत घासदाण्याचे मनमाने तैसे रोखे केले, व प्रस्तुतहि गांवगना रोखे वरचेवर करितात व राजश्री त्र्यंबकराऊ दाभाडे फौजसह-वर्तमान या प्रांतांतून सातारियास गेले. त्यानीहि घांसदाणे घेतले. असे अव-घ्यानी मिळोन मुलकाचा पाटावरोंटा मांडिला आहे. राजश्री पंत प्रधान व आपण उभयेताहि स्वारीस गेले, मागे मुलकाचा असा विचार जाला. पुढे मागता राजश्री स्वामी माहालसहवर्तमान माहीयात्रेकारणे येतात. साहित्य करणें म्हणून साताराहून वरचेवर राजश्री नानाची पत्रें येतात. या प्रांते आलियावर कोटकोटे जातील आणि कितेक दिवस मुकाम होईल हे कलत नाही. गतवर्षी स्वामीनी आज्ञा केली जे कुणब्यानें जसें जो म्हणेल तसे त्याचे समाधान करणें, पुढे सर्वप्रकारें त्याचें चालऊन, त्यावरून जसा ज्यानें मुदा घातला तसें त्याचे यैक्रिलें. त्यास येन्दां स्वामीनी खासुदगी वरषापेक्षा अधिकच केली आहे. त्याचे तगादे लागले आहेत. मुलकाचा विचार ये स्तितीचा जाला आहे. स्वामी खावंद आहेत. सविस्तर वर्तमान कळावें याकरितां लिहिलें असे. प्रस्तुत आम्ही जेजूरीस राहून तल्याचे काम चालवीत आहो व राजश्रीचे स्वारीचे साहित्य करीत आहो. राजश्री स्वामीचे स्वारी समागमे दीडमास होतीं. खर्चवेच बहुतच पडिला. दोन हजार रुा नजरचे घेतले व किरकोलहि दोन हजार तीन हजार रुा लागले. सडी स्वारी होती तिचा प्रसंग असा. पुढे माघमासी माहालसहवर्तमान येत आहेत तो विचार आपणास कललाच आहे. खर्चवेच काय पडेल तो कलत नाहीं. जानोजी निंबालकर यानी पाटस तर्फेत गावगना रोखे करून पाटीलास खंडणीस येणें म्हणून जासूद पाठविले त्यावरून येविसी राजश्री नानानी त्यास पत्र लिहिलें होतें त्याचे उत्तर त्यानीं लिहिलें जे, आपण रोखापत्र कोठें केला नाहीं, पुढें करणार नाहीं, असें उत्तर पाठविलें आणि रोखे तो करितात. विदित जालें पाहिजे. राजश्री विसाजीपंत व मल्हारपंत व रा कृष्णराऊ यासी स्वामिनी पत्रें पाठविली तीं त्याची त्या प्रविस्ट करून उत्तर आणून पाठविली आहे ती व वरकड लोकानी आपलाले घरास पत्रें पाठविली होती, त्याचे घरास प्रावोन त्यांचा जाब आणून पाठविलियावरी कृपाभिवृद्धि केली पाहिजे हे विनंती.

¶*The writer reports to Chimaji Appa the hardships caused to the ryots by the tours of Shahu and his Sardars. The letter is important from various points of view. The writer appears to be Bapuji Shripat, the officer in charge of the Poona District.*

No. 66] [7-2-1729

राजमंडल रोजकीर्दी सुा तिसा

माहे रजब

तेरीख १९ रोज मुा सित्रापूर का ३

खंडग्वाते.

चिटनिसीपत्र रा प्रधान पंत व सरलस्कर यासी पत्रे वराड चांदे देवगड या प्रांती तुम्ही गेलेस. यैसियासी तो जिल्हा रा प्रतिनिधीचा आहे; त्यासी तुम्हास या प्रांती न जावे म्हणोन आज्ञा केली असता तुम्ही गेलेस हे उच (उचित?) न केले. प्रांतास धामधूम न करणे म्हणोन पत्रें

१ राणोजी भोंसले यासी पत्रे जे श्रीनिवास पंडित प्रतिनिधियासी सामेल होणे.

१ प्रधानपंतास.

—

२

चिमणाजी बलाल यासी पत्र जे तुमचे सबनिसी लस्करची श्रीनिवास यादव यासी सांगितली आहे

¶*King Shahu asks Bajirao to stop all depredations in Berar which, he says, is assigned to the Pratinidhi.*

No. 66A]

किा पत्रे प्रधानपंत व सरलस्कर यासी पत्र जे. वराडतून चांदे देवगड प्रांतास तुम्हीं फौज घेऊन गेला यामुळें निजामनमुल्क भागानगर प्रांतीहून कूच करून विपर्यास चितांत मानिले आहेत, तरी येणेकरून सख्य कैसे चालते असे नाहीं. तुम्हास वराड व चांदे व देवगड या प्रांती नव जाणे म्ह(णो)न तुम्हास अज्ञा केली असता तुम्ही जावे हें काही सख्य राहते असे नाहीं. तरी तुम्ही धामधूम न करणे. उतरेकडील संदभ्र तुम्ही चितांत अणाल तरी तो विचार कललाच आहे तरी सख्याचा विचार मनास आणून जो विचार कर्तव्य तो करणे. म्हणोन

१ प्रधानं

१ सरलस्कर.

¶*King Shahu asks Bajirao not to take his forces into the districts of Berar, Chanda and Devgad as this action conflicts with the terms of the settlement effected with the Nizam.*

No. 67 Received on 27-4-1729

छ ९ सवाल

श्री

श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान
स्वामीचे सेवेसी

सेवक कृष्णराव माहादेव कृा ना विा, येथील कुशल जाणून स्वकीये लेखनाज्ञा केली पाा विशेष. हबाजी (?) राव खानविलकर हे नामांकित सरदार जातीनें मर्द त्याचे चालीस पनास माणूस जमाव आहे. ते राा कानोजी आंगरे सरखेल याजकडे चाकर आहे. त्यास त्याणी तो पक्ष सोडून स्वामीचे पदरी पडोन, आपले ऊर्जित करून घ्यावे या उदेशें, तीर्थस्वरूप रामचंद्रपंत दादा असत त्याजकडेस राजकारण लाविलें, त्यावरून तीर्थरूपीं त्यास अस्वासन देऊन पांचसे रुपये खर्चास देविले. त्यास या मागेंच त्याणी येऊन पदरीं पडावे त्यास मध्यें निजामनमुलुक यांचा विघाड होऊन धामधूम जाहाली याजमुलें आजपर्यंत आले नाहींत. हली त्याणी आम्हाकडे आपली माणसेच पत्रें पाा आहेत, की पूर्वी राा रामचंद्रपंत याणीं वचन दिल्हें होते त्याचा प्रसंग असा जाहाला. या उपरी या दरबारीं आपला निभाव होत नाहीं. आपण अंगीकार करितील तरी स्वामीचे पदरी पडो; नाहीं तरी येथून तो निघोन घाटावरी जाऊ. मग कांहीं तर्‍ही हो यैसे लिा आहे. आणि येका दो दिवसी कबिला व लोक देखील निघोन वाडेघोडे-याकडे जाणार आहेत; ते परिछिन्न तपे वाडियास जातात. जरी स्वामी पदरीं घेतील तरी उतम; नाही तरी दुसरेकडे जातील. असे माणूस हातचे जाऊ देऊं नये. तरी येविसी कांय आज्ञा ते केली पाा. स्वामी आज्ञा करितील त्या प्राा वर्तणूक करून आपण आठा दिवसीं स्वार होऊन भेटीस येतो. वडिलास कलावे म्हाा लिा असे. हिसेबास येका दोन दिवस विलंब लागले याकरितां आठ दिवस राहाणे जाहाले; व राा पिलाजी जाधव याणी दवण मारली याकरितां फिरंगियांचा व आमचा विघाड जाहाला. आम्ही सरदेवर आहो. आमची मिठाची व किराणियाची तारवे आटकाविली आहेत. त्यास पत्र पाा आहे. सोडून दिली तर उतम; नाहीं तर थोडेबहुत त्यास नतीजा द्यावा लागतो. वडिलास कलले पाा. वरकड राा पिलाजी जाधव व खंडोजी माणकर यास ताकीदपत्र पाा पाहिजे की दवणे आलाकड फिरंगाणाचे वाटेस जावयास प्रयोजन नाही, यैसे परिछिन्नवादे

ताकीद पाठविली पा. नाहीं तर उपसर्गामुळे थोरले कामास धका बसेल! भेटीनंतर सर्व निवेदन केले जाईल. ताकीदपत्रें आगत्य पाठविलीं पा. बहुत काय लिा? लोभ असो दिा पा हे विा

¶*Krishnarao Mahadeo recommends to the Peshwa Habajirao Khanvilker who had left the service of Kanhoji Angria and requests him (addressee) to entertain him into his service.*

No. 68] [30-4-1729?

श्रीराम

राजश्री चिमणाजी पंडित
गोसांवी यासीं

सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य श्री खंडेराऊ दाभाडे सेनापति दंडवत विनंति उपरी. येथील कुशल जाणौन स्वकीये कुशल लिहिलें पाहिजे विशेष. बहुत दिवस जाले, तुम्हाकडून पत्र येऊन वर्तमान कलत नवते; परंतु सांप्रत पाबलाकडे आलेस म्हणोन राजश्री गोविंद कृष्ण याणी सांगितले, त्याजवरून बहुत समाधान जाले. ऐसियासीं कोठपर्यंत गेले होतेस, मनसबा कोणे रीतीचा जाला, राजश्री बाजीराऊ पंडित प्रधान कोणीकडे आहेत, व राजश्री पिलाजी गायेकुवाड कोठे आहेत, हें व आपणासमागमें फौज किती आहे हे सविस्तर वृत कळावें याजकरितां हें पत्र लिहिलें असे; तरी सविस्तर जालें वर्तमान तपसीलवार लिहिलें पाहिजे. जाणीजे. रा छ १२ माहे सोवाल. बहुत काय लिहिणें. राजश्री उदाजी पवार कोणे मनसबियावर कोणे ठिकाणीं ठेविले हें लिहिलें पाहिजे. बहुत काय लिहिणे? कृपा असो दिल्ही पाहिजे हे विनंती.

¶*Khanderao Dabhade's letter making kindly inquiries about the movements and activities of Chimaji Appa, Bajirao, Pilaji Gaikwad and Udaji Pawar.*

No. 69] [15-5-1729

श्री

श्रीमत राजश्री पंतप्रधान
स्वामीचे सेवेसी

पोष्य बापूजी श्रीपत कृतानेक नमस्कार विनंती. येथील कुशल वैशाख बहुल चतोर्दसी गुरुवारीपरियेंत स्वामीचे कृपेकरून येथास्थित असे विशेष. स्वामीनी पत्र पाठविलें तें छ २२ रमजानीं अस्टमीस पावले. तेथें आज्ञा जे,

नवाबाची आज्ञा घेऊन स्वार जालो, मजल दरमजल येऊन म्हणून लाविले त्यावरून समाधान जाले. पुणियांत राहावे लागते या(करि)तां राहाते घर व सदर व सोपा व कारकुनास घर कोटांत तयार करणे. साहित्याविसी रा रामचंद्रपत व संभाजी जाधव व सिंहीगडकरास पत्रें पाठविलीं आहेत. तुम्हीहिं त्यास पत्रें पाठऊन साहित्ये आणऊन घरें लिहिलप्राा तयार होत ते करणे म्हणून लिहिले. यैसियास मृगास अवकाश दाहा दिवसांचा उरला. सांप्रत स्वामीचें पत्र आलें. रामचंद्रपंत कल्याणांत आहेत त्याकडून साहित्य कधी येईल? अवकाश नाही. अगोधर राजश्री अपानी अम्हास लिहिले जे, राजश्री पंती पुणियांत राहावयास घर चालीस हात लांब व नव हात रुंद धारणाचे याप्रमाणें तयार करवणें म्हणून लिहिले. यैसियास लाकूड तो या प्रांते नाहीं, परंतु तरतूद करून आज्ञेप्रमाणे घर तयार करविले. सांप्रत स्वामीनी यैसी आज्ञा केली त्यास या प्रांते लाकूड येकंदर नाही हे स्वामीस विदितच आहे आणि आवकाशहि नाहीं, त्याहीमधे स्वामीचे आज्ञेप्रमाणे राजश्री रामचंद्रपंत व संभाजी जाधव व सिंहीगड-करास पत्रें पाठविलीं आहेत. साहित्ये होऊन येईल. त्यास अंतर होणार नाही. पागा पुणियांतील व पाटसातील तयार करविल्या आहेत. स्वामीनी आज्ञा केली की राहते घर पासस्ट हात लांब (व) पसतीस हात रुंद व सदरेच घर पनास हात लांब त्यामाफीक राही व दोन सोफे पनास हात लांब त्यास येक येक वोसरी व याखेरीज कारकुनाचीं घरें याप्राा तयार करणें म्हणौन आज्ञा केली. अवकाश तो मृगास आठा रोजाचा उरला. यामधें लाकडाचें साहित्य होऊन घरें कैसी सिध होतील? आगोदर उघाड दिवसांत आज्ञा केली असती तर जेथवरी तरतूद होती तेथवर करितो. याउपरी लाकडाचें साहित्य जाहालें तरी जे होईल ते करून. शेवशी श्रुत होय हे विनंती. मालजी केरोजी जासूद यास दाहा रुपये देविले ते आज्ञेप्रमाणें दिल्हे. हे विनंती.

¶*Bapuji Shripat writes to the Peshwa, returning from a visit to the Nizam about the difficulties of quickly building a residence for him in Poona.*

No. 70] [30-7-1729

श्री

श्रीसकल तीर्थस्वरूप राजश्री
बाजीराव व राजश्री आपास्वामी
वडिलांचे सेवेसी

आपत्यासमान गंगाधरानें चरणावर मस्तक ठेऊन सिर सां नमस्कार विनंती उपरी. येथील क्षेम ताा छ १४ माहे मोहरमपरियेंत वडिलांचे कृपाअवलोकने-

करून समस्त सुखरूप असों. आपणांकडील सुकशंतोष त्यावयांसी आज्ञा करीत असिले पाहिजे. विशेष. पूर्वी घोडे दोन सरकारचे घेऊन स्वामीच्या दर्शनास गेलो होतों. परंतु दर्शन न जाले. मातुश्रीबाईचें दर्शन सातारियाचे मोकामीं जाले, त्याजवल सविस्तर वर्तमान विदित केलें. यैसियासी दुसरे दिवसी राजश्री आपा यांकडून संतोषाचे वर्तमानपत्रें आली. येकूणीस हती पाडाव जाहाले यैसी पत्रें आली ' त्याउपर आम्ही मातुश्रीपासी बोलिलो कीं आमचे मुख्यांहीं घोडे पाठविले त्याचा पायगुण उत्तम आहे. काल घोडें पैवस्ता होताच अज फतेची खबर आली. याउपर दोन हती आमचे खावंदास देणें. त्याजवर मातुश्री बोलिली कीं लस्करें यावयाचा हंगाम जाहाला म्हणजे आम्हास सूचना लेहून पाठवणें. येक हती द्यावयाचा विचार करून निश्चये आहे. त्याजवर आपण निरोप घेऊन राजपुरीस आलो. सदरहू बोली जाली ते हुजूर विदित केली. त्याजवर साहेब बोलिले कीं आम्हास हतीची कमी काय आहे. आमात्याहि+ पाठविला तर थोरपण त्याचेच आहे यैसे बोलिले. यैसियास सांप्रत आपण उभयेता विजई होऊन आलेत. मातुश्रीनं मागील बोली विदित केलीच असेल. तदनरूप वर्तणूक जाली पाहिजे. नाहींतर मातुश्रीचे वचन अप्रमाण व आम्ही मध्यें बोलिलो तें लटीक यैसे दिसोन येईल. वरकड यांसी थोरथोरांकडून हती येतात. मागें अरकटाहून हती आला व गेले सालीं सरखेल यांकडून हती आला व सांप्रत अरकटाहून दुसरे हती दोन येत असेत. यैसा विचार आहे. ये जागां हती दिल्हेयान बरेपणच आहे. हा आपला वतनी जागा आहे. आमचे मुख्य कोणे गोष्टीची लाळूच धरितात यैसे नाही. हती पाठविलेयान महत्व उभयेपक्षी आहे. पूर्वी आपणाकडून हती आला होता तो मृत्यु पावला. याकरितां अगत्यरूप हती दिला पाहिजे. येविसी बहुत काये लिहिणे लोभ असो दीजे हे विनंती. १०००००

¶Gangadhar, probably a relation of Govind Krishna (see No. 42 above), to the Peshwa and Chimaji Appa, asking for an elephant for the Sidi of Janjira which has been promised by the mother of the Peshwa as a gift for the glorious triumph achieved by the Peshwa in the North.*

No, 71] [11-12-1729?

श्री

राजश्री आपा गोसांवियाचे शेवेसी

७ श्रीमत उत्तमगुणमंडित राजमान्यविराजित श्री रवोजी कदमराऊ व सवाई कठसिंग कदमराऊ दंडवत विनंती. येथील क्षेम आपुल्या कृपादृस्टी-

+ म्हणजे प्रधान—पेशवे.

करून ता। पौष शुध्र २ परियेंत येथास्थित असे. गोसावियाणी निजानंदवैभव सदैव येणारा समागमे लेख(ना)ज्ञा करीत आसिले पाहिजे. सांप्रत आपणाकडून पत्र येऊन वृत कळों येत नाहीं, येणेकरून चित उद्विग्न आहे. कृपा करून पत्र-द्वारा सांभाळास अंतराये केला न पाजे. गोसावियाची आज्ञा घेऊन आलो. मागाहून संवेच श्रीमंत पंतप्रधान सेनेसहवर्तमान दरकूच आले. आपण कुली सेनेची आज्ञेवरून सिधता करून कूच करून करवंदपरियंत गेलो. तेथें श्रीमंत पंताकडून पत्रें घेऊन कारकून आले. मागाहूनहि येकदोन पत्रें टाकोटाक आली. आज्ञा कीं, श्रीमंत मातुश्री बाई व राजश्री राऊ सेनापति यास पत्रें व कारकून पाठविले आहेत. तुम्ही त्यासी भेटणे. समाधान कर्तव्यता ते मनोदयानरूप करितील. आज्ञेवरून माघारे कूच करून याच्या भेटी घ्याव्या. सर्व प्रकारें भरवसा आपला आहे. आपणहि येक पत्र आपलेविषीं लेहावयाचे ते पूर्वीहि लिा आसेल. सांप्रत कृपा करून अवस्यमेव लिहिलिया उतम गोस्ट आहे. सेवक पदरीचे असो. दुसरा अर्थ नाहीं. या प्रांते राजश्री आवजी कवडे याणी मुलकांत जो काही प्रसंग केला तो परस्परें गोसावियासी न कलेसे नाही. आपणहि विस्तारे लेहावे हा अर्थ नाहीं. मुलकांतील वृत सर्व कलेल. वार्तिकहि मुखवचने श्रृत करता विदित होईल. बहुत काये लिहिणे, कृपा असो दिधली पाहिजे, हे विनंती.

¶Raghoji Kadamrav and Sawai Kanthasing Kadamrav inform Chimaji Appa of their march up to Karwand, a place where the Peshwa, with his armu. was also camping.

No. 72] [*1729?*

श्री

राजश्री पंत प्रधान
गोसावी यासीं

श्रीमंत सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य श्रो येशवंत-राऊ भोसले दंडवत विनंती. येथील कुशल जाणऊन स्वकीये कुशललेखन आज्ञा केली पाहिजे विशेष. आपण पत्र पाठविले तेथें आज्ञा की उदाजी चव्हाण याजवर फौज हुजुरीची व रा। अंबाजीपंत व रा। पिलाजी जाधव ऐसे रवाना केले आहेत; तरी तुम्ही फौजेनसी जाऊन सामील होणे. त्यास आज्ञेप्रा। जाऊन;

परंतु आम्हीं गावास आलियावर शरिरास फार वेथा जाली आहे. अद्यापिवर उतार वेथेस जाला नाही, याजकरिता आपलियासी कलावें म्हणोन लिा असे. बहुत काये लिा कृपा लोभ असो दीजे हे विनंति.

¶*Yeshwantrao Bhonsle (Shahu's illegitimate son ?) writes to the Peshwa that his illness prevents him from joining the expedition of Ambajipant and Pilaji Jadhav against Udaji Chavan.*

No. 73] [*November 1730*

[पहिला बंद गाहाळ.]

२

याचें चित शास्वत नाही. वरकड कांहींच विचार नवता. बरे, श्रीसमर्थ. आम्हीहि फार विचारांत आसो. आववियाचा कल्प येक तुम्हावरी आहे. बरे श्रीसमर्थ. राजश्री स्वामीचे पुण्यप्रभावें करणाराची काली तोंडे जाली, आतांहि होतील. दीपचंद आजनठे फर्दापूरचे वाटमाथा परयेंत गेले. . तेथून माघारे आणिले. काली गयाजखानाजवल येऊन राहिले. आजी भेटीस गेले. च्यार पाच घटका खलवत जाले. बागजी राणाकडील मृत्य पावला. आजनठेवरी हे जरिदे+ आले आहेत. त्यास काये बोली जाली ते कलले नाही. आजी अस्तमान जाला. उद्या शोध करून लिहू. स्वामी फार खबरदार आसिले पाहिजे. याच रोखें न येणें. या आठा दिवसांत आवघे वृत कलल. कांहीं याचे विचार तजवीज आनुमात्र कोणास कलत नाहीं. काये विचार करितो. आपणाकडील जोडे बातमी वरचेवरी पाठवणे. दिनचर्याच होईल ते लिहू. बहुत काय लिहिणे ? कृपालोभ आसो दीजे हे विनंती.

बातमीस जासूद आपल्याकडून आले म्हणजे आम्ही वरचेवरी वर्तमान लिहीत जाऊन. परंतु मुजरद जासूद रवाना करावयासी आम्हाजवल जासूद जोडिया नाहीं आणि खर्चासहि द्यावयासी नाही. कळले पाहिजे हे विनंती.

¶*A fragmentary letter communicating the visit of Dipchand with the Nizam. Dipchand was an ambassador of Sawai Jaisingh. (See Nos. 66, 67 and 74 of selection 10.)*

+सडे.

No. 74] [20-6-1730?

श्रीशंकर

श्रीमत आखंडित लक्ष्मीप्रसन
राजमान्य विराजित राजश्री कृष्णजी
कदम गोसावी यास व ता। राजश्री
गोविंदपंत स्वामीजीचे सेवेसी

सेवक कृष्णराऊ आसीरवाद व सां नमस्कार विनंती उपरी येथील क्षेम ता। छ १४ जिल्हेज जानऊन स्वकुशललेखनाज्ञा कीजे. यानंतर कृपा करून पत्र पाठविलें तें पावलें. वाचून परम समाधान जालें. लिहिलियाप्रमाने सर्व वर्तमान नवाबसाहेबास सांगितले. म्हणो लागले आपन आपले करारास आंतर पडो देनार नाहीं. परंतु त्याचे करारास आंतर पडते की, आपल्यास न पुसत गेले. भेटीचा बेत राहून गेला. आपन समाधानें सर्व वर्तमान निवेदन केलें. म्हनो लागले कीं, आपन जो श्नेह रावसाहेबासी केला आहे, त्यामधे कदाप कृत्रमता होनार नाहीं; याकरितां स्वामीनीहि सर्व प्रकार हंगामावर सत्वर बजमियेत माकूल सत्वर आले पाहिजे. ईस्वर इछेने येथल्या करारास आंतर नाहीं. मुलुकगिरीची वेल आतां होती. बरे, ईस्वर कुशल केलिया सर्व आनकूल होईल. पुन्य रावसाहेबाचें समर्थ आहे तर स्वामीजी आलिया सर्व आनकूल होईल. आपली कुड मात्र येथें आहे, जीव स्वामीपासी आहे. कलले पाहिजे. पहिले हाजीजी याची वासना रावसाहेबापासी येयाची होती. आपासाहेबी सर्व प्रकारे कबूल करून पत्र हाजीस लिहिले होते. त्यास स्वामी सर्व वाकीफ आहेत. त्यास जाने सईन्याचे त्वरेने जाले. त्यास आता हाजीची वासना बहुत आहे की, जेथे आपासाहेब आहेत तेथे यावे, आनी या मुलकाचा बंदोबस्त विचार करावयास हाजीजीनेहि आपासाहेबास पत्र लिहिले आहे तर याचे उतर बहुत खुलासियाने लिहिविले पाहिजे. किफलानीयाने वर्तमान लिहिले त्यावरून कलो आले. तुम्ही खातरजमा राखोन येणे. हाजी तेथे आलीसमागमे आसलिया बहुत कामाचे मनुश आहे. स्वामीजीस ल्याहावे यैसे नाही. देवजी व मुस्तफीदखा खोलवडावर आहेत. मुस्तफीदखान खराब जाला. माहाराजाच्या फौजेने बांडेयाचे मानस फार मारली. बाहीर तमाम लुटली यैसे वर्तमान आहे. हाजूरचें वर्तमान येथापुरव आहे. शामराऊजीच्या जिनसेचे दुरजनसिंग यास जाऊन सांगितले. तो म्हनतो कीं आपल्या लोकाहीं काही आनली नाही. कलले पाहिजे. आपन पदरचे सेवक आहे. सर्व प्रकारे आपली चिंता आसू दिधली पाहिजे.

आजी रावसाहे(ब) व आपासाहेब यास जे सांगने तें सांगितलें पाहिजे. ह्याजीच्या पत्राचें उतर पाठविलें पाहिजे. बहुत काये लिहिने कृपा असो दीजी हे विनंती.

राजश्री जिवाजीपंत स्वामीजीसचे सेवसी सा। नमस्कार कृपा आसू दीजे.

राजश्री शामराऊजीचे सेवसी सा। नमस्कार. दूर गेले म्हनऊन विसर पडला. आपन पदरचे सेवक आसू. कृपा आसू दीजे.

राजश्री बापूजीपंत व रामाजीपंत व लमबोधरपत व दवाजापत समस्त मडलीस सा। नमस्कार. कृपा आसू दीजे.

¶*News-letter from the camp of the Nizam written by one named Krishnarao to Krishnaji Kadam. The letter mentions the cordiality and respect the Nizam entertains for Bajirao.*

No. 75] *[22-10-1731*

वडणी रूमाल ३९९

छ २९ रोवल इसने सलासीन

छ १ जौवल पत्र दिल्हे की तुमची आमची बोली पाटसचे मुकामी राजश्री तुकोजी पवार याचेविसी जाहली होती, त्याप्रो। जमावानसी मा।रनिलेस तुम्हाकडे पाठविले आहेत. त्यास मालव्याचा तह जाला आहे त्यापैकीं पवाराचा वांटा येकवीस रुपये पांच चवल आहे, त्यापैकीं मा।रनिलेस दर सदें रुपये ७ सात देविले आहेत, तरी पवारांचा यैवजी सदरहू रु५ये पावणे. पर मुलकी आकार होईल व स्वारी सिकारीमुळें जमा होईल त्यास चौथाई सरकारचा यैवज काढून बाकी दामाशाई प्रो। देत जाणे. म्हणून पत्र १

¶*The Peshwa writes to Malharrao Holkar, fixing the share of Tukoji Pawar in the division of Malwa. The total share of the Pawars was Rs. 21-10-0 out of 100. Tukoji was one of the three Pawar brothers and so his share was one-third of 21.*

No. 76] *[Recd. 16-10-1730?*

छ १४ राखर

श्री

राजश्री चिमाजीराव
गोसावी यांसी

॥ सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्य श्रो। नागसावंत भोसले सरदेसाई पां। कुडाल व माहालानिहाय रामराम विनंति येथील कुशल जाणोन स्वकीय कुशल लेखनाज्ञा केली पाहिजे विशेष. वेदमूर्ति राजश्री नरसिंहभट यांसमागमे पत्रें आलीं प्रविस्ट होऊन राजश्री राव प्रधान यांचे आगमन

आठचौ दिवसांत स्वस्थलास होणार आहे, ते आलेनंतर मुजरद बोलावयास पाठविती. वरकड सर्वविसीं आपणास अवश्यक आहे, आपले समाधान असों देणे, म्हणून कित्येक ममतापुरस्कर लिहिलें त्यावरून बहुत संतोष वाटला. आम्ही राजश्री राव व आपण उभयेतां बंधूंची जोड संपादिली आहे, तेव्हां चित्ताचा द्रुढ निश्चय असोन समाधानच आहों. मुख्य गोष्ट जे उभयेताच्या दर्शनाची उत्कंठा विसेष आहे, दर्शन वडेल तो सुदिन. मागा राजश्री पांडुरंग भिमाजी व राजश्री येसाजी रंगाजी यांबरोबर कित्येक हितोपदेश सांगोन पाठविला. श्रीपंढरीचे यात्रोदेशे येऊन दर्शनयोग घडावा ऐसी उभयेतांची श्नेहोत्तरें श्रवण जाहालीं. तदारभ्य दर्शनाची उत्कंठा चितांत होऊन यात्रेच्या दिवसांची प्रतीक्षा करून सर्व तयारी केली. निघावे तो उभयतांचे आगमन स्वस्थली न जाहाले, याकरितां आपले उत्तर येऊन येथून निघोन यावें हा हेतु राजश्री येसाजी रंगाजी मागां आलेपासून आपणाकडे गुंतला आहे, आमची वंशपरंपरागत कोठे चालोन जाऊन कोणाचें दर्शन घेतलें नाहीं, कोणाचें म्हणविलें नाही, हें परस्पर आपणास श्रुत असेलच. श्रीनें उभयतांच्या दर्शनाची उत्कंठा लाविली. दर्शनाविरहित अन्यत्र काही सुचेना. आपण उभयेता स्वाभिमानी दिग्वजई पुरूष अशां पुरुषांस पाहावें, त्यांसी श्नेहभाव असावा, हा चित्ताचा द्रुढ निश्चय आहे. येतद्विषईचा कित्येक अर्थ सांगोन राजश्री पांडुरंग भिमाजो व राजश्री रामक्रुस्ण पुंडलीक यांसी पाठविले आहेत, हे सविस्तर निवेदन करितील, तें ध्यानास आणून उत्तरें देऊन सत्वर रवाना केले पाहिजे. यानंतर पुर्वणीपत्रीं आपण आजरेचा मजकूर लिहिला तरी सौभाग्यवती मनाबाई घोरपडी यांसी ज्याप्रकारें सांगणें तें सांगोन ठिकाणास देविली आहे. ये गोस्टीविसीं आपण लिहावें असें नाहीं, आजरेकडे यांचा उपसर्ग न बाधावा, यास्तवच त्यांस कितेक साक्षेपेकरून ठिकाणीं ठेविली हे परिणामी तरी आपल्या निदर्शनास येईल. बहुत काय लिा सदैव लोभ असो दिल्हा पाहिजे. पत्रावर शिक्का आहे.

¶*Nagsavant Bhonsle of Kudal to Chimaji Appa, requesting a personal visit at Poona with the Peshwa and the addressee together. The letter shows how the writer was impressed with the exploits of the Peshwa and his brother.*

No. 77] [*31-10-1730*

छ ६ जावल

श्रीनरसिंह प्रसन

श्रीमंत राजश्री पंत प्रधान
स्वामीचे शेवेसी

सेवक धोंडो गोविंद साा नमस्कार विनंती उपरी येथील कुशल ताा छ २९ राखर मुाा लशकर जाणोऊन स्वामीनी आपले स्वानंद लिहीत गेले पाहिजे.

स्वामीनी ढमढेरियाचे तलेगावीहून पत्र पाठविले ते छ २७ माहे मजकुरी पावले. यैसियास सविस्तर वर्तमान रा। गणेशपंती शेवेसी लिहिले त्यावरून कलो येईल. पुरवन्या आक्षरशा मनास आणिल्या पाहिजे. विशेश. आपणास स्वामीकडे रा। केले तेव्हा ह्या गोस्टी सप्नीहि नवत्या. आपणा माव यास अविघ्या संभाजी राजियाच्या अमलासारखी उपजली. आताहि त्याची फलश्रुत पहिल्यासारखीच होईल. निमित्य येंदाहि पहिल्यासारखा उपक्रम इकडून आहे. ईश्वरजीस आपराध सोसत नाही. यास भरवसा कीं कठाजी व गाईकवाड वगैरे मिळून चाळीस पनास जमा होतील. यैसियास इकडे काही गुजरात नाही की लुटतील याकरिता पाहुणे थोडकेच येतील. येता बेरजेचे मोजले दाह पाच हजार, तेव्हा याचे डोले उघडतील. परसतुत हे त्यावर येत नाही. थोडाकसा फितवा घरचाहि आहे. श्रीपतरायाची अर्जीहि वरचेवरी येत आहे ती आपणासी करार केले, दरमियान अबदुलरहीमखान मान्ये केले. रा। सदासिवपंतादेखता मुकबला जाला. यैसे असता बेयेमानीवर आला. रुणानुबंध. हली स्वामीनी सहस्त्राप्रकारे सावध होऊन राजश्रीसहि जे लिहिणें तें लिहिले पाहिजे. यानें युक्त मांडली कीं स्वामीच नाव पुढें करून राजियास बाउली+ देऊन मग राज्यास धका द्यावा. संभाजीसी खर व्हावे हे सत्य. तिल(तुल)तुल्य मिथ्या नाही. राजश्रीस बहुता प्रकारे लिहून सावध कीजे. सुमंतानी बोलता तो पूर्व दिवसी बोलून गेले. आता त्यास दरशन दुर्लभ जाले. आता त्यासहि बहुतक पस्तावा जाला. इतकियावरीहि प्रसग पाहून साधकबाधकतेस चुकणारे नाही. निमित्या याची बुधि अशाशवत; काही विपरीत अढललिया तेथ युक्त (यो)जली जाईल. आता येथून सावध असिले पााजे. येथ लाहण धरून थोरपावेतो याचे नावें कस्टी. प्राक्तन विचित्र येंदाहि उपडून शूल खांदियावरी घेताती. फलश्रुत तैसी होईल. बातमीहि वरचेवरी वेत जाणे. येथून याचा उपाये पोख्त मनाजोगा मजबुतीनें कीजे. वरकड जवल अपूर्व जे होईल माघून लिा जाईल. बहुत काये लिा हे विनंती.

¶*Dhondo Govind, probably from the Nizam's camp, reports to the Peshwa the intrigues that Sambhaji was carrying on with the Nizam against Shahu. The writer gives a warning to the Peshwa to be on his guard against these intrigues.*

+ बाहुली देणें = दुष्कृत्यास प्रवृत्त करणें. संभाजीस खेळवून शाहूस धका देणें असा अर्थ.

No. 78] [1730

श्रीजयति

अपत्ये सा। नमस्कार विनंती. राजश्री मनसाराम पुरोहित सवाईजीकडिल आले ते येथे आले त्यांस जागा जुगा देऊन राहिले, कर्तव्य तें करून राहविले आहे. त्यास राजश्री स्वामी श्रीस येतील तेव्हां समीप पडतें, न भेटतां विरूध दिसतें, म्हणून राजश्री अंबाजीपंत यास याचा विचार कैसा करावासे लिहिलें आहे, तेथून उतर येईल त्याप्रा। विचार करऊन रा। गिरीराऊ राजश्री दादोरायाचे ज्यामात यांचें पत्र पुरोहितास आलें कीं तुम्हीं परभारे पुण्यास कां गेलेस ? तेथे जाऊन वस्तभाव विल्हेस लाविता की कायें ? राजश्रीस विशाद आला म्हणून लिहिले. ते पत्र यांणी आम्हास दाखविलें. हा अर्थ विस्तारे विदित व्हावा म्हणून लिहिला जाहे जे आज्ञा कर्तव्य ते केली पाहिजे. सेवेसी शृत होये हे विज्ञापना.

¶*The writer requests orders about the interview to be arranged for Mansaram Purohit, the ambassador of Sawai Jaisingh, with Shahu.*

No. 79] [19-4-1726?

श्री

तीर्थरूप राजश्री तात्या वडिलांचे सेवेसी

आपत्ये आपाने व सदासिवानें साष्टांग नमस्कार विनंती. वडिलांचे आसीर्वादेकरून ता। छ २७ साबान सुखरूप असो. कितेक वर्तमान राजश्री उदबानी लिहिले आहे त्यावरून कलो येईल. आपल्यास कोण्ही विचार सांगतील की इकडील कार्यभाग करून मग तिकडे जाणे तरी जावे; तरी सांप्रत आजी बातमी आली तेथें कांही अवधी राहिली नाहीं. निश्चयरूप तो याजवर येऊन याची त्याची गाठी पडते. सामान आहे तें व(डि)लांचे वडीलास विदित आहे. आधी हा उपराळा करून हे कार्यसिधि करावी. ईश्वर येश देईल यांत संदेह नाहीं. सडी फौज आपण घेऊन पुढें चालावें. दो ती मजलीचें कृत्य आहे. याउपर वर्तमान आपणांस वरचेवरी ल्याहावें ऐसी संधि राहिली नाहीं. दाहा वाड्यांनी याची त्याची गांठी दो दिसांत पडते हे सर्व लज्या वडिलांस आहे. कंठाजी हे पुढें आले, यैसे यैकोनच दाहोदेवर आला. ये जातीचे वर्तमान आहे. हें वर्तमान येजमानांचे आज्ञेवरून सेवेसी लिहिले आहे. संकट दिसते ते आपण निवारण करणार आहेत. पत्र वाचून फाडून टाकिले पाहिजे. सेवेसी श्रुत होय हे विज्ञापना.

¶*If the writers Appa and Sadashiv be taken respectively to be Dhondopant Purandare and the eldest son of Ambaji Purandare, the letter appears to be addressed from Gujarat to Poona, describing the difficult position to which the Peshwa's armies were being driven.*

No. 80] [18-3-1731 ?

छ २० रमजान

श्री

श्रीमंत राजश्री चिमणाजीपंत आपा
स्वामीचे सेवेसी

सेवक कृष्णराऊ माहादेव कृतानेक साष्टाग नमस्कार विनंती. येथील कुशल जाणून स्वकीयें लेखनाज्ञा केली पाहिजे विसष. आम्ही जवार रामनगर प्रांतें जाण्हार, यैशास जवारकरांनी मखबुल अलम याचे भरवसियावर मोठासा आव धरिला आहे. त्यास मुलींच नीट केल्यावर पुढें फारसा येत्न लागत नाहीं. याजकारणें आपण येक पत्र मखबुल अलम यास पाठवावे कीं जवार, रामनगर, पेठ, वासदे कृष्णराऊ यास जिला दिल्हा आहे. त्यामधे जवारकरांनी दंगा आरंभिला आहे आणि तुम्ही त्यांची मदत करितां हे गोष्ट कार्यास कैसी येईल ? नाहक तुमचे आमचे स्नेहामध्यें अंतर पडोन लाभावेगला बिरंग होऊन येईल यामधें जिव काये आहे ? सारांश आमची दोस्ती च्याहात असाल तर जवारकराची मदत न करणें. याजमधें नेक जाणाल ते गोष्ट करणे; यैसे त्यास पत्र पाठऊन मखबुल अलम त्याची मदत न करीत म्हणजे जवारकर सहजेच हलके पडोन नीट वाटेस येतील. जवारकर नीट आल्यावर त्या प्रांतीचा कजियाच वारतो. मखबुल अलम यानी मदत पाठविली हे सथ्य मिथ्या म्हणावे तर चिरंजीव माहादजीपंताचे पत्र पाठविले आहे त्यावरून विदित होईल. कलले पाहिजे. बहुत काय लिहिणे कृपा लोभ असो दिजे हे विनंती.

¶*Krishnarao Mahadeo requests Chimaji Appa to write to Makhbul Alam not to render any help to the Chief of Jawhar who is laying waste the province assigned to the writer.*

No. 81] [5-4-1731

श्री

श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान
स्वामीजीचे सेवेसी

सेवक दादाजी गणेश सा॥ नमस्कार विनंती उपरी. येथील क्षेम ता॥ चैत्र सुध १० सोमवारपावेतों येथास्थित आसे विशेष. राजश्री आपाजीपंत हे ग्रहस्त थोर नवाब हमीदुलाखान याजकडून आणीकहि ग्रहस्ताकडून मातबर होऊन स्वामीकडे आले आहेत. याविशाई मुजरदजोडी पाठविली आहे त्याजबरोबर

4531

चामीस विज्ञापना लिहिली आहे. हेहि आज स्वामीकडेच रवाना जाले आहेत, तर
ासी येकांती वर्तमान विचारावे. सर्व वर्तमान विदित करितील, याचा विवेक
रून पारपत्य करणार श्वामी समर्थ आहे. यासहि संतोशऊन श्वामी रवाना
रणार समर्थ आहेत. सेवकास जे आज्ञा येईल तेणेप्रमाने वर्तनूक केली जाईल.
हुत ल्याहावे यैसे नाही. स्वामी सर्वज्ञ आहे हे विज्ञापना.

¶*Dadaji Ganesh writes to the Peshwa that the latter must deal severely, on etting full intelligence from Apajipant deputed by Hamidkhan and other nportant personages. This appears to refer to some intrigues at the Court f Hyderabad.*

---

o. 82] *[20-6-1731*

छ ६ मोहरम

श्री

राजश्री चिमणाजीपंत

गोसावी यासी

सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य श्रो दावलजीराव ..मवंसी सरलस्कर दंडवत विनंती उपरी. येथील कुशल जाणौन स्वकीये कुशल लेखन करीत असिले पाहिजे विशेष. दाभाडियाचें व आपले युध्य जालें. त्रिंबकराव दाभाडे पडले, आपणास येश आले, हे परस्परे वर्तमान यैकोन समाधान जालें; परंतु आपण पत्र न पाठविले हे उचित नसे. वरकड आमचे वर्तमान तर राजश्री प्रधानपंताचे पत्रीं लिहिले आहे त्यावरून कलेल. राजश्री फतेसिंगबावा व आम्ही कूच दरकूच राजश्री स्वामीच्या दर्शनास येत असो. अविलंबेच भेटी होईल. भेटीनंतर तपसिलें वृत परस्परे निवेदन होईल. कलले पाहिजे. रा। छ २९ जिल्हेज बहुत काये लिहिणे. लोभ असो दीजे हे विनंती.

¶*Dawaljirao Somawansi in a letter to Chimaji Appa congratulates him upon the success won over Trimbakrao Dabhade by the Peshwa's troops.*

No. 83] *[3-7-1731 ?*

छ ९ मोहरम

श्री

श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान

स्वामीचे सेवेसी

सेवक कृष्णराव माहादेव सां नमस्कार विनंती. येथील कुशल जाणौन स्वकीये स्वानंदलेखनआज्ञा करीत असिले पाहिजे विशेष. रामनगरकराकडे मक्त्याचा

यैवज येणे. त्यास आपली स्वारी त्या प्रांती जाली तेव्हा अडऊन वसूल करावा तों रा दुर्जनसिग याचा भाईचारा, त्यास विशाद वाटेल, यास्तव गैर्गुदर केली. त्याणी मान्य केले कीं, अखेरसाली पैका देतो. यैसी बोली करून रा दुर्जनसिग याणी हवाला घेतला म्हणौन यैवज राहिला. हाली माणसे पाठविली. त्यास जाब प्रतिउतर पाठविले, ते स्वामीकडे बजिनस पाठविले आसे. त्यावरून कलेल. प्रात तों अगदीं वैराण, राजा गंभीरगडी जाऊन राहिला आसे. वसुलास माणसे जातात त्यास मानीत नाही. बळास आले आहेत. आम्हास तो खर्चाविसी लोकानी गवगवा केला आहे. पुढे रामनगरकरासी कटकट केल्यावाचून पैका येत नाही, तरी स्वामीनी रामनगरकरास ताकीदपत्रें व दोन हुजरे पाठविले पाहिजे की, पत्रदर्शनी पैका पदरी घालणे, नाही तरी श्रमी व्हाल, यैसी ताकीद पाठविली पाहिजे. आम्ही स्वामीचा निरोप घेऊन आलो. त्यास इकडील बदोबस्त करून लौकरच यावें तों इकडे येऊन कटकट पडली. खर्चावीण लोक हैराण, वसुलाची खलखल पडली, यास्तव दिसगत जाली. रा नार प्रभूचे लस्कर रामनगरकर कोली व पेठकर कोली याणी लुटून नेले, यावरून बहुतच मगरूर जाले आहेत. मानीत नाही. यैसा विचार आहे. स्वामीस कलावे म्हणून लिहिले आसे. आपणाकडील सविस्तर लिहिले पाहिजे. उदैक त्रितीयेस फौज तिकड रवाना करून पंचमी सप्तमी इतके चासेस येतो. भेटीनंतर सविस्तर निवेदन होईल. हे विनंती.

¶*Krishnarao Mahadeo Joshi requests the Peshwa to warn the prince of Ramnagar against the danger of not paying the tribute immediately.*

No. 84] [7-11-1731

श्री

श्रीमंत राजश्री आपा स्वमीचे सेवेसी.

विनंती. सेवक केसो विश्वनाथ साष्टांग नमस्कार विनंति. तागाईत कार्तिक वदी पंचमी रविवारपावेतो स्वामीचे कृपादृष्टिकरून सेवकाचे व या प्रांतीचे वर्तमान येथास्थित असे विशेष. स्वामीची आज्ञा पुणाचें मुकामी घेऊन राजश्री गणपतरायाचें दर्शनास सासवडास गेलो. आपलें पत्र त्यास दिल्हे. त्यावरून नेरचे सालमजकुरचे ताकीदरोखे त्याणी देऊन आपणास आज्ञा दिल्ही, आण

१ चालढकल

आम्हास आज्ञा केली, की परागणे मजकुरी दाभाडे याची दुई आहे. त्यास दरबारी प्रसंग निवडेल आण पायाशुध जालियावर दाभाडे याजकडील लोकानी खलेल न करावी येसे मातुश्री उमाबाईचे कागदपत्र घेऊन पाठवितो येसी राजश्री गणपतरायानी आज्ञा केली. त्यावरून आपण स्वार होऊन गंगातीरास येवलियास आलो. पुढे पाटणेयास येऊन नेरास जावे त्यास दलपतराव टोके याचा उपद्रव; दर गाव कोकण खेडेयापासून कोणी वाटेचा वाटसरू मनुश्य कोणी सुखरूप जाऊ न पावे. असा प्रसंग देखोन आपण पंधरा दिवस येवलीयास राहिलो. त्याउपर नबाब निजामनमुलुक यांचे अवरंगाबादेहून कूच होऊन खानदेश प्रांते आले. या योगेकरून आपण पाटणेयास आलो. नवाब निजामनमुलुक याचे आगमनाचे वर्तमान आलहिदा पुरवणी लिहिली आहे त्यावरून श्रुत होईल. दलपतराव टोके याणी या प्रांतामध्ये बहुत तसनस करून मुलकाची खराबी करून टकापैसा घेतला. नेर परगणेयांचहि दोचौ गावीची गुरे ढोरं आणिली. येक दोन गांव मारिले. हे वर्तमान पूर्वीच सेवेसी निवेदन केले आहे. पिलाजी गायेकवाड नेरास येऊन बांधारे फोडिले. परगणेयात तसनस करून परगणे याची खंडणी करून हैबतपाटिलाचा जातरोखा लेहून घेतला. हे वर्तमान हैबत पाटील याणी सेवेसी पूर्वी लिहिले होतें त्यावरून सेवेसी श्रुत आहे. यास सालमजकुरी दरबारी निखालस कारभार निवडला असेल. आण दाभाडेयांची दुई या माहालाची उटेल तर सुरलित प्रसंग होईल, आण टका पैसा वसूल होऊन आपला धंदा सुरलित चालेल. दाभाडेयांचा व आपला परस्परे स्नेह परस्परे जाला असिला तर पिलाजी गायेकवाडास पत्र की हैबत पाटीलाचा रोखा पत्र घेतला असेल तो फिरोन देणे, आण दलपतराव टोके यास पत्र की परगणेयाचे वाटेस न जाणे. येसी दोघास दाभाडे यांची पत्रे पाहिजेत आण राजश्री फतेसिंगबावा यांचे सरंजामाचे हे परगणे आहेत हे त्याचे स्वाधीन करावे असा पूर्वी विचार होता, त्याचे स्वाधीन केले असिले तर सहजच हा प्रसंग राहिला. येविसी आज्ञा करणे ते केली पाहिजे. सेवेसी श्रुत होय हे विनंती.

¶*Keso Vishwanath to Chimaji Appa, requesting to be informed whether a reconciliation with the Dabhade has been effected or not : otherwise the Parganas of Khandesh which have been suffering from the troubles created by Dalpatrao Toke, will not yield the revenue peaceably.*

4534

No. 85] **[1731**

शाहूदप्तर

रूमाल नं. ११

राजमंडल

सुा इहिदे
सला सीन

राजश्री संभाजी राजे छ १ रमजान फाल्गुन सुध द्वितीया मंदवारी दर्शण होऊन भेटी जाल्या ते छ २० शौवाल चैत्र बहुल सप्तमी मंदवासरे ते दिवसी चंद्रोदयी स्वार होऊन कोडोलीवर गेले.

¶*This note mentions the visit of Sambhaji and his stay with Shahu from 27th February to 17th April 1731.*

No. 86] **[29-1-1732?**

छ १४ शाबान

श्री

श्रीमंत राजश्री आपा स्वामींचे सेवेसी.

विनंती. आज्ञाधारक शामजी कृष्ण व अंताजी हरि साा नमस्कार विनंती. येथिल कुशल तााछ १२ साबान मंदवार येथास्थित असे. यानंतर आजी माहाराज राजश्री स्वामी येऊन पलटणास मुकाम जाला. राजश्री माहादाजीपंत बाा आहेत. आम्ही कारखाना जेथें केला आहे तेथेंच राजश्री माहादाजीपंत राहिले आहेत. स्वामीस कलावें. व मौजे पाबल येथील वेठे वगैरे तुलाराम व येंकोजी जासूद याजबाा पाा ते पावले. तपसील

वेठे		किता	सामान
८	कुणबी	२९	पोलपाट
६	माहार	७४	लाटणी
२	गुरव	३१	ठाणवी
२	कुंभार		
१८		१३४	

येकून आठरा माणसे व येकसेचौतीस सुतारकाम पावले. बहुत काय लिहिणे, कृपा विधीतें पाविली पाा हे विनंती.

¶*The arrival of King Shahu at Phaltan accompanied by Mahadajipant is reported to Chimaji Appa by Shamji Krishna and Antaji Hari who also acknowledge receipt of articles with the labourers.*

No. 87] [27-7-1732

छ १६ सफर

श्री

श्रीमन्माहाराज राजश्रीं पंत
प्रधान स्वामीचे सेवेसी

विनंती सेवक राणोजी सिंदे कृतानेक विज्ञापना. ता। छ १९ सफर गुरुवार स्वामीच्या कृपावलोकने सेवकाचे वर्तमान येथास्थित आसे विशेष. आज्ञापत्र सादर जाहाले तेथे आज्ञा कीं पाटसासी आलेस विनंती पत्र न पाठविलें. यैसियासी भीमेवरी आलो तो नदीस पाणी पूर आला. टोकरेयावरी लस्कर न उतरे, तेव्हां पेडगांवीची नाऊ आणविली. च्यार पांच रोज उतरावयासी लागले. पाटसासी दाखल होतांच विनंतिपत्र सेवेसी पाठविले आहे; पावलें असेल. येथें वैरणमुळें मोठा गलांटा जाहाला असे. विकत पाकत कांही तरतूद करून आठां रोजांची बेगमी करून ठेवितो. पुढें खावंद जे तरतूद करणे ते करितील. आम्हीहि लवकरीच सेवेसी येतो. विदित जाहाले पाहिजे हे विज्ञापि.

¶*Ranoji Sindia in his letter to the Peshwa explains the difficulties that he and his forces met with while crossing the river Bhima which was in high floods.*

No. 88] [3-10-1732?

श्री

श्रीमंत राजश्री आपा
स्वामीचे सेवसी

सेवक मोरसेटी करंजे सा। दंडवत विनंती. ता। छ २४ रबिलाखर स्वामीचे कृपेकरून वर्तमान येथास्थित असे विशेश. रा। नरसिंगराऊ ढमढेरे हे बुंधेलखंडांत पडिले. त्याचे भाऊ माहादजी ढमढेरे गतवरसी गुजराथेस गायेकवाड याजकडे गेले होते. सांप्रतहि तिकडेच जात होते. त्यास आम्ही सांगितले कीं श्रीमंत राजश्री पंत स्वामीस पुसिले वेगले नव जाणे. त्याणी निरोप दिल्हा तरी जाणे. म्हणऊन राहाऊन सेवेसी पत्र लिहिले असे. यांचेविसी आज्ञा करणे ते केली पाहिजे. हुजूर बोलाविले तरी उतर आलियावरी सेवेसी पाठऊन देऊन. सेवेसी श्रुत होये हे विनंती.

¶*Morshet Karanje writes to Chimaji Appa that Narasingrao Dhamdhere died in Bundelkhand and his brother Mahadaji Dhamdhere is waiting for order from the Peshwa as to what he should do further.*

No. 89] [31-10-1732

श्री

तह्नामा चंदावरकर बोली विद्यमान राजश्री रामचंद्र नाईक पंडित सुा सलास सलासीन मया अलफ. खासगत बोली रामचंद्र नाईक यासीं:

नालबंदी सा लक्ष पैकी तीन लक्ष रुपये यास हुंडणावळ जे पडेल ते वजा करून बाकीच्या हुंड्या अवरंगाबाद अथवा भागानगर येथे आणून द्याव्या. १

बाकी तीन लक्ष रुपये उरले ते आपले वकिलाचे हवाली करावे. १

चंदीप्रांत हस्तगत जालियावर तेथील धंदा तुम्हास सांगून. कलम १

चंदावरकराबा जो थैवज ये * चा दा ही जा तेथे * * * * * * देऊन. कलम १

चंदावरकरास पत्रे व हि * * ठवणे तो रा कासीबा नाईक याचे विद्यमाने पाठऊन त्याणी आमचे मायेत वर्तावे म्हणजे सदरहुप्रो केले जाईल. १

चंदावरकराचा कारभार सिधीस गेल्यानंतर तुमचा परामर्श करणे तो करून. अंतर होणार नाही. कलम १

येकून पाच कलमे करार केली असत; याप्रों तुम्ही आम्हीं वर्तावे. छ २२ जमादिलोवल.

¶*This is a document containing articles agreed to by the Peshwa with Ramchandra Naik Pandit for administering the province of Ginjee. The paper proves that the subject of Taniore was at the time uppermost in the Peshwa's mind.*

No. 90] [19-11-1732

श्री

गंगाभागीरथीसमान

मातुश्री राधाबाई यासी

श्नो सिऊबाई क्षेम विनंती उपर. येथील क्षेम तागायत मार्गशीर्ष शुध १४ जाणोन स्वकीय लेखण करविलें पाहिजे विशेष. राउ तांब्राच्या भेटीस जातात म्हणोन यैकिले. यैसियास तांब्राचे भेटीस न जावें हा विचार सर्वांचा आहे. तुम्ही म्हणाल कीं पेशवाईच्या पदाचा महिमा यैसा आहे कीं राजश्री आज्ञा करि-

ील तें करावें. तें तों खरेंच आहे, परंतु ये वेळेस पाठवितात हे गोष्ट राजकी ाहीं. तांब्रानें राजश्रीस दोन कोट रुपये देऊं केले आहेत या लोभास्तव राजश्री ाठवितात यैसे सर्वतोमुखीं आहे. तुम्ही म्हणाल कीं मागें दाभाड्याचे वेळेस ैसी फौज कार्यास आली तैसी आतांहि येईल; यैसें आहे कीं तो अर्थ आतां ाहीं. लोक बहुत श्रमी आहेत, यैसियास बहुत प्रकारें याचें जाणे न होये तें ्तम आहे. कदांचित जाणे जरूर जालें तर राजश्री चिमाजी आपाची फौज ाणिवणें. त्यांची फौज आलियावाचून यांस जाऊं न देने. ते हे येकत्र ालियावर काये विचार करणे तो करतील, परंतु उतावली करून जाऊं न देनें. ाउपर कृष्णराव पुन्यास आलेयाची समजावीस करावी हें तुम्हांस उचित आहे. ़ष्णरायाचे डौल होते ते तुमचे पदरचेच होते. यांत तुमच्या विच्यारास येईल ' करणें. तुम्हीं म्हणाल कीं आपले हातीं काये आहे तर तुम्हीं चितावर व्याल ्र अवघेच होईल बहुत काय लिहिणे हे विनंती.

¶Shiubai Chaskar apprehends danger in Bajirao's going to interview ıe Nizam. The King had asked Bajirao to go and visit the Nizam. The riter requests Radhabai to postpone the visit until Chimaji Appa is sent ır and is asked to accompany Bajirao with his army

---

'o. 91] *[19-11-1732*

श्रीराम

श्रीमंत चिरंजीव विजईभव राजश्री
पंत प्रधान यांस

सिऊबाई कृतानेक आसीर्वाद उपर येथील क्षेम तागायत मार्गशीर्ष शुध १४ ाणोन श्वकीये लेखणार्थ आज्ञा करविली पाहिजे विशेष. सांप्रत यैकतों कीं तांब्राचे ़ीस श्वारी होणार तर जणांत बोली तों यैसी आहे कीं दोन कोटी रुपये तांब्र जश्रीस देतात, याजकरितां राजश्री तुम्हास पाठवेतात तर विश्वतोमुखीं आहे कीं ्ही भेटीस सहसा न जावें. राजश्री चिमाजी आपा इकडे होते त्याबरोबर ाची * * * फौज होती तेव्हां आनंदरायानी गोस्ट विलंबाखालें तली. फौज दूर जातांच त्यानी भेटीची निकट केली. यैसियास सहश्र वाटे ़ीस जाणें न होय ते गोष्ट उतम आहे. कदाचित जाणें जरूर जाले तर ाश्री चिमाजी आपाची फौज आपणांजवल अनऊन आपली जिव्हालियाची फौज

जेथून द्रढतर विचार करून जाण जाल तर जावें. निंबालकर व तुरुकताजखा तुम्हांस न्यावयास येणार होते. त्यासी त्यांचा तुमचा घरोबा याजकरितां न पाठविले. तुम्हांस कांहीं गोष्टीचा भेद करेल म्हणोन ते न आले. बहुत काय लिहिणे हा आसीर्वाद.

¶Shiubai asks the Peshwa to put off the interview arranged between him and the Nizam by the orders of the King who had asked him to proceed and receive a sum of 2 crores of rupees promised by the Nizam to the King. Shiubai further requests him to have by his side Chimaji Appa and his army if he needs must go.

No. 92] *[1732?*

श्रीजेयती

अपत्ये सा। नमस्कार विनंती. चाणकेस किलेदार नवा आला तो मखबर आलमाचे व थोराताचे स्वार व सिबंदीचे प्यादे घेऊन येऊन किल्यात जाणा आहे. जुना किलेदार त्याचे हवाला किला करीत नाही, त्यामुले मुलकात ते धुंदी करणार हे वर्तमान पूर्वी सेवेसी लिहिले आहे. येविसी काये विचार ते आज्ञा केली पाहिजे. रा। गोविंद कृष्णाचे पत्रावरून पुरंदर, लोहगड, कोरीगड घनगडकरी पाऊणसे माणूस आम्ही पाठविले आहे, तेथे बाबलियाचे स्वार आहेत. आणखी गरज लागली तरी ठेऊसे गोविंद कृष्णानी लिहिले होते. पुढे काये आज्ञा ते करावी तदनुसार वर्तणूक करून. विदित जाले पाहिजे. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶The letter informs the Peshwa that a detachment has been posted in the vicinity of Chakan to prevent the quarrel between the old kiladar of Chakan and his successor—both officers of the Nizam—spreading into Maratha territory. Chakan at this time was under the Nizam's rule.

No. 93] *[2-6-1732?*

श्री

श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान
तथा राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसीं

विनंती सेवक केसो विस्वनाथ साष्टांग नमस्कार विनंती. ता। जेस्ठ वदी पंचमीपावेतो स्वामीचे कृपादस्टीकरून सेवकाचे वर्तमान येथास्थित असें विशेष.

4539

पूर्वी या प्रांतीचें सविस्तर वर्तमान सेवेसी विनंतीपत्रें पाठविली, त्यांची प्रतिउत्तरें पुणाचे मुकामीहून आज्ञापत्रें सादर जाली त्यावरून समाधान जालें. सांप्रत या प्रांतीचें वर्तमान तर नवाब निजामनमुलुक अवरंगाबाजेस गेलियानंतर राजश्री भावसिंगराऊ ठोके मौजे पिंपलगाऊ खैराचे पाा लोहनेर येथे येऊन राहिले. उदाजी पवार बागलाणेयाहून गंगातिरास गेले. पिलाजी गायेकवाड नासिकयात्रा करून पाटोदे पाायात आलें हे वर्तमान तिकडून सेवेसीं लिहिली जातच असतील. दलपतराऊ ठोके आभोणियाकडून येऊन गालणे पाायात नजीक दाभाडी पिंपलगाऊ आहे तें राणोजी जगदला याणे बांधिले होते, जागा मुस्तैद[१] जाली होती, त्यात दरवाजेयाजवली येऊन येकायेकी सिरला, आण ते जागा बलाऊन खंदक खणावयासी काम लाविलें आहे. वडगाऊ देखील ते अवघे येकत्र होऊन मुलकात उतपात मांडिला. निंबाईत, गालणा कुल मुलकात ताप घालून नवेसिरे खंडणिया केल्या, आण मारामार मुलकांत आरंभिली आहे. मौजे पाटणें काा वडेल पाा गालणा हेहि गाव आपले मुकासे म्हणतो. मातुश्री उमाबाईने आपणास दिले आहेत. पाटणेकर पाटील येकजण जाऊन पहिले भेटला. सेपनास रुपये घासदाणा दिला. आण गावास आला. दुसरें दिवसीं धावणी करून तीन गाडे व बारा बैल वळून नेले. तीनच्यार माणसे जखमी केली आण तीन हजार रुपये सन इहिदेची खंडणी मागतो. मुकासा आपणास दिला आहे म्हणतो. येकंदर दरवाजेबाहिर माणूस येऊ देत नाही. पाटणकरास पैका द्यावयासी मिलत नाही आण त्यास त्याच्यानें भेटवत नाही. भेटलियानें तो गावात सिरणार आणि गाव लुटणार. गावात गावकरानी दीडसे बरखंदाज चाकर ठेऊन च्यार पाहार रात दिवस मोरचेबंदी करून, प्रजनकाल, कोठे जावयासी जागा नाही, याकरतां हिमत धरून राहिले आहेत. दलपतचे ठाणे दबाडीजवली कोसावर बैसले आहे. बागाइताची लावणी उसाची बुडाली. हाली कमोद पेरावी तर हे गत आरंभली आहे., स्वामी रागास येतील कीं हकीकती लिहितात. परंतु जाले वर्तमान सेवेसी श्रुत हावे याकरिता लिहिले आहे. राजश्री नारो राम मंत्री याचा गाव वडेल तोहि मुकासा आपलाच म्हणतो. तेथील पाटील भेटला याची खंडणी दुसरी करून कैदेत ठेविला आहे. सेवेसी श्रुत होये हे विनंती.

¶*Keso Vishwanath gives news to the Peshwa about the movements of Nizam-ul-mulk, Bhavsingrav Thoke, Udaji Pawar and Pilaji Gaikwad. The writer also informs the Peshwa about the trouble created by Dalpatrao Thoke in the vicinity of the villages Pimpalgaon and Patne.*

---

१ तयार, कायम.

No. 94] [2-4-1733?

श्री

राजश्रियाविराजित राजमान्य राजश्री
विसाजीपंत दाजी स्वामीचे सो

पोष्य गोविंद बलाल कृतानेक साष्टांग नमस्कार. विनंती ताा छ २७ सवाल पर्यंत पाा गुरसराई येथे राा हिरदेशजींचे लस्करामध्ये सुखरूप असो. या नंतर दोन पत्रीं सविस्तर वर्तमान श्रीमत राजश्री आपासाहेबास लिहिलें होतें तें पावले असेल. हलीहि सविस्तर वर्तमान लिहिलें आहे, त्यांत प्रतिउत्तरे ज्याप्राा याद पाठविली आहे त्याप्राा ताकिदी सत्वर पाठवणे. सर्वदा पत्रीं सांभाल करणें आपलें वर्तमान सविस्तर लिहिले पाहिजे. तुमचे भरवसेयावर कितेक राजकारणें येथें करून लिहून पाठवितो. जे राजकारण कामाचे असेल तेच करून, वाऊगे सहसा करणार नाहीं. ज्यामध्ये खावंदाचे कार्य होईल तेच करून. खावंदाचे नाव समर्थ आहे याजकरितां आम्हाजवल कितेक राजकारणे येत आहेत. तुम्ही जेवढा बोज घाल तितका कार्यास येईल. चाकरी होऊन येईल तेव्हा खरी. बहुत काये लिहिणे? ज्या ज्या प्राा आमचे पत्र तुम्हाजवल पावले त्याप्राा प्रतिउतरे सत्वर पाठवीत जाणे. बहुत काये लिहिणे कृपा करणे हे विनंती.

राा माहादाजी आबाजी व शामजी नाईक, माहादाजी नाईक, धोंडोबा, निबाजीपंत यास नमस्कार राा कृष्णाजीपंत रामाजीपंत अंताजी यास साा नमस्कार.

* * देवबावास राघोपंतास नमस्कार.

¶*Govind Ballal assures the Peshwa (Bajirao) that the trust placed in him will not be belied and that the duties assigned to him will be properly discharged and the interest of the Peshwa carefully secured.*

No. 95] [2-6-1733
रुजू

श्री

तीर्थस्वरूप माहाराज राजश्री
आबासाहेबांचे सेवेसी

अपत्ये फतेसिंग कृतानेक दंडवत विनंती उपरी. येथील कुशल ताा छ २९ जिल्हेजपर्यंत माहाराजांचे आसीर्वादे येथास्तित असे. येथील वर्तमान वरचेवरी सेवेशी लेहून पाठविलेंच आहे. त्याजवरून विदित जाले असेल. रायेगडचे

राजकारण आले त्याची रवानगी पैका देऊन केली. ते शामलान छपा घालून टका पैका घेऊन गेला हें वर्तमान पूर्वी लिहिलेच आहे. त्याउपरी लोक आले होते त्यांचे समाधान करून मागती पाठविले आहेत. पैका द्यावयास नाहीं तेव्हा लोकांची कडी उसनी घेऊन पांचहजाराचा ऐवज मात्र पाठविला. राहिला ऐवज हालीप्रो द्यावा लागतो तरी तो ऐवज त्वरेनें पाठवावा म्हणजे रायेगड फते होतो यात संशये नाही. लोकांचे व खर्चाचे साहित्य करितों म्हणोन वरचेवर आज्ञापत्रें आलीं परंतु लोक न आले. येथील लोकांचे भरोसे म्हणावे तरी दांडियास दीडसे माणूस होते त्याजवरी पंचवीस लोक हबसियाकडील येऊन मारामार केली. येकानीहि अवसान धरिले नाहीं. तैसेच रायेगडचा पैका पावावयास दोनसे माणूस दिल्हे त्याजवरी पन्नास पावणसें येऊन छपा घातला. आवघे लोक पळाले. द्रव्य ते घेऊन गेले. ऐसा प्रसंग लोकांचा. या भरोसियावर राहावे तरी आपल्या जीवास पाणी घालून राहावे लागते. राहावयास अवसान न पुरे. परंतु माहाराजाची आज्ञा, इलाज नाही. मुख्य गोष्टी जंजिरा हातास आल्याखेरीज आले ते कांहीं कार्याचें नाहीं. त्यास सेखजीचे विचारे जुझोन भांडोन जंजिरा येत नाही, शकटभेद करावा लागतो. त्यास खानजादा आहे, त्याचे नांव मात्र पुढे करावे. किले आरमार मुलूक त्याचे स्वाधीन करावा. त्यामुळें आपण लोक आवघे आपले जमा करितो आणि जंजिरे आवघे घेतो. घेतल्यावरी आपण तों चाकर जालोच आहे. देखीलजंजिरे माहाराजाचे पदरी घालितो. लोक जमा करावयास पैका लागेल तो द्यावा. यैसी बोली अंतस्ते केली, क्रिया दिल्ही. बाह्यात्कारे खानजादा पुढे करावा, रायेगड देखील रायेगडचा जिल्हा तूर्त माहाराजानी घ्यावा, ऐसा विचार केला. खानजाद्यासी बोली लोक जमा करून जंजिरे हस्तगत करावे, माहाराजाचे म्हणवावे ऐसी केली आहे. पुढे होईल ते खरें. सेखजीचें सर्व साहित्य टक्यापैक्यानसी करावें लागतें, तरी माहाराजानी पैक्याची बेगमी करून मनसुबा सिधीस पाविला पाहिजे. राजश्री सेखोजी आंगरे सरखेल आले. त्यांचे स्वाधीन अरमार केले, त्यास श्रावण पौर्णिमेपर्यंत अरमार चालत नाहीं ऐसे आम्हास समजाऊन सारे आरमार कुलाबियास घेऊन गेले. कोली व सफरी होते ते जंजिरियात जातील, दगा करितील ऐसे सांगोन त्यासहि घेऊन गेले. आम्हांस तो दर्यातील कारबार वाकीफ नाही. त्यांचे सांगितले प्रमाण मानिले आणि हाली जंजिरियाहून गलबते खाडींत येऊन उत्पात करितात. आम्ही किनारा तमासा पाहातो. हा इतका प्रसंग सरखेलीनी केला, त्यामुले गलबते खाडींत जाऊन हबसी सामानपूर होत चालिला आहे. याचा उपाये सेखजीने विचार काढिला आहे तो केल्याविना होत नाही. आम्ही सेखजीचें सूत्रें आलों. पुढेंहि त्याचेंच

मतें जें करणे ते करावे लागते. रायेगड देखील जिल्हा आपले हातास येतेच आहे. सविस्तर अर्थ महाराजानी ध्यानास आणून आज्ञा कर्तव्य ते केली पाहिजे. सेखजीचे साहित्य पैक्यानी करावे लागते. याची बेगमी माहाराजानी करावी. राजश्री श्रीनिवासपंडित प्रतिनिधि रायगडाखाले पाचाडास आले. त्यास आम्हाकडीलहि राजकारण त्याजवलच पाठविले आहे. आधी हें करावे. हें नव्हे तेव्हा आपणाकडे सूत्र असेल तें सूत्रें कार्य फते करून येथे यावे म्हणून आम्ही त्यास लिहिले आहे. माहाराजानीहि तैसेच आज्ञापत्र त्यांस पाठऊन तेथील कार्य जालियावरी येथे येतसे करावे. ते येथे आलियावरी त्यांचे आम्हा उभयतांचे विचारे माहाराजाची आज्ञा येईल तदनुसार मनसुबा विल्हेस लाऊन. मंडणगड व बाणकोट सरखेल याणी घेतला आहे ते व आरमार आणून सेखजीचे स्वाधीन करावे लागते. त्यास माहाराजानी सरखलीस आज्ञापत्र पाठवावे जे आरमार व किले आम्ही सांगो त्याचे स्वाधीन करणे ऐसे पाठविले पाहिजे. पैका आधी आधी पाठवावा; नाही तर हा मनसुबा हातीचा जातो. आमचे विचारें तो हा मनसुबा उत्तम आहे. हे केल्याने पुढे आवघेच हातास लागते. यात माहाराज आज्ञा करितील तें प्रमाण. जरी आमचे जीवाचे अगत्य असेल तरी पैका आधी पाठवावा. प्रतिनिधि येथे येतसे करावे. या पत्राचे उत्तर अविलंबे सादर करणार साहेब धणी आहेत * हे विज्ञाप्ति

¶*Fatesing Bhonsle requisitions funds from Shahu for the capture of Raygad. He accuses Sekhoji Angria of having handicapped him in his action by sending away the navy to which he attributes his failure.*

No. 96] [*Recd. 8-6-1733* ?

छ ६ मोहर

श्री

पुा तीर्थरूप राजश्री राऊ

स्वामी वडिलाचे सेवेसीं

विनंती. जगतराज याजकडील थानसिंग वर्षास येत आहे. त्याची रजबदल आहे जे, हती येक द्यावा. ऐसियास सुभानजी जठार याजबाबत हती उसना घेऊन थानसिंगाबरोबर पाठविला आहे. स्वामीस वर्तमान कलावे म्हणून लिहिले आहे. हिरदेशास हतीन पूर्वी दिल्ही होती, व यास हती दिल्हा नव्हता,

म्हणून हती उसना घेऊन पाठविला असे. गोविंद बलाल तेथे आले आहेत. जगतराजाच्या हतीविसी विनंती करितील तरी येथून हती पाठविला असता दुसरा पाठवासा नाही. बहुत+ काये लिहिणे कृपा केली पाहिजे हे विनंती.

¶*Chimaji from Bundelkhand informs Bajirao that an elephant has been presented to Jagatraj Bundele.*

No. 97] [*29-6-1733*

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री अपा स्वामीचे सेवेसी

विनंती उपरी. राजश्री राणोजी घोरपडे याजकडील मजकूर छ २४ माहरम परियेंत जाला तो पूर्वी लेहून पाठविला त्यावरून विदित जाले असेल. घोरपडियास परिछिन कलले की राजश्री संभाजी राजे आपली समजावीस करीत नाहीत; तेव्हा बहुता दिवसांचा सरंजाम, सेनापतीचे नाव, दोन्ही गोष्टी टाकून इकडे येऊन राहवे. त्यास वलण नाही. दुसरी गोष्टी नाहीं. उदाजी चव्हाण याच्या सरंजामात जीव नाही येसा विचार करून छ २ मोहरमी अंतस्थे राजकारण लावलें कीं तुम्ही जितका सरंजाम घ्याल तितका घेऊन सांगाल चाकरी ते करून आपाजी सितोले याची व आमची समजावीस करून घ्यावी येसा मुदा सांगोन पाठविला. त्यावरून छ २६ मोहरमी गुरुवारी धारराऊ यादव घोरपडे यांच्या घरास बोली करावयास गेले आहेत. राजश्री स्वामी आजी छ मारी प्राथ:-काली बोलिले की उभयेताची बोली लागली आहे. समजावीस होईल. विदित जाले पाहिजे. सेवेसी श्रुत होय हे विनंती.

¶*Chimaji is informed that the proposal of Ranoji Ghorpade taking service with Shahu is under consideration. Ranoji Ghorpade became dis-satisfied in the service of Sambhaji of Kolhapur and was making overtures to the King of Satara.*

No. 98] [*23-8-1733*

तालीक.

श्री

सेवेसी विज्ञापना. स्वामीच्या कृपावलोकनेकरून ताा श्रावण वद्य दशमी गुरुवार मुाा कलबरगे सेवकाचे वर्तमान येथास्थित असे. पूर्वी विनंतीपत्र सेवेसी

+ पत्र चिमाजी आपाचें आहे.

वरचेवरी लिहिलीं आहेत. त्यास नवाबास पाच सात दिवस फारच बरें वाटत नाही. येकंदर दरबार नाहीं. काल बुधवारीं येक घटका खलबतांत निघाले होते, त्यास हबसियाकडील मसुदे नीट करून ल्याहावयासी दिल्हे. आज रुकसत करणार. जालियानंतर मजल दरमजल येतो. नाकावाटें पाणी व डोलें येक यावाटें पाणी गळतें, तेणेकरून श्रमी आहेत. आजी रुकसत करणार तर करितील अगर उद्या वरकड भला मनुष्य येतो. समागमे त्याची तयारी कुल करविली. बरकंदाज त्या समागमे स्वार त्यास खर्चास देविले. निरोपासाठींच खोळंबलो असो. सेवेसी श्रुत होय हे विज्ञापना.

¶*The writer informs Bajirao from the camp of Nizam-ul-mulk at Kalburga that the Nizam was for a few days past suffering from cold and that as soon as the writer is permitted to return he would do so.*

No. 99] [*Received 15th October 1734*

छ २८ जोवेल

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री राऊ ः

तथा राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसीं

विनंती. राजश्री फतेसिंगबावा बोलिले कीं उतरेकडील मन(स)बा जो करणे (तो) राजश्री पंतप्रधान याणी व आम्ही एक विचारे करावा. येविसीच्या कितेक गोष्टी तेहि आम्हासी बोलिले व आम्हीहि त्यासी बोलिलो व त्यांच्या सांगितल्या-वरून आम्हीं बाहेर फौज जमा करून निघतो. आमचा कांही तुंम्हाखेरीज दुसरा विचार नाहीं. तरी पुढें राजश्री प्रधानपंत काय करितात, आम्हास कोणता विचार सांगतात हें तपसिलें तुम्ही लेहून उत्तर अणवणें व गोवलकोठ (व)गैरे कोकण प्रांतीचा विचार राजश्री प्रधानपंताच्या विचारें होते कीं राजश्रीपासून आम्ही मागोन घ्यावे, (पु)ढे जे करणे ते आम्ही व तुम्हीं येक विचारे करूं ऐसे बोलिले होते. त्यावरून प्रस्तुत आम्ही राजश्रीसी रदबदल घातली आहे. तो प्रांत जर राजश्रीनी आमचे स्वाधीन केला तरी त्याचा विचार काय हेहि लेहून आणवणे म्हणून आम्हास सांगितले. तरी याचा विचार स्वामीनी ध्यानात आणू(न) उतरें त्यास दाखवावया योग्य जीं लिहिणें तीं ल्याहावी. व आम्हास काय लिहिणें तें ल्याहावें. राजश्री फतेसिंगबावा व राजश्री प्रतिनिधि

मुलु(ख)गीरीस जातात. लक्ष प्रकारे तो दक्षणप्रांते जातील. न बने तरी उत्तरेकडे जातील, ऐसे आहे. स्वामीस कळावे याकरितां लिहिले असे. सेवेसी श्रुत होय हे विज्ञापना.

¶*Balaji Bajirao supplies Bajirao and Chimaji Appa with details of happenings at the Court of Shahu and adds that Fatesing Bhonsle and Pratinidhi will march with their forces either towards the South or the North to capture new places.*

No. 100] [*Recd. 23-11-1733*

पाा छ २६ जमादिलाखर

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री राऊ व
तथा राजश्री आपा स्वामींचे सेवेसी

विनंती उपरी. राजश्री संभूसिंग जाधवराव यांस आणावयास पहिले राजश्री स्वामीनी हुजरे पाठविले होते. यैशा(स) प्रस्तुत राजश्री नारबावानीं राजश्रीस विनंती करून येथें न आणावे. यैसे करून, त्यास मुलूकगिरीस जावयाची आज्ञा मागितली. त्यावरून राजश्रींनी आज्ञा केली की, कर्नाटक प्रांते मुलूकगिरीस जावें. अलीकडे उपसर्ग करूं नये, आणि गोवलकोटचे मसलतीचे राऊत पाठऊन द्यावे. यैसे बोलोन करार करून त्यांस मुलूकगिरीस जावयाची आज्ञा बावास सांगितली. विदित व्हावें म्हणून लिहिलें असें. सेवेसी श्रुत होये विज्ञापना.

¶*Bajirao and Chimaji Appa are informed of King Shahu's orders asking Shambhusing Jadhav to be sent on an expedition into the Karnatak.*

No. 101] [*16-12-1733*

छ २० रजब

श्री

श्रीमंत माहाराज राजश्री पंत प्रधान
स्वामीचे सेवेसी

विनंती सेवक जानकोजी सिंदे कृतानेक सां दंडवत विनंती येथील कुशल ताा मार्गेशीर्ष वद्य सप्तमी, भानुवासरपावेतों स्वामीच्या कृपाद्रिष्टीकरून सेवकाचें

वर्तमान येथास्थित असे विशेष. • स्वामी सातारियास आले. • चरण पाहावे हा हेत बहुत आहे. आमचेंहि म्हतारपण. येकवेळ स्वामीच्या पायांवरी द्रिष्टी पडली म्हणजे या शरिराचें सार्थक जालें. अकाश (अवकाश ?) करून त्वरितच सेवेसीं येतों. त्यानंतर स्वामीच्या कृपेनें सर्व गोस्टीचें अनकूल जालें. कोणे गोष्टीचें स्वामीनी न्यून्य केलें नाहीं. परंतु कनेरखड वतनाचा गाव स्वामीनीं आपणाकडे करून द्यावा म्हणून पूर्वी विज्ञापना केली होती आणि स्वामीनीहि ते गोष्ट चितांत धरिलीच आहे. परंतु योग घडोन आला नाहीं. तरी वतनाचा गाव आणि गावीचें दैन्य फिटत नाही. याकरितां लौकिकांत अम्हास बरें दिसत नाहीं की, स्वामी सिरीं असतां हे गोष्टीचा अर्ज करीत नाही. स्वामी अमचे सिरीं असतां गावांचे दैन्य फिटत नाहीं ऐसे आहे. तरी स्वामीनी कृपालु होऊन गावीच्या सनदा आपणाकडे करून घेतल्यानें थोर गोष्टी होईल. येविशई स्वामी समर्थ आहेत. सेवेसी विदित होये. स्वामीनीं माहाल मुकासे बहुतच दिल्हे आहेत, परंतु वतनाचा गाव केल्यानें म्हातारपणीं आपली कामना पूर्ण होईल. विदित होये हे विज्ञाप्ति. घरी वस्त्रांची बेगमी पाहिजे. पागोटी २ व साड्या ३ येकून पांच सनगे देणार स्वामी समर्थ आहेत. हे विज्ञाप्ति.

¶*Jankoji Sindia requests the Peshwa to get his hereditary village Kanherkhed assigned to him and adds that while the addressee has conferred many favours on the writer, it would not be right that he should not have his own hereditary village in his possession. The writer is the father of Ranoii Sindia, the founder of Gwalior State.*

No. 102] [*December 1732 ?*

श्री

आसीर्वाद उपरी. भेटीचा दिवस उद्याचा पाहिलाच आहे. आजी च्यार घटका रात्रीस मुहूर्त उतमच आहे. म्हणावयास आजी वर्ज वार मात्र आहे. त्यास आपले विचारे काये ते लिहून पाठवणे. +हा आसीर्वाद. सिदबास व हिरोजीबावास मात्र तातड फार आहे. हा आसीर्वाद.

¶*Bajirao asks the addressee's opinion as to the most suitable day for a visit (with whom ?).*

+ यापुढील मजकूर थोरल्या बाजीरावाच्या हातचा.

No. 103† [1733?

श्री

सेवेसी विज्ञापना. वोडसे दतिया येथे बाकी राहिला ऐवज सुरंजेस पाठवावयाची वडिलांची आज्ञा होती, त्यास सुरंजेस पैका पाठवावयाचा निभाव आपणास होत नाहीं, म्हणून येथें रा॥ रंगोपंत व रामाजीपंत आहेत याणी विनंती आपल्या खावंदाचे आज्ञेप्रा॥ केली. तैसेच वोडशाचे राज्यानें बालाजी माहादेव संस्थानी गेले होते त्यांस सांगितले, त्याणी लेहून पाठविले, त्यावरून अगत्यास पैका हाताखालें घालावा याकरितां आमचे येणे या प्रांतें जाल्यावरी पैका अणविला. दतियाचा हिसेब बजिनस पाठविला असे, त्यावरून विदित होईल. वोडशाचा यैवज वसूल येऊन त्रेपन हजार रुपये बाकी राहिले आहेत. तेहि अणावयास त्यांची माणसे गेली आहेत. आल्यावरी घेऊन हेहि सविस्तर पहिले लिहिलेच आहे. हली विदित व्हावें म्हणून लिहिलें असे. †शेवेसी श्रुत जाले पाहिजे हे विज्ञापना.

¶*The writer Chimaji Appa reports having despatched treasure from Orchha to Sironj as ordered. It appears to be addressed to Bajirao.*

No. 104] [1-1-1733?

श्रीजयति

अपत्ये नानाने सा॥ नमस्कार विनंति येथील क्षेम ता॥ छ २९ रजब मु॥ पुणे येथास्थित असे विनंती. सांप्रत स्वामिकडून आसीर्वादपत्र येऊन वर्तमान कलत नाही. उडते वर्तमान नवाबाची व स्वामीची भेटी जालीसे आइकतो. परंतु भेटीनंतर पत्रें आधी येतील हें खरेंच आहे. तथापि वर्तमान तथ्य आणि सत्वर यावें म्हणून विनंतीपत्र लेहून सेवेसी पाठविलें आहे. तरी सत्वर प्रस्तुत कोठें मुकाम आहे, काये वर्तमान ते सविस्तर लेखन कराया आज्ञा करून उतरे लौकर येत ते गोष्टी केली पाहिजे. सेवेसी श्रुत होय हें विज्ञापना.

¶*The Peshwa's son Nana inquires of his father about the meeting reported to have taken place between the addressee and the Nizam. (See No. 32 above.)*

---

† This line in Chimaji Appa's hand.

No. 105] [23-2-1734

श्री

श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान स्वामीचे सेवेसी

विनंती सेवक जिवाजी गणेश साष्टांग नमस्कार विज्ञापना. ताा छ २ सफर-पर्यंत स्वामींचे कृपेकरून वर्तमान येथास्थित असें विशेष. तोफा वगैरे सामान कारकून बराबर देऊन स्वामीचे आज्ञेप्रमाणे जवल्याकडे रवाना केले. त्यास मोगल माघारा फिरला, असिउंबरीहून स्वामीचे कूच होणार म्हणोन वर्तमान ऐकिले. त्यावरून सामान जेथे गेले असेल तेथेंच राहावयाविसी कारकुनास पत्र लेहून स्वामीकडे विनंतीपत्र लिहिले आहे. तरी पुढे सामान पाठवावे किंवा माघारें पुण्यास आणावें येविसीं काये आज्ञा ते करणार स्वामी समर्थ आहेत. सेवेसी श्रुत होय हे विज्ञापना.

¶*Jivaji Ganesh solicits instructions from the Peshwa as to whether the guns, etc., that have been despatched to Javla should be called back, in view of the news that the Nizam had retreated.*

No. 106] [9-5-1734

श्री

राजमान्य राजश्री राघो केशव
गुमस्ते सरदेशमुख पाा वालुंज
गोसावी यासीं

सेवक चिमणाजी बलाल नमस्कार. सुाा सन आर्बा सलासैन मया अलफ. तुम्हीं पूर्वी पत्र पाठविले पावोन वर्तमान विदित जाहालें. राऊत पाठविले पाहिजेत म्हणोन लिहिले. यैशास तीर्थरूप राजश्री रायांची स्वारी खानदेशात जाहाली याजनिमित्य न पाठविलें. तुम्हास राऊताचे जरूरच प्रयोजन असेल तरी राजश्री राऊ माघारे गंगेवर येतील ते समई पत्र पाठवणे. राऊत पाहिजेत ते पाठऊन देतील. पाा मजकूरपैकी वसूल होईल तो वरचेवर पाठवीत जाणें. तूर्त यैवज जमा जाहाला असेल तो पत्रदर्शनी पाठवणें. पाा मजकुरपैकी आजी तागायेत वसूल काय जाहाला असेल तो तपसीलवार लेहून पाठवणें. जाणिजे. छ १६ जिल्हेज. या कामास भिकाजी गोल्या जासुद पाा यास रूाा ५ पांच आदा करणें. जाणिजे. आज्ञा प्रमाण.

बार

¶*Chimaji Ballal writes to Ragho Keshav of Walunj to transmit the amount of revenue so far collected.*

4549

No. 107] [21-5-1734

श्री

श्रीमंत राजश्री आपा
स्वामींचे सेवेसी.

आज्ञाधारक लक्ष्मण विस्वनाथ सां नमस्कार विनंती येथील वर्तमान ताा छ २८ जिल्हेजपर्यंत यथास्थित असे विशेष. आपण लोकाविसी आज्ञा केली त्यास लोकांचा प्रेत्न करितों, परंतु आगोठीचे दिवस याकरितां कोण्ही पाये घेत नाहीं. हलीं धोंडजी जाधव याचे दिमतीचे लोक आसामी १० दाहा करार केले. त्याची तैनात. दरमाहे रुा ६४ चौसष्ट याखेरीज दर आसामीस दर माहे अडिसेरी केली ८॥१॥ साडेसात पाइली प्रो बोली करून धोंडजी जाधव व गोपाल विस्वनाथ सेवेसी लोकासमेत पाठविले आहेत. पुढें जे मिलतील ते वरचेवर ठेऊन पाठवितो. यास येक महिना चौसष्ट रुा पदरी घालोन आपणाकडे पाठविले आहेत. यांजपासोन सेवा घेतली पाहिजे. लोक मिलत नाहीं. महिना भारी पडतो. कबूल करून पाठवावे येसी आज्ञा जाहली तरी प्रेत्न करून जमा होतील ते वरचेवर पाठऊन. सेवेसी श्रुत होय हे विज्ञापना.

¶*Laxman Vishvanath to Chimaji Appa, urging the scarcity of men for military service and sending ten men with their wages being fixed.*

No. 108] [16-8-1734

छ १ राखर

श्रीशंकर

श्रीमंत राजेश्री राऊ
स्वामीचे शेवेशी

पोश्ये बाबूजी जोशी साा नमस्कार विनंती उपरी. येथील वर्तमान स्वामीचे आशीर्वादेकरून श्रावण वदी १४ शुक्रवारपावेतो सुखरूप असो विशेष. कालीच दिनानाथजीचीं पत्रें मथुरेहून आली. लग्न करून मथुरेस आले. धोंडो गोविंद दिलीत आहेत. स्वामीनी आज्ञा केली आहे त्याचे प्रेत्नात आहेत. सत्वरीच धोंडो गोविंद याची पत्रे येतील. विशेष दिनानाथजी मथुरेस आले. तेथे राजेश्री वृजनाथजी राजे जयसिंगजी यांचे पुरोहित परंतु सांप्रत काळांत वृजनाथजी यांची चाल फार आहे. त्यानी स्वामीस पत्र लिहिलें आहे आणि

येक पत्र आम्हासहि लिहिले की, गुदस्ता महलारजी ह्वाळकर व राणोजी सिंदे यानी मुलकांत धामधूम केली त्यामुळे राजे बहुत अंजुरदे जाले. पुढे सलूख करावा असें त्याचे चितांत आहे. याकरितां वृजनाथजी यानी दिनानाथजी यास मथुरेस राहून घेतले, आणि पत्रे आम्हाकडे पाठविली. त्याशी स्वामीचे विचारें सलुख करावा असें आलें तर येक पत्र राजे जयसिंग व येक पत्र आयामलजीस ल्याहवी कीं, आपले तरफेने दिनानाथजी तुम्हाकडे पाठविले आहेत. आम्हाकडील वर्तमान सांगतील. येक मातबर माणूस दिनानाथजीबरोबर आम्हाकडे पाठवणे. परस्पर वर्तमान विदित होईल. आपण लिहिताना इतकेच ल्याहवें. स्वामीची आपली भेटी व्हावी अशी वासना आहे तर भेटीचा मजकूर ल्याहवा. सारांश गोष्ट मातबर माणूस आहेत. त्यांचा स्नेह असावा आणि कोणेके समई कार्यहि होऊन येईल. वृजनाथ दीक्षित व त्यांचे तीर्थरूप प्रभाकर दीक्षित यानी स्वामीस पत्र लिहिले आहे तें पत्र वाचन समाधानपूर्वक उभयतांस पत्र ल्याहवी. बहुत काय लिहिणे हे विनंती.

¶*Babuji Joshi reports Jaising having deputed one Dinanath to open peace-talks with the Peshwa.*

No. 109] [2-9-1734

श्री

राजश्री बाजीराव पंडित प्रधान गोसांवी यांसी,

ॐ श्रीसकलगुणालंकर्ण अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्य श्री फतेसिंग भोसले दंडवत विनंती. उपरी, येथील कुशल जाणून स्वकीये लेखन केलें पाहिजे विशेष. आपण पत्र पाठविले, पावोन साकल्य वर्तमान कलों अलें. कोकरियाचा मजकूर लिहिला कीं, पहिले सरदारीच्या आरंभापासून कोकरे आपले पदरी असतां, ते सरदारी व हे विभक्त आहे यैसे नसतां, त्याची बोली करून ठेवावे यैसे नाहीं. येविशीं कितेक प्रकारें श्रम चितात आणून विस्तारें पत्र लिहिलें. यैसियास, कोकरे तो पहिले आम्हाकडेच बहुत दिवस होते. तेहि गोष्टीवरी त्याची बोली प्रस्तुत पडिली यैसें नाहीं. अनायासें त्या मार्गे सुपियास येतां मार्गी त्याची भेटी जाली. ते आपल्या वतनाकरितां बहुतसे श्रमी जाले. तेव्हां ते गोष्टीचें त्यास अस्वासन दिल्हे तेहि आपल्याच भरवसियावरी दिल्हे की, आमचे वचन जे स्थलीं गुंतले त्याचा अभिमान आपण मन:पूर्वक धरितील. यावरून त्यांस आस्वासन देऊन राजश्री स्वामीस विनंतीपत्र लेहून तेथूनहि उतरें आणविलीं. पुढें त्याची

बोलीचाली करून ठेवावे तो आपले पत्र स्वहस्ताक्षरचे बहुत श्रमाचे अलें. तरा आपणांपेक्षा आम्हांस आणीक जोडी काये आहे ? केवल येथूनच आज्ञा द्यावी तरी लौकिक येक प्रकार दिसतो. याकारितां आपण त्याची समजावीश करून नेले पाहिजेत. वतनाचेविशई ल्याहावें तरी ते तुमचे पदरीच आहेत. मनावरी धरून त्याच्या वतनाचाहि परिणाम लाविला पाहिजे. आपल्याजवली कोकरें असिले तरी आम्हाजवलीच आहेत यैसें जाणोन लिहिलें आसे. येविशीं विस्तार ल्याहावा यैसें काये आहे ? त्रिंबक विस्वनाथ याचा जाब आपण लिहिला; तरी प्रस्तुत तेहि आपल्याकडे अले आहेत. त्यांस जे सांगावयाचे ते सांगोन जेणेकडून सद्या कार्येभाग चालता होये तो अर्थ करविला पाहिजे. दोनी हजार रुपयेविशई येकदोन पत्रें पाठविलीं परंतु आद्यापि कार्यें होऊन येत नाहीं. येथे तो आणीक दुसरा उपाये आहे यैसें नाहीं. वोढीत वोढी ध्यानात आणून पैका पाठविला पाहिजे. वरकड कितेक अर्थ अलाहिदा पुरवणीत लिहिला आहे यावरून कलो येईल. रवाना छ १४ रविलाखर. बहुत काये लिहिणे, लोभ आसो दिल्हा पाहिजे, हे विनंती.

¶*Fatesing Bhonsle in a most conciliatory tone assures Peshwa Bajirao of his readiness to settle the affair of Kokre and not to hurt the addressee's feelings.*

No. 110] [*21-10-1734* ?

श्री

श्रीकृष्ण

श्रीमंत राजश्री पंत

प्रधान यांप्रति

नारायण दीक्षित आनेक आसीर्वाद उपरी येथील क्षेम कार्तिक शुध शष्टी जाणऊन स्वकीये कुशल लेखन करणे विशेष. पूर्वी काशीवासास प्रयाण करितों म्हणून तुम्हास पत्र लिहून पाठविलें होतें. त्याचे प्रत्योतर आलें ते पावोन वर्तमान कळों आलें. आमचे काशीस जाणे होईल हा भरोंसा तुमच्या चितांत नव्हता, परंतु श्रीइच्छा प्रेरणा यैसीच जाली की सत्वरी काशीवास करावा. चिरंजीव दीक्षितानी बहुत येत्न केला कीं आम्ही राहावे त्यास श्रीची आज्ञा प्रमाण. उत्कंठा विशेष जाली, यास्तव स्वार होऊन कार्तिक शुध सप्तमीस गेलो. यैसिवाय पूर्वी तुम्ही कितीक गोष्टी मजजवळ बोलिलेत ते तुमचे चितांत स्मरण असावे म्हणून हें पत्र लिहिलें असे. चिरंजीवाची तुमची भेटी होईल, परपस्परे कितीक कलेल.

हरभटास बराबर न्यावयाचा विचार होता; परंतु पाहता दीक्षित येथे येकले, तुम्ही त्या प्रांती दूर, जवल कोन्हीच नाही, येैसे त्यास वाटेल. आजपावेतो गर्भवासान्यायेच होते यास्तव हरभटांस यांजवळ ठेविले आहे. आम्ही काशींत परलोकसाधनास जातो. मागे चिरंजीव येथे आहे. जनापवाद यैसा न व्हावा की ते करीत होते ते काहीच यांच्याने न होये, तरी ज्यात मजपेक्षा अधिकोतर गोष्टी होये तो अर्थ करणे. मी जातेसमई आपले तेज याजवळ ठेविले असे. मजपेक्षा यांचा बहुमान चालवीत जाणे. मी काशीत तुमचें शुभचिंतन करीन व हे येथे करितील. बहुत काये लिहिणे हे आसीर्वाद.

¶Narayan Dikshit Patankar, the revered Guru of the Peshwa family, who proceeded to Benares finally in Shake 1656, informs the Peshwa of his intention to retire to Benares to spend the rest of his life there. He charges the Peshwa with the care of his son Vasudeo Dikshit left behind with Harbhat.

No. 111] *[9-11-1734*

पौ छ २७ जाखर

श्री

श्रीमंत राजश्री राऊ

स्वामीचे सेवेसी

पोष्ये अंबाजी त्रिबक कृतानेक सां नमस्कार विनंती उपरी. येथील कुशल ताा छ २३ जमादिलाखर जाणून स्वकीये कुशललेखन करावया आज्ञा केली पाहिजे विशेष. आजी छ मारी त्रितीये प्रहरी राजश्री फतेसिंगबावा यानी आपल्या घरास बोलाऊन नेऊन वर्तमान सांगितले कीं राजश्री पंतप्रधान याचा मुकाम आंबीवर जाला. राजश्री आपाजीपंत+ याच्या घरास भोजनास गेले. त्यास मानाजी कोकरे राजश्री पंतप्रधान याचे भेटीस गेले. त्याची भेटी घेतली. समागमे राजश्री अपाजीपंत याच्या वाडियात घेऊन गेले आणि मानाजी कोकरे याची इजती ज्या गोस्टी आम्हास बोलो नयेत त्या बोलिले. त्याच्या घोडिया देखील सामान दोन नेल्या यैसा कितेक वर्तमान सांगितले. बहुत श्रमी जाले तो विस्तार पत्री ल्याहावासा नाही. त्यास आम्ही बहुताप्रकारें समाधान करून सांगितले कीं हे गोष्टी राजश्री पंत प्रधान याजपासून होणार नाहीं; परंतु त्यानी खरीच म्हणून सांगितली. त्यास स्वामी ते यैसा प्रसंग

+आपाजी बाजीराव आंबीकर.

करणार नाहीत हा आमचा निशा आहे. कदाचित वेळेचा गुण, गोष्टी जाली असिली तरी स्वामींनी राजश्री फतेसिंगबावास समाधानपत्र बहुतप्रकारें ल्याहावें आणि देखील सामान दोन्ही घोडी पाठऊन द्यावी. येविसी अनमान सहसा केला न पाहिजे. स्वामींनी घोडी पत्रदर्शनी आम्हाजवल पाठऊन द्यावी. घोडी चांगली असिली तरी ठेऊ नयेत. स्नेहास अंतर करू नये. सर्वासी द्वेष कार्यास येत नाही, याकरिता स्वामींनी घोडी पत्र पावताच पाठविली पाहिजे. स्वामीजवल रदबदल कोण्ही मनुष्य करावयास नाही; याकरितां स्वामींनीच विचार करून घोडी पाठविली पाहिजेत. कृपा केली पाहिजे हे विनंती.

¶*Ambaji Trimbak remonstrates with Bajirao against the high-handed act the Peshwa had perpetrated in taking away forcibly all the horses of Manaji Kokre, probably belonging to Fatesing Bhonsle. Ambaji advises Bajirao not to incur enmity with all by such unjust deeds. (See No. 109 above.)*

No. 112] [*September 1734*

श्री

राजश्री बाजीराव पंडित

प्रधान गोसावी यासी

ℰ सकलगुणालंकर्ण अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्य श्री फतेसिंग भोसले दंडवत विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये लेखन केले पाहिजे विशेष. राजश्री त्र्यंबक विस्वनाथ यांची रवानगी वराड प्रांते केली. त्याणी जातेसमई राजश्री अनंदराव पडित सुमंत याची भेटी घेऊन त्याणी बंदोबस्त परवाने नवाबास आर्ज करून करविले ते सिध जाले आहेत. ते त्रिंबकपंत घेऊन वराडांत जातील. परंतु त्रिंबक विस्वनाथ याणी तेथून मुजरत माणूस पाठविलें की, नवाबास पत्रे वरचेवरी पाठऊन कागदीपत्री आपली कुमक करणें. यैसियास नवाबास विना आपल्या पत्रावितरिक्त आगत्यवाद बहुत होतो यैसे नाही. तरी आपण पारसी पत्र थैली आमचेविशी नवाबास लेहून दिल्ही पाहिजे म्हणिजे परवाने जलदीने होऊन कामकाज चालेल. आपल्यास विस्तार ल्याहावा तरी आमचेविशी आगत्य मनापासून आहे. ज्याप्रकारे आमची बाजू शेर होये तो आर्थ आपण पहिलेपासून करीतच आहेत. पत्री परिहार ल्याहावा तरी मनेमन साक्ष आसे. सत्वर नवाबास पत्र लेहून दिल्हे पाहिजे. हे पत्र करून देविले पाहिजे. बहुत काय? लोभ आसो दीजे हे विनंती.

¶*Fatesing Bhonsle requests the Peshwa so to arrange matters with the Nizam as would enable Trimbak Vishvanath to realize dues from Berar smoothly. This Trimbak Vishvanath appears to be Pethe.*

No. 113] [25-12-1734

श्री

पुरवणी राजश्री शंकराजी केशव
गोसावी यासी

सुा खमस सलासैन मया व अलफ. राजश्री मानाजी आंगरे याणी राऊताचे-विसी लिहिले आहे. त्यास विचारे पाहातां राऊत त्यास दिल्हियाने दाणादुणा चेऊल सुभाचा जमा करितील. यामुले त्यासमागमीच्या लोकाची बेगमी होऊन त्या जाग्यासहि गला कार्यास येईल. नाही तर तेथील बेगमीचे संकटच आहे. दुसरी गोष्ट मानाजी आंगरे यांचे साहित्य करणे हेहि आवश्यक. यास्तव राऊत पाठवावे, येसा विचार चितांत येऊन तुम्हास लिहिले आहे. तरी पनास राऊत धायेभोराचे त्याजकडे पाठवणें. पधरा दिवस राऊत त्याचे म्हणून ते तेथे राहातील. पधरा दिवसानंतर आणिले जातील. राऊत पाठविल्याने लौकिक होईल म्हणावा तरी लौकिक साहित्यविसी राहिलासारिखा नाहीं. मारनिलेचे साहित्य इकडून होते हे तो लोकास कलून गेलेच आहे. पंनास राऊत धाये-भोराचे अगदींच पाठवणें. पुढे आज्ञा होईल त्याप्रमाणें वर्तणूक करणें. जाणिजे छ १० साबान.

¶*Shankraji Keshav is instructed to send a detachment to the succour of Manaji Angria. "As the Peshwa's partizanship with the latter is now a thing of common knowledge, there is no need of hedging about it," he remarks.*

No. 114] [31-12-1734 ?

श्री

राजश्री पंत प्रधान
गोसावी याचे शेवेसी

ℰ श्रीमंत प्रौढप्रतापतेजदिनकर खडेस्वरी सदायेशवंत राजयामुद्रा-विराजित राजमान्य श्रो रघोजी कदमराऊ व सवाई कठसिंग कदमराऊ दंडवत विनंती. येथील क्षेम आपुल्या कृपादस्टीकरोन ताा माघ शुध सप्तमीपरियेत येथास्थित आसे. स्वकुशलनिजानंदवैभव आलियासमागमे सदैव लेखाज्ञा करीत आसिले पाा विशेष. कृपा करून आज्ञापत्रें पाठविली सकल अभिप्राये शृत जाला. कितेक प्रकारे ममता धरून पत्रार्थ कीं, श्रीमंत मातुश्रीबाई व राजश्री राऊ सेनपति यांजकडे पत्रे व कारकून तुम्हाविषी सांगावयाचें ते सांगितले आहे.

आपरोक्ष पत्रें पा। आसेती, लक्ष प्रकारें भेटी घेऊन कृपा संपादून घेणे. आज्ञेप्रमाणे फौजेसहवर्तमान- दरकूच करून रामेश्वर देवलीयासी पौष कृष्ण तृतीया भौमवासरी भेटी जाल्या. बहुत प्रकारें पूर्ववतप्रमाणे समाधान कर्तव्यता करून बहुमान केला. राजश्री पंत छयावणीस पर्जन्य काली आलिया आपण हे येकत्र होऊन येक्या विचारे मनोदयानरूप पूर्ववतप्रमाणे निकाल करून द्यावयाचा तो आवश्यक करून देऊन कितेक ऊर्जिताचा अभिप्राये वचनोत्तरी समाधान केले. सर्वस्वी ऊर्जित करणार स्वामी समर्थ आसतां आपणास चिंता काये? सर्व प्रकारें पदरी असोत. आठ च्यार दिवस मुकाम करून सर्वांच्या भेटी घेतल्या. त्याच प्रंसगी राजश्री सिवाजी बाजी प्रभु कितेक अर्थ पत्री लिा. स्वमुखे वचनोक्ती सविस्तर सांगितला. अभिप्राये श्रुत जाला. आपरोक्ष आपली व राजश्री आपा यांची ममतापुरस्कर साहित्यपत्रे प्रसंगोचित पावली असतां कितेक ऊर्जितार्थ सिवाजी बाजी याणी सांगितला. आज्ञा कीं राजश्री गोविंदराऊ फौजेसहवर्तमान भेटीनंतर रवानगी करून कौली मामली मुलकास काडीमात्र उपसर्ग न देतां पाठवणे. आपली निष्ठा चरणासी ऊर्जित करणार स्वामी हा पूर्ण भरवसा ध्यानास आसतां मातुश्रीबाई याची आज्ञा घेऊन फौजेसह स्वस्थळासी आलों. चिरंजीव यांची रवानगी करावी,. त्यासी मुख्य ताम्र शहरी बैसोन राहिले. या प्रांते जिलेदार फौजा येणार बातमिया जोड्या रवाना केल्या आसेती. आपली आज्ञाप्रमाणे वर्तणूक कर्तव्य ते करून सेवेसी श्रुत होये. सकल आर्थ सिवाजी बाजी सो लिा त्याजवरून श्रुत होईल. सर्व प्रकारें वडील आहात. विशेषात्कारे लेहावे हा आर्थ नाहीं. बहुत काये लिहिणे कृपा असो दीजे हे विनती.

¶*Raghoji Kadam and Sawai Katsing thank the Peshwa for mediating on their behalf with Dabhades as a result of which they were well received by Dabhades who promised them extension of patronage.*

No. 115] [*1734?*

श्री

विनंती उपरी. आम्ही श्रीमंत रा। आपास मातुश्रीबाईसमागमे जातों म्हणून विनंती केली. याननंतर चार घटिका रात्रीपर्यंत रंगमहालात उभयेतापासी बसलो होतो. परंतु मागती आपांहिं आज्ञा काहीच न केली. उभयेता उठोन येकांतास गेले. मग मी सध्येकारणे घरास आलो. यैसीयासी आम्ही आपले तयारीस लागावें न लागावें याचा विचार रा। आपास पुसोन आम्हास सांगितला पाहिजे. हे विनंती.

¶*The writer wishes to have commands as to whether he should prepare to accompany Bajirao's mother (probably in her pilgrimage to Benares).*

4556

No. 116] [*1734?*

श्रीमंगलमूर्ति

माहाराज राजश्री चिमणाजीपंत
आपा साहेबु

॥ श्रीउतम उपमायोग्य रमाप्रसन माहाराज राजमान्य याविराजित राजश्री सेवेस आज्ञाधारक नारायेणजी निकम दंडवत विनंती उपर. विनवावयास पार्थना ऐसीजे, स्वामीणी मुलकाच्या सनदा दिधल्या त्यासी आपण विज्ञापना केली कीं दोन हजार राउतांची सरंजामी करून दिधली पाहिजे. त्यासी स्वामी बोलिले कीं आवंदाच सालीं तुम्ही धीर करणे. पुढें तुमची उस्तवारी करून मुलकाचा अमल बसऊन देऊन. तेंच वचण आपण सिरी वंदिले. आज्ञा घेऊन गावास आलो. त्यासी सांप्रत्य स्वामीचे पत्र आमच्या नावे व सकोजी निकम याच्या नावें आले कीं राजश्री पिलाजी जाधवराऊ व हुजूरची पतके रवाना केली आहेत, याजबराबर तुम्ही जाणे. त्यासी आज्ञे-प्रमाणें सकोजी निकम तों रवाना होतील आणि आमची रवानगी तों स्वामीनी उरुबरु बोलाऊन सवता उभारणी करून पाठवितील, तेव्हा जाऊन, ऐसी विनंती पूर्वीपासून पायासी केली आहे तेणेप्रमाणे केली पाहिजे. यानंतर स्वामीने एक पत्र रानोजी सिंदियासी दिधले होते कीं दोनसे राऊताचा जमाव आहे; याजला बरोबर घेऊन जाणे. त्यासी आपण आलों. रानोजी सिंदीयास पत्र लिहिले. त्याचे उतर आले की आमचे कूच दरकूच आहे. गाठ पडत नाहीं. मग ते तजवीज राहिली. आतां दोनसे राऊत राजश्री पिलाजी जाधवराऊ यांजबराबर पाठऊन त्यासी स्वामीणी मुलुक दिधला आहे. त्याची दखलगिरी करतील, तर एक पत्र जाधवरायासी व स्वामीचे हुजरातचा मुख्य जो रवाना कराल त्यास पत्रे लिहिली पाहिजेत कीं, राजश्री नारायणजी निकम याचे दोनसे राऊत पाठविले आहेत याची खर्चाची बेगमी करणे आणि यांचा महाल मुलकात गेलियासी अमल बसऊन टका पैसा वसूल होय ते करणे. ऐसे पत्र लिहिले पाहिजे व हिरदेशा व जगतराज यांसी पत्रे दिधली पाहिजे व भदावरच्या राजियासी एक पत्र दिधले पाहिजे कीं नारायणजी निकम यासी मुलूक दिधला आहे तर यांचा अमल सुरळीत चालवणे. इतकियावर स्वामी जैसें आज्ञा करतील तैसी आज्ञा करून. सेवेसी श्रुत होय हे विनंती.

¶*Narayanji Nikam to Chimaji Appa, requesting a separate assignment for his troops in Bundelkhand.*

4557

No. 117] [1734?

श्री

श्रीमंत राजश्री पंत
प्रधान स्वामीचे सेवेसीं

विनंती शेवक विसाजी भिकाजी कृतानेक नमस्कार विनंती विशेष. मातुश्री उमाबाईने आम्हास बोलाऊन नेऊन सांगितले कीं चिरंजीव बाबूराऊ सेनाखासखेल याणीं बहुत फंद आरंभले. जे कर्म कर्तव्य तेहि करूं लागले, जे न कर्तव्य तेहि करू लागले; म्हणून त्यास बोलाऊन आणून सांगितले कीं जे न करावे ते तुम्ही करू लागलेस तर हे गोष्ट कार्याची नाही. त्याजवरून त्यानी उतर दिल्हे की खासकेलीचे पद आपले आहे. मग आपणास राग आला म्हणून त्याला उतर दिल्हे कीं तुझे पद काये जे असेल ते सातारियास जाऊन खरे करून घेणे, यैसे म्हणून बाहेर घातले. यैसियासी राजश्री दुर्जनसिंग व कृष्णराऊ माहादेऊ त्यास मिलोन बंड उभे करितात, म्हणून मातुश्रीने आम्हास आज्ञा केली कीं तुम्ही पत्र रायास लेहून बंड उभे न राहे आणि तो फजित पावे तो अर्थ करणे. त्यावरून सेवेसी विनंती पत्र लिा आहे. रा बाबूराव दाभाडे याणी राजश्री दुर्जनसिंग व राजश्री कृष्णराऊ माहादेऊ यास वस्त्रे देऊन त्याजकडे राजश्री संताजी दाभाडे व राजश्री विलठलपंत पाा आहेत. यैसियासी श्वामीनी त्यास फजित करून माघारे लावणे, आण दुरजनसिंग व कृष्णराऊ माहादेऊ हे उभयेता त्यास साहित्यास न मिलत ते केले पाहिजे. इतके कर्म मातुश्रीने स्वामीचे भरोसियावर केले असता फिरोन हे बंड उभे राहू लागले, तर कृष्णराऊ दुरजनसिंग यास बोलाऊन आणून सांगणे कीं या मनसबियात मिलता, परंतु हे गोष्ट कार्या नाहीं म्हणून श्वामीनी त्यास सांगितले पाहिजे. बहुत काय लिहिणे, कृपा असो दीजे हे विज्ञापना.

¶*Visaji Bhikaji, Peshwa's agent with Dabhade, to Bajirao: writes that Umabai desires the addressee to bring round her son Baburao Senakhaskhel, who was behaving badly and causing endless trouble.*

No. 118] [9-1-1730?

श्री

चिरंजीव सौभाग्यवती रखमाबाई यासी मातुश्री राधाबाई आसीर्वाद. उपरी, तुम्ही पत्र पाठविले ते पावले. पावोन बहुत समाधान जाहाले. यैसेच निरंतर पत्र पाठवीत जाणे. आम्ही माघ सुध द्वितीयापरियेंत सस्त सुखरूप असो.

काही चिंता न करणे. तुमचे माहेरची सुखरूप आहेत. राजश्री विसाजीपंत व सौभाग्यवती वेणूबाई व राजश्री त्रिंबकराव सुखरूप आहेत. काही चिंता न करणे. सौभाग्यवती कासीबाई सातारासच आहेत. तुम्हास कलावे म्हणून लिहिले आहे. बहुत लिहिणे नलगे. लोभ आसो दीजे हे आसीर्वाद.

हेच जिवबाईस क्षेम लिहितार्थ परिसीजे. चिरंजीव राजश्री चिमाजी व सौभाग्यवती रखमाबाईची जतन करणे. तम्हास कलेल तैसी लिहिलें आहे. हे विनंती.

¶*Radhabai's letter to Rakhmabai, wife of Chimaji Appa, informing her that her father, brothers and others were doing well. Rakhmabai came from the family of the Pethes.*

No. 119] *[19-3-1735 ?*

श्रीशंकर

श्रीमंत राजश्री पंत प्रधान

स्वामीचे सेवेसीं

विनंती सेवक आज्ञाधारक खंडोजी माणकर मो किले मानगड चरणावर मस्तक ठेऊन साष्टांग दंडवत विज्ञापना. ता छ ५ जिलकादपावेतो स्वामीचे कृपादृष्टीकरून सेवकाचें व प्रांत मजकूरचें वर्तमान यथास्थित असे. यानंतर स्वामींचे आज्ञापत्र सादर जालें तेथें आज्ञा कीं, किले मजकूरचें दास्तानपैकी गला फरोक्त केला हें वर्तमान माहाराज राजश्री छत्रपति स्वामीस विदित जाहलें, त्याजवरून तहकीकातीबदल हुजरे आले आहेत तर त्याचे बहुत प्रकारें समाधान करून प्रत्योतर लेहून रवाना करणे येसी आज्ञा. आज्ञाप्रमाणे वर्तणूक करून, अंतर होणार नाहीं व सेवकापासून गल्याची घालमेल जाली नाहीं व गैरजिनसाची घालमेल जाहली नाहीं. जी दास्ताने किलेयावर आज ता जाली आहेत त्याजपैकी येकदाणा खर्च करीत नाहीं. येथील कुल कारभार अंतरगर्भ राजश्री शंकराजीपंत यासी विदित आहे. स्वामीचे सेवेसी लिहिला आहे त्या विदित होईल. वरकड खरिदी गला वगैरे जिनस याचा हिसेब राजश्री मारनिलेनी सांगितल्याप्रमाणे तयार करून दिल्हा. सेवेसी श्रुत होय विशेष. राजश्री होनाजी बलकवडे यांहीं पत्र लिहिले कीं शामलाचा वेढा बिरवाडीस येतो, तुम्ही उपरालेयासी येणे म्हणून लिहिलें, त्यावरून आपण जमावसुधां किले घोसाला येथें गेलों. लोक जमाव आहे तो स्वामीचे सेवेसी हजिरी पाठविली आहे त्याजवरून विदित

होईल. तोफाबराबर लोक पाठविले आहेत त्याची बेगमी करून रवाना केले पाहिजे. येथे शामल क्षणक्षणा वलवल करितो. जमाव असावा बेगमी करणार स्वामी समर्थ आहेत. सेवेसी श्रुत होय. कृपा वर्धमान केली पाहिजे हे विज्ञापना.

¶Khandoji Mankar assures the Peshwa that no corn stored at Fort Mangad had been misappropriated and that what was done was known to Shankrajipant. The writer adds that the Sidi was creating trouble towards Birwadi and Ghosala and requests reinforcements to prevent his aggression.

No. 120] *[5-4-1735 ?*

श्री

सेवेसी सेवक शंकराजी दत्तात्रेय कृतानेक साष्टांग नमस्कार विनंती. कृपा करून पत्र रंगोजी व सालोजी समागमें आणिक दोघे यैसे चौघे हरकारे पावंले. बहुत संतोश जाला. पहिले च्यार माणसें आलीं होतीं त्या समागमें सविस्तर वर्तमान लिहून सेवेसीं पाठविलें आहें. पावले असेल सांप्रती नवीन वर्तमान

१

नवाब छ ९ जिलकादीं कसबे बनोसी प्रांत सोंधें येथें येऊन वरदान दिवाल्याची तेथें येऊन राहिले. १० मोकाम केले. देश सोंधेकराचा बहुत लुटिला. कहीखालें नाश फार जाला. त्यावरी सोंधेकराचा वकील येऊन भेटला. दोनी घोडे आरबी व दोनीसे होन नकद व कांहीं कापड यैसें तेथील राज्यानें भेटी पाठविली व त्याचे वकिलानें दोनी मोहरा भेटी ऐसे दिधलें. नवाबानें घेतले. दोघा वकिलांस सिरोपाव व येकास श्याल यैसे दिधलें. आतां त्याची खंडणीची बोली लागली आहे. लक्ष होन परियंत मागत आहेत. तेहि अडीच लक्ष रुपये परियंत देत आहेत. कांहीं अधिक उणे विले लागले. दरबार खर्च समेत लक्ष दोन विले लागले.

२

बिदनूरचे तीन लक्ष होन चुकले. पनास हजार खर्च दरबार यैसे येथील पैका आणायास त्याचीं माणसें गेलीं आहेत. दोनी हत्ती पांच घोडे व येक हजार होन भेटी पाठविली होती ते घेतली. त्यावरी जिनस दोनी रंग दोन्हीकडे यैसी सकलाद व लवंगा जायफल जायपत्री वेलदोडे दालचिनी व कितेक प्रकारची लवणशाख फिरंगी व स्पटिकाचीं पात्रें व नाना प्रकारचे पदार्थ स्पटिकाचे व समुद्रांतील मेवा बहुता प्रकारचा व तरबूज खरबूज आननास व गोड चिंच व गूल वोखदाचा

मुशेंजर[1] अनेक पदार्थ दाहा हजार रुपयांचा पावता केला. नित्य मेवा व लवण शाखा नवला पदार्थ येत आहे. नवाब घेत आहेत. आग्रह नाहीं. श्नेह फार जाला. पैका तरी विशेश नाहीं. उपचार बहुत केला. चंदन मलागर आगर बहुत उत्तम फारसा दिधला. तेथील पैका येतोंवर मोकाम आहेत.

३

चंदरसेन व सुलतानजी या सैन्यांतून पांच सात कोसावरी आहेत. झाडी फार, पाणी फटकाल, माणसांस रोग जाले. घोडी जाया जालीं. झाडी कापून वाट करावी तेव्हां सैन्य चालतें. बिदनूरचा पैका यावा व सोंध्याचा पैका निस्चयें-करून मध्येस्त कोन्ही मातबर घेऊन येथून जावें.

४

रभाजी निंबालकराचे पुत्र व डौलाखान व वोगलाखान तुरुकताजखानाचा जावई व नवाबाची फौज यैसे कितूरचा देसाई पळाला त्याकडे गेले आहेत. त्याचे कितेक गांव मारले, माणसें मारली, गढीया घेतल्या, धामधूम बहुत केली. हे वर्तमान नवाबास कळतांच संतोश जाला. आणिक त्यास लिहिलें आहे कीं देश उध्वस करणें; तो येऊन रुजू होय तो विचार करणें.

५

...गपटणचें कांहीं चुकले नाहीं. कोटी होन माग(त) आहेत. पंचवीस तीस-परियंत वकील त्यांचे देऊं म्हणत आहेत. इकडून निर्गम करून त्याच वाटे जाणार.

६

वीस दिवस जाले. नवाबास नजोला[2] जाला आहे. बाहिर बसत नाहींत. येकांत खालीं बसोन कार्येभाग करीत आहेत. लोकांचे कामकाज निघत नाहीं. आपले घरचें काम करीत आहेत. इकडील उदक बहुत बाधक आहे.

७

वजारतखान दिवाण यास कांहीं पदार्थ आणावयास गोवा बंदरास पाठविले त्याचाहि दंडक पुरातन तेथील फिरंगियास आहे. त्यास जाणें आगत्यच होतें. नवाबानें १५ हजार रुपये समागमे दिधले, पदार्थ आणविले.

---

१ वेलबुट्टीदार रेशमी कापड. २ डोळ्याचा रोग.

८

योगिराजपंत येथें आहेत. नवाब दरबार करूं लागलेयावरी ते आले आहेत त्या कामाची वाट होईल. राजश्री राऊ सुमंत छ १९ जिलकादीं सैन्याजवळी उतरले. आदित्यवारीं छ १८ जिलकादीं नवाबाची भेटी निश्चयें आहे. आतां याच्या कामाचीहि वाट होईल. दरबार सुस्त फार. काम निघत नाहीं. छ १६ शुक्रवारीं राऊ सुमंताची नवाबाची भेटी जाली, ९ मोहरा नजर केल्या, बहुत कृपा केली.

९

उदाजी चव्हाण चंदरसेनासमागमे गेले आहेत. सैन्यांत नाहींत. त्यास जागिरीचे परवाने आद्याप जाले नाहींत. फौज त्यांची उठोन जाते. तेहि खर्चा-वीण कष्टी आहेत.

१०

बिदनूर सोंध्याचे लोक प्यादे झाडीमध्यें लस्कराजवळी येऊन कहीस माणसें जात आहेत, त्याचीं नाशिकें कापून नेत आहेत. फौज जाऊन कही भरून आणीत आहे. ताकीद फार जाली परंतु बिदनूर सोंध्यांची माणसें सांपडत नाहींत. दग्याने काम करून जात आहेत.

११

राणांत चंदन फार आहे. नवाबाचे लस्करांत दोनी लक्ष रुपयाचा चंदन आला असेल. खासा नवाबानें पांच गाडे भरून आणिले. लहान थोर कोन्ही घर चंदन आणीत नाहीं यैसे नाहीं. मिरे, वाला, चंदन, नारेल बहुत लुटी जाली आहे. राणांत झाडी किराणाच आवघा आहे.

१२

जानबा निंबालकर परगणे कितुरच्या जमीदारावरी गेले आहेत. तेथें छ २० जिलकादीं थोर जूज जालें. जानबानें २५० माणूस प्यादे कापून काढिले. गावाबाहीर जूज जालें, राऊत पलोन गावांत गेले. पनास गोले तोपाचे यावरी सोडिले. कोणास लागले नाहींत. व २० घोडीं याकडील पटयाचे जखमा जाल्या. च्यार ठार पडले. कांहीं माणसें जखमी जालीं. यश थोडे आलें. कितुरच्या पेठा जालिल्या. नवाबाजवली यांचा लौकिक फार जाला. नवाबास संतोश जाला. नवाबाचा जमतदार सरमस्तखान याचा भाऊ दाऊदखान सिमग्याचे दिवसांत निवर्तला. त्यावरी छ १४ जिल्कादी दोघे पुतणे दाहा बारा

वरशाचे यास येकायेकीं वेथा जाली. येकेच दिवशीं तीन प्रहराचे आंतरे करून दोघे मुले निवर्तले. नवाबानें त्याचें बहुत समाधान केलें. सिरोपाव दिधला.

१३

दिलावरखान व त्याचे दोघे भाऊ सिऱ्याचे किलेदार व दिवाण हे छ २२ जिलकादी नवाबास भेटले. पांच मोहरा वडिलानें व पांच पांच रुपये दोघानी नजर केले ते घेतले.

१४

देवगडचा राजा बादलशाहा याचा लेक नवाबाचे समागमें पैकियाकरितां वोल सरमस्तखानाजवली होता. त्याचा पैका झाडा जाला. त्याची नवाबाची छ २२ जिलकादीं भेटी पहिली जाली. पांच मोहरा नजर केल्या.

१५

सोंध्याचे रुपये येक लक्षाची साहुकारी निशा जाली. बाकी रुपयाची निशा वाईदा केला. बिदनूरचा पैका आणायास स्वार गेले आहेत. साहुकाराचे गुमास्ते गेले आहेत. राजश्री राऊ सुमंत गोकर्णमाभलेस्वरास यात्रेस निरोप घेऊन बिदनूरकराचे स्वार प्यादे घेऊन जाणार आहेत.

१६

परगणे कितुरचा जमीदार दोनी लक्ष रुपये कबूल करून पलोन गेला. त्यावरी जानोजी निंबालकर जाऊन पेठा जालिल्या. माणसें मारलीं. नकश केला. आता तेथीलहि पेगाम लक्षा रुपयाचा आला आहे नवाब कबूल करीत नाहींत. पाहावे काये निश्चय होईल.

१७

अबदुल नबीचा लेक आंध झाला आहे. त्यावरी नवाबाची बहुत कृपा आहे. आपला पुत्र त्यास म्हणत आहेत. त्याने आर्जी लिहून दिधली कीं हत्ती घोडे मालमालीयेत जे आहे ते नवाबाची आहे. २५ लक्ष, तीस लक्ष, पंधरा लक्ष आपण देतों. जे पाहिजे ते आज्ञा करावी. त्यावरी सर्वहि पैका पदार्थ क्षमा केला. कृपा फार केली. आबदुल मजीद बंकापुरचा दांडगा आहे. याने कांहीं विवेक केला नाहीं. देश फार नाश झाला. त्यावरी नवाबाचा रागहि आहे.

रवाना छ २२ जिलकाद कसबे बनोसीपासून रवाना केले. विनंती.

¶*News-letter giving detailed information of the Nizam's expedition into Karnatak. The letter contains several items of news. The Chieftain of Sonda has been subdued and forced to seek for terms. Bidnur State has agreed to a levy of 3 lacs and several rare articles including curious vessels, spices, sandalwood, have been presented to the Nizam. The turbulent Desai of Kittur is being pursued by a company under Janba Nimbalkar.*

4563

No. 121] [*2-5-1735?*

पौ जेष्ट शुध ४

श्री

राजश्री भगवंत भैरव गुा राजश्री बाबूजी
नाा माो औरंगाबाद गोसावी यांसीं

ꣳ अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्य श्रो पिलाजी जाधवराऊ रामराम उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये लिहिणे विशेष. आम्ही फौजेनसी देवगड प्रांते नागपुरानजीक आलों असो. मजल दरमजल वासिमच्या घाटे आंवढ्या नागनाथावरून देशास जावया येत असो. येशास औरंगाबादवासी येवन कोठे आहेत, काय वर्तमान ते आम्हास वरचेवरी कलावें लागतें. येशास तुम्हाकडून अजुन्याच्या दोन जोड्या पत्रें घेऊन आल्या होत्या त्या तुमच्या तुम्हाकडे पाठविल्या आहेत; व पुण्याहून पत्रे घेऊन दोन जोड्या सरकारच्या लस्करास आल्या होत्या त्याहि पत्रें देऊन दोन जोड्या रवाना केल्या आहेत. यामधें येक जोडी पत्रें घेऊन पुण्यास जाणे आणि येक जोडी तुम्हाजवल राहणे म्हणून सांगितले आहे. तरी तुम्ही दिन प्रतिदिनीचें वर्तमान जे नवाबाकडील असेल ते वरचेवरी लेहून पाठवणे. सरकारची जोडी पाा आहे याबाा व यासिवाये आणखी जोडी लागतील त्यास अजुरा मान्य करून बातमी तहकीक मनास आणून लिहून पाठवीत जाणे. या कार्यास हैगे येकंदर न करणे. तुम्ही जोडी जे पत्र देऊन रवाना कराल ते वासीमच्या घाटे आवंढ्याचे मार्गे पाठवीत जाणे म्हणजे गाठ पडल. तुम्ही जोडी रवाना कराल ते भलत्या मार्गें जाईल येसे न करणें. जाणिजे छ १९ जिल्हेज. बहुत काय लिहिणे.

¶*Pilaji Jadhav to Bhagwant Bahirao, asking news of the movements of the Nizam for the information of Bajirao.*

No. 122] [*9-5-1735?*

छ २६ जिल्हेज

श्री

राजश्री पंत प्रधान गोसावी

अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य श्रो संताजी जाधव दंडवत विनंती उपरी येथील कुसल जाणून स्वकीयें कुशललेखन करावयास आज्ञा केली पाहिजे विशेष. गोसावियानी पत्र पाठविलें तें पावलें. तेथें लिहिलें कीं राजश्री माहादाजी पंत याजबरोबर फौज देऊन राजश्री आवजी कवडे याच्या कुमकेस पाठविले आहेत तर

तुम्ही फौजेसहवर्तमान जाऊन सामील होणें म्हणून लिहिलें. त्यावरून आपण फौजेसहवर्तमान छ २० माहे जिल्हेजी मुकाम मौजे भारमकोलम येथें पंत मशारनुलेयास सामील जालों. आपणांस कलावें म्हणून लिहिलें आहे. कललें पाहिजे बहुत काय लिहिणें हे विनंती.

¶*Santaii Iadhav writes he has joined Mahadajipant at Bharamkolam.*

No. 123] [*11-5-1735 ?*

छ २ मोहरम

श्री

तीर्थरूप राजश्री राऊ व तथा
राजश्री आपा स्वामी वडिलांचे सेवेसी

आपत्ये माहादजी अंबाजी कृतानेक सास्टांग नमस्कार विनंती. आम्ही स्वामीच्या आसीर्वादिकरून ताा छ २९ जिल्हेज मुकाम राहुरीपरियेंत सुखरूप असो विशेष. आम्ही खानदेशप्रांते गिर(णा) नदीपरियेंत गेलो होतो. राजश्री आवजी कवडे याकडील लोक तमाम उठोन चालिले; कोणी धर धरीनात. यास्तव त्याणी आम्हापासी कांहीं राऊत मागितले. त्यावरून आम्ही सेसवासे राऊत त्याजपासी ठेऊन माघारे आलो, तो आवबाच्या लोकानी फारच गवगवा केला; तेव्हा आमच्या राऊतास आवजी कवडे याणी निरोप दिल्हा; आणि आम्हास पत्र लिहिले की आमचे राऊत कुल चालिले. याउपर हे राऊत येवढेच ठेऊन काही कार्येहि होणे नाही; यास्तव निरोप दिल्हा. आम्हीहि मागाहून लौकरीच येतो म्हणून पत्र लिहिले आणि राऊतास निरोप दिल्हा. ते बारापाब्याच्या सिऊरावर आम्हापासी आले. आम्हीहि मजल दरमजल आजी राहुरीस आलो. सत्वरीच सेवेसी येतो. स्वामीनी नवाबाच्या लस्करात वकिलास पत्र लेहून बातमीस जासूद पाठविले होते ते आजी छ मारी आले. पत्र स्वामीच्या नावे होते. लाखोटा आम्ही फोडून पाहून सेवेसी पत्र पाठविले असे. विदित जाले पाहिजे. बहुत काये लिहिणे हे विज्ञापना.

¶*Mahadaji Ambaji supplies the Peshwa and Chimaji Appa news received from the Court of the Nizam and reports on the turbulent conduct of the troops in the service of Avji Kavade.*

No. 124] [23-5-1735?

छ ११ मोहरम
(जाब) सुद

श्री

श्रीमत राजश्री आपा
स्वामीचे शेवेसी.

विनंती सेवक मल्हार दादाजी सां नमस्कार विनंती ताा छ ८ मोहरमपर्यंत सकल वर्तमान यथास्थित असें विशेष. ये प्रांतीचा आमल मोगलाईचा बंद करावा, वसूल ध्यावा, येविषी श्रीमंत राजश्री पंत प्रधान याणी आज्ञा केली त्यावरून चांदवड पाा यांची बोली केली व नासिकची बोली करावयास सदासिव कासी यांस येथे बोलाविले आहे. डोहणा न होता दिवाण काम करून सेवेसी लिहोन पाठऊन. वरकडहि माहालाचे तपसीलवार वर्तमान लिहोन सेवेसी पाठविले आहे त्यावरून विदित जाले आसेल. सदासिव कासी नासिक परगणियाची बोली करावयास येथे येणार तों येसजी बलकवडे याणी छ ९ मिनहूस दोन तीनसे माणसानसी रात्रौ येऊन आबदूल आजीजखान यांचे पागेवर घातले. त्याचे बारगीर पंनास पाऊणसे खबरदार गढीचे आश्रियानें होते त्याणी हत्यार धरिले. यांचे त्यांचे युध्य जाले. येसजीकडील लोक गैरहवी[+] आडचणीस पडिले. मोगलाकडील बारगिरानी मोडून घातलें. वीस पंचवीस माणूस व खासा येसजी ठार पडिले. वरकड लोक पलोन किलियास गेले. काहीं गढीमध्ये बारगीरानी कोंडिले. तों सदासिव कासी आपले घरीं होते. त्यास वर्तमान कलताच धावोन जाऊन बारगिरास दटाऊन लोक कोंडिले होते ते सोडून दिधले. हे सविस्तर काल सेवेसी लिहोन पाठविले आहे त्यावरून निवेदन जालेंच आसेल. येसजीनें हे गोष्ट करावयाची नवती. आम्ही रसायेणावर घाळून सदासिवपंतास येथे बोलाविले काये आणि त्याणी दंगा आरंभिला. उतम न केले. सेवटासहि गोष्ट न गेली. बरे जे होऊन गेलें त्यास उपाये नाहीं. स्वामीचे चितांत सदासिवपंतापासून अपाये जाला येसे भासेल, तरी त्यांजपासून आंतर न पडले. दहशतीमुळे सदासिवपंत कुली पागा व हती घेऊन आंधुरटे येथे गेला आहे. नासीक क्षेत्रीचे ब्राम्हण व व्यापारी उदमी लोक भय मानून गलबलले आहेत. कदांचित नासिकावर फौज रवाना होईल तरी सहसा न करावी. चौ युगाचे क्षेत्र ब्राम्हणाचे आहे. कृपालु होऊन आभयपत्र शहरचे लोकास पाठविले पाहिजे व सदासिव कासी याजवर कृपालु होऊन आज्ञापत्र समाधानपूर्वक पाठविल्यास ते आम्हापासीं येऊन परगाणियाची बंदोबस्ती होईल. दिवाण काम होऊन येईल

+ हवी=वाटाड्या; गैरहवी=वाट चुकून.

विदित होये. : राजश्री रायानी सदासिवपंतास दोन पत्रें पाठविली. त्यावरून ते कामाकाजांत होते. परंतु दरमियानें हे गोष्ट जालीनिमित्य भयाभीत आहेत. हे विनंती.

¶*Malhar Dadaji to Chimajiappa, communicating details of the raid upon Nasik by Yesji Balkavde.*

No. 125] [*26-5-1735 ?*

छ १९ मोहोरम

श्री

श्रीमंत विराजित राजमान्या सिरोमणी
प्रतापदिनकर खंडेस्वरी सदा यशवत
राजपूजित राजमान्य राजश्री
राऊ प्रधान स्वामीचे सेवेसीं

सेवक शंकराजी दत्तात्रय कृतानेक साष्टांग नमस्कार विनंती. पहिले सविस्तर वर्तमान लिहिलें आहे. सेवेसी प्रविस्ट जालें असेल. सांप्रती नवाब बुऱ्हाणपुरीहून दरकूच कासारीचे घाटास आले. छ १४ मोहरमी घांट चढून पुढें जातील. छ १७ अवरंगाबादेस प्रवेश होतील. नवाब साहबांस * * * * * केली कीं आपणांस लिहून पाठवणे. दोनी मजकूर जरूर आहेत. कोन्ही जासूद बातनी खबरेस येतील म्हणऊन मार्गप्रतीक्षा केली. त्यावरी आजी आणिक ताकीद केली कीं सत्वर पुढील जाब आणवणें; याकरितां आगत्य जालें, याकरितां अजुरदार पाठविला आहे. येक मजकूर कीं राजश्री आवजी कवडे यास कमाविसदारी देऊन देश्यास न पाठवणें. आणिक भले माणूस आपले संगतीस बहुत आहेत. आजिपरियंत पैका देश्यांतील विशेश घेत गेलेत परंतु या प्रकारचे कोण्ही पाठविलें नवतें. अमील नवाबाचे वाजबी पैका (न देत.) * * लिहून पाठवणें, त्या समागमें सजावल देऊन पैका पावे येसी ताकीद करून बोभाट येऊ न देऊ. आउजी कवडे येऊन दोनी हजार फौज आणून देशलुटीकरितां रयेतीस उपसर्ग बहुत लागतो. कमाविशदार म्हणजे संभर पनास राऊतासी यावें त्याचा (विवेक) * * दिधला जाईल तरी याचें उत्तर काये आपले विचारास येईल तैसा लिहून नवाबास पत्र व सेवकासहि त्याच प्रकारें लिहिलें पाहिजे. दुसरा मजकूर माळव्यांत परगणे शाहाजाहापूर व आणीक पांच परगणे नवाबास जागीर आहे. फौजा जाऊन परगणे उद्वस केले. आतां

4567

कौल देऊन आयाद करावें, यैसियास आपणांकडील मोकासा सरदेसमुखी कुलबाब येक निस्चयेंकरून दिधलियानें पेका दोनीतीनीदां करून देत जाऊं. येक भला माणूस तेथें पनास राऊतासी येऊन कोणाचा उपसर्ग लागूं न देत यैसें करावें. हें वर्तमान राजश्री पिलाजी जाधव यास माळव्यांत असतां पत्रें याविशई लिहिलीं, त्यानी उत्तर पाठविले कीं देश्यास आलियाउपरी आपले भेटीनंतर विचारून या कामाचें पारपत्य केलें जाईल. आतां तेहि आले आहेत. याचा विवेक करून नवाबास लिहिलें पाहिजे. हें नवाबास अगत्य आहे. बहुत प्रकारें दोन्ही कामांस नवाबानें सांगितलें आहे, आगत्य जाणौऊनु आजुरदार कासीद या कामास पाठविले आहे. नवाबाचे सामाधान होये यैसें उत्तर पाठविलें पाहिजे. थोर काम काहीं नाहीं. याच्याने निर्वाह न जालियानें सहजच फौजा पाठविल्या जातील. राजश्री पिलाजी जाधव याचे लस्कर नवाबाचें लस्करजवळी उतरलें. कांहीं संदेह कोन्हेविशई नवता, सुखरूप घाट चढून गेले. परस्परें पत्रें आलीं. उत्तरें गेलीं. संतोश जाला. राजश्री राऊ सुमंत अवरंगाबादेस आहेत. नवाबाची भेटी घेतली. राजश्री रघूजी भोसले संभर दोनीसें राऊतानिसीं कुरे मांगरूळ त्या प्रांतींच फिरत आहेत. त्याचे मोकासे कमाविस * * * चालत आहे, आडताला नाहीं. नवाब आतां त्याचे वाटे जात नाहीं. विज्यापूरचा सुबा मिर्जा आली वारले. त्याचे पुत्रास प्रस्तुत समाधानपत्रें पाठविलीं आहेत, परंतु आणिक कोणास तजवीज करितील. सदारतखान मोंगल पहिले संगमनेरी होता, व रघुनाथपंत पवाराकडे पहिले होता. या दोघांस सातारियास काहीं मजकूर सांगोन पत्रें देऊन पाठविले. राजश्री राऊ सुमंताचे चित्तास न आलें. त्यास राहविलें. नवाबाची व राऊजीची भेटी जाली. यावरी जो विचार करावयाचा तो करितील. मुकरबखान, खान आलम, गोपाळसिंग, हिरजुलाखान, हफीजुदीखान, व मन्हाट संपूर्ण आणिक सरदार सर्वहि छावणीस निरोप दिधले. आतां फौज थोडी जवळी आहे. छावणी निस्चये नाहीं. पाऊस लागला तरी आवरंगाबादेसच करितील. नवीन वर्तमान लिहून पाठवितो. अजुरा कासिदास देऊन त्याजवळी आजुऱ्यांचे पत्र आहे तें फिराऊन घेतलें पाहिजे. भापकरासहि कमावीश देऊन न पाठवावें, यैसें पत्र सातारियास पाठविलें आहे. वाजवी कमावीश करायास पनास शंभर राउतानिसीं भले माणूस पाठविले पाहिजेत. यामधें नबाबाची रजावंदी आहे. विशेष काय लिहिणें हे विनंति.

¶*Shankaraji Dattatraya to the Peshwa : gives the movements of the Nizam, who, he says, desires that his jagir estate in Malwa should not be molested by Maratha soldiers. The writer gives further news about the Nizam's doing and sends a protest against Avji Kavade's plundering activities in Berar.*

No. 126] [21-6-1735

श्रीशंकर

श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान व तथा
राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसी

पोष्ये सदासिव नाईक जोसी सा। नमस्कार विनंती उपर. येथील क्षेम स्वामीचे कृपेकरून आषाढ सुध १३ पवितो सहकुटुंब सुखरूप आसो विशेष. बहुत दिवस जाहाले, स्वामीकडून पत्रें येत नाहीं. तर पत्रें पाठऊन सांभाल करीत गेले पाहिजे. उपर, चिरंजीव बाबूजी मातोश्रीस घेऊन जयेनगरास आले. पंधरा-वीस मुकामे होतील. मग तेथून स्वार होऊन श्रीस येतील. स्वामीचे पुण्यकडून आजतागाईत त्याचा निर्वाह जाहाला. माघारे फिरोन जात होते, परंतु मातोश्री पुन्यवान याजकरिता म्हणून सर्व गोस्ट नीट पडली. पुढेहि त्याचेच पुन्यानें येथे येतील. उपर, उभयेंता चिरंजीव तेथे नाहींत याजकरिता स्वामीस ल्याहावे तर स्वामी धणीच आहे. सर्व प्रकारे चिंता स्वामीस आहे. ल्याहावे यैसे नाहीं बहुत काये लिहिणे हे विनंती.

पोष्ये आबाजी व गोविंदजी याचे सास्टांग नमस्कार.

¶*Sadashiv Naik Joshi writes to the Peshwa and his brother Chimaji Appa that Radhabai, accompanied by Babuji Naik, has come to Jainagar from which place, he adds, she will proceed to Benares in about a fortnight.*

No. 127] [July 1735

श्री

श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान स्वामी
साहेबाचे सेवेसी

आज्ञाधारक कानोजी माणकर नामजाद मो। किले तलागड च्यरणी मस्तक ठेऊन राम राम विनंती, येथील (फाटले आहे) * हे सफरपावेतो साहेबाचे कृपादृष्टीकरून वर्तमान येथास्तित असे विशेष. किले घोसालागडाहून राजश्री संताजी मोहिते हवालदार याचें पत्र आलें; तेथें लिहिले कीं किले मजकुरास पालत

करावयासी शामलाकडून भगत कसबे मजकूर याजकडे आला होता त्यासी भगत मजकुराचा कबिला किला आणिला. याचा बाप कसबे मजकुरी गुराजवळ होता, त्याजवळ येऊन पुसो लागला जे देवास (स) कायें खर्चवेच पडल तो देऊन वर (फाटलें) डी देवाची रजावंदी करून किला हातास येई येसी गोष्ट करणें. त्यावरून भगत मजकूर याणे जाब दिला कीं आमच्यानें (फाटले * *) होत नाहीं. आम्ही वतनदार; देव आमचे आज्ञेत नाहीं; तेव्हां तो उठोन गेला. भगतानें त्याजला पुसिले कीं शामल काय मुद्यावर आहे? तेव्हा त्याणें सांगितलें कीं तलागड अगर घोसालागड अगर बिरवाडी तिही जागातून येका जागा देव मंजाऊन देवाचा कौल घेऊन जंजिरेयात सि(ध्या) केल्या आहेत त्या बलेच लाऊन येक जागा फते करावी येसे सांगितले. मग उठोन गेला. यासी धरावे तर खाली भगत एकटा होता यामुळें धरावयास फावले नाहीं. येसे वर्तमान घोसालागडाहून लेहून पाठविलें. त्यावरून सेवेसी लिहिले आहे. आम्ही किले मजकुरी तो रातीचे निजत नाहीं. च्यारी प्रहर चौकी पहारा करीत असो. खबरदारी करीत असो व किले घोसालागडचे गडकरीहि खबरदारी करून चौकी पहारा करीत आहेत. साहेबाचे अंनाचा प्रताप आहे तेथे चिंता नसे. परयेंतु सरंजाम करणार साहेब आहेत. हे विज्ञापना.

¶*Kanhoji Mankar reports to Chimaji Appa the endeavours of the Sidi to capture the Fort of Ghosala and assures him that all precautions are being taken against the danger.*

No. 128] [*10-7-1735*

श्रीशंकर

श्रीमंत राजश्री पंत प्रधान

तथा राजश्री आपा

स्वामीचे सेवेसी

विनंती शेवक सदाशिव बलाल कृतानेक साष्टांग नमस्कार विनंती विनवावया प्रार्थना येसीजे. येथील कुशल श्रावण शुध द्वितीया मुकाम सवाई जयेपूरपावेतों स्वामीचे कृपादृष्टीनें यथास्थित असे विशेष. राजश्री व्यारागीराम प्रधान

राणाजीचे यांजसमागमें येथवर आलों. आजपावेतों उदेपुरीहून येंक मास जाला कीं ब्यारिदासजीचा आमचा वाटेंत बहुत श्नेह अतिशये जाला, सबब कीं शेवकास स्वामीकार्यावर द्रष्टि यामुळें जैसी त्यांची रजाबंदी त्याप्रमाणेंच आर्जव करून बहुतच कृपावंत करून घेतले. शेवटीं येथें कितेक साधकबाधक गोष्टी सांगून निदानची गोष्ट सांगितली कीं विजयादसमी जालियावर फौजा येतील, मग तुम्ही पट्टा घ्याल तेव्हां येश तुमचें हातचें परिछिन गेलें. जर राजश्री पंतप्रधान स्वामीसीं श्नेह पूर्ववत येथास्थित राखणें तर फौजा जोंवर आल्या नाहींत तवर सनदा देणें, म्हणजे परस्परें श्नेहाची वृधि आहे व तुमचे प्रधानपणास कांहीं कधीं खतरा नाहीं. यैसी रदबदल जालियावर त्याही उत्तर दिल्हें कीं मजलाहि भरंवसा रायांचाच आहे. मजला मुदई नखजी धाभाई जबरदस्त व तुमचे फौजाचे सरदारांचे अनुमत धाभाईकडे आहे त्यास फौजा तुमचे अखतियारांत नाहीं. उलटे तुम्हांस निरोप देणें म्हणोन बुंदीवर सांगितले. त्यास रायापासून तुम्ही बलकटी करून आणवणे कीं फौजा येतांच सरहदेवर तुम्ही जाऊन फौजांचा उपद्रव न होयें. पट्टा येथून उदेपुरास जातांच सनदा करून देतो कीं विजयादशमी अगोधर सनदा रायापासीं पावेत यैसें करितो. यैसा करारमदार निश्चयात्मक जाला. पांच महिने उदेपुरी होतों तेव्हां राणाजीस ज्या गोष्टीनें त्यास सधान ते गोष्टीने रजावंद ठेविलें. तेव्हां राजश्री ब्याहारिदास बाहेर मुलकगिरीस होते. अता दो महिन्यामधें याचीहि रजाबंदी बहुतच करून कार्यावर आणिले. घरची फूट होती. जर आजपावेतों साहित्यपत्र लटकेच लौकिक पदार्थें लिहिते तऱ्ही यांची त्रिधा जाली आसती. त्यास फौजाचे सरदारांहीं पत्र देखील न लिहितां उलटे आम्हांस निरोप देणें म्हणोन सांगितलें. स्वामीचे पुण्यें आजपावेतों शब्दज्ञान मात्र कथनी सांगून कितेक प्रकारे भये प्रीत दर्शऊन तीर्थरूप मातुश्रीबाई व राजश्री बाबूजी नाईक याणीहि आमची मातबरी सांगितली. तेव्हां आमचे बोलण्यास खरे मानिलें. येथें सवाई जयेसिंगापासीं आम्हांस राजश्री ब्याहारीदासजीही भेटविले. बहुत सनमानेकरून आदर मान केला. आमची मातबरी व शरीर-संमद निवेदन केला. तेव्हां सवाइजीही येकांती खिलवती दोन तीन केल्या. तो अर्थ निराळे पत्रावरून श्रुत होईल. त्याचे उत्तर पत्र पावतांच सत्वर सेवकास लिहिलें पाहिजे की तैसी वर्तणूक करीन. शेवेसीं श्रुत होय हे विनंती.

¶*Sadashiv Balal informs the Peshwa that he has succeeded in persuading Biharidas, the Minister of Udaipur, to the desirability of coming to a definite agreement with the Peshwa.*

4571

No. 129] [16-7-1735

नकल

श्री

अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य
राजेश्री आंताजी मल्हार सुभेदार
प्रो गंगाथडी गोसावी यासीं

सेवक बाजीराव बलाल प्रधान नमस्कार. सुा सीत सलासेन मया अलफ. वेदमूर्ति राजेश्री चिंतामण भट हिंगणे तीर्थउपाध्ये नासीककर यास धर्मादाव वर्षासन रुपये.

२५ पेशजीप्रमाणे
१५ ज्यास्ती साल मारी
———
४०

येकूण च्यालीस रूपये देविले असे. पो मार पौ पावते करीत जाणे जाणिजे छ ६ रबिलावल. आज्ञा प्रमाण लेखन सीमा

बार.

¶*Bajirao Ballal to Antaji Malhar Barve, Subhedar of the Nasik District, fixing a cash annuity of Rs. 40 upon Chintaman Bhat Hingne.*

No. 130] [5-8-1735?

पौ छ ९ रबिलाखर

श्री.

राजश्री बाजीराऊ पंडित प्रधान दाजी-
गोसावी यांसी

ऽ सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य स्नो मानाजी आंगरे रामराम विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत गेले पाहिजे. पत्र पाठविले ते पावोन लिहिला अभिप्राव कलो आला. रुपयांविशी कितेक प्रबोधें लेखन केले की याउपरी पैकेयाचा जाब पष्ट लेहून पाठवणें, त्यासारखे ऐवजाचा वसूल करून घ्यावा लागेल, म्हणोन लिहिलें. ऐसियास

4572

येविशी आपले पत्र अगोधर आले होते त्याचा जाब लिहिला आहे. त्याजवरून कळो आले असेल. ऐवजाची तरतूद केली आहे. मागाहून रुपये रवाना करितो, याजमध्ये सौशय सर्वथा नाही. याउपरी जो ऐवज चढतो तो आम्हासच भारी हे गोष्ट येथार्थ मानून असत्य पदार्थात जो येत्न केला आहे तो ऐवज व भले माणूस आपणाकडे पाठऊन देऊन. वरकड कितेक अर्थ आहेत तेहि आपणास अवगत होतील. आपण लिहिले की, याउपरी जो विचार असेल तो पष्ट लेहून पाठवणे. ऐसियास आपणाविरहित आम्हास दुसरे गत्यंतर नाही. आमचे सर्व संकट आपणावरी आहे; ऐसे असतां आम्ही उतर काये ल्याहावे ? गोवलकोटास लोक पाठवावयाचा अर्थ आपणास लेहून गेला आहे, त्यावरून आपण जो सिधांत करितील त्या प्रो वर्तणूक होईल. बहुत काये लिहिणे? कृपा असो दीजे. रा छ २६ माहे रबिलोवल हे विनंती.

¶*Manaji Angre informs Peshwa Bajirao that he was fully obedient to the addressee's wishes, that he would soon send the amount and the account as instructed and that he would send succours to Gowalkot.*

No. 131] [*8-8-1735*

श्रीशंकर

श्रीमंत महाराज राजश्री पंतप्रधान,
तथा राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसी

पोष्य सदासिव नाईक जोसी सा। नमस्कार विनंती. उपरी, स्वामीचे कृपेकरून भाद्रपद सुध १ पावतो श्रीकासीत सर्व सुखरूप आसो विशेष. स्वामीकडून पत्रे आली होती त्याचे जाब पूर्वी पाठविले त्यावरून वर्तमान स्वामीस विदित जाहाले आसेल. उपर, हाली चिरंजीव बाबूजी नाईकाकडून पत्रे आंबेरीहून श्रावण सुध ३ येची आली, त्यात वर्तमान लिहिले की, राजेश्री राजाधिराज याजपासी सुखरूप आहो. कृपा राजाधिराज करितेत. दिलीस आयामलजी गेले आहेत, तेथील बंदोबस्ती करून पत्रे आली म्हणजे आपण सत्वरीच स्वार होऊन मातोश्रीसहवर्तमान श्रीस येतो. येक मास लागेल. यैसी पत्रे आली. स्वामीस तर पत्रे वरचेवर तिकडून येतच आसतील. परंतु कळले वर्तमान लिहिले आसे. उपर, स्वामीनी ब्रम्हपुरीविसी लिहिले होते. त्यास, ब्राम्हणपुरीस जागा फार पाहिजे. ज्या स्थळात आठदाहा वरे होते तैसा जागा

येकायेकी मिलत नाही. तलासात आहो. मिलाला म्हणजे घेऊन स्वामीस लिहून पाठऊ. गावात मसाला मिलत नाही. गावातील आधिकारी घाट बांधतो. हकिमीमुले सर्व मसाला तो घेतो. घराचे दुणे मोल जाहाले आहे. नागर लोक फार आले त्यामुले घर माघ जाहाली. उपर स्वामीनी लिहिले की, दशासमेधी घाट घेतला आहे त्याचा पैका लागला आसेल तो लिहून पाठवणे. यावरून पूर्वी पत्रें लिहिली आहेत. वर्तमान सर्व लिहिले आसे. उपर, बाग वृधकालेस्वराजवल घेतली आहे. गावात आहे. त्यास चौफेर दिवाल पकी घातली. आत स्थले काही जाहाली, काही होणे आहेत. येका पंगतीस च्यार हजार पात्रे ब्राम्हणभोजन होईल यैसी जागा आहे. परंतु तयार जाहाली नाही. कार्तिक मासी काम लाऊन तयार करू. घाट बांधावयाविसी आज्ञा आली होती. कासीत स्थले तीन आहेत: पंचगंगा, मनकर्णिका, दशासमेध. या घाटी ब्राह्मण येऊन स्नाने करितेत. दोन स्थले स्वामीची जाहाली. पंचगंगेचा घाट गोपतराऊ यानी बांधिला. आता यैसे स्थल नाही की जेथे ब्राह्मण येऊन स्नाने करीत यैसे स्थल नाही. याजकरिता उद्योग न केला. येक स्थल ब्रह्मनाल घाट बांधावयाचे आहे ते काम हाली होत नाही. ते सर्व वर्तमान मातोश्री व चिरंजीव बाबूजी नाईक आल्याउपर त्यास सांगू. त्याउपर स्वामीची यांची भेटी जाहालियाउपर सर्व निवेदन करतील. मातोश्रीचे आंबेरीहून निघणे दसरा जाहालियाउपर होईल यैसे दिसते. मातोश्री पुन्यवान आहे. स्वामीचे आद्रुस्ट विचित(त्र?) आहे तेणेकरून चिंता वाटत नाही. यात्रा सुखरूप होऊन आपले स्थलास जातील. चिरंजीव बाबूजी तेथे नाही म्हणून चिंता करावी तरी स्वामी धणी आहेत. धंदा स्वामीचा आहे, तेथें आम्ही चिंता करावी यैसे काये आहे? भाईजी नाईक, शामजी नाईक, नारायेणजी स्वामीजवल आहेत. त्यास पुढे धंदा करावयाची (करावयाची) आज्ञा केली पाहिजे; त्याप्रमाणे वर्तणूक करतील.

¶Sadashiv Naik Joshi, from Benares, writes to Bajirao Ballal, among other topics, about the programme of the Peshwa's mother, who is at this time on a pilgrimage, and about some buildings and ghats to be erected for the use of pilgrims at that holy city.

No. 132. *[About Sept. 1735*

श्री

विनंती उपरी. चिठी पाठविली पावली. नरवरीहून राजश्री सवाइजीकडील दीक्षित व मुनसी ग्वालेरीस आले आहेत. त्यांस आणावयास स्वार पनास

पाठवावयाविसी आज्ञा केली आहे, याचे उतर पाठविले पाहिजे म्हणून लिा यैसियासी ग्वालेरीस जावयास दोन दिवस लागतील. राउतास दाणापाणी मिलाला पाहिजे. पनास राऊतांचा निभाव कैसा होईल. आणि राऊतहि जावयास आनमान करितात. यैसियासीं कासीदाजवल कागद द्यावे आणि बलजी आला आहे त्याची माणसे व राऊत देऊन त्यांस आणावे. राऊताचा निभाव वाटेचा होत नाही. च्यार दिवस राऊत खातील काये? वाटेस राहातील कैसे? याकरितां तुम्हीं कबूल न करणें. बलजीकडे सांगोन उंबरखानास पत्र देऊन लस्करांत येतसे करवणे हे विनंती. घोड्यामध्यें काहीं जीव राहिला नाहीं हे विनंती.

Arrangement to bring Sawai Jaising's envoys in the Maratha Camp is discussed. The writer expresses his unwillingness to send his men to Gwalior as the roads are unsafe.

No. 133] *[23-9-1735*

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री राऊ व
तथा राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसी

विनंती राजश्री त्रिंबकराऊ सोमवंसी यासी सरलस्करची वस्त्रे छ १६ जमादिलावली मंगलवारी प्राथःकाली दिल्ही. आम्हासही त्याजबराबर मजमूची वस्त्रे दिल्ही. वरकड ताबिनातचे कारकून पहिले होते त्यास करार करून वस्त्रे देवावयाची परवानगी सांगितली आहे. राजश्री आनंदराऊ रघुनाथ पेसजीचे दिवाण यासीहि दिवाणगिरीची वस्त्रे द्यावी म्हणून राजश्री बोलिले. देतील. वरकड नजर व कर्ज वगैरे दिवाणचे देणे रुपये ८०००० असी हजार करार जाहले. सरलस्करचा सरंजाम पहिले राजश्री दावलजी सोमवंसी यासीं होता त्याप्रमाणे द्यावा व जुने साडेतीन माहाल माधवराऊ सोमवसी देवजी सोमवंसी याचे पुत्र याच्या नावे द्यावा यैसा करार जाहला आहे. अनंदराऊ सोमवसी यासी त्या सरंजामपैकी निमे सरंजाम द्यावा, काही नजर देतो म्हणून राजश्री यासी कोणी मध्यस्त बोलतात, परंतु अद्याप काही उतर प्रत्योतर जाहले नाही. देवजी सोमवंसी यासी सांगोन काही आनंदराऊ सोमवंसी याचीहि समजावीस करावी यैसे आम्हापासी आजी मंगलवारी पाहाटे राजश्री बोलिले. जाले वर्तमान

4575

स्वामीस कलावे याकरिता लिहिले असे. पुढे होईल वर्तमान ते लेहून पाठऊ. विदित जाहले पाहिजे. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶*Bajirao and Chimaji are informed that the robes of the office of Sarlashkar were conferred on Trimbak Rao Somvanshi. The question of granting him Saranjam is still undecided.*

No. 134] [*1-10-1735*

पो २९ जमादिलाकर
मुा धुगाव ताा खेड

श्रीशंकर

श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान
तथा राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसीं

विनंती शेवक सदाशिव बलाल साष्टांग नमस्कार विनंती. येथील कुशल स्वामीकृपेनें आश्विन वदी येकादसी मुकाम सवाई जयेनगरपावेतों येथास्थित असे. येथून आजच राजश्री ब्याहारीदास यासमागमे उदेपुरास कूच दरकूच स्वार होऊन गेलो. तेथून पथ्याचे कार्याचे सविस्तर लिहितों. विशश तीर्थरूप मातुश्रीसमागमे मथुरेपावेतों होतों. तेथें वर्तमान आयेकिलें कीं महमदखान बंगश पांच हजार स्वारानसी आहे. कितेक लोकांही वसवास घातला बदल मजला मातुश्रीबाईने आगऱ्यापावेतों समागमे नेलें. तेथे राये शिवदास आयामलजीचे बंधु सुभेदारीचे नायेब होते. त्याणी शेवकासी बहुत स्नेह केला व त्यांचे बंधु राये नारायेणदासजी ते तर मातुश्रीबाईसमागमें शेवटपावेतों माहाराजाधिराज सवाईजीनें दिल्हे आहेत. त्यांचे ब्याही राये हरपरसाद बंगशाचे दिवाण त्याजला आलिकडे बोलाऊन शेवकास भेटविलें कीं हेहि रायाचे शरीरसंमंधी आहेत व मातुश्रीसमागमें राजश्री बाबूजी नाईक शेवटपावेतों दिल्हे आहेत व यास तुमचे खावंदापावेतोंच रायांही आज्ञा केली आहे कीं नवाबापावेतों जाणें. पुढें कांहीं चिंता नाहीं व येक थैली होती ते महमदखानाचे नांव घालून आम्हांकडून तयार करविली तेहि त्यास दाखविली. त्याउपरि हरपरसाद तों त्यांचे सोयरेच. दुसरें स्वामीचे सर्वांस अगत्य तेच घडीस आम्हांस येमुनापार उतरून नवबाचे भेटीस घेऊन गेले. राजश्री दीनानाथजीसहि नाइकांहीं समागमें दिल्हें. जाऊन नवाबाची भेटी घेतली, व जुबानी स्नेह व कितेक

संभाशण स्वामीचे तरफेनें सांगितलें. पुढें भरंवसा नवाबाचा आहे म्हणोन सांगितलें; तेव्हां बहुत संतोशी जाले कीं रायांहीं आम्हांस स्मरण करून पत्र लिहिलें व आमचे भरवसियावर पाठविलें. तर त्यांची मातुश्री व आमची दोन नाहींत. तेच घडीस आपले तालुकियापावेतों फौजदारांस कुरेजाहानाबादपावेतों ताकिदा लिहून पाठविल्या, व आम्हांस आज्ञा केली. तुम्ही जाऊन मातुश्रीस घेऊन पार उतरणे. तेव्हां निरोप घेऊन मागती मातुश्रीचे शेवेसीं वर्तमान सांगोन विजयादशमीचे मुहूर्ते यमुना पार उतरून मुकाम केला. दुसरे दिवसीं हरपरसाद दिवाण याजबरोबर हजार रुपये नकद व पांच साशाचीं वस्त्रें बादली मातुश्रीकारणे पाठविली व राजश्री बाबूजी नाईकास समागमें घेऊन नवाबाचे भेटीस घेऊन गेलो. नाइकासीही स्नेहाचीं उत्तरें च्यार घटकापावेतों स्वामीचाच स्तुतिवाद नवाबाही केला. त्याउपरी रुखसत केले. मातुश्रीबाई व राजश्री बाबूजी नाईक पलीकडे येक मजल गेले. तंवर आम्हांस आपल्याजवल ठेऊन घेतले, व स्वामीचे पत्राचे उत्तर लिहिविलें व येकांतीं खिलवतींत च्यार घटका दिवाणास आधीं येऊ न दिल्हें. नवाब व मीच दोघे बसलों. मोठा मजकूर या वरशीं सादतखानास बोलाऊन आपले लोक नर्मदा न उतरेत यैसा मनसुबा करावा तर सादतखानानें च्यार सुबे व दोन करोड रुपये नख्त व मीरबक्षी हुजूरची यैसे मुदे घातले. त्यास खानदौराचे व आणिक अमिराचे अंत्र उडवावें तें कांहींच होत नाहीं; तेव्हां खानदौराचा भाऊ व आम्हांस मालव्यात पाठवितील तर रायासी आम्हांसी सलूक आहेच. परंतु माझे खास जागीरींत चौथाई माफ करावी; वरकड कुल आमल सालाबाद करितात तैसा करावा व राऊ व आम्ही येकचित जाल्यावर कितेक मवास आहेत, तोडून जें मिलेल तें निमेनिम वाटून घेऊं, यैसे आगत्यरूप रायास समजाऊन सांगणें व याचें उत्तर आम्हांस तुम्हीच घेऊन येणे. उदेपुरीं अटकाव जाला तऱ्ही येकवेल भेटीस येणे म्हणोन नवाबांहीं सांगितलें. त्यांचे समधानास्तव आम्ही सर्व मान्य करून पत्राचें उत्तर घेऊन येमुना उतरून आगऱ्यास आलों. नवाबाची थैली स्वामीचे शेवेसीं रवाना केली आहे. पावलियाचें उत्तर शेवकास लिहिलें पाहिजे व नवाबासहि उत्तर जें लिहावयाचें असेल तें लिहून मसवदा शेवकापासीं पाठविला पाहिजे. आलीकडे आगऱ्यांत आलों तों राये शिवदास याणी च्यार घटका खिलबत केले कीं रायांचा पुण्यप्रताप यैसा जाला आहे कीं हस्तनापूरचें राज्य घेऊन छत्रपतीस देतील तर आज अनकूल आहे. कितेक मनसुबे आहेत. लिहावयाचे नाहींत; परंतु स्वामीचे भेटीस दिसगत लागतील, बदल पत्रीं जरूर जाणोन लिहिलें आहे. जर स्वामीचें आगमन यावर्शी या प्रांतें होईल

तर राये शिवदासजीचे मनोगत यैसे आहे कीं चुडामन जाटाचा पुत्र माहाराजांहीं बेदखल केला आहे तो बाहेर बाहेर फिरतो, त्याचे आधीन कुल जाट आहेत व मजपासीं फौज मातबर पठाण लोक आहेत. राऊ वचन प्रमाण देऊन शेवटपावेतों चालवितील तर जें स्थल मातबर म्हणतील तें आम्ही आधीं रायांस घेऊन देऊं. रायापासीं पैका सरंजाम कांहीं मागत नाहीं. परंतु पुढें आम्हांस जागा पाहिजे. हातचें न सोडावें, प्रतीत यावयास यैसा मनसुबा मान्य करितों. तर याचें उत्तर शेवकास लिहावें व त्यांचे पत्राची उतरें लिहावी. राये नारायणदासजी व राये शिवदासजी दोघेहि स्वामीचे श्नेहाची इच्छा करितात. त्यांचें मनोगत कीं स्वामीचे समागमें राहावें, या प्रांतीचें उमदें काम आपले हाते घ्यावें. पत्रें उभयेतांहि स्वामीसेवेसीं लिहिली आहेत. त्यांची उत्तरें कृपा करून लिहिलीं पाहिजेत. तेथून स्वार होऊन येथे सवाई जयेपुरास आलों. माहाराजाधिराज यांची भेटी घेतली तों याणी मागती पहिली बोलीप्रमाणें आज्ञा केली कीं रायांचे उत्तर आलें कीं नाहीं? या आठा दाहा रोजांत आले तर उत्तम नाहीं तर सादतखानास हजूर बोलाविलें आहे तो आलियानें आणिक मनसुबा होईल. तऱ्ही रायांस आमचें आगत्य असावें कीं माझा अकृत्रिम श्नेह आहे. जर सादतखान आले तर त्यास पराभवातें पाववितीलच, या मधेंहि आमचें समाधान आहे. परंतु जर आपली सुब्याची बाहाली राहून पैका येकवटच घरांत येतो हे किफायेत रायांची मोठी आहे. मागती दुसरे वर्शीं चित्तास आलें तर मान्य करावें न आलें तर न करावें यैसें यांचें मानस आहे. जालें वर्तमान शेवेसीं श्रुत करावें. त्याहीवर जे आज्ञा येईल तेणेंप्रमाणे वर्तणूक करूं. सांप्रत आज ताजें वर्तमान हस्तनापुरीहून आले कीं पृथ्वीपतीहि दोन सुबे सादतखानास द्यावेसे करून दोन करोड रुपये खजानाहि द्यावा आणि बंदोबस्तीस पाठवावें. त्यास लक्ष्मीनारायेण वकील सादतखान यास वस्त्रें खिलवत शेमशेर देऊन रवाना केलें, तो सादतखानापासीं पोंहचला. तेथून स्वार होणार आहेत. हुजूर सत्वरीच येतील इतकें वर्तमान तहकीक आहे. शेवक आजच कूच करून ब्याहारीदासजी समागमें उदेपुरास जातो. शेवेसी श्रुत होय हे विनंती. कार्तिक शुध प्रतिपदेपासून खर्चाचे रुपये ८५० साडे आठशें स्वामी कृपा करून देतात ते राजश्री नारायेणजी दिमत राजश्री बाबूजी नाईक याजपासी आज्ञा द्यावयाची स्वामी करितीलच. श्रुत होय हे विनंती.

¶*An important document wherein the writer reports confidential talks he had had with several important personages and princes in the North. Practically everybody says, the writer is favourably disposed towards the Peshwa and anxious to help him in his march upon Delhi. The letter also refers to the pilgrimage of the Peshwa's mother.*

4578

No. 135] [1-10-1735 ?

श्री.

श्रीमंत राजश्री आपा
साहेब स्वामीचे सेवेसी

विनंती सेवक राणोजी सिंदे कृतानेक विज्ञापना. ताा छ २४ जमादिलोवल मुाा वडगांव संनिध ढौकेश्वर स्वामीच्या कृपावलोकने सेवकाचें वर्तमान येथास्थित असे. यानंतरी आमचे लोक जमा जाहाले. नवीहि फौज आणखी ठेविली. याउपरी कूच दरकूच जातो. सेवेसी कलावें म्हणऊन लिहिले आसे. विशेष, राजश्री मल्हारजी होलकर यांजकडे सोनवणी राहूकर गुदस्ता होते. तीनसे स्वाराची बोली करून पनास स्वार आणिले. बांब्याचे जावाई आत म्हणऊन हती दिल्हा. येंदा बोली करून सेवट त्याजकडे आले नाहीत. हती स्वामीचा घेऊन दुसरीकडे जाऊ न द्यावे. त्याणीं नालबंदी आणिली आहे. धातुपोशण स्वामीसीहि कदाचित बोली करितील तरी न करावी. त्यापासून हती बिलाकुसूर घ्यावा. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञाप्ति.

¶Ranoji Sindia from Vadgaon communicates to Chimaji Appa that with a fresh addition of men to his forces he is advancing on his march.

No. 136] [3-10-1735

पाा छ २९ जमादिलावल

श्री

श्रीमंत राजश्री पंत प्रधान
स्वामीचे सेवेसी

पोष्य वासुदेव जोसी कृाा नाा विनंति येथील कुशल ताा छ २६ जमादिलौवल मुाा कसबे पनवेली जाणून स्वकीये लेखनाज्ञा केली पाहिजे विशेष. स्वामींनी पत्रें पाठविली ती काली येथील मुकामी पावली. किले कर्नालियास शामलाचे लोक आहेत ते गेलियावेगल इकडे यावयाचे न करणे व कल्याणास गेले असाल तरी तेथील कामकाज करून पनवेलीस लौकर येणे म्हणून लिहिले, तरी आम्ही कल्याणास गेलो होतो, तेथे दोन तीन दिवस राहून तिकडील कामकाज विल्हे लाऊन येथे छ २३ जमादिलौवली येथे आलो. किले मजकुरीहून शामलाचे लोक जावयाचा विचार तरी किलेदार लोकास निरोप द्यावयास सिद्ध आहे त्यासीं आम्ही बोली केली तेविसी दुसरा विचार त्याचा नाही, परंतु राजश्री मानाजी

4579

आंगरे यांचे पत्र आणविले ते त्याणी पाठविलें नाही व बंदराबंदरावरी त्याचे लोक आहेत तेहि उठोन गेले नाहीत; आणि नित्य उठोन त्यांचा उपसर्ग लागतो. कटकट करितां किलेदार यांणी श्रमी होऊन आम्हास व राजश्री हरिसिंग यांस लेहून पाठविलें, त्यास हरिसिंग व त्रिंबकराव काली प्रात:काली येथे आले. त्यास हरिसिंग यांसमागमे किलेदारास बहुत प्रकारे समाधानाच्या गोष्टी सांगोन पाठविले आहेत. ते फिरोन आजी अगर उद्यां येतील. शामलाचे लोक घालवावयास किलेदारापासून अनमान आहे ऐसे नाहीं, परंतु राजश्री मानाजी आंगरे याजकडून लोक बंदरावरी आहेत ते गेले व किरकोली उपसर्ग करितात तो राहिल्यावरी लोक जातील. कलावे याकरिता लिहिले असे. बहुत काये लिा लोभ करीत गेले पाहिजे. हे विनंति.

¶*Vasudev Joshi to the Peshwa from Panvel reports the steps taken for evacuating the Fort of Karnala by the Sidi's Soldiers.*

No. 137] [*30-10-1735*

पाा छ २४ जमादिलाखर

श्री

पुरवणी राजश्री राऊ व ताा राजश्री
आपा स्वामीचे सेवेसी

विनती उपरी. स्वामीचा निश्चये आसा आहे कीं, राजश्री स्वामीस कार्याचा प्रसंग पडेल ते समई आम्हास आज्ञा करितील तेव्हां सर्वस्व देऊन राजश्री स्वामीस संतोषी करून घेऊन. हा निश्चये स्वामीचा. त्यास हा प्रसंग सांप्रत आसा आला आहे की, राजश्री पिलाजी जाधवराऊ खासा पनासा स्वारान्सी आले म्हणिजे स्वामींनी सर्वस्व दिल्हेसे होऊन राजश्री स्वामी संतोषी होतील. बहुतांस बरे वाटेल आणि स्वामीची स्वारीस जावयाची मोकलीक होईल. याकरिता स्वामींनी राजश्री पिलाजी जाधवराऊ यास आगत्य पाठऊन द्यावे. येविसी विलंब लावावा आगर दुसरा विचार चितात आणावासा नाहीं. हा प्रसंग कसोटीचा आला आहे. याकारितां स्वामींनी राजश्री स्वामीची आज्ञा पाठऊन राजश्री पिलाजी जाधवराऊ यास पाठऊन द्यावे. यामुले स्वामीचे जितके आनहित होईल तितके मान्य करून राजश्री पिलाजी जाधवराऊ यांस पाठऊन द्यावे. आम्ही स्वामीस ल्याहावे तरी आपले सामर्थ्य काये? स्वामीस सर्व मनसबे चितांत येत आहेत. हा समये राजश्री स्वामीची आज्ञा मान्य करावयाचा आहे. पुढे

आसा प्रसंग पडणार नाही. तरी स्वामीनी राजश्री पिलाजी जाधवराऊ यास पाठऊ(न) द्यावे. विदित जाले पाहिजे. बहुत काय लिहिणे सेवेसी श्रुत होये विज्ञापना.

¶*Bajirao and Chimaji Appa are urged by the writer to send Pilaji Jadhav without any hesitation, and thus please the King.*

No. 138] [*Recd. 30-10-1735*

पाा छ २४ जमादिलाखर.

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री राऊ व ताा

राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसी

विनंती. उपरी, राजश्री स्वामींनी राजश्री पिलाजी जाधवराऊ याचेविसी स्वामीस पत्र लिहिले आहे. त्यास स्वदस्तुरे पाच वली लिहिला आहेत त्यामध्यें अवघा मजकूर आहे. तरी स्वामीनी राजश्री पिलाजी जाधवराऊ यास पाठऊन द्यावे. विदित जाले पाहिजे. सेवेसी श्रुत होये विज्ञापना.

¶*Shahu's desire, that Pilaji Jadhavrao should be sent soon, is communicated to the Peshwa.*

No. 139] [*Oct. 1735*

श्री

पुा राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसी

विनंति उपरी आपली दोन तीन पत्रे आली कीं बंदर देऊन तह करावा. येशास वोढून धरिलियाखेरीज कामास येत नाही. तहहि करणे तरी दम धरून तजविजेने केला पाहिजे. याकरितां येक पत्र पाठवावे कीं बंदरचा मजकूर कर्णालकर चालतील तरी हे गोष्ट होत नाही, बंदर आलाहिदाच आहे, येसे लिहिले पाहिजे म्हणजे त्याजकडील कोण्ही मध्यस्त आला तर दाखवायास कार्यास येईल. आम्ही तो बंदर देऊन निःसंशये तह झाला तरी करीतच आहो. परंतु आपण पत्र पाठविले पाहिजे, बहु+त काये लिहिणे लोभ केला पाहिजे हे विनंति.

¶*Vasudev Joshi to Chimaji Appa, referring to some treaty under discussion about the port, and the Fort of Karnala.*

\+ पत्र वासुदेव जोशाचें,

No. 140] [10-11-1735

श्री

श्रीमंत राजश्री राऊ स्वामीचे सेवेसी

पोष्ये भिवराऊ कृतानेक सां नमस्कार विनंती उपरी येथील कुशल ता। छ ९ रजब मुकाम का। कुंभारी गंगा उतरतीर जाणून स्वकीये लेखनआज्ञा केली पाहिजे विशेष. आजी छ मजकूरी माहूरीच्या मुकामीहून स्वामीचे पत्र आले तेथें लिहिले की आजी बातरी खोपरीचा मुकाम आहे. छ ६ रजबचा मुकाम मदनेस्वरच्या नांदुरावरी मुकाम आहे म्हणून लिहिले. यैसियासी काली आपली चिठी आली त्यामधे लिहिले होते की माहुरीहून गंगेच्या तीरास मुकाम छ ९ रजबचा आहे. त्यावरून आमचा मुकाम गंगेच्या काठी जाला तों आजी पत्रे आले की बातरी खोपरीचा मुकाम जाला तेव्हा आपण पुढे कूच करून कसे जावे? आजी दोन दिवस घोडियासी गवताची काडी मिलत नाही यैसे संकट येऊन प्राप्त जाले. स्वामीची तो आज्ञा पाच कोस सा कोस उजवे हाते जाणे. याकरिता उदईक कूच करून पुढें जात होतो ते येथेच गंगेच्या काठी मुकाम करून राहिलो आणि हे पत्र स्वामीस लिहिले आहे. तरी आपणास या प्रांते कितेक दिवस गुंता पडेल ते ल्याहावयासी आज्ञा करावी; त्यासारिखा आमचा कूच मु(का)म करावा लागला. आमचे विचारे आपला मुकाम गंगेवरी, गंगेवरून विंचुरावरी, तेथून कोकणबारी, तेथून चंदनपुरी, आमचा मुकाम तगेवरी, तेथून अदरसूल नगरसूलच्या वोढियावरी, तेथून राजापुरच्या घाटे माणिकपुजच्या वोढियावरी, तेथून आज्ञेप्रमाणे वर्तणूक करून, यैसा विचार आमचे विचारे आहे. कलले पाहिजे. हे पत्र आजी प्रहर रात्री आवसीस लेहून पाठविले आहे. हे पत्र पावताच जासूदाचा जोडा तेथे ठेऊन दुसरे जासूद देऊन उतर छ ६ रजबी सांजेस पावे ते केले पाहिजे. पत्राचे उतर सत्वर पाठविलें पाहिजे. आम्ही येथे मार्ग लक्षीत राहिलो आहें. सेवेसी श्रुत होय. बहुत काये लिहिणे? कृपा लोभ असो दिजे. राजश्री सटवोजी जाधव व रा। राणोजी भोसले यास व आम्हास पोटास नाहीं. वैरणहि नाहीं. आमची सरदारी नवी. यामध्यें जे आज्ञा करणें ते सत्वर केली पाहिजे. आमचे जाणेहि दूर आहे हे विज्ञाप्त.

¶*Baji Bhivrao writes to the Peshwa news about his movements in the vicinity of the river Godavari and suggests the route to be taken for the march.*

4582

No. 141] [15-11-1735

श्री

श्रीमंत राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसी

पोष्य बाजी भिवराऊ कृतानेक साष्टांग नमस्कार विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीय कुशललेखन करावया आज्ञा केली पाहिजे विशेष. स्वामीची आज्ञा घेऊन स्वार जाहलों ते मजल दरमजल कूच करून अजी छ १० रजेबी मौजे मलगाव पाा निंबाईत प्रांत खानदेश गीरनदीवरून येऊन मुकाम केला आहे. प्रात:काली येथून कूच करून चिखलवाहाल उजवी घालून मुकाम होईल. श्रीमंत राजश्री राऊ चांदवडची बारी उतरोन पुढें येतील. आम्हीं तिकडे कागदपत्र पाठवणें ते राऊतासमागमें व जोडेहि पाठविले त्यांसमागमें पाठविले आहेत. त्यांची उतरें जैसीं येतील तैसी वर्तणूक करून. भेटीस यावयाची आज्ञा जाहली तरी भेटीस जाऊन पुढें जावयाची आज्ञा जाहलियास पुढें जावयाचे करून. स्वामीस कलावें म्हणून लिहिलें असे. स्वामीनी वरीचेवरी कुशलार्थलेखन करावया आज्ञा केली पाहिजे. चिरंजीव राजश्री चिमणाजी व दादोबा याचा सांभाल केला पाहिजे. बहुत काये लिहिणे कृपा लोभ आसों दिजे. राजश्री पंताजीपंत याचे हातून सेवा घेऊन त्याचें चालविले पाहिजे. कृपा आसो दिजे हे विनंती.

¶*Baji Bhivrao reports his movements and those of Bajirao to Chimaji Appa.*

No. 142] [17-11-1735

पैवस्ती छ २९ साबान

श्री

श्रीमंत राजश्री पंत प्रधान तथा राजश्री
आपा स्वामीचे सेवेसीं

विनंती शेवक सदासिव बलाल साष्टांग नमस्कार विनंती. येथील कुशल मार्गेश्वर शुध त्रयोदसी मुकाम उदेपूरपावेतों स्वामीचे कृपाद्रष्टीनें येथास्थित असे विशेश. स्वामीचें पत्र पूर्वी येक जोडी व दुसरी जोडी बराबर राजश्री मलारजी होलकर व राजश्री राणोजी सिंदे यांची थैस्या दोन जोड्या पत्रें राणाजी व राजश्री ब्याहारीदास प्रधान यांचे नांवें आलीं ते जयेनगरचे मुकामी पावलीं

राजश्री ब्याहारीदासजीस पत्रें दिल्हीं. त्यासमागमे येथें येऊन राणाजीची भेटी घेऊन पत्राची उत्तरे मागितलीं कीं आतां येक साफ उत्तर देणे. येक वर्श जालें, येथे बसून फायेदा काय? खावंदाचे कार्य होतां राहणें उचित आहे, यैसे बहुताप्रकारे गोष्टींनें भये प्रीत दर्शऊन आज्ञा मागितली. त्यास राणाजी व ब्याहारीदास येकांती विचार करून आम्हांस दुसरे दिवसीं उत्तर दिल्हें कीं तुम्हांस इतके दिवस राहाविलें तर कार्यें करून मार्गस्थ करून. केसरीसिंग राऊत याचे सेनापति आहेत त्यांस हुजूर बोलाविलें आहे. ते आलियावर कार्याची वाट करून म्हणोन उत्तर दिल्हें. परंतु अंतस्थ शोध घेतां कळो आलें कीं सावंतसिंग स्वामीसेवेसीं आमचे मार्गें पाठविला आहे. त्याचे उत्तर स्वामी काये सावतसिंगासीं बोलतील त्याप्रमाणे अमल करितील. बहुधा सांवतसिंग स्वामीचे शेवेसीं रदबदल विनंती करील कीं पट्याचे ऐवज रुपयेच घेत जाणें तर पट्यावांचून स्वामीस पैक्याचा नफा नाहीं. पैका येक दोन वर्शें देतील. पटा जाला तर वर्शोंवर्श चालेल. येविशई स्वामीचे शेवेसीं सावंतसिंग येतांच त्यास बऱ्या रीतीनें दबून च्यार गोष्टी सांगितल्या पाहिजेत. येथें स्वामीचे नांवावर सर्व गर्भगलित आहेत. तेथून सावंतसिंगाचे लिहिलें सत्वर यास आलियानें कार्याचा निर्गम करितील, तोपावेतों टाळाटाळ करितात. ब्याहारीदास व तखतसिंग माहाराजा मार्गेश्वर शुध सष्टीस दिवाणापासून आज्ञा घेऊन शहराबाहेर डेरे देऊन राहिले आहेत. दो चौ रोजांत बाहेर जातील. आम्हांस सांगून पाठवितील कीं तुम्ही अगर तुमचा नायेब फौजेंत देणे. त्यास आम्हांस तर पट्याचे जाबसालावांचून बाहेर निघणे नाहीं. पटा न देतील तर रुखसती घेऊन बाहेर फौजेंत राजश्री मल्हारजी होळकर याजपासीं येऊं. त्यास स्वामीचें ताकीदपत्र सरदारांचे नांवें आलें पाहिजे कीं सदासिव बलाल तुम्हांपासीं आले तर फौजेचा शह जसा सांगतील तसा देऊन पट्याचें कार्यें करून घेणें. येविशई स्वामीनीं रुबरू सरदारांस सांगितलेंच असेल. शेवकानें तीन हजार रुपये कर्ज खाऊन यांस रोजमराहि मागितला नाहीं. आतां देऊं म्हणतात. देतील तर उत्तम; नाहीं तर स्वामीकार्यावर द्रिष्टी देऊन यांसी च्यार गोष्टी पस्ट सांगून आपली फौजेची आमदनी होतांच फौजेंत जाऊं. चमत्कारावांचून यांचे डोळे उघडणार नाहींत. जालें वर्तमान शेवेसीं श्रुत व्हावेबद्दल विनंती केली असे. विदित होय हे विनंती.

¶*Sadashiv Balal, Peshwa's envoy, reports the procrastinating attitude of the Rana of Udaipur in arriving at a definite agreement with him.*

4584

No. 143] [17-11-1735

श्रीशंकर

श्रीसकलगुणसंपन सदा राजमान्याविराजित
राजश्री बापूजीपंत स्वामीचे सेवेसी

पोष्ये सदाशिव बलाल साष्टांग नमस्कार विनंती. येथील कुशल मार्गेश्वर शुध १३ पावेतों उदेपुरीं येथास्थित असे विशेष. येथील वर्तमान सविस्तर येजमान स्वामीचे पत्रीं आहे व कितेक सेख महमद इसमाईल जुबानी सांगतील. आपल्या प्रेत्नास चुकलों नाहीं. कांहीं गतवर्शीं सरदारांहीं अंतर केलें, कांहीं यावर्शीं ब्याहारीदासजीहीं टाळाटाळ आजपावेतों केली. अंतस्थ यांचा मुदा दिसोन आला कीं सावंतसिंग पाठविला आहे त्याजबरोबर सांगून पाठविलें कीं नकद सालबसाल येजमानास द्यावे आणि पटा न द्यावा. तर सावंतसिंग तेथें पोहचतांच फजित केला पाहिजे कीं परभारें तोच यांस लिहील कीं आतां पट्यास दिरंग न लावणें. यैसें लिहिलें सावतसिंगाचें वेऊन आम्हापैकींच पाठविलें पाहिजे. या वर्शीं पटा खामखा देतील. परंतु फौजेचा शह बसून आमचे लिहिल्यांत सरदार राहातील तर निःसंशय कार्य होईल. आमचे तलबेचे रुपये कार्तिक शुध प्रतिपदेस ८५० साडे आठशें यजमान स्वामी देतात ते पहिले विनंतीपत्र लिहिलें आहे तर स्वामीनी अर्ज करून नारायेणजी दिमत बाबूजी नाईक यांचे हवाला केलें पाहिजेत. सेख महमद इसमाईल याणें मेहनत बहुत केली. घोडे हिकमत आकलीनें आणिले. कार्याचें मनुश आहे, मागती यांस नवाबाचें बोलावणें येईल तेव्हां येजमान पाठवितील. स्वामीचा स्तुतिवाद करीत आहेत. वरकड वर्तमान सेखजी सांगतां केलो येईल. सादतखान हुजूर जातां जातां अडारूचा जमीदार भगवंतसिंग पांचशें स्वारानसीं चढोन सादतखानावर गेला. त्याणें बहुत माणसें मारिली. निदानी जमाव मोठा मारला गेला. गर्दीत मालमता बहुत होती ते लुटली गेली. सवाईजीवर चढाई आहे यैसी वदंता आहे. येजमान स्वामीचें येणें होईल तर मोठा दबाव पडेल व सवाई व राणाजी बहुत राजी होतील. यावर इच्छा कृपा लोभ कीजे, हे विनंती. राजश्री धोंडोपंत स्वामीस नमस्कार.

¶*The Rana of Udaipur while expressing readiness to pay tribute to the Marathas was unwilling to sign a treaty to that effect and sent one Sawantsing to plead on his behalf. Sadashiv Balal asks Bapujipant to advise the Peshwa not to entertain the proposal but to press for a written agreement. The letter incidentally refers to the defeat of Bhagwantsing Adaru by Sadatkhan.*

No. 144] [28-11-1735?

पौ छ १ साबान

श्री

सेवेसीं शंकराजी दत्तात्रय कृतानेक साष्टांग नमस्कार विनंती. कृपा करून पत्र पाठविले. उत्तम समई पावोन अभिप्राऊ कलों आला. नवाब छ २३ रजबीं शहरीहून कूच करून हरसुलाजवली राहिले. दुसरे दिवसीं फुलमरीपासी तिसरे दिवशीं पालीपासी राहिले. आणि सेलवडास जाणार. बुनग्यांत गेलियावरी काये तजवीज करितील पाहावें. बोली तरी यैसी आहे कीं वराड प्रांतें जाऊन तैसेच याचा पुत्र कटालेकडे(?) गेला आहे त्यास भेटी घेऊन कर्णाटकाकडे जाणार. दुसरा विचार जरी उत्तरेकडून काही यास उपद्रव असलियानें बुऱ्हाणपुराकडे जातील. कांहीं दिवस आज नवे फरदापूर प्रांतीं राहतील. याहीवर पाहावें कीं काये तजवीज करितील. राजश्री राऊ प्रधान तरी नरबदेजवली पावले. येथून राजश्री पिलाजी जाधवाचे पुत्र व बाजी भीमराव व मल्हारजी होलकर व राणोजी सिंदे व आनंदराऊ पवार यांस माळव्यांत बुंदेलखंडाकडे रवाना पुढें केले. आपणहि कांहीं दिवस सोनगडी राहून नरबादापार जाणार. बुणग्यांत गेलियावरी जें वर्तमान नवीन असेल तें सेवेसीं लिहून येक जोडी ठेऊन घेतली आहे हे विनंती.

राजश्री रत्नाकर व आम्ही येक ग्रहस्थास तीनशें रुपयांस मध्यें जामीन आलों. ते रुपये अंगावर पडले आहेत. रत्नाकरपंत तरी थोर माणूस येथें नाहीत. आम्हावर तगादा जाला आहे, स्वामी समर्थ आहेत. काही कृपा केली पाहिजे. राजश्री राऊ सुमंतास मागतां येत नाहीं. याच आगोधरच वर्जिले होतें. आश्रय स्वामीचा आहे. समर्थ साहेब आहेत हे विनंती.

¶*Letter of Shankaraji Dattatraya informs that the Nizam is very likely projecting an expedition into Karnatak.*

No. 145] [9-12-1735?

श्रीवरद

श्रीमंत राजश्री आपा
स्वामीचे सेवेसी

विनंती सेवक शामजी गोविंद दिा राजश्री बाबूराऊ मलारी साां नमस्कार विनंती येथील कुशल ताा पौष शुाा ६ भोमवारपर्यंत स्वामीचे कृपादृष्टीकरून

सेवकाचे वर्तमान येथास्थित असे. यानंतर इकडील वर्तमान तर नवाब गाजंनव्याकडून फिरोन जाफराबादेवर आले आहेत. रूख नांदेडचा आहे. कर्नाटकास पठाणाचा फितुर जाहला आहे यास्तव तिकडे जाणार. त्याहीवर नाम (यापुढील एक ओळ फाटली आहे) स्वार ब्राह्मणपुरास रवाना केले व ाहिंमदगयासखां यास हजार दोन फौजेनसी शहरचे रखवालीस पाठविले. तेहि ाऊन दाखल जाले. सैदलस्करखां यास आज्ञा आहे कीं हजार दीढ हजार ौजेनसी संगमनेर, नासीक, बागलाण वगैरेचे बिगेदानीस व मखबुल आलम याचे ादतीस जुनरास जाणे. त्यावरून हेहि छ १९ साबानी येथून कूच करणार ाहेत. सेवेसी विदित व्हावे बाा लिाा असे. श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान स्वामीनी ास्करातून रथ रा बाबूजी नाा याचा व सरकारचे दोन बैल दाई बाार पाठविले. ाज्ञापत्र सादर जाले कीं रथाचे पटे वगैरे सामान तुटले आहे ते कुल धड करून ाणियास रवाना करणे. त्यावरून हाली रथास पटे नवे चढऊन व बैलास झुली रथास घटाटोप पडदे खारवियाचे करून वगैरे सामान दाघदोजी करून रथ ाविसी रवाना केला आहे. रथाचे जुने पटे व बैलाच्या जुन्या झुली रथवानाने ापला जिमा केला आहे सरकारांत जाबसाल करील. दाई बाार दोन बैल आले ाते तेहि वलीमूढ व येक गोणीसुध पाठविले आहेत. लस्करीहून रथाबाार खर्चास रुाो १० दाहा दिधले होते; त्यापैकी आठ रुाो खर्च जाले त्याची झडती रथवान देईल, दोन रुाो राहिले ते शहरी खर्च आजवर लागला; त्यापैकी मिन्हा देऊन याददास्त कुल घासदाणा जानवरे वगैरे लागवडीची याददास्त रुाो ८०।= ऐसी रुाो सा आणे याची बजिनस आलाहिदा पाठविली आहे त्यावरून तपसीलवार विदित होईल. सदरहू ऐसी रुाो सा आणे रा बाबूरावजीचे हिसेबी जमा करणार स्वामी समर्थ आहेत. रथाबाार खर्चास रुाो २० वीस दिधले आहेत. तेथें पावलियावर सदरहूचा खर्च मनास आणिला पाहिजे. पूर्वी अजूरदार माणसाबाार उदयेपूरच्या हुंड्याचेविसी विनंती लिहिली आहे कीं कबजा आल्या नाहींत. त्यास कबजावाचून रुाो तो साहुकार देत नाहीं. आणि स्वामीनी पहिले येक चिठी ७९०० ची केली, त्या प्राो रुाो आपणापासून दिल्हे. हाली दुसरी चिठी रुाो १२६०४ ची आली आहे त्यास विनंती (फाटलें * * *) त्यास आज्ञापत्र येईल त्याप्रमाणें वर्तणूक करीन. उतर सत्वर सादर (फाटलें * * * *) श्रीसमर्थ आहेत. सेवेसी विदित होय हे विज्ञप्ति.

¶*News-letter from the Court of the Nizam by Shamji Govind describing a wheeled carriage and bullocks ordered by the Peshwa.*

4587

No. 146] [25-12-1765 ?

पौ छ १४ रजब

श्रीगजानन

राा यादोपंत स्वामी गोा

विनंती. उपर, किले मोट पौष शुध १४ बुधवारी प्रहर दिवस राहतां निशाण चढले. श्रीपतराऊ दाखल जाले. त्याची चिठी आली. त्यास दीडसे माणूस भरवसीयासी देसची येसी मोटचे किल्यास श्रीपतरायाजवल पावते करणे. तेथील समाचार वरचेवर घेत जाणे. विलारीचे पारपत्याचे उपायांत आहों. होईल तेव्हां खरे. गुजर मधें विघ्न करीत आहेत. बहुत काय लिहिणे ? शंकर किल्याचे बुरुजाचे काम धडका चालवणे. हवेलीचेहि करणे. छ १३ रजब ब्रहस्पतवार. हे विनंती.

¶*The news of the capture of the Fort of Mot is communicated to Yadopant.*

No. 147] [26-12-1735

श्री

+श्रीकृष्ण

चिरंजीव बाजीराव प्रधान तथा चिमाजी आपा यांप्रति नारायण दीक्षित यांचे अनेक आशिर्वाद. उपरि, येथील क्षेम पौष वद्य ९ नवमी जाणान आपलें कुशळ सविस्तर लिहित जाणे विशेष. येथील वर्तमान तरि मातुश्री राधाबाई कार्तिक शुद्ध द्वादशीस श्रीस आली. त्रयोदशीपासून तीर्थविध आरंभिला. तो सर्व करून पौष वद्य पंचमीस स्वार होउन गयेस गेली. येथें जो धर्म जाहाला तो पत्रीं लिहितां येत नाहिं. परस्पर लोक सांगतां कळों येईल. आम्हास पुशिलें परंतु नाहिं. पंचवीसांतीसांमध्यें तर उत्तम धर्म होता. लोकोत्तर कीर्त होती परंतु इश्वरास कर्तव्य तें जाहालें. माहाराष्ट्र ब्राह्मणास येक कपर्दिका कोणास पावली नाहिं व चीत्तपावनांस उत्तम प्रति पांचासातास दाहापर्यंत पावले. वरकडास येकदोन पाविले. दाहांपांचांस कपर्दिकाहि पावलि नाहिं. व येक कराडि बायको माहादाजीपंताची माय आलि होती तिणें आपल्ये ज्ञातीस सर्वांस दाहदाह रुपये पाविले. वरकड सर्व ज्ञातींस तीन तीन रूपये पाविले हें तुम्हास

+ सबंध पत्र बालबोधींत लिहिलेलें आहे.

परस्पर कळेलच. यानंतर बाईचा धर्मामध्ये आपण मन घालुन धर्म करवावा तर आपणास काशी सोडून देशास जावें लागेल, यास्तव आपण बोलिलो नाहीं. आमचा विद्यार्थी शिवभट तुम्हाकडे पाठविला आहे, तर यास रीण दोनचार शत रूपये जाहाले आहेत. तर याचा परामृश करून रीण फीटेल ऐसे करून श्रीस फीरोन लौकर येइल ऐसें करणें? वरकड वर्तमान येथील सविस्तर शिऊबा मुखवचनें सांगतां कळों येईल हे आशिर्वाद.

¶*Narayan Dikshit complains to Bajirao Ballal and Chimaji Appa that Radhabai, the Peshwa's mother, when she distributed Dakshana to the Brahmins of Benares, made an unfair discrimination between their different sects.*

No. 148] *[Dec. 1735*

श्रीशंकर

राजश्री बाजीराऊ पंडित प्रधान
गोसावी यांसी

ॐ सकलगुणालंकरण अखंडीतलक्ष्मीअलंकृत राजमान्य स्नेहांकीत सुलतानजीराऊ निंबाळकर दंडवत विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशललेखन करीत गेले पाहिजे विशेष. बहुत दिवस जाले. गोसावीयांकडील पत्र येऊन कुशल वृत कलत नाही. याजकरितां चित सापेक्षीत आहे तरी स्वकीये लेखन करून पाठविले पाहिजे, तेणेकरून बहुत संतोषावाप्ति होईल. प्रस्तुत आपण कोणे स्थलीं आहेत. राजपुरीकडे आपल्या फौजा गेल्या आहेत त्या मनसबियाचें काय वर्तमान व उतर प्रांतें गोसावियाकडील फौज होळकर व राजश्री राणोजी सिंदे व राजश्री पिलाजी जाधव वगैरे गेले होते हे फिरोन आले कीं काय व वरकडहि त्याप्रांतीचे सविस्तर वृत्त लिहिलें पाहिजे. आम्हाकडील वर्तमान तरी प्रस्तुत आंबाड प्रांतें आहो. छावणीकरितां बिडास जाऊन गोसावीयांसी कलावे म्हणून लिहिले असे. निरंतर पत्रे पाठऊन स्नेहाभिवृधि होय ते गोष्टी केली पाहिजे. विशेष काय लिहिणे कृपा असो दीजे हे विनंती.

¶*Sultanji Nimbalkar requests Bajirao Peshwa to write to him in reply about his activities and further desires to know the whereabouts of Holkar, Ranoji Sindia and Pilaji Jadhav who with their forces have proceeded towards the North.*

4589

No. 149] [Dec. 1735

श्री

विनंती यैसिजे. आपली पत्रे व माहाडच्या पत्रांच्या नकला पाठविल्या त्या पावल्या. यैसियास हे साकल्य वर्तमान सातारियास राजश्री दादोबास ल्याहावे, ते राजश्री स्वामीस विदित करीतील. राजश्री स्वामीकडून हुजरे आले तरी त्यांस जाब द्यावा कीं फौजा जाऊन पोहचल्या. राजश्री पिलाजी जाधवराऊ यांस रवाना केले, आपणहि जातों हे ल्याहावें. आम्हाकडे हुजरे आले तरी आम्ही इकडे लेहू, जे फौजा जाऊन युध्य प्रसंग जाला. गनीम नामोरम जाला. आपणहि जलदीने जाऊन पोहचतो यैसे लेहून देऊ. याउपरी आपण बाहीर निघावें यैसें नाही. आम्ही आजी सोमवारी नांदेडीहून कूच करून गान्हेयाचे व कोपरे याचे नदीपलीकडे जाऊन राहिलो. दो चहू रोजा आणखी काही वर्तमान यावयाचे ते येईल. मग आम्हास आज्ञा होईल त्याप्राा वर्तणूक करून. माहाडासहि पत्रें ल्याहावी. लोकाची दीलभरी होई आणि उमेद धरीत यैसे ल्याहावें. यानंतर राा लक्ष्मण रघुनाथ तेथे आहेत आम्हाकडून पत्रें येतील ती विदित करितील. तिकडूनहि जे आज्ञा आपली होईल ते आम्हास लिहितील. पुण्यात येऊन राहिलो अथवा नांदेडी राहिलो तरी इतकी आज्ञा असोन घरीच राहिलो म्हणतील, याजकरितां कोपरे गोन्हेयावरी राहिलों. विदित जाले पाहिजे हे विनंती.

¶*Letter addressed probably to Chimaji Appa asking him to inform the King that forces had arrived at Mahad and that the campaign was being seriously opened.*

No. 150] [1735

श्री

पुरवणी तीर्थरुप राजश्री राऊ व
तथा राजश्री अपा स्वामीचे सेवेसी

विनंती स्वामीनी लिहिले की सेनापतीकडील मजकूर कैसा जाहला ते लिहिणे म्हणून लिहिले. यैसियासी बाबूराव दाभाडे याजकडील मजकूर तर बदफैली व बदमामली, त्याच्या बोलिल्याची शाश्वतता नाही. मनास वाटेल तैसी वर्तणूक करावी, सिलेदारास सरजाम मनमाने तैसा वाटून फौज ठेविली, पुढे मुलकात जाऊन डोहाणा[1] करावा, गायेकवाडासी कजिया करावा, सेनापतीस म्हणतात की लक्षा

---

[1] दंगा, धुंदी.

रुपयाचा तुमचा सरजाम तेवढ्यावर तुम्ही चितास येईल ते करा. वरकड सेनाखासखेलीच्या सरंजामासी तुम्हास समध नाही. यैसे मुदाईची वर्तणूक करीतात म्हणून राजश्री स्वामी बोलिले. त्यावर प्रतिनिधि बोलिले की त्याचे वर्तणूकेचा विचार कळला, याउपरी बंदोबस्त करणे तो साहेबी करावा. यैसे बोलिल्यावर राजश्री बोलिले की सेनापति बहुत भला माणूस आहे व साहेबकामाचा आहे. जे घटकेस खावंदाचा हुकूम होईल ते घटकेस जेथे असेल तेथून येईल हा भरवसा आहे. आणि बाबूरायाचा कोणेहि गोष्टीचा विस्वास नाही. यैसे बोलिल्यावर राजश्री बोलिले की बाबूराऊ यासी हुजूर बोलवावे. ते येतात की नाहीत हे कळलियावर जे करणे ते करावे. त्यावर दुसरे दिवसी राजश्री येशवंतराऊ पोतेनीस यासी बाबूरायाचे वर्तमान पुसिले. त्याणी सांगितले की आपणास उमाबाईसी अगर सेनापतीसी समध नाही. माहाराजाची मोहीम मसलत करणे ते आम्ही करू व साहेबी सांगणे आम्हासच सांगावे, वरकडासी गरज नाही यैसे म्हणतात व माहाराजाच्या पायावितरिक्त दुसरा अवलंब धरीत नाहीत. सेनापतीचा व मातुश्रीचा कारभार त्याच्या चितास येत नाही, यैसे सांगितले. त्यावरून राजश्रीनी पुसिले की अता हुजूर यावयासी पत्रे पाठविली तरी येतील की न येत? त्यावरून येसवंतराऊ बोलिले की लक्षप्रकारे येतील. त्यावर राजश्री बोलिले की तुम्ही जाऊन त्यास घेऊन येणे. त्यावर येसवंतराऊ बोलिले की आम्हीच जावे यैसे काये आहे? माहाराजा हर कोणी पाठविलियानी येतील. त्यावरून येसवंतराऊ याचे पुतणे बाबाजी व त्रिंबक विष्णु हुजूरे यैसे त्यास अणावयासी पाठविले असेत. स्वामीस कळावे याकरिता लिहिले असे. सेवेसी श्रृत होये हे विनंती.

¶*The measures contemplated at the Court of Shahu to stop the mischievous activities of Baburao Dabhade are reported to Bajirao and Chimaji.*

No. 151] [*1736*

श्री

अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्य राजश्री
रामाजी प्रभु गोसांवी यासी

श्रो। व्यंकटराऊ नारायेण आसीर्वाद. येथील कुशल जाणून स्वकीये लिहिण विशेष. राजश्री रायानी पत्र पाठविलें तेथे लिहिलें कीं देशचीं पत्रें घरची आमची आली ती मार्गाचे दुस्तरतेकरिता न पाठविली. त्याचा अभिप्राय लिहिला तो कळला. अशास पत्रे आली असतील तीं जतन ठेवणें आणि तिकडे पुन्हा पत्रें

राजश्री राऊ रवाना करितील त्याबा। स्मरणपूर्वक आमचे नावें चिरंजिवास पत्र लिहिणे की आम्ही मारवाडांत रा। मल्हारबा व राजश्री राणबा बा। सुखरूप आहो हे लिहिणें. तेथील पुन्हा पत्रें आलीं तरी त्याचा अभिप्राय लिहिला पाहिजे. तुम्हीं पत्र लिहाल ते राजश्री अमृतराऊ याच्या पत्रात घालून चिरंजिवास प्रविष्ट होये ते करणे. बहुत काय लिहिणे हे विनंती.

¶*Vyankatrao Narayan requests Ramaji Prabhu to write to his son that he (the writer) is safe in Marwad with Sindia and Holkar.*

No. 152] *[1735*

श्रीशंकर

पुर्वणी श्रीमंत राजेश्री आपा स्वामी विनंती उपरी. आवजी कवडे माहोर प्रांतास गेले. त्यांकडे आज्ञापत्र ठाकोठाक पाठवावे कीं तुम्ही पत्रदर्शनी बराणपुरापलीकडे धुळकोठावर जाऊन बडवाईस मातोश्रीकडे जासूदजोडी पाठवावी कीं आपण बराणपुरानजीक आलों. स्वामीनी आवजी कवडे यांस पत्रें पाठवावीं, सत्वर बराणपुरनजीक जावें. बंदोबस्ती पूर्वीच करायाची होती ते तों न जाली याउपरी तरीं सत्वर रवानगी करावी. जासूदजोड्या पांच सात चाकर ठेवल्या. वरचेवर वर्तमान पावीत करूं. बहुत काय लिहिणे कृपा असों द्यावीं हे विनंती.

श्रीमंत राजेश्री नाना स्वामीचे शेवेसी. सा। नमस्कार. कृपा असों द्यावी हे विनंती.

¶*Babuji Naik requests Chimaji Appa to write to Awji Kawade to proceed to Dhulkot near Burhanpur to keep everything properly arranged for the mother of the Peshwa who was on a pilgrimage for Benares.*

No. 153] *[3-1-1736*

श्री

यादी तिलगूल रवाना लस्कर तीर्थरूप राजश्री राऊ यांकडे सुा। सीत सलासैन मया अलफ छ ३० साबान

किता

१ खासा	१ जानोजी ढमढरे
१ सौ कासीबाई	१ दादजी सितोले

१ तुबाजी अनंत
१ बाबूराव मल्हार
१ आयाबा
१ बापूजी भीमसेन
१ धोंडो गोविंद
१ शुभराऊ
१ बलवंतराव
१ रामचंद्रभट पुराणिक
१ विसाजी राम फडनीस
१ रामाजी मल्हार चिटनीस
१ त्रिंबकभट कर्वे
१ शामजी ना।
१ धोंडोपंत पोतनीस
१ राघो कृष्ण
१ बापूजी मेघशाम
१ त्रिंबक शंकर
१ मोरो बलाल
१ तिमाजीपंत
१ बाजीराऊ दामोदर
१ वेंकटराव नारायेण

२२

१ आबाजी ना। जोसी
१ त्रिंबकराऊ व गोविंदराऊ

दिा अनंदराव पवार
१ खासा
१ जगदेवराव पवार
१ सिवाजी शंकर
१ देवजी बंडगर
दिा तुकोजी पवार
१ दिा खासा
१ जिवाजी पवार

१ सिदोजी राऊत
१ सुभानजी सेलार
१ हिरोजी पाटणकर व धारराव
१ धारराव निंबालकर
१ येशवंतराव वागमोडे
१ विठोजी सिंगाडे
१ खंडोजी धुमाल
१ निंबाजी सूर्यवसी
१ राणोजी भोइटे
१ जागोजी व जावजी भोइटे
१ भिकाजी कोकरे
१ परशराम सितोले
१ संताजी चितलकर
१ राणोजी निंबालकर
१ बोधलोजी यादव
१ सयाजी रणदिवे
१ दर्याजी काले
१ दुर्जनसिंग
१ संभाजी भोसले
१ येशवंतराव भोसले
१ जानराऊ समसेर
१ धनाजीचंद
१ खंडेराव बरगे

२५

१ नाईकजी पाटकर
१ फिरंगोजी सिंदे
१ मल्हारजी ढमढेरे
निा बांडे
१ कठाजी कदम
१ गोजाजी कदम
दिा राणोजी सिंदे
१ खासा

१ मानाजी पवार
१ खंडोपंत

दिा मल्हारजी होलक
१ खासा
१ भोजराव बारगल
१ खंडेराव होलकर
१ संताजी वाग
१ विठोजी बुले
१ गंगाजी भागवत
१ गंगाधर येसवंत
१ दादो
१ मोरो
१ रामाजी यादव
१ बापूजी त्रिंबक
१ निलो केशव
१ खंडोजी समसेर

१३

१ रामचंद्रजी
१ जायाजी सिंदे
१ साबाजी सिंदे
१ राणोजी जाबूलकर
१ रतोजी सिंदे
१ लाहूजी मोरे
१ संताजी भगत
१ कानोजी डोबले
१ जोत्याजी भोसले
१ तुकोजी भोइटे
१ सखोजी जाचक

१२
१ खंडो गोमाजी
१ अंताजी रुद्र

¶*This list of prominent Sardars commanding under Bajirao will be helpful in determining their movements and dates. The list is prepared for distributing the customary sweets on the occasion of the Sankrant.*

No. 154] [*6-1-1736*

श्री

श्रीमंत राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसी

पोष्य कृष्णराव माहादेव सा। नमस्कार विनंती उपरी. येथील कुशल ता। छ ३ रमजानपावेतो स्वामीचे कृपेन येथास्थित असे विशेष. स्वामीचे पत्र जासूदाबराबर आलें तेथें आज्ञा कीं जमावसुदां पत्रदर्शनीं पुण्यास येणें. त्यास जमाव तो सारे राऊत नरसिंगराव घोरपडे याजबराबर श्रीमंत राजश्री रायासमागमें देऊन

आपण चौ रावतानसी सडे आलों. कांहीं काम होते म्हणून आज जुनरास गेलो. आंबेगाव तर्फेत आमचे लोकांसी व जुनरकरांसी कटकट जाली आहे त्याचेहि सल्य करून येका दो दिवसां चासेस येऊ. फाल्गुण मासी योजलें तर चिरंजिवाचा वृतबंद करून पुन्हा श्रीमंत राजश्री रायांकडे जावें. ज्या कार्याकरितां निरोप घेऊन आलों ते कार्य करून व्रतबंधहि संपादून जावे यैसा हेत आहे. यांत घडोन येईल ते खरें. आपणास राजश्रीचें पत्र आहे. आपण भेटीस येऊन तेव्हां घेऊन येऊन. भेटीनंतर सविस्तर वर्तमान निवेदन करून विदित होये. बहुत काय लिहिणे कृपा लोभ असो दिजे हे विनंती.

¶*Krishnarao Mahadeo to Chimaji Appa : writes to the latter that he would repair to the latter's presence immediately after celebrating his son's thread-ceremony.*

No. 155] [*18-1-1736*

श्री

श्रीमंत तीर्थस्वरुप राजश्री
पंतप्रधान स्वामीचे सेवेसी

आपत्ये भिकाजी सिंदे सा। दंडवत विनंति येथील वर्तमान ता। छ १९ रमजान मुकाम लस्कर किले ग्वालेर स्वामीचे कृपादस्टीकरून येथास्थित असे विशेष. स्वामीचे आज्ञापत्र छ ८ साबानीचे आले. पावोन बहुत समाधान जाले. आमचे वर्तमान तरी आज्ञेप्रमाणे सेवा करून सुखे आहो. वरकड इकडील वृत राजश्री बाजी भिवराऊ याणी सेवेसी लिंहिले आहे त्यावरून विदित होईल * सेवेसी श्रृत होये * हे विनंति.

¶*Bhikaji Sindia, who from the form of the address appears to be an illegitimate son of the Peshwa family, writes from Gwalior about his own welfare. He is working under Baji Bhivrao.*

No. 156] [*22-1-1736*

नकल

श्री

सेवेसी विनंती विज्ञापना ता। छ १९ रमजान गुरुवार राक्षीतागडीचा घांट उतरून कृष्णातिरीं डेरे केले. बेलगावचा किला बंकापूरच्या पठाणानी पर्जन्य-कालांत घेतला आहे त्यासी सोडावयाकरितां हे चालिले आहेत. जर ये(क) दोन

दिवसात पत्रे बंकापूरकरांची आलीं तर पुढें न जातील. नाही तर बंकापूरपर्यंत जातील. बंकापूरकर पठाणाबा दाहा बारा हजार फौज जमा केली आहे. वि * * * तील किंवा युध्यास उभे राहातील. गुतीचा किला दिधला. अबदलाखानाच्या पुत्रास नवाबाची किलेदारी सांगितली. इकडील * * * * * करून मग विज्यापुराकडे * * * * * * * जाणे तिकडे जातील. सारा * * * * * * * * धानाच्या राजकारणावर जे * * * * * * * सारांश याचा इतबार नाही सा * * * * * * छ २० रमजानी नवाब राक्षीतागडीचे * * * * कृष्णानदी उतरून सावनूर बाकापुराकडे कूच केले. नित्य चौदा कोस करून चालत आहे. कर्नाटकचे पठाणास लिहिले आहे कीं, बंकापूर प्रांतास यावें. धारूर व नांदेड इकडीलहि फौजा बोलाविल्या आहेत. बेलगांव घेतील. बिदनूरचा पैका घेतील. त्यावर काये विचार करितील तो लेहून पाठऊं. राजश्री पंतप्रधान दिलीस पावले. भेटी सार्वभौमा जाली. दमाजी गायेकवाड यानी नवाबास लिहिले आहे की, जैसिंगाची भेटी जयेनगरी जाली. दोवे मिलोन दिलीस गेले. दमाजीने चालीस मोहरा व सात थाने उंच जरी बादली नवाबास पाठविली. लौकरीच पंतप्रधानास निरोप देणार. उज्जेनचा सुभा * * गिरा तेथे देणार. खर्चास बा * * * * आहेत. फार बहुमान केला * * * * * * रा आला होता. शाहाजादा * * * * * * कडे पाठवणार. नवाब * * * * * बेत भापकराचे व धारुरा-कडील * * * * * ची दोन जुझे जाली. दोनी कार्य * * * पहिले. भापकर उदगिरीकडे गेला. जासूद बातमीचे जोडे वरचेवरी पा(ठवीत) जावे. वर्तमान कलेल. नीलप्रभुहि मोगलईत येतो. वकील पत्रे आलीं. कौल देणार आहेत. हिंदुराव घोरपडे यांचा पैगाम आहे. लस्करात महर्ग फार आहे. चणे बारा सेर, कणीक दाहा सेर, तांदूल नव सेर, तूप अडीच सेर. बाहीर मार्गें राहात चालिली. पोंहचत नाही. सडी फौज मात्र जात आहे. जासूद पाठवीत जाणे. हे विज्ञापना.

¶*News-letter to the Peshwa from the camp of the Nizam, detailing his movements.*

No. 157] [*24-1-1736*?

छ ९ जिलकाद

श्री

तीर्थस्वरूप राजश्री राऊ स्वामीचे सेवेसी

आपत्ये मल्हार तुकदेव कृतानेक सां नमस्कार विनंती उपरी. स्वामींच्या आसीर्वादेकरून ता छ २१ रमजान मु पालीपरियेंत कुशल असो विशेष.

स्वामीनी आसीर्वाद पत्र पाठविले, प्रविष्ट होऊन बहुत समाधान जाले. यानंतर राजश्री स्वामीनी चिरंजीव राजश्री माहदोबा यांस फौज आणावयास तीर्थरूप राजश्री आपाकडे व राजश्री सरलस्कर यांजकडे रवाना केले आहे; विदित जाले पाहिजे. दरबारीचें वर्तमान सविस्तर तीर्थरूप राजश्री आपा स्वामी लिहितील त्यावरून विदित होईल. सेवेसी श्रुत होये विज्ञापना.

¶*Malhar Tukdeo writes to the Peshwa that Mahadoba Purandare is sent by the King to Chimaji Appa and Sarlashkar to bring them with the forces.*

No. 158] [*About Jan. 1736*

[मागील बंद गहाळ.] वगैरे देऊन कर्नुलास सादतखां वगैरे पठाणाकडे सुला करावयास पाठविले आहेत. आपण त्याजकडील जाबसाल येईतोवर कलबुरगिया-नजीक मुकाम करून आहेत. येक वर्तमान नवाबास शरीरी सावकाश नाही म्हणून आहे. सत्यंमिथ्या न कले. वरकडं गयासखा व हाजी महमदअलीखा कोतवाल दोघेजणास देवाज्ञा जाली हे वर्तमान पूर्वी सेवेसी विनंतीपत्रीं लिहिलेच आहे. भुचरमल साहुकार वारले. शहरचे दोघेजण मोहरे मातबर गेले. सैद जमालखा येथेच आहेत. नवाबाचो कृपा जाहिरीत तर आहे. याजसाठी जागिरा नवाबानी मुकरर करून डौल दसखत केले आहे म्हणून वर्तमान आहे. सैदलस्करखां तीनच्यार हजार फौजेनसी येथून कूच करून मखबुल अलमाचे कुमकेस जावया गंगेवर नजीक टोंके गेले आहेत. दोनच्यार रोज गंगानजीक मुकाम आहे. उप्रांत पारनेरावरून जुनरास जातील. अलम शोहरत हेच आहे कीं, जुनरानजीक गढी आपले तर्फेची होत आहे ते तोडावी, मग माहोली-कडील उपराला करावा यैसी आहे. दुसरे, नवाबाही मखबुल आलम व सैदलस्करखा बमयेफौज जुनर प्रांतास मुकरर केले आहेत याचा अर्थ सेवसी विदितच असेल. श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान स्वामी कुकसी मवासी जागा मोडून पुढें मजल दरमजल डोंगरपूर वगैरे मार्गें राणाजीचे मुलकाचे रोखे जात आहेत. मुख्य स्थलास बाबाजी गणेश यास रवाना केले. सादतखा याकडे इंद्रप्रस्थास जासूदपत्रे पाठविली आहेत. माहादेवभट सवाईकडे रवाना केले. या प्रकारचे वर्तमान राजश्री बाबूरावजीनी लिहिले आहे. कुकसीपलीकडील मुकामची पत्रे पौष शुध ९ ची आली त्यावरून सेवेसी विनंतीपत्रीं लिहिलें आहे. स्वामीकडेहि पत्रे आलीच असतील. सैदलस्करखां याणी शहरचे रखवालीस खोजे निजमुदीखां हजार दोन फौजेनसी ठेविले आहेत. मुतवसलखां दिलीस नबाबाचे जावई गेले होते त्यास नवाबानी समाधानाचें पत्र लिहोन बोलाविले.

त्यावरून दिलीहून पातशाहाची आज्ञा घेऊन आले. काली शहरांत दाखल जाहाले. समागमे फौजहि पाचसातसे स्वार आहेत. नवाबास लिहिली जातील याची उतरे येतील त्याप्रो ठेवितील तेथे राहातील. हाजीजी कोतवाल वारले, यामुले नवाबास शहरची फिकर फार पडली आहे. अद्याप दुसरा कोतवाल मुकरर केला नाही. सिदी हिलाल चौकातील चाहुडीवर आहे त्यासच नवाबाचे पत्र आले आहे की, जोवर कोतवाल मुकरर होये तोवर खबरदार राहाणे म्हणून आज्ञा आली आहे. उदयेपुरबाबत हुंड्याचे कबजाबदल कासद अजुरदार लस्करास श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान स्वामीकडे पाठविला आहे तोहि यावयाचा राहला आहे. आलीकडे [फाटले] सेवेसी विनंतीपत्री [पुढील बंद गहाळ]

¶*This news-letter from Aurangabad, the first and the concluding portions of which are unfortunately missing, refers to the movements of the Peshwa, the Nizam and Said Lashkarkhan. The Nizam, wavering as to what attitude he should hold with regard to Bajirao's aggressive move, seems to have written to Sadatkhan, asking his advice.*

No. 159] [*14-2-1736 ?*

श्री

श्रीमंत राजश्री राऊ स्वमांचे सेवेसी

विनंती सेवक सिवाजी त्र्यंबक सा नमस्कार विनंती. येथील कुशल ता फाल्गुण शुध चतुर्दशी मुा अटेर येथास्थित असें विशेष. आज्ञा घेऊन स्वार जाहलो ते छ १० शवाली आटेरीस पोहचलो. राजश्री मतीराज यांची भेटी जाहली. रुपयाविशई बहुतसी ताकीद केली. त्यासी दोन दिवस राज्यास समाधान नवते. गरमी जाहली होती त्याजकरिता आटकाव जाहला. बोली होऊन द्वितीयेस आम्हास रवाना करितील. रुपयाची तजवीज होत आहे. प्रस्तुत येथे तमाम गावची रयेत येऊन बोभाट केला की फौज मौहुवर आली आनी भदावरचे गाव लुटत जात आहेत. त्याजवरून बहुतसे श्रमी जाहाले. आम्हास बोलाऊन वर्तमान पुसिले. आम्ही बहुता प्रकारे सांगितले तर आपण बहुतासी ताकीद केली पाहिजे की भदावरच्या गावास उपद्रव येकंदर न देणे. द्वितीयेस आम्हास रवानगीचा निश्चय केला आहे. वरकड वर्तमान भेटीनंतर सेवेसी निवेदन केले जाईल. कृपा असो दीजे ही विनंती. [illegible] सांगता कलो येईल.

¶*Siwaji Trimbak (Odhekar ?) requests the Peshwa to issue orders to his forces to cease plundering the ryots of Bhadavar as the prince is prepared to pay the stipulated tribute.*

4598

No. 160] [Feb. 1736

राजश्री चिमणाजी पंत गोसावी यासीं

॥ श्री

सकलगुणालंकरण अखडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य श्नो चंद्रसेन जाधवराऊ दंडवत विनंती उपरी. येथील कुशल जाणऊन स्वकीये कुशललेखन केले पाहिजे विशेष. राऊलीं पत्रें पाठविलीं तें प्रविष्ट होऊन लेखनार्थ सविस्तरे अवगत जाले. राजश्री रायाचे वर्तमान लोणवाडा डोंगरपूर येथील खंडणी करून मवास * सरदेस गेले. राजश्री राणाजीनी केशरीसिंगास पाठविले होते. राजश्री राणाजीचा भेटीचा हेत उतकट होता, यानिमित्य कुली फौजे शाहापुरियास वाटे लाऊन साता आठी हजारास्वारानसी राजश्री राऊ रा राणाजीचे भेटीस गेले. याची भेटी जालियावरी राजश्री सवाई जयेसिंगजीहि भेटी होईल म्हणून लिहिले त्यावरून परम संतोष जाला. आणखीहि राजश्रीकडील वर्तमान येईल ते वरचेवरी लिहीत गेले पाहिजे. इकडील वर्तमान तरी सावणूरकर व कडपेकर येऊन भेटले. सोंधे बिदणूरकरांचाहि तह जाला. येथून कूच करून बसवापटणास जाताती. तेथें श्रीरंगपटणाकरांचा व आरकाटकरा * बोली मोकरर करून त्वरेनेच छावणी करावयास त्याच प्रांते जाणार. सदईव आपले वृत विस्तारे पत्री लेख करून पत्रें पाठऊन स्नेहाभिवृधि करीत गेले पाहिजे. बहुत काये लिहिणे हे विनंती.

¶*Chandrasen Jadhav notes the news communicated to him by Chimaji Appa about the interviews between Bajirao and the Rajput princes and writes to him (Chimaji Appa) news of the Nizam's movements in the South about Sondha, Bidnur, Savanur and Kadappa.*

No. 161] [Feb. 1736 ?

श्री

राजश्री चिमाजीराऊ आपा गोसावी यांसी

श्रीमंत अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्य श्नो जानोजी निंबालकर कृतानेक दंडवत विनंती उपर. येथील क्षेम जाणोन गोसावियानी आपलें निजानंद लिहीत आज्ञा केली पाहिजे. यानंतर राजेश्री राऊ प्रधान याणी कृपा करून सिमगा खेलावयासी पुणियासी यावें म्हणोन पत्रें पाठविली. यैसियास राजश्री आम्हावरी मेहेरबानी करिताती हे तमाम दुनिया जाणत आहे. आम्ही कायावाचा-

मनेकडून येकनिष्ठता धरून आहोंत हे मनोमन साक्ष आहे. परंतु सांप्रत नवाबाची मर्जी नाजूक हरयेक विचारें निमित्य पाहताती. पूर्वी फौज पाठविली त्याजकरितां रोज विपरीत चर्चा करावयासी अंतर करीत नाहीत. तीर्थस्वरूप राजश्री बाबासाहिबांस बालेघाटी राहावयाची आज्ञा केली. आज्ञेप्रमाणे तेथे होते. ते प्रांतीच्या रयेतीने कडबियाचा बोभाट नेला: त्याजवरून तीर्थस्वरूपजीस बोलाविले आहे. हेही जाताती तेथें काय विपरीत मानितील हे न कले. याजकरितां तपसिलें वृत राजश्री राऊ * * * यासी व गोसावी यासी लिहिलें आहे. आम्हास तेथें यावयासी उजूर नव्हता परंतु याप्रकारचा परियाये आहे. बहुत काय लिहिणे कृपा असो दीजे हे विनंती.

¶*Janoji Nimbalker to Chimaji Appa—in reply to an invitation from the Peshwa to come and to take part in the Shimga festivities, regrets his inability to attend owing to the fact that his absence might be misinterpreted by the Nizam who had already begun to suspect his attitude.*

No. 162] [*1-3-1736 ?*

श्री

पुरवणी श्रीमंत राजश्री पंत
प्रधान स्वामीचे शेवेसी

विनंती उपरी. रा। संताजी आटोले फौजसमेत येऊन या प्रांती राहिले. त्याणी लोणारच्या तलियास सोमवती आमवाशेची यात्रा मिळाली होती, त्यातील जालनापूरकर शाहूकार चौदा आसामी धरून नेऊन म्हणतात की, पटीची बाकी राहिली ते देणे. यैसियास पटीच्या कजिया पूर्वी पडिला तेसमई आपण जमिदारास व आमिलास सांगून विल्हे लाऊन दिल्हे. यैसे असता हाली पटीची बाकी राहिली म्हणोन साहुकारास तगादा करितात. लुटी करितात. त्यामुले येथे नवाबास वर्तमान कलले. ते फौज रवाना करीत होते परंतु आपण सांगून राहविली आणि आपली पत्रे पाठविली. यैसे आसता साहूकार सोडितील तरी उतम. नाहीतरी कजिया आहे. तरी स्वामीनी कृपा करून संताजी आटोले यांसी ताकीदपत्र पाठऊन साहुकार सुटता तें केले पाहिजे. त्याची वाजबी बाकी राहिली असे तरी जमिदारापासी मागावी. साहुकारासी संमध काये आहे? विदित होये हे[१] विनती.

¶*Baji Bhivrao asks the Peshwa to recall Santaji Atole from the territory of Lonar.*

---

१ पत्र बाजा भिवरावाचें ?

No. 163] [2-3-1736 ?

श्री

श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान
स्वामीचे सेवेसी

विनंती सेवक धोंडो त्र्यंबक सा। नमस्कार विज्ञापना. विनवया प्रार्थना यैसीजे. येथील क्षेम ता। छ २९ माहे सवालपावेतो सेवकाचे व का। कडुसीचे वर्तमान माहाराजाच्या कृपादृष्टीकरून येथास्थित असे विशेष श्रीमंत राजेश्री सेनापतीचे बुनगें लस्करातून तलेगावास रोज जाते. यैसियास हती सेतात घालितात; उंटे घालितात; बागाईतात सिरोन धामधुम करितात. याउपर सेनापतीची स्वारी येणे आहे येविशी आज्ञा करणार स्वामी खावंद आहेत. रा। माहदाजी गोविंदास मौजे तुरकडी दिल्ही. त्याणी आधी गुराचे स्थल राखिले गुराखी मारिले. उतरेस रा। कृष्णराऊ माहादेव याणी राखिलें मौजे सायगावीचे राजश्री त्र्यंबकराऊ मामा याणी राखिले. कडुसीच्या लोकानी गुरे कोणिकडे चारावी लाकूडफाटे कोणत्या रानातून आणावी. वस्तीच्या कारभारास भोवरगावीच्या सिवारावाचून गति नाहीं. सेवेसी विदित जाले पाहिजे. आज्ञा करणार स्वामी समर्थ आहेत. सेवेसी श्रृत होये हे विज्ञापना.

¶*Dhondo Trimbak, complains to the Peshwa against Dabhade's men molesting the ryots.*

No. 164] [28-3-1736

छ ६ मोहरम

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री
राऊ स्वामीचे सेवेसी

विनंती उपरी. राजश्री आवजी निलकंठ चिटणीस यांस पूर्वीपासून शरीरीं सावकाश नव्हतें. त्यांस प्रस्तुत चैत्र वद्य त्रयोदसीं रविवारीं देवआज्ञा जाली, स्वामीस विदित व्हावें याकरितां लिहिलें आहे हे विनंती.

¶*Bajirao Peshwa is informed of the death of Avji Nilkanth Chitnis, father of Mahipatrao.*

No. 165] [6-5-1736

श्रीशंकर.

श्रीमंत राजश्री आप
स्वामीचे शेवेसी

विनंती सेवक मलार दादाजी साष्टांग नमस्कार विनंती. येथील कुशल तागायत छ ९ मोहरमपावेतों स्वामीचे कृपादृष्टीकरून सेवकाचें व ये प्रांतींचें वर्तमान यथास्थित असे. यानंतर तुळाजी व भवानजी जासूद याबरोबर स्वामीचें आज्ञापत्र सादर जालें तें मस्तकीं वंदून संतोष जाला. राउताचें प्रयोजन आहे तर आपले जमावाचे राऊत जे असतील ते पाठऊन देणे. श्रीकृपेने कार्यसिधी लौकरच होऊन, राउतास माघारे पाठऊन म्हणून पत्री आज्ञा केली. त्यास राऊत सेवेसी पाठवावे; परंतु आजिवर कोठें कामकाज चालत न होतें. सांप्रत तहसील तलबेचा प्रसंग मोंगल आपले जबरदस्तीनें यैवज नेतो. आमचें काम स्वाराविरहित चालत नाहीं. माहालोमाहालीं कांहीं पाठविले आहेत. थोडेबहुत आम्हांजवळ आहेत ते रवाना करावे, तर राजश्री कुवरबहाद्दर याचा काल छ २ मोहरमी सोमवारी जाला. आम्हांस हरयेकविसीं तो जागा थाग्यास होता. जुनरकर मोंगल जप्तीकरितां फौज पाठविले ते ग्रहस्त स्वामीस विदित आहे. आपलें शरीर अशक्त; कोण समय कैसा येईल न कळे. यास्तव राऊत पाठवावया आनकूल जालें नाहीं. दाहावीस पाठवावे तर काये कार्याचे ? विदित जालें पाहिजे. कुवरबहादर यास च्यार दिवस वेथा जाली. आकस्मात कमरेखालीं जीव गेला. दिसेदीस व्यापोन देवाज्ञा पावले. श्रीनें मोठा नाश केला. भारी माणूस होतें. मृत्यास उपाय नाहीं. राजश्री फतेसिंग व गोपाळपंत यास स्वामी विरहित आश्रय दुसरा नाहीं. कृपाळु होऊन उभयतांस समाधानाचें पत्र पाठवावया आज्ञा करणार स्वामी समर्थ आहेत. थोरले नवाब याणी पठाण आपले मायेत घेऊन येकचित करून माघारे फिरले. छावणीस नांदेड खंदारानजिक येणार. सैद लस्करखां पाथरी परबनीकडे होते; त्यास आजणठ्याचे सराईस जावयाची आज्ञा नवाबाची आली. त्यावरून ते फौजेनसी आजणठ्यास जाऊन राहणार म्हणून खबर आहे. निवेदन जालें पाहिजे. निंबाळकर वगैरे मराठी फौज सैदलस्करखान यासमागमें राहवयाची आज्ञा जाली आहे. विदित होये ; आंवदा इकडे चारापाणी नाहीं. धान्य साडेपाच पायली धारण जाली आहे. लोक बहुत हैराण आसत. राऊत पाठविले नाहीं म्हणून इतराजी केली न पाहिजे. शेवेसी श्रुत होये हे विनंती.

¶*Malhar Dadaji Barve reports to Chimaji Appa the death of Kuvar Bahadur, a friendly chief who was of great help and well disposed.*

No. 166 [*18-5-1736*

श्री

श्रीमंत राजश्री आपा
साहेबाचे सेवेसी

विनंती सेवक आज्ञाधारक शंकराजी निकम साष्टांग दंडवत विज्ञापना येसीजे येथील कुशल तागाईत छ १७ मोहरम मुा नाऊ प्राा वैजापूर क्षेम असे. यानंतर स्वामिनी आज्ञापत्र पाठविले तेथे लिा कीं प्राा येरूलचे पाटीलकीचे वतन राजश्री स्वामीचे आहे तेथें सदाशिव खंडेराव गुमस्ता पाठविला आहे. हा बैसवणें म्हणोन स्वामिनी स्वमुखें सांगितलें होतें व आज्ञापत्रे ही आली होती हे गोष्ट खरीच. परंतु आपले सामर्थ्य थोडे आणि वोझें ठेविले मोठे. त्याची गत कैसी करावी? आपणाजवल कुल लहान मोठे से पाऊणसे स्वार आणि येरूळांत पाचसे स्वार व हजार बरकंदाज हमेषा जिल्हेदाराचे तैनातीचे सामान राहते. यासिवाय येरूळास व शहरास सा कोसाची तफावत. जे घडीस आपण तेथे दंगा करूं ते घडीस आपल्या अमलास खलेल होऊन आपणामागें फौजा लागतील आणि येकहि काम सुधे होणार नाहीं. राजश्री स्वामीनी नवाबास पत्रें लिहिलीं होतीं. तेथें वकिलाचे व त्याचे जाबसाल जाहाले कीं आजि तुम्हास येरूलची पाटीलकी दिल्ही म्हणजे पुढें दौलताबादहि आमचीच आहे तेहि द्याल म्हणाल ते आपणाच्याने कैसी देवल्ये ! ऐशा बोल्या जाहल्या. येरुलचा अर्मान म्हणतो कीं आपणास नवाबाचा हुकूम आणून देणे आणि पाटीलकी करणे. नाहींतरी तुम्ही खटखट कराल तरी सुखरूप करणे आपणहि तयार आहों. ऐशा गोष्टी सांगितल्या. त्यावरून आपण आपला गुमस्ता उठऊन आणीत हातो. त्याची आपली बोली फारशी जाली की तुम्ही या कुणबियाची पाठ राखोन याचे घर न बुडवणे. समर्थासी वैर लाऊन याचा निभाव होणार नाहीं हे पष्ट समजणें. एका कसबियामुले सारा परगणा व कसबा तुम्ही बुडवाल ऐशा कितीक गोष्टी जाहल्या. त्यावरून फौजदारानें करार केला होता की श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान मुलुकगिरीहून येतील तेसमई आपण गोकुलजीस नेऊन त्याचे हवाले करूं. मग त्याचे चित्तास येईल तो करोत. त्यास गोकुलजीस वैशाखमासी देवाज्ञा जाली. आतां त्याचा लेक आहे तो मोगलाचे हाती आहे. तेथें आपला जोर पोहोचोन येवढ्या सामान हातीं येतो असें नाहीं आणि केवल हद (यापुढील बंद अनुपलब्ध.)

¶*Shankaraji Nikam intimates the refusal of the Nizam's officer to recognise the claim of King Shahu to the Patilki vatan of Ellore on the ground that such a recognition is likely to serve as an excuse towards claiming the Daulatabad district itself.*

No. 167] [30-5-1736 ?

श्रीशंकर

श्रीमंत राजश्री आपा साहेबांचे शेवेसी

आज्ञांकित सिवाजी राम कृतानेक सां नमस्कार विज्ञापणा. येथील शेवकाच वर्तमान ता। छ २९ मोहरमपावेतो स्वामीचे कृपादृष्टीकडून यथास्थित असे. यानंतर स्वामी सेवकावर कृपाळू होऊन जासुदाबरोबर आज्ञापत्र सादर जाले तें सिरसा वंदन केले. तेथें अज्ञा कीं श्रीबाणलिंगे पेसजी मातुश्री बाईसाहेब श्रीवाराणसी यात्रेस गेली ते समई राघो विठ्ठल याजपासी बढवियांत हावाले केली होती ते बढवाहून येतील ते हजराहजीर पुणियांस रवाना करणे म्हणून आज्ञापत्र सादर जाले. त्यास, आज्ञेप्रा। बढवाहून रा। बाजी अनंत यानी श्रीबाणलिंगे पाठविलीं ते येथून हजाराहजीर पुणियांस रवाना केलीं आहेत रा। राऊ स्वामी शरोंजेस [तीन अक्षरें फाटलेलीं] चे वर्तमान आले आहे. पुढे हस्तनापूरच जाबसाल आल्यावर देशास यतील. माळव्यांत छावणीस ठेवणे यांस ठेवतील येैसे वर्तमान आहे. नासरजंग वराडात आस्टी अमनेरावर आहेत. विदित होये हे विज्ञाप्ति.

¶*Siwaji Ram informs Chimaji Appa that the Peshwa, who is at this time at Sironj, will start homewards as soon as he completes the negotiations with the Emperor at Delhi. The writer also gives the news that Nasarjung is at Asti-Amner in Berar.*

No. 168] [May 1736

श्री

पुा। राजश्री चिमाजीपंत

आपा गोसावी यासी

विनंती उपर राजश्री रायाकडील वर्तमान लिा। ते कळों आले. येैसियांस उतरेकडील मनसबियानुरूप तिकडे छावणीचा विचार जाला तरी चिरंजीव आपांविषई राजश्री रायांस लिहिलें पाहिजे. मातुश्री बाई येरुलास आली. आठाचो रोजी पुणियांस येतील म्हणोन लिा।. येैसियास आपले लिा। प्रो। श्रीची यात्रा सिधी करून पुणियास आलीच असतील. पुणियास आलियानंतर संतोषवृत लेहून पाठविले पाहिजे. विशेष काये लिहिणे. कृपा केली पाहिजे, हे विनंती.

¶*An inquiry regarding Peshwa's mother who is returning from her pilgrimage.*

No. 169] [*21-6-1736 ?*

श्री

श्रीमंत राजश्री पंत प्रधान
स्वामीचे सेवेसी

विनंती सेवक जिवाजी गणेश[1] साष्टांग नमस्कार विनंती. येथलि वर्तमान ता। छ २२ सफरपर्यंत स्वामीचे कृपेकरून यथास्थित असे विशेष. पा। आकोलें रा। विठोजी थोरात दिनकरराव यांजकडे सरंजाम आहे. त्यास तेथे कमाविसदार आमलास पाठविला आहे. त्यासी कोण्ही कजिया करील तरी त्यास ताकीद करावी, याविसीं स्वामीनी राजश्री हरी दामोदर यांस आज्ञा केली होती. त्यास मारनिले लस्करांत स्वारी समागमे आहेत. प्रस्तुत मातुश्री उमाबाई दाभाडे बाहेर निघाली. त्याणी सुरतसिंग जमातदार जमावसुधा पा। मजकुरीं पाठविले आहेत. ते परगणियांत धामधूम करितात. कमाविसदारासीं कटकट करणार म्हणून वर्तमान आले त्यावरून स्वामीस विनंती लिहिली आहे; तरी त्यास तंबी करावयास शंभर राऊत पाठवावयास आज्ञा केली पाहिजे व मातुश्री उमाबाई यांसहि पत्र पाठऊन त्याजकडील राऊत ऊठोन जात तो अर्थ करणार स्वामी समर्थ आहेत. स्वामिकडील कमाविसदारावर त्यांचा शह न पोहचे ते करणार स्वाम खावंद आहेत. विदित जाले पाहिजे हे विज्ञापना.

¶*Jiwaji Ganesh complains to the Peshwa that Umabai and her servants are troubling the Kamavisdar of Paragana Akole which is given in grant to Vithoji Thorat for maintenance of troops.*

No. 170] [*8-9-1736 ?*
छ २४ जावल

श्री

तीर्थरूप राजश्री राऊ व तथा
राजश्री अपा स्वामींचे सेवेसी

अपत्ये महादाजी अंबाजी कृतानेक साष्टांग नमस्कार विनंती येथील कुशल ता। छ १३ जमादिलौवल पावेतों स्वामीचे आसीर्वादे वर्तमान येथास्थित असे विशेष. कृष्णाजी मोरे हुजरे याणे वर्तमान हुजूर राजश्री स्वामीपासी सांगितले,

---

१ खासगीवाले.

कीं आपण रा। पांडुरंग नाईक जुनरकर याजपासी कर्ज नख्त रुपये येक हजार व कापड येक हजार रुपयाचें घेतलें, आणि राजश्री बाबूराऊ दाभाडे सेनाखासखेल यास दिल्हें. त्यापैकी पाडाव नाईक यास नख्त हजार रुपये वारिले. बाकी हजार रुपये कापडाचे राहिले, त्यास याणें हजार रुपये सेनाखासखेल याजपासी मागितले. त्यास त्याणी नेम केला की मातुश्री उमाबाई नबापुरास गेलियावरी देऊ. त्यावरी आपण पैकियाबदल नबापुरास जाणार होतो. पैका तेथून आणू याचे वारावे यैसे होते. प्रस्तुत हरकत नाईक मारानी केली जे राजश्री बापूजी मेघशाम याजपासी वर्तमान सांगून मजला धरावयास माणसे घातली व घरी चौक्या बसविल्या. घरी टिपऱ्या माणसास घालून घोडी पिढी व माणसे याचा अनर्थ मांडिला आहे आणि वस्तभाव घेतली. कुडक्याची जोडी येक व चिरा येक व आंगडे वगैरे वस्तभाव घेतली. इतका आपणावरी नाहक जुल्म रा। बापुजीपंती केला आहे, त्याचें पारपत्य महाराजानीं केलें पाहिजे म्हणून सांगितले, त्यावरून राजश्री स्वामीनी आज्ञा केली कीं याचे घरची चौकी उठऊन याची वस्तभाव घेतली असेल ती याची यास देवणे; आणि याच माणसास घरी उपद्रव द्यावयास प्रयोजन नाही. कृस्णाजी मार नबापुरास जाऊन पैका वसूल करून आणि तोवरी यास तगादा करावयास प्रयोजन नाही. म्हणून आज्ञा केली त्यावरून हें पत्र स्वामीस लिहिले आहे. तरी रा। बापूजीपंतास आज्ञा करून यास तगादा होऊ न द्यावा. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶*Mahadaji Ambaji communicates to the Peshwa and Chimaji Appa an order issued by the King asking Bapujipant to desist from troubling Krishnaji Dabhade who has taken a loan from Pandurang Naik of Junnar and advanced it to the Dabhades. The paper is interesting in shewing what trivial complaints from personal servants Shahu used to entertain.*

No. 171] *[10-10-1736 ?*

पा। छ १९ जाकर

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री राऊ तथा
राजश्री आपा स्वामीचे शेवेसी

विनंति राजश्री फत्तेसिंग बावा व राजश्री प्रतिनिधि याचा स्वारीस जाण्याचे सिधांताचे वर्तमान पहिलें आपल्या लिहिलें आहे त्यावरून विदित जाहाले असेल. प्रस्तुत राजश्री नारबा व राजश्री रामाजी[1] दामोदर आले, यैसियासी राजश्री

१ फतेसिंगाचा कारभारी, उपनांव गाडगीळ.

नारबावाच्या चित्तात कांहीं या उभयतानीं बाहेर निघावे यैसे नाहीं. निमित्य कीं हे कर्नाटक प्रांते जातील आणि कुल राजकारणे व त्या मुलकचा तालुका त्याजकडे लागेल. यस्तव त्यांचे जाणे न होय तरी उत्तम. निजामउल्मुल्क याचा शह टळला आगर त्याचा आपला येक विचार जाहाला तर राजश्री कुसोजी व येसाजी भोसले यासी घ्यावे आणिक टोल्या टोल्या फौज एक दोन चव्हाण व संभुसिंग व सोमवंशी ऐसे येकत्र करावे आणि आपण जावे, यैसा विचार बावाचा आहे. यास्तव उभयेताचा विचार जाहाला आहे हा मोडावा, व राजश्री सुमंताचा विचार तर हे कोणीहि दक्षिण प्रांतास न जात आणि निजामन-उल्मुल्क गेला तर आपण मात्र जावे आणि इकडील उपर शब्दीं दाखऊन जे साधेल ते साधावे यैसा विचार आहे. राजश्री रामाजी दामोदर याच्याहि विचारांत हे गोष्ट येत नाहीं. कांकीं बाहेर निघोन पांच चार लक्ष रुपये कर्ज करावे, फौज ठेवावी आणि आपले फौजेनें राजश्री प्रतिनिधी साजरे करावे. बरे ते तऱ्ही आपल्या विचारें वर्ततील तरी हाहि अनुभव एक दोन वेला कलला आहे. यासी येथें मात्र मनमानेसारखे खरे लटके बोलोन घेऊन जातील आणि तेथें गेलियावर स्वछंदेकरून मनसबे करितील. हा विचार कांहीं उत्तम नाहीं. उगेच कर्ज-दार व्हावे आणि त्याचे स्वाधीन वर्तोन घरास यावे हें उत्तम नाहीं. ऐसा विचार दिवाणाचा आहे. तदनरुपे राजश्री फत्तेसिंग बावास सांगितले. सा(रां)उष त्याचा जावयाचा सिधांत सत्वरीच जाहाला होता, त्यास विचार पडला. हे अद्याप राजश्री स्वामीस जावयाविसी पुसिले नाहीं. घरचे घरीच उत्थाटहि जाहाला व उपशमहि होतो आहे. स्वामीस विदित व्हावे यास्तव लिहिले आहे. राजश्री रामाजी दामोदर यासी राजश्री प्रतिनिधींहीं बोलाविले होते. त्यास बहुता-प्रकारे ममतापुरस्कर भाषण केले कीं तुम्ही आमचे अहां. राजश्री फत्तेसिंग-बावास उत्तेजन द्यावे, बाहेर निघावे, फौज मोडली व घरी बसल्यानें कोणी पुसतो यैसे नाहीं. मुलकांत जावे, चार रुपये मेलवावे, फौजेची उस्तवारी करावी, लौकिक करावा, यांत उत्तम आहे यैसे कित्येक तपसिले भाषण केले. त्याचे उत्तर दिवाणानीं दिल्हे कीं आपण विचार सांगितला हा उत्तम, परंतु आजी बाहेर निघावे तेव्हां चारपांच लक्ष रुपये कर्ज करावे, फौज ठेवावी, मातबर फौज असल्याविना बाहेर निघालांत त्याचे सार्थक काये व कित्येक लोकांचे व सरदारांचे मुद्दे कबूल करावे, सर्वस्वास उदार होऊन फौज जमा करावी, मुलकांत जाऊन द्रव्य मिळेल न मिळेल हे कांहीं कलत नाहीं. तथापि उदेग करावा, फलदाता परमेश्वर ऐसे म्हणावे, त्यास आम्हास काये ? आम्ही सिपाई. राजश्री स्वामी तैसेच.

---

१ शाहूचे रक्षापुत्र.

तुम्हीं अम्हास, त्याणी उस्तवारी करावी आणि आपण कां न करावी? तरी कोंकणतळ हाटी (?) व कन्हाड प्रांतीं पांच गांव त्यास देऊन समजाविसी करावी आणि बराबर न्यावे ऐसे बोलिले. त्यावरून प्रतिनिधि बहुत श्रमी जाहाले. त्यावर रामाजीपंत बोलिले कीं बरे आम्ही फार बोलिलो ऐसे आपणास वाटले असिले तरी कांहीं तोडमोड करणें ते करावी परतु केवळ कांहीं दिल्याविना राजश्री फत्तेसिंगबावाजी समजावीस होत नाहीं ऐसे बोलिले. जालें वर्तमान स्वामीस विदित व्हावे यास्तव लिहिले असे सेवेसी श्रृत होय हे विज्ञापना.

पैवस्ति छ. १९ जमादिलाखर

¶*Letter to Bajirao from Purandare communicating how Pratinidhi's plans of leading an expedition into the Karnatak have met with disapproval at Shahu's Court.*

No. 172] [*11-11-1735*

श्री

श्रीमंत राजश्री राऊ स्वामीचे सेवेसी

पोष्ये बाजी भिवराऊ कृतानेक सां नमस्कार विनंती येथील कुशल ताा छ ९ रजब जाणून स्वकीये ल्याहावयासी आज्ञा केली पाहिजे विशेष. काली छ ८ रजबी मौजे नांदगाव साकोरे येथील मुकामी स्वामीचें पत्र आले त्याचे प्रतिउत्तर स्वामीस लिहिलें. त्यात आजीचा मुकाम मलगावचा करून गीर नदीवरी राहातो म्हणून लिहिलें आहे; परंतु मागती विचार केला की स्वामी मागें राहिले आपण पुढें जावें ऐसे * * * * * * * वरींच * * * * नारबावाचा गाव आम्ही उदंड ताकीद केली तरी लस्करचा मुकाम लेकाचे लस्कर बापाचे गावीहून जाऊ नये याकरिता तेथून कूच करून पंचनदी म्हणून नदी नांदगावीहून पचमेस आपले लस्करच्या रोखे दीड दोन कोस मौजे पिपहाले पाा निबाईत येथें मुकाम करून राहिलो आहो. उदईक कूच करून मलगाव उजवा टाकून गीर नदीवरी मुकाम करून राहून. स्वामीचे लस्कर मालेगावी येऊन राहिल्यावरी जैसी आज्ञा येईल त्याप्रमाणे वर्तणूक करून. बहुत काये लिहिणे कृपा लोभ असो दिल्हा पाहिजे हे विनंती.

¶*Baji Bhivrao writes to Bajirao Peshwa about his movements.*

No. 173] [*8-11-1736*

श्री

सुदर रामजी काा वाई

स्वस्ति श्रीराज्याभिषेक शके ६३ नलनाम सवत्सरे कार्तिक बहुल प्रतिपदा इदुवासरे क्षत्रियेकुलावतेस श्रीराजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी देशमुख

देशपांडे पा सुलतानपूर सा नंदुरबार प्रा खानदेश यासी आज्ञा केली. ऐसीजे. साहोत्रियाचे वतन राजश्री नारो शंकर सचिव यास दिल्हें होतें. ते मृत्यु पावले. हाली त्याचे पुत्र राजश्री चिमणाजी नारायेण सचिव याचे चालवणें अवश्यक जाणोन याजवरी स्वामी कृपाळु होऊन पूर्ववतप्रमाणे साहोत्रियाचे वतन यास अजरामऱ्हामत करून दिल्हें असे. तरी तुम्ही पा मजकुरचा चौथाईचा आकार देखील जकात व कमाविस बाबा होईल त्यापैकी दर सदे साहोत्राप्रो पाडित मारनिलेकडे वसूल सुरलित देणे. जाणिजे लेखनालंकार

रुजू सुरू	संमत	सां	संमत
निवीस	सुमंत	मंत्री	सरकार
बार सुद	सुरू सुद	बार बार	बार बार

¶*King Shahu renews the grant of Sahotra in the name of Chimnaji Narayan, son of Naro Shankar, on the latter's death.*

No. 174] [*16-11-1736*

पौ छ ९ साबान

श्री

श्रीमंत राजश्री पंत-
प्रधान स्वामीचे सेवेसी

विनंती आज्ञाधारक येसाजी बावाजी चौकी इसरवाड कृतानेक सा नमस्कार विनंती ताा कार्तिक वदी ९ पावेतो सेवकाचे वर्तमान येथास्थित आसे विशेष. राजश्री बाबुराऊ दाभाडे सेनाखासखेल याणीं आपलें घर इसरवाडास लुटिलें होतें. त्यावरून स्वामीची पूर्वी पत्रें खलोजी जासुदासमागमें पाठविली होतीं. तेसमई येथें फौजेचा गवगवा पडला होता याजकरितां जाबसाल न होये. त्यावर हली स्वामीची ताकीदपत्रें सादर जालियावर निकाल करून दिल्हा. गला वगैरे वस्तभाव याची निशा प्रा रायेपुरचे जमिदाराकडून करविली. स्वामीच्या प्रतापेकडून निकाल निघाला. सविस्तर खलोजी जासूद जबानी सांगता श्रुत होईल. स्वामीची आज्ञा होती कीं जासुदास रुपये १० दाहा देणे, आज्ञेप्रमाणे पावते केले. सेवेसी विज्ञाप्ति.

¶*Yesaji Bawaji of Isarwad writes to the Peshwa that a complaint against Baburao Dabhade has been satisfactorily decided in his favour.*

No. 175] [*20-11-1736*

श्रीराम

राजश्री बाजीराव पंडित
प्रधान गोसांवी यासी

सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य श्रा यशवंतराऊ दाभाडे सेनापति दंडवत विनंती उपरी. येथील कुशल जाणौन स्वकीये लेखन करीत

असिलें पाहिजे विशेष. आपले वारीसिंगवे येथील मुकामीचें पत्र छ २४ रजबचे आलें, तें येथें छ २६ मिनहूस प्रविष्ट होऊन भावगर्भ कलों आला. मजल दरमजल कोंकणबारीनें उतरोन धुळ्याचे रोखे येतो. उभयेपक्षीं भेटीचा योग घडे ते करावे म्हणोन लिहिलें तें कळले. यैशास राजश्री संभाजी भोसले व रा विसाजी भिकाजी आले आहेत. त्यांच्या मुखवचने आद्यंत निवेदन जालें. याजउपरी आपला मुकाम कोठे आहे, आम्ही कोणत्या रोखें यावे ते लिहिले पाहिजे; त्यासारिखे आम्हीहि स्वार होऊन येतो. जाणीजे रा छ २७ रजबु बहुत काय लिहिणें, लोभ असो दीजे हे विनंती.

¶*Yeshwantrao Dabhade in his letter to the Peshwa inquires of the latter's whereabouts and wants to know where he should meet.*

No. 176] [*24-11-1736 ?*

नकल

श्री

सेवेसी विज्ञापना ताा छ १ साबान मौजे दानपूर पाा धाडरोख जाफराबाद मुाा लस्करपर्यंत वडिलांचे असीर्वादेंकरून सुखें असो विशेष. नवाबसाहेब बुनगियांत आले छ ३० रजबी कूच केलें. भापकरास राजश्री जिवाजी पांढरे यानी लुटिलें. भापकर पांच स्वारानसीं पंढरपुराअसपास गोग्रहण करीत चालिले होते त्यानी येऊन मोडून लुटिलें. भापकराचे पुत्रास जखमा लागल्या आहेत. जिव रक्षून पिता पुत्र पळाले. राजश्री सुलतानजीराव निंबाळकर पांच कोसावर उतरले आहेत. त्यास सांडणीस्वाराबरावर आज्ञा केली कीं जेथें त्रुण पुस्कल लागेल तेथे तुम्हास दर्शनास बोलाऊं. शैन्यापलीकडे दाहा कोस उतरले. अंधास बुनग्यापर्यंत समागमे आणिलें होते त्यास आज्ञा दिधली. त्यास आपले अंगावरील येक दुशाल आपले हस्तीं पांघरविली व तीन वस्त्रें बहुत उतम त्याचे घरास पाठविलीं व त्यास शहर औरंगाबादेस जावयास आज्ञा दिधली. अनवरखानाचे शरिरास समाधान पडत नव्हतें यास्तव त्यांस बऱ्हानपुरास जावयास आज्ञा दिधली. यैवज-खानाचे हवेलीसी पाडणे म्हणून सैदलस्करखानास आज्ञा केली आहे व सेखुमालखानास लिहिले कीं तुमचे पित्यास हे हवेली शुभदाईक जाहली नाहीं. तुम्हावरहि हे अरिष्ट आले होते तरी तुम्ही आणके ठिकाणी राहाणे व ते हवेली पाडू देणे. हफीजुदीखान सालेरमोलेरकडे गेले. राजश्री पंत प्रधान नर्मदा उतरले म्हणून वर्तमान असे. येथे आता बातमीचा जोडा उरला (नाहीं). असे आणखी जोडे येतील तर उतम आहे. सेवेसी श्रुत होयें हे विज्ञाप्ति.

¶*The letter giving news from the Nizam's Camp refers to a petty quarrel between Pandhare and Bhapkar and in addition mentions some orders issued by the Nizam to several of his Sardars.*

No. 177] [26-11-1736 ?

श्री

श्रीमंत महाराज श्री देव
स्वामीचे शेवेशी

चरणरज बाजीराऊ बलाळ साष्टांग नमस्कार विनंती. स्वामीचे कृपेकरून मार्गशीर्ष शुध पंचमीपर्यंत कुशाळ असे विशाष. राजश्री गोपाळ उधव यास यावर्षी धंदा अनकूल जाला नाही यास्तव समागमे स्वारीस घेतले.आहेत. याणी लोकाचे कर्जवाम देणे आहे. यास्तव कर्जदार घरी उपद्रो देतील येशास याचे सर्वप्रकारे अगत्य स्वामीस आहेच परंतु स्मरणार्थ लिहिले आहे. कर्जदाराचा तगादा याचे घरी न लागे ते करायासी स्वामी समर्थ आहेती. सेवेसी श्रृत होय हे विज्ञाप्ति.

¶*The Peshwa requests the Deo of Chinchvad to see that the creditors of one Gopal Udhao do not harass his men at home in his absence when he is accompanying the writer in his campaign.*

No. 178] [पो 30-11-1736

छ ७ शाबान.

श्रीशंकर.

राजश्री चिमणाजी पंडित गोसावी यांसी

ऽ सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत रोजमान्य श्रा सुलतानजीराऊ निंबालकर दंडवत विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये कुषललेखन करीत गेले पाहिजे विशेष. चिरंजीव दुर्गाबाईचे लग्न मार्गसीर्ष वद्य पंचमी शानिवारी नेमस्त केले आहे. तरी गोसावी यानीं सहपरिवारें येऊन मंडप शोभिवंत केला पाहिजे. बहुत काय लिहिणे, कृपा असो दिल्ही पाहिजे, हे विनंती .

¶*Sultanjirao Nimbalkar invites Chimaji Appa to the wedding ceremony of his daughter Durgabai.*

No. 179] [12-12-1736 ?

पौ छ २१ साबान

श्री

राजेश्री चिमणाजी पंडित गोसांवी यांसी

ऽ सकलगुणअलंकरण अखंडितलक्षुमीअलंकृत राजमान्य श्रा फतासंग भोसले दंडवत विनंती येथील कुशल जाणऊन स्वकीये लेखन करीत असावें विशेष.

आपण पत्र पाठविलें तेथें लिहिलें कीं, सदाशिव दामोदर याच्या मामाल्यास कोण तो परियाय आपण लिहावा, आपले वचन प्रमाण, वचनास अंतर नाही, ऐसें द्विवार त्रिवार हेच गोष्टी लिहिली. अशास आम्हाकडून वचनास अंतर पडेल न पडे हें मनोमन साक्षच असेल. त्याहिमध्यें केवळ वचन आमचें आपल्यासी जाहले अगर रा आवजी कवडे यांसी तऱ्ही जाहालें आसते आणि वचनास अंतराय होता तेव्हा आपण लिहिलें हे उचितच होतें. तो प्रसंग काही जाहला नाही आणि आम्हासहि हा मामला अंवगत नाही. असें असोन लिहिलें याजवरून अपूर्व भासलें आशास आपला आमचा स्नेह अकृत्रिपणें वर्तत आला आहे. त्यामध्यें किल्मिश नसावें (हा) उत्तम पक्ष आहे. त्याहींवर चाकर कार्याचा म्हणून ठेविला, कार्याचा नव्हे दूर केला, या गोस्टीस केवळ उभय पक्षीच्या स्नेहास विपर्यास यावा हे गोस्टी उत्तम आहे ऐसी नाही. या उपरी आवजी कवडे यांस परिछिन्नवादे पत्र लिहून आम्हाकडील मुलकांत खलेल न करीत असे केलिया स्नेह दिन प्रतीनें अभिवृधच आहे. यावरी आपण सूज्ञच आहां. आत्मकार्यावरी द्रिष्टी देऊन मैत्रीस वैशंम्य योजावे हे जाणतेपणास उचित नाही. जाणिजे छ १९ शाबान बहुत काये लिहिणें लोभ असो दीजे. आवजी कवाडियास पत्र देवावे ही (विनंती)

¶*Fatesing Bhonsle to Chimaji Appa, declaring that Sadashiv Damodar was employed by the writer and he had every power to dismiss him. This should not interfere with their cordial relations in any way.*

No. 180] [*1736 ?*

[आरंभींचा मजकूर फाटला आहे.]

घाबरे आहेत. आपणहि राणाजीच्या सरहदेवर जाऊन बसतील. आबेर (अंमेर) जयपुरी कोणास ठेऊन निघणार. आपण आलो म्हणून यैसे लिहितील. कोठे फौज आली यैकले तेव्हा जीव ठिकाणास येईल; तोपर्यंत राज्याची फौज मिळेल. त्यात गेलियावरी चित स्वस्थ होईल. राजश्री बाबाहि येऊन पोहचले. आजी उदिया जयपुरी दाखल होतील. आपण तो घोडियानसी निघाले तेव्हां पत्रें लिहिली. मागून हती वगैर सरंजाम येऊन पोहचले. तेथून निघोन राणाचे हाडोदेंस येऊन पोहचले. आज उदिया येऊन पोहचतील. चौ दिवसा येऊन पावतील. मूळ सुखरूप आवये आले. बजिनस राजश्री बाबाचे पत्र पाठविले आहे त्याजवरून विदित होणार. राजश्री धोंडाजीपंती पत्र लिहिले त्याजवरून विदित होणार हे विनंती.

¶*This refers to Jaipur and Northern India. The letter being mutilated it is difficult to fix it in time and circumstance. Dhondajiram was Maratha agent at Jaipur during Nadir Shah's invasion.*

No: 181] [1736 ?

श्री

सेवेसी विनंती. रात्री स्वामीस विनंती केली आहे त्या प्रा सुरज उजवी घालून जावे यात सर्व गोष्टी उतम आहेत. सवाईजी दूर पडतात त्याचा मुलुक वाचतो. येथून ग्रहस्त त्याजकडे गेले आहेत त्याची प्रतेस्ठा राहेल. ज्या कार्यासाठीं गेले आहेत त्या कार्याचा विचार होणे तो होऊन उभय पक्षी समाधान राहेल. राये नारायेणदास समधान पावले येसे आहे. यात स्वामीच्या चितास येईल ते उतम आहे. आम्हास गोष्टी सुचली ते सेवेसी विनंती केली आहे हे विनंती.

¶*The writer suggests that the Peshwa should take an easterly route so as not to molest the territory of Sawai Jaysing.*

No. 182] [1736

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री
आपा स्वामीचे सेवेसी

विनंती उपरी. राजश्री स्वामीच्या पत्राचे उतर लेहून पाठवावे की, राजश्री रामचंद्र हरि याचे व यांजकडील लोकाचे कबिले नोदणीस वगैरे गावी होते याकरिता येथून गेले आणि राजश्री संभाजी राजे यानी पत्र महाराजास पाठविलें. माहाराजानीं आम्हास आज्ञा केली. त्यावरून पाच स्वार व कारकून मानिलेकडे पाठविला आहे. रामचंद्र हरि जमावानसी उठोन येतील. याप्रमाणे पत्र लेहून पाठविले पाहिजे. स्वामीनी आगत्यरूप राजश्री रामचंद्र हरि व फौज आगत्य आणविली पाहिजे. सेवसी श्रुत होये विज्ञापना.

¶*King Shahu asks Chimaji Appa to recall Ramchandra Hari with his forces from the territory of Sambhaji, King of Kolhapur.*

No. 183] [1736 ?

श्री

श्रीमंत माहाराज राजश्री आपा
स्वामीचे शेवेसी

आज्ञाधारक राघो कृष्ण कृतानेक सीरसाा नमस्कार विज्ञापना. विनवावया प्रार्थना यैसीजे. स्वामीचें आज्ञापत्र आलें तेथें आज्ञा केली कीं, राजश्री आवजी कवडे यास आज्ञाकर्तव्य ते केली आहे, तरी तुम्ही स्वार होऊन त्यास सामील

होणें. त्यास आज्ञेप्रमाणे स्वार होऊन कासारबारीनें जातो. आम्ही तर चाकरीस बेउजूर राजश्री आवजी कवडे यासी आहो. पोटास देवणार स्वामी समर्थ आहेत. सेवेसी श्रुत होय हे विज्ञापना.

¶*Ragho Krishna writes to Chimaji Appa that in obedience to an order from him, he starts on his march to join Awaji Kawade*

No. 184] [*1736*

श्री

राजश्री चिमाजी आपा
गोसावी यासी

श्रीसकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्ये स्नो आनंदराऊ सोमवंशी दंडवत विनंती विसेष येथील कुशल जाणोनु गोसावियानीं स्वानंदवैभव लेखने संतोशावाप्ति केली पाहिजे. उपर कृपा करून पत्र पाठविले ते पावोन लेखनार्थ अवगत जाला. भेटीस येणे म्हणोनु लिहिले. यैसियास पूर्वी राजश्री रायानीं पत्र लिहिलें होतें कीं आपण सतरुशीहून आलियावर बोलाऊ तेव्हा येणे म्हणौनु लिहिले होते. प्रस्तुत दोन च्यार दिवस जवलियामध्ये आहो. राजश्री आलियावर भेटीस येऊन. आपणाखेरीज दुसरे आम्हास कोण आहे? वडिलपणे जे आमचे बरे होईल ते करावे. बहुत काये लिहिणे? कृपा लोभ असो दीजे हे विनंती.

¶*Anandrao Somwamsi in his letter to Chimaji Appa gives an explanation for not paying a visit to him.*

No. 185] [*1736 ?*

श्री

राजश्री दादबा[+] दाजी
गोसावी यासी

अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य श्नो आनंदराऊ पवार रामराम विनंति येथील कुशल जाणौन स्वकीये कुशल लिहीत गेलें पाहिजे विशेष. आपलें पत्र पावलें व राजश्री पंत प्रधान स्वामीचें पत्रहि पावलें. सारांश गोष्टी राजश्री बाजी भिवराऊ यांची रवानगी राहिली म्हणोन लिहिले; तरी

+ मल्हार तुकदेव पुरंदरे.

आम्हासी मान्य केले होते की त्यांस पाठवावें. सहश (?) दोन्हीं मातबर देश तैसा ये गोष्टीचे संकट प्राप्त जालें. सविस्तर वृत राजश्री रायांचे पत्रीं लिहिलें आहे त्यावरून विदित होईल. आम्ही तो स्वार होऊन गेलो. कस्त करावयास चुकत नाही. फलदाता ईस्वर आहे. आपणाकडील वर्तमान वरचेवरी आम्हाकडे पाठवीत गेले पाहिजे. या पत्राची उत्तरे सत्वर आम्हाकडे पाठविजे. जामुदास अंतर पडे ते न कीजे. गंगातीरी पावेत ते कीजे. बहुत काये लिहिणे? कृपा असो दीजे हे विनंती.

¶*Anandrao Pawar writes to Dadoba Daji that he set out on his march and regrets Baji Bhivrao not being sent for his aid.*

No. 186] [1737?

[पहिला बंद गाहळ.]

चा आहे. मनसुबा खराच आहे. ते तो स्वामीनी केलाच आहे. महमदखान बंगस पातशाचे तरफेने खानदवरानी पाठविले. त्यानी रा सवाईचे फौजेचा मोहला घेतात वगैरे फौज पाहतात. येक विचार हाहि आहे की आपले लस्कर फिरून माघारे चालले म्हणजे बंगस आपल्या गावास जाईल. रा राजामलहि जयेपुरास जाईल. आपल्या जायाचा मार्ग लक्षितात. उभयेता तो तिलपतेवर आहेत. तेहि मार्ग लक्षितात. स्वामीची फौज फिरता आपल्या ठिकाणास जातील. येथे वर्तमान की फौज फिरून देसास जात आहे. राजामलजी आम्हास म्हणो लागले जे तुम्ही आपलेविसी लिहिणे. रा म्हणतील राहणे जाणे त्याप्रमाणे वर्तणूक करणे त्यावरून विनंती लिा तर उतर पाठविले पाहिजे.

¶*The second sheet of a letter referring to the movements of Bangash and Sawai Jaysing.*

No. 187] [1736?

श्री

सा नमस्कार विनती उपर आज छ १२ प्रहर दिवस आ... ...

तयार करविली. निजामुदीनाचे दरगाहास जानार. भूपतीहि जानार होतेत परतु राहलेत. परवा छ १४ शुकरवारी भूपति आनी वजीर स्वार होऊन खिजराबादेस येनार आसेत. सरदार दक्षनी त्या दिवसी कूच करून देशास जातील तर सलूक नाही तर युध करनार. युधाक्रात निच्यया

¶*A despatch informing that the Emperor is determined to launch an attack against Maratha troops should they refuse to withdraw.*

No. 188] [1736 ?

श्री

विनंती उपरि. सैद यादगारआली व सेदमहमद अजम याचे पुतणे भावाचे लेख(क?) सैद फैजआली दोन तीन दिवस आम्हाकडे येतात कीं आमचे वरचे आपणासी बोलावें. परंतु प्रसंग पाहून त्यासी सिष्टाचार करून मार्गस्त करीत गेलो. आज त्यास सर्वांस आणून बसविलें, म्हणोन हे आम्हांकडे येऊन बहुत बजिदी करितात कीं आजचा दिवस तसदी न करावी. आज त्यास गावात जाऊं द्यावें. ऐवजाची वाट करून देतो. आम्हीं साफ जाब दिल्हा, परंतु त्यांची बहुत बजीदी आहे, यास्तव आजचा दिवस त्यास तसदी न करावी, ताकीद करावी. उदेक निर्गम करून देतील. उदेक निर्गम न करीत तर आपलें फल पावतील, परंतु आज केवल त्याचे आबरू न घ्यावी. आजची तसदी मना करावी. आम्हीं लिहिलें म्हणोन आज तसदी न केली असें त्यासहि कलावें; उदईक आपले विचारास येईल तें करावीं. सरकारकामाविसीं आम्ही ल्याहावेसें नाहीं. परंतु याचे बजिदीकरितां लिहिलें असे. आम्हाकडे आले. आम्हीं लिहिलें म्हणोन त्याजवरही बेमरजी न कारितां आजचा दिवस तसदी मना करावी. कललें पाहिजे. विशेष काय लिहिणें. लोभ कीजे. मोघम चौकी ठेवावी उदेक जें करणें तें करावें हे विनंती.

¶*The writer pleads to his superior to stop persecuting Said Yadgar Ali and Said Faiz Ali for a day more. They promise to adjust the matter within a day.*

No. 189] [April 1737

श्री

शेवसी विज्ञापना, राजश्री जगतराजजी व सभासिंग ऐसे आपले फौजेनसी आम्हाजवळ आहेत. हिमतराऊ सैदाच्या कोठड्यापर्यंत समागमे होते. आम्ही पुढें अल्यावरी ते मागें राहिले. आपल्या मुलकांत आहेत. राजश्री हिरदेसा मोतुमोव्हास आहेत. विदित जाले पाहिजे. भारतीचंद उभयता राज्याचे सावत्रभाऊ, लष्करांत आलेच होते. त्यांस बरें वाटत नव्हते म्हणोन पाढोरचे मुकामीहून घरास गेले. तेथें फारच बरें वाटेनासें जाले आणि देवाज्ञा जाली. त्याचे स्त्रीनें अग्निप्रवेश केला. भारतीचंद बरे शहाणे माणूस होते. जगतराजजी यांचा लोभ त्याचेठायीं विशेष होता. यास बहुत श्रम जाहले. याचे वर्तमान कळावें म्हणून लिहिलें असे हे विज्ञापना.

¶*Baji Bhivrao reports the death of Bharatichand, the step-brother of Sabhasing and Jagatraj.*

No. 190] [1736

श्रीशंकर

पुरवणी राजश्री बाजीराव पंडित प्रधान
गोसांवी यासी

विनंती उपरी राजश्री स्वामीचे आज्ञेवरून नवाब निजामनमुलुक याचे मुलाजमतीचा[१] प्रसंग राजश्री आनंदराव पंडित सुमंत याचे विद्येमानेकरून संपादिला. येशास नाचणगावावरी राजश्री सुलतानजी निंबालकर याकडे हती व घोडे मालमालियेत गेली आहे ते फिरून आह्मास प्राप्त व्हायचा आपण अभिमान धरून राजश्री स्वामीस विनंती करून येक पत्र नवाबास व येक पत्र राजश्री राव सुमंत यास व दोघे हुजरे येणेप्रमाणे अविलंबे पाठविलियाने बिसाद सारी येईल. येविशी विस्तारे ल्याहवेसे नाही. आपले पदरीचे पूर्वीपासून आहो. आपले आज्ञेनरूप वर्तणूक करून. सुज्ञाप्रति विशेष काये लिहिणे हे विनंती.

¶*A Sardar requests Bajirao to intercede on his behalf with the Nizam to get back the writer's horses and elephants taken away by Sultanji Nimbalkar.*

No. 191] [1736-37 ?

श्री

पुरवणी श्रीमंत राजश्री पंत-
प्रधान साहेब साहेबाचे सेवेसी

विज्ञापना. आम्ही गंगातीर प्रांतें आलो तो राजश्री आपाजी सोमंत्रसी सरलस्कर यानी तीन च्यार हजार फौज जमा करून सोनपेटेवर येऊन कजिया केला आणि तैसेच धामधूम करीतच खंदार प्रांतें व नांदेड प्रांते जाऊन मुलूक चारून घासदाणे घेतले. निर्मल प्रांतापावेतो जाऊन माहूर प्रांतें आले. गत-वरसी राजश्री रघोजी भासले याचे फौजेसी व सरलस्करासी हरशामर्श जाला होता. त्यास राजश्री रघोजी भोसले याजकडील फौज राजश्री जानोजी भोसले व निंबाजी वंझाल व तुलजोपंत व करंडे पांच सात हजार येऊन दारविन्यांसी बेशकरायाचे मोर्चे लाविले. बेशकराऊ तो माहूरी होता. त्यास माहूरचा मोगल अबदूल बादीखान यैवजखानाचा लेक बेशकराऊ यैसे हजारा स्वारानिसी सरलस्करास सामील जाले व लक्षुमण गावडे व सेकोजी सावंत हेहि सरलस्करासमागमे होते. यैसे येकत्र होऊन राजश्री रघोजी भोसले यांचे फौजवर चालोण गेले. दारविया-

१ भेटीचा.

पासून साता कोसावर गेलियावर राजश्री रघोजी भोसलें यांची फ़ौज मोर्चे उठऊन तेहि पुढे चालोण आले. कसबे चिंचोलीवर युध्यप्रसंग जाला. राजश्री रघोजी भोसले यांचे फौजेणें सरलस्कर व बेशकराऊ व मोगल यांसी माघारें सारून गावात घातलें आणि भोवताले कोंडून उभे राहिले. मग सरलस्कर यानी सलूक केला. माहूरकर मोगलाणे व बेशकराऊ यानीं पडली घोडियाचे व माहुरचे मामलेतीचे रुा पाऊन लक्ष देऊन ते माहुरास गेले. सरलस्कर वासीम परगाणियांत आहेत. राजश्री रघोजी भोसले यांची फौज तो वराड प्रांते गेली आहे. सेवेसी वर्तमान कलावे म्हणून लिहिले असे. वालकोंडकर मकरबखान गतवरसी मृत्य पावला आहे, त्याजपासी खजाणा आहे, याजकरितां नवाबसाहेब वालकोंडियावर गेले आहेत. रोज युध्येप्रसंग होत आहे. राजश्री सुलतानजीराऊ निंबालकर व जानोजीराऊ निंबालकर हे उभेता राजश्री रघोजी भोसले यांचे फौजेवर व राजश्री सरलस्करावर रवाना केले आहेत ते जोडी परल्या पूर्णेचें कांठीं अवंधनजीक मुकाम करून राहिले आहेत. माहुरचे मोगलाचें कुमकेस बक्षीस वगैरे व राजश्री मालोजी नाईकाचे पुत्र व बहिरजी सरगर यैसे पांच हजार रा केले आहेत ते माहुरास दाखल जाले आहेत. माहूरकर मोगल व ते येकत्र होऊन भाम राजश्री कान्होजी भोसले यांची जागा तेथे जाऊन ते जागा हस्तगत करणार आहेत व आणिक जागा जागा ठाणी कान्होजी भोसले यांची आहेत ते कुल घ्यावी हा मनसुबा आहे. सेवेसी श्रुत होये. वालकोंडकर तो अद्याप सलुकावर येऊन भेटत नाहीत. मकरबखानाचा भाऊ नबीसाहेब आहे तो दोन हजार फौज दखणी व पांच हजार प्यादा वगैरे संरजाम करून बैसला आहे. गावापासोन च्यार कोसपावेतो पाणी नाही. चऊ कोसावरून झुंझास फौजा जातात. निरमलकर येलमी नवाबास जाऊन भेटले. तमाम फौजा वलकोडियावर जमा होऊन जाणार आहेत. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶*News of a heavy engagement between Raghuji Bhonsle and the Sarlashkar at Chincholi is communicated to the Peshwa by Avji Kavde in whose hand the whole letter is written. The writer was present in the action. This episode is quite a new addition to history.*

No. 192] [*11-1-1737*

पौ छ १९ सवाल

श्री

श्रीमन्माहराज राजश्री

आपासाहेब स्वामीचे सेवेसी

विनंती सेवक राणोजी सिंदे कृतानेक विज्ञापना. सेवकाचे वर्तमान ताा छ २० रमजान मुकाम भेलसे स्वामीचे कृपावलोकनेकरून येथास्थित असे विशेष.

माहराज राजश्री पंत प्रधान स्वामीचे आगमन सेनेसहवर्तमान या प्रांते होऊन सेवकास दर्शनलाभ छ १४ रमजानी मुकाम मजकुरी जाला; तेणे करून संतोश जाला. वरकड साकल्य वृत्त श्रीमंतानी आपणास लिहिले असेल, त्यावरून अवगत होईल. सेवेसी श्रुत होय हे विज्ञाप्ति.

¶*Ranoji Sindia informs Chimaji Appa of the arrival of Bajirao at Bhelsa and of the writer's meeting with him.*

No. 193] [*14-1-1737*?

छ २२ रमजान

श्री

अपत्यें चरणावरी मस्तक ठेऊन सां दंडवत प्रा विनंती ता छ ९ शाबान पावेतो वर्तमान कुशल असे विशेष. आशीर्वाद पत्र पा ते प्रा होऊन समाधान जाहालें. लोकांस पोटास मात्र तूर्त देणे, मागाहून बेगमी करून पाठऊनू म्हणोन आज्ञापिले, तरी बेगमी सत्वर होऊनु आली तरी उतम आहे. वरकड सविस्तर रा आणाजी नाचें पत्री लिा आहे त्यावरून विदित होईल. सौं उभयता मातुश्रीनी ब्राम्हण बाइको खुद मजकडेस पाठविली, तिजबराबरी निरोप सांगेन पा जे तुम्ही या प्रांती येऊन उपद्रव केला येणेकरून आम्हास हे अवस्था प्राप्त जाहाली. या उपरी विचारेकरून आमचा सुटकेचा अर्थ करिता की नाहीं तें आम्हास साफ सांगोन पाठवणे. त्यासारिखा आम्ही दखला (देखला) विचार करून. याउपरी आम्हास कल सोसवत नाही; आणि आमचा सुधा विचार दिसत नाहीं. तुमच्या उतराचा मात्र मार्ग पाहातो म्हणोन. त्यावरून आम्ही उभयतास बहुत प्रकारे धीर भरवसा देऊन सांगोन पा तुम्ही उतावली करून भलती गोष्ट कराल तरी न करणें. तुम्हास तीर्थरूपांच्या पायाची शफत असे. आम्हीहि विचारेच करून जे करणे ते करून. व काही खर्चासहि पाठविले. बाइकोने वर्तमान सांगितलें कीं कानोजी साटम याची गर्दान मारिली. तथ्य वर्तमान भ्रांत नाहीं. जयरामभट म्हणून आमचा ओलखीचा ब्राम्हण ठिकाणाहून बावड्यास आला. त्याणेहि हें वर्तमान साटमास मारिल्याचे सांगितले. त्यास आम्ही येथे आणून खरेखुरे पुसिले. त्याणे आम्हाजवलहि हेच सांगितले. पूर्वीचे राजकारण विध्वंसले. यवनास पुसले इत्यादिक वर्तमान तथ्य भटाने सांगितले. नाइकाच्या समाधानास्तव धातुपोषणार्थ खबरीस माणसे पाठविली आहेत. परंतु वर्तमान खरे यैसा आवर्त मांडला आहे. आंगरा दर्शनास जात नाहीं हे खरे, यैसेहि भट सांगत होता. पुढे लक्ष गोष्टींची गोष्ट जीव सुटोन येत तो विचार हरतऱ्हेने करावा. नाहीतर उपर राहात नाही. आणखी एखादा राजकारणाचा प्रसंग आढला तथा(पि) होऊन

आल्याविना कोण्या तोंडे आपणास ल्याहावा ? गाखजी (?) आम्ही आहो आर्थे-प्राणे सिधीस सजून आला तरी नेऊन ते समई लेहून पाठऊ. परंतु जिवंत आहो तो येत्नास चुकत नाही. येश स्वामीचे आहे. बहुत काय लिहू? कृपा असावी हें विज्ञापना.

¶*This is probably Raghunath Hari's letter to the Peshwa referring to the domestic quarrels of the Angrias. The letter mentions the news of the murder of Satam.*

No. 194] [*16-1-1737*

श्री

श्रीमंत महाराज राजश्री पंतप्रधान
स्वामीचे सेवेसी

विनंती सेवक आज्ञाधारक धोंडो माहादेव कृतानेक सां नमस्कार विनंती. स्वामीचे कृपावलोकनकरून ता। छ २९ रमजान पौष वद्य द्वादसी रविवारपर्वेतो वऱ्हाणपुरी येथास्थित आसो विशेष. राजश्री दिनानाथजी येथून स्वार जाले ते-समई सेवकाने विनंतीपत्र लिहिले होते व कितेक वृत मुखवचने भेटनंती राजश्री दिनाना(थ)जीही निवेदन केले आसावे. राजश्री गणेशपंत कुंटे यांचा अद्याप भोग सरत नाहीं. नवाबाचा परवाना दुसरा व सजावल पाठवावयाची तजवीज येथे रा। दिनानाथजी आसताच अनवरखांजीचे विद्यमाने नेमस्त जाहालें. त्यामागे कितेक लोकानी भरी उभरी घालून सजावल निघू देत नाही. दरम्यानच इशाकिली काढितात परंतु माहाराजांचा प्रताप थोर, सेवकानेहि येत्न करितां आळस करीत नाही. या आठा चौ दिवसांत परवाना व सजावल तयार होऊन रवानगी व्हावीसी दिसते. बऱ्हाणपुरी इतकाच उद्योग धरून राहिलो. याचे साहेतेस श्रीची कृपा व खावंदाचे पुन्य समर्थ आहे. त्याच आश्रयाने तलास व कितेक लोकाच्या दरबारी खुशामती करितो की हरयेक प्रकारे रा। गणेसपंत बमयेकबिले नवाबाचे हजूर येत. येथे आलियानें वाजवी गैरवाजवी निवडोन सुटका होईल. परंतु काही भोगाची जात बाकी राहिली म्हणौन दरबारीहून सत्वर काम होऊन येत नाही. सेवेसी विदित व्हावे म्हणून लिहिले आसे. मुख्य ताम्राचे कूच रमजान आखेर जालिया कूच होणार. मग नर्मदातीर या देवगड चांदियाचे रोखे जावे ऐसीहि बोली आइकतो व सेंभर मुकामे येथेच करून राहावे हेहि चर्चा आहे. जैसे सायंत कळो येईल तैसे मागाहून चांदरात जालियावर सेवेसी लिहून पाठवीन. तूर्त जाले वर्तमान धण्यास कळावे म्हणून लिहिले आसे. सैदजमालुदीखान च्यार पाच हजारानसी खानदेस प्रांते तै केले (?) रावेरीस जाऊन राहिले. फौज जमा होते. राजश्री

आवजी कवडे धुळयाकडे आहेत. तेहि आपले कामकाज जिकडील तिकडे विल्हे लाऊन सावधपणे राहातात. फारसे जाले तर वराड प्रांतेहि कितेक कार्यभाग आहेत ते विल्हेस लावावयासी जातील यैसे दिसते. श्रुत जाले पाहिजे हे विज्ञाप्ति.

¶*A news-letter from the Court of the Nizam, gives his intended movements.*

No. 195] [*8-2-1737.?*

श्री

श्रीमंत राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसी

सेवक बिठल विश्वनाथ सा। नमस्कार विनंती उपरी. येथील कुशल ता। माघ वद्य षष्ठी मंगलवार मु॥ गोन्हे आपले कृपेकरून आमचे वर्तमान येथास्थित असे विशेष. जवारकरानी तमाम रामनगराची खराबी केली. ' फौज घेऊन जवारकर जाऊन गंभीरगडाखाली धरमपुरावर (फौ?)ज बसली आहे. जवारकराबरांबर पाचसे स्वार हजार दीड हजार पायेचे माणूसबा। कोली व सिबंदी मिलोन आहेत. रामनगरचा मुलुक तमाम खराब केला. त्याजमुले तमाम अमल बुडाला. याउभयताचे कलीमुळे पेठेचाहि मार्ग मुतलख बंद जाला. उदमी बेपारी बंद जाले. रामनगरचे कारकून आपले तर्फेचे रानोरानात लागले. रामनगरची मदत अभिमान धरून कराल तर उतम आहे. रामनगरकरानी पत्र लि॥ आहे ते पाठविले आहे तेथील हकीकत हरकूल[१] हिरोजी चा। सेवेसी निवेदन करितील त्यावरून कलेल व गंभीरगडाखाली लढाई जाली. रामनगरीयानी जवारकराचे लोक दाहा बावीस माणूस मारिले. येक दोन घोडेहि जाया केले. जवारकराकडील कोन्ही मातबर माणूस कामास आला आहे. येथून शिपाई आम्ही सोध करावयासी पाठविले आहेत. समाचार मागाहून लिहून पाठऊन व आपली फौज जवारकराबराबर आहे. रामनगरहि मुलुक आपला व जवारहि आपली. त्याजमधे रामनगरीयासी बोलावयासी जागा जाली आहे की तुमची फौज मदत देऊन आमचा मुलुक मारविता आणि सरदेसमुखीचा व चवथाईचा टकापैका मागता हे गोष्ट उचित नाही त्यासी स्वामीनी रामनगरी * चा अभिमान काही तरी धरून त्यांचा उपराला अथवा जवारकरास पत्रे दटाऊन लिहावी की रामनगरचे रा। सरदेसमु॥ * * * * * * जार घेऊन याजउपर रामनगरचा

---

१. तपशीलवार.

मुलुक नं मारणे. जवारकरानी मखबूल आलम यासी हात बांधिला आहे कीं मोगलाची ठाणी रामनगरपावेतो बसऊन देतो ऐसा फितवा करून मोगलाई फौज बराबर आणिली आहे. त्यास आपल्यास या उभयताचा कलह वारल्यावाचून कितेक कामकाज होणे ते होत नाही; या करिता जो विचार कलेल तो करून त्याच्या सख्याचा विचार, अथवा जबरदस्तीनें जो आपले सांगितले न मानी त्यास नतीजा द्यावा, तेव्हा आपला ऐवज उगवेल. हे गोष्ट होत नाही तेव्हा आपल्या ऐवजासच जागा नाही. पुढें कामकाज कसे होईल ऐसा विचार आहे, याकारितां सेवेशी लिा आहे; तर चितांत जो विचार उतम दिसेल तो करून आज्ञा करावी. याप्राा वर्तोन सविस्तर हिरोजी चौधरी निवेदन करितील हे विज्ञापना.

¶*Vithal Vishwanath reports to Chimaji Appa the depredations committed by the Chief of Jawhar in the territory of Ramnagar and requests to take steps to stop them.*

No. 196] [*1-3-1737?*

श्री

श्रीमंत महाराज राजश्री
पंत प्रधान स्वामीचे शेवेसी

आज्ञाधारक मानाजी पायगुडे दंडवत विनंति. येथील कुशल तागायत फाल्गुन सुध दशमीपावेतो सुखरूप असो विशेष. काली फौजा आलियावरी चमलीच्या नजीक गाव मारिले. गुरें ढोरें लुटिलीं. याउपरी आगरे येथील उरा बाग, तेथे जाट पाच हजार फौज आहे व कमरदीखान दिलीहून निघणार. शादतखान आगरे येथें उतरायास येतात. उभयेताची भेटी होऊन गनिमावरी जावें यैसे वर्तमान राहागिराचें[१] यैकतों. यैकिलें वर्तमान सेवेसीं लिहिलें आहे. साहेब सर्वजाण आहेत. बहुत काय लिहिणे हे विज्ञापना. आम्हांस ज्याप्रमाणें आज्ञा होईल त्याप्रमाणे वर्तणूक करून हे विज्ञापना.

सेवेसीं बाजी नारायण साष्टांग नमस्कार विज्ञापना.

सेवेसीं रावो कृष्ण कृतानेक साष्टांग नमस्कार विज्ञापना. येथील वर्तमान राजश्री मानाजी पायगुडे याणी सेवेसीं लिहिलें आहे. सेवेसी श्रृत होय हे विज्ञापना.

¶*Manaji Paygude informs the Peshwa that Kamruddinkhan and Sadatkhan will start the campaign against the Marathas after effecting a junction of their forces.*

---

१ वाटसरू, प्रवासी.

No. 197] [3-4-1737

श्री

सोभाग्यादिसंपन्न मातुश्री
बगुबाई वडिलांचे सेवेसी

अपत्यें कृष्णरायें सां नमस्कार विनंती उपर. येथील वर्तमान ताा चैत्र शुध्ध पोर्णिमापावतों वडलांचे आसीर्वादें येथास्थित असे विशेष. बहुत दिवस आपणाकडील आसीर्वादपत्र येऊन वर्तमान कलत नाही, याकरितां चिंता निर्माण जाली आहे. प्रस्तुत सादतखां याचे युध्याचें वर्तमान बहुतच विज्वर ऐकोन चित स्वस्त नाही; तर आपले कुशलतेचे वर्तमान लेखन केलें पाहिजे कीं समाधान होय. आमचें वर्तमान तर पूर्वीं सेवेसी लिाा आहे. अलिकडील विशेष इतकेच कीं छ ७ जिल्हेजी आम्हास मनसबेस उभें करून सिरपाव दिल्हा. जागिरीचा परवाना दोंचो रोजां हातास येईल. कलावे म्हणून लिहिलें असे. बहुतसे लिहिणे लोभ असो देणे हे विनंती.

¶*Krishnarao Chaskar makes anxious inquiries about Bagubai's welfare since stray reports of heavy fighting in the North have reached him. This lady seems at this time to have gone North, probably on a pilgrimage. Bagubai may probably be his mother.*

No. 198] [17-4-1737

श्री

नकल भाईजी नाईक याचें पत्र इंदोरीहून बनाम भगवंत भैरव चैत्र वदी ७ चें आलें. शहरीं चैत्र वद्य १४ रविवारीं दाखल जालें. त्यांत मजमून श्रीमंत राजश्री यजमान स्वामी आगरेयानजीक आठ कोस फौजेसहवर्तमान आहेत. राजश्री पिलाजी जाधवराऊ व मलारजी होलकर व राणोजीं सिंदे व हुजरात थैसीसी फौज दाहा बारा हजार निवडोन येमुनेपार हतीवर जीन घालून घोडीं तरोन पार गेले आणि दोन शहरें उत्तम लुटलीं. तेथून सादतखान चौ पाचा कोसावर सनिधच होते. त्यास फौजेचें वर्तमान श्रुत जालें कीं गनिम समीप आले. त्या उपरी त्यांजकडील मशारनिलेचा भाचा मनसूर आलीखान पंधरा हजार बलकी वीस हजार फौजेनसी यांजवर आले. त्यास मऱ्हाटी फौज तमाम बेफाम होती, परंतु सरदार सावध होऊन, कोणी जीन ठेविलें, कोणी ठेवीत होते, तों मोंगलासी गाठ पडली. युध उत्तम रीतीनें जाले. तांब्राचे दात खटे केले. युध्यांत माणूस

उभयपक्षी हजार बाराशें पडिलें. कोणी जखमी कोणी ठार जालें. मागती सरदार तमाम सावरोन फौजेसमेत येमुना उतरोन श्रीमंताजवळ आले. त्या उपरी बुनगें निवडून बुंधेल्याचे पांचशें स्वार बराबर देऊन मालवियांत लाविले. सुरजेस दाखल जाले. श्रीमंत स्वारी सडी फौज पनास पंचावन हजारानसी आगरेयानजीक आठा कोसावर आहेत. सलाबत तांब्रावर गालब आहे. जयेसिंग आभेसिंग वगैरे राजपूत आगरेयानजीक आले आहेत. खानदौरा सादतखान वगैरे आगरीयास दाखल जाले यैसें वर्तमान आहे. मालवियांतील आमल तों जारीच आहे. पुढें युधप्रसंगहि मोठा व्हावासा आहे. पाहावें श्री काये करील. मुख्य गोष्टी येमुनापारची लडाई दग्याची जाली. परतु श्रीनें तमाम सरदार व मातबर माणूस तेवढें सलाबत माघारें आणिलें. आणि लहान सहान लुटारे जाया जाले. याउपर उपर श्रीमंताकडीलच विस्वतोमुखीं आहे कललें पाहिजे. येणेंप्रमाणें भायजी नाईकाचे पत्राची नकल शहरींहून आली असे.

¶*News-letter reporting Bajirao's doings in the vicinity of Delhi along with those of Pilaji Jadhao, Ranoji Sindia and Malharrao Holkar.*

No. 199] [*24-4-1737*

श्री

श्रीमंत राजश्री पंत
प्रधान साहेबांचे शेवेशी

विनंती सेवक राणोजी भोसले सेवेसी विज्ञापना येथील कुशल ताा छ मोहर(म) मुकाम कोटरा साहेबांचे कृपेकडून सेवकाचें वर्तमान येथास्थित असे विशेष. विशेष साहेबी सोमावलीच्या मुकामीहून राजश्री जनार्दनपंत यांस पत्र पाठविलें ते पावोन सविस्तर कललें. बुलगे घेऊन आटेरीकडे यावयाची आज्ञा जाली त्याप्राा स्वार होऊन यावें तरी राजश्री हिरदेसाह व राजश्री जगतराज फौजसुधा समागमे घेऊन यावयाची आज्ञा. त्यास राा हिरदेसाह माहूस आहेत. त्यास आणावयास राा माहासिंग पाठविले आहेत ते यावे लागतात. तूर्त त्यास भारतीचंद याचा अवरोध जाहला आहे. आज्ञेप्राा त्यास समागमे आणावे लागतें. त्यास टाकून यावें तरी

+ बुंदेलखंडांत.

बुलग्याचा निभाव जाहाला पाहिजे. हा अर्थ सविस्तर राजश्री विसाजीपंती पत्रीं लिहिला आहे त्यावरून विदित होईल. तरी चितारूढ करून आज्ञा कर्तव्य ते करणार साहेब धणी आहेत. विदित जाले पाहिजे हे विनंती+

¶*Ranoji Bhosle of the Nagpur family to the Peshwa giving reasons why he cannot at once join the addressee as desired.*

No. 200] [*24-4-1737*

[आरंभींचा भाग गहाळ आहे.]

घेऊन चंदेरीच्या मुलकातून येत होते त्यांस मार्गी सोहजना म्हणून गाव चंदेरीचा आहे तेथे गावकरानी कासिदास लुटून कागदपत्र सारे घेतले. येक दिवस गावीं कागद मागावयास राहिले. परंतु गावकरानी हरामजादगी करून दिल्हे नाहीं. तेव्हा तेथून निघोन आम्हाजवळ लहचुरा प्रा। बोडसे धसाण नदीवरी सुरोंजेहून निघाले ते साहावे रोजी पावले. लस्करांतून निघाल्यास बारावे रोजी दाखल जाले. कागदपत्र तो काही पावले नाहीं त्यावरून वर्तमान काहींच कललें नाहीं. जबानी स्वामीचा मुक़ाम अमके जागा आहे. दिलीपर्यंत स्वारी जाऊन पुरे जालले. दिलीहून फौज बाहेर निघाली त्यासी युध्यप्रसंग बरासा जाहाला. मोगल मारून धुडाऊन दिलींत घातले. मातबर मोगल जिवेच पाच च्यार मारिले. स्वामीची फते होऊन जयेनगराकडे लालसोटावरी येणे जाहाले इतके मात्र जबानी सांगितल्यावरून कललें. कागदी कार्य आज्ञा केली होती ते कलावी म्हणून राजश्री जगतराजाचे व आम्ही आपणाकडील स्वार पत्रे देऊन गावास पाठविले आहेत. पत्रे आलियावरी वर्तमान कलेल. आज्ञेनरूप वर्तणूक करून. आम्ही लहचुऱ्यावरी होतो तेथून छ ४ मोहरमीं कूच करून कोटरा नागंज यावरी धसाण नदीवरी मुकाम केला. येथून मजल दरमजल कूच करून धामोणीच्या रोखें जात असो. पुढे (अपूर्ण.)

¶*This is a mutilated letter, referring to the expedition of Bajirao against Delhi.*

+ हा मजकूर बालबोधींत खाशाच्या हातचा.

No. 201] [25-4-1737

छ ९ मोहर

श्री

तीर्थरूप राजश्री राऊ

वडिलांचे सेवेसी.

अपत्ये जनार्दनानें साष्टांग नमस्कार विनंती येथील कुशल ता। छ ९ मोहरम वडिलाचे आर्सावादें येथास्थित असे विशेष. संस्थान दतिया येथील साल-मजकुरचे खंडणीपैकीं बाकी राहिला यैवज व सालगुदस्तांची बाकी राहिली होती तो यैवज यैसा झाडियानसीं पावला. सेवेसी विदित व्हावें म्हणून लिहिलें असे. पा। पंचोखरा येथील लोहरसिंगाकडील पैका येणे आहे. त्यांस रा। रंगोपंत व रामाजीपंत हे उभयेतां येथें आहेत. रामाजपिंत याचे भाऊ गंगाधर कृष्ण पंचोखऱ्यास लोहरसिंगाजवल आहेत. त्यास वडिलीं पत्र पाठऊन पैका येईसा केला पाहिजे व सुकलारी, गुजरोला, पछोर वगैरे येथील पैका आला नाहीं, त्यांसहि ताकीद होऊन पैका येई तो केला पाहिजे. शेवेसी श्रुत जाले पाहिजे हे विज्ञापना.

¶*Janardan Ballal writes to Bajirao Peshwa that the amount of tribute from Datiya together with previous balance has been received.*

No. 202] [1-5-1737

छ १९ मोहरम जाबसूद

श्री

स्वस्ति श्रीमद्भगवद्भजनतत्परायेणांत:करण

गोब्राह्मणप्रतिपालक राजमान राजश्री.

आपा याप्रति

स्नेहाभिलाषी देवराऊ कचेश्वर कृतानेक आसीरवाद उपरी. येथील कुशल वैशाख सुध त्रयोदसी मु॥ राजुरी जाणौन स्वकीय लिहिणे विशेष. बहुत दिवस जाले. पत्र पाठऊन परामर्श केला नाही. याउपरी सदैव येणारा मनुष्यासमागमे पत्रद्वारे सांभाल करीत असिले पाहिजे. आपण राजश्री बाबूराऊ मल्हार देशपांडिये पा। चाकण यांच्या घरीं लग्नानिमित्य येथे आलों होतो. लग्न सिध करून उदैक स्वार होऊन सातारियाकडे जाऊं. बहुत काय लि॥ * कृपा असों दीजे. राजश्री रायाकडील कुशल वृत लेहून पाठविले पाहिजे हे आसीरवाद.

¶*Devrao Kacheshwar to Chimaji Appa, inquiring after the welfare and movements of Bajirao.*

No. 203] [5-5-1737 ?

॥ श्रीशंकर प्रा ॥

सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्ये रा
बाजीराऊ पंडित प्रधान स्वामी गोसावी यांसी

पोष्य जगनाथराऊ कृष्ण कृतानेक नमस्कार विनंती. अत्रत्य कुषल तागाईत छ १९ मोहरम वास्तव्य सवाई जयपूर जाणून स्वकुषलोदंत लेखन करीत असिले पाहिजे विशेष. आपली पत्रे राजाधिराज राजश्री सवाईजी यांसी आली, परंतु एकवारहि स्मरणपुरसर पत्रार्थी स्वानंद न केले. ऐसियासी हे गोस्टी पूर्व स्नेहापासून बहुत दूर असे. आमची जागीर कोठ्याप्रांती आहे. तीर्थरूप राजश्री दादा स्वामीनी येक ताकीदपत्र आपले पाठविलें त्यासी ते जोडी मार्गी गुम जाहली. याकरितां ते पत्र न पावले व हे लोक जोरेवितरिक्त मार्गावरी येतील हे तों कळतच आहे. येदअर्थी राजश्री मल्हारजी होलकर यांसी रवाना करितेसमई आपण रुबरुहि ताकीद आम्हाविशाई करित व येक ताकीदपत्र महाराव दुरजनसाल याचे नावे पाठऊन दिधली पाहिजे की बिलाकसूर जागिरीचा टका पावता करणे. नाहीतरी उतम प्रकारे निषा करून घेतले जाईल. या प्रकारचीं पत्रें आपली आलियाने काही मार्गावरी येतील. वरकड वृत तीर्थरूप दादा स्वामीस लिहिले असे, विदित होईल. सारांष, सदैव हरप्रसंगी स्मरणपत्रीं स्वानंदऊन पूर्वस्नेहाची अभिवृधिता होये ते अर्थ केले पाहिजे. राजाधिराज सवाइजीनी प्रत्योतरें पाठविली आहेत त्यावरून सकल प्रसंग अवगत होईल. बहुत काय लिहिणें, कृपालोभ असो देणें, हे विनंती.

¶*Jagannathrao Krishna requests Bajirao that orders be issued to allow him the unrestricted enjoyment of his Jajir in the province of Kotah.*

No. 204] [2-7-1737 ?

श्री

श्रीमंत राजश्री पंत प्रधान
साहेब साहेबाचे सेवेसी

विनंती आज्ञाधारक आंबजी कवडे दंडवत विज्ञापना येथील सेवक लोकाचे वर्तमान ता। छ १९ माहे रावल मुकाम पा। मनाटे सां। माहोर साहेबाचे कृपाकटाक्षेकडून येथास्थित असे विशेष. साहेबी आज्ञापत्र सादर केले तेथे अज्ञा केली जे तुह्मी व राजेश्री सरलश्कर येक होऊन वराड प्रांतें जाऊन धामधूम करणार,

4627

वराड प्रांतीचा जिल्हा राजश्री राघोजी भोसले यांचा आहे ते मोहिमेसे गेले आहेत तुह्मी वराड प्रांतें न जाणें, ह्मणून अज्ञापत्री आज्ञा केली. सेवकास वचन प्रमाण सेवकास आज्ञा नस्ता दुसरियाचे तालुकियांत जावयासी काये प्रयोजण आहे? बेकैदी वर्तनूक सहसा सेवकापासून होणार नाहीं. अह्मास वराडप्रांतें जाऊन धामधूम करावयासी दरकार काये आहे? आह्मी आपल्या सरदेशमुखीच्याच तालुकियांचे माहलांत आहोत. येंदा मुलुकावर मोठीसी तांबरीयाची अफत पडली आहे. रयतेमधे काही हाल राहिला नाही. वरशास राजश्री रघोजी भोसले याजकडील फौज व राजश्री फतेसिंगबावाकडील फौज व राजश्री सरलश्कर यांची फौज सालबसाल मुलकांत येऊन धामधूम होती. याजकारितां कुल मुलुक उज्याड होऊन गेला आहे. तीन वरसे कमाविसदारास पैसा सरदेशमुखीचा वसूल येत नाही. साहुकाराची देणी रसदेची राहिली होती. याजकरितां अवंदा माहूर प्रांतें जाऊन माहालोमहाल फिरोन चुकवती मात्र केली आहे. कागदपत्र करून दिल्हे आहेत व काही महाल माहूर सरकारपैकी व वासिम सरकारपैकी व मेहकर सरकारपैकी चालिवणे राहिले आहेत. तेहि थोडियांच दिवसात विल्हे लाऊन खानदेश प्रांतें जातो. वरशास राजश्री राघोजी भोसले याजकडील फौज येऊन आमच्या सरदेशमुखीच्या तालुकियांत येऊन मनमाने तैसे घासदाणे घेतात. त्यास वासिमपावेतो अवंदा आले होते. आम्ही गंगातीर प्रांतें येताच ते साहिबाच्या पुन्य प्रतापेकडून मावारे सरोन आपल्या जिल्हियांतच गेले. अलीकडें येऊं पावले नाहींत. सर्व प्रताप साहेबाचे पायांचा आहे. दुसरें आज्ञापत्र छ १४ रावल येऊन पोहाचलें. तेथें आज्ञा केली जे तुह्मीं पाा खंदार व बदमपूर येथे जाऊन धामधूम करून पैसा घेतात. दुसरियांचे तालुकियांत तुह्मास धामधूम करून पैसा घ्यावयासी प्रयोजण काये आहे म्हणून आज्ञापत्री आज्ञा केली त्यास ते यथार्थच असे. बदमपूर कोणीकडे आहे तिकडे तो आह्मी गेलोच नाही. तैसे खंदारावरहि गेलो नाहींत. पालीम परगाणियांतून मात्र परबणी लोहगायांत गेलो. आह्मी कोठें न जाता नस्ते बोभाट साहेबापासी येतात. साहेबासी चहूकडून नस्ते बोभाट येतात त्याजवरून अज्ञापत्रे सादर होतात. आह्मी तो तिलतुल्ये वावगी वर्तनूक करीत नाहीत हे जासूदासच साहेबी पुसावे. जासूदच सेवेसी श्रुत करितां विदित होईल. विशेष काये लिहिणें हे विज्ञापना.

¶*In explanation to the Peshwa's reprimand that he should cease carrying on raids in the districts of Raghuji Bhonsle, Avji Kavade writes that the rebuke is undeserved and uncalled for inasmuch as the writer never moved out of his province.*

4628

No. 205 [19-7-1737?

छ १० रालाखर

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री

आपा स्वामीचे सेवेसी

विनंती उपरी छ २ रबिलाखरी रा माहादाबा नाईक तांबवेकर यांचे मनुष्ये पुणियाहून येथे आले. त्याणे वर्तमान सांगितले कीं तीर्थरूप राजश्री राऊ स्वामी श्रावण शुद्ध प्रतिपदेस पुणियास येणार म्हणून; तीर्थरुपांचें आगमन पुणियास कधीं जालें किंवा कोणे दिवशीं होणार तें लिहिलें पाहिजे सेवेसी श्रुत होये विज्ञापना.

¶*Nana inquires of Chimaji whether Bajirao had arrived at Poona or if not, when he was going to do so.*

No. 206] [30-12-1737

पौ छ १९ सवाल.

श्री

राजश्री आपा साहेबाचे सेवेसी

॥ श्रीमंत सकलगुणपरिपूर्ण अखंडितलक्ष्मुमीअलंकृत राजमान्य विनंती. सेवक सिवाजी गायिकवाड मुकाम भलसा कृतानेक दंडवत विनंती. उपरी, येथील क्षेम ताा छ १८ माहे रमजानपावेतो साहेबाचे कृपेकरून सेवकाचें वर्तमान यथास्थित असे विशेष. वर्तमान तरी साहेबाची आज्ञा घेऊन स्वार जहालो ते तुबडीनजीक भुपालचे मुकामी फौजेस सामील जहालो. मार्गी येतेसमई किलिजखान तोंडावर अला त्यामुळें आह्मास यावयासी फार निकड जाहाली. कारकून गिरमाजीपंत व भिवाजीपंत घरास गेले होते व तिकडील स्वारहि दोन-तीनसे नालबंदी घेऊन गेले होते, ऐसे मोगलामुळें त्याचें येणें न जाहालें. ते घरींच राहिले आहेत. ते साहेबाकडे येतील. तरी त्यांचेपासून चाकरी घेऊन त्यांचे चालविले पाहिजे. वरकड मौजे तांदली येथे चिरंजीव मालजी गाईकवाड ठेविले आहेत. त्याचें खर्चाविचाचे कांहीं साहित्य केलें नव्हते. पुण्यामध्य जें वर्तमान जाहालें तें परस्परें साहेबास श्रुत जाहालेंच असेल. साहबाचें नावावरी फौज ठेऊन चाकरीवरी मजल दरमजल येऊन पोहाचलो. मागे खर्चाची अबाल आहे. तरी चिरंजिवाची खर्चावेचाची खबर घेणार साहेब खावंद आहेत. त्याची खर्चाविण अबाल न होये तें केले पाहिजे. बहुत काये लिहिणें, कृपावृधि केली पाहिजे, हे विनंती.

¶*Shivaji Gaikwad, writing from Bhelsa, informs Chimaji Appa that he joined the Peshwa's army at Bhopal, before which he encountered an opposition at the hands of Kilijkhan,*

No. 207] [30-12-1737

पत्र पाठविलें आहे * * जालें असल. त्यावर नूतन वर्तमान तरी नवाब सुज्यायतखान अलजपूरचा सुबा यासी व राजश्री रघोजी भोंसले यासी युध-प्रसंग थुगांवपाशीं जाला. युध्यें मोठें जालें. तीन प्रहर लडाई जाली. सेवटीं पायेउतारा रघोजी भोंसले होऊन अडेहत्याराची लडाई निकराची जाली. सुजायेत खान वगैरे आणीक सरदार धरिले. फौज तमाम लुटली. हें वर्तमान येथें नवाब नासरजंग याजपाशीं आलें. त्याउपर छ ८ रमजानीं[1] खलबत जालें. त्या खलबतांत मजकूर कीं, सुज्यायतखानाची हे अवस्ता जाली. त्यास नवाबानी नासरजंगास बोलाविलें. त्यास राजश्री चिमाजीआपा तापीतीरीं येऊन उतरले आहेत. इकडे वऱ्हाड प्रांतांत राजश्री रघोजी भोंसले यांजवळ पंधरा सोळा हजार स्वार, त्यास याच्या परामृशास सुज्यायेतखान होते. त्याचा विचार या प्रकारचा जाला. रघोजी भोंसले प्रस्तुत निरोपद्रव जाले. नासरजंग बाहेर निघालियानें राजश्री दमाजी गायकवाडहि व चिमाजी आपा येक होतील; रघोजी भोंसलेही येतील. यैसी फौज स्वार चाळीस हजार पावेतों जमा होईल. नासरजंग येथून कूच केल्यानें औरंगाबादेकडे हे फौज येऊन उपद्रव देतील. मग काये विचार? कदाचित रघोजी भोंसले याजवर धावल्यानें खुद अगर फौज पाठविल्यानें येक फौज ते बुडाली. दुसऱ्याहि फौजेनें सिकस्त खादलियानें पुरताच बदनक्ष होईल. येक तो हें दुसरे रघोजी भोंसले यावर फौज पाठविली आणि नवाबानी हजूर बोलाविलें तर मग आम्ही इकडेच गुंतलों; मग तिकडे जाणें कैसें होतें. ? विना रघोजचिं पारपत्य केलियाविगळें फौजेस फिरतां नये. जरी पारपत्य न करितां फौज फिरली तरी पुरता पसार होईल. यैसा विचार होतां होतां शेवटीं नासरजंग म्हनतात कीं बाहेर निघावें. अबदुलाखान व अनवरुलाखान म्हणतात कीं प्रस्तुत न निघावें. सुज्यायेतखानाचें वर्तमान नवाबास कळलियावर उत्तर येईल त्याप्रमाणें वर्तणूक करावी. यैशा विचारांत आहेत. अद्याप गोस्ट ठहरली नाहीं. मागून वर्तमान होईल तें लेहून. तीर्थरूपजीकडून पत्र छ[2] २९ शाबानचे पोंहवानालीयाचे मुकामचें आले. नवाबांनी बाहीरबुनगे कुली अलाहिदे करून राये सोनगड सात कोस आहे तेथें पाठविलें. जरारे होऊन राहिले आहेत. राजश्री मल्हारजी होळकर व रानोजी शिंदे व पोवार सांप्रत शाहाजापुर प्रांतींचे आहेत. हा काळवरी निवाबानी मालवियांतील ठानी आदिकरून सिरोंज कमाविसदाराचें वाटें गेले नाहीत.

---

(१) २०-१२-१७३७. (२) ७-१२-१७३७.

4630

आतां मीरमानीखां मृत्य पावला आहे, यावर काय मनसुबा करतील हें पाहावें. नवाब नासरजंगानी पूर्वींहि पत्र आपणास लिहिलें आहे व आतांहि यानीं आपल्या पत्राचें उत्तर सेवेसी लिहिलें आहे विदित होईल. अनवरुलाखानाचा जाब मागून सेवेसी पाठवीन. विदित होय. छ २ रमजानचें पत्र शहरांत नवाबाचें लस्करची आली त्यास नवाबासी राजश्री पंतप्रधानासी चाळीस कोसाची तफावत आहे. नवाबास सादतखानाची फौज दाहा हजार नवाब निजामनमुलुक यास सामील जाली. येथेंही याजवळ वीस हजार पंचवीस हजार फौज आहे. नवाबाच्या आज्ञेप्रमाणें वर्ततात. आतां बिगाडांत * * * ? कांहीं संदेह नाहीं देश्याकडे सातारियाकडे तों हाकालपर्यंत कांहीं या गोष्टीची चर्चा नाहीं. राजश्री स्वामी खुशालसीर खेळतात. खरें जें होईल तें पाहावें. बहुत काय लिहिणें कृपा लोभ असों दीजे हे विनंति.

¶*News-letter reporting the action between Raghuji Bhonsle and Sujayatkhan, Nawab of Elichpur, at Thugaon (in Berar), the victory of the former over the latter and the consequent depressing effect upon Nasarjang, who is asked by his father to proceed to Malwa.*

No. 208] [*1737 ?*

श्री

सेवेसी विज्ञापना. राजश्री राऊ लछीमनजी गनीहून कोठड्याच्या तलावरी भेटीस आलें भेटी जाहाली. त्यावरी रा सदानंद व हिमतराऊ व आणखी डेऱ्यास येऊन त्याविशी म्हणों लागलें कीं, त्यास लाखा दिडा लाखाची जागा दिल्ही आहे. त्यावरी त्याची समजावीस करणें म्हणून आम्हास बोलले. त्यास आम्ही पष्ट सांगितलें कीं, आमच्यानें समजावीश खावंदा निराली होत नाहीं म्हणोन म्हटल्यावरून हिमतराऊ बहुतसे श्रमी जाहाले. हें वृत पेशजी सेवेसी लिहिलें होतें त्यावरून विदित जाहालेंच असेल. प्रस्तुत लछीमनराऊ आम्हांजवळ आहेत. परस्पर त्यांची त्याची बोली होते परंतु यैकत नाहीं. रा जगतराज याणी राजश्री हिरदेसाह यास लिहिलें होतें की यांचे समजाविशीचें काये ? त्यावरून हिरदेसाह यांणी लिहून पाठविलें आहे कीं, राऊ लछीमन यांची समजावीस करणें म्हणून पत्र पाठविले आहे परंतु अद्याप काही निवडले नाहीं. राऊ लछीमन

---

१ येथून अक्षर वेगळें.

यांची निष्ठा स्वामीच्या पायासी आहे. ज्याप्रमाणें आज्ञा होईल त्याप्रमाणें वर्तणूक करावी हाच याचा निश्चये. बोलीचा सिधांत जाहाला म्हणजे सेवेसी लिहून पाठऊन देऊन. विदित जालें पाहिजे. शेवेसी शृत जाले पाहिजे हे विज्ञापना.

¶*The terms on which one Lachmansing is to be taken into employ are discussed. The letter appears to be from Baji Bhivrao to the Peshwa.*

No. 209]   [*4-4-1737*

श्री

सहश्रायु चिरंजीव राजश्री नाना यांप्रति कृष्णराव माहादेव कृतानेक आसीर्वाद विनंती उपरी. येथील कुशल ता। चैत्र शुद्ध १५ जाणून स्वकीय लेखन कीजे विशेष. बहुत दिवस तुम्हाकडील वृत कल नाहीं याजकरितां चित स्वस्त नव्हते. तों काली वर्तमान ऐकिलें कीं सादखां भडभुंजे याचे युद्ध जालें तें वर्तमान बहुतच विपरीत ऐकिलें. तपसिलवार श्रीमंत राजश्री रायांचे पत्री लि। असे. त्याजवरून कलले तर आपले कुशलतेचे सविस्तर लेहून पाठवीजे कीं समाधान होय. चिरंजीव माधवराऊ पाटणकर व आम्हाकडील मंडली यांचे वर्तमान लिहिजे. इकडून सहसा न येणे बहुतच लिहिणे. कृपा लोभ असो दीजे आसीर्वाद.

¶*Krishnarao Mahadeo in a letter to Balaji Bajirao refers to a battle with Sadatkhan Bhadbhunja.*

No. 210]   [*1737?*

श्री

श्रीमंत राजाधिराजमान्ये राजश्री
राऊ प्रधान स्वामीचे सो।

श्रो। तुळजोजी सर्ज्याराऊ घाटगे दंडवत विनंती उपरी. येथील क्षेम जाणौन स्वानंदलेखनआज्ञा निरोपिली पाहिजे विशेष. स्वामी येंदा शैन्यसमुदाये उतर प्रांते मोहिमेस जाऊन तिकडील अमित्र शरणांगत स्वामीचे प्रतापें होऊन दिग्मंडली दिग्विजये विस्तारोन कीर्तिघोश मिरवला तो विस्तार पत्रीं लिहितां पुरवेना. भूमं-

4632

डली विश्वतोमुखें स्वामीचें प्रतापवर्णन होतें तें श्रवणी परिसोन बहुत संतोष निरंतर पावतों. मोहीम सिधीस पावऊन पुनरागमन जाहालें. ऐकोन साद्यंत वृत प्रवोत[१] व्हावा या अर्थे शेवेसी पत्रलेखन केले आहे. तदनंतर गतवरषीं स्वामीनी पत्रीं आज्ञा निरोपिली होती जें राजश्री व्यंकटराऊ दक्षणप्रांते मोहि(मेस) येतात तरी सेह दोनिसेह राऊत व प्यादे जमावानिसी * ता अविलंबे करून अगमन होतांच बोलाऊ पाठवितील त्यासमागमे जाणे म्हणौन पत्र पाठविलें. त्याजवरून दोनिसेह राऊत चागले अढलाचे भले भले कबलाती व पोख्त्या बोल्या त्याच्या कर्तुत्वायोग्य करून स्वामीचे आज्ञेप्रमाणे राजश्री व्यंकटरायाचा मार्ग समग्र तीन च्यारी महिने पाहिला. शेवट त्यांचे अगमन ये प्रांते जाहले. परंतु त्यानी पत्र पाठऊन समागमे अम्हास न नेहतां गेले. सिबंदीचा खर्च च्यारी महिनेचा बेमोईनें[२] होऊन तगादा डोईवरी ध्यावासा जाहला. बरे स्वामीचे पुण्यप्रतापे त्याचाहि निर्गम होईल. स्वामीचे अगमन जाहलें ऐकोन अगोदर मुजरद राजश्री बलीराम-पंत पाठविले आहेत. त्यास येंदा काये आज्ञा निरोपाल तदनरूप सेह दोनिसेहे राऊत व हशम च्यारी पांचसेहपावेतों अज्ञेप्रमाणे ठेऊं. लोक जे सोबतीस ठेवावे ते अढलाचे चांगले ठेवावे लागतात. त्यांच्या बकशिश्या व पोख्त्या बोल्या निवडून काये ते उतर माारनुलेसमागमे पाठविलें पाहिजे. महत्वायोग्य बहुमान करून सेवा घेतली पाहिजे. येविशई विशदार्थे लिहिणें नलगे. सर्व विशीचे अगत्य स्वामीस आहे. उतराचा मार्ग लक्षितो. उतर येतांच तदनरूप वर्तणूक करूं. सेवेसी श्रुत जाहाले पाहिजे (हे विनंती).

¶*Tuljoji Ghatge (of Kagal?) congratulates the Peshwa on his victories in the North and expresses his readiness to join service the moment the addressee would undertake a new venture.*

No. 211] [*13-2-1738?*

श्री

श्रीमंत राजश्री पंत
प्रधान स्वामीचे सेवेसी

विनंती सेवक मलार दादाजी सां नमस्कार विनंती. ता छ ४ जिलकादपर्यंत सेवकाचे व ये प्रांतीचें वर्तमान स्वामीचे कृपादृष्टीकरून येथास्थित असें विशेष.

---

१ प्रख्यात. २ व्यर्थ,

कृपालु होऊन छ २३ रमजानचें पत्र भेलश्याचे मुकामीहून पाठविलें ते पावोन बहुत संतोष जाला. यैसेच निरंतर कृपापत्र पाठऊन सेवकास संतोषवीत गेलें पाहिजे. ये प्रांतीचे वर्तमान तर स्वामीस विदितच आहे. धंदा थोडाबहुत चालत आहे. राजश्री आपा ये प्रांते आहेत. आमचा उपराला सर्व प्रकारे करीतच आहे. आमचे शरिराचे वर्तमान तर वेथा अद्याप निशेष जाली नाहीं. उठ्या बसावयाची मात्र ताकत आहे. स्नानसंध्या करून स्वामीचे यशाची वृधि इच्छितों. श्रीभगवान दिवसेदिवस उत्कर्ष करील. सेवेसी विदित होये हे विनंती.

¶*Malhar Dadaji in a letter to the Peshwa expresses his joy at the receipt of a letter from him, and wishes him prosperity.*

No. 212] [*24-2-1738 ?*

पौ छ २० जिलकाद

श्री

राजश्री चिमणाजी पंडित आपा
गोसावी यांसी

सकलगुणालंकर्ण अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्य श्री फत्तेसिंग भोसले दंडवत विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये लेखन केले पाहिजे विशेष. आपणाकडील कितेक अर्थ बोलणे तो अजम सेखमिराजी व राजश्री महादाजीपंत व राजश्री त्रिंबकराऊ धायेगुडे याणी सांगितला त्याप्रमाणे मान्य करून प्रत्योतर उभयेताजवली सांगितले आहे. उभयेता आपणास लिहितील त्यावरून कलेल. आपल्या व आमच्या स्नेहांत दुसरा विचार आहे यैसे नाहीं. येविशीं मनेमन साक्ष आसें. छ १९ जिलकाद बहुत काये लिहिणें लोभ असो दीजे हे विनंती.

¶*Fatesing Bhonsle assures Chimaji Appa of his sincere friendship and support.*

No. 213] [*11-3-1738*

श्री

श्रीमंत राजश्री आपा
स्वामीचे शेवेसी

सेवक कृष्णराव माहादेव साष्टांग नमस्कार विनंती. येथील कुशल चैत्र शुध द्वितीया मंदवासर येथास्थित असे विशेष. स्वामीनी श्रीमंत राजश्री पंत

प्रधान याचें पत्र पाठविलें तें पावलें. वरकड आम्हाकडील वर्तमान तर नवाब नासरजंग यांचा निरोप घेऊन वर्ष प्रतिपदेस घरास आलों. स्वामीस कलावे म्हणोन लिहिलें असे. आमची घोडी तरंगली आहेत. थोडी असुदी जाहली म्हणजे आठा चहूं दिसी श्रीत्रिअयोगिणीस दर्शनास येऊन तिकडून स्वामीचे भेटीस येऊन. कलले पाहिजे. बहुत काये लिहिणे. कृपा लोभ असो दिला पाहिजे हे विनंती.

¶*Krishnarao Mahadeo writes to Chimaji Appa that he has returned home after taking leave of Nawab Nasarjang and intends to meet the addressee soon.*

No. 214] [*11-3-1738*

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री आपा
स्वामीचे सेवेसी

विनंती उपरी. चईत्र शुध द्वितीया शनवारी राजश्री स्वामिनी बोलाऊन नेऊन आज्ञा केली. हरिभक्तपरायेण सुमेरगिरी गोसावी महंत थोर आहेत. लक्षापति यांस आम्ही पालखी दिल्ही. त्याचा खर्चास येक गाव दरोबस्त द्यावासा केला आहे तरी तुम्ही राजश्री चिमणाजीपंत आपास पत्र लेहून आपले जिल्हेमध्ये येक गाऊ नेमून लेहून आणवणें. आम्हीहि आपलें पत्र लेहून देतो. तुम्हीहि पत्र देणें यैसी आज्ञा केली. तें समई राजश्री दताजी वैद्य व भास्कर वैद्य उभयेताजवल मात्र होते. आणीक कोण्ही नवते. राजश्री स्वामिनी गोसावियाची स्तुत बहुत केली. उभयेतानीं साहित्य पुरविलें कीं, गोसावी थोर सावकार राज्यांत आहे. समयास कार्यास येईल. त्यास गाव दिल्हा पाहिजे. राजश्री स्वामी बोलिले की आमचें पत्र गेलियावरी राजश्री चिमाजी आपाहि गाव देतील. त्यावर मागती बोलिले की, गाव डोंगरकाठाडी द्यावा. ज्या गावाला जमीन फार आसेल आणि गला नसेल, च्यारसे रुपये वसूल येत आसेल आसा गाव पाहून द्यावा. भटाब्राह्मणास उदंड गाव दिल्हे आहेत. याकरितां गोसावी यास आगत्य देणे. यैसे पत्र लेहून पाठवणे. आम्ही आपले पत्र देतो इतका मजकूर जाला. आम्ही घरास आलो. यापरी राजश्री स्वामी पत्र लिहितील तेंसमई मजलाहि पत्र लेहून द्यावें लागेल. स्वामीस वर्तमान कलावे याकरितां

---

१ मोकळी.

लिहिले आहे. गाव द्यावा लागतो याकरितां स्वामी पुणे व जुनर प्रांते गाव निवडून ठेऊन लेहून पाठविलें पाहिजे. राजश्री स्वामीची मरजी राहात नाही, विदित जाले याकरितां स्वामी पुणे व जुनर प्राते गाव निवडून ठेऊन लेहून पाठविले पाहिजे. राजश्री स्वामीस पत्र लेहून पाठवितील. स्वामीचे उतर येईल तेव्हा जे विनंती करावयाची ते करून परंतु गाव निवडून ठेवला पाहिजे. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶*Chimaji Appa is informed by his agent at Satara of the King's desire of granting a village in inam to Sumergiri Gosavi for the expenses of the honour of palanquin conferred on him.*

No. 215] [*8-4-1738?*

श्री

पुा तीर्थरूप राजश्री राऊ
स्वामी वडिलाचे सेवेसी

विनंता उपरी छ २६ जिल्हेजी चाकणेचा वेढा उठोन ते व जानोजी निंबालकर व जुनरीहून मकबूलअलमाची फौज ऐसे हजार बारासे राऊत व तोफखाना ऐसे कालोखास येऊन वेढा घातला आहे. मुलकामध्ये खेड ताा व चाकण तर्फेस घासदाण्याचे रोखे केले आहेत व वैरणकाडी व टोपल्या कवाडे ऐसे नाना प्रकारीचे उपद्रव मांडला आहे. त्याकडे आम्ही शाहाजी नाइकास पत्रें देऊन पाठविलें आहेत. च्यार गोष्टी विचाराच्या सांगतील. आयेकिल्या तरी उतमच आहे; नाहींतरी ये गोष्टींची पेहरवी करणार स्वामी वडील आहेत. सेवेसी श्रुत होय हे विज्ञापना.

¶*Balaji Bajirao writes to his father the Peshwa, that an arrangement should be made to punish Janoji Nimbalkar and Makbul Alam of Junnar, who with their forces are harassing the people in the villages of Taluka Khed and Chakan.*

No. 216] [*27-5-1738?*

श्री

श्रीमंत राजश्री आपा
स्वामीचे सेवेसी

पो चिमणाजी भीमराऊ व शंकराजी केशव कृा साा नाा विनंती ताा छ १८ सफर जाणून कुशलरूप असो विशेष. स्वामीनी राा होनाजी बलकवडे तीनसे

जमावानिसी आम्हाकडे पाठविले. त्यास रा विठलपंती दोन च्यार पत्रें पाठविलीं होती कीं स्थलाचा लाग केला आहे जमाव खर्चाचे अनकूल करून पाठवावें. त्यावरून तें वृत्त आम्ही सेवेसी लिहिले होते. स्वामीची आज्ञा रा होनाजी बलकवडे यासहि होती जरी साधेस असले तरी साधून घ्यावे व खर्चाचे पाठविले त्यावरून आम्ही येथून रा माहादाजीपंत यास त्याच्या समागमे देऊन रा विठलपंत याजकडे पाठविले. त्याची व त्याची भेटी जाली. त्याचे पत्र आलें तें बजिन्नस सेवेसी पाठविलें आहे त्यावरून निवेदन होईल. त्यास तूर्त कांहीं लोक तेथे गुंतवावे यैसे नाहीं. भेदावाचून कार्य होतें यैसे नाहीं. यास्तव राजश्री होनाजी बलकवडे यास आम्ही पत्र पाठऊन आपणाकडे बोलाऊन आणविलें. पत्र पावतांच ते येतील. येथील भरती जाली पहिजे. सेवेसी कलावें म्हणून लिहिले असे, कृपा केली पाहिजे हे विज्ञापना. तेथील वृत्त सविस्तर मकाजीनें यैकिलें तो सेवेसी निवेदन होईल. गनीम सावध असतां लगटानें कार्यसिधि होईल यैसे नाही. यास्तव तूर्त राहाविले असे. वरील लाग अगदी नाही. कृपा केली पाहिजे हे विनंति.

¶*Chimnaji Bhivrao and Shankaraji Keshav report how they are trying seduction to obtain information of the enemy's weak points.*

No. 217] [*Recd. 23-7-1738 ?*

छ १६ रा लाखर

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसी

विनंती. उपरी चवघे लोहार व येक सुतार व पांचजण विसाडी यैसे स्वामीनी हुजऱ्यासमागमें पाठविले ते गोरवाडचे मुकामी आले. आकिवाटच्या मोर्च्याचे कामावर राजश्री स्वामीनी ठेविले ते आठदाहा रोज होते. तेहि न पुसतच पलोन गेले. स्वामीस कलावें यास्तव लिहिलें आहे. विदित जालें पाहिजे. * सेवेसी श्रुत होये विज्ञापना.

¶*Chimaji Appa is informed that certain artisans sent by him have, without permission, left Akiwat, where they were employed by King Shahu.*

No. 218] [*28-10-1738 ?*

श्रीराम

राजश्री बाजीराव पंडित
प्रधान गोसावी यासी

ॐ सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य स्नो॥ येशवंतराव भाडे सेनापति दंडवत विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये लेखन करीते

असिले पाहिजे विशेष. गोसावियाणी पत्र पाठविलें प्रविष्ट होऊन संतोष पावलो. तेथे कितेक निजामनमुलुक याच्या हतगर्वाचा उद्योग धरून लिहिलें. यैशास येतद्विषईचा भावगर्भ राजश्री नारो गंगाधर यांचे भेटीअंती चितांत आणून आपणास प्रत्योतर लेहून मुजरद जासुदजोडी रवाना केली आहे. पत्रार्थ कललाच असेल. तदनुसार भेटीचा निश्चये करून ल्याहावें. भेटी होऊन परस्परे कर्तव्यार्थ तो चितानुरूप करून स्वामीकार्य संपादिले जाईल. प्रस्तुत कोणे स्थली मुकाम आहे, कोणते रोखे भेटीचा योग घडेल ते लिहिलें पाहिजे. जाणिजे छ २९ रजबु बहुत काये लिहिणे? लोभ असो दिल्हा पाहिजे हे विनंती.

¶*Yashwantrao Dabhade requests the Peshwa to fix up a day for their meeting to consider how the Nizam is to be brought to his knees.*

No. 219] [*3-12-1738?*

श्री

श्रीमंत राजश्री रामचंद्रपंत
स्वामीचे सेवेसी

विनंती सेवक राघो नारायेण मो दंतिवरे सास्टांग नमस्कार विनंती. ताा छ २ रमजान मध्यानरात्रपर्येत स्वामीचे कृपावलोकनेकरून सेवकाचें वर्तमान येथास्थित असें विशेष. स्वामीनी राऊत पाठविले व रा रामाजी गणेश यासीं पत्र लिहिलें कीं तोफा कोठें जाल्या जाल्या ते वर्तमान लिहिणे. यैशास तोफा वसईस कोटावर व फिरंगी याचे अरमार चालीस गलबत व फरकते अकरा आली त्यावर तोफा जाल्या यैसे वर्तमान पापडीहून कागदीं आले. त्याणी सांगितले त्यावरून सेवेसी लिहिले असे. सेवेसी श्रुत होये सेवेसी विज्ञापना.

सेवेसी विज्ञापना.

¶*Ragho Narayan reports to Ramchandrapant Baba the arrival of the Portuguese fleet at Bassein and their firing.*

No. 220] [*1738?*

श्री

विनंती उपरी. तुम्ही दोन चिठ्या पाठविल्या त्या पावल्या. फिरंगियाचीं गलबतें व गुराब ४४ चवेताळीस केळवें माहीम येथें आलीं. त्यापैकी गलबत १ बंदरीं लागोन केळवियास लोक २७ सत्तावीस माणूस उतरले म्हणोन तुम्ही

लिहिले. या अजमासावरून बत्तिस सिबाडी च्यार गुराबा मिळोन सात आठसें माणूस असेल. तुम्ही लोकांविशी राजश्री खंडोबास पाठवणें म्हणून लिहिलें त्याजवरून खंडोबास जमावसुद्धां भोज्यन करून पाठवितों. येथून लोक पाठवावे तरी पहिले मोर्चे होते त्या होऊन बंदरावर मोर्चा १ व तोफा लागू करावयाबद्दल मोर्चा १ यैसें दोन मोर्चे जाजती घातले; आणि दोनच्यार दिवसांमध्यें इकडून कूच खणोन मोर्चे पुढें चालविलें. असें असतां आमचे लोकांपैकी दोनसें माणूस तुम्हाकडे पाठविलें तें अद्याप तुम्ही पाठविलें नाहीं. नवे लोक कानडे आले ते वरचेवर तुम्हाकडे पाठविले, आतां दुसरे लोक पाठवावया त्यास अनुकूल पडत नाही. राऊत पाहिजेत तरी लेहून पाठवणें. च्यालीस पन्नास राऊत पाठऊन देऊं. यैवजाविशी लिहिलें तरी आम्हाजवळ रुपया असोन आम्ही न पाठऊं यैसें तुमचें चित्तांत येतें कीं काय ? आरबास रोजमुरा द्यावा लागतो म्हणून तुम्ही लिहिलें त्याजवरून आम्ही खाजगत खर्चाचे रुपये होते ते घालून हजार रुपयांची भरती करून पाठविले. आम्ही कल्याणास रुपयांबद्दल मुजरद जासूद पाठविला आहे, तो आलियावर पाठऊन देऊं. येथील राउतांस व लोकांस रोजमुरा द्यावयास यैवज नाही. आम्हास सा हजार रुपये गोवरीहोन देविलें ते अद्याप आले नाहीं, यैसी येथील खर्चाची हैराणगत जाहाली आहे. रुपया असोन तुम्हास लटकें लिहावें यैसें नाहीं. तोफेविशी लिहिलें तरी संध्याकालची तांदुळवाडी-बाबत तोफ पाठऊन देतों. लोकाचा अर्थ लिहिला त्यावरून कळेल. राऊत शंभर पर्यंत पाहिजेत तरी पाठऊं. मार्गीं राउताची डाख ठेवणें. वर्तमान कळ-लियावर उपराळियास चुकणार नाहीं. बाजीराव बेलोसे यांचीं पत्रें पावलीं. बहुत काय लिहिणें. हे विनंति.

¶*The writer Malhar Hari says he has no funds and cannot send any. He acknowledges news of the arrival of Portuguese ships at Kelve and Mahim.*

No. 221] [*1738 ?*

श्री

॥ श्रीमंत राजश्री आपा
स्वामीचे सेवेसी

विनंती विज्ञापना यैसीजे. आमचे लोक आताच डामाडूले[1] जाले आहेत कितेकाचे सरदार स्वामीजवळ आहेत. येथे बारगीर घोडी आहेत. ते आठ

---

१ गोंधळलेले.

पंधरा दिवस जालियावर उठोन जावयाच्या गोष्टी सांगतात. तैसेच आणख कितेक लोकास पाल पडताल नाहीं व साबर घोडी व रेडे[१] येसा गाल्हाटा आहे. याउपर आम्हास आज्ञा कर्तव्य ते केली पाहिजे. रा. दुर्गोजी काटकर याचे घर जलालें. उट वोझ्यास दोन होते त्यापैकी येते वेळेस कुरकुंबाजवल येक मृत्य पावला व येक होता तो वैशाखी पुर्णीमेस प्रा(ज)न्य पडला ते दिवशी वीज पडली त्यांत उट व येक मुसलमान खिजमतगार मृत्य पावला. दोन तीन माणसे जाया जाली. त्याचा प्रसंग येसा जाला. त्याबरून रा. माहादाजपंत त्यास खर्चास रुा. १०० शेंभर देऊन काग(द) लिहून घेविला आहे सेवेसी कलावे म्हणून लिा असे. आम्हाजवळ राऊताचा भरणा दोनसे पंचेतालीस. त्यापैकी रा माहादोबानीं सिंदखेडास राजश्रीचे भाचे[२] गेले त्याजबा चालीस राऊत धालवडे वगैरे पाठविले व आनंदराव सिरके ३ यशवंतराव रणभोर २ येसे पांच जण लग्नाबदल निरोप घेऊ(न) स्वामीकडे पाठविले. बाकी दोनसे स्वार आम्हाजवल आहेत. याउपर लोक गवगवा करितात. याकारिता याची तरतूद करणार स्वामी समर्थ आहेत विशेष. नांदणी व को राजुरीविसी स्वामीनीं सरदारास दोन च्यार पत्रें पाठविलीं त्यास रक्षण करता दोन स्वाऱ्या जाऊन नांदणीची गुरें आणिलीं होती ते सोडविली. हली रा बालोजी डुबल व सिदोजी थोरात, व भापकर व मिरजकर व जाधवराव येसे जाऊन पाच सातसें गुरें आणिलीं. मिरजकराकडे तीनसे गेली होती तें बुडविली. यानीहि कितेक बेइमानीच्या गोष्टी सांगितल्या. बालोजीकडील घोडे पडले होते याकरिता दीडसे रुपये खंडणी करून नांदणीहून महिपतराव येऊन गुरे सोडून नेली. आम्ही बहुतप्रकारें सर्वांस सांगितले. गोष्ट मान्य केली नाही. रा माहादोबास लिहिलें, परंतु प्रतापगडचे स्वारीमुले जौबसाल आला नाहीं. आम्ही रुसावा करून यावें तेहि गोष्ट कार्याची नाही. केवल गुरे देऊ. द्यावी तर कार्यास नाही. मग सिरस्ता करू. गुरें सोडविलीं हें यश बालोजीनें घेतलें. याचें पारपत्य करणार स्वामी समर्थ आहेत. वरकड रा वेंकटराव याच्या स्थलास उपद्रव लागला नाहीं. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापी.

¶*Letter addressed to Chimaji Appa by some sardar who explains the disorder of his troops. If Vyankatrao mentioned at the end is that of Ichalkaranji, the affair may refer to some trouble in connection with Sambhaji of Kolhapur.*

---

१ रोडकीं. २ दर्याबाई निंबालकर इचा मुलगा.

No. 222] [February 1739 ?

(आरंभींचा भाग फाटला आहे.)

* कोटीला तुम्ही मजल दरमजल जाणे म्हणून कितेक प्रकारे राजश्री स्वामीनी खास दस्तकाची पत्रे उभयेता श्रीमंतास लिहा आहेत. कासिदास आज्ञा केली आहे कीं आठवे दिवसी श्रीमंताचे लस्करात दाखल व्हावे आणि पत्र त्यास प्रविस्ट करावे म्हणून आज्ञा येविसी राजश्री गोविंदरावजीसहि पत्र राजश्री स्वामीनी लिहा आहे कीं तुम्ही श्रीमंतास सांगून ताबडतोब मजल दरमजल पुढे जात ते गोस्ट करणे म्हणून पत्र लिहा आहे. राजश्री स्वामीचें वचन पूर्वी अवरंगजेब पातशाहा होते त्यासी गुंतले आहे कीं तुम्हावर कोन्ही परचक्र आले तर आपण तुमची कुमक करावी, सर्वस्वे जेथपावेतो होईल तों-परयेंत साहित्य करावें. विदित जाले पाहिजे. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶*The last few lines of a very important letter wherein King Shahu desires the Peshwa to advance rapidly to oppose Nadirshah as he has solemnly promised Aurangzeb assistance, whenever the Empire should find itself in difficulty.*

No. 223] [17-3-1739

छ १९ जिल्हेज

मुा * प्रां खानदेश

श्रीमंत राजश्री पंत प्रधान

स्वामीचे शेवेसी

विनंती आज्ञाधारक यादव त्रिंबक कमाविसदार पा जेनाबाद वगैरे कृतानेक साष्टांग नमस्कार विज्ञापना. येथील क्षेम तो धर्म स्वामीचा आहे. कल्याण-वैभवलेखन आज्ञा केली पाहिजे. यानंतर सेवकाचें वर्तमान ता छ १७ जिल्हेज मुा बऱ्हाणपूर क्षेमरूप असों. स्वामीनी आज्ञापत्र पाठविले ते मस्तकीं वंदून परम हर्ष जाहला. आज्ञा जे गुलाल घेऊन हजुर दर्शनास येणें. लाहादे समीप येणें. त्यावरून गुलाल तयार करऊन मार्ग लाक्षिला. त्यास हुताशनीस येणे जालें नाहीं. तूर्त मुकाम लस्करचा कोठे आहे? तत्वता न कले याकरितां भेटीस येणें जाहलें नाहीं. विशेष येथें न्याहालचंद मोतीचंद साऊकार आहेत त्याचें घरी उतरेंहून वर्तमान आलें. त्याच्या गुमास्तियांनी दिलीहून लिहिलें आहे जे फालगुन शुध प्रतिपदेस महमदशाहा कैद होऊन नादरशाहा तख्ती बैसोन द्वाही फिरली. सादतखान भडभुंजे यासी नायेबत दिल्ही. तेथील

वर्तमान या तऱ्हेचें जालें. कितेक तपसीलवार ल्याहावें तरी स्वामीपासी विदित असेल. तेथें आमचें लिहिणें काये आहे. परंतु विज्ञापना येक आहे जे, या मार्गे आलिया उतम आहे. या स्थलचा विचार येक प्रकार आहे. स्वामीचा जय आहे. आम्हास सुचनें, कीं लक्ष प्रकारें या * * पाहिजे. उंटाविसीं आज्ञा * * * हेत आणि उबा * * * *

¶*Yadav Trimbak, Kamavisdar of Jainabad, writes news from the North that Mahmadshah has been made a captive and Nadirshah has declared himself Emperor.*

No. 224] [*29-3-1739*

पौ छ २ मोहरम

श्रीराम

श्रीमंत राजश्री रावजी स्वामीचे सेवेसी

पोष्ये नारो रामचंद्र सां नमस्कार विनंती. येथील कुशल ता छ २९ माहे जिल्हेज दोन प्रहर दिवस जाणौन स्वकीये कुशललेखनआज्ञा केली पाहिजे विशेष. छ २६ जिल्हेजीचें आज्ञापत्र आलें तेथें दोनसे माणूस चांगले, दारू-गोली सरंजामसुधां वसईस जलदीने पत्रदर्शनीं पाठवणें म्हणौन आज्ञा. यैशास आज्ञेपूर्वीच फिरंगियाची बातमी कलली. त्याजवरून साष्टी वसई मिलोन दोनसे माणूस रवाना केलेंच आहे. आणखीहि रतनगड व कलोलगड वगैरे जागांचे बंदोवस्त राखोन कांहीं लोक आणविले आहेत. आल्यावरी मागाहून तेहि वसईस रवाना करून. गनिमाची बातमी राखोन वरचेवर लेहून पाठवणे म्हणौन आज्ञा जाहाली. त्यास उरणास दोन माहागिऱ्या नेहमी ठेविल्या आहेत. मुंबईहून वरचेवर उरणच्या मार्गे बातमी येतच असत्ये. अधिकोतर कलल्यावर सेवेसी लेहून पाठऊ. बहुत काये लिहिणे हे विज्ञाप्ति.

¶*Naro Ramchandra as instructed sends reinforcements to Bassein and promises to send more from the adjoining province.*

No. 225] [*31-3-1739*
नकल

हू

इजत-आसार[१] त्रिंबकपंत बआफियेत बशद दरिविला आंखबर शाहाजाबादेहून आली जे छ १२ जिल्हेजी कासमबेगखान नामे सरदार वीस हजार स्वार नवेकर[२]

---

१ सुप्रतिष्ठित. २ नोकर तहमासकुलीचा.

तहमासकुली जो निजामुलमुल्काचे जबाबस्वालाचे दरमियाने होता त्याणें काबू करून हजरत नवाब साहेब यांचे मसलहतेने तहमासकुलीस व त्याचे लेकास दिल्लींत दाखल होतेवेलेस काबू करून मारून घेतले व नादरशाहास कयेदेंत केले व त्याचे लोक तमाम लस्करचे लोकानीच मारले. तकरीबे[1] दाहा हजार मनुश त्याचे मारले गेले, व मा। शाहा दिल्लींत किल्यामध्यें दाखल जाले. तहाफजल इलाही हाजरत नवाब साहेबाचा बोलबाला व सादतखान त्या लडाईंत मारला गेला. तयेमुरियांची बादशाईत कायेम जाली व तुम्ही लिफाफा ता। छ २६ जिल्हेजी पाठविला तो पावला. हकीकत माव्हम जाली. आयेदे पयेबीन हकीकत मुफसल[2] लेहून पाठवीत जाणे. ताकीद जानणे मोरतब सुद छ २ मोहरम.

¶*News from Delhi reporting the massacre of several of Nadirshah's troops and himself being imprisoned with his son.*

No. 226] [*March 1739*

[आरंभींचा बराच मजकूर फाटण्यांत गेला आहे.]

काल छ १८ रोजी असफज्याहा हतीवर बसोन लश्करापासून कोसावर पेशखाना उभा करून तेथे गेले. तोहमासचा इलची भेटीसि आला. भेट जाहालियावर स्वार होऊन तोहमासचे लश्करास गेले. प्रथम सादतखानापासी जाऊन बसले. त्याचा समाचार घेऊन मग तोहमासचे भेटीस गेले. गोष्टमात बोलीचाली होऊन रुकसत जाहाले. येक कुडती व येक पटका व टोपी तीन वस्त्रे खिलत दिधली. तेथून स्वार होऊन लश्करास संध्याकाली आले. जाहिरी बोली हेच आहे की, पातशाही बेजाबीत जाली, सरदार कोण्ही कोणास न मानीत, पातशाह खिलाप * * ई वर्तो लागले, बंदोबस्त तुटला मऱ्हाटियानीं शोखी केली, हे येकोन आम्ही इरादा केला जे, पहिल्यापासून इरानचे पातशाह हिंदुस्थानचे पातशाहीस कायेम करीत आले आहेत यास्तव आम्ही आलो. केवल पातशाही इरादा धरीत नाही. तुमचे पातशाहीचा बंदोबस्त करून जावे. असफज्याहाने उत्तर दिल्हे की बेहतर पातशाहास दिलीसे नेऊन बसवावे. शाहाजादा (ने)ऊन तुम्ही आम्ही बंदोबस्त करावा (अपूर्ण)

¶*A mutilated letter refers to the visit of Nizam-ul-mulkh to Nadirshah and their discussions.*

---

१ जवळ जवळ. २ सविस्तर.

No. 227] [9-4-1739

श्री

श्रीमत माहाराज मातुश्री आईसाहेब यांणी राजमान्य राजश्री बाजाराव पंडित प्रधान यासी आज्ञा केली यैसीजे: तुम्ही विनंतीपत्र पाठविलें तें पावलें. तेथें लिहिलें जे माहाराजानी वडलिपणें पोख्त विचार मनांत आणोन आज्ञा माहाराजास व मजला करावी म्हणोन व चिरंजिवास सविस्तर लिहिलें तें कळलें. यैसियासी येथील मनोदय तुम्हीं यावें आणि चिरंजिवास व तुम्हास उचित तेंच सांगून ज्या गोष्टीनें राज्याची अभिवृध्दि व तुम्हांस श्रेयस्कर असेच चालविण्याविसी आज्ञा करून करवावें; परंतु तुमचे येणें कालेकरून वड़णार आणि यांस क्लेश भोगण्याची सीमा राहिली नाहीं. त्यापक्षीं याचें समाधान तेंच रक्षून तुम्हीं सर्व राज्यभार चालवावा हेंच तुम्हांस योग्य आहे. येविसी सर्व चिरंजिवानीं लिहिलें आहे त्याजवरून कळेल. चिरंजिवा(चें) लक्ष तुमचें ठाई दुसरे नाहीं. तुम्हींहि दुतर्फा किंतु वाढऊ नये हेच चांगले वाटते. विस्तारें काय ल्याहावें? जाणिजे छ ११ मोहरम. बहुत लिहिणे तरी सूज्ञ असा.

¶*Tarabai joins with King Shahu in leaving the whole administration to the care of Bajirao and having full reliance in him.*

No. 228] [10-5-1739

नकल

श्री

राजश्रिया विराजित राजमान्ये राजश्री तुबाजीपंत स्वामी गोसावी यासी

पोष्यें बाजीराव बलाळ प्रधान नमस्कार विनंती. उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत जाणे. यानंतर येथे काही नाजूक कार्य आहे, यास्तव हशम लोकं पाहिजेत त्यास रा। रेणोराऊ याजसमागमे दोनसे माणूस आहे ते व बावाजी बलकवडे यास पत्र लिहिलें आहे, त्याजकडून निवड माणूस शंभर येकून तीनसे माणूस चांगले लस्करासमागमे आणणें. परंतु मावल्या लोकाजवल तरवारा आहेत, त्याजमुले मावले आलेसे शौरत[१] होईल. यास्तव तरवारेस गेलेफ[२] करून ज्या रीतीने बरकंदाज येतात त्या प्रकारें येत, शौरत येकंदर न होय तें करणें. तीनसेह माणूस अगत्य समागमे घेऊन तुम्ही लौकर येणे जाणिजे.

---

१ प्रसिद्धि, कीर्ति. २ अभ्रा, आवरण.

छ १२ सफर. हें काम थोर उमेद आहे. यास्तव लोक मावले आलेसे बोभाट होऊ न देतां घेऊन येणें. टाकोटाक शाहाणा माणूस कावनईस पाठऊन लोक टाकोटाक आणवणें आणि स्वार होऊन लौकर येणें. पुढील कालोखे जवल आले. कालोखियांत काम करावें लागते. ईश्वरइच्छेनें काम जालियास द्रव्ये प्राप्तहि आहे व स्थलहि आहे. संज्ञा लिहिली आहे. समजून काम करणे. वसई फते जालियाचे वर्तमान तुम्हास कललेच असेल. आता आपाहि लौकरीच वरते येतील. नासरजंग नांदेडापलीकडे आला आहे. छ १२ सफर दीड प्रहर रात्र पहिली. बहुत काये लिहिणे हे विनंती.

¶*Bajirao asks Tubaji Pant to send three hundred picked men to execute an urgent piece of work. Now that Bassein is captured Chimaji Appa also will follow soon, says Bajirao.*

No. 2791 *[12-4-1739*

श्री

श्रीमंत राजश्री आपा

यांप्रति

वासुदेव दीक्षित आसीर्वाद उपरी. येथील क्षेम चैत्र शुध पौर्णिमा गुरुवार जाणऊन स्वकीये कुशल लेखन करणे विशेष. बहुत दिवस आपणाकडील पत्र येऊन वर्तमान कलत नाही. यैसें नसावें. येणारासमागमें कुशल वृत व वसइचें वर्तमान लिहीत असावें. तेणेकरून समाधान. वसईविषीं अनुष्ठानास ब्राम्हण वीस लाविले आहेत. उपाये बहुत केला आहे. श्रीइच्छेनें सत्वरीच हस्तगत होईल. यानंतर श्रीमंत राजश्री राऊ ब्र्हाणपुराजवळ आहेत. खानदेश प्रांते मोगलांची ठाणीं उठऊन आपली बसविली; व याप्रांती रा संकराजी निकम यास आज्ञा आली आहे. अवरंगाबाद गिरदींत अमल बसविला. कोठें-कोठें बसवणें राहिला आहे तोहि सत्वरीच बसेल. गांडापूर वाळूज येथील साडेबात्रीस हजारांवर खंड जाहला. रा मानाजी जाधव यानी हवाला घेतला. रोखा राजश्री रायाचें नावें त्याजपासून घेतला. याप्रकारचें वर्तमान कळावे म्हणून लिहिलें असें. इंद्रप्रस्छांत पश्चमेचा येवन येऊन बसला आहे. शहरांत जनांचा बहुत संव्हार केला. परमदुष्ट हिंदुलोकांचा द्वेष्टा आहे. परिणाम कैसा होईल तो पाहावे. सादतखान आपमरणेंच मेला. कळले पाहिजे. बहुत काये लिहिणें हें आसीर्वाद.

¶*Wasudeo Dikshit supplies Chimaji Appa with the news received from various quarters. He writes that Bajirao is in the vicinity of Burhanpur subjugating territory in Khandesh. The writer also refers to the occupation of Delhi by Nadirshah.*

4645

No. 230] [16-4-1739?

श्रीमंत राजश्री पंत प्रधान स्वामीचे सेवेसी

पोष्य वासुदेव जोसी कृतानेक नमस्कार विनंती, येथील कुशल ताा छ १८ मोहरम जाणून स्वकीये लेखनाज्ञा केली पाहिजे विशेष. राजश्री पिलाजी जाधवराव याजकडे रुो १००० हजार नेमिले आहेत त्यापैकी मारानिलेनी वेदमूर्ति राजश्री जनार्दन देव यांस रुपये १०० येकसे देविलें आहेत. त्यास सदर सेंभर रुपये स्वामीकडे पाठविले आहेत हे घेऊन जनार्दन देव याची वरात आमचे नावे राजश्री पिलाजी जाधवराव याणी दिल्ही आहे ती स्वामीचे दप्तरी असेल ती आम्हाकडे पाठविली पाहिजे, व रुपये याचा जाब पाठविला पाहिजे. लशकरचे वर्तमान लिहिले पाहिजे. बहुत काय लिहिणे? लोभ करीत गेले पाहिजे हे विनंती.

¶*Vasudeo Joshi requests the Peshwa to send to him a transfer bill of money drawn in the name of Janardan Deo.*

No. 231] [29-4-1739

श्री

श्रीमंत राजश्री आपा
साहेबाचे सेवेसी

विनंती आज्ञाधारक आवजी कवडे दंडवत विज्ञापना. येथील क्षेम ताा छ १ सफर मुकाम नांदगाव पेठ प्राा वराड साहेबाच्या कृपादृष्टीकरून सेवक लोकाचें वर्तमान येथास्थित असे विशेष. साहेबी कृपालु होऊन छ २८ जिल्हेजचें आज्ञापत्र सादर केले ते छ २८ मोहरमी कुन्हियाच्या मुकामीं पावले. पावोन सविस्तर आज्ञापत्रीच्या अर्थावरून सेवकलोकास उत्तेजन जालें. मुख्य गोष्टी त्यांचा काल अनकूल, यास्तव इस्वरे यैसा न घडता प्रसंग घडविला. ते गोष्टीचा बदला करावा म्हणऊन सावर धरून वराड प्रांतातून जात होतो. त्यास राजश्री आपाजी सोमवंसी सरलस्करहि येऊन आम्हास भेटोन आटोलियांच्या विचारें त्यांचें आमचें सौरश करून द्यावे या हेतूनिमित्य ते आम्ही मिळोन नागपूरच्या रोखें चालिलो. हें वर्तमान भास्करराम यानीं यैकताच दुरस्थ बस्तरच्या मुलकांत गेले. वरचेवरी राजश्री सरलस्कर यासीं जाब लिहिले आणि संपादिला अर्थ रक्षून दूर गावीं तोडून गेले. आम्ही त्यांच्या पाठीलागेच जावे तरी सरलस्करच्या विचारें की आम्ही असता हर्शामर्श कामाचा नाही. याजकरतां देवगड प्रांतातून आज्ञेप्रमाणें गढेमंडलियात जाऊन संस्थानिकास शह देऊन

मुलुक सोडावा, पुढे त्यास लक्षून पटणियाकडे जाऊन द्यावे, या विचारे छपारियावर गेलो तो श्रीमंत राजश्री पंत प्रधान साहेबाचें आज्ञापत्र सादर जालें कीं तुम्ही वराडप्रांते येऊन मोगलाई अमलाचा बंदोबस्त करणे, पुढें न जाणे. आज्ञेप्रमाणे रा सरलस्कर आम्ही कुन्हेपरियेंत आलो. आम्हास अमलाचा विचार मनास आणणें यास्तव त्याणी कूच करून श्रीमंताकडे भेटीस गेले. आम्ही वराड प्रांतीचा बंदोबस्त करावा यानिमित्य त्या जिल्हियात असो. इकडील बंदोबस्ताचा अर्थ मनास आणून श्रीमंताच्या दर्शनास जातो. भेटी होऊन जे आज्ञा करितील ते सेवक लोकास प्रमाण आहे. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶*Avji Kavde to Chimaji Appa that after his defeat by Raghuji Bhonsle he gathered together the remnants of the fugitive army to give Raghuji another battle when he was joined by Appaji Somwansi who advised a conciliatory policy and undertook himself to restore friendly relations with Bhonsle. The two (Kavde and Somwansi) marched towards Nagpur to meet Bhaskarram, Bhonsle's Commander, who however evaded meeting them by striking a retreat into the interior. While Kavde was going towards Garha and Mandla he received a communication from the Peshwa according to which he was going back to Berar.*

No. 232] [*30-4-1739?*

श्री

श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान

स्वामीचे शेवेसी

पोष्य वासुदेव जोसी कृा नाा विाा येथील कुशल ताा छ १ माहे मोहरम जाणून स्वकीय लेखनाज्ञा केली पाहिजे विशेष. राा विठल सिवदेव यासमागमे स्वार स्वामीनी पाठविले त्याणी येथे आम्हाजवली उतम प्रकारें चाकरी केली. त्या उपरी स्वामीनी राा कृष्णराव याजकडे स्वार देविले त्यावरून विठल सिवदेव यासमागमें स्वार देऊन माारानिलेकडे रवाना केलें. त्यास याणी जाऊन तेथें त्याजवलीहि बरीच चाकरी केली. त्यास त्याचा व राजश्री राणोजी भांडवलकर याचा बनाव न जाहाला याकरितां हे स्वार स्वामीकडे उठोन आले. भांडवलकर व राा मानाजी कोकरे याणीही चाकरी उत्तम केली परंतु बनाव जाला नाही यास्तव आले आहेत. याचे चाकरीस काही बोल लावावा यैसे नाही. सर्वजाण स्वामी आहेत. बहुत काय लिहिणें लोभ करीत गेले पाहिजे हे विनंती.

¶*Vasudeo Joshi while commending highly the services of Vithal Shivdeo's contingent reports that its return to the Peshwa's army is due to its differences with Bhandavalkar.*

No. 233] [3-5-1739

श्री

श्रीमतु राजश्री आपास्वामी
साहेबाचे सेवेसी

चरणरज रेणुराय यादव चरणांबुजावरी मस्तक ठेऊन सां नमस्कार विनंती विज्ञापना येसीजे. आज्ञाप्रमाणें राजश्री तुबाजी आनंत वोज्ञरावर होते यांजपासीं अलो. श्रीमंत राजश्री मल्हार दादाजी यांसी भेट जाहली. त्यास यानी सांगितले कीं राजेश्री बाबूजी नाईक व दखनीमिया व नरसीपंत घाटपांडे यास मखबुल आलमाने श्रीमंत राजश्री रायाकडे पाठविले आहे. नाईक स्वार होऊन तापीपुरास गेले. त्याजवरून तुबाजीपंताबार होतो; आनी राजश्री नाईक साहेबाकडे पत्र पाठविलें होते. त्यास काल तेथून नाईक साहेबाचें आज्ञापत्र आलें कीं सत्वर जमाव पायेचा घेऊन येने. टोक्यावरच आहेत. त्यास काले[1] छ ९ सफरी ततक्षनी स्वार होऊन कवोडीयास आलों. आज[2] स्वार होऊन सोत्छर कोकमठानास गेलो. परवा आदितवारी खानखा नाईक साहेबापासी जाऊन पोहचतो. राजश्री गोपिनाथ हजारी व जोरावरसिंग हजारी यांस राजश्री तुबाजीपंती राजश्री नारोपंत कारकून कावनयेचे त्यांचे स्वाधीन करून कावनयेस पाठविले तिकून त्याचे स्थल सनिध आहे. जो प्रेयत्न करने तो ते करतील. श्रीमंत राजश्री रावसाहेबी बुऱ्हानपुराहून चरणरजास आज्ञापत्र पाठविलें तें परवां येथ आलें. त्यांत आज्ञा जे राजश्री बाबुजी नायेकास पायेचा जमावाचे आगत्य आहे. सत्वर जाने (पुढील बंद गहाळ.)

¶*Renurai Yadav to Chimaji Appa, informing him that as directed he (the writer) was proceeding to meet Babuji Naik.*

No. 234] [15-5-1739

श्री

श्रीमंत राजश्री आपा स्वामीचे शेवेसी

विनंती आज्ञाधारक मलार दादाजी सा. नमस्कार. विनंती येथील कुशल ताा छ १७ सफरपावेतों ये प्रांतीचें व शेवकाचें वर्तमान येथास्थित असे. यानंतर नासरजंग नांदेडास आलियाचें वर्तमान राा शामजी गोविंद याचे औरंगाबादेहून

---

१ गुरुवार. २ शुक्रवार.

पत्र आले त्याची नकल सेवेसी पाठविली आहे त्यावरून विदित होईल. वसई फते जाली, निशाण चढलें म्हणून वर्तमान येकिलें. बहुत संतोष जाला. पुढें तेथील बंदोबस्त करून वरघाटीं यावया विचार आपण केलाच असेल. ये प्रांती स्वामीचें आगमन जालियानें उतम आहे. छ ११ सफरचे स्वामीचे आज्ञापत्र आलें तें पावलें. रा तुबाजी अनंत यास श्रीमंत राजश्री पंत प्रधान स्वामीनीं बोलाविलें. येका दो दिवसी कूच करून जातील. विदित होये खानदेश वगैरे खजाना आम्हाजवल येतो तो आम्ही येथून कावनईस पावता करतो त्यास रा बावाजी व बहिरजी बलकवडे घेऊन पुढे स्वामीकडे प्रविष्ट करावय अनमान करितात. रा घेत नाही यास्तव विनंती लिहिणें लागली. कृपालु होऊन येक ताकीदपत्र बलकवडे यास पाठवावयाची आज्ञा केली पाहिजे कीं मलारपंत येवज तुम्हाजवल पावता करितील तुम्ही वसईस रवाना करीत जाणें अनमान न करणें. येसे ताकीदपत्र आलें म्हणजे ते ऊजुर करणार नाहीं हे विनंती.

¶*Malhar Dadaji Barve to Chimaji Appa expressing his satisfaction on hearing of the success at Bassein. The writer further requests him to issue strict orders to Balkawde to take the cash to Bassein from Khandesh, which he refuses to do.*

No. 235] [*23-5-1739* ?

छ २९ सफर

श्रीराम

पुरवणी श्रीमंत राजश्री
राऊ स्वामीचे सेवेसी

विज्ञापना. कानोजी नाईक सेलार किले रतनगडास असतात, त्यांचे शरीरसंबंधी कबिलदार लोक पाच सात सरदार मिलोन पांच सातसे माणूस पनाल प्रांती राजश्री छत्रपति स्वामीपासी निकटर्ती सेवा करून होते. त्यास सांप्रत पनाला किला राणीकडे माहाराजानीं दिल्हा. लोकहि त्याणीच मागितले. परंतु जावयासी रजावंत नाहीं म्हणोन लोकाविसी राणीचे चितांत विपर्यास आला. यामुलें तमाम जमाव कबिलासुधां माहाराजांची आज्ञा घेऊन सरकारतर्फेस येणार. येतांच कबिलियास जागाजुगा असावी म्हणोन कानोजी नाईकास त्याणी पत्र लिहिलं होतें. त्याचा अन्वय मारनिलेनी रतनगडाहून लेहून पाठविला तेच पत्र बजिनस सेवेसी पाठविले आहे. मनास आणून आज्ञा करणें ते करावी त्याप्रमाणें

लोक या प्रांती आलियावर कबिले धांग्यास लाऊन हुजूर दर्शनास येर्ताल. माणूस विस्वासूक पुरातन राज्यांतील येका गाव्याचे आहेत याचा संग्रह खामखा असावा, सेवेसी श्रुत होय हे विज्ञापना.

¶*Kanoji Naik Selar and his retinue are recommended for the Peshwa's service probably by Mahipatrao Chitnis, the writer.*

No. 236] [*10-8-1739?*

श्री

राजश्री पंतप्रधान
गोसावी यासी

ऽ श्रीमंतसकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्य श्री पिलाजी जाधवराऊ दंडवत विनंती उपरी. येथील कुशल ताा छ १९ जालेवल पावेतो येथास्थित असे विशेष. सटवोजी रणनवरे स्वामीचे सेवेवरी खर्च जाले याच्या मुलामाणसाच·संरक्षण करावे हे आपणास आगत्य आहे. सांप्रत त्याचे पुत्र जानोजी रणनवरे सेवेसी आले आहेत तरी याजविसी राजश्री आपास पत्र देऊन तूर्त खर्चाची बेगमी करावी. आपली येक दोन तटे थोर आसतील ती घेऊन बरोबरी चाकरीस येतील. विशेष काय लिा कृा आा दीा हो विा

¶*Pilaji Jadhao recommends to the notice of the Peshwa Janoji Rannavre who had lost his father Satvoji on Government service.*

No. 237] [*1-9-1739*
छ ११ जााखर

श्रीगणपतिर्जयती

श्रीमंत राजश्री आपा
साहेबाचे शेवेसी

सेवक कृष्णाजी कदम कृतानेक सां दंडवत विनंती येथील वर्तमान ताा छ जमादिलाखर सनिवारपावतो साहेबाचे मेहेरबानी करून येथास्थित असे विशेष. साहेबीं पत्र पाठविलें तेथें आज्ञा जे त्वरेनें निघोन जाणें. त्यास आज्ञेप्रमाणें बुधवारी घरीहून निघोन लष्करांत राजापुरचे मुकामीं दाखल जाहालों. ते मजल दरमजल कालीं अकुलनेराजनीक राहिलो होतो. आजि सिनेच्या तीरीं मुकामी नेमिला

आहे तेथें जातों. मानाजी पायेगुडेहि येऊन भेटले. म्हालोजी मुठेहि आजी येऊन भेटतील. तीन कोसाच्या अंतरे राहिले आहेत. राजश्री मल्हारजी होलकर व राणोजी सिंदे मंगळवारी छ ४ जमादिलाखरीं+ भोकरदनाहून कूच करून गेले. आम्हीही नगर डावे टाकून बाबूलसर अगर करंजीच्या घाटें उतरोन जातो. मागील लोक येणार होते याकरितां दोन तीन मजली लहान केल्या, याउपर लांब लांब मजली करून जातों. राणोजी बरगे व खेत्रोजी आनपट वगैरे कितेक समजाविसी घेऊन नस्टाई करून मागे राहिले आहेत. अद्याप आले नाहींत. राहिलेच तरी त्याची नावनिसी मागाहून लेहून पाठवितों त्याप्रो पारपत्य केले पाहिजे. वरकड वर्तमान केदारजी जासूद विनंती करितां श्रुत होईल. सेवेसी श्रुत होय हे विज्ञापना.

¶*Krishnaji Kadam informs Chimaji Appa of his having started and of Malharrao Holkar and Ranoji Sindia also having already left.*

No. 238] [*16-9-1739?*

पो छ ३० जमादिलाखर

श्री

पुा तीर्थरूप राजश्री राऊ
व तथा राजश्री आपा स्वामींचे
सेवेसी

विनंती उपरी राजश्री सिदोजी थोरात आपले जमावानसी येथे आले. त्यांस राजश्री नारबावानीं छ २३ जमादिलाखरी प्रात:कालीं होऊन राजश्री स्वामीस भेटविलें. राजश्रीनीं आपले अंगावरिल पासोडी दिल्ही. बावानीं अर्ज केला कीं यास राजश्री फतेसिंगबावाकडे चाकरीस ठेवावयाची आज्ञा करावी. त्यावरून राजश्री स्वामीनीं राजश्री रामजीपंतास आज्ञा केली कीं राजश्री फतेसिंगबावास सांगून यांस चाकरीस ठेवणे. विदित जालें पाहिजे. सेवेसी श्रुत होये विज्ञापना.

¶*Sidoji Thorat is ordered by Shahu to be employed under Fatesing Bhonsle.*

+ २८-८-१७३९.

No. 239] -1739 ?

पो छ ४ रजब

श्री

श्रीमंत राजश्री राऊ साहेब
स्वामीचे सेवेसी

विनंती सेवक नारोशंकर कृतानेक साष्टांग नमस्कार विज्ञापना येथील कुशल तागाईत छ २७ जमादिलाखर स्वामीच्या कृपाकटाक्षेंकरून सेवकाचें वर्तमान यथास्थित असें विशेष. आज्ञापत्र सादर जालें तेथें आज्ञा जें. किल्ले +हरीश येथील जागिरीचे गांव परगणे पाटोदे येथें आहेत. त्या गांवीच्या अमलास परभारें लोक पाठऊन तगादा न करणे व पेशजीपासून जागिरीकडे गांव असतील त्यांची तहकिकांत करून गांवगन्ना हुजुर लेहून पाठवणें. ऐशियास सेवकापासून अंतर पडणार नाहीं. जागिरीचे गांवाविशी दोन चार वेळां सेवेसी विनंतीपत्रें पाठविलीं परंतु हुजुरून गांवांविशी ताकीदपत्र कमाविसदारास अथवा सनदहि न आली. जागिरीचे गांवांचें तों ठिकाण नाहीं. सरकारांत किल्ला आलियावरी उज्ञाड गांवचे ठिकाण लाऊन कोल दिलासा देऊन आबादीस लाविलें. दोन च्यार गांवींचा माल जप्त केला असतां आबाजी गोविंद यांणीं पाटील कुळकर्णी यांस तगादा करून जबरदस्तीनें गांवींचा पैका घेऊन खराबीस मेळविलें. किल्याचे खर्चास ऐवज तो पाहिजे म्हणून माहादजी रघुनाथ यास कमावीस सांगितली. मशारनिलेनीं जागिरीचे ऐवजीं रसद दोन हजार किल्याचे बेगमीस दिले. अंबाजीपंतांनीं वसूल नेला. या गृहस्थाचा रुपया एक उगवला नाहीं. आमचे निजबतीस गांव असिले तरी सरकारचेच आहेत व किल्लाहि सरकारचाच आहे. तेथील बेहबुदी धण्यासच करणें येविशीहि विनंती समक्ष सेवेसी आलिया-वरी करून पुढें धण्याचे आज्ञेनुरूप वर्तणूक केली जाईल. सेवकांवरी कृपादृष्टीनें अवलोकन करून आबाजी गोविंद यास येक ताकीदपत्र पाठवावें. जे गांवींचा रुपया घेतला असेल तो माहादाजी रघुनाथ याचे स्वाधीन करणें. तिकडे ऐवज जमा जाहाला तरी सरकारचाच अथवा किल्ले मजकुराकडे जमा जाला तरी सरकार-चाच. स्वामीचे आज्ञेव्यतिरिक्त तिलतुल्य होणार नाहीं. सेवकावरी क्रोध न करावा. ब्राम्हणाचे दोन हजार रुपये फसले आहेत; उगऊन देणार धणी, समर्थ असेत. सदरहु जागिरीचे गांवांविशी सरकारची सनद पाठविल्यानें उज्याड गांवीची वस्ती होईल. आबादी जाहालियावरी स्वामींनीं जिकडे देवावयाचें तिकडे

+ त्रिंबकच्या पश्चिमेस चार मैल.

4652

द्यावें. आज्ञा उल्लंघन करणार कोण आहे? आबाजीपंतीं गांवीचा रुपया नेऊन गांव खराबीस मेलऊन उफराटी आमचीच नालिस हुजुर लेहून पाठविली हेंच अपूर्व आहे. सविस्तर वर्तमान सेवेसी लिहिलें; याजउपरी धण्याचें मर्जीस येईल तेंच प्रमाण. बहुत काय लिहिणें हें विज्ञापना.

¶*Naro Shankar requests Bajirao to reconsider the matter of the villages in Jahagir assigned to the writer under the jurisdiction of the Fort Harish.*

No. 240] *24-9-1739 ?*

छ १ रजब

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री राऊ
तथा राजश्री आपा स्वामीचे शेवेशी

विनंती उपरी दहिगांवचे ठाणियाचा येत्न आपण बहुतप्रकारें करून राजश्री स्वामींचे मनोरथ सिधीस पावावे यैसे आहे. त्यास अद्यापि ठाणें कांहीं हस्तगत जालें नाहीं. येथें लोक बोलतात की निंबालकर येकायेकी ठाणें देतील हें होणें नाहीं. ठाणें हस्तगत व्हावयाचे धंदीरच आहे. त्यावरून रा। आम्हास पुसतात की रा। प्रधानपंत दिवसेदिवस मजलदरमजल चालिले. दहिगावचे ठाणेयाचा निर्गम कांही अद्यापि दिसत नाहीं. तस्मात टाला दिल्हा की काये तें न कळे, यैसे बोलतात. तर स्वामीनी दहिगांवचा निर्गम करून राजश्रींचें मानस पुरविलें पाहिजे. सेवेसी श्रुत होय हे विज्ञा.

¶*Letter from Purandare informing the Peshwa of the King's anxiety about the capture of Dahigaon and explains to him as to how the protracted affair has ultimately led the King to doubt the Peshwa's sincerity.*

No. 241] [*24-9-1739 ?*

छ १ रजब

श्री

पुरवणी राजश्री राऊ व ता।
राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसी

विनंती उपरी. राजश्री संताजी जाधव भोईजकर हुजूर आले आहेत. त्यानीं राजश्री स्वामीजवळी आमचे रुबरु विनंती केली की आमचे परगणे आवजी

कवडे लुटीत आहे, मौजे सिरूर पाा गांडापूर येथील बाजार कुली लुटिला. गावास उपसर्ग दिल्हा. वाडियांतील कोठी ते गावी होती त्याचीहि वस्तभाव जिनस लुटून नेला. सांप्रत पाा अंबेलनेर येथे जाऊन मुलकास उपद्रव केला आहे. बाबती व सरदेशमुखी मनास माने तसी मागताती. साल गुदस्तास पां आकस करून खंडणी जबरदस्त केली. वसूल घेतला त्यामुलें परगणा खराब जाला. आपला पुत्र येक जमावानसीं चाकरीस ठेविला, त्यापासून चाकरी घेऊन दाम दिल्हा नाही. यैसे साविस्तर वर्तमान हूजूर विदित केलें. त्यावर राजश्री स्वामीनी आम्हास विचारिलें की तुम्ही लोकांचा मुलुक लूटून पैका घेऊन खराब कायेनिमित्य करिता तें सांगणें. त्यास आम्ही उतर दिल्हें कीं परमुलुक, फौज़-खेरीज वसूल देत नाही. राजश्री आवजी कवडे याचे स्वाधीन खानदेसची सरदेशमुखी केली आहे त्यास संताजी जाधव म्हणतात कीं पाा अमलनेर राजश्री आवजी कवडे यानी लुटून खराब केले, तरी महाराजानीं देशमुख व देशपांडिये गावगनाचे मोकदम हुजूर आणून त्यास रुबरु पुसावे कीं परगणेयातील गाव किती मारिले व सिवार कोणे गावीचा चारिला? हे गोष्टी जामीदाराचे गुजरातीनें खरी करून दिल्ही तरी आम्ही जाब करून. सालगुदस्ताचे बाबतीचे तीन हजार रुपये अद्याप दिल्हे नाहीत, रास्ती बाबती व सरदेशमुखीचा वसूल दिल्हियावर परगाणियांत फौज कायेनिमित्य जाईल? इतकी आमची बोली जालियावर त्याज-कडील कारकून बोलिला की पुणाचे मुकामी मल्हितयाची बोली चाली जाली होती. गुाच्या बाबती तीन हजार व सालमजकुरी बाबती सरदेशमुखी मिलोन चवदा हजार येकून सतरा हजार रुपये मागत होते. आम्ही मान्य केले, परंतु येक दिवसीं सावकारी निशा करून मागे लागले. आम्हास निशा होईना. मग ते गोष्टी राहिली. आवजी कवडे यानी आमचा मुळूक केलियावरी आम्हास चाकरी होती यैसे नाही. त्यावर राजश्री स्वामीनीं आज्ञा केली कीं तुम्ही प्रातःकाली दादोबाकेडे जाणे. मनास आणून तुम्हास सांगितलें. त्यास चार दिवस जाले, आले नाहीत. पुढे मजकूर होईल तो लिहून पाठऊन. हे विज्ञापना.

¶*Dadoba Purandare reports to Bajirao and Chimaji the complaint made to the King by Santaji Jadhao of Bhuinj against Awji Kavade plundering the Khandesh territory mercilessly. King Shahu took no action, but referred th complainant to Purandare.*

---

१ पुरंदरे (?)

No. 242] [18-10-1739

श्री

आसीर्वाद उपर. चिरंजीव सौभाग्यवती गोपिकाबाईस तुम्हाकडे पाठवावयाची सिधता मातुश्रीबाईनी करून रवानगी करावी यैसा सिधांत जाला होता. इतकियात संज्ञापूर्वक तुमची चिठी आम्हास आली. त्यावरून मातुश्रीस विनंती करून रवानगी राहाविली असे. छ २९ रजब हे आसीर्वाद.

¶*Letter to Nana by Chimaji informing him of the visit of Gopikabai having been cancelled as intimated.*

No. 243] [23-10-1739 ?

छ १ साबान

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री राऊ
तथा राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसं।

विनंति उपरी, रहिमान माहात याबराबर राजश्री स्वामी कारणे लांडी हतीण पाठविली. यैशास राजश्री स्वामीनी तहकीक मनास आणिता तख्तगौरी म्हणून लांडी हतीण आहे ती न पाठविली. ही हतीण अटेरीबाबत रा मानाजी पायेगुडे याजकडे पागेस होती ती पाठविली. स्वामीजवळ उतम हतणी नामांकित म्हणावयास येक लक्ष्मी आणि दुसरी तख्तगौरी यैशा दोन हतणी आहेत त्यापैकी लक्ष्मी स्वामीची स्वामीस असो द्यावी आणि तख्तगौरी येथे आणवावी यैसे रा स्वामीचे मानस बहुतसे होते. ती गोष्ट घडोन आली नाहीं याकरितां हाली पाठविली लांडी हतीण ती व पूर्वीपैकी घेतली होती ती यैशा दोन्ही हतणी फिरोन स्वामीकडे पाठविल्या आहेत. राजश्री स्वामीनी आपणास पत्र लिा आहे तेंच पाठविले आहे त्यावरून विदित होईल. सेवेसी श्रुत होये विज्ञापना.

¶*Purandare informs the Peshwa that Shahu has been greatly displeased at the Peshwa's failure to send over to Satara the particular female-elephant named Taktagauri and that Shahu in anger has sent back the two elephants formerly presented to him.*

No. 244] [17-11-1739 ?

छ २६ साबान

श्रीशंकर

राजश्री चिमणाजी पंडि

गोसावी यासी

ॐ सकलगुणालकरण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य श्री सुलतानजीराऊ निंबालकर दंडवत विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये कुषललेखन करीत गेले पाहिजे विशेष. गोसावियानीं पत्र पाठविलें. प्रावष्टि होऊन लेखनार्थ कलो आला. तेथें लिहिलें कीं प्रस्तुत कोठें आहा, मनसबा काय योजिला आहे, हें सविस्तर लिहिलें पाहिजे म्हणून लिहिलें; तरी नवाब नासरजंग शहरींच आहेत, आम्हीहि त्याजपासींच आहों. कललें पाहिजे. सदैव आपणाकडील कुषल वृत लेहून संतोष पावीत गेले पाहिजे. बहुत काय लिहिणें कृपा असों दीजे हे विनंती.

¶*Sultanjirao Nimbalkar communicates to Chimaji Appa that Nasarjang has not yet left Aurangabad.*

No. 245] [30-12-1739 ?

नकल

श्री

पुरवणी राजश्री नाना

स्वामीचे सेवेसी

विनंती उपरी. दरबारी मजकुर छ १० सवाली रविवारीं रात्रीस जाहला. राजश्री पंत सचिव यानी विनंती केली कीं 'राजश्री पंत प्रधान यानी पा कर्डे रांजणगाऊ येथे गावगना रोखे केले आहेत कीं येक घोडे व पांचसे रुपये दरगावास देणें येसे रोखे करून गावगना तगादा लाविला आहे. येका दो गावीचे पाटील आम्हाजवल आले आहेत म्हणून विनंती केली. त्यावर राजश्री स्वामीनी राजश्री पंत सचिव यांस पुसिले कीं कर्डे रांजणगांव जिल्हा कोणाचा ? त्यानी उतर दिल्हे कीं जिल्हा आमचा. मग राजश्री स्वामीनी आम्हास पुसिले कीं तुम्ही याच्या जिल्यामध्यें काये म्हणून रोखे करिता ? त्यावर आम्ही विनंती केली कीं आजी वर्तमान यैकिलें; त्यास माहाराजानी राजश्री पंतप्रधान यांस मालवा, दिली, आगरे, प्रयागचा सुभा, पटणचा सुभा, बुंधलखंड इतका मुल्क दिल्हा असतां

कर्डे रांजणगाऊ यामध्यें रोखे करावे येैसें नाहीं. त्यामधें वर्तमान लेहून पाठऊन तेथून उतर आणऊन विनंती करून. पनास माणूस सदरेस बसले होते तितकेहि बोलिले कीं राजश्री पंत प्रधान कर्डे रांजणगावामध्यें रोखे करणार नाहीत, येैसे असतां कशावरून राजश्री पंतसचिव बोलतात कलत नाही. इतका मजकूर जाहाला. तरी स्वामीनी हेच पुरवणी तीर्थरूप राजश्री राऊ व ताा राजश्री आपा स्वामिकडे पाठऊन उतर आणऊन पाठऊन दिल्हे पाहिजे. सेवेसी श्रृत होये विज्ञापना.

¶*A plaint was brought to the King by Sachiv that orders claiming a tribute of Rs. 500 from each village had been issued by the Peshwa to all places in the district of Karde Ranjangaon belonging to him (the Sachiv). The King asked an explanation of the Peshwa's agent. The agent writes to his master to clear up the point.*

No. 246] [*1751 ?*

श्री

सेवेसी केशव जोसी चिपळुणकर विज्ञापना ठाणे कोट साष्टी येथील किल्यास पाया घालतेसमईं मुहुर्त आमचे बंधु बालकृष्ण जोसी यांणी दिल्हा. ते समईं कोट व पेठ येथील जोतिष व उपाध्येपण आपणास वृत करून द्यावी म्हणोन कैलासवासी आपा स्वामिजवल विनंती केली. आपा स्वामीनी कृपाळु होऊन सदरहू वृत दिल्ही त्यापासून आज चवदा वर्षे कोटातलि वृत चालते व बाहेर चालवीत आलों. प्रस्तुत सन तिसामध्ये पलशा ब्राम्हणाच्या वृत्ति सरकारात अमानत करून गुमास्ते ठेविले त्या वृति मोकल्या जाल्यावरी कसबे ठाणे येथील गुमस्त-गिरी गोपालभट हरडीकर यांसी सांगितली. ते पेठेस मुजाहीम होऊन पेठेची वृत्ति चालो देत नाही. कोटात घर येक ब्राम्हणाचे आहे वरकड अलंगादाखल सिपाईलोक आहेत. आपला काल चालत नाही. कृपाळु होऊन बाहेरलि पेठ आपणाकड सुरलीत चाले ते केल्यानी स्वामीस अभीष्ट इच्छून श्नानसंध्या षट्कर्मे आचरोन राहून येविसी कृपाळु होणार स्वाम समर्थ आहेत हे विज्ञापना.

¶*Keshav Joshi Chiplunkar begs that the Jyotish vatan granted to his family by Chimaji Appa be continued in his name.*

No. 247] [*1739 ?*

श्री

सेवेसी विनंती. नासरजंग यास अवरंगाबादेकडील सुभा जाला. याकरिता जुने अमलि सादतखानाकडील तहगीर जाले. कों बेल्हे येथे सादतखानाकडील

ठाणे होते त्यातील लोक पलोन गेले. ठाणे वोस पडिले आहे. हें वर्तमान येथे कळलें त्यावरून सेवेसी लिहिले असे. हे विज्ञापना. आकोले व कोतूळ व धांदरफळ वगैरे ठाणी होतीं, त्याची गत याच-. प्रकारची जाली आहे, म्हणोन वर्तमान आले यावरून लिा असे हे विज्ञापना.

¶*A writer communicates to the Peshwa that Nasarjang is appointed as "Subha" of Aurangabad ; hence people of Sadatkhan are deserting their villages.*

No. 248] *[1739 ?*

श्री

आसीर्वाद+ उपर. जो विचार सांप्रत प्राप्त जाला आहे त्याची भटी दुरुस्त उतरली पाहिजे, यास्तव तुम्ही लग्नानिमित्य सासवडास जाण्याचा विचार सर्वथा न करणे. धोंडोबा घरी आहेच. लग्न तेच करतील. हे आसीर्वाद.

¶*Chimaji Appa requests Mahadoba Purandare to give up the idea of attending the marriage at Saswad as the complications of the situation need his presence.*

No. 249] *1739*

श्री

श्रीमंत माहाराज राजश्री
आपा स्वामीचे सेवेसी

आज्ञाधारक राघो केशव विज्ञापना येसीजे. माहाराजांचे आज्ञेप्रमाणें सात हजार रुपये शहरीं रा रघुनाथ सिवराव यांचे दुकानीं जमा जाहले. रसिदा त्यांच्या आम्हाजवळ आहेत. रसदेचे सरंजामाचा येथें ज्यासी नेम होता तो सावकार सुरतेस गेला. वरकड शहरीं आणखी कोठें पाहावें तर लाहोरास फौजा पलीकडील येवनाच्या आल्या, त्यामुलें हस्तनापुरापासून तमाम शहरें तेथून सावकारा(ची) दुकानें बंद जाहलीं. बऱ्हाणपुर औरंगाबाद येथें हेच गत आहे. सबब आणखी कोठें बाहेर तलास करणें लागला यास्तव दोन दिवस अधिक लागले परंतु श्रींचे दयेनें कार्यभाग होऊन आला. येथून स्वार होऊन मालवियांत गेलों. राजश्री कुसाजी गणेश पुढें गेले आहेत. तिकडेहि खलबलले आहे.

+ पत्र चिमाजी आपाचें महादोबा पुरंदऱ्यास असावें.

कदाचित वसूल त्यांजकडे जाहला असेल तर तो येवज आमचे पदरी पडिला पाहिजे. यास्तव येक ताकीदपत्र वेदमूर्ति रा। गोविंदभट पाठविले आहेत यांचे हवाला केले पाहिजे व परभारें माहाराजाकडे रा। जोतीपंत शहरीहून लिहितील त्यांजकडेहि येक ताकीदपत्र पाठविलें पाहिजे. ते आम्हाकडे पोचते करितील. अथवा उदेपुरास सरकारचे जासूद जात असतीलच. रा। सदाशिवपंतापासीं ताकीदपत्र पोहोचलियास आम्हास पावेल. येविसीं आज्ञा करणे ते करावी हे विज्ञाप्ति.

¶*Ragho Keshav requests Chimaji Appa for funds being supplied to him, as owing to the invasion of Delhi (by Nadirshah) the whole country in the North has been thrown into confusion.*

No. 250] [*1739*

श्रीशंकरद्वरद

विनंती उपरी येथील वर्तमान तरी कनिष्ठ यजमान सोमवारी येथें दाखल जाहालें. तदिनादारभ्य जेष्ठ भयप्रदर्शन पावोन परमनीतिवंत होत्साते वर्ततात. दुवख्ता दरबारी उभयेता बसतात. प्रहर दीडप्रहर तदोत्तर पुस्तकादि अवलोकन होतें. तत्र स्थलीं निसीचा ठाई मात्र गमन होतें. दिवसामध्यें गमन होत नाहींसे दिसतें. तथा(पि) अवसरयुक्त पाहोन क्षण अर्धक्षण होत असेल. येथे कितीकानी कार्य सिधीस न्यावे येतद्विषई बल धरिले होतें; परंतु सांप्रत साधु अवस्था पाहोन गम खादला. कनिष्ठानी सलाबत मुद्रेवरून मात्र घातली आहे. परंतु यत्न सांप्रत नाहीं. सामादिक मंडली प्रस्तुत मरजीवरून परम सुखी आहेत. तुम्हाकडील वर्तमान सविस्तर परस्परे लोक आइकतात; परंतु निकट सहवासी आहेत, त्याची निशा नाहीं. ज्यास पूर्वसंदर्भ विदित नाहीत तें म्हणतात कीं यजमानपुत्राचा मात्र भरवसा आहे. बाकी अतिनिकट सहवासी म्हणतात कीं यथाबीजं तथांकुरं; व अनुभवहि आला आहे हे विनंती. मल्हारी येथे आला. गुरुवारी तेच दिवसी आवसचि घटिके रात्रीस पत्र जेष्टास दिल्हे. पुस्तक अवलोकन होते, व रामचंद्रभटहि ते समई होते. यानें लाखोटा दिला. तदोत्तर पत्र समाप्त करून कागद वाचिला. अर्ध जाहाला तो घोड्याचे व आणखीहि वर्तमान बाहेरचे दरबारी पुसिलें. मग वसईस गेला होता; व फिरोन राजश्रीकडे गेला हेहि पुसिले. कागद पुरता वाचून पलंगाचे उशीखाली पोरग्याबरोबर ठेविला. त्यावरी तेव्हांच मस्तानीकडे जाऊन वर्तमान साद्यंत सांगितलें. तदोत्तर आपणच बोलिले कीं पुत्र व राजाहि बोलतो. अत:पर कनिष्ठाची

4659

बोलावयाची वाट पाहावी. तेहि बोलिले तरी संगत्यक्ता सुखभत्र करावें ऐसे बोलोन सत्वरी निद्रेस आले. तेथें मातुश्री आली. त्याजवली काही सांगितले नाही. परंतु दुखित मुद्रा दाखविली. व आपानीहि वसईहून राज्याकडे गेला तेथील व भोइघ्याबाा घरास तुमच्या आले होते हेहि पुसिले वगैरेहि दरबारी वर्तमान पुसिले कलले पो. मस्तानीहि बहुत श्रमी आहे व काही भयप्रदर्शनहि पावली आहे हे विनंती. व पंढरीचे वर्तमानहि * (अपूर्ण)

¶*The letter refers to Bajirao's love affair with Mastani. The presence of his youn— —— —— to have put some restraint on his behaviour.*

श्री

No. 251] *1731 ?*

यादी पत्रें येणेंप्रमाणें देविले पाहिजेत.

राजश्री जिवाजी पवार यास पत्र कीं तुम्ही राजश्री उदाजी पवार याकडे राहिलेस तरी बहुत उतम गोष्टी केली. सर्व प्रकारें आपले समाधान असो दिजे. तुमच्या साहित्यास चुकणार नाही.

देणे

दस्तके बैलाची

२०० रा उदाजी पवार सुमार

२०० रा आनंदराऊ पवार

———

४००

सदरहूची दस्तके देविली पाहिजेत, १ +गुदस्ताप्रमाणे देणें

राजश्री संभाजी पवार यास पत्र की तुम्ही राहूस जाऊन राजश्री मल्हारजी होलकर याचे बहुताप्रकारें समाधान करून मलठणास आणिले हें वर्तमान राजश्री मल्हार बलाल याणी सविस्तर सांगितलें तरी त्यास तुम्ही वडील आहां.

दादजी सोनवणी राहूकर यास वतनाच्या कजियामुलें व गावामुलें टका पैका खर्च पडिला तो साहुकारपासून कर्ज घेतलें तो पैका भाऊबंद देत नाहीं त्यास ताकिदपत्रें द्यावें कीं जो पैका पडला असेल तो रुजू पाहून दामाशाही प्राा देणें. हुजुर बोभाट आला म्हणजे आम्हास बोल नाहीं

देणे+

येमाजी पाचुंदकर पाटील रांजणगाऊकर यास कौल की तुम्ही सुखरूप गावावरी येणें. कोणेविसी तगादा लागणार नाहीं,

देणे+

+ चिमाजी आपाचें हस्ताक्षर.

उभयताचे समाधान करणें. मल्हा१
बास कष्टी न करणें.

देणें

¶*Letters are addres--- -robably by Chimaji Appa to Jiwaji, Udaji and Sambhaji Pawar.*

No. 252] [*1739 ?*

श्री

राजश्री चिमाजीपंत आपा
गोसावी यांसी

ऽ श्रीसकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्य स्नो पिलाजी जाधवराऊ दंडवत विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकुशल लेखनाज्ञा केली पाहिजे विशेष. मौजे आलंदीस श्रीची यात्रा भरणार, त्यास यात्रा जे स्थली राहाते तेथे जोंधळे आहेत ते अद्यापि जाले नाहींत. यात्रेस आपलेहि जाणे होईल यास्तव अगोधर डेरे देणें, त्यास जागा पुणे वाटेवरी आहे तेथेंच देवावे. आणिखी कोणी सिवारास उपसर्ग करितील. त्यास आगोधर ताकिदीस कोणी पाठऊन दिल्हा पाहिजे. साल मजकूरी गुदस्तास नुकसानी बहुत जाली आहे. दोन कुले पळोन गेली तरी येविसी राजश्री गोविंद कृष्ण यासी पत्र पाठऊन तेथील जीवनमाफीक खंडणी केली पाहिजे. येविसी विस्तारे काये लिहिणे ? कृपा आसो दीजे हे विनंती

¶*Pilaji Jadhav to Chimaji Appa, asking him to make arrangements for the concourse of pilgrims at Alandi.*

No. 253] [*1739 ?*

श्री

सेवेसी विनंती रा गंगाजी नाईक अणजूरकर बंधूसहवर्तमान मेहनत करीतात ते स्वामीस विदित आहे. यांसी स्वामीनी वतन करून दिल्हे त्याचें कामकाज रयेत निसबतीचे यांचें हाथून घ्यावयाची आज्ञा सर्वास करावी. जे साष्टींत राहातील त्यास व बेलापुरास ज्यांस ठेविले असेल त्यांस व विठल विस्वनाथ यासी यांचेविसी पत्रें द्यावी, म्हणजे याचे विद्यमाने बोलीचाली रयेतीची होत जाईल. सेवेसी विदित होये हे विज्ञापना.

¶*Gangaji Naik Anjurkar is recommended to the notice of the Peshwa probably by Vasudeo Joshi.*

No. 254] [Prior to 1740

श्री

श्रीमंत माहाराज राजश्री
पंत प्रधान स्वामीचे शेवेसी

विनंती सेवक आंताजी माणकेस्वर साष्टांग नमस्कार विनंती प्रार्थना यैसी जे. स्वामिनी आज्ञापत्र पाठविलें तें उतमसमई पावोन परम समाधान जालें. गोगवलीयाची वस्तभाव रा। म्हालोजी मुठे यास सांगोन देवणे म्हणून आज्ञा केली. यैसियास पूर्वी जो करिना कूल जाला आहे तो रा। आपा स्वामीस विदित आहे. त्याणी आज्ञा केली त्यावरून आज्ञेप्रा। वस्तभाव कुल देऊन रा। आपासाहेबासी रुजू केले असेत. याउपरी आपले आज्ञेवरून गोगवलियानी नाना उपद्रव आम्हास दिल्हे तरी फिरोन उतर गोगवलियास देणार नाही. हुकुमाखेरीज येकंदर वर्तणूक होणार नाहीं. सेवकाची सेवा करावयास उमेदवारी असतां येथें बेकैद वर्तणूक होऊ देणार नाही. येथून मागे ज्याप्रा। जाली आहे त्याप्रो। राजश्री आपासाहेब सेवेसी निवेदन केली असे ते परस्परे सेवेसी निवेदन होईल. सर्व वर्तमान रा। आपासाहेबास विदित आहे. स्वामीच्या पायापासी अमर्यादा होवी आणि सेवकास शब्द लागावासे सेवकापासून वर्तणूक होणार नाही. त्याहीमधे स्वामीचे आज्ञापत्र आलें तरी याउपरी आपल्यादेखील कुरणात ताकीद करितो. होनाजी पा। याची सर्वस्वे बदल कुरणात लागली तरी कबूल करून त्याचा जो अन्याये होईल तो कबूल करून फिरोन सेवेसी हरयेकविशाई सेवेसी बोभाट न ये ती गोष्टी करितो. पुढें आज्ञेखेरीज वर्तणूक न होये व कोठे तिलभर बोभाट न ये ती गोष्टी करितो. आम्ही रा। आपासाहेबाच्या हुकमाखेरीज येक घटिकाभर बेकैद वर्तणूक करीत असिलो तरी स्वामीनी पत्र पाठऊन मनास आणावे. त्याचे कबज घेऊन हुजूर पाठवणे म्हणून लिा।ले तरी याची वस्तभाव कूल पुणाचे मुकामी सर्व मनसुबी होऊन दिल्ही. काडीमात्र आम्हाकडे राहिली नाही. ते वर्तमान रा। आपासाहेबास विदित आहे. रा। आपा स्वामीच्या आज्ञेखेरीज वर्तणूक करीत नाही. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना. पेसजी गोगवलियाचे कबज घेतले आहे ते तुकोजी बा। हुजूर पाठविले असे. याखेरीज काडी राहिली नाही. सेवेसी श्रुत होये.

¶*Antaji Mankeshwar informs the Peshwa that Chimaji Appa knew everything regarding Gongvali (?) and that it was with his consent that everything was done.*

4662

No. 255] 6-1-1740 ?

पा छ २८ सवाल.

श्री

पुरवणी राजश्री राऊ व ता
राजश्री आपा स्वामींचे सेवेसी

विनंती. उपरी, छ १७ सवाली रविवारी राजश्री स्वामीचा मुकाम केळघरी जाला. आम्ही समागमे होतो. त्यास पांचसा घटिका रात्री जालियावर आंगास कसर आली. याकरि(ता) प्रतापगडास जाणे जालें नाहीं. चाकरीस आंतर पडिले. सुक्रवारी सनवारी धोमोचे मुकामास जाऊन विदित जाले पाहिजे. सेवेसी श्रृत होये विज्ञापना.

¶*Bajirao Ballal and Chimaji Appa are informed of the King's tour to Pratapgad.*

No. 256] [8-1-1740 ?

पा छ १९ सवाल

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री आपा
स्वामींचे सेवेसी

विनंती उपरी चाहुजी ना। व महिमाजी ना। वगैरे नाईकवाडी व चौघेजण लोक किले पुरंधरकर यांचे चित्तांत येथून माघारे गडास जावयाचे नव्हतें. त्यांचें सविस्तर वर्तमान राजश्री त्रिंबक कृष्ण सुभेदार किले मा।र याणी आम्हास सांगितले त्यावरून नाईकवाडी व लोक आम्ही आपल्याजवळ बोलाऊन आणून समाधान करून च्यार गोष्टी सांगितल्या. ते बोलिले की आमचे कितेक सुखदुख आहे ते राजश्री स्वामीस निवेदन करून येथेंच फड घालूं. हें वर्तमान सुभेदारास ठावके आहे म्हणून बोलिले. त्यावरून आम्ही त्यासी नेम केला कीं, श्रीमंत राजश्री आपा स्वामीस सविस्तर लेहून तुमचे पूर्ववत प्रा। जे असेल त्याचें पारपत्य करून देवऊं, न होये तरी उतर येईल ते तुम्हास वाचून दाखऊं. मग तुम्हास राजश्री स्वामीपावेतों मजकूर करणेच असेल तरी सुखे करणे म्हणून सांगितले. त्यावरून चाहूजी ना। वगैरे नाईक व लोक येथून किले मा।रास गेले आणि येथ महिमाजी ना। आहे त्यास सांगून गेले कीं तिकडे कांहीं पारपत्य जालें तर बरे नाहींतर तेथून जें उत्तर येईल त्याचा अर्थ आम्हास सांगून पाठवणें म्हणजे

फिरोन राजश्री स्वामीपासी येऊन मजकूर करूं म्हणून सांगून गेले. त्यानीं आम्हाजवळ आद्येंत वर्तमान जें सांगितलें तें स्वामीस लेहावें तर च्यार पांच बंद लागतील; आणि पत्रीं लिहितांहि पुरवत नाही म्हणून संखलित लिहिले आहे, त्याचें सविस्तर वर्तमान सुभेदारास ठावके आहे; तरी स्वामीनी सुभेदारास व नाईकवाडियास बोलाऊन आणून राजश्री बापूजीपंतास बसऊन साकल्य वर्तमान मनास आणून पारपत्य केलें पाहिजे. तेथें जें वर्तमान होईल तें आम्हास लेहून पाठवावें. येथें महिमाजी नाा यास वाचून दाखवावे ऐसा नेम केला आहे; तरी पहिल्याप्रमाणें जें चाललें असेल त्याप्रमाणे चालतें करून सविस्तर लेहून पाठवावें. महिमाजी नाईक यास स्वामीनी पत्र पाठऊन द्यावे कीं चाहूजी नाईक वगैरे लोक यास आणून त्याचें समाधान करून वाटे लाऊन येविसी तुम्ही आपले समाधान असो देणें म्हणून स्वामीनी आपलें पत्र व राजश्री बापूजीपंत नाना याचें पत्र समाधानाचें पाठऊन द्यावें. त्यास आम्ही दाखऊ म्हणिजे नालीश होणार नाही. विदित जाले पाहिजे. सेवेसी विज्ञापना.

¶*Purandare to Chimaji Appa, forwarding the complaints of the Naiks of Fort Purandar and advising the addressee to keep the complainants pleased.*

No. 257] [*7-2-1740?*

छ १९ जिल्काद,

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री राऊ तथा
राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसी

विनंती, उपरी, संकराजी पाा थोरात मौजे मनसर ताा महाळुंगे प्राा जुनर यान लेक जोगोजी, उमर वरसें पंचवीस तीस, हा हरसेट होनराव मौजे अवसरी याजव आजी छ १७ जिल्कादीं इदुवारीं प्रातःकालीं गल्यांत कफनी गाळून डोईस रुमा बांधून राजश्री स्वामीसन्निध फिर्यादीस उभा राहिला. आपलें वर्तमान साकल सांगितलें. राजश्री स्वामींनी पुरतें आइकिलें. मग आम्हास बो(ल)ऊन नेऊ आज्ञा केली कीं, याचा कजिया ठाण्यास ताकीद करून वारणे. त्यावरून त्या स्वामीकडे पाठवीत होतों: तो जात नाहीं. त्याचा कजिया पूर्वीं स्वामीनी मना आणून इनसाफ केला आहे. इनसाफमुलें हरसेटीने दीडसे रुपये व पनास रुपयां खत याचें त्याजवळ आहे ते द्यावेंसें केलें आहे. तो देत नाहीं. द्राहीस मानी नाहीं म्हणून हा येथवर फिर्यादीस आला. स्वामीकडेहि जात नाहीं. म्हणून

स्वामीस पत्र लिहिलें आहे. तरी हरसेटीस आपल्याजवळ बोलाऊन आणून.दीडसें शा व पनासाचें खत यैसें येथें पाठऊन द्यावें म्हणजे याची समजावीस करून वाटे लाऊ. तोवर यास येथे आम्ही थांबविला आहे. त्याची समजावीस होत नाहीं. तरी वारंवार याणें राजश्री स्वामी पावेतो अतिशये केल्यानें तेहि गोष्टी कार्याची नाहीं यास्तव सेवेसी लिहिलें आहे. विदित जाहलें पाहिजे. याचें उत्तर पाठविलें पाहिजे. सेवेसी विज्ञापना.

¶*Chimaji and Bajirao are requested by the Satara Agent to give effect to their decision of the suit of Sankaraji Thorat who complained to the King that though his case had been decided in his favour he has not recovered his claims.*

No. 258] [*10-4-1740 ?*

श्री

श्रीमंत राजश्री आपा
स्वामीचे सेवेसी

पोष्य वासुदेव जोसी सा॥ ना॥ वि॥ उपरी येथील कुशल ता॥ चैत्र वदी १० जाणोन आपले स्वकुशललेखन करावया आज्ञा केली पाहिजे विशेष. थानसिंगा बोलावयास पाठविले होते ते येथे आले आहेत. हतीची चिठी पाठविली आहे. हती आलियावर आज्ञेप्रमाणे त्यास देऊन रवाना करतो. कललें पाहिजे विशेष. इगलाज घोडी निली काली पसविली सिंगी जाहाली. ते काढवावी लागत्ये त्यास कोणत्या घोडियासी काढवावी ते लिहिले पाहिजे, बहुत काये लिहिणे लोभ करीत गेले पाहिजे हे विनंति.

¶*Vasudeo Joshi informs Chimaii Appa that he would soon send the elephant as ordered.*

No. 259] [*4-9-1740 ?*
पौ छ २४ जमादिलाखर.

श्री

राजश्री पंत प्रधान
गोसावी यासी

श्रीमंत सकलगुणालंकरण आखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्य स्नेहां पिलाजी जाधवराऊ दंडवत विनंती. येथील क्षेम जाणून स्वकीये कुशल

लेखनाज्ञा केली पाहिजे विशेष. आज्ञापत्र पाठविलें प्रविष्ट जालें. तेथें आज्ञा कीं राजेश्री सुमंत व राजश्री माहादाजीपंत आले. याणी सविस्तर सांगितल्या-वरून कलले. यैसियास तुम्ही पत्र पावतोंच स्वार होऊन येणें. राजश्री सटवोजी जाधव यासहि समागमे घेऊन येणें म्हणून आज्ञा. यैसियास आमचेच यावचे जरूर प्रयोजन आहे यैसे नाहीं. राजश्री बाबूराऊ सेवेसी आहेत, त्याणी सविस्तर निवेदन केलेच आसेल. त्याजपासीच जे आज्ञा कर्तव्य ते केली पाहिजे. आज्ञेनरूप वर्तणूक करून. यानंतर आमचा मुकाम मौजे सवेदणे येथें होता, तेथून आजी ब्रहस्पतवारी कूच करून मौजे पारगाव घोडनदी तीर येथे केला आहे. आपणास कळावे याजकरिता लिा आसे. विशेष काये लिहिणे? कृपा केली पाहिजे हे विनंती.

¶*Pilaji Jadhav declines to join the Peshwa as he feels his presence can be dispensed with.*

No. 260

याद दास्त नाकेबंदी प्यादे छ ४ मोहरम.

२ दरवाजा बाबाबंगाली.
- १ राजे मा.
- १ सेख दाऊत.

२ दरवाजा मगलगंज.
- १ मानिकजी.
- १ भाईखा.

२ दरवाजा सरजापुरा.
- १ नंदराम.
- १ अमदाद.

२ दरवाजा दिली.
- १ भिकाजी परदेसी
- १ मखदुमजी.

२ दरवाजा पारनेर.
- १ ज्यान मा.
- १ वजर मा.

२ दरवाजा मालीवाडा.

१ दावलजी.

१ मा हुसेन.

दरवाजा झेंडेबाजार.

जानमहमद वलद मखन.

¶*This is an order stationing guards at the various gates after a battle. It apparently refers to Bajirao's time.*

No. 261]

श्री

पुा श्रीमंत राजश्री पंत

प्रधान स्वामीचे सेवेशी

विज्ञापना छ २६ मोहरमी मुरादखान व जवारकर या दोघासी युध्यें भातखलियांत जाले. तेथें मोगलाकडील सरदार मातबर सैदजमान व हिमतखान हे कामास आले. याखेरीज सिपाई व आपलेकडील स्वामीचे पुण्येप्रतापेकरून सर्व लोक सुखरूप असेत. मोगल किलेयाभोंवता जागाजागा फौजसुधां बैसला आहे राऊत व पाये लोक स्वामीनी लौकर पाठवावयाची आज्ञा करावी. +सैद्रजमनं मातबर सरदार पालकीचा खावंद होता व हिमतखान सरदार होता. मातबरांत दोघ ठार जाले. याखेरीज पाच माणूस दुसरे ठार जाहाले. लोकानी शेर्त केली. पुडेहि खावंदाचे पुन्य प्रताप आहे; तरी आणिखीहि दुसरी लढाई घेतो. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञाप्ति. किले मजकुरी जेजाला तीस पावेतो आहेत परंतु जेजालदाज नाहीं. तीन च्यार जेजाला फुटल्या. आणाडी माणसापासोन जेजाला भराव्या याजकरिता जेजाला फुटतात; तरी तीस च्यालीस पावेतो जेजालदाज पाठवावे व फिरंगाणी गोलंदोज च्यार देविले पाहिजे. सेवेसी श्रुत होये, मोगलाचे वर्तमान काये, कोठपर्यंत आला आहे, त्याचें वर्तमान सेवकास ल्याहावयाची आज्ञा केली पाहिजे. सेवेसी श्रुत होय हे विज्ञाप्ति.

¶*The writer reports a successful engagement with the Chief of Jawhar and asks to be supplied with gunners and cannons. This fight deserves to be located in history.*

\+ अक्षर वेगळें.

No. 262]

छ १८ जिल्हेज

श्री

विनंती उपरी सौभाग्यवती कासीबाईस पुणे येथें ठेवणे म्हणून आज्ञा. त्यावरून मातुश्रीबाईस बरे वाटत नव्हते याकरिता बाईसहि येथें ठेविले; व वहिनी हीस यथ ठेविली असते. चिरंजीव राजश्री नानास समागमे नेऊं. हे आसीर्वाद.

¶*Chimaji informs his brother that as per instructions Kashibai and mother would be left behind while his nephew Nana would accompany him (probably to Satara).*

No. 263]

श्री

तीर्थरूप राजश्री राऊ व ता।

राजश्री आपा स्वामींचे सेवेसी

अपत्ये मल्हार तुकदेव कृतानेक सां। नमस्कार विनंती उपरी. स्वामीच्या आसीर्वादेकरून ता। छ २० जमादिलोवलपरियेंत कुषल असो विशेष. राजश्री मानसिंग दरेकर, सयाजी दरेकर याचे पुत्र याचे चाकरीविसी स्वामीस विनंती केली. स्वामींनी आज्ञा केली कीं पुणियास गेलियावर आज्ञा करून. त्यावरून स्वामींचे सेवेसी पाठविले आहेत. मा।रनिले आपलें सविस्तर वर्तमान विदित करितील. स्वामींनी याजवरी कृपा करून यास चाकरीस ठेविले पाहिजे. मा।रनिलेचे वडील यानी पुरातन स्वामीची सेवा केली आहे. स्वामींविगले याचे कोण्ही उर्जित कोण्ही करणार नाहीं. याचा मामला बहुत आफतर जाला आहे. स्वामीनी यास आगत्य चाकरीस ठेऊन सेवा घेतली पाहिजे. राजश्री रामाजीपंत कारकून पाठविले आहेत यास आज्ञा केली म्हणिजे स्वामीचे सेवेसी येतील. विदित जाले पाहिजे. सेवेसी श्रुत होये विज्ञापना.

¶*Malhar Tukdeo requests the Peshwa to entertain into his service one Mansing Darekar.*

No. 264]

श्री

श्रीमंत राजश्री पंत

प्रधान यांप्रति

स्नेहभिलाषी जगनाथ कचेश्वर कृतानंत आसीर्वाद उपरी. येथील क्षेम ता। छ ७ शाबान जाणऊन आपुले स्वकीये ल्याहावया लेखकासी आज्ञा करीत आसिले

पाहिजे विशेष. रा कृस्णराऊ याणी मढ तरफेसी[१] आपली फौजदारी नवा अमल घाटोघाटीं बैसवितात यामुलें वाणी वणूज कोण्ही त्या मार्गे येईना, जे दोन फौजदारीचे आमल व येक मोगलाईचा यैसा आपणासी हसील देवत नाही. याविषी रा नरसीपंत घाटपांडे त्याणी पत्र सौभाग्यादिसंपन्न बाई यासी लिहिलें होतें. पत्र यैकोनी आपणासी सांगितले जे राजश्री पंत प्रधान यासी वर्तमान निवेदन करून त्याचें ताकीदपत्र राजश्री कृष्णराऊ यासी देणे. जेणेकरून बदमामली फैल करणार नाही. आपण येत होतों त्यासी आपण स्वार होऊन दुसऱ्या मुकामासी गेले. याकरिता पत्रीं वर्तमान निवेदन केलें आहे. हें ध्यानासी आणून रा कृष्णराऊ यासी आपलें पत्र देविले पाहिजे. सूज्ञाप्रति विशेष ल्याहावें यैसा आर्थ नाही. बहुत काये लिहिणे कृपालोभ आसो दीजे हे आसीरवाद.

¶*Jagannath Kacheshwar complains to the Peshwa against Krishnarao Joshi for levying a military cess on the province and thus harassing the ryots.*

No. 265]

श्री

श्रीमंत माहाराज राजश्री

पंत प्रधान स्वामीचे सेवसी

विनंती सेवक विठल सिवदेव सा नमस्कार विनंती विज्ञाति. स्वामीचे आज्ञेवरून तमाम राऊत घेऊन जवार प्रांते जाऊन रा कृष्णारायापूर्वी दोही स्थलचा तहरह व्हावयाचा तो जाला. मागून रा कृष्णाराऊहि आले. आपण कोहिजेस गेले. येका दो रोजा मालशाचा घाटे येतील. आपण कल्याणास आलो. राजश्री वासुदेव जोसी यानी आज्ञा केली. राजमाचीकडे आंगरे याची स्वारी आली आहे. ते हुसगटून सावल्याचा घाट चढोन जाणें. त्यावरून आज्ञे प्रा काल घाट चढोन तलेगावीं राहिलो होतो. आज चिंचवडी जीन उतरले आहेत. तिसरा प्रहरा दर्शणास येऊ. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञाति.

¶*Vithal Shivdeo informs that negotiations have been entered into at Jawhar and that he as instructed by Vasudeo Joshi will proceed to Poona to meet the Peshwa.*

---

१ फौजदारी अंमल—प्रांतिक लष्करी अंमलदारानें हाताखालील ऑफिसांत काम करणारे नौकरीकरितां शेंकडा २५ प्रमाणें घ्यावयाचा कर.

No. 266]

पो छ १ सवाल

श्री

श्रीमंत राजश्री आपा
स्वामीचे सेवेसी

सेवक रायाजी रामाजी साष्टांग दंडवत प्रा विज्ञापना. ता छ २७ रमजान स्वामीचे कृपादृष्टीकरून वर्तमान यथास्थित असे विसेष. अलंदीचे मुकामी स्वामीनें आज्ञा केली होती कीं राजश्री विठलपंतास बोलाऊन आणने व स्वामीचे पत्रहि त्यास परभारे त्यास गेले होते त्याजवरून चासेस आले आहेत. पुढें भेटीस यावयाची काय आज्ञा ते केली पाहिजे. तेण्हेप्रमाणें वर्तणूक करितील. याचें सर्व वृत्त सेवेसी निवेदन आहे. सर्व प्रकारे निभाव करणार स्वामी समर्थ आहेत. सेवेसी श्रुत होय हे विज्ञापना.

¶*Rayaji Ramaji writes that Vithalpant has arrived at Chas and is awaiting orders.*

No. 267]

श्रीराम

श्रीमंत महाराज राजश्री आप
साहेब स्वामीचे सेवेसी

सेवक आज्ञाधारक खंडेराऊ बलाल साष्टांग नमस्कार विनंती विनवावया प्रार्थना येसीजे. येथील कुशल जाणून महाराजे सदैव सेवकावरी कृपावधि केली पाहिजे विशेश. रोजमोरा पाठविला तो जवारकरास दिधले. वरकड वर्तमान येथास्थित आहे. राजश्री रामाजीपंत यांणीं हकनाहक माहाराजाजवल आमची नालश लेहून पाठविली कीं जवारकर कामकाज करीत नाहीं आणि माडीची लाकडे आणितात. त्याजवरून माहाराज इतराज जाले. तर इतके रोज फौज व पायेचे लोक जमावानसी जाऊन चुना भरून आणिला आणि रात्री दिवसा जें कामकाज सांगितलें तें केलें. आणि लाकडाचें वर्तमान तर येक रोज रामाजीपंत व कृष्णाजी नाईक अणजूरकर येसे चुना भरावयासी गेलो होतो ते खाडीपलाड घरें मोडकीं होती. त्यास त्यांनींच सांगितलें कीं हे घरे मोडू नेत जाणे. त्याजवरून कोणे कोणे तीन कोसावरून लाकडें आणिलीं. तेहि येकच दिवस, त्याजउपर येक लाकूड अगर सालवण अगर तांडी अथवा रयेतीस उपद्रव हें सहसा माहाराजाचे दहशतीमुळें

कोणी देऊं शकतो येसे नाहीं आणि नाहक नालश लेहून पाठवितात तर आपला उपाय काय आहे ? आता चुना तर खाडीपलाड होता तो जाला. नव्या भट्या तयार होतात, येक भटी तो सीध चुना जाला आहे. आणि रामाजीपंतानी आजि आपणास सांगितले कीं तुमच्या लोकांस ताकीद करणें कीं लाकडे भटीस तोडून देतील. त्याजवरून आपण जवारकरास सांगितले परंतु ते येकत नाहीत. येसें वर्तमान आहे आणि आपण तो गरीब अनाथ माहाराजांची सेवा यथानशक्त्या करितों. परभारे आमची हकनाहक कोणी नालश लिहितात तर आपला कोणी वसीक नाहीं, तो तरी माहाराजाजवल अर्ज करील. सर्व आश्रय आणि अभिमान आणि इजत आबरू माहाराजासच आहे. ज्या प्रकारे वर्तवाल त्या प्रो वागूं. विशेश ल्याहावे तर येसे आपणाला शक्त काय कीं विनंती पत्र ल्याहावें. आमची घोडी सबर आहे. दीड महिना दिवस बाकी राहिले आणि जाणे दूर या कारणे सेवेसी विनंती लिहिली आहे की येक प्रहराची आज्ञा होईल तर सेवेसी येऊन आणि घोडी रवाना करून पाठऊन आपण तर माहाराजाचे चरण धरून बैसलो आहोत. पुढें सर्व चिंता आपणासच आहे. शाक वांगी पाठविली आहेत ते पावतील. बहुत काय लिहिणे ? कृपा निरंतर असो दिधली पाहिजे हे विज्ञापना.

¶*Khanderao Ballal denies the charges of neglect and highhandedness brought against him.*

No. 268]

छ २७ सवाल

श्री

राजश्री चिमाजीपंत गोसावी यासी

॥ऽ अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य श्मो संभूसिग जाधवराऊ दंडवत येथील कुशल जाणऊन स्वकीये कुशललेखन करीत जाणे विशेष. तुम्ही पत्र पाठविलें पावोन वर्तमान विदित जालें. आपण कोणे ठिकाणीं आहा ? कोठें मुकाम आहे म्हणऊन लिहिले तरी मौजे आमणापुरावरी मुकाम आहे. राजश्री त्रिंबकराऊ सोमवंसी सरलस्कर व राजश्री गोरखोजी भापकर आम्ही येकत्र आहो. रा रामजी बंडगरहि येका दो रोजा येतील. राजश्री स्वामीकडूनहि आणिखी फौज रवाना जाली आहे. तेहि दर मजल चव्हाणावरी जातो. पुढे जे वर्तमान होईल ते लिहून रा छ २० सवाल बहुत काये लिहिणे हे विनंती.

¶*Shambhusing Jadhav informs Chimaji that he is marching against Chavan and hopes to be soon joined by Somvanshi and Bhapkar.*

No. 269]

श्री

श्रीमंत राजश्री चिमणाजीपंत
आपा स्वामीचे सेवेसी

सेवक कृष्णराऊ माहादेव कृतानेक साष्टांग नमस्कार विनंती. येथील कुशल जाणून स्वकीये लेखनाज्ञा केली पाहिजे विसेष. स्वामीनें पत्र पाठविलें तें पावले. माहादाजी केशव यास धरून न्याववयास प्रयोजन काय आहे, त्यास सोडून देणे. नित्य उठोन च्यार बोभाट. दाभाड्याचे रोखे घेऊन तुमचे राऊत कलसामधें कडबा जमा करितात. तेथून तुम्हाकडे कडबा चालवीत नाहीं म्हणून त्यासी कलह करितां. जुनर सुभ्यामधें खरिद्या घेतां. पुणें देसामधें घासदाणा घेऊन मोकासदाराचे माणूस त्याचे गावामधें फिरो देत नाहीं. येशा साऱ्या गोष्टी बोभाटासच करितां हे उतम नव्हे. या उपर तरी विचारास येईल तर येसे बोभाट न येत ते करणें. पुढें तुम्हास कितेका गोष्टींची उमेद आहे. याजकारणे येसी वर्तणूक न करितां माहादाजी केशवास निरोप देणे म्हणून स्वामीनें तपसिलें लिहिलें. तर माहादजी केशव यानीं सिरवलींचे बैल अटकाऊन ठेविले. याचा बोभाट राजश्री रायाजवल आम्ही करावा तो शंकराजी केशव याचे आमचे आतपण याजकरितां शंकराजी केशव यासच बोलाऊन सिरवलीचें कमाविसदाराचें पत्र दाविलें. त्यावरून त्याणी कितेक आतपणें भाशण करून माहादाजी केशवास बोल लाऊन लिहिलें. तें पत्र त्याजकडे पाठविलें परंतु याचे विचारास न ये. आमचे बैल तो सुटले पाहिजेत म्हणोन बेल्हे वगैरे दाहागावींचे पाटेल व माहादजी केशव सिरवलीस आणून आमचे बैलाची वाट काय म्हणून आमचे कमाविसदारानीं विचारिलें. येशास बेल्हेकर म्हणू लागले कीं यामधे आमचा अपराध नाहीं. राजश्री रायाचे दस्तक असतां आमची प्रात काय आहे कीं तुमचे बैल अटकावावे? परंतु माहादजी केशवाचे हुकुमावरून अटकाविले. यैसे त्यांनीं सांगितल्यावर परभारे दाहा गावींचे पाटेल जमा जाले होते त्यानी बेल्हेकरास व माहादाजी केशवास बोल लाऊ, आमचे बैल आमचे कमाविसदाराचे स्वाधीन करून, याजपासोन अंतर पडले, सीव सेजारी क्षमा करणे म्हणून तेव्हांच घेऊन गेले. आमचे तो दर्शनच नाहीं. परंतु जाली हकीकत मात्र कलली. हे सत्य मिथ्या स्वामीस भासेल तर परभारे त्याचे भाऊ शंकराजी केशव तेथें आहेत त्यास विचारावें. तेच सांगतील ते प्रमाण. आमचाहि विश्वास त्याजवर आहे. याजकारितां शंकराजी केशव सांगतां सर्व विदित होईल. दाभाड्याचे रोखे तुमचे राऊत कलसामध्यें कडबा जमा करितात. येशास आमचे

राऊतचे दाभाड्याकडे चाकर आहेत. त्याचा मुकाम कलसास होणार म्हणून त्यानी कडबा जमा करावयास आमचे राऊत पाठविले होते. त्यांनीं कडबा जमा केल्यावर त्याचा मुकाम कलसास व्हावा तो न जाला. मांजरीस जाला. कडबा अनामत राहिला हें जाणून आम्ही त्याजवल मागोन घेतला. परंतु तो आणावया-करितां कोण्हासी कलह केला न केला हें तेथील मुजावर पुण्यामध्यें आहे त्यास मसिदीमध्यें घालोन शपत घेऊन विचारावें म्हणजे खरे लटके सर्व कलेल: जुन्नर सुभ्यामध्यें खारिदी घेतां म्हणून लिहिलें तर आमचे मित्र स्वामीजवल बहुत आहेत. याचा परिहार काय म्हणून ल्याहावा? परिहार लिहिल्याही स्वामीची खरीखुरी निशा होऊ देणार नाहीं. पुणे देसामधें घासदाणे घेतां म्हणून लिा तर दुंडलगांवी मात्र मागा दोन मण दाणा घेतला आहे. त्यासिवाय आणिक कोठे घेतला असेल तर स्वामीने गांवचा गांव जमा करून जो गला आम्हाकडे लागेल त्याचा द्विगुण आम्हाजवलोन घ्यावा. वरकड सातमाहाल प्रांते मोकासदारांचे माणूस त्यांचे गांवी फिरो देत नाहीं म्हणून लिा तर आजि-पावेतों खंडण्या जाल्या नाही. मोकासदारांनीं आपला येवज नेला आणि रोज उठोन रयेतीस घसघस आहेच. याजकारणें केवल माणूस त्याचे न फिरावे येसे नाहीं. खंडणी होऊन वसूल बाकी कले तवर कुनब्यास तगादा न करणे म्हणून ताकीद केली आहे. यामधें काय अंतर असेल तें पदरी घेऊन. येशा सर्व गोष्टी बोभाटाच्याच करितां म्हणून लिहिले तर आम्हास स्वामीचें भय नाहीं. स्वहित न कले स्वतंत्रता असती तरी येसी वर्तणूक होणे संकट, परंतु न करितां लौकीक होऊन स्वामीची निशा कोणे प्रकारे होते तें न कले. उमेदवारीचा आशय लिहिला तर याप्रमाणें आमची वर्तणूक होऊन स्वामीच्याच प्रमाणें निशा जालियावर उमेदवारीस नून्य अधिक प्राग्तनास उणे आहे येसे नाहीं. बरें, आपण सर्व प्रकार वडील धणी आहेत. परिहार काय म्हणून ल्याहावा? आम्ही सेवक. सर्व अन्याय आमचा खरा. परंतु खावंद लोकांनीं ईश्वराचें भय धरून अन्याय गैरअन्याय ध्यानास आणावा. केवल दुसरियाच्या सांगितल्यावरून ह्या गोष्टी ध्यानांत आणून आम्हावर इतराजी करावी हे उचित नाहीं. वरकड आम्ही परहार ल्याहाव तर आमचा लौकिक येसा नाहीं की स्वामीस आमचे लिहिलें खरें भासेल. विना आधी हरकोणी आमचा अन्याय केल्याखेरीज आम्ही कोणाचे गला पडत नाहीं. राऊताविसी आज्ञा त्यास राऊत येच घाटे चढोन पेठेजवल यास सामील होतील. आम्ही लवकरीच येतो. जवाब

रामनगर उभयता राजे याच्या भेटी करून हुताशनी करणे चासेस येतों. स्वामी वडील आहेत. सर्व अन्याय आमचे क्षमा केली पाहिजे. बहुत काय लिहिणे, कृपा असो दीजे, हे विनंती.

¶*Krishnarao Mahadev Chaskar explains away the numerous charges and complaints brought against him and for which Chimaji Appa asked his explanation.*

No. 270]

श्री

श्रीमंत राजश्री चिमणाजीपंत

स्वामीचे सेवेसी

पो रामचंद्र महादेव कृतानेक नमस्कार विनंती. येथील कुशल जाणोन स्वकीय कुशललेखन आज्ञा केली पाहिजे. या नंतर रा मोरसेट करंजे यास माणको उमाजी बा व राजश्री फतेसिंग याजकडील जुन्नर सुभ्याच्या जकाती सांगितल्या. त्यास कसबे उंबरे येथील सनद घेतली आहे म्हणोन येकिलें. तरी उंबराची जकात आम्हाकडे आजी बारा तेरा वर्षे आम्हाकडे आहे लो येवज किलास पावत असतो. मध्यें माणको उमाजी यांणी येक वर्ष ताकीदपत्र आपले आणून नवी जाजती जकात बसवावी म्हणोन खटपट करीत होता परंतु चालों दिले नाहीं. याउपरी मोरसेटीनी जुन्नर सुभ्याचा कारभार केला ते वर्षी जबरदस्तीनें वाणियापासून आडीचसे रुपये घेतले. आम्ही कल्याणास होतो तेथून आल्यावर वाणी आम्हाजवळ आले. तेव्हा माणको उमाजीस आणून निर्वाह करून घेतला. येशास नवी कानु होते येसे नाहीं. सुदामत इापासून चालत आले आहे त्या प्रो चालऊन जाजती कटकट करितील ते चालणार नाहीं आपणास ते हकीकत लिा यास्तव लिहिले असे. वरकड जासूद पैकियाकरितां पाठविला तरी दो ती दिवसा पाठऊन देतो. काो खेड व कडूस व पाबल ती गावाविसी आपण वचन दिले आहे. चितांत येईल तरी सनदा पाठवाव्या. आम्हापासून चाकरी होऊन येते न येते हे पाहावें. आम्हास कोकणांत मानत नाहीं. लोहगडी सीत बहुत, याकरितां ते स्थलीं रहावें लागतें याकरितां आपणांस लिा आहे. राजश्री पंत प्रधान यास विनंती करून आपण सनदा पाठविल्या पाहिजेत. अद्यापि तीन गाव न होत तर खेड कडूस दोन्ही गांव तरी आगत्य आम्हाकडे देविले पाहिजेत. बहुत काय लिहिणे? कृपा लोभ असो दीजे हे विनंती.

¶*Ramchandra Mahadev to Chimaji Appa writing about certain financial transactions with Morshet Karanje, a banker of Satara.*

No. 271]

श्री

राजश्री पिलाजी जाधव
गोसांवी यांसी

अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य श्रीा खंडराऊ दाभाडे सेनापति रामराम. येथील कुशल जाणून स्वकीय लिहिणे विशेष. तेथें जालें वर्तमान बोलींचालींचें तपसिलवार लेहून पत्र पाठविले त्याजवरून साकल्य कललें. तुम्ही लिहिला विचार उतम आहे. त्याप्रमाणेंच सिधांतास नेऊन सत्वर यावयाचा विच्यार करणे. आम्ही राजश्री स्वामीची आज्ञा घेतेसमई बोली केली ते तुम्हास कलावी याजकारतां राजश्री बाजीराऊ पंडित प्रधान यांस आलाहिदा पुरवणी लिहिली आहे ते मनास आणून आपले विचारास अंतर न होये यैसे करणे. जाणिजे छ २१ जिलकाद. बहुत काये लिहिणे ?

¶*Khanderao Dabhade writes in reply to Pilaji Jadhav that he agrees with his proposal and implores him to come immediately.*

No. 272]

श्री

राजश्री पंत प्रधान
गोसावी यासी

श्रीसकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्य स्नेहांकित पिलाजी जाधव दंडवत विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये लेखनाज्ञा करीत गेले पाहिजे विशेष. आजी ब्रहस्पतवारी वर्तमान यैकिलें कीं राजश्री चिमणाजीपंत बाबा तुळापुरापासी भिवरा उतरोन गेले. जवळियासी जाणार आहेत. तरी आपण सोमवंसियासी पत्र पाठविले पाहिजे कीं आम्ही दसरियासी मुहुर्त करून स्वार होऊन त्या प्रांते येतो. आम्ही येऊ तोवरी रा चिमणाजीपंतास खोळंबिले पाहिजे. बहुत काये लिहिणे. कृपा असो दिजे हे विनंती.

¶*Pilaji Jadhav requests the Peshwa to write to Somwamsi to stop Chimnajipant proceeding till he joins him after "Dussara".*

No. 273]

श्री

मंत राजश्री आपा
स्वामीचे शेवेसी

विनंती सेवक तानाजीराऊ खानवलकर सां दंडवत विज्ञापना. तागायत छ १६ माहे रबिलोवलपर्यंत किले बलवंतगडीं समस्त स्वामीचे कृपाद्रष्टीकरून कुशल असों विशेष. पेसजी जोगे परभू व गोंदजी सुलका सेवेसीं पाठविला होता. त्यास आज्ञापत्र सादर जाहलें कीं पुणेच्या मुकामाहून बेगमी लोकांची केली जाईल व पांच हजार रुपये रोजमरा पाठविला त्यास पावणा महिना दामाशाही लोकास बसली असा विचार आहे. गनिम हमेसा खबरदारीनें गोस्टी सांगतच आहे. लोकांची आबाल आहे. उस्तवारी करणार स्वामी खावंद समर्थ आहेत. विदित होये. यानंतर बावडेस श्रीमंत राजश्री राऊ आमात्य यापासी शंभर माणूस पेसजी आज्ञेप्रमाणें ठविलें होतें. त्यास आणावयाविसीं आज्ञा जाहली व त्यासहि परस्पर लिहिलें आहे म्हणोन आज्ञापिलें. त्यास ते म्हणतात कीं बावडा सिवगड बलवंतगड तिनी जागें आपाच्या पदरीं घातले आहे. याच जाग्यावरून कार्यभाग करणें तो करून. बलवंतगड राजश्री आपाचा आणि बावडा कोणाचा? आम्ही बिलकूल त्याचें पदरीं पडिलों आहों. त्याची आपली भेटी होऊन पुढें कितेक कार्यभाग करणें आहे. लोकास येव्हांच निरोप देत नाहीं. चाकरी म्हणावी तरी बालेकिल्यावरी निमे माणूस नेहमी ठेविलें आहे. आलंग नौबत चौकी पारा हमेशा चाकरी पडते. निमे लोक आपणासनिध पेठेंत चाकरीस ठेविले आहेत. त्याचा स्वामीचा तो श्नेह चालतो. त्यास रोजमरा आजीपर्यंत स्वामी देतच आहेत. आम्ही आज्ञाधारक सेवक येविशीचीं काये आज्ञा कर्तव्य ते केली पाहिजे. सिवगड तों सालपीच्या उरावर आहे. बावडा राजापूर विजयदुर्गेचें नाक आहे. बलवंतगडहि संवदल राजापूरच्या माथां आहे. तीन जागावरून पुढें जो जो मनसबा करणें तो स्वामी करणार समर्थ आहेत. येविसीं पेशजीं राजश्री आणाजी नाईक साटम याणीं विनंतीपत्र लिहिलेंच होतें व हली हें विनंतीपत्र सेवेसीं पाठविलें आहे. आज्ञा येईल ते प्रमाण असे. आम्हांपासून सेवाचाकरी म्हणावी तरी बलवंतगडीं राहून स्वामीकार्य घडोन न आलें व बावड्यासहि न जाहलें परंतु स्वामीनी बावडा लोक ठेऊन पंताचें घर जतन केलें हे कीर्ति दिगंती जाहली. लोकाची चाकरी म्हणावी तरी सिवगडीं आम्हांकडील लोक पेसजीं ठार तीन जाहले. जखमी पांच जाहले. हत्यारें गेलीं परंतु इतकें सोसून खस्त खाऊन तेथें मन राहतें. निमित्य हेंच कीं स्वामीचा त्याचा

श्नेह, आदिघर पुरातन समर्थ असेहि असोन श्रीमंत राजश्री भगवंतराऊ आपले स्वमुखें म्हणतात कीं आपण राजश्री आपाचा खरिदी आहे. उतीर्ण या लोकीं होतो यैसें नाहीं, असें सर्वापासीं बोलतात. पुढेंहि कितेक मनसबे त्याच्या आपल्या विचारें होणार. सिधीस इश्वर नेणार. यानिमित्य उपाये नाहीं. आम्ही चाकर लोक आज्ञेप्रमाणे सेवा करावी. आज्ञा होईल ते प्रमाण असे, सेवेसी श्रृत होय हे विज्ञापना.

¶*Tanajirao Khanvilkar of Balvantgad reminds Chimaji Appa of the loyal services rendered by him and requests him to intercede for him and thus settle the differences between the writer and Bhagvantrao Amatya.*

No. 274]

[पत्राचा प्रारंभींचा भाग गहाळ.]

विनंती सेवक रामाजी माहादेव मुा ठाणे साष्टी चरणावरी मस्तक ठेऊन साष्टांग नमस्कार विज्ञापना. ताा छ २९ जमादिलाखरपर्यंत स्वामीचे कृपावलोकनेकरून येथील वर्तमान येथास्थित असे विशेष. राजश्री मानाजी आंगरें याणी मोहपंथास गडगा घालोन बंदीस्तीचें काम लाविलें होतें. त्यास स्वामीचे आज्ञेवरून गडगा ढासळून टाकिला. उपरांत मनाजी आंगरे सातारियास गेले. जाऊन सांप्रत पुण्यास आले आहेत. अविलंबेच खाले येण्हार ऐसें वर्तमान आले तों कुलाबियाहून दाहा वीस माणूस व वेठे मोहपंतास येऊन येक चौकी बांधो

येथील. येताच कजिया * * * * होईल यास्तव लोक पाठऊन वन्हीप्रयोग करविला. पुढें ते खाले आल्यावरी बांधावयाचा विचार करितील तरी येविसी आज्ञा ते सिरसा. सेवेसी श्रुत होय हे विज्ञापना.

¶*Ramaji Mahadeo informs the Peshwa that he according to his orders destroyed the temporary ramparts erected by Manaji Angria who thereupon has proceeded to Satara and will thence go to Poona.*

No. 275] [*1745 ?*

श्रीविठलराज प्रसन्न

श्रीमंत माहाराज गोब्राह्मणप्रतिपालक

राजश्री स्वामीचे सेवेसी

आज्ञाधारक नारायेण तुकदेव साा नमस्कार विनंती उपर. येथील क्षेम ताा छ २७ सफर जाणौन स्वकीय लिाा आज्ञा केली पाा विशेष. येथील वर्तमान

4677

वरचेवर जे काही रुबकार जाल ते सेवेसी लिा. प्रस्तुत विठल जगनाथ सेनवई रो नारो राम मंत्री याचे तरफेचा राजश्री नाईकाकडून पैकियाचे सरंजामाबदल येथ आला होता. त्यास यानी साठ हजार रुपयाच्या हुंड्या रो नारो राम मंत्री याचे नाव करून पाठऊन दिधल्या. त्यास विठल जगनाथ रो जवल जाऊन वर्तमान हुंडियाचे सांगितले. मग म्हणू लागले की, अपाजी नाइकाचे रुपये गतवरशीचे नगद किंवा साहुकारी निशा करून द्याल तर सल्ये राहात. नाहीतर सल्ये राहात नाही. अनि हवनूर याची जागीर तेथील गुतल पेट मारली गढीस मोरचे लावले व गुतलची पेट मारली येसी धूम मांडली. अनी यासी त्यासी विरुध जाले. त्यास रा मुराराव याजवलच आहेत. त्यानी फौज गोला केली. दोन हजार जमा जाली व रा हिंदुरायेहि बारा कोसावर तीन हजार स्वारानसी आले आहेत. ते येका दो रोजा येणार ते आले म्हणजे बाहेर निघोन लडाई करावी येसा निश्चय केला असे. याचे घरची तीन हजार फौज चांगली आहे. व रा मुराराव व रा हिंदुराव च्यार पाच असे येसे येक होतील. येसीयामधे याची कुमक हरकैसी होती तर काम पोख्त होईल. रा नाईक नवाब असफजाहवरून बहकले असेत. इतके दिवस यासी सल्येच म्हणत होते अनी पैकाहि अनविले अनी आतां फिरले त्यास अता लढाईचा सरंजाम हे करीताती. लढाई होईलसी दिसती, ते बहुत हे थोडे; परंतु हे जिवावर अंगेजणी करतील. श्री येश कोन्हास देईल ते पाहावे. बहुत काथे लिा हे विनंती.

¶*A news-letter from Karnatak which needs to be explained.*

No. 276]

श्रीआईआदिपुरुष

सकलगुणालंकरण अखंडित-
लक्ष्मीआलंकृत राजमान्य
राजश्री चिमणाजी पंडित स्वामी
गोसांवी यास

पोष्य श्रीनिवास परशराम कृतानेक नमस्कार विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीय लिहिले पाहिजे. यानंतर आपण पत्र पाठविलें प्रविष्ट होऊन लेखनार्थ अवगत जाला. पाडली, कडापूर, सिरगाव यावरी स्वारीपटीचे रोखे आपण केले आहेत ते मनाकरून * * * तसदी न लागे ते करावे. तैसेच चां (भार) व कुंभारहि दोन यास नेऊन राहाविले तेहि सोडून देवावे

म्हणून कितेक लिहिलें तरी अजिपर्यंत आपल्या गावावरी स्वारीपटी व किरकोळ उपद्रवास आम्हाकडून रोखापत्र घेऊन उपद्रव जाला न जाला आपणास कललाच आहे. स्वारीपटीचे परभारे राजश्री नी रोखे करविले आहेत. आम्हाकडून रोखेमात्र करविले. आइयास आपणहि राजदर्शनास आले.आहेत. विनंती करून जे आज्ञा करितील त्याप्रो विचार होईल. आमचा आग्रह नाही. चांभार कुंभार आम्ही आणिले नाहीत. परस्पर तेथे नेले आसतील. तेथून मनास आणून नेले पाहिजेत. बहुत काये लिहिणें; आपले गावास उपद्रव करावा, पैका मागावा यैसे नाही. परस्परे रोखे राजेश्रीनी करविले. पैका राजे घेणार. आम्ही त्यातील रुपाया घेऊ तरी श्रीचा शफत असे. आपणहि आले आहेत. राजेश्रीहि समीप आहेत. मनाचिठी घेतली पाहिजे. आपले जिलेप्रमाणे इकडे यख्तयार आम्हावर नाही. हा आर्थ आपणास कलोन गेला आहे. निमित्यास मात्र आम्ही असो. कृपा आसो दीजे हे (विनती.)

¶*Shrinivas Parasharam denies having sent orders to exact tribute from villages belonging to the Peshwa. It is the Raja, he declares, who has issued the orders and the addressee should address the King personally to get them withdrawn.*

No. 277]

श्रीआईआदिपुरुष

सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्य राजश्री बाजीराऊ पंडित स्वामी गोसावी यांसी

सेवक कृष्णाजी परशराम कृतानेक नमस्कार विनंती. येथील कुशल जाण स्वकीये कुषललेखन करीत गेले पाहिजे विशेष. आपणाकडून पत्र बहुत दिवस वर्तमान कलत नाही. तरी सविस्तरे अर्थ लेहून श्नेहाभिवृधि होये ते केलें पाहिजे. यानंतर पूर्वी आपल्यास दोनच्यार पत्रे पाठविली होती; परंतु चितानरूप प्रसंन घडोन न आला. ऐशियास, आम्ही पूर्वील श्नेह वडिलापासून चालत आला आहे तो स्मरोन अधिकोतर त्या श्नेहाची अभिवृधि पावावी म्हणोन आपल्यास पूर्वी लेख केला होता. परंतु आपण तो अर्थ चितात काणिला नाही, हें श्नेहास उचित नाही. प्रस्तुत चिरंजीव राजश्री अमृतराव याजकडील

---

* यापुढील मजकूर खुद्द श्रीपतरावाच्या हातचा आहे.

जमाव घरींच बैसला आहे, याजकरितां त्याचे चित उद्विग्नता जाहाली, याजकरितां त्याचा जमाव सहवर्तमान आपणाकडे पाठविले आहे. तरी चिरंजीवाचा सर्व प्रकारें अभिमान धरून, आपला चिरंजीव यैसे मानोन यांचे हाते सेवा घेत जाणे. वरकड कितेक अर्थ चिरंजिवास सांगितला आहे; निवेदन करितील तो चितात आणून प्रतिउतर पाठवणे म्हणजे आपले अभिष्टार्थ श्रीकृपेने सिधीस पावेल. आम्ही सर्व प्रकारे साहित्यास अंतर करणार नाही. येतद्विषई राजश्री रुद्राजी कृष्ण यास लिहिले आहे. हे निवेदन करितील त्यावरून कलो येईल. बहुत काये लिहिणे, दया असों दिजे, हे विनंती.

¶*Krishnaji Parshuram Pratinidhi solicits the Peshwa to take in his service his son, Amritrao, whom he has already despatched with a contingent.*

No. 278]

श्री

राजश्री भिवराऊ यांप्रति

सौा कासीबाई कृतानेक नमस्कार विनंती उपरी; येथील कुशल ताा छ १९ साबान जाणून स्वकीये लिहिणे विशेष. आलीकडे तुम्हाकडील पत्र येत नाहीं. यैसे न करणे. आपले वर्तमान लिहीत जाणें. आम्हांस ठेविले आहा त्याप्रों कुशल आहो. तुम्ही आपले वर्तमान लिहिणे. बहुत काये लिहिणे हे विनंती.

¶*In a formal letter written to Bhivrao, Kashibai, the Peshwa's wife, casually drops in the remark that she is as happy as she can be in the lot which has befallen her, thus, probably, hinting to some estrangement between herself and her husband.*

No. 279]

श्री

तीर्थरूप राजश्री आपा स्वामीचे शेवेशी

अपत्यें अंताजी नारायण साष्टांग नमस्कार विज्ञापना. येथील कुशल ताा छ २ रबिलाखरपावेतो वर्तमान यथास्तित असे विशेष. छ २४ रबिलौवलचे स्वामीचे आज्ञापत्र आले तेथे आज्ञा कीं, राजश्री स्वामीकडून हती आला आहे तो कैसा आहे, माहातारा[१] अैइबदार आहे किंवा ज्वान बेअइब आहे, ते माहातास बोलाऊन

---

१ कांहीं व्यंग असलेला.

आणून परीक्षा करून तपसीलवार लेहून पाठवणे म्हणून आज्ञा. त्याजवरून माहातास आणिले व हती आणिला. आण माहातास पुसिले. त्याणे सांगितले कीं, हतीच्या दोही डोल्यांत फुले आहेत. आणीक काही अइब नाही. हती विसा वरसामध्यें उमर तरणा आहे, येसे सांगितले त्याजवरून सेवेसी लिहिले आहे; व माहतानेहि हतीचे वर्तमान सेवेसी अर्जदास लिहिली आहे त्याजवरून विदित होईल. श्रीमंत राजश्री नाना याजवल जेव्हा हती आला तेव्हा फुले डोल्यात आहेत ती देखिली, तेव्हा माहातास पुसिले. त्याणे सांगितलें कीं, वोषध केल्याने फुलें बरीं होतील. मग दुसरा माहात नवा चाकर नाना स्वामीनी ठेविला. त्याणेहि कबूल केले की डोले बरे करितो. त्याजवरून वोषधें देऊन हती येथे पाठविला. येथे आम्ही पुसिले तेव्हाहि त्याणे सांगितलें कीं, डोले बरे करितो. त्याजवरून पूर्वी सेवेसी ल्याहावें ते लिहिले नाही. याप्रमाणे वर्तमान आहे. सेवेसी विदित जाले पाहिजे. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶*Antaji Narayan informs Chimaji Appa that the elephant, sent by King Shahu, is young and, except some curable defect in the eyes, without any fault.*

No. 280 [*1735 ?*

श्रीशंकर

श्रीमंत माहाराज राजमान्य राजश्री बाजीरावजी
तथा आपा स्वामीचे सेवेसी

पोष्ये सदासिव नाईक सास्टांग नमस्कार विनंती उपरी येथील क्षेम चैत्र शुध ८ पावेतो सहकुटुंब सुखरूप असो. येथील वर्तमान शामजी नाईक सांगतां विदित होईल. घाटाचा आरंभ करावा तरी येथील अधिकारी याने गंगातीरी काम आरंभिले आहे, तेणेकरून अनकूलता न पडे. महाराजजी, श्रीमनकर्णिकेस घाट सिध जाहाला त्यासारिखे स्थल कोठेहि नाही, त्याघाटासारिखे स्थल आणिखी कोठे नाही. घाट बांधावा आणि ब्राम्हणस्नाने न वत [होत?] तेव्हा वृथा श्रम काये करावा? कासीत ठिकाणे ३: पंचगंगा, श्रीमनकर्णिका, दशासमेध. त्यामध्ये माहाराजाचे दोन ठिकाणी घाट जाहाला; मनकर्णिका, देशासमेध. पंचगंगेस तो स्थल नाही येसे जाणोन मंदाकीनतीरी बागेस आरंभ केला. ते बाग सिध जाहालियावरी सविस्तर लिहीन. यात्रकरू लोक येतील त्यास राहावयासी जातां राहातील. दोन सहस्र ब्राम्हण येक पंगतीस भोजने होतील. तीन बिघे स्थल आहे. गावासनिध आहे. महिने ६ आरंभ केल्यास जाहाला आहे. दिवसभरी श्रम करितों. शामजी नाईक सर्व विदित करील. चिरंजीव

आबाजी येथे आले. शरिराची अवस्था पाहतां बहुत खेद जाहाला. त्यास उपाये करून रोगमुक्त करून माहाराजांजवली पाठवावा हे चितात आणून दोन महिने अनउदक वर्ज करून तक्रप्रयोग केला. आजी प्रयोग समाप्त जाहाला. रोगहि गेला दिसतो. परंतु शक्तहीन जाहाला आहे. आजीच अनास प्रारंभ केला आहे. दोन महिने शक्ती यावयास लागेल. ईश्वरइच्छा आहे. तरी जेस्ट मासी उभयेतांस रवाना करितो अथवा कार्तिक मासी रवाना करीन. बहुत ल्याहावे तरी शामजी सर्व येथील वर्तमान विदित करील. वेदमूर्ति नारायेण दीक्षित येथे आले. त्यास घर अनकूल करून दिले. ते बहुत कृपा करितेत. त्याच्या पत्रावरून सर्व विदित होईल. हे विनंती.

तीर्थरूप मातुश्री बाईस सास्टांग नमस्कार. आबाजी व भिऊबाईविसी चिंता न करणे. उभयेतांस सत्वरच सेपुत्र[1] करून पाठवितो. हे विनंती.

¶*Sadashiv Naik Joshi, from Benares, writes to the Peshwa and his brother that he has commenced the work of building, a ghat and a house which, when completed, will serve as a lodging house for pilgrims.*

No. 281]

श्री

श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान स्वामीचे शेवेसी

अज्ञाधारक सिवराम कृष्ण सां नमस्कार विनंती. विनवावया प्रार्थना येसीजे. ता। छ २९ रजबपावतो सेवकाचे वर्तमान येथास्थित असे विशेष. स्वामीनी अज्ञा केली होती त्याजप्रा। इमारितीची कामे जागा जागा चालीस लाविली. गावीचे दरवाजे अगदी व वाडियाचे दरवाजे लाविले. रीहे येथील तुलवटे दीडशे आणून जमा केली. वासेहि पौडखोरियातील गाडे लाऊन आणिले. जागा जागा जेथे जेथे पाहिजेत तेथे जमा करून ठेविले. रंगाचे काम चालत आहे. रा। आपाच्याकडील खोलीबाहीरील गिलावा केला. दिवाणखानियाजवलील खोली स्वामी निजत होते ती कड्या उलगडून नवी तक्षपोसी केली. वरीलहि तक्षपोसी

---

१ सुपुर्द करणें, हवाली, रवाना करणें.

केली. विटा पक्या मुस्तैद[१] जाल्या. प्रस्तुत पुढील भिंतीचे काम चालविले आहे, ते जाले म्हणजे राहाटाच्या हउदाचे, बंगलियाचे भिंतीचे, काम चालवितो. नदीजवलीची भुडकीचेहि काम चालत आहे. विटाचे काम आठा दिवसी चालेल. तूप खा सतरासे रुा पावतो जाले. तेलहि खा केले. हरभर नवे अद्यापि विकत मिलत नाही. पाडहि पडला नाही. बाजरी थोडबहुत खा वरचेवरी करितो. वरकडहि गला थोडाबहुत जो मिलतो तो खा करीतच आहो. पुसे यात्रेमध्ये खा जिनस करावयाची आज्ञा होती. त्यास रुा पाचशे पाठविले होते. परंतु पुसे यात्रेमध्ये काहीयेक जिनस आला नाही. माही यात्रेस येईल. माहीस जिनस खा करितो. गलियाची खा, स्वामीनी आज्ञा फार केली आहे, त्यास आम्हाकडे यैवज काये आहे तो कललाच आहे. राजश्री आयाबाकडे पैसा मागितला तरी देत नाहीत. तुमच्या यैवजात समजा म्हणताती. जो यैवज येईल तो कर्जदारास देऊ यैस म्हणताती. त्यास स्वामीच्या येण्यास दिवसगत लागेसारिखी आसिली तरी पाचसात हजार रुा मुबदला हरकसे देववावे म्हणजे जो जिनस पाहिजे तो जमा होईल. राजश्री अपानी नर्मदेच्या तलावरून आज्ञा केली कीं कुल जिनस दाणा, तूप, तेल, कडबा, गवत, नालमेख, तंगनवार, सूत अंबाडीदेखील वरषाची बेगमी घरात जमा करून ठेवणे व सिदोजी राऊत यास घर बांधोन ठेवणे म्हणून आम्हास आज्ञा केली आहे, याजविसी आज्ञा करणार स्वामी समर्थ आहेत. बाग गोप माली याचे हवाला केला. पहिले माली होते, नदीचे बागेचे कमाविसीस लाविले. वाडीयाजवलील विहीरीस पाथरवट लाविले आहेत. येक गज फोडिली आणखी येक गज फोडावी लागते. कुसाचे काम चालिले आहे. नवे घर आखून दिले होते, त्याचे पाये खणोन दगडी पाये भरवितो. लाकडे अवघी घराची जमा जाली आहेत. खांब नाहीत याजकरिता गाडे पाठवून खांब नवे तोडून अणविले आहेत. दौचौ रोजानी आले म्हणजे सुतार लावितो. नारायण गडकरी पाथरवट बागेच्या विहीरीस दोन च्यार थर धोंडियाचे पाहिजेत याजकरिता धोंडे फोडून फाडी पाडवितो. बागेची विहीर फोडावयास अद्यापि पाथरवट लाविले नाही. याउपरी लावितो. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶*Shivram Krishna reports to the Peshwa the progress of the several works, houses and wells and other constructions, and requests him to send money for purchasing provisions.*

---

१ मुस्तेद=सिद्ध, भक्कम.

No. 282]
छ २२ सवाल

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री अपा स्वामीचे सेवेसी

विनंती उपरी, राजश्री आनंदराऊ पंडित सुमंत याची सून धाकटी, राजश्री मोरो शामराज याची कन्या, तीस वेथा ज्वराची जाली होती. उपाये बहुत केला, परंतु वेथा बरी जाली नाही; मृत्य पावली. स्वामीस वर्तमान कळात्रे याकरिता लिहिले असे. सेवेसी श्रुत होये विज्ञापना.

¶*Chimaji Appa is informed of the death of the younger daughter-in-law of Anandrao Pandit Sumant.*

No. 283]
छ ६ मोहरम

श्री

पुा राजश्री पंतप्रधान गोसांवी यांसी

विनंती आवंदा उतर प्रांते स्वामीची स्वारी जाली आहे तरी आम्हाकारणे तुरकी घोडा उतम येक व बंदुख १ येक व कुतरी जोडी १ येक येणेप्रमाणे मेळऊन घेऊन आले पाहिजे. विशेष काये लिहिणे कृपा केली पाहिजे हे विनंति. [मोर्तब सुद]

¶*The Peshwa, who is in the North on an expedition, is requested to secure for the addressee a fine Turkish horse, a gun and a pair of dogs.*

No. 284]

श्री

राजश्री पंतप्रधान गोसांवी यांसी

श्रीमंत सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य स्नेहांकित पिलाजी जाधवराव कृतानेक दंडवत विनंती येथील क्षेम जाणून स्वकीये लेखन आज्ञा केली पाहिजे विशेष. पत्र पाठविले प्रविष्ट जाले. पत्रीं आज्ञा केली कीं अंगुराचा हंगाम आहे. त्यास कनड परगणियांत फकिरी अंगुरे बेदाणा गोड आहेत, ती दो चौ रोजाचे अंतरीयाणे दोन चार डाल्या रोज हंगाम आहे तोवरी येत ते करणे. येसियासी आपण चिरंजीव राजश्री आपा यास आज्ञा केली. त्याणी पत्र पाठविले त्या-

वरून आपले पत्राअगोदर मुजरद कमावीसदारास पत्रे लेहून राऊत रवाना केले दराखांचा हंगाम तो गेला आहे. परंतु आज्ञेप्रमाणे काही कनडेस व काही दौलताबादेस उतम असतील ती सेदोशाची विकत घेऊन चौ रोजाचे अंतरियाने मिलतील ती बराबर रवाना करावयास लिहिले आहे. तिकडून येतील ती आपल्याकडे बराबर रवाना करीत जाऊन. वाटेची निभाऊन येतील, उतम असतील ती आपल्याकडे पाठऊन. वाटेस सडतील त्यास उपाये नाही. आज्ञेप्रमाणे तरतूद उतम प्रकारे करऊन मिलतील ती आणविली आहेत. विदित जाले पाहिजे. विशेष कार्ये लिहिणे कृपा असो दिजे हे विनंती.

¶*Pilaji Jadhav writes to the Peshwa he would be very glad to send him grapes provided they were available.*

No. 285]

छ २८ जालौवल [*Rd. 5-10-1735 ?*

श्री.

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री राऊ व तथा
राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसी.

विनंती. स्वामीचे जिल्हेंतील चाकरमाने पाटील यांस पूर्वी निरोप दिल्हा त्यावरून ते घरास अगदी झाडून गेले आहेत. यैशास प्रस्तुत राजश्री स्वामीनी आज्ञा केली कीं, चाकरमाने पाटील आणवणे. त्यावरी आपण उत्तर दिल्हें कीं, पाऊसपाणी येनदां गेला म्हणून रयेत तमाम उठली; गांव वोस होऊं लागले. चाकरमाने कोठून येतील? यैसा जाबसाल केला, परंतु आइकत नाहीं. राजश्री बोलिले, यैसी संपादणी केल्याने चाकरमाने मना होत नाहीं. आजी रोखे करून दीपवालीकारणे आणवणे. दसरियापावेतों निरोप दिल्हा होता. त्यास आजी पंधरावीस रोज जाले; अद्यापि हाजीर जाले नाहीं. तरी सत्वर आणवणे म्हणून आज्ञा केली त्यावरून स्वामीस लिहिलें आहे. तरी चाकरमान्या पाटलांस ताकीद करून पाठविले पाहिजेत. त्यांजबराबर दोघे न्हावी व दोघे परीट त्यांचे चाकरीस पाठविले पाहिजेत. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶*The writer communicates the desire of King Shahu to the Peshwa and his brother Chimaji Appa that the servants, who have gone on leave, should be asked to present themselves on duty immediately.*

4685

No. 286]

श्री

श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान स्वामीचे सेवेसी

सेवक कृष्णराव माहादेव सा। नमस्कार विनंती. येथील कुषल जाणून स्वकीये लेखनाज्ञा केली पाहिजे. यानंतर स्वामींनी आज्ञापत्र पाठविले तेथें आज्ञा की, माहाराज राजश्री स्वामींनीं तुम्हाकडील बदकांच्या जोड्या आणविल्या आहेत. याकरिता पेसजी रूबरू सांगितले आहे व हाली बावाजी ठुबा पाठविला आहे. तरी बदकें जोडिया पाठऊन देणे. त्यावरून जोडिया सुमार ३ तीन पाठविल्या अहेत. हुजूर रवाना केल्या पाहिजेत. कृपा लोभ असों दीजे हे विनंती. पांच जोडी पाठवायाची आज्ञा केली. त्यास बदकें कांही कुतरियानें मारिली. बाकी होती त्यापैकीं २ जोडी आम्ही ठेविली, तीन जोडी स्वामीकडे पाठविली असेत. विदित जालें पाहिजें हे विनंती.

¶*Krishnarao Mahadev sends three pairs of ducks for King Shahu.*

No. 287]

श्री

तीर्थरूप राजश्री राऊ व तथा राजश्री

आपा स्वामी वडिलांचे सेवेसी

अपत्यें माहादजी अंबाजी कृतानेक साष्टांग नमस्कार विनंती. ता। छ १९ जमादिलोवलपर्यंत स्वामीच्या आसीर्वादेंकरून वर्तमान येथास्थित असे विशेष. राजश्री कुसाजी भोंसले व राजश्री येसाजी भोंसले यांस स्वामीकडून पेणच्या बंदरपैकीं मीठ खंडी २५ पंचवीस पावत असतें, म्हणून मा।रनिलेनी सांगितलें त्यावरून स्वामीस लिहिलें आहे. तरी सालमजकूरपैकीं सदरहू पंचवीस खंडी मीठ पेणच्या कमाविसदारास लेहून देविलें पाहिजे. गुदस्तां देविलें असेल त्याप्रमाणें येनदांहि देविलें पाहिजे. राजश्री मानाजी आंगरे यांसहि राजश्री स्वामीचा हातरोखा अलाहिदा सादर आहे. तरी त्यांजकडील व आपल्याकडील येकूण दुतर्फा पंचवीस खंडी पावत असतें त्याप्रमाणे देविलें पाहिजे. * बहुत काये लिहिणे, कृपा केली पाहिजे, हे विनंती.

¶*Mahadaji Ambaji Purandare requests the Peshwa to issue orders to the Kamavisdar of Pen for the grant of twenty-five Khandis of salt to Yesaji and Kusaji Bhonsle.*

No. 288]

श्री

तीर्थरूप राजश्री राऊ व तथा
राजश्री आंपा स्वामींचे सेवेसी.

अपत्यें माहादाजी अंबाजी कृतानेक साष्टांग नमस्कार विनंती. येथील वर्तमान ताा छ १७ जमादिलाखरपर्यंत स्वामीच्या आसीर्वादेंकरून येथास्थित असे विशेष. स्वामीनी होसरे [बोसरे?] २ व दुती २ येकून च्यार पाखरें पाठविलीं ती राजश्री स्वामीकडे नेऊन गुदरलीं. आणीक मिलालीं तरी प्रेत्न करून पाठवावीं म्हणून आज्ञा केली आहे. विदित जाहालें पाहिजे. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶*Mahadaji Ambaji informs the Peshwa that the four birds sent by him have been presented to King Shahu who, the writer adds, would like to have some more of the kind.*

No. 289]

श्री

पुरवणी चिरंजीव राजश्री नाना यासीं आसीर्वाद उपरी. राजश्री स्वामीकडील हुजरे पुणे जुनेर प्रांते चीक काढावयास आले आहेत, येविसीचा अर्थ पहिला लेहून पाठविला परंतु उतर आलें नाहीं; तरी उतर पाठवावे म्हणून लिहिले ते कलले. यैशास येविसीचे उतर पाठविले आहे; पावले असावें अगर पावेल हालीहि लिहिले जातें. हुजरे मुलकातच जावयाचा आग्रह करितात, त्यास उतम पक्ष तो च्यालीस पनास रुपये घेऊन मुलकातून जात असिले तर पनास रुपये देंऊन निरापार करणें. कदाचित हे गोष्टी त्यास मान्य होत नसेल तर जिकडे चीक असेल तिकडे दाहपाच गावी पाठऊन दाहापाच घागरी त्याणी चीक न्यावा. थोर गावास पाऊला व लाहान गावास चवल प्रो तह आहे त्याप्रो घ्यावा. त्याखेरीज तुम्ही त्यास दाहावीस रुपये इनाम देऊ करणे ते त्याणी घ्यावे. वरकड गावास उपसर्ग न द्यावा. मुलकात फिरो नये. बराबर तुम्हीं चोघे खासबारदार देणे. त्याही हुजऱ्यास वरकडे गावी उपद्रव करू देऊ नये. याप्रो बंदोबस्त करून चीक काढावयास पाठवणें रा छ २७ जिल्हेज हे आसीर्वाद.

¶*Nana is asked to arrange that the juice of a certain plant should be sent to the King.*

No. 290]
पौ छ १६ जमादिलाखर

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री राऊ
व तथा राजश्री आपा स्वामीचे
सेवेसी.

विनंती. राजश्री स्वामीनी आम्हास आज्ञा केली कीं आमचे खासा स्वारीस व माहालचे स्वारीस हतणी दोन बसावयास नाहींत. आमचे हती आहेत; परंतु आमचे स्वारीयोग्य अथवा माहालचे स्वारी योग्ये गरीब नाही. यास्तव तुम्ही राजश्री पत प्रधान यांस दोन हतणीविषीं लिहिणे. आमची व माहालची स्वारी या दोनी नाजूक, दोही स्वारीयांकडें गरीब हतीणी पाहिजेत. त्या आणिक कोणी मेलऊन देतो यैसे नाहीं. तुम्हीं पेशवे आहां. तुम्ही दोन हतीणी गरीब आमच्या व माहलच्या स्वारीयाल्याख मेलऊन देणे. निदानी पैका मागाल तऱ्ही देऊ यैसें बोलिले, त्यावरून स्वामीस लिहिले आहे. तरी स्वामीच्या चितानरूप होईल तरी हतीणीची तर्तूद करावी. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶*Shahu requisitions two mild elephants from the Peshwa for himself and for his queens.*

No. 291]
छ १६ रालाखर

श्री

पुा तीर्थरूप राजश्री राऊ
तथा राजश्री आपा स्वामीचे
सेवेसी

विनंती उपरी. गुमठकरांचा पाऊणसें खंडी गला सोडावयाविषीं राजश्री स्वामीचें वचन गुंतले. मग राजश्री स्वामीनी राजश्री संभाजीराजे यांस सांगून पाठविले कीं पाऊणसे खंडी गला गुमठकरांचा अवघा आहे तो जाऊं द्यावा लागतो. त्यास हे गोष्टी त्यानी अमान्ये केली. निमे गला सोडूं, निमे न सोडूं म्हणून राजश्री संभाजीराजे याणी प्रत्योतर सांगून पाठविले. मग राजश्री स्वामीनी आपलें वचन सत्य करावयास्तव

पाऊणसें खंडीपैकीं निमे साडेसततीस खंडी राजश्री संभाजीराजे यांचे विचारे सहजेच सुटला. बाकी निमे साडेसततीस खंडी गल्याचा पैका राजश्री स्वामीनी आपल्यापासून शामरायास देऊं केला. येकूण पाऊणसे खंडीचे वचन सत्य केले. स्वामीस कलावें यास्तव लिहिलें आहे. विदित जालें पाहिजे. सेवेसी श्रुत होये विज्ञापना.

¶*The Peshwa is informed that the King kept his word to Shamraj by agreeing to pay in cash for the loss which his grain-stores suffered.*

No. 292]

श्री

तीर्थरूप राजश्री राऊ व तथा
राजश्री आपा स्वामीचे शेवेसी

अपत्ये माहादाजी अंबाजी कृतानेक साष्टांग नमस्कार विनंती. येथील वर्तमान ता। छ २९ जमादिलवलपरियेंत येथास्थित असे विशेष. राजश्री भगवंतराऊ माहादेव हे राजश्री जिवबा चिटनिवीस याचे मेहुणे. याचे चालवणे मारनिलेस अगत्य. यास्तव स्वामीस पत्र लिहिले असे; तरी येक असामी खंडोजी माणकर याजकडे येक असामी घालून पोख्ता रोजमुरा बांधोन योगक्षेम चाले ते केले पाहिजे. राजश्री जिवबास यांचे परम अवश्यक जाणोन स्वामीसहि त्याणी पत्र लिहिले असे, व आम्हीहि लिहिले आहे; तरी अगत्यरूप लिहिल्याप्रमाणे राजश्री भगवंतराऊ याचे चालविले पाहिजे. सेवेसी श्रुत होये हे विनंती.

¶*The Peshwa is requested to make provision for one Bhagwant Mahadeo, a relation of Jivba Chitnis.*

No. 293]

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री राऊ व
तथा राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसी

विनंती स्वामीनी निंबाजी जासूद याजबराबर पत्रे व राजश्री सुमंताच्या पत्राच्या नकला पाठविल्या त्या पावल्या. लिहिले वर्तमान कलले. स्वामीनी सुमंताची पत्रे पाठविली. त्यापूर्वील येकादो दिवसाची पत्रे मारनिलेची काली

मंगळवारी येथे आली, ती आजी बुधवारी प्राथःकाली नारोपंत डबीर याणी राजश्री स्वामीस वाचून दाखविली. त्याची नकल करून स्वामीकडे पाठविली आहे, त्यावरून कलो येईल. पत्रे वाचून दाखवतेवेळेस आम्हीहि दरबारी होतो. साराऊष सुमंताच्या पत्राचा खुलासा * च की मोगलाचा शोध * * म्हाकडील फौजास त्याप्रांते कोणाचा * * * * यैसे सांगितल्यावर स्वामीची पत्रे आली, त्याचा मजकूर आम्ही विदित केला, की ह्या पत्राचे उपरांतिक पत्रे पुणियासी आली ती येथें आम्हापासी पाठविली. त्याचा मजकूर की, तिरंदाजखान दोन तीन हजार फौजेचा सरदार मातबर होता तो मलारजी होलकर व राणोजी सिंदे याणी लुटिला, व आणीकहि मोगलाची फौज याजवर आली होती त्यापैकी काही घोडी व उंटे घेतली, यैसे इतकेच मात्र वर्तमान विदित केले. राजश्री स्वामी काही बोलिले नाहीत. स्वामीस कलावे याकरिता लिहिले असे. राजश्री सुमंताकडील वर्तमान स्वमीपासी येका दीढा दिवसात डाक चौकीने येत असेल ते येथे ल्याहावया योग्य लिहिले पाहिजे. सेवेसी शृत होये हे विनंती.

¶*The writer Purandare reports to the Peshwa the discussion at Satara when news was received that Sindia and Holkar plundered Tirandajkhan.*

No. 294]

पौ छ २७ शाबान

श्री

पुा तीर्थस्वरूप राजश्री आपा

स्वामी वडिलाचे सेवेसी

विनंती. आपण तीर्थरूप राजश्री रायाकडून पत्रे आली ती पाठविली ती पावली. राजश्री स्वामीचे दिल्हे व भोमी मोडला हेहि वर्तमान विदित केले. त्याजवर राजश्री बोलिले की पनास हजार रुपये खंडणी दिल्ही ऐसे सहज स्थितीने बोलिले; व सौभाग्यवती मातुश्रीबाईचीहि पत्रे उद्या परवा दाखवितो. वाडियात जाणे होईल ते दिवसी सविस्तर वर्तमान बाईस सविस्तर वर्तमान विदित करू. रा आनंदराऊ सुमंताची पत्रे दिल्ही. सेवसी शृत होय हे विनंती. पूर्वी सुलतानपुर परगणियाचे कोढाले याजवल जातेसमई सरदेसमुखीचा पैका घेतला ते वर्तमान परस्परेच राजश्रीस कलले होते त्याजवरून आज बोलिले. हे विज्ञापना.

¶*Appa is informed that the news of the defeat of Bhomi (?) was communicated to the King.*

No. 295]

पौ छ २० साबान

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री

आपा स्वामीचे सेवेसी

विनंती उपरी. स्वामीनी जासुदासमागमे पत्रे पाठविली ती छ १९ शाबानी प्रविष्ट जाली. तेथें आज्ञा लिहिली की राजश्री स्वामीस विनंतीपत्र पाठविले आहे ते राजश्री नारबावा मंत्री यास वाचून दाखऊन ते दरबारास जातील तेव्हा समागमे जाऊन राजश्री स्वामीस पत्र अक्षरशाहा वाचून दाखवणे म्हणून आज्ञा केली. त्यास स्वामीचे पत्र राजश्री बावास होते ते व राजश्री स्वामीचे पत्र वाचून दाखविले, त्यास बावानी उतर दिल्हे की मजकूर उतम आहे; परंतु आता पत्र दाखविले तरी राजश्री स्वामीस येक प्रकार वाटेल. पूर्वी मजकूर जाला ते समई आपण बोलिलो नाही, म्हणून बोलिले असतां मागती बोली पाडावी यैसे नाही, याकरिता पत्र दिल्हे नाही. विदित जाले पाहिजे. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶*The writer informs Chimaji Appa that on the advice of Narbawa Mantri the addressee's letter to the King was not delivered as it would place him in a false position.*

No. 296]

पा छ १९ मोहरम

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री राऊ

तथा राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसी

विनंती. किले लोहगडचे लोक हुजूर राजमंदिराचे कामावरी होते ते पळोन गेले. म्हणून राजश्री स्वामीनी ताकीद केली की, लोहगडकरी सत्वर आणवणे. नाही तरी गडकरी यांचा मुलाहिजा होणार नाहीं. हुजरून मसाला होईल म्हणून आज्ञा केली आहे. तरी स्वामीनी लोहगडकरी यांस पत्र पाठऊन लोक आणून सत्वर पाठऊन द्यावे. विलंब लागला म्हणजे राजश्री स्वामी आम्हास रागास येतील आणि गडकरी यांस मसाला करितील, यास्तव सत्वर लोक सातारियास येऊन पोंहचत ते गोष्टी करावी. विदित जाहाले पाहिजे. सेवेसी श्रुत होये हे + विज्ञापना.

¶*Artisans from Lohgad engaged by the King for the construction of his palace at Satara left work all of a sudden and went back to their village. The writer asks the Peshwa to send back the delinquents to the King who is much offended with their misdemeanour.*

+ पत्र महादाजी अंबाजी यांचें.

No. 297]

श्री

श्रीमंत राजश्री आपा स्वामी-
चे सेवेसी

विनंती सेवक आनंदराऊ रघुनाथ सां नमस्कार विनंती. येथील कुशल जाणौन स्वामीनी आपले स्वकीये लेखनाज्ञा केली पाहिजे विशेष. येथील वर्तमान राजश्री चिमणोबानी निवेदन केलेच असेल. प्रस्तुत साताराहून हुजरे आम्हास बोलाऊ आले आहेत. आपले हृदगत वर्तमान त्यास सांगितले; आणि येणे घडत नाही येसे म्हटल्यास हे ऐकताती यैसे नाही. आमचा हेत कीं पुन्हा स्वामीचे सेवेसी यावे; स्वकीये अर्थ निवेदन करावा; पुढें जैसी आज्ञा स्वामी करितील तैसी जातीने वर्तुणूक करावी. हुजरे सातारियासी नेल्यावाचून दुसरीकडे जाऊ देत नाहीत. तेथें हुजूर तऱ्ही आम्ही काये जाबसाल करावा? येक वेल स्वामीच्या पायाचे दर्शन होऊन मग जैसी आज्ञा होईल तैसे वर्तावे. प्रस्तुत ऐकिजेतें कीं आपले आगमन मोरेश्वरचे यात्रेस होणार हें यैकोन संतोष प्राप्त जाला. विस्तार ल्याहावा तरी स्वामी सर्वज्ञ आहेत. कृपावृधि केली पाहिजे हे विनंती.

¶*Anandrao Raghunath explains to Chimaji Appa his difficulties in going to Shahu without having a previous interview with the addressee.*

No. 298]

श्री

सेवेसी विनंती. शाहाजी माने, संभाजी माने रहिमतपुरकर सरकारचे चाकर आहेत. त्यास पत्र पाठवावे जे, चिमणाजी बापूजी याजकडे चाकरीस जाणे. तैसेच जोत्याजी कदम हे फूटअसामदार आहेत. हे इकडे जवलचे आहेत; ते लौकर येतील, त्यास पत्रे पाठवावी. याउपर येमाजीपंतासी आम्हासी तफावत नाही. जे श्वहित दिसेल ते करावे. बोधे बरचे तमाम च्यार दिवस पाठविल्यास स्वामीचे फौजेचा आब राहील. ते फार. आपली फौज जमा नाही. हे विज्ञापना.

¶*Shahaji Mane and Sambhaji Mane of Rahimatpur are ordered to join Chimnaji Bapuji to strengthen the royal army.*

No. 299]

श्री

आसीर्वाद उपरी. कोट्याच्या ऐवजपैकी+ बाळाजी येशवंत याणी बाबूजी नाईक भिडे याजकडे हुंडी येकूणच्याळीस हजार च्यारसे रुपयाची आली. त्यास तो यैवज सरकारचा किंवा राजश्री राणोजी सिंदे यांजकडील हे ठावके नव्हते आणि तुम्हास तो वसईकडील खर्चाची वोढ जाणून यैवज पाठवणे जरूर जाहाले. तेव्हा राजश्री बाबूजी नाईक यास लिहून बाबूजी नाईक भिडे यास लिहून यैवज घेऊन पाठवणें लागला. यैवज तुम्हाकडे रवाना जाहाला. सांप्रत राजश्री राणोजी सिंदे याचे राऊत सदरहू रुपयाकारितां शहरास जाऊन बाबूजी नाइक भिडे याजपासी कटकट करीत बसले आहेत. त्यास बाबूजी नाईक जोसी याणी कितेक प्रकारे राउतास सांगितले, परंतु आइकत नाहीं. राउतांनी तगादा भिड्यास केला. याजमुले त्याचा तगादा बाबूजी नाईक जोसी यास लागला आहे. त्यास रुपये पावल्याचे कबज राणाजी सिंदे यांचे बाबूजी नाईक याचे नावे गेले पाहिजे. तरी सदरहू रुपयाचा हिसेब राणबा तुम्ही समजून घेऊन त्याचे कबज येकूणचाळीस हजार चारशाचे बाबूजी नाईक भिडे याचे नावे लिहून बाबूजी नाईक जोसी याजपासी पाठविले पाहिजे. लौकर पाठवावें. हा यैवज तुम्ही त्याचा त्याजकडे दिल्हा असिला तरी उतम जाहाले. कदाचित दिल्हा नसिला तरी त्यास मुबदला यैवज देऊन अगर समजाऊन त्याचे कबज बाबूजी नाईक भिडे याचे नावचें बाबूजी नाईक जोसी याजपासी पाठविलें पाहिजे. लोभ असो दीजे हा आसीर्वाद.

¶*Bajirao requests his brother Chimaji to get Ranoji Sindia pass a receipt for forty thousand rupees to Babuji Naik, and pay the amount to Ranoji. The sum was Ranoji's share of tribute from Kota which was spent by the writer for preparations of the Bassein campaign.*

No. 300]

श्री

पुरवणी तीर्थरूप राजश्री
आपा स्वामींचे सेवेसी.

विनंती उपरी. राजश्री त्रिंबकराव सोमवंसी सरलस्कर यांजकडील सरंजामाविसीं हरकोणीकडील ताकीदरोखे स्वामीचे राजश्री देवजी सोमवंसी हिंदुराव

+ कोट्याचे गुळगुळे पंडित. १ पत्र बाजीरावाचें चिमाजी आपास.

मागावयास पाठवितील तरी न द्यावे. निमित्य काये कीं, जामखेड परगण्याचे ताकीदरोखे त्यांनी द्यावे आणि राजपत्रेहि दुमोहरी अद्यापि जाली नाहीं. ती होतील तेव्हां खरें. आणि जांबखेडचे ताकीद रोखे स्वामीनी आपलेकडे आणविले पाहिजे. पाा जामखेड येथील ताकीदपत्र द्यावे, मग स्वामीनी आपली ताकीदपत्रे द्यावी. राजपत्रे राजश्री पंतसचिव याची तटली आहेत. पाा आबाड येथील आमल सरलस्करचा मोगलानी बद केला आहे. आम्हास ताकीदपत्र सरलस्कर मागतील. आम्ही येथे देणार नाही. स्वामीस पत्र लेहून देऊन, परंतु स्वामीनी ताकीदपत्रे दिल्ही न पाहिजेत. पाा जामखेड स्वामीकडे देत नाहीत, याकरिता लिहिले आसे. राजश्री देवजी सोमवंसी यानी स्वामीकडे जामखेडची सनंद पाठविली आसिली तर उतम जाले. सनद आली नसिली तरी स्वामीनी ताकीद-पत्रे दिल्ही न पाहिजेत. पत्र वाचून फाडून काटावे (टाकावे), दफ्तरी ठेविले न पाहिजे. सेवेसी श्रृत होये विज्ञापना.[१]

¶*Dadoba Purandare writes to Chimaji to withhold letters patent from Devaji Somvamsi so long as he has not fulfilled the conditions of his agreement.*

No. 301]

तालीक

श्री

राजश्री महिपत राऊसिंदे
गोसावीं यासी

॥ अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य श्रो बाजीराऊ बलाल प्रधान आसीर्वाद येथील कुशल जाणौन स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष. तुम्ही आपला कितेक अर्थ राजश्री त्रिंबक गोपाळ याजबराबर सागून पाठविला तो याणी सविस्तर निवेदन केला, त्याजवरून कलो आले. यैशास येविसीचे कितेक मारानिलेस सागितले आहे. हे तुम्हास सांगतील ते वचने आमचीच जाणोन त्याप्राो कार्य-भाग करून नक्ष करणे. (सां)प्रत प्रसंग आहे तो तुम्हास कलतच आहे. हेसमई दुष्टास नतीजा देऊन आपला लौकिक करून घ्यावयाचा समये हाच आहे. हे गोष्ट तुम्हास न कलसी काये आहे? तुमचे वडिली पूर्वी या राज्यात श्रम करून आपला लौकिक संपादून नक्ष केला. त्याजमागे तुम्ही या राज्यासी निष्ठा धरून सत्कार्ये केलिया तुमचेच बरे आहे. येविसीचा विस्तार लिहितां लांब आहे. तुम्ही तोलदार फौज धरून अमित्र दंतभग्न करून संतोशाचे वर्तमान वरच्यावरी लिहिणे.

---

१ पत्र दादोबा पुरंदऱ्याचें आहे.

4694

वरकड कबिलियास जागा राहावयास बेगमीचा अर्थ मारनिलेस सांगितला आहे. हे तुम्हास सांगतील त्याप्रा कार्यभाग केलिया आम्ही तुमचे उर्जित करावयास अंतर करणार नाही. तुम्ही फौज धरून त्याचा सरंजाम स्वारीसिकारीमुळे जमा होईल तो आकार करून त्यापैकी चौथाई व सरदेशमुखी दिवाणाचा यैवज राजश्री त्रिंब(क) गोपाल याचे हवाली करून हुजूर पाठवणे. बाकी राहिला यैवज तुम्ही फौजेवरी वाटून घेणे. येविसीचा सविस्तर अर्थ मारनिले तुम्हास सांगतील त्याप्रो वर्तणूक करणे. जाणिजे छ ६ जिल्हेज.

¶*A letter of encouragement to Mahipatrao Sindia from Bajirao. The letter is typical of the Peshwa's ambitions and high spirits. Can this addressee be the son of Nemaji Sindia, once a Senapati of Shahu?*

No. 302]

श्री

राजश्री चिमणाजीपंत आपा
गोसांवी यासी

ऽ सकलगुणालंकर्ण अखंडितलक्ष्मीअलंकृत राजमान्य श्रा राजसिंग जाधवराव दंडवत विनंती येथील कुषल जाणोन स्वकीये कुषललेखन करावयासी आज्ञा केली पाहिजे विशेष. राजश्री शामराव फौजेनसी या प्रांते आले आहेत त्यास आपले सरकारचे लोकास मासे मारावयाबद्दल मौजे मेढदचे डोहास पाठविले होत. त्यांस शामरायांनी आमचे बरकंदाजास धरून नेले. हुजूर तुम्हाकडे पाठविले. आपण सिकारीस माशांबद्दल पाठविले असतां त्याणी धरून हुजूर पाठविले, हे गोष्ट त्याणी आपणा योग्य न केली. हल्ली बरकंदाज गोसावियाकडेच आले आहेत. तर कृपा करून त्यास सोडून देवणे. येविसी अनमान कराल तर तीर्थरूप राजश्री खासेसाहेबांचा शब्द गोसावियास लागेल. यात तुम्ही सर्वज्ञ असा, जो विचार उतम दिसोन येईल तो + केला पाहिजे. बहुत काये लिहिणें? कृपा लोभ असो दिजे हे विनंती.

¶*Rajsing Jadhavrao to Chimaji Appa, complaining against Shamrav for confining men who were sent out by the King for fishing. Rajsing Jadhav appears to be a relative of Shahu, possibly son of Rustumrao Jadhav.*

+ येथून निराळें अक्षर.

No. 303]

श्री

चिरंजीव राजश्री आपा यासी आसीर्वाद उपरी. राजश्री हणमंतराऊ निंबाळकर हे येंदा येथे राहिले. त्याणी आपले भाऊ मानाजी निंबाळकर पाठविले आहेत. याजवळून सेवा घेऊन हरयेकविसी चालवणे. खानाजी काटे व राणोजी रणनवरे जदीद तुम्हाकडे पाठविले आहेत. याची बोली करून त्याचेहि चालवणें हा आसीर्वाद.

¶*The Peshwa writes to his brother Chimaji Appa to take Manaji Nimbalkar in service in the place of his brother Hanamantrao who was not coming.*

No. 304]

श्री

माहाराज राजश्री छत्र-
पती स्वामीचे सेवेसी

सेवेसी सेवक धोंडो भास्कर कृतानेक विज्ञापना. ताा छ ३ रमजान साहेबाचे कृपादस्टीकरून जंजिरे रत्नागिरीचे वर्तमान येथास्थित असे विशेष. येथील नार्तवानी[१] बहुत आहे. जागा अफाट गनिमाची पालत हमेशा आहे. येथील बेगमी आसिली पाहिजे. सविस्तर वर्तमान कळावे यानिमित्य विठल माहादेऊ पाठविला आहे. विदित करितां श्रुत होईल. हाली यााा

दारू वजन टके ।-
पाने सुमार १२०००
नारळाचे मोद १०
पलित्यां[+] बारास ३
सुपारी वजन ८॥·

येणेंप्रमाणें पाठविले असे. पात्रलियाचा जाब सादर करावयासी साहेब धणी आहेत.

¶*Dhondo Bhaskar to the King, sending some cocoanuts, betel-seeds and other articles and communicating the condition of the Ratnagiri fort.*

---

१ दुर्दशा. + मशाली.

No. 305]

जाबसूद.

श्री

श्रीमंत राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसी

विनंती सेवक नागोराम भागवत चरणावरी मस्तक ठेऊन साष्टांग नमस्कार विनंती विज्ञापना. ताा छ २४ माहे रमजानपावेतो स्वामीचे कृपादृष्टीकरून ठाणे साष्टी सुखरूप असो विशेष. राजश्री वासुदेव केशव चंदी चंदावराकडून येथे आला आहे. त्यास तो तिकडील त्या प्रांतीचा माहीत आहे. आजपावेतो त्या मुलकांत धंदे मातबर करीत आला आहे. त्यास कडप्यामध्ये हुसेनखान पठाण याणे त्या गृहस्तास नागविले. दंड रुो पंधरा हजार घेतले. त्यावरून स्वामीचे भेटीची अपेक्ष्या धरून इकडे येतेसमई मार्गी चोरानी लुटला. इतिकी अवस्ता जाली आहे. त्याचे चितात आहे की सेवेस येऊन तिकडील वर्तमान आजतागायेत जाले ते निवेदन करावे. तिकडे फौज घेऊ(न) जावी आणि पाच सात जागाहि घेऊ द्याव्या. फौजेचा मार्ग उतम काढावा. पुढे गेलियावर जे जे मवास आहेत त्यास युक्तीप्रयुक्तीने शह द्यावा, ते आपलेसे करावे त्याचा विचार ऐसा आहे; वीस पंचवीस लाख पावेतो आशा दाखवितो. कृष्णातीर पार जालियावर फौजेचा खर्च जो लागेल तो आपण पुरवावा हा त्याचा निचय आहे. त्यास स्वामीचे विचारास ही गोष्टी आली तरी त्यास आज्ञापत्र आलियावर सेवेत येईल. आपणास येऊन त्या गृहस्ताने वर्तमान सांगितले, यास्तव सकल वर्तमान सेवेसी लिहिले आहे. सेवेसी श्रुत होय हे विज्ञाप्ति.

¶*Nagoram Bhagwat introduces one Vasudev Keshav from Tanjore to Chimaji Appa.*

No. 306]

श्री

पुरवणी श्रीमंत राजश्री आपा
स्वामीचे सेवेसी

विज्ञापना नाइकापासी फारसी बोली केली परंतु छतीस रुपये घेतले. येके मितीचे ते देत नाही. त्यास स्वामी आज्ञा करितील त्याप्रमाणे वर्तणूक करून जमाखर्च करूं. येकेतालीसे चौपन रुपये नाइकाकडे अमानत आहेत. दरमाहेच्या देणियास यैवज स्वामीनी पाठविला पाहिजे. वरचेवरी श्रीमंत राजश्री

दादा स्वामीच्या वराता पोतावरी होतात. त्यास यैवज पाठवावा. वाड्यातील इमारतीचे काम राहावणे म्हणून मातुश्रीबाईचे पत्र रा नारो बलाल याचे नावे आले त्याजवरून इमारतीचे कामकाज थोडेबहुत चालत होते ते राहिले व रानामध्ये कारखाने दो जागा राजश्री येमाजीपंत यांचे जिल्हेमध्ये चालत होते. लाकूड गतवर्शी तोडून ठेविले होते ते येंदा आणवीत होतो. त्यास त्याचे कारभारियानी द्वाही घालून कारखाने अगदी मना केले. काम तो अगदीच राहिले. त्यास श्रीमंत राजश्री दादा स्वामीकडे लस्करात लिहून पाठविले आहे. त्यास राजश्री येमाजीपंताची ताकीदपत्रे आली तरी पाठवितील म्हणजे आम्ही त्याचे कारभारी आहित, त्यास देऊन मग कारखाने चालतील. प्रस्तुत तो मनारोखे येत तो काम राहिले आहे. ताकीदपत्रे आली म्हणजे कामकाज चालवावे किंवा राहू द्यावे ते स्वामीनी आज्ञा करावी. रानात लाकूड तोडिले आहे ते तेथेच ठेविले तरी जो पैका खर्च जाहला तो बुडतो. येथे काम साप्याचे चालते ते तैसेच राहाते. ऐसियासी स्वामी जे आज्ञा करितील त्याप्रमाणे वर्तणूक करूं. राजश्री नारो बलाल तेथे आहेत ते स्वामीपासी सविस्तर वर्तमान इमारतीचे निवेदन करितील त्याजवरून वेदित होईल. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶*Adjustment of some money matters with Babuji Naik and the stoppage of repairing work are reported to Chimaji Appa by Purandare.*

No. 307]

Shahu Chhatrapati.

Early Movements and Appointments.

[*The Shahu Daftar contains a large number of account slips, similar to those found in the Peshwas' Diaries. Nos. 307 and the following contain entries, selected from these slips, which throw new light upon the early activities of Shahu, Chandrasen Jadhav, Muhkam Singh, Turuk Taj Khan and other historical characters. A study of them will form a fruitful field of enquiry for future investigators.*]

[*28-12-1708*
सुा आशर

राजमंडल

मोहरीर

तनपत्र राजश्री रामचद्र त्रिंबक वाकेनिवीस स्वाम मोगलाईतून नदेशास आले ते समई तुम्ही खानदेशात स्वामीसनिध आलेत नवरी स्वामी कृपाळु होऊन वेतन सालिना देखील

चाकर होनू पाा

१००००

सर्वधारी संवछर पौश सुध त्रयोदसी भोमवासर (ता. २८ सेंबर १७०८).

मुा तिसा

राजमंडल

सरंजाम कारकून

राजश्री रामचंद्र पंत वाक्यनिवीस

मौजे पिरदवने ताा संगमेस्वर मुा देह १

सुभा पनालापैकी
छ २७ रजब सन आशर देहे
(21-9-1709)

ताा पत्र देखील ल्याहावी
छ १३ रबिलाखर सन इहिदे
(31-5-1710)

१ वाडी ताा आस्टे
१ कविठे ताा आस्टे

छ २५ रमजान सन इहिदे
(6-11-1710)

छ २४ जिलकाद सन इहिदे
(3-1-1711)

ताा चांडवे पाा बिरवाड
१ काबले ताा बिरवाड
१ जिते ताा बिरवाड
२ ताा हवेली पुणे
१ पर्वती
१ गफन उबरे

२

प्रा पुणे
१ टेकवडी ताा करेपठार
१ बुतकेगाव ताा सांडस

२

[Oct. 1712?

१

राजमंडल रोजकीर्द सुरु इसने
दिाा मजमू माहे रमजान
छ ७

ाश्रित	आसामी
ादासिवभट उपाध्ये	१
ारिहराचार्ये पंडितराऊ	१

4699

दशरथ जोतिसी जोसीराऊ	१
भालचंद्रभट	१
पटवर्धन	३
गंगाधरभट	
विस्वनाथभट	
चिंतामणभट	

———

३

जिवनभट मुा उपाध्ये	१
वेंकटाचार्ये	१
बालंभट	१
कवींद्र	२
देवदत	
श्रीधर	

———

शामाचार्ये	१
वैद्य	२
नारोपंत	
व्यंकटपति	
	——
	१९

¶*The above is a list of Pandits and priests entertained by Raja Shahu.*

———

२

कारकून

नरसिंगराऊ देवाजी	१
दिा मजमू	२
चिंतो बालाजी फडनीस	
रामाजी संभाजी	
जिवाजी कोनेर दिा प्रतिनिधि	१
परशराम बलाल	१

दिा सुरनिसी चिटणिसी ३

बाबूराऊ

सखोकृष्ण

शंकराजी विस्वनाथ

———

३

दिा दबीरी ४

बालाजीप्रभु

गोविंदराऊ पारसनीस

त्र्यंबक गोविंद

नि+ळाजी

बावाजी

———

४

केशव त्रिंबक मान्य पुरुष १

त्रिंबक विठल खासनीस १

सभासद ४

नीलकंठराऊ

शंकराजी नारायण

मुकुंद लिंगोजी

———

३

जिवाजी रायाजी

गडनीस २

मेघशाम

आबाजी

उधव रघुनाथ

दिा वाकेनिसी २

शंकराजी त्र्यंबक

चिमणाजी जगजीवन

¶*This paper, although it belongs to a later period, supplies some useful items of information bearing on the first appointments of the ministerial staff by Shahu.*

+ हीं दोन मिळून निळाजी बावाजी असें एकच नांव असावेंसें वाटतें.

16-8-1713

श्री

यादी मजमू दफ्तरी वाकेनिसीचे दाखले बाा आवंजो+ बरही तपसील.

वाकेनिवीस मंत्री राजश्री रामचंद्र त्रिंबक मंत्री वाकेनिवीस वेतन होनू पाा

१००००

यास सरंजाम आवर्जा वोढत आला ताा सन सबा आशर मशारनिाा कडील वाकेनिसी दूर जालियावर त्याचे पुत्र शंकराजी रामचंद्र याजकडे सरंजाम चालत आला.

कलम १

राजश्री नारोराम राजाज्ञा छ ९ शाबान सन सलास अशर (१६-८-१७१३) पूर्वी सेनापतीकडे होते. हाली स्वामी कृपालु होऊन राजाज्ञा सांगितली. वेतन सालिना देखील चाकर होन पाा

७०००

ज्याजती ३०००

१००००

छ जिलकाद सन सबा आशर (आक्टो. १७१६).-स्वामी कृपालु होऊन राजाज्ञा दूर करून वाकेनिसी सांगितली सरजा अवजी

कलम १

दादाजी कान्हो यांचे दाखले छ ६ जमादिलाखर सन सलास अशर (३०-६-१७१२) मशारनिले पेशजी रतनागिरीची सबनिसी होती त्यावर उमेद-मुतालीक दिाा वाकेनिसी राजश्री विठल कान्हो मुतालीक दिाा वाकेनिसी सन इहिदे आशर सरंजामाचा अवर्जा छ २१ मोहरम सन सीत आशर (६-१-१७१६) वरात सुलतानजीराव निंबालकर सरलस्कर रुपये १००० येक हजार कलम १

राजश्री विठल कान्हो मुाा दिाा वाकेनिसी मशारनिले देवाज्ञा जाले याकरिता त्याचे पुतणे राा मल्हार विश्वनाथ यास मुतालकी सागितली छ १२ माहे जमादिलोवल सन तिसा आशर (२३-३-१७१९) वेतन सालिना देखिल चाकर होनू पाा माजी प्राा करार

वस्त्रे

१ मदील निमे

१ सेला

मल्हार विश्वनाथ इनाम पेशजी विठल कान्हो यासी होते ते माारनिलेकडे करार छ १७ जिल्हेज सन सलास अशरीन (१८-९-१७२२) वाडा ढोंकबले ताा नेवरे प्राा राजापूर वंश परंदरेने इनाम देहे

मौजे भाट परली ताा हवेली सातारा येथे इनाम जमीन चावर येक १

कलम १

गणेश माहादेव लिहिणार दिाा मत्री मुकासे

+ हिशेबाची वही.

वार होते छ मजकुरी हुजूर सभासदात आसामी घालून विठोजीराऊ सिरके याजकडे पाा वेतन सालिना होनू पाा

७००

यासी जमान माहादाजी गणेश दिमत रत्नशाला दादाजी कान्हो यास वाकनिसीचे निसबतीने राजश्री खंडेराव दाभाडे सेनाखासखेल याजकडे पाा सरंजामी छ २६ साबान सनसीत आशर (१९.८-१७१९) तैनात सालीना देखील चाकर होनू पाा

१०००

जमान माहादाजी गणेश लिहिणार दिाा रत्नशाला

कलम १

२ पाा आकलकोट पैकी पेशजी विठल कान्होकडे मुकासे होते ते दूर करून हाली मशारनिलेकडे करार दोा बाबती * * जाहागीर व शाहेर ताा पाा छ २ सफर सन इहिदे अशरीन (२२-११-१७२०)

१ मौजे सिरवल

१ मौजे बोरगाव पीर

———

२

१ मौज तुरर ताा सगमेश्वर प्राा राजापूर छ २ मोहरम सन इहिदे अशरीन (२३-१०.१७२०) दोा बाबती बाा विठल कान्हो.

सदरहू प्रोा दाखले दफ्तरी रुजू असेत. राजश्री पंत प्रधान यानी दाखले आणविले त्यावरून राजश्री कृष्णराव आनंत कारभारी दिाा माार याणी कारकून पाा दिल्हे आसेत छ १ सफर सन इहिदे सबैन खरनाम संवछरे (१७-५-१७७१).

(26-8-1713?)

रोजकीर्द शाहू

सुरु अर्बा माहे शाबान

छ १९ प्रतिपदा सह द्वितीया मंगलवार छ मजकुरी स्वामीचे भेटीस तुकोजी गुजर आले. स्वामीची भेटी जाहालियावर स्वामीनी तुकोजी गुजरियाचा बहुमान करून दिल्हे. (पुढे वस्त्रें व हत्यारें यांची यादी आहे.)

१

रोजकीर्द शाहू *27-1-1715*

सुरु खमस माहे सफर

छ २

मुाा सातारा

चिंचवडचे देवास तिलगूल देऊन आले (जासूदांचीं नांवें)

4703

छ ८

मुा निबुतनजिक नीरा

छ १२

मुा जेजुरी

छ १२

मुा जेजुरी

छ २८

मुा चोराचे वाठार ना नीरा

१

रोजकीर्द शाहू *27-3-1715*

सुरू खमस माहे रबिलौवल

छ ७

पोतापैकी रु. ६ ता बाबूराव दा पेश(वे?) स्वारीस जात आहे सरदार घेऊन येणे

(त्यांची नांवे) सेखमिरा, चंदाजी जाधव, जाउजी भोइटे, दौलतराव, जगोजी, साबाजी पीर, भानजी माहाडिक (वगैरे)

छ ७

मुा सातारा

छ ९

मुा सातारा

रोजकीर्द शाहू *27-3-1715*

सुरु खमस माहे रबिलाखर

छ २ आदितवार

मुा सातारा

पोतापैकी रुपये

बातमी मनसूरखान मिरजेस आला आहे म्हणोन वर्तमान हुजूर आले आहे जाऊन बातमी घेऊन येणे अफराद दिा लवे

२ त्रिंबकजी पोरे (?)

२ आपाजी कदम

—

४८

4704

रोजकीर्द शाहू 5-6-1716

सुरु सन माहे जमादिलाखर

छ २९

मुा रहिमतपूर

जमा नजर

राजश्री बालाजी पंडित राजश्री नारोराम राजाज्ञा

प्रधान वस्त्रें तोडा सोन्याचा कड्या सुमार

(वस्त्रांचा तपसील) १९ (वगैरे)

सरदार भेटीस आले यासी वस्त्रें दिली प्रसादी सेले अष्टगोली

१ बालाजी पंडित प्रधान सेला

१ सुलतानजीराव निंबाळकर सरलस्कर सेला

१ नारोराम राजाज्ञा सेला

१ सिदोजी निंबालकर सला.

१ होनाजी अनंत सेनाकर्ते सेला

¶*The officers mentioned in the above note visited Shahu at Rahimatpur and were presented with robes and ornaments.*

रोजकीर्द शाहू 11-6-1716

सबा अशर मया व अलफ माहे रजब

छ १

मुा सातारा

छ ८

मुा करजे ताा सातारा

पोतापैकीं रुपये राा फलटण जाऊन होलकर घेऊन येणे अफराद

१ (जासुदांची नांवें)

छ २२

मुा सातारा

हजीरी जासूद

राजश्री चिमणाजीपंताकडून पत्रे घेऊन हुजूर आले.

छ २२

मुा सातारा

•पोतापैकी खर्च

दरुनी माहाल पैकी यैवज देऊन रा कचेस्वर बावा यासी पत्र देऊन त्यास घेऊन येणे.

मुा सातारा

छ १३ [२२-७-१७१६]

हजीरी वेदमूर्ति रा कुचेश्वरबावा यास चाकणाहून घेऊन आले जा+

छ २० [२९-७-१७१६]

मुा सातारा

छ २९

लिंगोजी माने सरनोबती किले वर्धनगड यासी तिवट १ मो

१

रोजकीर्द शाहू 5-12-1716

सुरु सबा माहे मोहरम

छ १

मुकाम :— रुईचंदूर

हजीरी— बातमी सिदोजी घोरपडे याची घेऊन आले जा दर्याजी नाईक

छ १०

मुा तासवड 14-12-1716

हजीरी— पोतापैकीं गुा चंद्रसेन जाधव याची बातमी घेऊन हुजूर येणे जासूद दिालबे (पुढे जासूद नांवें) रघात्रा मसका रु. २० सेनापती यास पत्रे देऊन जाब घेऊन येणे (जासुदांची नांवें)

छ ११

मुा पाली 15-12-1716

+ जा = जथे.

छ १४

मुा पाडली *18-12-1716*

हजीरी हैबतराव सिंदे याचे जाब घेऊन जासूद आले. (जासूद नांवें)

चंद्रसेन जाधव याचे बातमी जाऊन लस्करातून हुजूर येणे. जथे कृष्णाजी नाईक (जासूद नांवें)

पोतापैकी :—१२ बातमी चंद्रसेन जाधव व मुकमसिंग याचे बातमी घेऊन येणे (जासुदांचीं नांवें)

९॥ कागदी आवरंगाबाद सैयेद वगैरे यास पत्रें मुकसियासी पत्रे देऊन जाब घेऊन येणें (जासुदांचीं नांवें)

२

छ १९

मुा सातारा *19-12-1716*

पोतापैकीं— १२ बातमी चंद्रसेन जाधव व मुकमसिंग याचे बातमी घेऊन येणे (जासुदांचीं नांवें)

छ १७

मुा दुधबाव

हजीरी बातमी सैयेद कागदी घेऊन हुजूर आले जासूद (जासुदांचीं नांवें)

छ २०

मुा सातारा

छ २१

मुा सातारा

खासुदगी खर्चपोता २० गोपालराम सुभेदारास राजपत्रे पोचविण्याबद्दल.

९ मानसिंग मोरे व सुलतानजी निंबालकर यास राजपत्रें देऊन जाब घेऊन येण्याबद्दल.

६ बाळाजी पंडित प्रधानास राजपत्र देऊन उत्तर घेऊन येण्याबद्दल.

छ २१

मुा सातारा

हजीरी—

चद्रसेन जाधव व मोगल याची बातमी की * * * (?) येऊन सनवारी येऊन मुा केला, त्याची बातमी घेऊन जासूद आले. बातमी मुकमसिग चद्रसेन येऊन निरा नरसीपूर तेथे मुकाम केला म्हणौन वर्तमान जासुदानी सांगितले जाा दर्याजी नाईक.

छ २२

मुा सातारा 26-12-1716

हजीरी

२ बातमी वर्तमान की नजीक पिवली येथे येऊन मुकाम चंद्रसेन वगैरे येऊन मुकाम केला सोमवारी येसे बातमी सांगितली जाा कृष्णाजी नाईक

छ २३

मुा सातारा

हजीरी

चंद्रसेन जाधव म्हसवडनजीक येऊन राहिला म्हणौन जासूद आले चंद्रसेन गोर्खी (गोदल ?) वर येऊन मुकाम केला म्हणौन जासूद (आले)

छ २४

मुा सातारा

हजीरी

बातमी जासूद चंद्रसेन जाधव नजीक म्हसवड कनेरवाडीवर येऊन गुरुवा * * * * होता यैसे वर्तमान घेऊन जासूद आले. जाा दर्याजी नाा पवार बातमी घेऊन जासूद आले कीं सुकुरवारी कूच होईल म्हणौन चंद्रसेन जाधव वगैरे याचे कूच करून कातरखटाव म्हणौन बातमी सांगितली.

छ २५

मुा सातारा *29-12-1716*

छ २६

मुा सातारा

पोतापै.

१२ राजेश्री प्रधानपंत व खंडेराव सेनापति यासी पत्रे देऊन जाब घेऊन येणे.

गोपालरामास राजपत्र पाठविले मानसिंग मोरे व सेनापतीस राजपत्रे पाठविली.

छ २७

मुा सातारा

हजीरी

१२ चंद्रसेन व मुकमसिंग याची बातमी रहिमतपुरी येऊन डेरे केले म्हणौन वर्तमान बातमी सांगितली.

4709

छ २८

मुा सातारा

कागदी लस्कर तुरकताजखान यासी पत्र चद्रोजी जाधवराव याणी दिल्हे त्याचा जाब घेऊन येणे.

छ २९

पोतापैकीं ६ गालीबशाह याची बातमी इंदापूर पावेतो जाऊन बातमी गालीबशाहा याची घेऊन येणे.

छ ३०

मुा सातारा

सुभानजी बांडगरास पत्र

पदाजी घाटगे यासी पत्र चंदोजी जाधव याणी दिल्हे की बातमी खबर घोडेविशी कागद तुरकताजखान यासी देऊन जाब घेऊन येणें.

सुलतानजीराव निंबाळकर, होनाजी अनंत व सुभानजी आटोले यास राजपत्रें देऊन जाब घेऊन येणें.

रोजकीर्द शाहू *4-1-1717*

सुरू सबा माहे सफर

छ १ [४-१-१७१७]

हजीरी बातमी मुकमसिंग व चंद्रा याची घेऊन आले कीं माहुलीवर मुा केला यैसी बातमी घेऊन आले

४ पोतापैकीं रुपये

रा बातमी मुकमसिंग याची निंबावरून घेऊन येणे

जा दर्याजी

छ २ [५-१-१७१७]

मुा सातारा

हजीरी छ मजकुरी बातमी खबर घेऊन आले कीं कूच करून माघारे आले म्हणोन वर्तमान घेऊन जासूद आले. चंद्रसेन जाधव याची बातमी छ मजकुरी घेऊन आले की मौजे गोवे येथे येऊन दोन प्रहरी मुक्काम केला.

छ ३ [६-१-१७१७]

हजीरी — राजश्री खंडेराव दाभाडे व प्रधान पंत याजकडून पत्रे घेऊन आले त्याणी वर्तमान सांगितले की सिवापूर येथे अले.

बातमी चंद्रसेन जाधव याची बातमी वगैर याची बातमी घेऊन आले की दोनी नगारे जाहाले म्हणौन वर्तमान सांगितले.

रायाजी जाधव, माहादाजी घाटगे, डोंगरोजी यादव, बालोजी सालोखी यास पत्रे पाठविली.

इनाम जासूद यास की खंडेराव जवळ आला म्हणोन पत्रे घेऊन आले त्यासी इनाम

छ ४ [७-१-१७१७]

मुा सातारा

हुजुर पोतापैकी खर्च

४ राजपत्रे रा। खडेराव सेनापति यांसी पत्रे की गनीम माहुलीवर येऊन मुकाम केला आहे तर पत्र पावताच स्वार होऊन येणें.

छ ५ [८-१-१७१७]

मुा सातारा

आबदुल राहे यास पत्र राजपत्र रा। खंडेराव दाभाडे यासी पत्र की आपला मान पाहन मागे (?) व गाठ घालणे म्हणून पत्र.

छ ६ [९-१-१७१७]

सातारा

. पंताजीपंत याने पत्र दिल्हे राजश्री साचव यासा । गुले आले आहे ते राइरेस्वरच्या डोंगरी ठेवणे णौन पत्र दिल्हे. मुकुमसिंग व चंद्रसेनाची खबर स्कर घाटाखाले उतरोन गेले म्हणोन

छ ७ [१०-१-१७१७]

ाजी व माणकोजी बंडगर व सुभेदार यासी पत्रे

4711

छ ८ [११-१-१७१७]

मुा सातारा

बातमी मुकुम व चंद्र की बिंबुर्त+ तेथे जाऊन मुकाम केला म्हणौन.

तिलगुल रा. संभाजी राजे यासी देऊन जाब हुजूर घेऊन येणे बातमी चंद्र व मुकु निबुतनजीक नीरा तेथे मुा केला म्हणोन

छ १० [१३-१-१७१७]

मुा सातारा

सचिवपंताचा जाब की गुले रायरेस्वराच्या डोंगरी ठेवले म्हणौन बातमी. चंद्र व मुकुम लोणी भापकर त्याच्या तलावर जाऊन मोगलाने मुकाम केला म्हणौन

७८ बातमी सभाजी निबालकर याचे लस्कर पावेतो जाऊन बातमी घेऊन येणे

छ १२ [१५-१-१७१७]

मुा सातारा

४ बंडगर यासी पत्रे घेऊन बालाजी जनार्दन याज बाा गेले होते छ मजकुरी परत आले. जाा कृष्णाजी नाा

छ १५ [१८-१-१७१७]

मुा सातारा

बातमी घेऊन आले की निबगाव व्याहलीहून कूच करून गेले म्हणौन

छ १७ [२०-१-१७१७]

मुा सातारा

राजश्री खंडेराव सेनापति यासी पत्र कीं खबरदार राहाणे

+ नीरा स्टेशनजवळ

छ २१ [२४-१-१७१७]

सातारा

४ कागदी आवरंगाबाद यादोराव वगैरे पत्रे घेऊन हुजूर आले बातमी सांगितली.

२ बातमी रंभाजी निंबालकर व सुलतानजीराव निंबालकर याचे उभयेताचे जुज जाहाले, तीन घोडी निंबालकर याणी घेतली म्हणौन बातमी सागितली आणि आंबेचे[१] घाटावर गेले थैसे.

१८ आउद तेथे जाऊन बातमी चौकशी घेऊन येणे म्हणून हुजूरचे जासूद रा। केले.

रोजकीर्द शाहू

लग्न राजश्री स्वामी

सुरु इहिदे माहे जमादिलौवल

छ १७ *5-4-1721*

(बंद १४ वा)

तेरीज

अज, ब्राम्हण, जटाधारी, कलावंते, वाजंत्री, बंपुरी, भांड,

कलावंते	६००	०	०	६००	०	०	०
वाजंत्री व कर्णेकरी	१४६	०	०	०	१४६	०	०.
ब्राम्हण	३	३	०	०	०	०	०
जेठा (?)	२६	०	०	०	०	२६	०
भांड वगैरे	४	०	०	०	०	०	४
सोनवडकर	१०	०	०	०	०	०	०

भाट

१०

---

१ जोगाईचें आंबे?

[*24-4-1721*]

राजमंडल सुरू इहिदे

२

लग्नखर्च राजश्री फतेसिंग भोसले माहे रजबु तेरीख ६ रोज वैशाख शुद्ध अष्टमी भानुवासर

[२९-४-१७२१]

इहिदे अशरीन

राजमंडल रोजकीर्द माहे रजब

दिा मजमू

लग्न रा फतेसिंगबावा भोसले

छ १३ रोज, उलफेपैकी

बावाजी कृष्ण वकील इंगरज

रोजकीर्द शाहू [*6-5-1721*]

सुरु इहिदे माहे रजब

छ २० भानुवासर

(बंद १ ला)

तैवज खर्च दिा फतेसिंगबावा छ १९ रोजगुदस्ता. रात्री वरात आली. रात्रो खर्च जाला तो छ मजकुरी चिठी दिल्ही. [या बंदातून तत्कालीन गुणीजनांचा गौरव करून त्याना दिलेल्या बक्षिसाच्या याद्या आहेत. त्यावरून तत्कालीन प्रसिद्ध कलावंतिणी, गुरव, वाजंत्री, कर्णेकरी भांड वगैरेच्या नांवनिशा कळतात.]

१०० उलफा[१] राजश्री मुधोजी नाईक निंबालकर असामी १०० यास दर असामीस मोईन वजन पके. (तपसील)

---

१ शिधा.

रोजकीर्द शाहू 23-1-1728

सुरू समान माहे जमादिलाखर

छ २२ माघ बहुल अष्टमी नवमी भोमवासर

चिटणिसी

रा जानोजी नाईक निंबालकर यांसी राजपत्रे रा सिदोजी राऊ निंबालकर सरलष्कर यांचे सरजामाचे मुलकात धामधूम न करणें.

[२७-१-१७२८] छ २६

जाब चिटणिसी

नागोजी झुजारराऊ घाटगे जमावानसी बारामतीस राहातात, स्वामीचे सेवेसी निस्टेने वर्ततात, याच्या गावावर माहादजी घाटगे स्वारी करणार. येविसी स्वामीनी ताकीद केली पाहिजे म्हणून चिमणाजी माणकेस्वर व लक्षुमण त्रिंबक यानी पत्रे लिहिली होती त्याचा जाब लिहिला जे, माहादजी घाटगे यास ताकीद केली आहे. गावावर स्वारी करणार नाही म्हणून जाब लिहिले.

१ नागोजी झुजारराव घाटगे
१ चिमणाजी माणकेस्वर
१ लक्षुमण त्रिंबक
१ बावाजी घाटगे

४

येकून पत्रे ४ सिके परवानगी तुलाराम मिरधे चोपदार.

सुरू समान माहे सफर

[३०-१०-१७२७] छ २९ आश्विन बहुल द्वादसी मंदवासर

लखम गौडा व लदबस (?) प्रभु देसाई पा हुकेरी याचा जाब समाधान पत्र जे, तुम्ही भगवतगडावरी स्वामीची दोहा फिरवली त्यावरून स्वामी संतोसी जाहाले तरी मुसपाखहीस (?) फौज देऊन रवाना करणे. तुमचे मुदेमाफीक चालू (वगैरे).

4715

No. 308]

EXTRACTS FROM THE PESHWAS' DIARIES: BALAJI VISHWANATH.

बाळाजी विश्वनाथाची दिल्लीवर स्वारी.

¶*The following entries are extracted from loose account sheets (Rumals N 222–227 'स्वारीच्या व नवीन उपयोगाच्या कीर्दी' is the heading in the prin Ferist). They pertain to Balaji Vishwanath's expedition to Delh commencing from June 19, 1718, and ending with 9th May 1719. The ent contain many new persons who later came into prominence. They contain the dates of the Peshwas' halts and other points, which will be fo helpful, since so little has so far been known of this expedition. The entries at the same time supply a type, and an early one for that, of a Mara expedition*

श्री

4-3-1717

१/२

सिलकबंद छ १ रबिलाखर ताा छ ७ मिनहू रविवार मुाा नजिक बेलगाऊ दिाा राजश्री बालाजी विश्वनाथ सुाा सबा असर मया अलफ जमा रुपये बाकी सिलक माहे गुाा	७२
आपाजी जामदार जमा छ मजकूर स्वारी राजश्री पंतप्रधान पोतापैकी बाा यैवज जखमी याबद्दल	७७
	१४९

खर्च　　　　रुपये

पोतापैकी　　　　रुाो

९॥ दिाा पागा बारगा(र) जखमी [तपसील]

६७॥ जखमी सिलेदार [,,]

[अपूर्ण]

4716

31-3-1717

सिलकबंद छ २८ रविलाखर ता। छ २९ मिनहू मुकाम सोंधे दि॥ राजश्री बालाजी विश्वनाथ मु॥ सबां असर मया अलफ जमा रु॥

सिलक गु॥ आबाजी जामदार ***

जमा छ २९ रोज मजकूर पोतापैकी स्वारी राजश्री पंतप्रधान जखमीबद्दल ***

७७*

¶*This small entry extracted from the Peshwas' accounts reveals a new expedition of Balaji Vishwanath towards Belgaum and Sondhe (Sunda).*

मा पोते स्वारी सु॥ तिसा

राजश्री पंतप्रधान 19-6-1718

माहे साबान आषाढ (अशर मया व अलफ)

तेरीख १ ते २२	माची किले सातारा
२३	पाचवड
२४	भोईज प्रांत वाई
२५	मौजे मोरवे ता॥ सिरवल
२६	,, वाल्हे
२७-२९	,, उरली
३०	मु॥ साईकाली हिंगणगाऊ

28-6-1718

तेरीख १० रोज आशाढ शुध द्वादसी मदवासर मु॥ माची सातारा जमाई कर्ज गु॥ रघुनाथभट पटवरधन कासीकर जमा रुपये

५०० गु॥ दताबा नाईक

५०० देणे गु॥ खंडो बलाल.

१०००

4717

खर्च रुपये

रा खंडो बलाल गुा रघुनाथभट कासीकर रुपये ५०० | बाजखर्च रुपये २ कासीद दिलीचे ता नरसोजी जाधव.

तेरीख १३ रोजे आशाढ सुध पूर्णिमा भोमवासर मुा माची सातारा

खर्च रुा

श्वारी राजश्री विश्वासराऊ बलाल रुा | श्वारी राजश्री रामचंद्र माहादेव रुा

१ गुणाजी पडवल

१ राणोजी सिदा

१ राणोजी मोरे

[तपसील]

तेरीख १८ रोज आशाढ बहुल पंचमी रविवासर मुा माची सातारा जमाई

गुा कृष्णाजी ना रुा
९९६ मो ८३ दर १२
४ थैन

१०००

कर्ज गुा रवुनाथभट पटवर्धन रुा
११२९

खर्च रुा

बहिरो मोरेश्वर मो ४
दर १२॥ यो रुो
५०

रा शंकराजी मल्हार ता खंडोपंत रुा
५००

दिा फतेसिंग भोसले रुो
१०० व्यासराऊ ८९॥
४०० रा मानसिंग मोरे
४०० रा संताजी जाधवराऊ.
———
९००

तेरीख १० रोज आशाढ बहुल सप्तमी भोमवासर मुा माची किले सातारा

खर्च रुपये

नारो गंगाधर दिा मजमू ता विनायेक गंगाधर रुपये* मोहरा २ यो २४

4718

तेरीख २४ रोज आशाढ बहुल येकादसी मंदवासर मुा भोईज प्रांत वाई

खर्च रुो

दिा पिलाजी जाधव रुपये

·।· जासूद

२ सुभानजी मोरे

तेरीख २५

खर्च रुपये

त्र्यंबक सामराज दिा बहीरजी जगथाप रुो १

दिगांबर मल्हार पारसनीस रुो ५

हुजरात यैवज रवाना रा बाजीराव याकडे हुजूरच देणेयास मोहरा बाा आनंदभट करवे २५० दर १२ येकूण रुो ३०००

तेरीख २६

जमाई

यैवज सरदेसमुखी बाकी साल गुा गुा सोमवसी बाा निबाजी जासूद रुपये

४२८ यैन रुपये

७२ मोहरा ६ दर १२ याो

५००

खर्च रुपये

जासूद रुपये

६ रवाना कुलाबा [तपसील]

२ स्वारी चिमणाजीपंत [,,]

तेरीख २७

खर्च ———————————— रुपये

पथके रुपय

२ सोनजी वाग

१ संताजी धायेभर

।दाा आंबाजी त्रिबक रुपये १

4719

बाजे खर्च ———————— रुपये

२ श्रीदेव जेजुरी

१ नीलकंठ भट

१ माहारीण वोवाळणी

५ तैवज गुा ताबोली

तेरीज

पथके

बाजे खर्च

कारकून

तेरीख २८

खर्च ———————— रुपयं

पथके ———————— रुपये

१० अनाजी कदम

१५ कालोजी जाधव

गवरभोई स्वारी राजश्री बाजीराऊ

अडीसिरी रुपये २

तेरीज २९ रोज श्रावण सुध प्रतिपदा गुरुवासरे मुा उरली

खर्च ———————— रुपये *19-6-1718*

लोक स्वारी रामचंद्र माहादेव ताा

गणोजी पवार रुो

२

खचरवान हुजरात रुो

२ बडेखान

१ फरीद

———

३

तेरीख ३०

खर्च ———————— रुो

दिाा वाकोजी ढमढेरे रुो २

सुा तिसा

माहाल पोते स्वारी (अशर मया व अलफ)

राजश्री पतप्रधान

माहे मोहरम

तेरीख	३	*(15-11-1718)*	मुा गाणोरी प्रा अंतूर
,,	४		,, पाली प्रा फुलबारी
,,	९		,, किरोळे प्रा अंतूर
,,	१३-१८		,, ब्र्हाणपूर
,,	१९		,, नजीक आसेरी
,,	२०-२२		

सुा तिसा

(आशर मया व अलफ)

महाल पोते स्वारी

राजश्री पंत प्रधान

माहे मोहरम

तेरीज ३ रोज मार्गशीर्ष सुध पचमी मंदवासर मुा गाणोरी प्रा अंतूर

जमाई

गुा कृष्णाजी हरि देशमुखी प्रा वराड

गुा अताजी सिवदेऊ रुपये

१९३८

विा नवाब अमिरल उबराव गुा शंकराजीपंत रुपये

१००००

खर्च रुपये

पथके	सुा	किता पथकें
८ मल्हारजी कदम		९ वडजोजी थोरात
८ आनाजी कदम		२९ चंद्रभान माहाडीक
७ बहिरजी जगथाप		२२ जमनाजी माहाडीक
२ आबाजी जाधव		१० रामोजी घाटगे
१ येसाजी सेटगर		३० माहादजी भोसले
२ राणोजी थोरात		६ संताजी कोकरे
१ सुभानजी थोा		६ कोडजी यादव
९ रामजी थोरात		३ कुसाजी यादव

१ नारोशर (शंकर ?)
२५ चिमणाजी धायेगुडा
२० फिरंगोजी सेलके
७ राणोजी भोसले
८ खडोजी नरोटे व गोरखोजी सेलके
८ मलजी बेलदार
१ म्हालोजी सिवले
१५ आनंदराऊ पवार
१५ तुकोजी पवार
५ खेलोजी लकडे
७ पदाजी राऊत
३ उखाजी मान
५ तिमाजी राम
११ संताजी चितलकर
१॥ जोगोजी जाधव
१॥ बहिरजी झाबेर
३ बाजी सिंदे
१॥। सुभानजी थोरात व बाजीराव
२ गोंदजी गुरूड
७ संताजी ताकवले
४२ दामाजी माणकेश्वर
१। सुभानजी जगथाप
१ कावजी इगले
१ जावजी

(अपूर्ण)

कारकून रुा

१० विठल केशव
२॥ शंकराजी केशव

तेरीख ४

खर्च रुो

[मागील तारखेच्या जमाखर्चांत आलेलीं नांवें वगळून]

पथके	रुपये	पथके	रुपये
२० संताजी धायेभर		७ राणोजी भोसले	
१५ असरोजी चिडे		६ सिदोजी पोल	
१॥ हिरोजी यादव		१ महमद इसूफ	
२ मकाजी चेरघे		२ गणपतराव	
१ येसाजी सेटगे		॥ भैरालजी भोसले	
३० मालोजी निबालकर		॥॰ खंडोजी सिंदे	
		१। गोदजी लोटा	
		।॰ केरोजी वाडेक(र)	
		१ संताजी जाधव	
		३ सखो वेंकटेश	

तेरीख ९ रोज मार्गशीर्ष सुध शष्टी इदुवासर मुा किरोले प्रा आंतूर
17-11-1718

जमाई

नवाबाकडील गुा दिगाबर मल्हार — रुपये ८४००.

खर्च — रुपये

सुभे लस्कर रुपये

४०० दावलजी सोमवसी
२०० पिलाजी जाधव
३०० केरोजी पवार
१७५ संताजी भोसले
१०० तानको आत्माजी
४ विसाजी कृष्ण दिा कान्होजी भोसले
२५ सताजी जाधव
१००० खडेराऊ दाभाडे

पथके — रुपये
[मागील तारखांत आलेले वगळून]
१ नारो शंकर
१० बाजी सितोले
१॥ येशवंतराऊ काकडे

पथके — रुपये
४० सोनजी वाग

तेरीख १३ रोज मार्गसीर्ष सुध चतुर्दशी भोमवासर मुा बऱ्हाणपूर

खर्च — रुपये

सुभे लष्कर — रुो
९०० दावलजी सोमवसी ताा मोरोपंत
४५० केरोजी पवार ताा माहादाजी बाजी
१५० तानको आत्माजी ताा गोपाल शंकर
२५० संताजी भोसले ताा तुको जनार्दन

पथके — रुपये
५० दामाजी माणकेस्वर ताा आपाजीपंत
३० माहादाजी भोसले ताा नऱ्हेरपंत
१५ मोघोजी सेला(र) ताा माहादाजीपंत
२० भोजजी उघडे ताा सिवाजीपंत

४ विसाजी कृष्ण ताा नारोपंत
१४०० राा खंडेराऊ दाभाडे ताा पिलाजी प्रभु
२०० पिलाजी जाधव ताा रामाजी यादव

२॥ नारो शंकर ताा खासा
८ आनाजी कदम ताा लालु
८ राणोजी भोसले ताा गणकोपंत
१५ तुकोजी पवार ताा खंडोपंत
१५ आनंदराऊ पवार ताा खंडोपंत

२९४

किता पथके रुपये
१२ बाजी सितोले ताा सदोपंत
४० सोनजी वाग ताा गंगाजी प्रभु

७ मल्हारजी निकम ताा रत्नाजीपंत
७ बहिरजी जाा ताा त्रिंबकराऊ

(अपूर्ण)

तेरीख १४.

जमा

जमाई विाा नबाब अमिरल उमराव
जमा पोता रुपये

३९००० यैन रुपये
+२००० गुाा सकराजीपंत

+३९०००
रदकर्ज गुाा

४२०००

खर्च

पथके रुपये
[मागें येऊन गेलेलीं नांवें वगळून]
८ मल्हारजी कदम ताा जिवाजीपंत

रुपये

सुभे लस्कर राा
[येऊन गेलेलीं नांवें वगळून]
१४०० राा सेनापति [खंडेराव दाभाडे]

\+ हे दोन्ही आंकडे गिरवले आहेत त्यामुळें नीटसा बोध नाहीं.

२० संताजी धायेभर ता। मुधोपंत

३० जमनाजी माहाडीक ता। गोविंदपंत

२५ चंद्रभान महाडीक ता। गोविंदपंत

१५ जानोजी ढमढेरे ता। बाबुराऊ

७ पदाजी राऊत ता। नारोपंत

३ उखाजी माने ता। नारोपंत

५ कोंडजी यादव ता। नारबा

३ कुसाजी यादव ता। नारबा

५ सखो बापूजी ता। खासा

१५ आसरोजी चाडे ता। रामाजी यादव

१४ परसोजी भोसले देणे मकूबाई

स्वारी राजश्री चिमणाजी दामोधर रुपये ५०

बाजे खर्च रुपये

५ लोक दि। येवजग्वान

तेरीख १५ (मोहरम)

खर्च रुपये

कारकून रुपये

२०० आउजी नीलकंठ

१२ दिगांबर मल्हार रोजमुरा

दि। बालोजी सिंदे

।· चऱ्हाटे खेचर

दि। केरोजी पवार दि। पालखीस रु। १५०

नारो बाबाजी हरकारा पायेतणास ।।·

रुपये

राजश्री पंतप्रधान

१।· खा। फाटी

१ गु। आनुबाई

·।।= खा। काकणे

८= ता। माहादेव

६।÷

दि। राजश्री खंडेराऊ दाभाडे सेनापति होनाजी रुपये गु। २००

गवरभोई स्वारी राजश्री विश्वासराऊ बलाल रुपये १०

तेरीख १७

खर्च

सुभे लस्कर रुपये

७ मकूबाई दिा परसोजी भो

पथके रुपये

५ तिमाजी राम

५० गोविंदराव कृष्ण

३ सेख मिरा

६५ नारायेणजी ढमढेरे ताा नारबा

तेरीख १९

खर्च

बाजे खर्च

८४ नवाबास नजर

२५ देहनगी विशा राऊ

रुा

हरकारे

१॥ गोविंद नारायेण

१ गोविंद माहादेव

१ विसाजी राम

१ विसाजी कृष्ण

१ अंताजी त्रिमल

१ वामनाजी केसव

* * * * *

राजश्री चिमाजीकडे हुजूर रवाना

रुपये ८

तेरीख २०

जमाई

विा नवाब रुपये

२९४००

तेरीख २२

खर्च रुपये

श्रीनिवास नरसिह सबनीस रुा

२५

श्री

तेरीज जमाई माहे सफर माहाल पोते स्वारी राजश्री पंतप्रधान सुा तिसा अशर मया अलफ जमा रुपये

२६६०।÷ सिलक माहे गुा मोहरम

[तपशील]

२२९५७५ माहे मजकूर

१२६९६४ विा नवाब

२७ हासील बाजार

१८४ जमा भेटी

२००० सरदेशमुखी नेमाड

४०० कर्ज गुा कृष्णभट बाा सोने

२२९५७५

२३२२३५।÷

माहे सफर

तेरीख ७ *(19-1-1719)* गा नालस प्राा माळवे

,, १९ ०

,, २० ,, मंदसोर

,, २५ ०

,, २७ ०

,, २८ नजिक किले चितोड

हे सफर

तेरीख १९

खर्च रुपये

बाजे खर्च रुपये

१ धर्मादावभट उजनीकर

५ चोपदार दिा नवाब

२५६

४ कासीद दिा राणाजी

२ सिवराम

२ हरसिग

४

१६

तेरीख २०

जमाई

विा नवाब रुपये

१९६००

खर्च रुो

बाजे खर्च रुपये

२ चोपदार दिा महकूबसिंग

२ चोपदार दिा नवाब

२२।।।≡

तेरीख २८

जमाई

विा नवाब आमिरलउमराव रुपये

२४४६

खर्च रुपये

माहे रबिलोवल

तेरीख १८ मुा पाथरटी (?)

" १९ काा कोटपुतली

4728

माहे राखर (फाल्गून)

तेरीख ७–९ (*16-2-1719*) इद्रप्रहस्त येमुना दक्षणतीर

,, ११ दिली

,, १२-२० इंद्रप्रहस्त येमुना दक्षणतीर

माहाळ पोते सुा सन तिसा

स्वारी रा पंतप्रधान माहे राखर

(*18-2-1719*) तेरीख ९ रोज फाल्गुन

सुा १० सौमवासर मुा

इंद्रप्रहस्त एमुना दक्षिणतीर

खर्च रुपये

दिा पथके रुा

	रोजमरा	जखमी	गात्रात
संताजी धायभर	४०	२६	३
चिमणाजीपंत	४१	१५	३
फिरंगोजी सेलके	४०	१५	३
खंडोजी सेलके	८	०	१
सिदोजी पोल	३०	१४	२
जोगोजी थोरात	१२	१०	२
भो(ज)जी उघडे	६०	२३	४
हरि नारायेण	७	०	०
मरजी बेलदार	८	०	०
रामजी थोरात	१०	१०	२
बहिरजी जाा	१५	४	२
राणोजी थोरात	४	६	१
जावजी ढमढेरे	३७	७	२
पदाजी राऊत	१४	५	२
उखाजी माने	५	०	०

अनाजी मदवा	१५	०	२
जानोजी ढमढेरे	२५	१०	२
सोनजी वाघ	६५		३
मानाजी वाघ	३५		२
माणकोजी भोसले	४		०
संताजी चितालकर	२७॥		२
वडजोजी थोरात	२२॥		३
मल्हारजी निकम	१२		२
बाजी कदम	५		०
मल्हारजी कदम	१४		०
मोघोजी सेलार (?)	२०		१
बाजी सितोले	१७		२
आबाजी जाधव	०		०
दामाजी माणकेश्वर	७५		२
असरोजी चाडे	२०		०
सुलतानजी थोरात	१७५		०
कोंडजी यादव	१२		२
खेळोजी लकडे	९		१
खंडोजी नरोटे	१२		२
कुसाजी यादव	६		१
चंद्रभान माहाडिक	३५		४
रामोजी घाटगे	१२		२
तुकोजी पवार	२५		२
आनंदराऊ	२५	७	२
नारायणजी * *	११०	४०	४
संताजी कोकरे (?)	९	५	१
राणोजी भोसले	१४	१०	२
कृष्णसिंग	१६	१०	१
सखो वंकटेश	५०	०	०
मालोजी नाा	६०	१५०	४
वाकोजी पवार	५	०	०
महादजी भोसले	५५	३०	४
हिरोजी यादव	०	२	१

मैराळजी भोसले	०	०	·|·
खंडोजी गाइ(क)वाड	०	०	·|·
जाउजी * *	०	०	·|·
येसवंतराव काकडे	०	०	·|·
मकाजी चोरघे	०	०	·|·
साखरोजी मोरे	०	०	१
सुभानजी * *	०	०	·|·
मानाजी रेवदंड (?)	०	०	·|·
गोदजी गरुड	०	५	·||·
रामजी बुाा	२	२	·|·
सुभानजी पवार	०	२५	·||·
सिदोजी झांबरे	०	०	·|·
हशम हजारी	०	०	|=
बाजी सिंदे	०	५	|||·
कावजी बतड (?)	०	०	·|·
मकाजी काला	०	०	·||·
जोगोजी जाधव	०	४	०
जानोजी जाधव	०	४	·|·
सुभानजी भो	०	६	·||·
गणपतराऊ	०	०	१
नारो शंकर	३	०	·||·
गंगाराम	०	०	२
	१३३१	६८३	९३||=
रामचंद्र करोल	२	२१०७||=	
सुभे लस्कर	रुपये	२	

सुभे लष्कर रुपये	रोजमरा	जखमी	शहार
पिलाजी जाधव	४०३	१००	१०
सोमवसी	८००	४००	०
केरोजी पवार	८००	३००	५०
राा सेनापति	३५००	१०००	०
संताजी भोसले	८००	४००	०
	६३०३	२२००	६०
	८५६३		

तेरीख ११

खर्च ८॥

बाजें खर्च रुपये

२५ इनाम नूरमहमद चोपदार पातशाई

१ इनाम भाट

३० लोक दि॥ नवाब इनाम

१ आला बकस चोपदार दि॥ शंकराजीपंत

तेरीख

जमाई

वि॥ नवाब मि॥ रु॥ ७२००० वजा १५०० कसूर बाकी ७३५०० पैकीं खोटा १२७ बाकी रु॥ ७१९५७

पीलखाना

१४॥= शाहारात

४ गवत

१०॥= तादूल

•॥• जखमेस कांदे (?)

२ हसन माहात जखमी

२ काबाडी जखमेस

१ इभ्राम

१ राजेखान

२

कारकून रुपये

२० बालाजी माहादेऊ

•।• श्रीनिवासपंत

११॥ रा॥ पंत (तपसील)

३१॥

स्वारी राजश्री बाजीराऊ रुपये

८≡ तानजी

८= गोपालजी

८= संताजी मोरे

८= सिदोजी मोरे

८= खंडोजी सावंत

८= येसाजी तरडा

८≡ राणोजी सिंदे

१

२ बालोजी गायेकवाड

२ राणोजी सिंदे

५

बाजे खर्च रुपये

१ शाहारात फकीर

३ चोपदार गुा तानजी

२ चोपदार गुा नरसू

३॥ खेरात

२॥ तानजी

१ कुसाजी

४० इनाम रुपये

१० जासूद

१५ साड स्वार

१५ चोपदार

४०

५१॥

28-2-1719

माहे राखर

तेरीख १९ रोज फालगुण बहुल

शस्टी मदवासर मुा इंद्रप्रहस्त

येमुना दक्षणतीर

जमाई

नवाब आमिरल उमराऊ रुपये ७५०००

पैकी वजा रुपये

१५०० खजानची दर सदे रुा २

११४ ना पैवस्ता मुा थैलीयात

बाकी जमा रुपये

७३३८६

हासील बाजार गुा बाबूराऊ खुदी टके

६८३

याा रुपये

१।॥

खर्च रुपये

कारकून रुपये
१३७ राजश्री पत [तपसील]
 ८ सदासिव आबाजी
 ५ नारो गंगाधर
 ४ विठल केशव
 ४ रघोजी माहादेऊ
 ४ तुको राम
 ३ बालाजी माहादेऊ
 २ बापूजी गणेस
 २ नारो बावाजी

सुभे लस्कर रुपये
१६००० रा सेनापति ता खंडोबा
 ३ सटवोजी जाधव
 ४०० केरोजी पवार ता नारबा

स्वारी राजश्री बाजीराऊ रुपये
 ४ खासा कोलसे
 २५ कृष्णाजी आनदराऊ
 ———
 २९

राजश्री मदनसिंग रुपये
 १५० मातुश्री येसूबाई
 १ जगा भीमा(?)भोई
 २ तादूल ८१२
 १॥ कणीक ८।
 •॥• दाली
 •॥= साखर

अपूर्ण.

माहे जमादिलाखर

तेरीख २ (*12-4-1719*)	मु॥ मोगलाची सराई
,, ४	,, सुरज
,, ५	,, नानकपूर
,, ६	,, सराई सतणारा
,, ७	,, बोरसे पा॥ भेलसा
,, ८	,, सराई दलेलखाना
,, ९	,, तुराईची सराई
,, १०	,, मुन्हाई
,, ११	,, सिहूर
,, १२	,, इछावर
,, १३	,, घाट तुंबडी

तेरीख	१४	मुा हाडे नर्मदा दक्षणतीर
,,	१५	,, हाडे रेवातीर
,,	१६	,, नर्मदा दक्षणतीर
,,	१७	,, हांडे
,,	१८	,, केलीची सराये
,,	१९	,, चारवा
,,	२०	,, चारवा नजीक नंदी नेमाड
,,	२१-२२	,, रतनपूर
,,	२३	,, खाराकोट पा नेमाड
,,	२४	,, पिपलोद
,,	२५	,, दाऊदनगर प्रा नेमाड
,,	२६	,, तापीतीर
,,	२७-२९	,, बलं (?) अंबराई बराणपूर

माहे जमादिलाखर

तेरीख ७ रोज वैशाख शुद्ध नवमी भ्रगवार मुा बोरसे पा मेलसा (*17-4-1719*)

खर्च रुपये

सुभे लस्कर कृष्णाजी दाभाडे रुपये ४००

देणे गवरभोई स्वारी राऊ रुपये १३॥

तेरीख १४

खर्च रुपये

राजश्री मदनसिंग रुपये

२० नख्त

१० मातुश्री

१० खासा

तेरीख १९

खर्च रुपये

कारकून

४॥. राजश्री पंत

[तपसील]

१ बाळाजी महादेव सत्वास (?)

१ श्रीनिवासपंत जिवास (?)

स्वारी राजश्री बाजीराऊ देणे

गवर भोई रुपये

१३॥·

तेरीख १८

खर्च रुपये

कारकून रुपये

३ रा पंत [तपसील]

·।· नारोशंकर

·।· बापूजी गणेस

·।· सदासिव अंबाजी.

(अपूर्ण)

माहे जमादिलाखर

तेरिख रोज वैशाख बहुल चतोर्दसी गुरुवार मुा बाल आबराई बराणपूर

खर्च *1-5-1719*

रा केरोजी पवार

खासा सुभेदार

१० तिवट विश्वनाथभट

पैकी

६० थिरमे जोडी सेखा

बाब

——

७०

4736

मलोजी पवार

[तपसील]

ाराजी पवार

[तपसील]

ागो त्रिंबक [तपसील]

मल्हारपंत [,,]

होनाजी पारखे (?) [,,]

कृष्णाजी पवार

[तपसील]

उदाजी पवार

[तपसील]

माहादाजी राम जमनीस

विस्वनाथभट पैकी तिवट १

येक रुा

७

९७४

तेरीख २९ 9-5-1719

खर्च रुो

बाजि खर्च

१ देणे नुबिया फिरगी

No. 309]

इहिदे अशरीन

रोजकीर्द राजश्री चिमणाजी बल्लाळ

छ ११ साबान रोज मंगळवार मुकाम

जेष्ट मास त्रयोदसी (*7-6-1720*) हरसूल

छ १२ साबान (*8-6-1720*) फुलंबरी जवळ मौजे पालीवर नवाब आलमअली खान याचे लस्कराजवळी मुकाम केला.

छ १३ पूर्णिमा (*9-6-1720*) पालीहून कूच होऊन मौज सावडे(१) प्रा उंडणगाव याचे दक्षणभागी नदीवर मुकाम जाला. छ मा नवाब आलमअलीखान याची व राजश्री राऊ याची भेटी जाली.

छ १६ रावल (*4-1-1721*)   नजीक चिखलठाण नवाब निजाम-
नमुलुक याची भेट राजश्री पंतप्रधान
याची जाली.

¶These entries for the first year of the Peshwa's regime fill up an important gap and give us his early movements. The first two leave no doubt that the Peshwa participated in the battle of Balapur as an ally of Alamali Khan who opposed the Nizam but was subsequently defeated.

No. 310]

रोजकीद

छ २ मोहरम सलास अशरीन [*2-9-1722*

मकाजी चौधरी दिा राजश्री चिमणाजी बल्लाळ याची घोडी साल गुा जुनरावरी करीमबेगाचे झुंझी पडिली घोडी २ सदरहू घोड्याचा येवज देशमुख देशपांडे याणी प्राा मजकुरावरी पटी करून रु. ७०० देविले.

छ ३ मोहरम सलास अशरीन *3-9-1722*

राा राघो लक्षुमण हुजूर उमेदवार होते यासी राजश्री संभाजी भोसले याच्या पथकाची मजमू सांगोन पाठविले यासी वेतन देखील चाकर मोईनप्रमाणे सालीना होन १००० येक हजार केले असेत. पैवस्तापासून वजावाटानें व दंडकप्रमाणे पावीत जाणे सनद.

16-12-1722

छ १८ रबिलोवल अशरीन

गणेश संभाजी हुजूर उमेदवार होता त्यासी किले हायेचा सुभा सांगोन राजश्री रामचंद्र महादेव याजकडे पाठविले. तैनात होन पातशाई १००० यास पावावयाची मोईन सालीना रुपये २०० केले आहेत पावति जाणे म्हणून सनद.

13-2-1723

छ १८ जमादिलावल सलास अशरीन माघ बहुल चतुर्थी मुाा बदकशा प्राा झावबा निजामन्मुलुक याची भेट झाली. छ २४ मजकुरी निजामन्मुलुक याचा निरोप घेऊन दक्षण प्रांती स्वारी.

4738

6-4-1723

छ २१ रजब चैत्र बहुल सतमी भोमवासर मुा कसबे दुद्कस प्रा मऋडाई

जमा पीलखाना खास गज हती दोस्त महमद रोहिला याचेवरी स्वारी गेली होती, त्यानी पाडाव करून आणिली गुा रंभाजी कदम हती रास १

छ ३० रजब सलास अशरान 25-4-1723

कासीद रा पा बिज्यागडचे कानगो व कमावीसदार हुजूर आणावयास पाठविले त्यास मसाला—

४ शाबान—सलास अशरीन 29-4-1723

कासीद दिा मयाराम वकील दिलीहून आले

पथक्यांत रामचंद्र मल्हार (सुखटणकर) व बाजी भीवराव ही नावें आढळतात.

26-9-1723

७ मोहरम अर्बा अशरीन

भेटी गुा राणाजी शिंदे—

[टीप :—तुकोजी, आनंदराव, उदाजी, कृष्णाजी या पवार मंडळीचीं नावें अर्बा अशरीन सालांत पेशव्याचे ताबीन असल्याबद्दल येतात.]

छ ९ सफर आर्बा अशरीन. 28-10-1723

राजश्री रामचंद्र माहादेऊ यासी कल्याण भिवंडीचा तह लेहून दिल्हा आहे की प्रा कल्याण व भिवंडी साल महाल प्रांत जुनर पौड खोरा व नाणेमावल व आठावीस गाऊ ताा पोनमावल येथील बिनमख्ता रुपये ५५००० पंचावन हजार व गला कैली भात खंडी १०० संभर खंडी व तूप माहाल मापे खंडी २ दोन खंडी मख्ता आहे त्यास. सदरहूप्रमाणे पेस्तर सालापासून तीन साले मख्ता करार केला आहे. याखेरीज हुजरून लग्नपटी रु. १८००० आठरा हजार करार केले आहेत.

याचा वसूल—

अर्बा अशरीन

स्वारी राजश्री पंतप्रधान

सबाल		मुकाम
छ १	[२४-६-१७२३]	मलकापूर
छ २		सिंदखेड
छ ३		जालनापूर
छ ४		टाकसूल
छ ५		पाडिली प्रां पैठण
छ ६		दुर्गवाडी
छ ७-१२		राळनिंब प्रा नेवासे
छ १३		रास्तापूर
छ १४		पिंपळगाऊ प्रा नगर
छ १५		वाळकी पा कडेवळीत
छ १६		देहुलगाव ता चांभारगोंदे
छ १७-१		पेडगाऊ प्रा कडेवलीत
छ १९		पेडगाव प्रा पुणे
छ २०-२९		सुपे

¶*The entries for the year 1723 mark the Peshwa's first advance in Malwa. The Peshwa had a meeting with the Nizam who was then Vazir, and was gratified with presents from the Rohilla Chief of Bhopal.*

No. 311]

अर्बा अशरीन

छ ११ जावल (बाजीराव सातारा सोडतो) *(27-1-1724)*	
छ १३ जावल	जेजुरी
छ १५-१७ जाखर	चांदोरी गंगथडी
छ १८-१९ जाखर	तुगाड प्रा चांदवड
छ २० जाखर	आगरे प्रा खानदेश
छ २१ जाखर	वडगाव प्रा गाळण
छ २३ जाखर	आरवी प्रा लळिंग
छ २४ जाखर २६	कुसुंबे

छ २७ जाखर	वडेल पा सोनगीर
छ २८ जाखर	घाटमाथा ?
छ २९ जाखर	लांबकानी. एथे जुज जाहाले.

(*14-3-1724*)

रजब

छ ७ पर्यंत	लांबकानी
छ ८	कूच करून
छ १० रजब	नजीक सांगवी पा आहो (?)
छ ११	नजीक घाट
छ १२ रजब	राजापूर पा खरगोण
छ १३ रजब	राजापूर
छ १४ रजब-२९	बडनगर
रमजान अर्बा अशरीन	मुकाम
छ १	महेश्वर
छ २-	जाहागिराबाद नजीक मांडोगड
छ ४	नालसे प्रां माळवा
छ ५	नालसे किलीजखान भेट नबाबाची [*18-5-1724*. [याच वेळीं बाजीराव निजामाच्या भेटींत निजामास मदत करण्याचें बाजीरावाने ठरविलें असावें.]
छ ६-	जाहागिराबाद फिरोन आले
छ ८-	अकबरपूर नर्मदातीर
छ १	खर्गोण अकबरपुराहून कूच करून का मजकुरी आले.

रोजकीर्द ३

छ ४ जिल्काद खमस अशरीन *14-7-1724*

लक्षुमण शंकर याजकडे जाफराबादेची कमावीस होती. सनसलासात होती. त्यास काइमबेग याच्या नावे खर्च रु. ५०० पाचशे नख्त खर्च लिहिले म्हणून त्यास हुजूर आणावयास जासूद पाठविले त्यास मसाला देविला.

4741

छ ७ जिल्काद खमस अशरीन 17-7-1724

राजश्री रामचंद्र माहादेऊ यासी पत्र की जवार रामनगर वासदे व पेठ हे रा। पिलाजी जाधव याजकडे कमावीस दिल्ही आहे व सुरत प्रांत याचे स्वाधीन केला आहे. त्यास याणी आपले तर्फेने खंडोजी मानकर तुम्हाकडे पाठविला आहे याची कुमक करणे स्थळ हस्तगत करणे पुढे कल्याण-भिवडीपासून सुरत पावेतो अमल तुमचा सुरलित चालेल स्थळ हस्तगत करणे त्यासी खर्च वेच लागेल तो तुमची आमची भेट जालियावरी विल्हे करून देऊन म्हणून पत्र १.

छ २३ मोहरम आश्विन शुध येकादशी गुा मुा साखरखेडले.

छ मजकुरी युध्य होऊन मुबारजखान+ मोडिला. -10-1724

पोतापैकी रुपये.

पथके जखमी यासी.		किता पथके जखमी	
४	जावजी ढमढेरे	२९	तुकोजी आनंदराऊ पवार
१२	दसभाई सितोळे	१	जानोजी भोसले
३	सुभानजी पाटोळे	२	मानाजी वाग
२	खंडोजी खोमणे	२	सोनजी वाग
८	राणोजी भोसले	३	संताजी निंबालकर
९	दताजी टेकले	७	सखाजी घालवडे
२	संभाजी गाढवे	२	येसाजी निकम
४	लखमोजी गरूड	१	मुधोजी यादव
१	माहादजी गाढवे	१०	आगाजी अहिरेकर
२	वालोजी रणदिवे	१	सटवोजी भोसले
९	नवलोजी काटे	९	निंबाजी भगत
११	तिमाजी साबाजी	८	बाबजी सितोळे
२	सेख अहमद	२	घनश्याम
१	महमद बेग	२	सिदोजी राऊत
११	अपाजी माणकेश्वर	१	पदाजी राऊत

+ ह्याचींच दुसरीं नांवें अमानतखान व कमरजखान अशीं आढळतात.

३ सखोजी निकम	४ संताजी चितळकर
३ जानराऊ ढमढेरे	१२ संताजी धायेभोर
१ बहिरजी सिंदे	२ रामजी पराडा
१ तुकोजी रायेजादे	३ भिकाजी देवकाते
	१० राणोजी सिंदे
	११ सुभानजी सेलार
८९	११४

अनामतखानाकडील सरदार ठार जाहाले छ २३ मोहरम.

१ खासा अमानतखान (मुबारजखान)
१ इभरामखान
२ गलितखान—खासा व लेव
२ दोन खोजे
१ (फाटलें)

७

¶*The year 1724 was a busy one for the Peshwa. In January he led an expedition to Khandesh, took Lambkani by storm, crossed the Narbada and entered Malwa. At Nalcha on 18th May 1724 there took place another meeting of great political significance between the Peshwa and the Nizam who, disgusted with the vile court atmosphere, marched south to carve out an independent principality for himself. The interview was a great triumph of the Nizam's genius, for having won over the Peshwa by assenting to the latter's demands he assured himself of an easy victory over his opponent Mubarijkhan.*

No. 312]

स्वारी राजश्री पंतप्रधान खमस अशरीन

स्वारी राजश्री पंतप्रधान बराबर स्वारी राजश्री बाजी भीवराव

(*Baji Bhivrao's expedition into Gujarat*)

तारीख	मुकाम
छ ८ जमादिलाखर गुरुवार (*11-2-1725*)	मुा बसवपेठ पाा पिटलाद छ मजकुरी रुस्तुम अलीखान लढाईमध्यें ठार झाले.

छ ९ जमादिलाखर	मुा बसो
छ १० जमादिलाखर	मुा गोकल
छ ११-२९ जमादिलाखर	मुा अमदाबाद

[टीप.—बाजी भीवरावचे साबान महिन्यांतील मुकाम खंबायत प्रांतात आहेत.]

स्वारी राजश्री अंबाजी त्रिंबक

छ १ शाबान (*April 1725*)	पा सुथ
छ २ शाबान	मुा तले पा सुथ
छ ३ शाबान	पा सुत
छ ४-८ शाबान	निदकावड पा सुत
छ ९-१५ शाबान	सिराडा सुत
छ १६ शाबान	प्रा झालोद
छ १८-१९ शाबान	परोलिया प्रा झाबवा
छ २२-२४ शाबान	प्रा झाबवा

छ १९ जिल्काद सीत अशरीन *19-7-1725*

रा केसो महादेऊ दिा राजश्री बालाजी विश्वनाथ यासी प्रांत माळवे येथील बाबती व सरदेशमुखी देखील मोगलाईचा आकार व सरकारचे येवज याची कमावीस सांगोन पाठविले यांस वेतन सालीना सदरहू येवज पैकी देविले. रु ३०००

छ १९ जिल्काद सीत अशरीन *19-7-1725*

पथक गोजाजी देवकाते दिा राजश्री चिमणाजी बल्लाळ याचे जमावाचे बेगमीस महाल दिले १॥ पा आबझरे प्रांा मालवा पा बागोद प्रांा गुजराथ महाल .॥. महाल १

4744

जिल्काद सीत अशरीन *July 1725*

सनद बनाम केशो विश्वनाथ मालवा प्रांते त्र्यंबक गंगाधर, केशो महादेऊ, जनाजी भोसले, कृष्णाजी हरि यास पाठविले त्याचे कारभाराचे अमिनीसी पाठविले आहेत. तैनात सालीना होन पा १५०० पावायाची मोईन मारनिलेकडून नेणे म्हणून सनद रु १०००

रा पत्रार दिा राजश्री बालाजी विश्वनाथ यासी प्रा गुजराथ सालमजकुरी

मुकासे

१ पा बाहादुरपुरा
१ पा सायेखेड
१ पा हलोल
१ पा कलोल
१ उंबरट
१ ठासरे
१ गोदरे
१ बडोदरे
१ वडनगर
१ दवलके
१ धुधुका

११

१ पा भडोच
१ पा मोमदाबाद
१ पा झालवद
१ पा पेटलाद.

१५

पा धार प्रा मालवा १ सालगुदस्ता महाल मुकासे होते त्याप्रमाणे करार करून दिल्हे मालवा

सरकार हांडे तिजाई मुकासा

॥ मकडाई
१ राजपिंपळे
१ पंचमोली
१ मांडवी
१ विसनगर
१ पिरापटण
१ आली
१ मोहन
१ झाबवा
१ कोठडे

९॥

रोजकीर्द

छ १६ जिल्हेज सीत अशरीन R. No. 7.

14-8-1725

किता ताकीदपत्रे राजश्री सटवोजी जाधव यास जवार रामनगर वासदे पेठ येथील बाबती सरदेशमुखीची कमावि ^ दगुदस्ता आहे तेणेप्रमाणे करार करून ताकीदपत्रे सादर केली आसे

१ राऊल रामदेऊ राणा संस्थान रामनगर
१ विक्रम पतंगराऊ संस्थान जवार
१ लक्षधीर गणपतराऊ प्रांत पेठ
१ रायेभान राऊल प्रांत वासदे
—
४

छ ९ जिल्हेज शीत अशरीन 7-8-1725

राजश्री कृष्णराऊ माहादेव सुभेदार प्रांत जुनर यास की प्रा मजकूरची मजमू रामचंद्र मल्हार यास सांगोन पाठविले यास वेतन रुा मजमदार माजी प्रा यास पाठवावयाची मोईन पावणे

रदकर्ज देणे रामचंद्र मल्हार यास प्रांत जुनरचे येवजी कृष्णराऊ माहादेऊ याजकडून देविले रुपये

२००० येन रुपये
१६० व्याज येक हजाराचे
———
२१६०

छ १ मोहरम 29-8-1725

१ रा बाजीराऊ प्रधान
२९ पथके दि।। बाजीराऊ प्रधा
१ राणोजी भोसले
१ त्रिंबकजी खंडागले
१ वखाजी जाचक

१ खंडोजी खंडागळे
१ तुळजाजी जाचक
१ दताजी खंडागळे
१ संताजी गाढवे
१ मालजी भोसले
१ राणोजी बिन बिरोजी भोसले
१ नुरखा
१ जमनाजी माहाडीक

११
१४ ईं

२५

यास पत्रे जे राजश्री बाजीराऊ राजश्री कानोजी भोसले यासी आणावयास पाठविले आहेत. यासी तुम्ही भेटणे. कदाचित कानोजी भोसले न भेटले तर तुम्ही भेटणे. तुमचा सरंजाम तुम्हास देतील त्याबा सामील होणे.

छ १३ मोहरम सीत अशरीन *10-9-1725*

तहनामा रा कृष्णाजी हरि व त्रिंबक गंगाधर व केसो माहादेऊ व जनाजी भोसले याचा तह

प्रा मालवे येथील मोकासे खेरीज इंदूर जो येवज आकार होईल त्यापैकी दरसदे

२५ बाबती
१० सरदेशमुखी
१५ सरकार हुजूर

५०

येकून पनास बाकी पनास रुपये तुम्हास द्यावे हा तह तुमची तुम्ही फौज घेऊन कमावीस केली तरी सदरहू तह चालऊन; नाही तर आम्ही

बुंदेलखंडचे प्रांते दिवाणचे तकसीमेस दरसदे रुपये २० वीस काढावे १

पा इंदूर प्रा मालवा खासगीकडे आहे त्याचा जो आकार देखील घासदाणा पडिले पान होईल त्याची येक तकसीम खर्च करावे. बाकी २ तकसिमा हुजूर पावावे कलम १.

आलिया तुमची फौज पाहून दिवाण बेरीज रुपये ३९ वजा करून बाकी तुमचे फौजेमाफिक गाव देऊन खंड णांचा येवज नख्त व जिनस येईल तो त्यापैकी जिनस लस्करास खर्च करावा. नख्त येईल तो दिवाण बेरिजेस द्यावा.

छ २० मोहरम सीत अशरीन भाद्रपद बहुल सप्तमी भृगुवासर

17-9-1725

मीर फकुरद्दी अलीखान यास नवाबानी गुजराथेस रा। केले होते. त्यास वाटेत पिलाजी गायेकवाड यानी धरून आणून कैदेत ठेविले आहे. त्यास बिसातीसमेत सोडून देणे.

१ सेनापति
१ पिलाजी गायकवाड
———
२

[टीप.—रघूजी व कंठाजी बिन कमळोजी कदम असें नांव दाखल आहे.]

छ १८ रबिलाखर इंदुवासर सीत अशरीन. 13-12-1725

चिटनिसी पत्रे

राजश्री कंठाजी कदमराव व पिलाजी गायेकवाड यासी पत्रे जे. तुम्ही हमीदखानास सामील न होणे. प्रधानपंताचे फौजेसी कटकट न करणे म्हणून या कामासी पाठविले त्यासी रुपये.

छ २८ रबिलाखर सीत अशरीन 23-12-1725

राजश्री खंडेराऊ दाभाडे सेनापति यास पत्र जे च्यार हजार फौजेनिशी रा। त्रिंबकराऊ यास प्रतिनिधीकडे रा। केले म्हणून लिहिले. उत्तम गोष्ट केली. पवार सोमवंशी याजकडील फौज आली म्हणून लिहिले. तरी त्याजकडे हुजरे

पाठविले आहेत. फौजनिसी राऊ मारानिलेयास सामील होतील. स्वामी द्वादशी इंदुवारी सातारा दाखल जाले. हुजूर यात्रयाचेविशी आज्ञापत्रे सादर केली आहेत हुजूर येणे.

छ २२ जमादिलाखर सीत अशरीन

माघ बहुल नवमी इंदुवार.

छ मजकुरी आबदुल गफर पठाण याची भेट जाहाली.

छ १२ रजब सीत अशरीन

किता देणे कर्जदादन रा त्र्यंबकराऊ दाभाडे यासी उसने होन ५० येकूण रुपये १५०.

छ १४ रमजान सीत अशरीन *6-5-1726*

तुमची विनंतीपत्रे पाऊन वर्तमान कळत नाहीं, यास्तव सविस्तर अलाहिदा आज्ञा केली आहे, तरी तेथील वर्तमान आद्यंत लिहिणे म्हणून पत्रे.

१ बाजीराऊ प्रधान
१ प्रतिनिधि
१ सरलष्कर
१ सेनाखासखेल

४

सबा अशरीन

स्वारी राजश्री चिमणाजी बलाल माहे सफर आश्विन

छ ७ रोज शुध नवमी भृगुवासर *23-9-1726*

राजश्री उदाजी पवार यासी सादर कीं प्रांत गुजराथ येथील सरदेशमुखी व बाबतीची चिटनिसी मलार गोविंद यांस सांगोन पाठविले आहेत. त्यांस सदरहू धंदा सांगोन सरदेशमुखीची चिटनिसीचे प्रयोजन घेणे. यांस वेतनात सालीना रु. १५०० पंधरासे केले असेती. माहाल मजकुरचे येवजी पावणे म्हणून सनद सादर केली असे १

¶*Malhar Govind is appointed Chitnis to collect the Sardeshmukhi and Babti rights in Gujarat.*

छ २४ सफर सबा अशरी 10-10-1726

राजश्री सखो महादेव नामजाद प्रांत मालवा यासी सनद सादर कीं मालवा प्रांत येथील सरदेशमुखीची मजमु राजश्री रामचंद्र मल्हार यासी सांगितली असे. यासी तैनात सालीना पावायाची मोईन रु. ३००० तीन हजार केले असेत. माहाल मजकुरच्या येवजी पावणे म्हणून सनद १.

¶*Ramachandra Malhar is granted the Mujmu of Sardeshmukhi for Malwa.*

रोजकीर्द

छ ३ रबिलोवल सबा अशरीन. 18-10-1726

नंदलाल मंडलोई इंदूर प्रांत मालवा याची खते सालगुदस्ता स्वारी राजश्री आबाजीपंत याचे गुजारतीची हुजूर होती, ती खते जगनाथ नाईक पुरंदरे याची स्वाधीन करून बोली केली की खताप्रमाणे पैका घेऊन हुजूर पावावा आणि खते ज्याची त्यास द्यावी; नाही तरी खते आणून द्यावी येसी बोली करून मारानिलेचे खत लेहून घेतले आणि त्याचे स्वाधीन खते केली बीतपा रु.

छ १० रबिलोवल सबा अशरीन 25-10-1726

प्रांत मांडोगड येथील तलहटी प्रां मालवा येथील बाबती सरदेशमुखीचा येवज येणेप्रमाणे

फिरंगोजी सलका — बहिरो राम धायगुडे

तकसिमा ३ — तकसिमा २

यासी माहाल मोकासे आहेत तेथील बाबती सरदेशमुखी प्रा बढवा प्रा बागोदे १ प्रा करई १ प्रा महेश्वर १ प्रा धर्मपुरी प्रा बडवाणी

प्रा मनावर प्रा बेडोदे प्रा धारगाव.

येणेप्रमाणे माहालचा बाबतीचा येवज व सरदेशमुखीचा येवज सालमजकुरी उभयताकडे पंचादुईच्या हिसेब सनद दिली असे.

१ देशमुख देशपांडे हाय माहाल सदरहू.

१ उभयेताचे नावे

२

ता येवज बहिरो राम धायगुडे याजकडे स्वारी राजश्री आबाजीपंत मालगदम्ना होता तो खर्च येणेप्रमाणे.

4750

छ २५ मोहरम सबा अशरीन भाद्रपद बहुल द्वादसी रविवार देणे समजावीस थके स्वाा अंबाजीपंत सालगुदस्तापैकी

फिरंगोजी सेळके
७३०० येन रुप
७२० कापड
८०२०
यासी
६०१५ बाकी स्वारी राा आंबाजीपंत सालगुाा
४०१२ प्राा आबझरें
८०० प्राा शाहाजापूर
४८१२
१२०
६०१५
२००५ वरात आबझरे येथील येवज रवोदास याणी हवाला घेतला आहे त्या येवजी
१८४५ येन वरात
१६० बटा
२००५
मानाजी वाग समजावीस आख सुाा रुपये
१०० शाहजापूर
८०० आंबझरें
९००
२२५ ब
११२५

बहिरो राम घायेगुडे
५२०० येन रुपये
४८० कापड
५६८०
यासी येवज रुपये
७०० आबझरे
२००० शाहाजापूर
२७००
६१५ बटा
३३७५
५०० कापड शाहाज्यापूर
३८७५
१८०५ वरात आबझरे बाा हवाला रावोदास
१६६१ येन रुपये
१४६ बटा
५६८०
शामराऊ त्रिंबक प्राा आंबझरे आख सुाा
४७५ रुपये
१२०
१८०५
५९५

सबा अशरीन

रोजकीर्द 21-7-1726

छ २ जिल्हेज श्रावण शुध चतुर्थ गुरुवासर जमा पोता रुपये १३३६१ स्वारी राजश्री अंबाजी त्र्यंबक गुा पिलाजी जाधव.

¶*The interest of the following entry lies in the fact that day after day this entry is repeated. This money probably represents the Chauth realized by Ambaji Trimbak in the expedition of 1725-26.*

छ ३ जिल्हेज	१४१९७॥
छ ४ जिल्हेज	२२११॥
छ ५ जिल्हेज	८८५१
छ ६ जिल्हेज	१७३४८॥
छ ७ जिल्हेज	४७४०
छ ८ जिल्हेज	७७६४॥
छ ९ जिल्हेज	२४१२॥÷
छ १० जिल्हेज	५१॥
छ ११ जिल्हेज	१८६॥
छ १३ जिल्हेज	१०
छ १४ जिल्हेज	१४६६५॥।
छ १५ जिल्हेज	२२२८३॥
छ १६ जिल्हेज	२७९३।
छ १७ जिल्हेज	१३४२४।
छ १८ जिल्हेज	१७९२२।=
छ १९ जिल्हेज	९४०
छ २० जिल्हेज	१०७॥
छ २१ जिल्हेज	१६२८॥।
छ २२ जिल्हेज	१०७।
छ २२ जिल्हेज	२३६२
छ २६ जिल्हेज	३७५॥
छ २७ जिल्हेज	१६८७।
छ २९ जिल्हेज	९६॥

4752

सवाल	जमा स्वारी राजश्री अंबाजी त्र्यंबक
	रु.
छ ११	१५७९
छ १२	३००
छ १३	४५०
छ १४	२६३७॥
छ १५	२३८५॥=
छ १६	१६३३॥
छ १७	१५०९
छ १८	२३३४
छ १९	२५३
छ २०	५७६१
छ २१	७०
छ २३	६१५॥।
छ २६	२१९९८
छ २८	५१९९॥
छ २९	५१७३

¶*The gradual encroachment of the Marathas on Gujarat and Malwa is manifest from entries for the years 1725 and 1726.*

No. 313]

छ २४ सवाल समान अशरीन *4-6-1727*

सखो महादेव यासी साल गुदस्ता मालवे येथील सुभा सांगितला होता त्यापैकी मारनिलेकडे करार जाले बा। हिसेब मारनिले रुपये २०५१०॥ पैकी माफ केले रु. १६६०॥ बाकी रुपये १८८५०.

छ १९ सफर समान अशरीन *24-10-1727*

किता का। तलेगावचे मोकदमास पत्र की मोगलाची धामधूम जाली आहे याजकरीता जवळ शह पडिल्यावरी तुम्ही मोगलाचा कौल घेणे आणि गाव राखणे म्हणून

छ १९ सफर समान अशरीन 24-9-1727

रा सखो माहादेव यास सालगुा प्रांत माळवा येथील मामला सांगितला होता. त्यास हिसेबकितेब करून बाकी निघाली ते सारी माफ केली. सात हजार रुपये करार केले येविसी फारखती लिहून दिल्ही की याउपरी तुम्हास हिसेबकितेबाचा तगादा लावणार नाही. सात हजार करार केले ते द्यावे.

छ २२ सफर समान अशरीन 27-9-1727

दिमत राणोजी शिंदे बाा येवज कमावीस गुाा रामचंद्र मल्हार बाा हिसेब रुपये.

¶Ramchandra Malhar appears to be associated with Ranoji as early as 27-9-1727.

छ २१ जमादिलाखर समान अशरीन 22-1-1728

छ मजकुरी रा उदाजी पवार यांची भेट जाली.

छ २९ रजब समान अशरीन 25-2-1728

फाल्गुन बहुल द्वादसी भानुवासर मुाा नजीक पालखेड मोगलासी जुज जाले

मुकाम समान अशरीन

छ १ साबान ——— मुाा गलनिंब

छ २ साबान

चैत्र शुाा चतुर्थी भानुवासर मुाा गलनिंब

छ ३ साबान मुाा खरडी

[बाजीरावाचे मुकाम समान अशरीन]

ता.	मुकाम
१	गलनिंब
२	गलनिंब
३	खरडी पाा सेवगाव नजीक पैठण गंगा दक्षण तीर
४	"
५ सौम्यवासर चैत्र शुा ७ (*6-4-1728*)	नजीक मुंगी प्राा सेवगाव

छ मजकुरी तह मोगलासी जाला

६	नजीक मुंगी प्रां सेवगाव
७	,, ,, ,, ,,
८	,, ,, ,, ,,
९	टाकसरी ,, ,,
१०	गंगातीर
११	लाखेफळ प्रा सेवगाव
१२	सावखेडे
१३	गळनिंब
१४	जांबगाव गोदा दक्षणतीर
१५	पाचलेगाव प्रा नेवासे
१६	,, ,,
१७	राहुरी
१८	बारागाव नांदूर
१९	,, ,,
२०	वावरथ
२३	निघोज प्रा पारनेर
२४	निरगुड
२५	निरगुड
२६	निरगुड
२९	कोथळे

[टीप.—बाजी भीवराव, पिलाजी जाधव, राणोजी शिंदे, गणपत बहिरू यांच्या नांवे रकमा खर्ची पडल्या आहेत. तसेच उदाजी पवार याची भेट जाली असा उल्लेख आहे. यावरून हे लोक पालखेडच्या लढाईत हजर होते हें निर्विवाद होय.

¶*The entries for the year 1728 give among other things important items referring to the battle of Palkhed in which the Nizam was worsted.*

No. 314]

तिसा अशरीन

स्वारी राजश्री चिमणाजी बलाळ

रबिलाखर

छ १७ राखर कार्तिक वा ४ पिपंळस जांबली प्रा चांदवड *9-11-1728*

छ १९ राखर झाडी ? प्रा निंबाईत

छ २३ राखर वारी प्रा धुळे

छ २५ राखर	तोरखेड प्रा नंदुरबार
छ २७ राखर	मर्दीने प्रा मुलतानपूर
छ २९ राखर	बारी करवंदीचे तांडी नर्जीकवड
छ २ जावल	मुा राजपुरानजीक
छ ३ जावल	नर्मदा दक्षणतीर
छ ४ जावल	नर्मदा उत्तरतीर नर्जाक धर्मपुरी
छ ६ जावल	नालछा सरकार मांडवा सुभा माळवा

छ ८ जावल मार्गसीर्ष शु. १० भृगुवासर (*29-11-1728*) मुा आबझिरे

छ ८-११	" "
छ १२	आऊ (राऊ ?)
छ १६	जेपाळपूर
छ २२-२७ जावल	नजीक उजेनी
छ २९ जमादिलावल	उजेनी
छ २२ जमादिलाखरपर्यंत	उजेनी
छ २३ जाखर	कालडोहो
छ २५ जाखर	कायेत
छ २७ जाखर	नजीक शाहजापूर
छ २८ जाखर	सारंगपूर

[टीप.—या महिन्यात जावदे नवलाई धार रतलाम बदनावर या परगण्यातून वसूल केलेल्या रकमा जमा आहेत. कोतवाल उजेनकर याजकडून ५००० त्याचप्रमाणे नंदलाल मंडलोई इंदूरकर याचे नावे लहान मोठ्या रकमा जमा आहेत.]

रजब तिसा अशरीन

छ १७	प्रा बुंदीकोटा
छ २२	बुंदीकोट्याची बारी चढून नदीतीर.

छ २३	मुा वाकीर प्रांत कोटे राजगडचा वसूल
छ ३०	मुकुंददरा

साबान फाल्गुण

छ १	चुकला ? प्रा भानपुरा
छ २-३	भानपुरा
छ ४-५	नजीक रामपुरा
छ ६	देवठे ?
छ १०,	कनोड पा मंदोसर
छ १२	प्रा जावदे नजीक देवले
छ १३	नजीक सुतोडा प्रा माळवे
छ २२	मुा मही
छ २२	मही नदी
छ २७ राणोजी शिंदे यास अफ्तागीर.	
छ २९	अनास नदी
छ ३०	नजीक झालोद.

छ २ जावल तिसा अशरीन

राणोजी शिंदे व मल्हारजी होळकर कहीस गेले होते त्यास मोजे ठिकरी प्रा खर्गोण एथील घासदाणा खंडला. रु. १००

धर्मादाव खासा राजश्रीपंत धर्म रेवातिरी

१८=	राजश्री अपा
·।।।·	रखमाबाई
८=	जिऊबाई

टीप. —याचप्रमाणे धर्मादाव रकमा मुा उजनी क्षिप्रा तीरी. रखमाबाई चिमाजीची स्त्री वरील स्वारींत नवऱ्याबरोबर आहे.

स्वारी राजश्री चिमणाजी बलाळ

रमजान तिसा अशरीन. *22-3-1729*

छ २	ना दाहोद
छ ३-१२	दाहोद

4757

छ १३ · दाहोदाहून कूच

छ १७ रमजान

मल्हारजी होळकर यास बहुमान

हती बा। राणोजी शिंदे घोडी खा। गु। सिदोजी राऊत यापासून

यापैकी देविला घेऊन देविली.

किमत रु ९००

छ १९	धंडाणे
छ २०	खंडाळे ?
छ २१	खो र चें खोळ्यावरी
छ २२	बारीचा खोदा
छ २३	जांबूल बोरे
छ २४	गागली नजीक नर्मदातीर
छ २६	नजीक राजपुरा नर्मदा अलीकडे

15-4-1729

छ मजकुरी राजश्री रायास पुत्र जाहला म्हणून पत्रें घेऊन कासीद आला.

छ २७	सेंधव
छ २८	पलसवाडा
छ २९	नजीक करवंदी

सवाल

१	कमखेडे पा। बेटावद
२	मोहाडी प्रा। खानदेश
३	सवदोणे
६	कोकणखेडे
७	इंचूर
८	गंगातीर
९	प्रवरा दक्षणतीर
१०	दारवे संगमनेर
११	पिंपल
१२	——

१३	पाबळ
१५	तुळापूर
१६ वैशाख वा ३	मुकाम पुणें

¶*The itinerary of Chimaji Appa given in detail will prove an invaluable asset to a close study of Chimaji's expedition against Daya Bahadar, the Subha of Malwa. The battle of Amzera was fought on 29th November 1728 and ended in a complete overthrow of Daya Bahadar. He was slain and his camp plundered.*

No. 315]

स्वारी राजश्री पंतप्रधान	तिसा अशरीन
तारीख	मुकाम
छ १७ राखर कार्तिक वद्य ४ मंदवासर	तुळजापूर
छ २२ राखर	तुळजापुराहून कूच करून माज सारेले एथे मुकाम
छ २३ राखर	मलिकपेठ
छ २४ राखर	पापरी पा भोसे
छ २५ राखर	करकंब
छ २६ राखर	नीरा नसरापूर
छ २७ राखर	अकलूज
छ २८-२९ राखर	मांडवे पा दहिगाव
छ ६ जमादिलावल [*27-11-1728*]	मौजे चिंचोली ता चांभारगोंदे छ मजकुरी राजश्रीचा निरोप घेऊन निघाले.
छ २९ जावल [*20-12-1728*]	दयाबहादर लुटिला हे फतेची खबर घेऊन राजश्री आपाकडून जासूद आले त्यास रु. ४८.

4759

छ २ जमादिलाखर	का झरी दुधनातीर.
छ ५ जमादिलाखर	भाडगाव पा नडसी
छ ७ जाखर	पिंपले पा वासिम
छ ९ जाखर	पुसोद
छ ११ जाखर	तोडली पा चिकणी प्रा माहूर
छ १३ जाखर	नजीक कोलंबे
छ १४ जाखर	मुा कलंब
छ १५ जाखर	आंदोरी (?) अशेरी (?)
छ १६ जाखर	अलमडोंहो (?)
छ १८ जाखर	पा गिरडमडगांव
छ १९ जाखर	टेकुरडी पा आष्ट
छ २१ जाखर	टेंभरे
छ २२ जाखर	सोनगाऊ.
छ २३-२७ जाखर	बोरी प्रां देवगड

[रजबचे मुकाम वाडानीं दिलेले आहेत.]

छ १६ रजब [*4-2-1729*]

देणे दिा राजश्री चांद सुलतान राजे संस्थान देवगड

हती दंताळ १

घोडा नीळा १

घोडा बोर १

छ २२ साबान [*12-3-1729*]

मुा नजीक मोहबा छ मजकुरी राजा छत्रसाल याचा पुत्र याची भेट झाली

छ २३ साबान [*13-3-1729*]

मुा धामोरा राजा छत्रसाल याची भेट

जमा छ मजकूर ४९८९॥= बा येवज मेजवानी छत्रसाल राजे याजकडील मा आसाराम राजे छत्रसाल यास

हती १

घोडा १

छ २९ साबान [*19-3-1729*]	महोबाहून कूच
छ २ रमजान	मुा नजीक महोबा
छ ३ रमजान	सिंगरावन नाा महोबा
छ ५-७ रमजान	नाा महोबा खर्च रु १०२५ महायात्रेस लोक गेले त्यास
छ ८ रमजान	नाा लष्कर मोगल
छ ९ रमजान	मौ आरी नजीक लष्कर बंगस
छ १० रमजान	नाा लष्कर बंगस
छ ११-२९ रमजान	जैतपूर
छ १-६ सवाल	जैतपूर
छ ७ सवाल	नाा सुपे
छ १० लवाल	सुपे. छ मजकुरी काईमखान याचे लष्कर लुटिले. हती घेतले खाशाल मोर्चे लाविले. कायमखान शंभर स्वारानिशी पळून गेला.
छ ११ सवाल	रोज गुदस्ता काईमखान बुडऊन छ मजकुरी जैतपुराजवली आंबराईत मुकाम.
छ १२-२९ सवाल	जैतपूर
छ १६ सवाल	राा जगतराऊ याचे डेऱ्यास राजश्री पंतप्रधान गेले तेहां सत्का दिल्हा रु ४००
छ ४ जिल्कादपर्यंत	मुा जैतपूर
छ ५ जिल्काद	दक्षिणेस यावयास प्रस्थान

¶*This itinerary of Bajirao's expedition in Bundelkhand to support Chatrasal, the old Bundela Chief, in his struggle against the imperial forces will be found useful in locating places and personages and fixing dates of important incidents.*

No. 316] 7-6-1728

९ जिल्काद तिसा अशरीन

प्रा खानदेश येथील बाबतीचा मामला त्रिंसाजी कृष्ण पेठे यासी होता त्यास ते मृत्य पावले सबब त्र्यंबकराऊ विश्वनाथ यास मामला करार करून पाठविले.

छ ९ मोहरम तिसा अशरीन

राजश्री कृष्णाजी कदम याणी दाहा हजार फौज वागवावी त्यास सरंजाम मुकासे

१ प्रांत गुजरात निमे

४ किता परगणे

१ पा डबई

१ पा भडोच

१ पा जंबुसर

१ पा सिनर

४

१ प्रा बागडे निमे

१ मेकड निमे

१ सोरट निमे

८ सनदा ८.

23-7-1729

छ ७ मोहरम सलासीन

राणोजी सिंदे यासी पिलाजी जाधव याजकडील सरंजाम दिल्हा त्यास वस्त्रे

८ तिवट १

४९ सेला अष्टगोली

१८ झगा छीटी

७१

24-7-1729

छ ८ मोहरम सलासीन

राजश्री राणोजी शिंदे याजकडे जमावाचे बेगमीस साल गुदस्ता पिलाजी जाधव याजकडे सरंजाम होता त्याप्रमाणे हाली सालमजकुरी मारनिलेकडे देविला असे. सनद सादर मारनिलेच्या नावे मोघम

१

24-7-1729

८ मोहरम सलासीन

किता सनद राणोजी सिंदे यास पालकीची सनद पालकी वागवात्री म्हणोन सनद सादर १

८ मोहरम सलासीन

सरंजाम राणोजी सिंदे यासी रा पिलाजी जाधव यासी होता तो त्याकडून दूर करून माारनिलेचे जमेतीचे बेगमीस माहाल मोकासे व गाव दिल्हे बी तपसिल.

१२ मोहरम सलासीन 28-7-1729

श्रावण शुाा पूर्णिमा इंदुवासर

जमा पोता

रुपये

१०० बाा येवज मेजवानी राजश्री खंडेराव दाभाडे सेनापति याजकडील रुपये.

2-8-1729

छ १७ मोहरम सलासीन

राजश्री स्वामीचे भेटीसमई हती नजर केले सालगुदस्ताचे स्वारीपैकी

खासा राजश्री पंतप्रधान छत्रसालाचे मुलकात जाऊन बंगस लुटिला त्याचे पाडाव हती आणिले होते ते रास १३

पैकी

१ हतीण जलाली होती ते वाटेंस राहिली

१ हिरदेशा छत्रसालाचा पुत्र त्यास येतेसमई दिली

१ खंडोजी भोसले सिलेदार बाा स्वारी यासी दिली हतीण

———

३

राजश्री चिमणाजी बलाल स्वारीस मालवियात गेले दया बाहदूर बुडविला त्याचे हती पाडाव जाले रास १८

पैकी

१ हंसराज हती याणे हतीण झालोदचे मुकामी मारिली

१ चितोडच्या राणाजीस हती रास दिल्हा

१ बापजी सितोळे याकडे हती रास दिल्हा होता तो खानदेशात येते समई पाये दुखावला म्हणून खानदेशातच ठेविला रास.

4763

बाकी नजर हाली स्वारी

४ हाली नजरचे समई नजर केले

१ गाडेराऊ हती रास

१ हतीण रास

१ हतीणीचे पिल्ल

१ छावा दंताल

४

६ मागाहून येणे आहेत

१ तुकोजी पवार बा।

५ सरलष्कराकडे

६

१०

१ गोरखोजी भापकर यास हती दिल्हा होता तो परगणेयात गेला होता तो पाये दुखावला म्हणून तेथेच ठेविला.

४

१ मल्हारजी होळकर यासी दिल्हा

५

बाकी १३

७ हाली नजरेचे समई

१ गाडेराऊ रास

१ हतीण

१ छावा

१ किता हतीण

१ हती थोरला

१ हतीण

१ —

१ —

१ —

१ —

३ मागाहून येणे आहेत

१३

छ २३ मोहरम सलासीन *8-8-1729*

बदल देणे बेगमी पथके दिमत राजश्री बालाजी बाजीराऊ समजावीस साल-गुदस्ता सन तिसाची रुपये

६०००० फुट सिलेदार व पथके

३०००० घाटगे खंडालकर

९००००

4764

छ ३ रबिलोवल सलासीन 16-9-1729

हती बकसीस ह्या स्वारी राजश्री पंत

१ उदाजी पवार यासी गाडेराऊ

१ मल्हारजी होळकर हंसराज

२

रा आनंदराऊ पवार यासी हती खा करून घ्यावयासी चिरंजीव रा अपाकडून देविले असेत स्वारीमधे

रु ५०००

छ ३ रबिलोवल सलासीन 16-9-1729

सरंजाम राजश्री उदाजी पवार व आनंदराव पवार यासी मोकासे माहाल सालगुदस्ता आहेत त्याप्रमाणे सालमारी करार जमीदाराच्या नावे सनद बि।।

प्रांत माळवा	प्रांत गुजराथ
१ पा। बदनावर	१ पा। भडोंच
१ पा। आबझरे	१ पा। झालोत
१ पा। नवलाई	१ पा। छत्र अमोद
१ पा। सुलतानपूर	१ पा। बडनगर
१ पा। बासवाडा	१ पा। बडोदे
१ पा। डोंगरपूर	१ पा। गोदरे
१ पा। धार	१ पा। ढाढरे
१ पा। असुवाडी	१ पा। धुंधके
१ पा। कुसळगड	१ पा। पीरापटण
१ पा। जेपाळपूर	१ पा। बिसनगर
१ पा। अली	१ पा। कलोल
१ पा। मंदसोर	१ पा। व्हालोल
१ पा। उग	१ पा। राजपिंपले
१ पा। सीतामोहो	१ पा। उंबरट
१ पा। रतलाम	१ पा। मोमदाबाद

१ पा। महिदपूर
१ पा। शाहजापूर
१ पा। रामपुरा
१ पा। सिरोंज
१ पा। दुराहा
१ पा। सिपारे
१ पा। आलोट
१ पा। खेलचीपूर
१ पाणीयापंचारे
१ पा। कोठडे
१ पा। चोळीसर
सरकार मांडवगड
१ पा। महेश्वर
१ पा। धर्मपुरी
१ पा। बाकानेर
१ पा। ळवाणी
१ पा। दीगठाण
१ पा। झाबवा
१ पा। राजगड
१ पा। उजेनहवेली
१ पा। हवेली
१ पा। देवास
१ पा। इंदूर
१ पा। सुत
१ पा। उचोद
१ पा। कायेथा
१ पा। सुज्यालपूर
१ पा। साकरा
१ पा। देवगड
१ पा। खाचरोद
१ पा। वागबोर
१ पा। पिपळोद
१ पा। करई
4766

१ पा। वाघोडिया
१ पा। कपटबंद
१ पा। पंचमोली
१ पा। मांडवी
१ पा। उबई
१ पा। कोळवडी
१ पा। पेटलाद
१ पा। सायेखेड
१ पा। बाहादुरपूर
१ पा। दाहोद
१ पा। मोहन
१ पा। काठेवाड
१ पा। कछ
१ पा। मारवाड

२६
किता सनदा
१ प्रांत कछ
१ प्रा। मारवाड
१ प्रा। बुंधेलखंड
१ पा। बुंदीकोटा
१ पा। सोरट
१ पा। बागठा

६
सरकार हांडे

१ पा। हिंदोळबारे
१ पा। जांबुळबारे
१ पा। बागोद
१ पा। धरगाव
१ पा। हिमतगड
१ पा। रिंगणोद
१ पा। दाहोद

पा। काठेवाडा मोकास

छ ११ रबिलोवल सलासीन *24-9-1729*

राजश्री पिलाजी जाधवराऊ याचे मुकासे पेशजी सालमजकुरी राणोजी शिंदे याजकडे दिल्हे होते ते हली त्याजकडून दूर करून मारनिलेकडे करार करून ताकीदपत्रे

परगणे

१ फुलमरी	१ हवेली अवरंगाबाद	१ पा। कडसांगवी
१ कनड	१ पा। टाकळी	
१ पिपरी	१ पा। उडणगाव	
१ सुतोंडा	१ पा। सिवणे	

¶*Entries in this number deal mostly with the rise of several of the Peshwa's lieutenants into prominence.*

No. 317]

[चिमाची आप्पाची गुजराथेंतील स्वारीचे कांहीं मुक्काम १७२९-१७३०]

छ १ जमादिलाखर पौष शुा १ गुरुवार (*11-12-1729*)	खारा नाला तापी उत्तरतीर
छ २-४ जाखर	,, ,,
छ ५ जाखर	खारा नाला येक मजल
छ ६-९ जाखर	हातोडा पा। बसराई
छ १० जाखर	सारंगपूर पा। आंकलेसर
छ ११ जाखर	कडकावड नर्मदा दक्षणतीर
छ १२ जाखर	बावापीर नर्मदा उत्तरतीर
छ १४-१७ जाखर	झाडेस्वर पा। भडोच

छ १८-१९ जाखर	मियागाव
छ २० जाखर (मंगळवार संक्रांत)	काा बडोदरे
छ २१ जाखर	हलोल नाा पायागड
छ २२-२४ जाखर	चांपानेर
छ २५ जाखर	पायागड
छ २६-२८ जाखर	चांपानेर

छ साबान [रज्जबचे बंद मिळत नाहींत]

छ १-८ साबान	खाडी
छ ९ साबान	मही उत्तरतीर
छ १२-२६ साबान	पेटलाद
छ २७-२९ साबान	नडियाद
छ ३० साबान	चिकरीगांव पाा नडियाद

[रमजान महिन्याचे बंद मिळत नाहीं.]

सवाल

छ १ सवाल	वलाराणा प्राा ढवलके
छ २-९ सवाल	बिरमगाऊ
छ ११-१३ सवाल	गोदाई प्राा ढवलके
छ १४	बिचवा
छ १५	खाडीवर
छ १६	धिंगडी
छ १७	वारणे
छ १८-२३	गल्याण प्राा खंबाईत
छ २४-२५	साबरमती
छ २६	तारापूर
छ २७-३०	पेटलाद

स्वारी राजश्री चिमणाजी बल्लाळ

छ ९ जाखर सलासीन *19-12-1729*

बदल देणे घोडा लोणंदकर जावजी खंडोजी गोरखोजी सेलके याचे बारामतीचे स्वारीस घोडे पडिले होते ते हली द्यावे यैसे करून राजश्री राऊ याणी चिठी लिहिली त्यावरून अंताजी रुद्र याचे पागेतून घोडा आणून छ मजकुरी दिल्हा कुमाईत रास १.

4768

28-12-1729

छ १८ जमादिलाखर

मांडवगड घेतला म्हणून मल्हारजी होळकर व उदाजी पवार याची पत्रें आली त्यास वस्त्रें

३॥ कासीद दिा मल्हारजी होळकर तिवट १
७॥ कासीद दिा उदाजी पवार तिवटे २
२४। कारकून दिा होळकर
गोविंद चितामणी पासोडी तिवट
गंगाधर येशवंत तिवट

४०॥=

3-1-1730

छ २४ जाखर

बदल देणे बकसिसे किले पायागड

हरि बागल

घोडा हा नारायणजी निकम कडे सोन्याचे

माधवराव माणकेश्वर कडे सोन्याचे.

6-1-1730

छ २७ जाखर

किले पायागडी राजश्री आपा माचीस जाऊन बहुमान केला लोक किले मार यास

घोडा निला बयाजी साखरे

तुरा मोत्याचा हा गणपतराऊ देणे विठोजी साखरे

कलगी देणे बयाजी साखरे कडे सोन्याचे देणे कमलोजी साखरे

शाहु दप्तर रु. नं. ४ सलासीन

छ २ शावान फाल्गुण शुा त्रिा॰ा॰ा २५पातर *(9-2-1730)*

पावागडपूर्वी कंठाजी कदमराऊ याजकडे होता तो रा चिमणाजी बल्लाळ याजकड हस्तगत जाहला त्यास किल्ल्या द्रव्य दोनी कोटी

आहे म्हणोन वर्तमान हुजूर कळलें यास्तव द्रव्याची व किलेमजकूरची चौकशी करणे. या कामास मल्हारजी भिडका जामदार पाठविला असे यास रु. ३००

¶*Fort Pāwagad is transferred to the charge of Chimaji Appa from Kānthaji Kadamrao.*

छ २९ साबान

सरदार याचे जाब की तुम्ही विनंतीपत्र पाठविले प्रविष्ट होऊन लेखनार्थ अवगत जाला. गोरखाजी भापकर याजकडील आवजी कवडे सरकार मेहकर व वासीम वगैरे महाल येथे धामधूम करीतो. रास्ती सरदेशमुखी देत नाही त्यास ताकीद करवणे म्हणून लिहिले त्यावरून त्यास आज्ञापत्र सादर केले असे तर याउपरी तुमच्या महालांत धामधूम करणार नाही म्हणून पत्रे.

१ संताजी आटोळे

१ सुभानजी माहार्णव

¶*Avji Kavde has been ordered to desist from collecting Sardeshmukhi dues in Mehkar and Wasim.*

14-2-1730

छ ७ साबान

राजश्री सेखोजी आंग्रे सरखेल यासी पत्र जे किले सुधागडच्या तनखियास घसघस लाविली आहे यामुळें मुलुखाची खराबी जाली. सुधागड म्हणजे नाजूक स्थळ. शामलाचा शह लागला आहे. तेथील उस्तवारी करावी हे तुम्हास उचित आहे. [पुढील ६ ओळी मजकूर निरुपयोगी अतएव गाळला आहे.]

छ २१ जिल्हेज सलासीन *7-7-1729*

देवगडकर यानी स्वामीसी निष्ठा धरिली आहे, बोलीचालीस आपणाकडील सभ्य मनुष्य पाठऊन तहरह करून घ्यावा येसा

विचार त्याणी केला आहे. याकरितां त्यांच्या देशास उपसर्ग न देणे सभ्य मनुष्य येऊन तहरह होणे तो हुजुरून होईल तुम्ही त्याचे वाटेस न जाणे म्हणून पत्रे

१ रा कान्होजी भोसले

१ रा राणोजी भोसले

—

२

6-7-1729

आषाढ बहुल सप्तमी रविवार.

रा सवाई कटसिंग कदमराऊ याणी पा सोनगीर येथे डोहणा केला. की रा सेनापतीने पा आपणाकडे दिल्हा आहे म्हणून त्यास सेनापतीस हातचिठी सादर केली व कटसिंग यास पत्र देऊन सुभानजी जगथाप व सटवोजी खोरे हुजरे पाठविले यास देविल रुपये १५०

15-12-1730

शाहु दप्तर रुं. न. ४ इहि

छ १९ जमादिलाखर मार्गशीर्ष बहुल द्वितीया

भोमवासर इहिदे सलासीन

राजश्री बाजीराव पंडितप्रधान यासी पत्र जे प्रांत गुजरातपैकी निमे राजश्री चिमणाजी बल्लाल यासी मुकासा दिला होता तो दूर करून हाली रा त्रिंबकराऊ दाभाडे सेनापती याजकडे मुकासा दिला असे. पेशजी निमे येशवंतराव दाभाडे यासी मुकासा आहे त्याप्रा उभयेता वसूल घेतील. तुम्ही प्रात मजकुरी आपली दखलगिरी न करणे म्हणून पत्र चिटणीसी १

¶*Chimnaji Ballal is deprived of the Mokasa of Gujarat, which is hereby transferred to Trimbakrao Dabhade.*

———

प्रांत गुजराथपैकी निमे येशवंतराव दाभाडे सेनाखासखेल याकडे मुकासा आहे तो करार करून बाकी निमे पेशजीचा मुकासेयाकडून दूर करून हाली राजश्री त्रिंबकराव दाभाडे सेनापति याकडे निमे मुकासा व जकाती निमेपैकी निमे मुकासा दिला १

3-10-1730

इहिदे सलासीन

छ १ रबिलाखर

राजश्री श्रीधर गोविंद सुभेदार प्रांत गुजराथ प्रांत मजकुराचा सुभा सांगितला त्यास

मारनिलेस सनद दिल्ही की प्रांत गुजराथ येथील बाबती सरदेशमुखीचा सुभा सांगितला त्यास इमाने इतबारे कमावीस करणें. पालखी अफतागीर वागवीत जाणे. वेतनाबाा माहाल-मजकूरपैकी देखील करार रु. ५०००

त्यास मल्हारजी होळकर याजकडे प्रांत माळवा माळवा येथील दिवाणाच्या यैवजाखेरीज राजश्री चिमणाजी बल्लाळ याचा यैवज येणे बाकी तहनामा त्यापैकी देविले रु. १००० खासा.

3-10-1730

राा आपाजी माणकेश्वर यास फौजेसमेत कल्याणभिंवंडी फिरंगाणचे मोहिमेस पाा यास कृष्णराऊ महादेव याजकडून देविले रु. २५०

3-10-1730

मसुदा सरंजाम राजश्री मल्हारजी होळकर सुभा प्रांत माळवा

(ह्यापुढें माळव्यांतील ७४ परगण्याचीं नांवें आहेत).

येणेप्रमाणे मारनिलेकडे सनदा लेहून दिल्हा. कुल येख्तियार मारनिलेकडे सांगितला असे. अमल सुरलित देणे म्हणून पत्रे.

7-10-1730

छ ५ रबिलाखर

राा मल्हारजी होळकर यासी पत्र की तुमचे स्वाधीन माळवा केला प्रांत आहे. त्यास हुजूरचा ऐवज बाबती सरदेशमुखी व तहाप्रमाणे मोकासबाबेची तकसीम हुजूर ऐवज येणे व तहरह मुलकाचा करणे याकरता तुम्हाबराबर मातबर हुजूरचे असले पाहिजे. याजकारिता राजश्री कृष्णाजी हरि यास हुजूरून तुम्हाबराबर

दिल्हे आहेत तर तुम्ही मालवे प्रांतीची खंडणी तहरह याचे विद्यमाने करीत जाणे. यासी पात्रावयाची मोईन रुपये ५००० पाचहजार केले असेत. तरी यासी तुमचे माहाल मजकुरचे येवजी रु. ५००० देणे.

25-10-1730

इहिदे सलासीन

छ २३ राखर

रा कुसार्जा गणेश यासी उजेनीस वकिलीच्या प्रयोजनास पाठविले आहेत यास वेतनात सालीना रु १५०० दीड हजार केले असेत. सदरहू रुपये प्रा माळवा येथील माहाल मजकूरच्या येवजपैकी मल्हारजी होळकर याजकडून देविले असेत.

25-11-1730

छ २५ जावल

भावसिंगराऊ ठोके यासी पटी करून दिली रुपये

४०००	प्रा नासिक
१५००	पा वणी
१५००	पा दिंडोरी
३०००	पा चांदवड
१०००	पा गालणा
१०००	पा निंबाईत
५००	चिखलवाहाल
६००	पा झोडगे
४००	तोकडे
४०००	पा भामेर
१२५००	प्रा बागलाण देखील तर्फ व कसबे
३००००	
२५००	

पा ललिंग धुळे.

पेसजी राजश्री सेनापतिकडून मुकासे होते ते हाली करार करून ताकीदपत्रे

१ पा वरवारी प्रा खानदेश

१ पा लोहनेर प्रा खानदेश

4773

१ पा। तिलवण प्रा। बागलाण
१ पा। दहिवले
१ पा। पिपले
१ हातगड
१ कनासी पा। बागलण
१ नंदुरबार तिसरा हिसा

८

¶The entries for the year 1730 refer mostly to Chimaji Appa's activities in Gujarat. In the year following his victory over Dayabahadar he was deputed to Gujarat to consolidate the gains of previous expeditions and effect a permanent understanding with Sarbulandkhan. Starting in the cold weather of 1729 Chimaji, as will be seen from the itinerary, crossed the Tapti at Baba Peer Ford, plundered Dholka and Petlad and wrested the strategical post of Pawagad from Kanthaji Kadam. Another important item among these entries is Shahu's order depriving Chimaji of the Mokasa of Gujarat and transferring it to Trimbakrao Dabhade. This order dated 15th December 1730 issued on the eve of the battle of Dabhoi places the conflict between Dabhade and the Peshwa in a new light. The Senapati appears to be the aggrieved party defending himself against the aggressions of the Peshwa.

No. 318]

इहिदे सलासीन *29-1-1731*

छ १ साबान

उदाजी पवार व आनंदराव पवार याजकडे पेसजी मुकासे होते ते त्याजकडून दूर करून हाली खासगीकडे ठेऊन कमावीस सालमजकुरी.

२ धोंडो महादेव याजकडे मुकासा
१ पा। जैनाबाद
१ पा। जलगाव

२

१ पा। नेवासे कमावीस
नि॥ जिवाजी गोविंद
१ पा। चिखलवाहाल
नि॥ केसो विश्वनाथ

४

8-4-1731

छ ११ सवाल

राजश्री चिमणाजी दामोदर यासी घोडा बाा नजर राणाजी याजकडील रास १.

इसने सलासीन

छ ६ रबिलाखर आश्विन शुाा ८ *27-9-1731*

येवज ताा अंताजी माणकेश्वर दिाा म्हालोजी मुठे याजवळी बाा येवज बाबती सरकार हांडे गिरमाजी वेंकटेश व जगनाथ माणकेश्वर कमावीसदार पाा याजबाा रसदीचे रु २४००

छ २९ रबिलाखर *16-10-1731*

पागा दिाा राजश्री राणोजी सिंदे यास पत्र कीं राा रामचंद्र मल्हार हे कामाचे मर्दाने, पूर्वी चाकरी केली व हाली चाकरीची उमेद बहुतसी धरितात याजकरितां कृपाळु होऊन माारनिलेस पालखी दिली आहे तरी तुम्ही यांस पालखी खरिदी करून देखील सामान देणे. पालखीस भोई व कितेक खर्च पडेल तो तुम्ही आपले स्वारीपैकी रुाा १००० येक हजार देणे. खर्च घालून माारनिलेकडे पालखीचा खर्च सदरहू रुपये पावीत जाणे. प्रतिवर्षी सदरहूप्राा पावीत जाणे म्हणून पत्र दिल्हे आसे १

येविसी राा आपाचे स्वहस्ताक्षराचे पत्र

पालखीची वस्त्रे पाठविली आहेत हे देणे म्हणून १

२

रामचंद्र मलार दिाा राजश्री
राणोजी सिंदे यासी पालकीची
वस्त्रे सनगे

१२। तिवट १
२६ सेला अष्टगोली १
१९ गजनी थान साधे १
७॥ गजनी ॥.

६०॥।

छ २९ रबिलाखर

20-10-1731

राजश्री मल्हारजी होळकर व राणोजी सिंदे यास पत्र की राजश्री बाबूजी नाईक जोसी पोतदार याणी आपले तर्फेने पोतदाराच्या प्रयोजनानिमित्य भिकाजी नाईक व बालमुकुंदजी पाठविले आहेत. याजपासून पोतदारीचे प्रयोजन घेणें. कुल-जकात होईल त्यास दरसदे पोतदारी रुा २ दोन पावणे म्हणोन पत्र १

छ २९ राखर

20-10-1731

काा सनद बनाम मल्हारजी होळकर व राणोजी सिंदे प्रांत माळवा प्रांतातील बाबती व सरदेशमुखीचा येवज दरसदे रुा ३५ पसतीस काढावे. त्या येवजी सालमजकुरी येक लाख पाच हजार आम्हास पावते करून उरला येवज तुम्ही उभयेतानी निमे निमे प्रांत वाटून घ्यावा. पेस्तर साली सन सलासात येक लाख दाहा हजार आम्हास पावते करून बाकी येवज निमे निमे घ्यावा. सन आर्बात येक लाख पंचवीस हजार आम्हास द्यावे उरला येवज निमेनिम घेणे. पुढेहि सदरहू तहप्राा चालऊ. वरकड तहनामा करून दिल्हा आहे त्याप्रमाणे वर्तणूक करणे म्हणून हस्ताक्षर पत्र दिल्हे असे.

मल्हारजी होळकर यास सनदा

१ येरव्यारीची सनद
१ सालगुदस्ता बाकी माहालोमाहाल आहे त्याचा जाबता पुण्याचे मुकामी आहे बाकी माहालाची तहकीक करून मलारबाकडे देणे म्हणून राणोजी सिंदे यास पत्र
१ किता सनद माहाल
  १ चंदेरी
  १ नरवर
  १ वोडसा
  १ दतिया
  १ बुंदेलखंड तहद कालपी

५

पाच महाल माळव्याखेरीज आहेत
येथील चौथाई दिवाणची काढून उरला
येवज फौजेवर ध्यावा म्हणून सनद
१ उभयताच्या नावे निमे वाटा प्राा-
पूर्वी तहनामा आहे त्याप्राा वर्तावे
१ सबसनद प्रांत माळवा महालानि-
हाय सरद नवाई (?)
१ पाा दाहोद
१ पाा झालोद
१ पाा सुथ
१ पाा आली
१ पाा डोंगरपूर
१ ———————
१ धामोणी
१ बुंदी कोटा
———
८
तेजकरण मंडलोई
ाा इंदूर
तहनामा आपला त्याजवली त्याच
विल्हे
२९ बाबती
१० सरदेशमुखी
३२॥ राा पंत
१०।॥= मल्हारजी होळकर
———
७८।=
यापैकी दिवाणचे लक्ष रुाा व सरदारी
पाच हजार कहाडून उरला येवज
निमे राणोजी व निमे होळकर याणी
घ्यावे. पवाराचे साडे येकत्रीस चवल
राहिले त्याचे येवजी कृष्णाजी कदम
वगैरे फौज साहजार आहे त्याणी
घ्यावे म्हणून

इसने सलासीन

छ १ जावल 22-10-1731

राजश्री मल्हारजी होळकर व राणोजी शिंदे यास पत्र की तुमची आमची बोली पाटसचे मुकामी राजश्री तुकोजी पवार याचेविसी जाली होती त्याप्रा जमावानिसी मारनिलेस तुम्हाकडे पाठविले आहेत. त्यास माळव्याचा तह जाला आहे त्यापैकी पवारांचा वाटा येकवीस रुपये पाच चवल आहे त्यापैकी मारनिलेस दरसदे रुपये ७ सात देविले आहेत तरी पवाराच्या येवजी सदरहू रुपये पावणे. परमुलकी आकार होईल व स्वारी सिकारीमुळे जमा होईल त्यास चौथाई सरकारचा येवज काढून बाकी दामाशाई प्रा देत जाणे म्हणोन पत्र १

बा देणे बकसीस तुकोजी पवार बा भेटी राजश्री आपा राणोजी सिंदे याणी सोन्याचे कडे पाटसचे स्वारीस गेले होते ते समई दिल्हे होते ते दिल्हे सुमार १

राजश्री तुकोजी पवार व जिवाजी पवार यास जमावानिसी राजश्री मल्हारजी होळकर यासमागमे मुलुकगिरीस पाठविले त्यास सरंजाम करार करून दिल्हा

[गांवांचीं नांवें गाळलीं आहेत.]

राजश्री राणोजी शिंदे व मल्हारजी होळकर यास पत्र की मारनिलेस कर्जवाम जाले आहे. तुमची यांची स्वारी परमुलुकांत होईल त्यायेवर्ज मारनिलेस तुम्ही आवघे मिळोन रुपये १०००० दाहा हजार पावून मारनिलेचे कर्ज परिहार होये तो अर्थ करणे म्हणोन पत्र १

इसने सलासीन

छ १३ जावल

सरकारचे सिके राणोजी सिंदे याजकडे [illegible] की तुमचे विचारे जाले तरी राजश्री मल्हारजी होलकर याजवली देणे अगर तुम्ही आपणाजवली ठेऊन सिके करीत जाणे. जेणेकडून तुमचे विचारे कारभार सुरलित चाले ते ते करणे म्हणून पत्र १.

¶*Seals are handed over to Ranoji Sindia.*

छ १० रजब 28-12-1731

बादेणे घाटबंदिस्त श्रीवाराणसी पेसजीचे देणे होते ते रुपये राजश्री बाबूजी नाईक जोशी यासी प्रां मालवा येथील दिवाणचा यैवजपैकी मल्हारजी होळकर राणोजी शिंदे याजकडून देविले रु. ७०००

¶*Babuji Naik is paid Rs. 7,000 for some repairs at Bena...*

छ १० रजब

मल्हारजी होळकर यासी पत्र की पा मालवा येथील पडिले पान आकार होईल त्यापैकी तुकोजी पवार जिवाजी पवार यासी दरसदे रु ७ सातप्रमाणे देणे म्हणून पत्र १.

¶*Malharji Holkar is asked to pay 7 per cent. of the Mokasa from Malwa to Tukoji and Jiwaji Pawar.*

छ २१ रजब

रा त्रिंबकराऊ ढमढेरे दिा रा चिमणाजी बल्लाळ याचा घोडा बारामतीचे झुंजी व श्रीरंगपटणचे स्वारीस घोडी पडली होती त्याची किमत रु १२०० बारासे तुम्हाकडे सरंजामाचे रुपये दाहा हजार करार केले आहेत त्यापैकी देविले रु १२००

¶*Trimbakrao Dhamdhere is paid the price (ten thousand) of the horses which he had lost at Baramati in 1722 and again at Seringapattam.*

No. 319]

सलास सलासीन

छ २ जाखर मार्गशीर्ष शुा ४ भृगुवासर भिऊगाव पा वैजापूर

11-11-1732

छ ३	भासली पा खंडाले
छ ४	नजीक नसरापूर
छ ५	आमोद पा देहेर गिरना नदी
छ ६	नजीक मेहुणबारे
छ ७	मेहुणबारे

4779

छ ८		पले पा। बाबल?
छ ९-१०		कसबे उत्राण
छ १२		सोनद पा। जलोद
छ १३		साखरे पा। जलोद
छ १४		तापी तीर
छ १५		आंबडे पा। चोपडे
छ १६		ना। साखली पा। यावल
छ १७		फौदपूर पा। सावदे
छ २०		ववत्रणे पा। आसेर
छ २१		आसद पा। खांडवे प्रां। नेमाड
छ २२		टाकळी
छ २३		भामगड
छ २५		तोरणे पा। आटोद
छ २८		पचगव्हाण पा। सित्रणी नदी गजाल
रजब		
छ १		हारणखेडे पा। सित्रणी
छ २		नजीक बागडे
छ ३		सुहागपूर
छ ६		हिजोरा पा। गढे
छ ८		फतेपूर प्रा। गढे
छ ९		पनागर पा। बोर
छ १०		रेवातीर
छ ११		रेवा उत्तरतीर
छ १२		टेंभरण रेवा उत्तरतीर
छ १३		सागोना
छ १४		सहजपूर, गौडझांबरे
छ १६		राणीवद
छ १७ पौष वा। ४	*24-12-1732*	हिरदेनगर
छ १८-२८		"
छ २९		नरसिंगगड

साबान

छ १	सीतानगर
छ २-७	हाटे
छ ९	मडयाद
छ १०	हाटीपारा
छ ११	कुडाजणी, ताा पंचमनगर
छ १२	देपूर पाा सोन्हई
छ १३	शाहगड प्राा बुंदेलखंड
छ १४	घोरा पाा खटोला
छ १५	हरगो ? प्राा वोडसे
छ १६-१८	खर्गापूर प्राा वोडसे
छ १९	बेटारामपूर पाा मोहवा
छ २०	नदीधसाळ प्राां बुंदेल
छ २१-२९	रामपूर प्राा बुंदेलखंड
रमजान (फल्गुन)	
छ १ *5-2-1733*	कचनव ? प्राा वोडसे
छ २-४	नाा टहरोली प्राा वोडसे
छ ५	टहरोली
छ ६	रामनगर नदी वेत्रवती
छ १०-१६	हाडेगाऊ नदी वेत्रवती
छ १७-२१	कुभरा पाा वोडसे
छ २२	जिरोडे
छ २४-२५	उच्याट सिंधु नद
छ २६	पछोरा
छ २८-२९	गुजरोरा प्राां ग्वाल्हेर

सलास सलासीन

सवाल चैत्र

छ १ सौम्यवासर *7-3-1733*	सुकलोरा प्राा ग्वालेर
छ २-३	गुजरोला
छ ४-५	सुकलारा

4781

छ ६	रसनाले
छ ७-८	झिकारा पा॥ भदोरा
छ ९-१०	खितोली
छ ११-१८	गोहद पा॥ खितोली
छ १९	आलेर
छ २०	नजीक ग्वालेर
छ २३-२४-२५	बारईपनियार पा॥ ग्वाले
छ २६-२७	नजीक धोत्रा
छ २८-२९	मोहना
जिल्काद वैशाख	
छ १-३	मोहना
छ ४ *8-4-1733*	डोंगरपूर प्रा॥ नरवर
छ ५-७	ना॥ नरवर
छ ८	चोरपुरा पा॥ नरवर
छ ९	बारा पा॥ नरवर
छ १०	डोंगरची सराई पा॥ नरव
छ १२-१४	येंगरा पा॥ नरवर
छ १५	ना॥ राजगड
छ १६-१७	राजगड
छ १८	राई प्रा॥ नरवर
छ १९	बुढा डोंगर पा॥ नरवर
छ २०	नवी सराई प्रा॥ माळवा
छ २२	मोगलाची सराई प्रा॥ माळवा
छ २३	नजीक सुरोंज
छ २५	मुरया? प्रा॥ सिरोंज
छ २६	बैरागरं
छ २७	बारखेडा
छ २८	पारासूर व बदनावर
छ २९	बिलोखा (?) पा॥ तुलई (?)
छ ३०	कंचनारा

सलास सलासीन

चिमणाजी बल्लाळ

१ जिल्हेज जेष्ट शुा ३	हळुखेडी
6-5-1733	
छ २	आष्टे
छ ३	मंगर्बा ?
छ ४	घाट माळव्याचा
छ ५	नवी सराई काठवणात
छ ६	रेवा दक्षणतीर घाट फाजीलपूर
छ ७	शिरणा पाा कोठडा प्रां नेमाड
छ ८	सिकरपूर मकडाई
छ ९	रामपुरा मकडाई
छ १	भामगड
छ ११	आमदानगर नाा किले आशर
छ १२	बाग नाा बुराणपूर

¶*The itinerary of Chimaji Appa for the year 1732-1733 would be found helpful in determining the various incidents of his expedition in Bundelkhand of which so little was known up to now. Selections 14 and 15 contain about half a dozen letters which when read along with these entries explain a new phase of Chimaji Appa's activities.*

No. 320]

खमस सलासीन

छ २३ मोहरम *14-6-1734*

अंताजी माणकेश्वर सिलेदार यास नारो दादाजी याजकडून रसानगी चिठी

गला येक माही केली		कडबा	सुमार
बारुळे मापे	खंडी	२५०	
८१॥।१॥	बाजरी		
८१॥।१॥	हरभरे		
८३॥।			

Referring to Pilaji Jadhav's expedition into the north during 1734-1735, the entries given below should prove useful in studying the details of the campaign.

[बाळाजी बाजीराव या स्वारींत पिलाजी बरोबर असून शिवाय खालील सरदारहि त्या स्वारींत हजर असल्याचें जमाखर्चावरून दिसतें.]

१ अंताजी माणकेश्वर
२ व्यंकटराव नारायण
३ येद्याजी संतकर
४ भिकाजी शिंदे
५ संताजी मोरे
६ जानराऊ आईतोळे
७ खंडोजी माने इत्यादि

रजब खमस सलासीन मुकाम

छ १	*17-11-1734*	लोहोगाव
छ २		कोरेगाव
छ ३		कोंडपुरी
छ ४		सिरूर घोडनदी
छ ५		वडनेर पा पारनेर
छ ६		निंबगाव घाण्याचे
छ ७		राहुरी
छ ८		गोदवणी पा संगमने
छ ९		साहेल पा वैजापूर
छ १०		पारले पा खंडाले
छ ११		पिंपरखेड पा देहर
छ १२		चिंतेगाव पा चालीस
छ १३		वाघलीबोर प्रां खान
छ १४		सिदबोल पा सुतोडा
छ १५		बिलदी ? पा लोहोर
छ १६		आहडी पा सेंदुरणी
छ १७		पिंपरी पा जामनेर
छ १८		शेळू पा बोदवड
छ १९		हांताले
छ २०		नेरल पा मलकापूर
		खमस स
छ २१ रजब		वडोदे पा येजलाबांद
छ २२		मानेगाव पा जलगाव पूर्णा
छ २३		कवढल पा जलगाऊ

छ २४ आडगाव प्रांत वराड
छ २७ नजीक आनेर तापी तीर
छ २८ मौजे भिलावे पाा पिंपळोद
छ २९ कोठे सालवा पाा मकडई
छ १ रजब

स्वारी राजश्री पंतप्रधान कोठी मुकाम पुणे पैकी जमा

वजन पके

॰।।२ दारू कैल २४ (१२ मण)

॰।२।।९ सिसे (७।। मण ९ शेर)

॰।।।४।।९ (१९।। मण ९ शेर)

छ २७ रजब खमस सलासीन

स्वाा राजश्री अपा याणी तिगस्तां धोंडो महादेव याचे तसलमातीस दारू व सिसे ठेविले ते जमा गुाा गोपाळपंत

वजन पके

॰। १ दारू

८२ सिसेकर्दन गोळ्या

॰।२

स्वारी राजश्री पिलाजी जाधवराव खमस सलासीन

साबान पौष

छ १ पेठजन पाा मकडाई सरकार हांडे
छ २ सांगवे नाा चौकी पाा मकडई
छ ३-४ खुदे १ नाा पाा मकडई
छ ५ पाा दुदकस
छ ६ टेंभुरणी
छ ७ बिसोनी
छ ८ खपरीची पाा हुसेनाबाद
छ १० पवारखेडा ?
छ ११ पामली ? रेवातीर सोहाणपूर
छ १२ भडेगाव पाा गढे रेवातीर

छ १३	केतुधन रेवाउत्तरतीर
छ १४	देवरी पाा उदतगड
छ १५	पिपलोणा पाा गडे
छ १६	सिमरिया पाा धेलवाडा ?
छ १७	प्रताप पाा सिलवाणी
छ १८	जैतपूर पाा सिलवणी ?
छ १९	साहपूर पाा सिलवणी ?
छ २१	रातगड निाा यारमहमद
छ २२	हरवास ? नजीक पठारी
छ २३	लसुका पाा उदेपूर प्राा माळवा
छ २४	नजीक भोवरासे व कुरवाई
छ २५	न्हावीकुड पाा भोवरासे
व्यंकटराव नारायण छ २६	मथाणे पाा आहिरवाडा
छ २७	खेराई पाा आहीरवाडा
छ २८	धाकोणी पाा चेदेरी
छ २९	इदार पाा रणावद
छ ३०	कोठे पाा धंधेले

खमस सलासीन

स्वारी राजश्री पिलाजी जाधवराव

रमजान (माघ)	मुकाम
छ १	आमोला पाा वोडसे
छ २	दरी पाा करया प्राा वोडसे
छ ३	करई पाा करेरा
छ ४ ५	सभवा पाा करारा प्रांत वोडसे
छ ७	किल्ले झासी पाा वोडसे
छ ८	बरोटा १ पाा दत्ये वेत्रवती तीर
छ ९-१०-११-१२	महेवा पाा वोडसे नदी वेत्रवती
छ १३	कुडारगड ताा डहरोली पाा वोडसे
छ १४	घुराहाट व पुरा ताा जतेरा पाा वोडसे
छ १५-१७	महुझालारी (?) पाा वोडसे
छ १८-१९	था र व बा राणा पाा जरारा पाा वोडसे
छ २१	खर्गापूर पाा वोडसे

छ २२	सोरकी पा खटोला नदी घसाल
छ २३	देऊरबा पा वोडसे
छ २४	घुरा ताजतारा प्रां वोडसे तल्यावरी मुकाम
छ २५	बिजोरा
छ २६	कुडारगड प्रां वोडसे
छे[1] २७-३०	सागरतलाव ना लष्कर कमरदीखान

छ ३० मजकुरी कूच करून मोगलामागे उदेतसिंग तल्याआलीकडे येक कोस मुकाम

सवाल फाल्गुन

छ १	उदतसिंग तलाव देणे जखमी रु. १९५
छ २	कुमरोणी (?) भुपालसिंगाची पाा वोडसे
छ ३	भोजला ना झासी
छ ४	कमरेहारी पा वोडसे
छ ५	मंडोलसराई पा वोडसे
छ ६	सोनारी पा उचाड नदी सिंधु
छ ७	नहना प्रा उचाड
छ ८	सिली पा सुकलावरी खैरोणचा घाट
छ ९	कुंभारा पा सुकलारी
छ १०	आरोली पा सुकलारी
छ ११	भोरी सरकार ग्वालेर
छ १२	रहेट पा धोवा
छ १३	कनाख खुर्द पा जापोहटी
छ १४ सवाल	खटे पा पोहरी
छ १५	पोहरी पा नरवर
छ १६	का राजगड पा पोहरी
छ १७	गणेशपूर पा कुलारस
छ १८	हिजरावण पा कुलारस

---

१ लढाईस सुरवात झाली. जखमी सदराखालीं २७-३० या दिवशीं २३८, ३५८।। इतक्या रकमा पडल्या आहेत.

छ १९-२०	नजीक कालाबाग नदी शेध
छ २१-२२-२३	लसुरा पाा कालाबाग
छ २४	अकरोद पाा कालाबाग
छ २५	चिरोली पाा शाहाडोस
छ २६	कंचनीची सराई
छ २७	नाा बांबोरी ? पाा सिरोज
छ २८	नाा भोवरासे वेत्रवती·
छ २९.	नाा काा पठारी पाा भेलसे
जिल्काद चैत्र	
छ १	झील.
छ २	तोडा ताा रातगड
छ ३	पडरिया पाा रातगड
छ ४	वांकोरी पाा गौरझांबरे
छ ५	मेडली नाा सहजपूर पाा गौरझांबरे
छ ६-८	रसिना ताा मडळी प्राा गडे
छ ९-१३	बाह्मणी प्राां गढे
छ १४	केरपानी (करेपानी) चा घाट रेवा दक्षणतीर
छ १५-१	सुपले पाा शाहापूर
छ १९	बाह्मणी पाा सिरीनगर
छ २०	नजीक देवनगर
छ २१-२२	सिरीनगर पाा गडे
छ २३	दरगरा ताा धुमा प्राा गढे
छ २४	टोंगरा
छ २५	धुमा
छ २६	लखणादवणा पाा छपोर
छ २७	सहजपूर पाा देवगड
छ २८-३०	छपोर पाा देवगड

खमस सलासीन

स्वारी रा। पिलाजी जाधव
जिल्हेज वैशाख.

छ १–६	छ्वोर पा। देवगड
छ ७	हिवरा पा। सिवणी प्रांत देवगड
छ ८	साला (?) पा। देवगड
छ ९	पेच नदी चवरई पा। देवगड
छ १०	टकारी पा। सिगनगड नदी पेच
छ ११	कातवडी नदी पेच
छ १३-१४	भीमगड प्रा। देवगड
छ १५-१६	दाहिगाव पा। भीवगड प्रा। देवगड
छ १८	सांगवी प्रां देवगड
छ १९	पाटणसांगवी प्रा। देवगड
छ २०-२१	मोपे पा। रामगीर प्रांत देवगड
छ २२	मेजवानी रघूजी भोसले
छ २३	वेहेर प्रां। देवगड
छ २४	कानोली पा। कलेश्वर पा। देवगड
छ २५	सेलू पा। कलेश्वर
छ २६	पोहनेर
छ २७	नाचणगाव प्रा। वराड
छ २८	नदी वर्धा
छ २९	सांगवी व नादूर पा। रायगाव प्रांत वराड

मोहरम

छ १	पिंपरी कलग्याची पा। वराड
छ २	महारूळ ,,
छ ३	तलेगाव राणीचे पा। दारवे आडाण नदी प्रां। वराड
छ ४	पिंपरी पा। कारंजे
छ ५	मंगरूळ पिराचे प्रा। वराड
छ ६	कलंब पा। वासीम
छ ७	ना। नडसी सा। वासीम
छ ८	नडसी

सीत सलासीन

छ ९	डिगरस पूर्णातीर प्रा जिंतूर
छ १०	पाचलेगाव
छ ११	राजेवाडी पा पडतूर
छ १२	विजोड पा पडदूर
	छ मजकुरी मृग निघाला
छ १३	करडगाव पा आंबाड
छ १४ मोहरम	बटाणे पा जालनापूर
छ १५	चिमणगाव पा रोशनगाव
छ १६	भोसे पा पैठण
छ १७	पैठण गोदातीर
छ १८	सेवगाव
छ २०	नारायणडोह पा नगरहवेली
छ २१	रुई पा जलगाव
छ २२	सिरूर पा कर्डे
छ २३	कोरेगाव भीमातीर
छ २४ (५-६-१७३५)	मुा पुणे

खमस सलासीन

१२ सवाल	१००८=	मोगलाई देणे निजमुदी अलीखान सै ग्वालियर कैद केला त्यास सोडून दिल्ह त्यास मेजवानी
		विक्रमजित कोठडेकर
१६ जिल्काल		खर्च खेरीज मुशाहिरा
	१००००	पडते घोडीयात देणे सटवोजी जाधवराव
	४००	,, ,, ,, संताजी मोरे
	६५०	,, ,, बोगोजी घारगे

20-1-1735

छ ६ रमजान

राजश्री चिमणाजी दामोदर यांस मौजे कुरडगांव पा चांदवड येथील बाबतीचा मोकासा आहे. त्याप्रमाणे करार करून ताकीदपत्र

4790

17-8-1735

सीत सलासीन

छ ९ रावल

रामचंद्र मल्हार दिा पागा राणोजी शिंदे यांसी

प्रां माळवा येथील परगणे मोकासे

१ पा दिगठाण

१ सागोर

२

मौजे नानवीज ता पाटस प्रां पुणे वगैरे येथे मुकामास दरोबस्त दिल्हा असे यांसी पत्रें

१ मौजे मा राम

१ बापूजी श्रीपत

२

Mokasa is assigned to Ramchandra Malhar.

छ ९ रावल

तुकोजी पवार व जिवाजी पवार यांस सालगुदस्ताप्रमाणे सरंजाम करार

प्रां माळवा मोकासे

१ पा देवास

१ पा सारंगपूर

१ पा बागोद

१ पा इंगणोद

१ पा बामावाडा चौथाई

१ पा डोंगरपूर निमेची निजाई

७

समाईक महाल

·॥· पा कोठडे निमे

१ पा नालसे

१ पा डोंगाले

·॥· पा बकाणी

·॥· खेरवाद

३॥

आनंदराव पवार देखील

किता सनदा मोकासे

·। पा नेवासे रा तुकोजी पवार

१ पा जलगाऊ

·॥· राजश्री तुकोजी पवार

·॥· राजश्री जिवाजी पवार

१

१ पा चिखलबाहाल

प्रा खानदेश निा

राजश्री जिवाजी पवार

२।·

Mokasa assigned to Tukoji and Jivaji Pawar.

छ ११ राखर

सरंजाम राजश्री आनंदराऊ पवार यास सालगुदस्ताप्रमाणे सालमजकुरी ताकीदपत्रे

प्रांत माळवा मुकासे व बाबती व सरदेशमुखी व जकाती देखील माहाल

१ धर्मपुरी

१ पाा कोठडे निमेपैकी दरसदे रुा १६ सोळाप्रमाणे

१ पाा नालसे दरसदे रु. १६ प्रेाा

१ पाा डोगाले दरसदे रु. १६

१ पाा धार

१ पाा सावेर

१ पाा बदनावर

१ पाा ताळ

१ पाा गंगराड

१ पाा डग

१ पाा सुनेळ

१ पाा खैराबाद निमेपैकी दरसदे रु. १६ सोळा

१ पाा बकाणी दरसदे रु. १६

।॰ पाा डोंगरपूर दरसदे रु. १६

॰।।। पाा बासवाडा

१४।॰

स्वदेशी सरंजाम

॰। पाा नेवासे मोकासा व बाबती देाा जकाती

१ पाा जैनाबाद मुकासा देखील जकाती

॰।। मौजे उजनी पिंपळगाव ताा नगर हवेली मोकासा

॰।। मौजे भराडी पाा कर्डे मोकासा

१ मौजे कविठे ताा पाबळ जिल्हे बाब मोगलाई मुकासा देाा सरदेशमुखी

३।॰

The Peshwa issues orders to Anandrao Pawar regarding the latter's Saranjam.

¶*Entries for this number contain an itinerary of Pilaji Jadhav's expedition into the North during 1734-1735 and also the Peshwa's orders assigning different portions of the revenue of Malwa to the Pawar brothers.*

No. 321]

स्वारी राजश्री पंतप्रधान

छ २ सवाल 4-2-1736 सीत सलासीन

३९ राजश्री राऊ उदेपूरचे जलमंदीर पाहावयास गेले ते समई

४ खैरात

३० नावाडे

५ मगरीवाले

३९

छ ३ सवाल

बा। राणा जगतसिंग घोडे कडें रास २ देणे पागा हुजूर.

भेटी नजर हा। गोपाळसिंग देवळेकर देणे राणाजीस

१ पटा रुप्याचा

१ दुमची रुप्याची

२

छ ४ सवाल

१००३४ जमा छ मजकूर

१०००० बा। ऐवज खानदोरा गुजारत आयामलजी येन नख्त तसलमात ऐवजपैकी

३४ भेटी

१००३४

खर्च

१००० ता। गणोबा

३०० राणोजी शिंदे

३०० मल्हारजी होळकर

३०० आनंदराव पवार

५० तुकोजी पवार

५० कंठाजी कदम बांडे

१०००

छ ५ सवाल

६००० छ मार बा येवज खानदौरा गुा आयामल

छ ९ सवाल ४००० छ मार बा येवज खानदौरा गुा आयामल

छ १० सवाल १०००

छ ११ सवाल बेहारीदास यानी मेजवानी पाठविली

१००० बा येवज खानदौरा

छ १२ सवाल २००० बा येवज खानदौरा

खर्च रु. ४०० फतेयाबखान दि। खानदौरा मेजवानी

छ १३ जिल्काद	३७०००	छ ४ जिल्हेज	७०००
छ १५ जिल्काद	३०००	छ ५ जिल्हेज	५०००
छ २० जिल्काद	३५००	छ ११ जिल्हेज	३०००
छ २१ जिल्काद	२०००	छ १२ जिल्हेज	४०००
छ २२ जिल्काद	५०००	छ १३ जिल्हेज	२०.००
छ २७ जिल्काद	२०००	छ १५ जिल्हेज	२०००
छ २८ जिल्काद	१०००	छ १८ जिल्हेज	१०००
छ १ जिल्हेज	१०००	छ २० जिल्हेज	३०००
		छ २१ जिल्हेज	१०००

सीत सलासीन

छ १ जिल्काद जमा

४९९३ किता जमा छ मजकूर बा मेजवानी

4-3-1736 सवाईजी रुपये ५००० पैकी

The above is a list of amounts received from Khan Dauran in the Peshwa's treasury during the month.

जमा भेटी सवाई जयेसिंग याणा हता दिल्हा त्यास सामान व हाती अनुपगज

किता सामान	किता सामान
१ झूल सकलादी जरी	२ छते जरी किमखापी
१ सिरी (१) सकलादी जरी	२ नाडे सुती
५ तकिये किमखापी	१ झूल खारव्याची
१ बिछाना किमखापी	४ मोहाली पितळी

१ बिछाना खवासखानियांतील गजनीचा
६ पडदे जरी अंबारीचे
१ छत जरी अंबारीचे
२ पंखे जरी सकलादी
२ रेशमी चगार बंद
२ कळस तांब्याचे मुलामा सोनेरी

२२

१ किलावा सुनी लोखंडी कड्या ४
१ गादी गोणपाटी
१ पेटी चर्मीना
४ किता
  १ घाट टोप सफेद
  १ चादर
  १ कटबंधन
  १ सांखळी लोखंडी

४

सामान समेत हती रास १ येकूण किमत रु. १००००

किता जमा भेटी बाा सवाई जयसिंग देणे उष्टरखाना उंट नफर रास ३५ येकूण किंमत ३५०० रु.

Sawai Jaising presents an elephant and its accessories and thirty-five camels to the Peshwa.

छ १३ जिल्काद — ३७००० जमा मजकूर बाा ऐवज खानदौराकडून आला गुाा आयामल

सित सलासीन

छ ४ जिल्काद

जमा भेटी बाा सवाई जयेसिंग

पालखी

१ दांडी किमखापने मढिली त्याजबरी गादी किमखापी

२२ गोंडे कलाबूचे जोड ११ येकूण बावीस राजगोंडा नाही

२ थोपा बनाती जरदोजी निमे

२ थोपांचे मोहनाळ व्याघ्रमुखी तांब्याचे मुलामा सोनेरी

२ कळस तांब्याचे मुलामा सोन्याचा

८ गठे तांब्याचे मुलामा

किता पालखी जनानी

१ दांडी लाल सकलादेने सेवटपावेतो मढविली असे
१ सोंड गादी किनखापी
१४ गोंडे लाल कलाबूचे जोड ७ येकूण जरी रेशमी राजगोंडा नाही.
३ तकिये किनखापी
  २ तकिये
  १ उसी

३

४ तकिये किमखापी
२ बगल तकिये
१ पिछाडीचा
१ उशी पायेची

४

१ सुजनी चिकंदोजी
१ तो श क मशरुचा रुजु बिछाना
१ तबकडी व तोची मढीव सकलादी
१ चादर सफेद बिछान्यावरील झाकायाची
१ पिंजरी[1] जरदोजी[2] सकलादी लाल समेत झालर जरी अस्तर किनखापी लाल हासिया उदी किनखापी

२ पडदे पिंजरीचे जरी अस्तर किनखापी उदी
१ घटाटोप पिवळी लाल दुहिरी पाठ १४ येकूण
२ गाद्या दांडीखालच्या जरी किनखापी
२ सोडेचे दांडीचे थैले छिटी येकेरी
४ दोरण्या रेशमी गर्भसुती
४ दाल रेशमी पिंजरीस

६१

सामान समेत पालखी सुमार १

१ बिछाना त्याहाली गजनीची
१ मुरका लाल बनाती अस्तर गजनीचा
१ मंडपी लाकडाची किमखापानें मढिली अस्तर छिटी
१ जाळी जरदोजी मोठी कलाबू
८ खांब लाल बनातेने मढिले
८ खांबास दोरिया रेशमी गर्भसुती
२ गाद्या दांडीखालच्या गजनीच्या
४ दोरण्या सिपायास रेशमी गर्भसुती
२ मोहनाळ थोपांचे तांब्याचे मुलामा सोन्याचा
२ कळस रुप्याचे मुलामा सोनेरी
२ सोंडेस थैले छिटी येकेरी
१ घटाटोप खादीचा येकेरी पाठ
१ तबकडी नवारेने विणली असे

५३

समेत सामान पालखी जनानी सुमार १

सदरहू देणे कारखाना पालख्या

¶*The entry mentions the accessories of a palanquin presented by the Peshwa to Sawai Jaising.*

---

(1) The canopy over a palkhi.
(2) Worked in gold thread.

4796

१४ जिल्काद — *17-3-1736*

जमा नजर बाा गोपाळसिंग कुरोलीकर बंदुखा सामानसमेत ताा रामजी सुर्वा

प्राा बंदुख कांब्यास सांखळी सोनियांची दुहेरी व सिनेपटी सोनियाची व खजिन्यावर मुलामा सोनेरी याखेरीज साज कमरदस्ता बनातेने मढिला देखील सिंगडे व तोस्ताने.

२ तोस्ताने
१ सिंगडा
१ रंजकदानी
१ किचवा (१) रुप्याचा
३ फुल्या रुप्याच्या तोस्तानास
३ कोडे रुप्याचे

१२

सामानसमेत बंदुख येक

प्राा बंदुख पेटीवर व खजिन्यावरी मुलामा सोनेरी साज लाल बनातेने मढिला असे.

२ तोस्ताने
१ सिंगडा

३

सामानसमेत बंदुख १

२

सीत सलासीन

सदरहूस गवसण्या दोन इलोंच्याची[१] येक व खारव्याची येक

List of guns and parts received from Gopalsing of Keroli.

---

१ एक प्रकारचें रेशमी कापड.

छ ८ जिल्हाद 7-4-1736

जमा भेटी बा। रुपराय भगवंतसिंग आडारुचा लेक बाजपक्षी ता। रामचंद्र मिरसिकार नि। दुर्जनसिंग

छ २९ जिल्हेज 30-4-1736

गु। कृष्णाजीपंत भेटी गु। नागोरचा राजा बंदुखा ३

१ प्रा। बंदुख आठा बाराची नळ्या धाकट्या ८ दस्ता बुटेदार काटा व साखळी लोखंडी गलेफ खारव्याचा असे

२ प्रा। बंदुखा दस्तेयावर हस्तिदंताची झाडे व वेल व हतीघोडे व रावे हस्तिदताचे पेंदीवर व सर्ज्या व बंदुखेचे तोंडी मुलामा सोनेरी काटा व साखळी लोखंडी येकास दुसरीस साखळी काटा लोखंडी आहे. गलेफ खारव्याचे दोन असे

३

किता भेट बंदुख बा। दतिया ता। रामजी सुर्वा बंदुख साधी सुमार यासी तपसील

१ सिंगडा

१ रंजकदाणी तोंड हस्तिदंती

३ तोस्ताने

० गलेफ नाही

५

A similar list of guns and their parts presented to the Peshwa by kings of Nagor and Datia.

¶*Entries for this number refer to the grand reception given to the Peshwa by the Rajput Princes and evince the cordiality existing between the Rajputs and the Marathas.*

4798

No. 322]

रुमाल नं. १४

बाजीरावाचे मुकाम

सिलीकबंद पोते श्वारी राजश्री पंतप्रधान सुरू सलास सलासीन मया व अलफ जेष्ठ सुध ३ रविवार

२	जिल्हेज जेष्ठ शुा ३ रविवार	मुा राजापूर बलाराजा		*6-5-1733*
३	६ बुधवार	राजपुरी		
	८	बलाराजा		
	११ रवि.	बलाराजा		
	१२ इंदु	मुा ,,		
	१३ भोम.	बलाराजा		
	१५ गुरु.	बलाराजा		
	जेष्ठ वद्य ४	मुा राजपुरी		

सिलिकबंद पोते स्वारी रा पंतप्रधान सुरु आर्बा सलासैन मया व अलफ

छ १९ सफर आषाढ शुा १

३० रवाना मुंबईस

२० कृष्णाजी राम दिा कानोजी सिरके (वगैरे)

३०

छ २३ सफर

रामाजी दामोदर दिा फतेसिंग भोसले

[वरील सिलिकबंद २ सफर ते ३० सफरपर्यंतचे आहत. परंतु प्रत्येक बंदावर मुकाम आहेच असे नाहीं. ज्या तारखास मुा आहेत ते बितपसील]

११	सफर	आषाढ	शुा १२ गुरु.	——	बलाराजा
१७	,,	,,	वद्य ३ सौम्य	——	राजपुरी
२०	,,	,,	,, ६ शनि	——	,,
२१	,,	,,	,, ७	——	,,
२८	,,	,,	अमावास्या	——	बलाराजा
३०			श्रावण शुा २ भौम	——	राजपुरी

सिलिकबंद पोते छ ८ सफर स्वारी रा चिमणाजी बलाल सुा आर्बा सलासीन मया व अलफ आषाढ शुा ९ इंदुवासर मो का पुणें

[वरील सिलिकबंदात छ ८ सफर ते ३० सफरपर्यंतच्या तारखांचे बंद आहेत व त्यात चिमाजीचा मकाम दर तारखेस कसबे पणे असा लिहिलेला आहे]

सिलिकबंद पोते छ १ सफर स्वारी रा पंतप्रधान सुा आर्बा सलासैन मया व अलफ आषाढ शुा २ इंदुवार मुा पुणे

[सिलिकबंद १ सफर ते ३० सफर पर्यंत त्यांत मुा कसबे पुणे म्हटले आहे परंतु त्या वेळीं बाजीराव राजपुरास आहे. अर्थात ही पुणे मुकामची रोजकीर्द दिसते.]

बाजीरावाचे मुकाम

सिलकबंद पोते स्वारी पंतप्रधान

आर्बा सलासीन मार्गसीर्ष

मार्गसीर्ष शुध

४	गुरु	राजपुरी
६	मंद	राजपुरी
७	रजब	कूच होऊन मुा घोसाळे
८	,,	,, ,,
९	,,	,, ,,
१२	,,	पारघाट तळ
१३	,,	केलघर ताा मोढेखोरे
१४	;,	कनेर व शाहू नगर संध्याकाळ

—

राजमंडळ रोजकीर्द

आर्बा सलासीन

दफाते सरंजाम छ ३० रजब

राजश्री रामचंद्र कृष्णराव यास सरजाम येणे प्रा दिल्हे रुा

८६९९॥ प्रा जवार कुलबाब कुलकानू

८६६९॥ प्रा रामनगर ,, ,,

३२७२। प्रा वासदे कुलबाब कालकानू
११६५।।। प्रा पेठ ,, ,,
२९६८।। प्रा कोहज ,, ,,

२४७७७।।
१४३४३।। प्रा सात माहाल देखील कमावीस
(पुढे कांहीं तपसील)

येणे प्रा चालीस हजार येकसे सासष्ट रुपयाचा सरंजाम दिल्हा आणि मशारनिलेनी किले कोहज व राऊत पाउणसे व खासा येणे प्रा चाकरी करावी आणि सदरहू सरंजाम खावा. कमजाजती तुमचे तुम्ही समजून घ्यावे किला जतन करून पाउणसे स्वारानसी चाकरी करावी (वगैरे) येविसी पत्रे

१ मशारनिलेस
१ बालाजीराव यास

चिमणाजी आपाचे मुकाम

24-2-1734

राजमंडळ रोजकीर्द स्वारी चिमणाजी बलाल आर्बा सलासीन मया व अलफ माहे सवाल छ १ सवाल फाल्गुन शुा २ रविवार ते २९ सवाल चैत्र शुा १ रविवारपर्यंत चिमाजीचा मुकाम का पुणे असा दिला आहे

बाजीरावाचे मुकाम

15-8-1733

अर्बा सलासीन रबिलोवल श्रावण

१५ रबिलावल श्रावण वद्य १ सौम्य राजपुरी
२ ,,
४ भृगु ,,
१० गुरुवार ,,
११ राजपुरी

२९ रबिलावल राजपुरी

20-2-1734

बाजी भिवरावाचे मुकाम
आर्बा सलासीन माहे रमजान

माघ वद्य १३ सौम्य. मुा म्होपरे
फाल. शु मंद. २९ रमजान ,,

6-2-1734

सिलिकबंद स्वारी रा बाजी भिवराऊ सुा आर्बा सलासीन
माघ शुा १५ सौम्य छ १२ रोज मुा म्होपरे ता माहाड

माघ शुा १५ सौम्य १२ रमजान
ते.
फाल्गुन शुा १ मंद २९ रमजान
} मुा म्होपरे
नाा माहाड

सिलिकबंद स्वारी कोंकण हद रा बाजी भिवराऊ आबा सलासीन फाल्गुन शुा २ रवि. छ १ सवाल मुा म्होपरे ता माहाड

सवाल	फाल्गुन शुा 24-2-1734	म्होपरे ता माहाड
१	२	
२	३	नाा डोहो सेडावे
३	४	कूच डोहो सेडावे मुकाम धरमडोह नाा खाडी हुडुल
४	५	सिरगांव ताा
५	६	कोनवल तपे येसवी प्रां मंडणगड
६	७	गुढेघर तपे व्यसवी
	१	
७	८ सह ९ मंद	डिघी नाा वेलास

4802

८	९ सह १०	नजिक वेलास
९	११	डिघी ना। वेलास समीप बाणकोट
१० ते १२ १९	फाल्गुन वद्य ६ भृगु	डिघी
२० ३० } —ते	चैत्र शु २ ——	महमदाबाज

बाजीरावाचे मुकाम

26-7-1734

सिलिकबंद पोतें स्वारी पंतप्रधान सुरू खमस सलासीन छ ६ रबिलावल श्रावण शुा। ७ भृगुवासर ते ३० रबिलावलपर्यंत

रबिलावल

६,७	पुणें
८	मौजे दहिगांव
९	मौजे निंब
१० श्रावण शु. ११ मंगल	मौजे खेड ना। सातारा
११ ते ३०	सातारा

स्वारी पंतप्रधान खमस सलासीन *9-7-1734*

छ १८ सफर

दफाते लस्करची कुले वगैरे कुले येतात त्यास बसावयास जागा निमाजगिया जवल जागा दिल्हा. पेठेचे नांव विसापूर बाजार शुक्रवार का। पुणे येथे वसविला, त्यास पांचसाला हासिलाचा वगैरे कौल दिल्हा असे. पत्र परसेट व सोमसेट सेटे बाजार स्वारी, याचे नावे दिल्हे असे.

4803

बाजी भिवरावाचे मुकाम

सिलीकबंद स्वारी कोकण बाा राा बाजी भिवराऊ सुरु आर्बा सलासीन मया व अलफ चैत्र शुाा ३ भौम; जिलकाद मुाा महमदाबाज नााा बाणकोट

जिलकाद चैत्र शुाा ३ भौम
ते
२४ जिलकाद चैत्र वद्य १० सह ११ गुरु. } मुाा महमदाबाज नाा बाणकोट

खमस सलासीन

8-2-1735 २९ रमजान माघ वद्य १२ मंदवार

जमा जामदारखाना

जमा भेट सरखेल संभाजी आंगरे मारुफात हैदरफभालदार मुाा पालीस आली सनगे रुपये

४४० खाशास सनगे (तपसील)
४३७॥ राा आपास (तपसील)

सिलिकबंद स्वारी कोकण हाा राा तुबाजी अनंत सुाा खमस सलासीन पौष वद्य ६ षष्ठी भृगु. माहे साबान १९

१९ साबान *3-1-1735*	मुाा भोरकस ताा पौड खोरे
२० ,, रविवार	बाळें ताा आंतवणें
२१	चेऊल राजकोट
२२ } २३ }	राजकोट
२४ } २५ }	चेऊल
२६ } २७ } २८ } २९ } ३० }	चेऊल राजकोट

छ २७ साबान 11-1-1735

खर्च छ मजकूर

१ देणे इनाम बेलदारबद्दल पुन्हा सुरुंगास प्रारंभ केला मसिदीच्या त्याबद्दल.

सिलिकबंद पोते स्वारी पंतप्रधान
खमस सलासेन

छ ९ जिलकाद 23-3-1735

खर्च रुा

१० वलभदास चौधरी सरकार मांडोगड याजपासून वतन विकत घेतले त्यापैकी दिल्हे

छ १० जिलकाद 24-3-1735

रवासुदगी

भिवाजी जनार्दन यास किले श्रीवर्धन येथील सबनिसी सांगितली त्यास तैनात सालीना बारमाही रुपये २०० करार केले आहेत त्यापैकी रोजमरा दर माहे रुा १२ प्रा देविले असे. सनद बनाम सुभानजीराव येरुणकर यास

छ २९ जिलकाद 8-4-1735

खर्च रुा

१०० इमारत तले मुा श्री भीमाशंकर ता वाघोजी तुकोजी जासूद

बाजीरावाचे मुकाम

['सिलिकबंद स्वारी पंतप्रधान खमस सलासीन' छ १ माहे सवाल फाल्गुन शुा ३ ते २९ माहे सवाल चैत्र शुा १ पर्यंत मा अलिबाग कुलाबा असा दिलेला आहे.]

बाजीरावाचे मुकाम

सिलिकबंद पोते स्वारी रा पंतप्रधान खमस सलासेन

रमजान	पुण्याहून कूच करून कोरीगडा-
२१	खाली मुकाम
२२	किले पाली
२३	अलिबाग
२४	कुलाबा
२७ माघ वद्य ४ सोमवार ते ३० रमजान	कुलाबा.

सिलिकबंद पोते स्वारी पंतप्रधान
सीत सलासीन

छ १८ सफर *29-6-1735*

खर्च रुा

१०० शामराऊ (भालेराव?) पारसनीस मृत्य पावले त्याचे
स्त्रीस मोहरा ८

छ २७ सफर *8-7-1735*

५९८ ÷ धर्मादाव पुत्र उछाहाबद्दल (तपशील)

स्वारी पंतप्रधान सीतसलासीन
माहे १ रबिलाखर भाद्रपद

छ ९ रबिलाखर *17-8-1735*

मालजी घुणे यास खत लेहून दिल्हे कीं तुम्हापासून कर्ज घेतले रुपये ३५००० पंचतीस हजार यास व्याज दरमाहे दरसदे रुा १॥ प्रो करार मिति भाद्रपद वद्य ५ शके १६५७ राक्षस नामसंवत्सरे दिल्हे असे.

4806

छ १७ रबिलाखर 25-8-1735

दफाते त्रिंबक सिवदेव येकबोटे वस्ती कसबे पुणे याणी विनंती केली की आपले कुटुंब थोर, जागा नांदणुकेस पुरत नाही तरी स्वामीही कृपा करून कसबे मजकुरी वाडा बांधावयास जागा दिल्ही पाहिजे म्हणून, त्यावरून मनास आणून कसबे मजकुरी वाडा बखलीदाखल जागा बेवारीस होता ते नेमून दिल्ही

[पुढें तपसील]

छ १४ सौवाल 16-2-1736

३००० तळें जेजुरी तल्याच्या कामास निा बापूजी श्रीपत

१६ सौवाल 16-2-1736

८० चिमाई सिंदी सिलेदारीण ईस नारो दादाजी याजकडून गला खंडी २ देविल्या 'वगैरे,'

सिलिकबंद पोते स्वारी पंतप्रधान
सीत सलासीन

छ १० रावल 20-7-1735

खर्च रा ८= पुत्र उछाहखर्च देणे परटिणीस दाहा दिवसाची पांघरुणे धुवावयास टाकिली त्यास दक्षणा

छ ११ रावल 21-7-1735

खर्च रा

२८ राजश्री जनार्दनपंतास बिंदल्यास मोहरा
१७७९ पुत्र उछाहखर्च बंद २

छ १४ रावल 24-7-1735

खासुदगी

रा नारायेण दीक्षित पाटणकर यांस पत्र लेहून दिल्हे की तुम्ही मथुरेसंनिध धर्मकृत्यास दाहा गांव मागितले त्यास तेथे आपला अमल बैसला म्हणजे दाहा गाव तुम्ही मागाल ते इनाम करून देऊ म्हणून १

4807

राजमंडळ   रोजकीर्दी

स्वारी पंतप्रधान सीत सलासीन

खासुदगी   छ ४ रजबु   *9-11-1735*

किले माहुली हे स्थल या ग्रहस्थानी हस्तगत करून दिले म्हणोन यासी येणे प्रो दिले

बालाजी गोविंद यास हे राज्यातील पुरातन सेवक कष्ट मेहनत करून केली, या करितां कृपालु होऊन येणेप्रो   (पुढे तपसील)

१ मौजे खातिवली ताा राहुरी प्राां भिवडी हा गांव निमे इनाम दिला.

२ किले मजकूरची सबनिसी वतनी सांगितली आहे वंशपरंपरेने वेतन सालीना रुाा ३००

३ या खेरीज तैनात अफ्तागीर १ व पोरगा १

[याच प्रो खंड पाटील बिन कृष्णाजी पाटील झुजारराव, जानजा बिन जोगाजी कराला वगैरे लोकानाहि इनामे बक्षिसे नमूद आहेत]

छ २८ रजबू   *3-12-1735*

खासुदगी   गुाा वासुदेव जोसी

१२५ बाजी भिवराव यास पालखी मशारनिलेची वेऊन दिली आणि त्यास मुबदला औरंगाबादेहून खरीदी करून आणून दिल्ही.

सिलिकबंद पोते स्वारी राा पंतप्रधान सीत सलासीन मया व अलफ

१ गोमाजी मराठे

१ राघोराव दाभणे

१ तुकोजी मराठे

१ सेव्याजी भालिंगे

छ १२ जाखर   *18-10-1735*

गोविंद बलाल मुाा रहिली यासी पालखी दिल्ही. राा पिलाजी जांधवराऊ यासी पत्रे लेहून दिल्हे की तुम्ही त्या प्रांते जाल तेव्हा पालकी व पत्रे देणे. पालकीच्या खर्चास सालीना मोईन बुंदलखंडच्या यैवजपैकी रुाा ७५० नेमणूक करून देणे म्हणून सुबेदारास पत्र.

छ १३ जाखर 19-10-1735

खासुदगी

बालाजी केशव याजबराबर लोक कर्नालियास आहेत त्यास रोजमरेयाबद्दल

छ १५ जाखर 20-10-1735

खर्च रुा

२२८८– स्वारी भीमाशंकर

२१७ धर्मादाव

४ श्रीभीमाशंकरापुढें ठेविला

विा राजश्री राव

१० विा सौ कासीबाई

२ विा जिऊबाई

५ बाजी भिवराव

(वगैरे)

सिलिकबंद स्वारी पंतप्रधान सीत सलासीन

छ १५ रमजान 18-1-1736

३ खासगत खर्च विा राजश्री नाना खरेदी आरशी विस्तेव पाडावयाची

छ १३ रमजान

खर्च रुा ५००

सिलिकबंद पोते छ १५ जिल्हेज 16-4-1736

स्वारी रा‍ा बाजी भिवराऊ सीत सलासीन

खर्च रुा १७२५ किता देणे बालाजी बाजीराऊ पडल्या घोडियाचे रुा
लडाई बंगसावरी बातमीस पाठविले होते ते दिवसी घोडी,
रास २ योा

११०० किता रास १

६२५ किता घोडा रास १

१७२५

स्वारी पंतप्रधान सीतसलासीन

३ जाखर 9-10-1735

खासुदगी

नाइकजी पाटणकर सिलेदार यास बक्षिस कड्याबद्दल मोहरा अहमदाबादी २० दर १२८= प्रो रुा २४२॥

छ १० जाखर 16-10-1735

दफाते होनाजी बलकवडे याजकडील सरदारास येणे प्रा देविले आहे

जागिरे

१ पिलाजी बलकवडे हवालदार किले बिरवाडी

१ मायाजी मराठे हवालदार किले सुरगड

रुमाल

१ जिवाजी दलवी सरनोबत किले सुरगड

स्वारी पंतप्रधान

सीत सलासीन

छ ३० साबान 3-1-1736

१२०० ता। विठल सिवदेव रवाना कोंकण

9-1-1736

सिलिकबंद पोते छ ६ रमजान स्वारी पंतप्रधान हा। राजश्री बाजी भिवराऊ सीत सलासीन

१० कासीद रवाना महंमदखान बंगस बातमीस

छ १२ रमजान 15-1-1736

१७०० दणे सटवोजी जाधव रोजमुरा रमजान महिन्याचा ता। बाबूजी नाईक

छ १३ रमजान 16-1-1736

१७५ अंताजी नारायेण फडनीस देणे बा। ता। खंडोराव

३३९

सिलिकबंद स्वारी पंतप्रधान

सीत सलासीन मोहरम अखेर छ २२

जमा कमावीस पागा दिा जानराऊ ढमढेरे याजकडील राऊत रा तुबाजी अनंत यासमागमे सेवगावचे स्वारीस गेले होते तेसमई आदा होता ते रुजूमुले जमा धरिले रुपये ४॥.

सिलिकबंद पोते स्वारी पंतप्रधान

सीत सलासीन

छ २ माहे मोहरम *3-5-1736*

खर्च रु.

२९ विठल सिवदेव सिलेदार घरास जातेसमई जखमेस खर्चास

२९२ विठल सिवदेव सिलेदार कडे सोन्याचे तोले २१ दर तोला रुा १२ प्रा बक्षीस खर्च बाा युद्ध सिदीसात

सिलकबंद पोते स्वारी राजश्री पंतप्रधान

सबा सलासेन

छ. ५ सफर *4-6-1736*

रवासुदगी बाा देणे सिलेदार रवाना गोवलकोट मोहरा अमदाबादी येाा रुा

१५० फिरोजी सेलके आा ५ यो मोहरा १० दर १५

७५ राणोजी बोरगे चिंचनेरकर स्वार २ यो मोहरा ५ दर १५

२२५ १७

छ १९ सफर *18-6-1736*

खर्च .॥. धर्मादाव राजश्री आपास बरे वाटत नाहीं सबब उदईक ब्राह्मणास द्यावयास

छ २१ सफर 20-6-1736

जमा ५०० जमा छ मजकूर कमाविस घासदाणा साल गुा रा रामचंद्र हरि इचलकरंजीस पाठविले होते त्याणी करार केले होते त्यापैकी

छ २४ सफर 23-6-1736

खर्च २०० पागा दिा हुजूर वा मानाजी कोकरे याचा घोडा बोर रास १ इचलकरंजीचे स्वारीबराबरी रामचंद्र हरि. येथे युध्यामध्यें जखमी जाला तो घेऊन त्याची किंमत मशारनिलेस दिली

।सलिकबंद पोते स्वारी पंतप्रधान

सबा सलासेन ३ जावल 29-8-1736

जमा १३ स्वारी रा भिवराव बाकी सालगुदस्त पा मोहरा १ यो

खर्च रुा

६० सिंगरास दुधाबद्दल सेल्या खरीदी करावयाबद्दल सेल्या सुमार ६० यो.

छ ७ जमादिलावल 2-9-1736

खर्च रुा

६० यादवराव प्रल्हाद रोजमरा येकमाही वकील दिली

१४९॥ हशम निा शंकराजी केशव

४४॥ दिा कर्णाजी सिंदे ४

६८ दिा आणाजी साटम १३

१८ दिा कृष्णाजीराऊ येरुणकर

७ दिा विठोजी कदम देणे आबाजी बारणे जखमी होते ते मेयत जाले त्यास.....

4812

६ दिा नंदाजीराऊ दुदुसकर देणे आत्माजी सालवी जखमी होता तो मयेत जाला त्यास

६ दिा रामाजी माहादेव देणे नारो बहिरव

१४९॥

दफाते श्रीधर गोविंदापासून कर्ज ३०००१ तीस हजार येक घेतले शके १६५८ भाद्रपद शुा ८

वेदशास्त्रसंपन्न वासुदेव दीक्षित याजपासून कर्ज घेतले १०८०० दाहा हजार आठशे

छ ८ जावल *3-9-1736*

दफाते

खंडोजी फाटक यास किले मनरंजन येथील सरनाइकी सांगोन पाठविले असे म्हणून सुभानजीराऊ येरुणकर नामजाद व कारकून किले राजमाची यास सनद.

छ १६ जावल *11-9-1736*

१०० दिा बावाजी साटम हशाम निा संकराजी केशव

छ २६ जावल *21-9-1736*

१००० इमारतखर्च तले श्री जेजुरी अश्विन मास रुा ४००० पैकीं

छ २६ जावल *21-9-1736*

१ धर्मादाय यादोपंत श्री आईआदिपुरुषचे गोरडगांवकर खर्चास

¶*Extracts for this number refer mainly to the campaign against the Sidi of Janjira from 1733-1736 and offer minute and interesting details which certainly will repay a close study.*

No. 323]

सिलिकबंद पोते स्वारी रा। पंतप्रधान
सबा सलासेन

छ ३ जिल्हेज 24-3-1737

खासुदगी रामाजी विश्वासराव सिलेदार याचा घोडा गोवलकोटी मेला सबब मुबदला दिला.

छ ११ जिल्हेज 1-4-1737

१० दि॥ कृष्णाजीराव येरुणकर हशम देणे तुकोजी धामणसा साष्टीचे जुंजात ठार जाला त्याचे क्रियेस रसानगी दिनकर माहादेऊ

छ १४ जिल्हेज 4-4-1737

खर्च रु॥ ४७ लोक दि॥ होनाजी बलकवडे हशम जखमी आसामी ४७ यास खर्चास

छ २२ जिल्हेज 12-4-1737

खर्च रु॥ १००० ता॥ खंडोजी माणकर रवाना वानरे हशमाचे रोजमरे याबद्दल बा॥ बहिरजी जगथाप

छ २५ जिल्हेज 15-4-1737

खर्च रु॥ १५ केसो विश्वनाथ कारकून दि॥ कृष्णराव माहादेव बेलापूरचे कोटात गोली लागून जखमी जाला सबब खर्चास

सिलिकबंद पोते स्वारी रा। पंतप्रधान
सबा सलासेन

छ १ मोहरम 21-4-1737

खर्च रु॥

४ नरसोजी पाथरवट दहिवडकर चाकर सरकार इमारत ठाणेसाष्टी रसानगी भिकाजी गौडा खर्चास

4814

छ ६ मोहरम 26-4-1737

खर्च रुा

९९९ हशम निा संकराजी केशव जखमी लोकास. बंद अलाहिदा खासुदगी

हरजी मोरे खासबारदार दिा सोनजी धनवडे हा गोल्याने जखमी होता तो मृत्य पावला सा कफनास सेला साधा.

छ ७ मोहरम 27-4-1737

खर्च रुा

६०० व्यंकटराव नारायण सिलेदार
३५० रोजमरा चौरोजा
२५० रोजमरा येकमाही

६००

११ गुा रामचंद्र हरि मुा वानरे (पुढें रोजमरे दिलेल्या लोकांचीं नांवे आहेत)

छ ८ मोहरम 28-4-1737

३६ कमावीस लूट ठाणे सासष्टी पैकी रुा रुा दर ३६ दर रुपयास रुा १ प्रा.

छ ११ मोहरम 1-5-1737

खर्च रुा

॥ सुभानजी चवाण दिा रामजी सुर्वे खासबारदार मेढ्यावर ठार जाला सबब खर्चास

छ १२ मोहरम 2-5-1737

खर्च रुा

८८॥ नामजाद घोडबंदर हशम
६२ दिा सुभानजी भोपतराव २०
२१ दिा त्रिंबकजी देसाई दिा खंडोजी माणकर १७

4815

५॥ भवानजी कनाले जमाव अंतोजी सिंदे दिा खंडोजी
माणकर

३ खरेदी कोलसे इमारतीकडे कोट ठाणे साष्टी मा
अंताजी गणसेट

४ कासीद तीर्थरूप रा रायाकडून पत्र घेऊन आले.

रवासुदगी

दिा अंताजी रघुनाथ हशम रा २९

छ १३ मोहरम वैशाख शुा १५ भौमवार.
3-5-1737

खर्च रा

१ दिा जिवाजी मोरे दिा रामाजी माहादेव हशम देणे येम-
नाक मेळ्यावर दुखवला सा खर्चास

४ सूर्याजी जानेरा दिा लखमाजी कुमटे दिा होनाजी
बलकवडे हशम यासी गरनालेची जखम वानरे याचे
मोर्च्यात लागली त्यास जखम भारी आहे सबब खर्चास

छ १६ मोहरम *6-5-1737*

६७ हशम धारावीपैकी

छ १८ मोहरम *°-5-1737*

खर्च रा

३५०० ता राघोबा दिा आवजी कवडे

२००० दिा आवजी कवडे रोजमोऱ्यापैकी

१००० दिा विठल विस्वनाथ हशम जदीद लोकाबदल

५०० बक्षीस किले तांदुलवाडीचे

३५००

छ २० मोहरम 10-5-1737

१९ बालाजी गणेश सिलेदार घोडबंदरी आहेत त्याचा रोजमरा

॥॰ लागवड खर्च कढी कण्याच्या घडावयास टाकणखार गुा नाना गुजर

छ २१ मोहरम 11-5-1737

४९॥. गौंडे इमारत ठाणे साष्टी रोजमरा येकमाही पंधरवडा (त्यापुढे सर्व पोर्तुगीज गवंड्याची नांवें आहेत)

छ २२ मोहरम 12-5-1737

खर्च रुा

५ मोत्याजी बेरड बांधाटीकर वानरेयास भांडी नेता भांड्याखाली तुडवला सबब त्याचे क्रियेस.

५६॥≡. इमारत ठाणे साष्टी प्रा फिरंगाण देणे मजुरी व वेठये व भोई वगैरे इा १६ जिल्हेज ताा छ २१ मोहरम खुर्दी फिरंगाणी.

छ २३ मोहरम 13-5-1737

४० भेटराजा जवारकर विा * * * पंत * * * याणी तिवट व अस्टगोली १ नेला त्याचे रुा आणून दिले.

छ २५ मोहरम 15-5-1737

खर्च रुा

२ पागा दिा संभाजी सिंदे वानरेयास जाते समई हरभरे घेतले त्याच्या हिशेबासंबंधीं.

छ २६ मोहरम 16-5-1737

जमा कर्ज गुा वासुदेव जोसी पेशजी ऐवज माारनिलेकडून देविला होता परंतु जमाखर्च केला नाही सबब हली रुा

२००० रवाना पंताजी मोरेश्वर याजकडे

१००० विश्वनाथ विठल हशम जदीद लोक आणावयासी

३४६

छ २७ मोहरम 17-5-1737

खर्च रुा

४३ जखमी धारावीस जाले त्यास खर्चास

६ मुरारजी नाा अणजूरकर दिाा खंडोजी माणकर १

८ दिाा सिवजी नाा अणजूरकर ४

६ दिाा बाबूजी नाा अणजूरकर २

११ दिाा गंगाजी नाा ,, ३

१२ दिाा सोमाजी कुंठे ४

४३

छ २८ मोहरम 18-5-1737

२२ भोई कल्याणकर आा ११ रवाना पुणे

नारो बाबाजी (दादाजी?) यांस बरे वाटत नाही याजकरितां पुण्यास पाठविले साा परभारे रुा २ प्रो रसानगी आबाजी साठ्या जासूद

४५ किले हाये देणे जखमी धारावी बंद अलाहिदा १

छ ३० मोहरम 20-5-1737

खर्च रुा

३० किले मनोहर घेतले म्हणोन लोक दिाा बरवाजी ताकपीर याणी वर्तमान घेऊन आले सबब बक्षीस.

स्वारी राा प्रधान समान सलासीन

जमा छ १४ सफर अखेर जमा जामदारखाना कामावीस लुटीपैकी मुाा ठाणे साष्ट. (नंतर पुढे २०८॥ सनगे व १३६६॥ रुपये इत्यादि तपसील आहे.)

बाा यैवज कमावीस राजश्री आपा खानदेशात गेले ते समई मोगल लुटला त्यापैकी सनगे आली ते गुाा म्हालोजी मुठे गुाा त्रिंबक हरि लेले कमाविसदार पाा मकडाई.

३४७

स्वारी राजश्री पंतप्रधान

खर्च पोतापैकी मुा पुणे इा छ १ रोज ताा छ ३० मोहरम मिनहू छ १४ सफर रुा १ नुकसान खर्च राा वासुदेव जोसी याजकडून साष्टीहून नाना येऊ लागले ते समई रुा दिल्हे त्या पैकी खोटे निघाले ते

सिलिकबंद पोते स्वारीं पंतप्रधान
समान सलासेन

छ ६ सफर *25-5-1737*

१० सेख दाऊद बेलापुरास ठार जाला त्याचे बाईकोस.

१० कानोजी हिलाल दिा अंबोजी घोरपडा बेलापुरास ठार पडला त्यास.

छ १६ सफर *4-6-1737*

खर्च रुा २२४०।। बक्षीस बाा ठाणे साष्टी बंद अलाहिदे ३

छ १७ सफर *5-6-1737*

खर्च रुा

१७८३।= बाा बकसीस ठाणे साष्टीमध्यें रात्रीस आले सबब
१९९० मोहरा १२४ दर १२।।.

१२३३। कडी रुपे रुपये भार १२३३। सदरहूचे
बंद अलाहिदे.

छ २३ सफर *11-6-1737*

दफाते राा पंताजी मोरेश्वर याजकडे किले टकमक येथील बेगमीस पाा मनोरपैकी गाव नेमून दिल्हे देह सुमार २९ (पुढे गावांची नांवे) येविसी सनद व विठल विश्वनाथ यासी पत्र सादर की सदरहू गावी तुम्ही उपसर्ग न देणे.

4819

३४८

छ २४ सफर *12-6-1737*

नारो माहादेव कानीटकर यांस पत्र लेहून दिल्हे की तुम्हास बरडा येथील कार्य करावयास आज्ञा केली आहे तरी हे कार्य किले खामखा करणे. कार्य जाहालियावरी किलाची व मुलकाचा कारभार तुमचे हातून घेतला जाईल म्हणून सनद.

सिलिक बंद पोते स्वारी पंतप्रधान

समान सलासीन

छ २३ जावल

खर्च रुा २०००० रवाना वसईस रोजमुऱ्यांबद्दल बाा गुणाजी सेणवी.

बाजीरावाचे मुकाम

समान सलासीन *18-8-1737*

२ जमाावल	भाद्र शुाा ४ इंदु	मुाा मोरगांव
३		,,
४		जेजुरी
५		लोणंद
६		निभोरे प्राा फलटण
७		फलटण भेटी राा स्वामी
८	भाद्र शुाा १० बुध	,,
९		बुध
१०		खटाव
११		तडसर वांगी
१२		हिंगणगाव
१३		,,
१४		,,
१५	भाद्र वद्य ३ बुध } १४-९-१७३७ ते }	उंबरज संनिध राा स्वामी
२९		

सिलिकबंद पोते स्वारी रा पंतप्रधान

रा रा बाजी भिवराऊ सुा समान सलासीन

११ जमादिलावल *27-8-1737*	चिंचवड
१२	पाटण ताा नाणेमावल
१३	पलसदरी ताा नसरापुर प्रांा कल्याण
१५	कल्याण
१६	मांडवी
१७ ते २८ जाा	पापडी.

सिलिकबंद पोते स्वारी रा पंतप्रधान

समान सलासेन

छ २ जाखर *16-9-1737*

खासुदगी गवाजी बागूल ठाणे मनोहर येथे साहेब कामावर ठार पडिले त्याचे पुत्र यास १०० रुा सरदेशमुखी प्रांा खानदेश निा महिपतराव कवडे याजकडून देविले.

छ ९ रबिलाखर *26-7-1737*

खासुदगी बद्दल देणे बालाजी गणेश हशम निा शंकराजी केशव याजकडील हे वसईस साहेब कामावर ठार जाले सबब देविले रुा १०० ठाणे घोडबंदर पंताजी मोरेश्वर याजकडून देविले.

छ १७ जाखर *1-10-1737*

खासुदगी २९१। सेट्याजी भोइटे सिलेदार बक्षीस कडे मोहरा भार २० मोहरा अवरंगाबादी २० दर १२॥ प्राा गुाा वासुदेव जोशी.

छ १८ जाखर *2-10-1737*

खासुदगी पाथरवट अर्नाल्यास व बेलापुरास आहेत त्यास रोजमरा (पुढे नावे व खर्चाचा तपसील)

छ २२ जाखर *6-10-1737*

जमा रुा ५००५ स्वारी बाा बाजी भीमराऊ वसईचे स्वारीस गेले ते

५००० जमा वाजगस्त छ ११ व छ १२ जमादिलावली दिल्हे ते

५ कमाविस भेट देशमुख वसईकर

५००५.

स्वारी पंतप्रधान

छ १९ रजब *4-11-1737*

दफाते हाजी अबास व हाजी कुकरी व हाजी अबदुला आरब हशम सुरतेहून येकसे पंचावन कल्याणास आले आहेत ते माहिमास राा रामचंद्र हरी याजकडे रवाना करणे आणि प्रांा कल्याण भिवडी पैकी शामजी कृष्ण यांचे गुजारतीने देणे म्हणून सनद देविले रुा ३००.

छ २० रजब *3-11-1737*

दफाते लक्ष्मण मायाजी कळंत्रेकर दिाा गंगाजी नाा अणजूरकर यासी खंडोजी माणकर याजकडून साष्टी प्रांते शंभर रुपयाची गाव नेमून देविला रोजमरा नेमणुकेप्राा देत जाणे म्हणून सनद.

सिलिकबंद पोते स्वारी राा पंतप्रधान

समान सलासीन

छ २० साबान *2-12-1737*

खासुदगी १९००० रवाना कोंकण बराबर विठल सिवदेऊ

८००० माहीम निाा रामचंद्र हरि याजकडे

४००० तारापूर निाा वासुदेव हरि व रघुनाथ हरि

२००० विठल विस्वनाथ याजकडे

4822

२५०० पंताजी मोरेश्वर याजकडे
३०००० ठाणे साष्टी दिा खंडोजी माणकर
२२५०० वसई संकराजी केशव

६९०००

छ २१ साबान *3-12-1737*

रवासुदगी राजश्री खंडोजी माणकर याजकडे साष्टीस बरवाजी ताकपीर याजकडून गोल्या देविल्या २५००० बंदुखेच्या
२००० जेजालांच्या

२७०००

सिलिकबंद पोते छ १४ साबान स्वारी रा
पंतप्रधान समान सलासीन. *26-11-1737*

खर्च रुा
शामराव पारसनीस याची स्त्री सईबाई यासी खर्चास

रवासुदगी
सईबाई शामराव पारसनीस याची स्त्री यासी रुा ५०

स्वारी पंतप्रधान
समान सलासीन

खर्च पोतापैकी माहे सफर
मातुश्रीस बरे वाटत नाही वेथा जाहली सबब (ज्वरशांतीबद्दल उदकशांत व म्हैसीदान वगैरे केल्याच्या नोंदी आहेत).
१ देहनगी देणे जिवाजी न्हावी राजश्री जनार्दनपंताचे चेऊल केले सबब.

स्वारीपंतप्रधान समानसलासीन

२ जिलकाद *11-2-1738*

रवासुदगी खर्च गुा सिवराम कृष्ण
९० छ २ रमजान पाथरवट रवाना किले अर्नाळा ताा नारो कृष्ण जोग.

२५० ऐवज रा। खंडोजी माणकर याजकडे रवाना साष्टी छ
८ रमजान

६० देणे सुतार रवाना वसई छ २९ रजब

११ फरास बा। स्वारी मातुश्रीबाई भीमाशंकरास गेली त्यास छ २९ रजबू

छ ४ जिलकाद *13-2-1738*

रवासुदगी

पिलाजी जाधवराव सिलेदार याचे नातवाचे लग्नाबद्दल दावल रुा। १५००

छ ८ जिलकाद *17-2-1738*

खर्च रुा।

१०० किले आसावा दि॥ विठल विश्वनाथ जमा वाजगस्त येथे गला तारापुराहून लुटीचा पाठविला जिलकाद छ ९ त्यास मजुरी दिली रुा।

जमा पोत।

दफाते किले तांदुलवाडी व किले कालदुर्ग व ठाणे कोट मनोहर हे तीनी जागे रुा। होनाजी बलकवडे याचे स्वाधीन करणें म्हणून विठल विश्वनाथ यास सनद

छ २१ जिलकाद *2-3-1738*

खर्च रुा। (या सदरात धारावीस जखमी झालेल्याना रुा। दिल्याच्या नोंदी आहेत).

छ २५ जिलकाद *6-3-1738*

रवासुदगी श्रीपत विठल वकील यांस चि॥ रा। बाळाजी बाजीराऊ मु॥ सातारा याजकडून देविले रुा। ५००

सिलिकबंद पोते स्वारी रा। पंतप्रधान
समान सलासीन

छ १ रावल 18-6-1737

खर्च रुा

९ मानाजी अनंत मनवर दि॥ सिवाजी कृष्ण हशम याची घोडी मुर्धे याचे झुंजात जखमी जाहाली सबब खर्चास

छ ८ रबिलावल 25-6-1737

दफाते रामाजी माहादेव हशम यासी अफ्तागीर दिले त्यास तैनात ९ पाच सिरस्तप्रा। पावणे म्हणून सनद खंडोजी माणकर यासी १

स्वरी पंतप्रधान

छ १ सवाल 11-1-1738

खासुदगी

देणे हशम माहिमास ठार जाले त्याचे क्रियेस देविले रुपये
२०० महादाजी केशव
५० गणेश हरि कारकून हशमनिसी

२५०

सिलिकबंद पोते छ ६ मोहरम 15-4-1738
स्वारी रा। पंतप्रधान समान सलासीन
१२७५ बाजी भिवराऊ रा। लग्नास
१००० लग्नास
२७५ रोजमुरा

छ २० मोहरम 29-4-1738

खर्च रुा ४ भिवराव अनंत देणे जखमी

सिलिकबंद पोते स्वारी पंतप्रधान
समान सलासीन

छ २० जिल्हेज 30-3-1738

४४। मजुरी पेंढारी साष्टीच्या माड्या पडिताहेत त्यास आसामी ३५४ दर ८= प्रा रोजमुरा मजुरी

छ २२ जिल्हेज 1-4-1738

१४ गवंडे इमारतं ठाणे कोट साष्टी दिा खंडोजी माणकर रवाना वसईस संकराजी केशव याजकडे अरनालियास पाा त्यास रोजमरा माहे मोहरम

७ इस्तोकरास
७ जुजसोस

१४

छ २४ जिल्हेज 3-4-1738

१९७।– रवाना वसई संकराजी केशव याजकडे पाठवावयास खरीदी गला केला गहू जुने कैली बारुले मापे खंडी ३८१॥=

सिलिकबंद पोते स्वारी राजश्री
पंतप्रधान समान सलासीन

छ ३ मोहरम 12-4-1738

खर्च रुा

१६० विक्रम पतगराव जवारकर राजे खर्चास

छ ९ मोहरम 14-4-1738

खर्च रुा

८८०। दिा खंडोजी माणकर हशम नामजाद प्राां साष्टी देणे मालाडचे लोकांस रोजमरा

15-4-1738

छ ६ मोहरम

६६४।।। दिा खंडोजी माणकर हशम नामजाद
प्रां साष्टी

५९।। परवारी रोजमरा देणे मालाड
१३। सिवाजी कृष्ण जमाव रघुनाथ
आा ४ ठाणे मालाड
२५।। किा दिा सिवाजी कृष्ण रजे
पैकी हाजीर आसामी ५ याो
रोजमरा २९।। पैकी
१०० मजुरी लोक मालाड ता
रामाजी माहादेव गोगटे
७१ ठाणे घोडबंदर वगैरा रोजमरा
३९५।। दिा गोपालराऊ कानडे

६८४।।।

8-5-1738

छ २९ मोहरम

खर्च रुा

२३।।।– दिा येसजी बलकवडे दिा होनाजी बलकवडे हशम जमाव जावजी मराठे किले अलंग घेतलियाची खबर घेऊन आले सबब बक्षिस कडी रुपेयाची

9-5-1738

स्वारी पंतप्रधान समान सलासीन
माहे मोहरम

तेरीख ३० रोज जेष्ठ सुध द्वितीया भोमवासर मुा ठाणे साष्टी

१५ बाबाजी सुंदर कारकून घोडबंदर दिा खंडोजी माणकर नामजाद प्रांत साष्टी आा २ भर आहे

६० दिा गुणाजीराऊ पालांडे याचे भाऊ बेलापुरी ठार जाले आसामी दोन त्याची मोईन सालीना रुपये १०० पैकी वजा

५ कावजी भंडारी जदीद सिलेदार ठाणे वसईस ठेविले त्यास खर्चास

१० दिमत कर्णाजी सिंदे देणे यमाजी जानेकर दुसरे वसईच्या येलगारास ठार जाला त्याची बालपर्वेसी सन तिसापासून करार सालीना २५ पैकी तूर्त देविले

५० विक्रम पतंगराऊ राजे जवारकर खर्चास रसानगी गुलाम महमद चोपचा रुा

खासुदगी

अंजिरे अरनाला दिा शंकराजी केशव येथील बेगमीस पंताजी-गोरेश्वर याजकडून देविले (पुढे रुपयांचा व भाताचा तपसील)

सिलिकबंद पोते स्वारी
रा पंतप्रधान तिसा सलासेन

छ ३ सफर *1-5-1739*

खर्च रुा ७२६ सिलेदार मुा डाहाणू रोजमरे ३ आठरोजा
३३३ गोविंदराव संकपाल स्वार ६० रोजमरा १११
१२३ सुलतानजी संकपाल स्वार १५ रोजमरा ४१
२७० माणकोजी कोकरे स्वार ४० रोजमरा रुा ९०

७२६

छ ९ सफर *7-5-1739*

खर्च रुा ६ जदीद जथे रायेभान नाईक गोवेयाहून आले त्यास. बारां दिवसा आले सबब इनाम

७५ अंदोजी नाईक पडित मनवर हशम दिा सिवाजी कृष्ण वसईचे हल्यास ठार जाला त्याची स्त्री सती निघत्ये तीस खर्चास दिा खंडोजी माणकर नामजाद प्रां साष्टी

छ ११ सफर *9-5-1739*

खर्च रुा २ नागोराम सिलेदार जखमी खर्चास

छ १२ सफर 10-5-1739

१९९ भाडेकरी गलबते वीस करून फिरंगी वसईकर
यास पाववयास देविली त्याचे भाडे रुपये
४९९ पैकी आदा रुा ३०० बाकी

छ १५ सफर 13-5-1739

परभारे खासुदगी

श्री परमहंस भार्गवराम याणी फर्मास लेहून पाठविली त्याज-
वरून श्रीनिवास केदार याजसमागमे

पुतल्या १२५ पैकी येथून दिल्या नख्त रुपये
बाकी तुम्ही खरीदी करून देणे १२५

रा अंताजी नारायेण याजकडून सदरहूप्रा पुणेयाहून रवाना
करविले असे

छ २४ सफर 22-5-1739

खासुदगी

बाजी भिवराव यांचे पुत्रास अंताजी नारायेण यांजकडून
कलसपाकी तिवटे मुलायोग्य

१ गंगोबा
१ रामचंद्र

२

स्वारी पंतप्रधान छ २९ सफर अखेर खासुदगी जमा नि।
शंकराजी केशव प्रांत वसई. वसई फते जालियावरी निशाण
चढले त्यास खर्च रुा

२७।=।।। छ २९ रा पुजेस सामान वगैरे

२।– छ १७ रो झेंडा करावयासी खाद्या १०
खाद्या रंगाईबद्दल खर्च
२ गेरू वजन पक्के ८८९
।÷ तेल वजन पक्के ८८१

२।÷

¶*These extracts referring to the campaign of Bassein serve to amplify with accuracy the accounts of this memorable episode given in Bakhars.*

No. 324] [12-6-1722

जाबसूद.

श्री

श्रीमंत महाराज राजश्री पंतप्रधान स्वामीचे सेवेसी

आज्ञाधारक सिदोजी ढमढेरे दंडवत विनंती उमरी. स्वामीचा कृपाद्रिष्टीकरून ताा छ ८ रमजान पावेतो मुाा कसबे पाबळ समस्त सुखरूप असो विशेष. ये प्रांतीचे वर्तमान तर करीम बेग यानें जुनर तरफेत जागीर आपली म्हणोन सनदा आणिल्या आहेत. त्यास त्याचे तरफेने त्रिंबकजी जाधव कमावीसदार व पाचसात स्वार घेऊन पाबल तरफेत आला होता त्यास गावगणा धामधूम करीत होता. त्यास आपणास वर्तमान विदित जाले. त्याजवर आपण स्वार पाठऊन घेऊन ठाणियात आणिले. यावर दोन चार रोज ठेविले होते. त्यास गावगना पाटील आले. ते म्हणोन लागले जे, जर काही तुम्ही यास बरेवाईट करिता म्हणिजे करीम बेग बेगा(?) आहे. जर तुम्ही यास बरे वाईट करिता म्हणिजे मुलुकाची खराबी होती. याजवर त्यानी फार अर्ज केला. मग आपण त्याचा कागद घेऊन त्यास सोडून दिधले. वरकड येथील वर्तमान तर चाकणकर यानी बेरड सोडून तरफ खेड येथे धामधूम मांडिल. पारगावीच्या पाटिलाची घोडी दोन व चिंचोसी+ मारली. त्यास राा मलारजी निकम याचा धाकटा लेक धरून नेला आहे; व ठाईठाईहि गावगणा चोराने लुटले आहेत. त्यास आपण जे समई स्वामीनी पागा बांधावयास मानसे येथें पाठविली ते समई स्वामीस आपण विनंती केली की, ते काही कोटास पागा बांधो देणार नाहीत. त्यास स्वामीनी जाब दिधला की येसे कांही होणार नाही. ते जागा आपलीच आहे. त्याजवर मानसे आली. त्यास त्यानी काही कोटात पागा बांधो दिधली नाही. कोटापासून येका बाणाच्या टप्यावर पागा बांधली आहे. येसे वर्तमा(न) आहे. त्यास जे समई स्वामीपासून निरोप घेऊन पाबलास आलों, ते समई स्वामीनी कितेक गोष्टी सांगितल्या, त्या चितात आणून येथे आलेयावर गोष्टीचे तजविजेत होतो. तों स्वामीची पत्रे आली कीं, जोपरयेंत मोरसेट, त्रिंबकसेट ये तोपरयेंत तुम्ही उतावली न करणें. त्याजपासून आपण उगेच राहिलो. तो मोरसेट त्रिंबकसेटहि गावास आले. यावर आठच्यार रोज जाले. परंतु त्यानी काही उत्तर पाठविला नाही त्यानी सावकारी धंधा मांडला आहे. इकडे स्वामीचे सारीखे बोलता(ती), तिकडे

+ खेड तालुका.

4830

त्याजसारिखी बोलताती, येसे विचार आहे. त्यानी तो लखजीने दाहा बरखंदाज कोटात पाठविले. कोटात बलकटी करीताती. कामचे येक मानूस कोटाकड जाऊ देत नाहीत येसा विचार आहे. त्याजवर भिताड ठाई ठाई पडले आहे. चोरचा ये से मुदईब आहे तर ये गोष्टीचे काये विचार तो त्यासहि लिहिला पाहिजे व आपणासहि काये तो जावाब दिधला पाहिजे. वरकड कितेक वर्तमान मुखवचनं आपाजी जबानी सेवेसी निवेदन करतील त्याजवरून सेवसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶*Sidoji Dhamdhere, who was deputed by the Peshwa to build lines for troops in the fort of Chakan, reports that the Mogals do not allow access into the fort and that depredations have been started in the country between Junnar and Chakan by Karim Beg who was the Mogal officer stationed at Junnar.*

No. 325] [*11-5-1723*

[घ. रु. नं. ५७३

श्रीराम

राजश्री पंतप्रधान

स्वामीचे सेवेसी.

विनती सेवसी सेवक सकराजीराऊ पासलकर हवालदार व कारकून किले नारायेणगड दंडवत साष्टांग नमस्कार विनती सुा (सलास) आसेरन मया आलफ- स्वामीचे कृपेद्रिष्टीकरून ताा छ १६ साबान पावेतो किले मजकूरचे वर्तमान येथास्थित आसे. स्वामी त्या प्रांते स्वारीस गेलियावरी इकडील वर्तमान तरी तुरकताजखान व धिराजी पवार यानी बहुत उपद्रव केला. तो परस्परे विदित जाला असेल. या दोघाचे उबलियाने * * कर आहार्णिसी किलियाखाले स्वारी करीत किलियाखाले गडचे माणूस उतरोन यैसी धामधूम जुनरकरानी बहुत केली. त्याउपरी थोरात व रभाजी निबालकर(अपूर्ण)

¶*Shankaraji Pasalkar reports to the Peshwa the trouble created by Turuk Tajkhan and Dhiraji Pawar at the fort of Narayangad.*

No. 326] [*7-10-1728*

असल बमोजीब नकल
सिका असे

श्री

तहनामा सवाइ सताजा मासले यासी बाजीराव बल्लाळ प्रधान सूहूर सन तिसा असरीन मया व अलफ. चिरंजीव राजश्री चिमाजी फौजेसहवर्तमान रेवा-

उत्तरतिरी स्वारीस जात आहेत त्यास तुम्ही आपले फौजेनसी सामील होऊन त्याणी तुम्ही येणे तह्प्रमाणे वर्तावे. कलमे बितपसील.

मालवा मोकासा आमचा आहे त्यामध्ये तुम्हास काही तालुका नाही. कलम १

नर्मदे आलीकडे तुमचे मुकासे कलम १

परमुलुकात गेलियावर फौजेमुले जो टका आकारेल त्यापैकी दिवाणाचा वाटा दरसदे रु. २०. वीस काढून बाकी रु. ८० राहातील ते फौजेवर गणतीवर वाटून घ्यावे. कलम १

सदरहूप्रमाणे उभयेतानी वर्तून येकविचारे मनसबा करावा छ १४ माहे रबिलोवल आज्ञाप्रमाण मोर्तब असे.

¶*This is an agreement entered into between Bajirao and Santaji Bhonsle regarding the division of the conquered territory, at the time when Chimaji Appa started on his grand expedition into Malwa.*

No. 327] [*10-2-1733*

श्री

श्रीमंत राजश्री नाना

स्वामीचे सेवेसी.

पोष्य वासुदेव जोसी नमस्कार विनंती. येथील कुशल तागायत फाल्गुण सुध सप्तमी जाणून स्वकीये लेखनाज्ञा केली पाहिजे विशेष. राजश्री पंतप्रधान हुताशनीकारणें पुणियास येणार यैसे वर्तमान यैकिले होतें. त्या अलाकडील काहीं वर्तमान कळत नाहीं. प्रस्तुत राजश्री रायाचा मुक्काम कोठें आहे, पुणियास कधीं येणार, हें वर्तमान कळलें पाहिजे. याकरिता हे पत्र व मुजरद माणूस स्वामीकडे पाठविलें आहे, तरी सविस्तर लेहून पाठवावें. राजश्री छत्रपति स्वामी श्री जेजुरी येथे आले आहेत त्यास सांप्रत कोठें आहेत ? सातारियास गेले किंवा पुणें प्रांते आहेत कीं काय हे ल्याहावयासी आज्ञा केली पाहिजे. राजश्री दमाजी गायकवाड महीपलीकडे फौज सुधा गेला. तिकडून ढोकलसिंग फौजसहवर्तमान आले. त्याचें व गायकवाड याचें युध जाहालें. त्यास गायकवाड यांणी ढोकलसिंग यास पहिल्यानें हटविलें. मग ढोकलसिंग यास मराठीयाची फौज दल्यापादऱ्या व जाट यैसे सामील जाले; आणि फिरोन गायकवाड यांसी लढाई जाहाली. गायकवाड यांचा मोड जाहाला. पांच सा हजार माणूस

गायकवाड यांचें कामास आलें यैसे वर्तमास या प्रांती आलें आहे. खरें खोटें कलत नाहीं. स्वामीकडे लिहिलीं असली तरी ल्याहावें. राजश्री आपा लस्करसह-वर्तमान कोणे प्रांती आहेत, या प्रांतीं कधीं येणार हें साद्यंत लिहिलें पाहिजे. विदित झालें पाहिजे. बहुत काय लिहिणें लोभ केला पाहिजे हे विनंती.

¶*Vasudev Joshi to Nanasaheb: communicates details of a skirmish between Damaji Gaikwad and Dhokalsing near the river Mahi.*

No. 328] [*1733*

श्री

राजश्री पंत प्रधान
गोसावी यासी

सकसगुणालंकर्ण अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य श्री कृष्णाजी पवार विस्वासराऊ दंडवत विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशललेखन आज्ञा केली पाा. विशेष गुजराथ प्रांतीच खासगीचा मामला आम * * * घालावा ये गोष्टीचा उपक्रम प्रथम आपणच करून अभिमान धरून आमची उभारणी सर्व प्रकारे करावी यैसा विचार करून आम्हास आज्ञा केली, त्यावरून आम्ही मामला मान्य केला. त्यासी ते वर्षी तो जाण्याचा योग घडोन आला नाहीं. त्याउपरी गतवर्षीहि त्याच आरंभावरी राजश्री स्वामीनी आज्ञा केली त्यावरून चिरंजीव राजश्री उदाजी पवार याचे बहुत भातेने मनोधारण करून आपले आज्ञेप्रमाणे मायेमधे घेऊन समागमे घडोन आला, या विचारे फिरोन आलो. सालमजकुरी राजश्री स्वामीनी आज्ञा केली त्याकारणे जे फौज धरणे ते धरून गुजराथ प्रांा जाण्याची सिधता केली, तो मागती राजश्री स्वामीनी कोकणचे मसलतीस यावयाची आज्ञा केली. यैसीयासी येप्रसंगी आपण होते या गोष्टीमधे आम्हास आपण घातले होते. ऐसे असता मामला निवडून येता तरी हे येश दुसरियाचे घरी पडत होते यैसे नाहीं; परंतु यैसा अर्थ घडोन आला. या विचारे आमची फौज खानदेश गंगथडी प्रांा राहिली. आम्ही इकडे चालिलो यामुले लोकाचा गलाटा जाला. फौज विसकटली. कजदार होऊन राहिलो, यैसा अर्थ होऊन आला. याजकरिता आपलियास काही विचार सुचत नाही; तरी काये आज्ञा कर्तव्य ते करावी. सांप्रत प्रसंग घडोन आला होता तो पदरी पडिलाच; परंतु याहिमधे आपला आमचा समागमाचा योग घडोन ये तो अर्थ

करावा. येणेकरून तरी आमचे सेवेचा मजुरा दिसोन येईल. येविसी आम्ही विस्तारे ल्याहावे यैसे काये आहे. पूर्वीपासून पदरीचे आहो. लोभ असो दिल्हा पाहिजे हे विनंती.

¶*Krishnaji Pawar expresses his dissatisfaction with the king's order by which he had been asked to proceed to Konkan against the Sidi.*

No. 329] [*14-1-1734*

श्री

श्रीमंत माहाराज राजश्री
पंत प्रधान स्वामीचे सेवेसी

सेवक कासीराऊ सिवदेव कृतानेक साष्टांग नमस्कार विनंती उपरी पौष्य वद्य षष्ठी भानुवासरपर्यंत स्वामीचे कृपेकरून सेवकाचे वर्तमान यथास्थित असें विशेष. कृपा करून पत्र पाठविले ते पावोन परमसमाधान जालें. राजपुरीचे मसलतीहून श्वामी सातारियासी आले हे ऐकोन हर्ष जाला तो पत्रीं काय लिहावा ? वेदमूर्ति राजश्री वासुदेव गंगाधर गोसावी व सटवाजी गुरव वगैरे आणिक मग जन(?) लोक यांसी पाठवणें म्हणून पत्रीं आज्ञा होती त्यास प्रस्तुत आम्ही राजश्री आपासाहेबांसमागमे सैन्यास आलो. बिडीहून लिहिल्याप्रमाणे सेवेसी येतील. आमचे वर्तमान राजश्री धोंडाजीपंतानी सेवेसी विदित केलेच. सांप्रतहि विनंती करितील तो चितास येऊन कृपापूर्वक आज्ञा होईल तेणेप्रमाणे वर्तणूक करूं. आम्हास दुसरा आश्रय नाहीं. सर्वस्वें पुरातन सेवक असो. विशेष काय लिहावें ? कृपा असो दिल्ही पाहिजे हे विनंती.

¶*Kashirai Shivdev congratulates Bajirao on his successful return from the expedition against Janjira, and offers his loyal services for employment in whatever manner the addressee would think fit. The letter shews that this Kashirai, the future author of the famous bakhar of Panipat, was an old servant of the Peshwas.*

No. 330] [*14-4-1734*
तालीक

श्री

यादी जबानी सरदारखान सिदे याचा सुभा आमचे बापास आहे त्यास आम्ही आपले वतनावरी जात होतो. त्यास पिपरी बोदवडाजवळ मल्हारजी होलकर व

राणोजी सिंदे याची गाठ पडली. मग आम्ही कौल मागितला त्याजवरून कौलावणी नख्त रुा ६५०० व घोडे २ यांची किमत रुा २५०० येकून नव हजार रुपये घेऊन कौल दिल्हा आणि रात्री आम्हावरी छापा घातला. तेव्हा मालियेंत लुटली. बिा

हत्ती सुमार	घोडे सुमार	उंटे सुमार
१८	३००	४०
गाडियाचे बैल जोडी	किमखाप किमत रुपये	बदरी छिटे किमत रुपये
२२	३०००००	५००००
बनात किमत रुपये	मखमल किमत रुपये	दोरवे व दुपटे सेले किा रुपये
२५०००	१००००	४००००
गुजराती पटके किा रुपये	पालख्या सुमार	नख्त होन
१४०००	४	६००००
नख्त रुपये	मोहरा	लग
१६०००	३५०	०

सदरहूप्रमाणें लुटले. माहे शाबान छ ९ रोजतकरीरे छ २० जिलकाद सुा आर्बा सलासीन मया आलफ सदरहू तकरीर गुा मदारी चोपदार याखेरीज माणसे व इदुरात कैदेत ठेविली आहेत.

२ मुली
४ पुत्र.

¶*A merchant seeks relief for the loss of merchandise he suffered at the hands of Sindia and Holkar near Bodwad.*

No. 331] [*1734 ?*

श्री

श्रीमंत महाराज राजश्री
पंतप्रधान साहेबाचे सेवेसी

आज्ञाधारक आपाजी जामदार विनंति. साहेबी आज्ञापत्र पाठविले ते पावले. जुनरचे दाई येथे महाराजानी ठेविली त्यास तिने आपली औषधें जुनराहून आणिली, काही येथे आम्ही विकीत घेऊन देऊन औषध करून आम्ही व दाई तेथे जाऊन औषध देत असतो. त्यास ते औषध अर्धेंसे खात ते पचत नसे. ओकीत

असतात. पुढे उपायें काये ? जुनरची दाई निरोप मागत्यें. त्यास तिजला ठेवावयाचें असले तरी रोजमरा मोकरर करून लेहून पाठवावा त्याप्रों देऊ. नाही तरी तिजला नसेल ठेवावयाचे तरी खर्चास काये देवावयाचे असेल ते आज्ञा करावी त्याप्राणें देऊं. सारांश * * * की यास निरोप देवावा * * * * चे दाई बोलत्ये. चांगले * * * * गत्यें परंतु प्रत्य. * * तेव्हा खरे. गुण * * * वरी लेहून पाठऊ. सारांश * * * स दूध पांजावयास दुसरी दा * * असल्यावाचून ओखत देता येत नाही आणि वोखद दिल्हे तरी मुलासंबंधी त्या उपरी जे महाराजाची आज्ञा येईल याप्रों वतर्णूक करू. औरंगाबादेची दाई फारच दूर आहे व फारच शाहाणी आहे. परंतु तिचा आड येवडाच की मुलास दूध पाजावयास दाई असिली म्हणजे आपण म्हणतील तैसी गोष्ट होईल. ही दाई चांगली आहे. कामाची आहे. इजला ठेवावी. जुनरचे दाई कामाची नाही. तिचा भगली कारभार आहे. दाहा पंधरा रुा तिजला दिल्हे ते पाण्यांत घातले म्हणावे आणि तिजला निरोप देवावा. सेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना.

¶*Apaji Jamdar seeks permission to engage a new nurse for a baby in the Peshwa's household.*

No. 332] [*1735*

श्री

पुा राजश्री आपा स्वामीचे सेवेसी

विनंति उपरी आजी मौजे मढ ताा बोरटी येथील मुकामीहून माधवराव गोसावी व बालाजी बापट यास किलेदाराकडे रवाना केले तो स्वामीचे पत्र आलें. त्यात स्वामीनी लिहिले की किलेदारासी सलुखे बोली करून शामलाचे लोक उठोन जातसा विचार होऊन येत असिला तरी आधी हर्षामर्ष वाढवावा यैसा विचार नाही म्हणून लिहिले. यैसीयासी आम्ही स्वामीचे लिहिल्याप्रमाणे आधी सलुखाने व विचारे सौरस्य होऊन शामलाचे लोक जावयाचा पर्यायें करितो आणि विचारे करून किलेदार देहावरी नये आणि शामलाचे लोक घालवीना तेव्हां निकडीचा प्रसंग आपले आज्ञेप्रो करून अंतर करितोसे नाही. राजश्री पिलाजी जाधवराव याणी विचार सांगितला कीं तिकडे स्वाराचे फारसे प्रयोजन नाही. जेव्हां निकड करणे तेव्हा दोन हजार पाईचे लोक ठेवावे म्हणून लिहिले. तरी ती गोष्टी त्याणी सांगितली ती येथार्थच आहे. राजश्री बाजी भिवराव याची रवानगी केली म्हणून लिहिले उत्तम गोष्ट. प्रस्तुत इकडे स्वाराचे प्रयोजन आहे यैसे नाही

तलाघोसालेयाकडे रवानगीची सिद्धता करावी. इतक्यामध्यें इकडे प्रयोजन लागले तरी लेहून पाठंऊन. नाहीतरी तिकडील रवानगीस कार्यास येतील. पाचसातसे स्वार जमा जाहाले तरी बरेच जाहाले. तिकडे अगर इकडेस पाठवावयास कामास येतील. कलले पाहिजे हे+ विनंति.

¶*Vasudeo Joshi to Chimaji Appa, assuring him that he would try negotiations with the Sidi to induce him to evacuate the place. Should negotiations fail he would resort to arms.*

No. 333] [*13-6-1737*

पौ छ ११ रावल

श्री

श्रीमंत राजश्री बाबा

स्वामीचे सेवेसी

विनंती सेवक सदासिव माहादेव साष्टांग नमस्कार विनंती येथील कुषल तागायत छ २९ सफर जाणोन स्वकीये लेखनाज्ञा केली पाहिजे विशेष. आपली आज्ञा घेऊन स्वार जालों ते कोटडीयासी सुखरूप पावलों. श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान स्वामीकडील वर्तमान तरी भेलसे घेतलें. काहीं फौज राये सेनावरी दबाव द्यावयासी पाठविली आहे. कांहीं फौज पुढें भोपालास पाठविली येका दों दिवसांत भेलस्याचा बंदोबस्त करून भोपालास लागतील. पुढें जें वर्तमान येईल तें सेवेसी लिहिले जाईल. बहुत काय लिहिणें हे विज्ञापना.

¶*Sadashiv Mahadev reports the capture of Bhilsa by the Peshwa*

No. 334] [*13-1-1740*

श्री

अपत्यें नानानें साष्टांग नमस्कार विनंती. येथील कुशल ताा छ २४ सवाल मुकाम पुणें येथें स्वामीचे कृपेकरून सुखरूप असो विशेष. काल येक परवा येक यैसी पत्रे सेवेसी रवाना केली आहेत. आज हा कालपर्यंत तिणे भोजन केले नाही आमचे मतें येक वेल जाऊन आग्रह करावा म्हणजे निमित्य वारले.

+ पत्र वासुदेव जोशाचें.

सारे भगल[१] तो दिसते, तथापि पुढील कार्यावर नजर देऊन सला राबता राखून ठेवावा. पहिली पत्रे पाठविली आहेत त्याची उत्तरे सत्वर पाठवावी. आंबऱ्यास पाठऊन दिल्हे पाहिजे. काही तो वर्तमान मनास आणितो की नाही, किंवा रायाकडे भेदला असेल. न कले. तरी स्वामीनी त्याची नजर कैसी पालथ[२] ही पाहात जावी. नाही तर वाल्याचे हाते रायाचा आप्त होऊन इकडील खबर तिकडे सागत असेल. येथे विशेष काम केले तर स्वामीचा व रायाचा योग असिला पाहिजे. राजश्री स्वामी प्रतापगडास जाऊन काल शनवारी वाईस दाखल जाहले यैसे पत्र दादोबाचे ताबडतोब आले. आम्हास येथून प्रतिपदेस निघोन जावे लागते. यास्तव उत्तर सत्वर पाठवावे. आज्ञेनरूप वर्तणूक करून मोकले होऊं. हे [३]विनंती.

¶*Nana in a wholly autograph letter seeks instructions from Chimaji Appa as to how he should proceed with Mastani. This letter, taken in conjunction with No. 32 of selection 9, explains the anxieties of Nana and Chimaji to bring about a complete reconciliation about the affair of Mastani. Letters 30, 31, 33, 36, 38 of the same selection may also be usefully read in the same connection.*

No. 335] [*1703-4*

शाहु दप्तर रु. नं. १. रोजकीर्द

सुा अर्बा मया व अलफ

श्री

सनद रा बालाजी विस्वनाथ सरसुबेदार प्रा दौलताबाद यांस संगमनेर दौलताबाज नासिक चांदवड खानदेश बागलाण कर्डे रांजणगांव या परगणे याची दाहीजा चौथाईचा वसूल द्यावयाची आज्ञा केली. खंडणीया परगणियाच्या करून निमे मुकासदारास द्यावे, निमे हुजूर रसदेकडे वसूल द्यावे. ह्यांची सनद बिताा येणेप्रा

माहलानिहाय	कागद परगणियास	सरदारास पत्रे की तुमचे यांच्या सरसुबेत आहेत. तेथील खंडणी माानिले करितील. निमे उसूल तुम्हास देवितील, निमे हुजूर रसदकडे घेतील त्यास कथला न करणे.
२९	खानदेश परगणे	
२०	बागलाण परगणे	
१२	संगमनेर	
३	चादवड	
४	नासिक	१ रा शेनापति

---

१ ढोंग. २ हा शब्द ओळीच्या वर शोध घातलेला आहे व तो पालथ शब्दापुढें वाचल्यास अर्थ जुळतो. ३ सर्व नानासाहेबाचें हस्ताक्षर.

१	कर्डे रांजणगांव
२७	दौलताबाज

—

९२

रंगो विस्वनाथ सुबेदार कडेवलीत यास पत्र की कर्डे रांजणगांव तुम्हाकडून दूर केले आहे. तर तुम्ही तेथे दखलगिरी न करणे. बालाजी विस्वनाथ तेथील खंडणी करून वसूल घेतील १

राजश्री सचिवपंतास पत्र कीं संगमनेर दौलताबाज कड रांजणगांव विशी की मामला बालाजीपंताचे स्वाधीन दाहिजा चौथाईचा केला आहे तर याचे चालवणे १

बालाजी विस्वनाथ याकडील तह निमे उसूल तुम्ही घ्याल त्यापैकी निमे माहलमारी खर्च करून निमे हुजूर रसद पाठवणे १

प्रा मजकुरी लस्करचे सरदारास हरकोणा सुभाची अगर माहलीची चौ दाहिजा येवज दिला असेल तो तुम्ही न घेणे. मना केला आहे. सदरहूचा उसूल बालाजीपंत घेतील. येविसी सरदारास नावास जागा टाकून मोघम लिहिणे १०

१ राजजी थोरात

१ खंडेराऊ दाभाडे

१ केरोजी थोरात

१ सेखोजी थोरात

१ अंबाजी हांडे

१ नरसोजी मोरे

१० मोघम

—

१७

१ खंडोजी पवार व मासाल दिा रंगो विस्वनाथ यास पत्र की कर्डे प्रांती धामधूम न करणे.

—

१८

रघूजी नाईक येवलेकर यास समाधान पत्र की यांची मदत करणे.

कारकुनास सनद

१ रा बालाजी विस्वनाथ सरसुबेदार ताा होन २००० सालीना पावावे. रुपये ३००० जमान बालाजी माहादेव दिा सुरनीस

१ गोविंद कृष्ण मजमदार यास तो होन पाा ७०० सालीना पावायाची मोईन रु ७०० जमान येसाजी साबाजी सुरनीस

१ कृष्णाजी विस्वनाथ फडनीस होन ३०० जमान येसाजी साबाजी सुरनीस

¶Balaji Vishvanath, Sarsubha of Daulatabad, is instructed how he should disburse the amount realized from the districts assigned to his charge.

4839

No. 336] *[14-11-1711*

पेशवे रोजनिशींतील उतारा

छ १४ सवाल इसने अशर मया व आलफ. फतेसिंग भोसले यांचे बायकोस न्हाण आले म्हणून कृष्णाजी नाईक पैकीं सेला साधा रु: १०

¶*Cloth is presented to menials on the occasion of the coming of age of the wife of Fatesing Bhonsle.*

No. 337] *[6-3-1714*

शाहु दप्तर रु. नं. १

छ ३० रोज माहे सफर अर्बा अशर

किा सनद राजश्री स्वामी मसलतेस हिंगणगाव पुरंदर प्रांते गेले होते ते प्रसंगी मसलत सुरू झाली म्हणजे श्रीदेव जेजुरी यास नवस दीडशेर सोने द्यावे येसे केले होते. श्रीकृपेने मसलत सुरू जाली. देशदुर्गे हस्तगत जाली. मनोदय सिधीस पावला. बदल नवसाचे सोने देविले.

८८१॥

रा बाळाजी पंडित प्रधान याकडे ८८॥। पंताजी सिवदेऊ याजकडून ८८॥।

¶*King Shahu pays off his vow for having succeeded in his undertakings.*

No. 338]

सेनापति याकडील लस्करचे सरदारास जमावानिसी हुजूर बोलाविले

कालोजी भोसले देवजी सोमवंशी.

¶*Kaloji Bhonsle and Devaji Somvanshi are asked to present themselves before the King.*

No. 339] *11-8-1719*

शाहु दप्तर रु. नं. १

राजमंडळ रोजकीर्द छ ९ सवाल

असरीन कल्याण भिवंडीचे ठाणे

रा प्रधानपंताचे हवाला केले हे-विशी पत्रे

१ कानोजी आंगरे

३ जमीदारी व चौधरी

४

¶*Kalyan and Bhiwandi are made over to the Peshwa.*

4840

No. 340] [7-11-1719

माहे मोहरम सुा अशरीन

छ ९ रोज जांजती सरंजाम सालमजकुरी महाल

रा खंडेराऊ दाभाडे सेनापति

१ पा पातूर प्रा वराड

१ पा सावलज बारे प्रा वराड

—

२

रा त्रिंबकराऊ दाभाडे

१ पा दवण प्रांत फिरंगाण

१ पा भामेर प्रां खानदेश

१ पा वण प्रा दौलताबाद

१ कसबे अले प्रा जुनर इनाम

१ पा घणदिवी प्रा सुरत

—

५

¶*Saranjam is granted to Khanderao Dabhade and his son for the maintenance of troops.*

No. 341] [13-11-1719

छ ११ मोहरम अशरीन भृगुवासर

रामचंद्र मल्हार यासी रा राणोजी भोसले याची दप्तरदारी सांगितली.

तैनात सालीना ५००

¶*Ramchandra Malhar alias Ramchandra Baba is appointed Secretary to Ranoji Bhonsle.*

No. 342] [22-2-1721

छ ४ रबिलाखर इहिदे अशरीन. पा आलदपुर प्रा वराड येथील चौथाई नवाब यैवजखान यासी दिली.

[27-2-1721

छ ९ रबिलाखर इहिदे अशरीन. गोविंद नादनाजी प्रभु यास मल्हार दादाजी (बर्वे) याची चिटनिसी सांगितली. मोईन सालीना रु. ३००

[12-9-1721

छ १ जिल्हेज इसने अशरीन

देणे लोक किले पुरधर तिवटे मोरसेट करंजे पैकीं ३।। रु. येसाजी जाधव हुजरे नामजाद ४। रु. महादाजी थोरात सरनोबत किले मजकूर

No. 343] *[21-9-1721*

शाहु रु. नं. १.

राजमंडळ

रोजकिर्दी सुा इसने अशरीन

माह जिल्हज छ १० रोज बदल देणे वेतनात

सरदेशमुखी प्रधानपंताकडून रुा १२०० लाला भगीरथ

७२० लाला भवानीदास

बदल देणे वेतनात रा कानोजी भोसले यांसी आणावयासी राघोराम यास निवीस पाठविला यासी त्याचा देविले रुपये ४००

¶Orders are issued to pay the annual salary to Lala Bhagirath and his son and to pay Rs. 400 to Ragho Ram.

No. 344] *[11-5-1722*

राजमंडळ

रोजकिर्दी सुा इसने अशरीन

माहे साबान जेष्ठ मास

तेरीख ६ रोज जेष्ठ शुध सतमी भृगुवासर

पत्रे चिटनिसी

किा पत्रे कमाविशदार चांदे यास जे. सन इहिदेमध्ये चांदाचे चौथाईचा तह केला. त्यास हुजूरचा येवज चौथाई व सरदेशमुखीचा येणे तो तुम्हाकडे उभारला आहे. त्यास हली तो येवज राजश्री बाजीराव पडित प्रधान याजकडे देविला असे. तर सन इहिदेची चौथाई व सरदेशमुखीचा येवज तुम्हाकडे भरला असेल तो पंडित मारनिलेकडे देणे म्हणून पत्रे कमाविशदार.

¶The revenue officers of the district of Chanda are instructed to make over collections of the chauth and sardeshmukhi to the Peshwa.

No. 345] *[25-7-1722*

छ २२ सवाल सलास अशरीन. प्रलाद दादाजी लिहिणार हुजूर उमेदवार होते, त्यास रंभाजी कदम याजकडे फडनिसी सांगितली. वेतन सालीना रु. ३००

4842

No. 346] *[8-10-1722*

छ ८ मोहरम सलास अशरीन मया व आलफ. भगवंत गंगाधर (बोकील) यास मौजे हिवरे गाव इनाम आहे. साल दरसाल इनामाची तकसीम रुपये १७५ करार केले असत.

¶*The share of Bhagwant Gangadhar Bokil from the village Hivare is fixed at Rs. 175.*

No. 347] *[24-5-1723*

छ २९ साबान सलास अशरैन मया व आलफ. स्वारी राजश्री छत्रपति स्वामी रु. ४६ मातुश्री मकाऊ भोसली यांस लग्नाकारणें आणविले त्यास वाटखर्चाबद्दल.

¶*The amount of Rs. 46 is assigned for the travelling expenses of lady Makau Bhonsle.*

No. 348] *[24-10-1723*

छ ९ सफर सु. आर्बा अशरीन.

कृष्णराव महादेऊ सुभेदार प्रा। खानदेश यांस वस्त्रे दिली.

No. 349] *[4-12-1723*

राजमंडल रोजकिर्दी

छ १७ रबिलोवल सुा। आर्बा मार्गशीर्ष मास

मार्गसीर बहुल चतुर्थी सौम्यवासर

पिलाजी गायेकवाड दिा। सेनापति यास पत्र जे, सुरत प्रांते जाऊन मनमाने-सारीखी वर्तणूक करून धामधूम करून फौजदाराची मालियेत लुटिली ते फिराऊन देऊन त्याची रसीद हुजूर पाठवणे.

¶*Orders are issued to Pilaji Gaikwad to restore the plundered goods to the Foujdar of Surat.*

No. 350] *[20-12-1723*

छ ३ रविलाखर आर्बा अशरीन

रघोजी भोसले व केसोपंत मकडाई प्रांते जाऊन धामधूम करून मालमवेशी नेऊन मुलुख खराब केला म्हणून निजाम * * * * व फतेशाहाचे

तर्फेने वकील आला आहे. हे वर्तमान तुम्हास ठाऊक असता मागती प्रा मजकुरी जाऊन उत्पात करीत आहेत तरी त्या प्रांतातील फौज काहाडणे उपद्रो न करणे. पत्रे

१ रघोजी भोसले

१ राणोजी भोसले

१ कानोजी भोसले

¶*Raghoji, Ranoji and Kanhoji Bhonsle are ordered to desist from committing depredations in the province of Makdai.*

No. 351] [*19-2-1724*

छ ९ जमादिलाखर सुा अर्बा अशरीन

रा कान्होजी आंगरे यास पत्र की तुमचा व सावंत कुडालकर याचा हर्षामर्ष लागला ते समई रघुनाथ प्रभु हुजूर आले होते ते समई नारोराम यांचे विद्यमाने सावताचे व तुमचे ऐक्य करून दिल्हे. सावतानी तुमचे मुलकात धामधूम न करावी, तुम्ही सावताच्या मुलकात धामधूम न करावी. ता सालसी महाल येथील निमे येवज तुम्ही घ्यावा, निमे सावतानी घ्यावा, याजप्रमाणे तह करून दिला असे तेणे प्रा वर्तणे

¶*Shahu mediates a settlement between the Sawant of Kudal and Kanhoji Angria and calls upon both parties to act up to the terms.*

No. 352] [*18-4-1724*

छ ९ माहे साबान अर्बा अशरीन

आनंदराऊ रघुनाथ उत्तरेकडील प्रसंग पाहून तुम्हास लिहितील त्याप्रो साहित्य करणे म्हणून पत्रे

१ रा फतेसिंग भोसले

१ रा खंडेराऊ दाभाडे

२

१ बाजीराऊ प्रधान

३

¶*Fatesing Bhonsle, Khanderao Dabhade and the Peshwa are instructed to await advices from Anandrao Raghunath.*

No. 353] [25-5-1724

तारीख १ रोज जेष्ट शुध त्रितीया मंदवासर माहे रमजान

सुा आर्बा

मयाराम वकील

१५०० देणे वेतनात ता अखेर—

साल सनसलास

५०० इनाम देविले

―――――

२०००

पातशाही दरबारात जाजती खर्च या सिवाय हतीस खर्च दिलीहून येता लागल रुपये

¶Rs. 2,000 are paid as salary to Mayaram, a Maratha envoy at Delhi.

No. 354] [23-6-1724

छ २९ माहे रमजान

बाा देणे वेतनात लोक दिाा हुदे मोल्हेरचे पुरे सेनाखासखेल याणी लुटिले. त्या साहुकाराची मालियेत द्यावी याविशी ताकीद लिहिली मसाा

१०० सेखम

१०० भिवजी सिंदे

―――

२००

१०० त्र्यंबकराऊ दाभाडे

५० माणकोजी वायेसे

५० पिलाजी गायेकवाड

चिटनिसी पत्रे आषाढ शुध प्रतिपदा मंदवासर दुर्गोजी भोइटे व नरसो त्रिमल व शिवाजापत दिाा सरदेशमुख यास पत्रे जे. राजश्री त्र्यंबकजी दाभाडे त्या प्रांते जाऊन मोल्हेर येथील मनोहरपुरा. वगैरे पुरे लुटून मालियेत नेली हाली सुरत प्रांते जाऊन धामधूम ःतात तरी तुम्ही तेथे असता ऩेस ताकीद करीत नाही, त्र्यंबकरायास सांगत नाही हा काये विचार? हाली त्र्यंबकराऊ यास पत्र लिहिले आहे तेणेप्रमाणे त्यास वर्तवणे. साहुकाराची मालियेत नेली आहे ते देणे. त्रिंबकराव यास घेऊन स्वामीसनिध ाणे पत्रे·

१ दुर्गोजी भोइटे

१ नरसो त्रिमल

शिवाजीपंत दिाा सरदेशमुखी यास त्रिंबकरायानी मोल्हेरचे पुरे लुटून साहुकाराचे मालियेत नेली ते स्वामीनी

त्याची त्यास देविली त्यावरून मालि-
येत त्रिंबकरावानी तुमचे स्वाधीन केली
आहे ते तुम्ही साहुकाराचे पदरी घालणे

¶*Orders are issued to Trimbakrao Dabhade, Pilaji Gaikwad and others to restore the property of merchants of Mulher plundered by them.*

No. 355] [*1725*

सीत अशरीन. रामचंद्र मल्हार मजमदार सुभा जुनर यासी मजमू सांगितली वस्त्रें तिवट १.

पोतापैकी रु. १३ देणें राजश्री विसाजी कृष्ण याचे मुलाचे हाती घालावयासी सौ बाईने मोहोर १ नेली.

No. 356] [*4-3-1725*

शाहु दप्तर रु. नं. १

राजमंडळ रोजकीर्द

छ २९ माहे रबिलाखर सुा खमस

माघ शुध प्रतिपदा इंदुवासर

चिटनिसी पत्रे

कदम यासी पत्रे जे. तुम्ही येथापूर्व राजश्री खंडेराऊ दाभाडे सेनापति याजकडे येऊन राहिलेस उत्तम गोष्ट केली. मारानिलेस * * * * * * करणे. फौजेनिसी हजर भेटीस येणे पत्रे.

१ त्रिमलराऊ कदम
१ कंठाजी कदम
१ संताजी कदम
१ रघोजी कदम

४

¶*Shahu approves of Kanthaji Kadam and his brothers taking service under Khanderao Dabhade.*

No. 357] [*8-4-1725*

छ ६ माहे शाबान सुा खमस अशरीन

चिटनिसी पत्रे

राजश्री जगजीवन गोविंद याचे पत्राचे जाब जे. तुम्ही राजश्री श्रीनिवास पंडित प्रतिनिधि यास पत्र लिहिले की पनालकरी याचा व आपला कितेक गोष्टीचा

कटाक्ष वाढला. त्यावरून खुद आपण पनालेचे माचीवरी स्वारी केली. गुराचे वळीत माचीहून मसिदीपासून इभरामपुराहून पावनगडचे माचीचे केले. दोही किल्याच्या माच्याहून गुराचे वळीत केले ते समई पनाळाहून बाजीराऊ हुजरात व किलाचे लोक उतरोन आले. त्याचे आपले जुज झाले. स्वामीचे पुण्येकरून फते जाली. पनास साठी माणूस ठार मारिले. दीडसे माणूस जखमी केले. हत्यारे, तरवारा, ढाला बहुत भाले पाडाव केले. पनाळाचा सरनोबत गोरखोजी यादव दस्त करून आणिला म्हणून विषदे पंडित मारानिले यास लिहिले, तेहि स्वामीस विदित केले. त्यावरून स्वामी तुम्हावरी बहुत संतोषी जाले. याउपरी स्वामी कार्यास अंतर न करणे. तुम्हाकडे वस्त्रे पाठविली आहेत हा कृष्णाजी नीलकंठ

¶*A robe of honour is presented to Jagjivan Govind for his success against Bajirao (Amatya ?) at Panhala, the seat of Sambhaji.*

No. 358] *[11-5-1725*

सुा खमस

छ ९ रोज रमजान जेष्ट सुध येकादशी भोमवासर

चिटनिसी कागद

राजश्री मनोहरदास * * * सावकार वस्ता सुरत यास दिल्हे अभयपत्र ऐसे जे. तुम्ही हुजूर स्वामीच्या दर्शनास यावे, सातारियास येऊन सावकारी करावी ऐसी उमेद धरून भवानी शंकर व मेहर महमद यास हुजूर पाठविले. त्याणी येऊन विदित केले. यैशास तुम्हा सावकार लोकाचा संग्रह करावा हे स्वामीस अगत्य आहे. या बद्दल हे अभयपत्र सादर केले असे. तरी कोणेविशी शंका न धरिता स्वामीचे दर्शनास येणे. सावकारी वेवसाये करून सुखरूप राहणे. कोणे बाबे आजार लागणार नाही. स्वामी तुमचे सर्व प्रकारे चालवितील पत्र १

¶*King Shahu in order to foster banking grants protection to one Manohardas, a merchant of Surat, and invites him to open business at Satara.*

No. 359] *[11-8-1725*

छ १३ जिल्हेज सीत अशरीन. उदाजी पवार यांसी वस्त्रें नावनिसी खासा उदाजी व आनंदराव पवार.

कारकून रंगोजी त्र्यंबक, मल्हार प्रभु, सिवाजी शंकर (ओढेकर) सदाशिव निराजी, राघो रंगनाथ, चिमणाजी, खंडोगणेश व विसाजी गणेश;
हाताखालील सरदार—सटवोजी पवार, जिवाजी मोरे, सखोजी सावत, आपाजी सितोळे, सुलतानजी मोरे, नरसोजी झिझाणा, चांगोजी बाबर, मालोजी सितोळे, केदारजी सेटगे, खंडोजी मोरे, मोरोजी सितोळे, द्वारकोजी सितोळे, आपाजी बरणे, व जिवाजी पवार.

¶*Robes of honour are presented to Udaji Pawar and Anandrao Pawar and their captains, a list of whom is mentioned.*

No. 360] [*2-8-1726*

छ १४ जिल्हेज सबा अशरीन

चिटनिसी

राजश्री आनंदराऊ रघुनाथ उपनाम जगदळे स्वामीच्या राज्यातील पुरातन येकनिष्ठ सेवक कार्यकर्ते याचे चालणे अवशक जाणून स्वामी याजवर कृपाळू होऊन पाा हवेली हैदराबाद दरोबस्त प्राा भागानगर येथील सरदेशमुखीचे वतन स्वामीचे आहे ते हाली मारानिलेस पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेने इनाम करून दिल्हे असे. चालवणे म्हणून पत्रे.

¶*The sardeshmukhi vatan of Hyderabad is assigned to Anandrao Raghunath Jagdale (Sumant) for his valuable services.*

No. 361] [*2-8-1726*

फडनिसी सनद

किता सनद राजश्री बाजीराऊ पंडित प्रधान यास जे स्वराज्याचे सनदेबद्दल मोगलाई दरबारी खर्च जाला रु. १५००० ते तुम्हाकडून देविले असेत. पेशकसीचे येवजी राजश्री आनंदराऊ सुमंत याजकडे प्रविष्ट करणे रु. १५०००

¶*An order to the Peshwa for payment to the Sumant of Rs. 15,000.*

No. 362] [*3-4-1728*

छ ३ रमजान समान (अशरीन)

मयतलोक युद्ध-प्रसंग निजाममुलक. १ तानाजी तळुक पाटील कानूर दिाा कृष्णराऊ महादेव. ३ दिाा गोविंद हरि, १ आपाजी पवार मनेराजेरकर १ मल्हारजी तावरे मोरगावकर, १ नागोजी बांदल.

¶*This is a list of persons killed in the action of Palkhed.*

No. 363]

¶*Some of the following entries for the years 1729-30 refer to the presents given on the occasion of marriage ceremonies, expenses incurred for building the Shanwar Wada and the Kedareshwar temple.*

[26-5-1729

छ ८ जिल्काद सलासीन

अहेरास नेमणूक राजश्री स्वामींकडे ६५ खासा; १३५ सो मातुश्री विरूबाई; ९ कित्ता वाडियांत; मदनसिंग बावांस+; ३३ बाइकांस.

[3-12-1729

छ २२ जावल सलासीन

खर्च पोते रु. ५ अंताजी रघुनाथ सुभेदार प्रां फिरंगाण दिा कृष्णराऊ महादेव रसानगी आमृतराऊ.

[13-2-1730

छ ६ साबान सलासीन. पुणे येथील केदारेश्वर देवालय बांधावयास ताा शंकराजी मेघशाम.

[14-2-1730

छ ७ साबान सलासीन. लग्नसंबधें खर्च खर्च देहनगी रु. १०० मिसकीन मस्तान कलावंत; रु. १०० राघो नटवा; रु. २० बाब्रू गुरव. मिसकीण मस्तान कलावत यास सनगे रु. ३० पेसवना सुटे शाल्ह ३ दर १० व रु. ४० दुपटे २ मिळून सनगे ५ रुपये ७० देहनगी वस्त्रे रु. १३३ दिा मिसकी मस्तान:—

३० तिवट ६; २५ पासोडी ताडपत्री १; ८ साडी १;

२० नागोजी पासोडी ताडपत्री १; ५० वोढण्या २ मिळून नग १०

यादी वस्त्रें सादुलाखान व त्याचे बायकोस; लेक गुलाम हुसेन व दिवाण खुबचंद यांस.

यादी वस्त्रें राजश्री तुलोजी राजे व राजश्री येकोजी राजे चंदावरकर यांस.

[17-2-1730

छ १० साबान सलासीन. इमारती वाडा खासगत कसबे पुणे गुाा केसो संबदेव रु. २८= ताा सिवराम कृष्ण रु. १००० मोघम व रु. २२५ देणे बेलदार.

[वाड्यासंबंधीं अशा आणखी अनेक रकमा खर्च पडल्या आहेत.]

[3-4-1730

छ २५ रमजान सलासीन जमादारखानापैकी मानकुवर कलावंत वोढणी हा बाबूराऊ.

+ हा संभाजीचा दासीपुत्र सलासीन मया व आलफ सालीं हयात आहे.

[11-4-1730

छ ४ सवाल सलासीन मया व आलफ. देणे आहेर निजामुल्मुल्क यास गुा धोंडो गोविंद व पामजी गोविंद दिाा बाबूराव मल्हार याणे तेथेच खाा करून दिली ती सनगे.

[5-5-1730

छ २८ सवाल सलासीन मया व आलफ. शकरराऊ वकाल महंमदखान बंगश यासी वस्त्रें.

No. 364] [2-10-1732

छ २३ रबिलाखर सलास सलासीन मया व आलफ. कृष्णराऊ महादेव यास अटकेंत ठेविले होते त्यास सोडले सबब वस्त्रें.

[12-5-1733

छ ८ जिल्काद आर्बा सलासीन धोंडो गोविंद वकील रवाना दिली. रु. ८९७ इा इसने तााा सन आर्बा अखेर साल; व रु. २८०० दिलीस नजर व दरबार-खर्च करावयास.

[12-5-1733

छ ८ जिल्काद हशम फिरगी गोलंदाज फुरातसिंग व मनवेल किरिस्ताव यांस देणें पंधरवडा.

गोविंद गोसावी कवींद्र यांस तिवट रु. ३॥= [परमानंद कवींद्राचार्यांचा नातू असावा.]

[18-5-1733

छ १४ जिल्हेज आर्बा सलासीन रु. २००० रवाना रा बाजी भीवराव याजकडे बाणकोटास.

[20-5-1733

छ १६ जिल्हेज आर्बा सलासीन. जमा कुलपें इंग्रजी १२ किं रु. ७॥≡ व गुजराती १० किमत रु. ४॥– एकूण नग २२ ।

[23-5-1733

छ १९ जिल्हेज आर्बा सलासीन देणें बाबाजी धावड यास भांडियाचे गोळे घडावयास सांगितले सबब तिवटे दिलीं.

[24-5-1733

छ २० जिल्काद (आर्बा सलासीन) अंताजी रघुनाथ यांजकडे मोहरा पाठविल्या नाजूक खर्चास, व वस्त्रें दिाा शामल यास जवानबक्षखान गुलाबरांऊ, पीरजादा, हयातखान, बालाजीपंत, महंमद हुसैन, भीखनखान व जानखान चाबूकस्वार

बनाजी माधवराऊ रवाना फिरंगीयाकडे व बाळाजी विसाजी वकील रवाना सोंदे बिदरूर.

[6-6-1733

छ ४ मोहरम आर्बा सलासीन रा। पंतसचिव यांस दुखोटा; रा। जानोजी निंबाळकर यास पुत्र जाला सबब वस्त्रें. रायगड घेतला म्हणून जासूद पत्रें घेऊन आले त्यांस तश्रीफ जोट; रा। नानानीं तारू करविलें त्यास खारवा.

[27-8-1733

छ २७ रावल आर्बा सलासीन

१०८५॥|= मल्हारजी होळकर बहुमानाचीं कडी

८२९८≡ व संताजी वाग यासी

२५६॥≡ मिळून.

८६८ राणोजी सिंदे बहुमानाचीं कडीं

[6-9-1733

छ ८ राखर आर्बा सलासीन आवजी कवडे यास वस्त्रें बहुमान दिला. [बरोबरच्या कारकुनांचीं नांवें] रा। आयाबा, केसो गोपाळ, भगवंत व्यंकटेश, कान्हो भीमसेन, मोरो तुकदेव, नानाजी भगवंत.

मल्हारजी होळकर यास सनगे :—

खाशास रु. ३०८; गंगाधरपंत रु. ३६; सदाशिव दामोदर रु. ४३॥|; मोरो गोपाळ रु. ३४ ; बाबूजी नाईक पोतदार रु. ५०

राणोजी सिंदे यांस वस्त्रें

खाशास रु. २०३ ; २१० घरांत द्यावयास; ५० रु. गोपाळ शंकर.

[15-11-....

छ १८ जाखर स्वारी पंतप्रधान दों लुईस बुतेल कपितान जनराल आर्बा सलासीन, रवाना बंदर वसई चादरा व सनगे.

[19-11-1733

छ २२ जमादिलाखर आर्बा सलासीन स्वारी चिमणाजी बल्लाळ तपसील छत्रमण बुंदेला खासा व पुत्र व अंताजीपंत.

[11-2-1734

छ १५ रमजान आर्बा सलासीन राजश्री स्वामीपासी प्रथम भेटीची नजर मोहरा ५ दर रुपये १३; आणि महाड घेतले म्हणून नजर मोहरा ५.

[23-5-1734

छ १ मोहरम अखेर खमस सलासीन, चिंतामण खंडेराऊ यासी दप्तरदारीची असामी दिली.

¶*The above entries for the years 1733-34 refer to the sending of an envoy to Delhi, entertainment of Portuguese gunners in the Peshwa's service, and the successes of Maratha arms in Konkan. Ranoji Sindia and Malharji Holkar are rewarded with gold bracelets for their bravery.*

No. 365] [*12-3-1737*

यादी घोडी पडली व जखमी जुज सादतखान सुा सबा सलासीन मया अलफ दिा गोविंद हरि छ २० जिल्काद

१ सेव्याजी चितलकर घोडी निली उधळोन गेली.

१ खंडोजी निगडे याचा घोडा कर्डा सारंगा ठार

१ मल्हारजी बेहडा घोडा जखम गोळीची जेर आहे. मरेल.

३

१ माणकोजी साल्पेकर याची कुमईत घोडी प्राळी गोली लागली.

जमुना पार * * *

पडिली घोडी मो आटेर सुा सबा सलासीन मया व आलफ

१ पिराजी गरूड निली घोडी.

१ दताजी सेलार घोडा चितोडा

५ रा पिलाजी जाधवराऊ याजकडील पिराजी गरुड याची.

¶*This is a list of horses wounded in an action with Saadat Khan.*

No. 366] [*1737*

श्री

घोडी ठार व जखमी येमुनेपलीकडे सादतखानाचे जुंजांत निा राजश्री पिलाजी जाधवराव सुा सबा

ठार

६ पागा

१ घोडा निला पुंजाजी कापसे

१ घोडी सारंगी गंगाजी सिंदे

जखमी

२ पागा

१ घोडी निली कर्डी खासा सुभेदारांची बसती वणगोजी

4852

१ घोडा कुमेत आलादाद खानबा।
१ घोडा आरबी त्रिंबकजी वनखडे
१ घोडा निला माहादेव सिवाजी डुमे
१ घोडी निली गोळीची जखम पोटात जेर आहे
—राणोजी चव्हाण याजबा।
६
१ सुभानजी सिंदे सिलेदार घोडा कुमेत.
—
७

धुळे याखालीं होती तोंडावर तरवारेची जखम.
१ घोडा निला संताजी कंजीर तरवारेची जखम.
—
२
५ सिलेदार
१ सुभानजी सिंदे घोडी सारगा गोळीची जखम
१ मकाजी हरपळे घोडी बोर गोळीची जखम
१ रावोजी जवार घोडी जर्दी गोळीची जखम जेर आहे.
१ खंडोजी धुमाळ घोडी कुमेत तीराची जखम
१ सेकोजी यादव घोडा कुमेत तीराची जखम.
—
५
—
७

¶*Here is a list of horses killed and wounded in the fight of Pilaji Jadhav with Saadat Khan. This shews that reports of detailed losses used to be forwarded to higher authorities.*

No. 367] [20-5-1737

छ १ सफर संमान सलासीन

रु. २७२५ मल्हारजी होळकर सुनेस नग करावयाबद्दल सोने तोळे २०० दर १३॥=. मल्हारजी होळकर याचे पुत्राचे लग्न जाले त्यास नवरानवरीस वरातेचे समई सनगे किं. रु. ४०२॥।≡

आवजी कवडे प्रा। खानदेश यासी पालखी दिली त्यास न्याहालीस गजन्या

[27-5-1737

छ ८ माहे मोहरम समान सलासीन

देणे रु. ४०० महमद सारंग इंग्रज याचे गलबत साल गुा ठाणेयास सापडिले होते ते सरकात ताा अंताजी कृष्ण याचे हवाला केले. सदरहू गलबत करार केले ते दिल्हे ताा सेख उसमान दिा इचबर्ड

[22-10-1737

छ ८ रजब समान सलासीन

लक्षण शंकर कमाविसदार दिा आनंदराऊ पवार यास वस्त्रें.

No. 368] [10-11-1737

छ २७ रजब समान सलासीन

वस्त्रें यार महंमदखान रोहिला

[8-1-1738

श्री

विज्ञापना सेवेसी. भूपालावरी तटें लस्करचीं गेली होती ते स्वामीनी आज्ञा केली त्यावरून भूपालकरानें पाठवून दिल्हीं. त्यांमध्यें आम्हांकडील राा भवानजी जाधव यांची तटु आहेत. खास पागेस आहे त्यास आज्ञा करून देविली पाहिजे. हे विज्ञापना.

¶*A Maratha Sardar requests the Peshwa to restore his ponies which have been sent back by the enemy.*

No. 369] [1-2-1738

छ २२ सवाल समान सलासीन

संभाजी जाधवराव याचे घरी सटवोजी जाधव याचे लेकाचें लग्न झालें दिा राणाजी उदेपुरकर यास वस्त्रें, केशरसिंग, जैसिंग, साताराहून राणाजिकडे आला त्यास, देवीचंद पंचोली, बहीण राणाजीची, दौलतराम व्यासजी, कर्णाजी राठोड, केसरसिंग दिा सवाई जयसिंग, व सदाशिव बल्लाळ-वकील प्राा उदेपुर

¶*Clothes are presented to the Rana of Udaipur and his relatives.*

No. 370] [*13-3-1738*

छ ३ जिल्हेज समान सलासीन

कंठाजी कदमराऊ बांडे दिा सेनापति यांस रसानगी चिठी.

o. 371] [*9-3-1738*

छ २८ जिल्काद समान सलासीन

खर्च पोता पो

२५०००	मल्हारजी होळकर	२५०००	राणोजी सिंदे
९०००	येसवंतराऊ पवार	४०००	तुकोजी पवार
२५०००	आवजी कवडे	८०००	सयाजी गुजर
७०००	मानाजी पायगुडे	५०००	लक्ष्मण वेंकटेश
३०००	संताजी मोरे	४०००	राघो कृष्ण
२५००	राणोजी पांचडोले	१०००	त्र्यंबक विश्वनाथ

६११०० किता

१५०००	दिा बाळाजी बाजीराऊ
५०००	पागा दिा जानराऊ ढंमढेरे
४५००	निा अंताजी माणकेश्वर
२०००	मीरखान व दादूखान टोके.
२०००	महादाजी ना व पिराजी ना निंबाळकर
५०००	पिलाजी जाधवराऊ
१२००	साबाजी घाटगे
२५००	उदाजी पवार
२०००	देवजी पांढरे
१०००	विश्वासराऊ कृष्ण
१०००	नरसोजी मोरे
७००	पागा दिा जानराऊ आईतोले
१०००	संभाजी भोसले
४०००	भिकाजी सिंदे
३०००	कृष्णराव महादेऊ

७०० सिवजी थालवडे
१००० सटवोजी करंडे
३००० भगत डोंबले.
१००० सदाशिव दामोदर
५५०० राणोजी भोसले

६११००

¶*Various amounts are disbursed to the Peshwa's prominent Sardars.*

No. 372] *[19-6-1738*

छ १२ सफर तिसा सलासीन

नंनू महात दिा राणोजी सिंदे पागा याणे हत्तीवर उभा राहून भाला धरून हती फेरला सबब तिवट

[10-12-1738

छ ९ रमजान तिसा सलासीन

केसरसिंग दिा सवाई जयसिंग यांस निरोप समयीं सदरेस सनगे.

[25-8-1738

छ २० राखर तिसा सलासीन

धर्मादाव राजश्री आपास बरें वाटत नाहीं याजकरितां.

[29-8-1738

छ २४ राखर

गणेश बलाल कुंटे दिा निजामुन्मुल्क यांस निरोप समयीं वस्त्रें

[12-6-1738

छ ९ रावल तिसां सलासीन

गोविंद बल्लाल यांसी सागर फते झाला म्हणोन खबर आली.

[5-9-1738

छ १ जााखर तिसां सलासीन

रवाना सनगे आर्काट बाा वेकाजी सिवदेऊ

[10-12-1738

छ ९ रमजान तिसा सलासनि
कंठाजी कदम बांडे सिलेदार याची फडनिसी बाबूजी नाईक ॲंकार यास सांगितली.

¶*Entries for the year 1738 refer to the bravery of a mahaut who was on that occasion rewarded, the illness of Chimaji Appa, the capture of Sagar in Bundelkhand etc.*

No. 373] [*10-1-1739*

छ १० सवाल तिसा सलासीन घड्याळ खर्च रु. ११८ ताा ईश्वरदास कलासूत्री.

[*19-1-1739*

छ १९ सवाल तिसां सलासीन. नाथपंथी फकीर निाा रघूजी भोसले यास देणें रु. १०. फकीर माार सौ कासीबाई यांस औषध करावयाबद्दल आणिला. त्यास खर्चीस

[*26-1-1739*

छ २६ सवाल खंडेराव होळकर दिाा मल्हारजी होळकर सिलेदार यास वस्त्रें; जयाजी सिंदे दिाा राणोजी सिंदे पागा सनगे.

[*29-1-1739*

छ २९ सवाल तिस्सा सलासीन नवाब नासरजंग यांस मेजमानी

[*4-3-1739*

छ ४ जिल्हेज सुाा तिसा सलासीन शाहाजी सोमवंसी दावलजी सोमवंसी याचे पुत्र यास वस्त्रें

[*10-3-1739*

छ १० जिल्हेज तिसा सलासीन. वस्त्रें दिाा लखधर (लक्षधीर) राजा सवस्थान पेठकर वस्त्रें.

[*17-3-1739*

छ १७ जिल्हेज तिसा सलासीन रामचंद्र हरि यास पालखी दिल्ही त्यास सामान.

[28-3-1739

छ १८ जिल्हेज तिसा सलासीन संकराजी जनार्दन सिलेदार बाजी भीमराऊ यांचे पुत्र यांस वस्त्रें

[29-3-1739

छ १९ जिल्हेज तिसा सलासीन जावजी गौली यासी पागा सांगितली त्यासी वस्त्रें.

[5-4-1739

छ ७ मोहरम तिसां सलासीन वस्त्रें रवाना नवाब सावनूर व बंकापुर अब्दुल मजीदखान व हुसेन साहेब यांजकडे

¶*Clothes are presented to Khanderao Holkar, Jayaji Sindia, Shahaji Somvanshi, Shankaraji Janardan and the Nawabs of Savanur and Bankapur. Rs. 118 are spent on a clock with a mechanical device.*

No. 374] [22-4-1739

छ २४ मोहरम तिसा सलासीन वस्त्रें रवाना मारवाड बाा नारो सिवदेव खासा अभेसिंग, पुत्र रामसिंग, भाऊ बख्तसिंग व उमेदसिंग व लालजी दिवाण यांस.

[10-6-1739

छ १४ रावल आर्बैन इंचबर्ड इंग्रेज मुंबईकर यास वस्त्रे रु. २११॥। व लोक १५९॥ मिळून रुपये ३७१।.

¶*Clothes are presented to the Raja of Marwad, his son, his brothers and his Diwan. Captain Inchbird who led an embassy to the Peshwa is also a recipient.*

No. 375] [28-10-1739

छ ६ साबान आर्बैन पाा खेमलासे प्राा माळवा येथील कमाविस गोविंद बल्लाळ यांस सांगितली. रसद रुपये ६००० कार्तिक वाा १ चे मुदतीने करार केले असत. यासी व्याज दरमहा दरसदे रुपये २ सदर प्रो खुदावद निाा आपाजी बल्लाळ कमावीसदार रसद रुपये १२००० पाा उदैपुर दिगर जागीर व पाा बासोदे जकात सायेर व पाा अमझरी व तपे सुनेर निाा त्रिंबक विश्वनाथ व महादाजी शंकर पाठविले याजपासून रसद रु. १२०००

[9-11-1739

छ १८ साबान आबैन पा। मावराल व पा। मुगावली व पाा करजे तालुका इजतखान व हसनुलाखान रोहिले यांची कमावीस बापूजी मेघश्याम यास सांगितली रसद रु. ६३५००

¶*Entries give appointments of officers in Malwa.*

¶*The diaries make frequent mention of items spent on account of an ailment in the legs from which Bajirao's wife Kashibai suffered for years : on the other hand there is not a single item during ten years' period put down in the accounts on account of Bajirao's mistress Mastani ; nor is there the slightest mention of this woman after Bajirao's death. All one knows of her is the first entry of Rs. one hundred for a cloth given her at the marriage of Peshwa Nanasaheb on 14th February 1730, and the several letters alluding to Bajirao's objectionable conduct due to that lady's company. It seems Kashibai's health incapacitated her in the eyes of her husband.*

No. 376] [*1734-1735*

श्री

पुर्वणी राजश्री पंतप्रधान स्वामीचे सेवेसी

विज्ञापना उपरी. आरसे दागिने ६ साहा पेटीत घालून ठेविले होते यांचे लांबीरुंदीचे मेज कागदांचे थैलीत घालून गोंदजी जासुदाने नेले, ते सेवेसी सादर जाहाले असेल. यैशास रा रायाजी शंकर याणी कबूल केली पेटी जतनेन नेतो म्हणून समागमे दिली. सेवेसी सादर होईल तो सुदिन असे. तबीबाविसी आज्ञा. त्यास येथें कानजी कुवरजी म्हणून पारसी आहे याणे येका फिरंग्यास पुरुषत्व वीस वर्षे गेले होतें त्यास बरा केला. सर्व बोलतात. त्यास पुसिले. यावर औषधें आणून सिद्ध करावयास सांगितल्याप्राा रुाा १०० संभर लागतील. येसे आहे. व दोन माणसे हाताजवळ ती मिलतील. तो तंत्र प्रतिज्ञा करतो आफमक पुरुष धातुहीन असला, तो बरा होईल. बोलतो परंतु पथ्य स्त्रीसांनिध्य पाहिजे. औषध घेईल त्यास व आंबट तेल खारट वर्ज करलि त्यास प्रतिज्ञापूर्वक औषध देईन म्हणतो. तो उदमी आहे याकरितां काये येविसी आज्ञा होईल त्यासारिखा खोलंबन. आम्ही राा रायाजी प्रभु समागमे येत होतों, त्यास हे बोलिले आम्हीच थोडक्या दिवसानी फिरोन येतों. न आलों तर तुम्हास बोलाऊ पाठवितो. तो तुमचे शरीर आरोग्य होईल यास्तव राहिलों. सेवेसी श्रुत होय. येथें उंदेरकर आले होते कीं मुलकांत जाऊन धामधूम करावी. त्यास उत्तर जनराल माारानिलेनी दिलें कीं तुम्हास अगत्य असेल तर आलिबागास

उतरोन समरंगणी युध करा. रयतेस तसदी दिल्यावर कार्याची नाहीं. ते फिरोन उंदेरीस गेले. द्वादसी रविवारीं जंजिऱ्याहून गलबते आलीं, तीं सांगत होतीं. इंगरेज दोघ जंजिऱ्यांत गेले होते, त्यास शामल राहावीत होते. दोघांस दोन ताके शंभरां रुपयांचे दिले. परंतु ते राहिले नाहीं, आंजनवेलीस गेले. येते समई जंजिऱ्यातून येक शामल येईल म्हणतात, ही बाहीरची खबर, परंतु जनरालची भेट जाहाल्यावर काय कलेल ते सेवेसी सादर होईल. स्वामीच्या चितास येईल तर येथें पांवडा पाडायाचा विचार योजिला आहे. रा सरखेलच्या भयास्तव खाडींत गलबतें जावयास भितात व कौल घ्यावा तर येथें प्रतिबंधक. याकरितां येका गलबतास स्वामीचें दस्तक असिलें म्हणजे तें खाडींत येऊ जाऊ लागेल. म्हणजे सहजच दुसरे येतील. म्हणजे थोडी बहुत कानू बसवावी. याकरितां येकदोन कौल व दस्तक डौल येतील तर हा चौका बसऊन पाहों. परंतु राजश्री सरखेल यास अगोधर सूचना असेल, येसी कीं आमचे कारकून मुंबैस आहेत ते हरजिनस नागोटणे व पेणचे मार्गी पाठवितील अगर इकडून फांटे लाकूड गलबत भरून जाईल त्यास मुजाइम कोणी न होणे. म्हणून ताकीद आपल्या कमाविसदारास व चौकीदारांस करणे, यैसी बलकटी तिकडे करावी व इकडे ये रीतीने चौका बसवावा, हा अर्थ स्वामीच्या चितास येईल तर आज्ञा केली पाहिजे. व वैद्यास उतर काय द्यावें येविसी आज्ञा होईल तैसी वर्तणूक करून. येथील सर्व हकीकत लखमोजी जासूद मुखवचनी सेवेसी निवेदन करितां सर्व श्रुत होईल. आम्ही रा रायाजीबावाबाा यैसे पत्र लिहितों म्हणून सांगोन लिहिलें. ते त्याणी नेले नाहीं. तेंही पत्र सेवेसी सादर होय. बहुत कायें लिहावें. स्वामीचे चरण दृष्टीस पडतील तो सुदिन असे हे विज्ञापना.

¶*The paper mentions the miraculous powers of a Parsi Doctor who cured an Englishman of the loss of his vital powers.*

Index to Selection No. 30

A

Abaji Govind—239.

Abaji Naik—health indifferent 280.

Abdul Aziz Khan—124.

Abdul Badikhan—joins Sarlashkar and suffers defeat 191.

Abdulla Khan—advises Nasarjang not to proceed to Malwa 207.

Abdul Majid—120,

Abdul Rahim Khan—77.

Abhaysing—reported to be drawing near Agra 198; fight with Damaji Gaikwad 327; 374.

Ahilyabai Holkar—marriage 367.

Aivaz Khan—29; 342.

Alam Ali Khan—23; meeting with the Peshwa 309.

Ambaji Trimbak Purandare—23; 28; wins the dispute against the Atres 44; 45; 72; 78; learns of the movements of the Kadam's army in Gujarat 79; 111; 308; 312.

Amrutrao, son of Krishnaji Parashuram—277.

Anandrao Pawar—144, 185, 308; 316; 318; 321; 359.

Anandrao Raghunath Sumant—33; 91; 112; 120; 125; appointed Divan of Sarlashkar 133; 144; 171; 190; 259; 282; 297; 352; 360; 361.

Anandrao Shirke—221.

Anandrao Somvamshi—133; 184.

Angria—domestic quarrels 193.

Annaji Naik Satam—273.

Antaji Malhar—45.

Antaji Malhar, Subhedar of Gangathadi—129.

Antaji Mankeshwar—254; 318; 320; 371.

Antaji Narayan—279; 322; 323.

Antaji Shivdev—308.

A—contd.

Antaji Trimal—3, 5, reprimanded for negligence of accounts 6, 8, 10.

Anwarkhan—takes leave of the Nizam owing to illness 176.

Anwarulla Khan—207.

Appaji Shivaji Deshpande—27.

Appaji Bajirao Ambikar—111.

Appaji Mankeshwar—despatched to the Peshwa by Kanhoji Angria 46.

Appaji Somvamshi Sarlashkar—defeated in an action with Raghuji Bhonsle 191; 204; intercedes in the quarrel between Raghuji Bhonsle and Awji Kawde 231.

Atre—dispute against the Purandare regarding Kulkarni Vatan 44.

Aurangzeb—222.

Avdhut Janardan—13.

Awji Kawde—71, 122, his turbulent conduct reported to the Peshwa 123, 125, 152, 179; 183; 194; denies the charge of having carried raids in the territory of Raghuji Bhonsle 204; reports his movements after his defeat by Raghuji 231; accused with harassing land-holders in Khandesh 241; plunders Berar 317; 364; 367; 371.

Awji Nilkanth Chitnis—45; his death 164; 308.

Ayaba Mujumdar—24.

Ayamal (Raja Malji—Diwan of Jaysing)—108; 131; 186; 321.

B

Balaji Ganesh—158.

Babuji Joshi—reports the deputation of one Dinanath from Jaipur to negotiate peace with the Peshwa 108; 126; 131; 134; 145; 233; 299; 318; 322.

Babuji Naik Bhide—299.

Baburao Dabhade—9; 117; 150; 170; 174.

B—contd.

Baburao Malhar—Deshpande of Chakan—48; 202; 363.

Bagubai—related to the Chaskar family—197.

Bahirji Babar—49.

Bahirji Balkavde—234.

Bahirji Salgar—191.

Bahiro Moreshwar—308.

Baji Anant—167.

Baji Bhivrao—51; reports his movements near the river Godavari 140; 141; 144; 155; 172; 185; 310; 312; 313; itinerary 322; 323; 364.

Baji Bhonsle—keeper of the fort Satara—14, 18.

Baji Kadam—308.

Bajirao Ballal—learns of the movements of the Killedar of Chakan 25; 27; learns of the Nizam's movements 29; asked to levy tribute from Chanda 30; 32; inquires about the movements of Mubariz Khan 33; harasses the troops of Mubariz Khan 34, reported to be going South 36; 37; learns of the movements of Nizam's troops in Khandesh 40; 41; 43; 45; 46; 48; 49; 50; 51; 52; enters into a pact with Santaji Bhonsle 55; 56, helps Angria against the Portuguese 63, ordered to stop depredations in the territory of Chanda and Devgad 66; 67, 68, building a palace in Poona 69; 70, 72, fixes the share of Tukoji Pawar in Malwa 75; 76, 81, 83, 87, warned against visiting the Nizam 90, 91; 98, 99, 100, 101, 102, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, mediates with Dabhades on behalf of Bandes 114; 119, 122, 125, 126, 127, learns of the Nizam's movements 128, fixes an annuity to Hingne 129, 130, learns of the investiture of the Sarlashkar 133; 134, 136, urged to send Pilaji Jadhav to Satara 137; 138, 140, 141, 144, 145, 147, 148, 150, 151, receives Sankrant greetings from his son, list of prominent

B—contd.

Sardars under him 153; 155, 156, 157 158; 159; 160; 163; 164; 166; reporte to be starting homeward from Sironj 167 168; 169; 170; learns about the Prati nidhi's plans of leading an expedition int Karnatak 171; 172; 174; 175; reporte to have crossed the Narbada 17(177; advised to deflect his route s as to save Sawai Jaysing's territo 181; 190; reaches Bhelsa 192; receiv news of the intended junction of Mugh forces 196; defeated troops i Doab join him near Agra 198 199; descends upon Delhi an defeats a Mughal force 200; 201 203; 205; 209; 211; 215; 217; 218 instructed to march post-haste to the reli of the Emperor threatened by Nadirsha 222; 227; 228; 229; 232; 233; 235; 236 239; 240; complaint against Avji Kavd reported 241; 243; 245; affair with Mastar 250; 254; 255; 257; 259; learns of a action with the Chief of Jawhar 261; 263 264; learns of the settlement of disput with the Chief of Jawhar 265; 271; 272 280; buildings 281; 291; encourage Mahipatrao Sindia 301; 308; visits Alan Ali Khan 309; visits Nizam-ul-mulk 310 312; 313; son born 314; visits Chhatras and his son 315; plunders Bungush 316 divides revenue receipts from Malwa wit Sindia and Holkar 318; visits Rana Udaipur and Sawai Jayasing 321; itinera 322; 323; 324; 325; settlement wi Santaji Bhonsle 325; 328; 329; arrangir for a nurse 331; captures Bhelsa 333 acquires Chanda 344; 352; battle Palkhed 362; 376.

Bajirao Belose—220.

Balaji Bajirao—inquires about the Peshwa interview with the Nizam 32, 104; 20 215; 242; 245; 250; 289; 320; 327 feeding Mastani forcibly 334; 371.

Balaji Bhonsle—20.

Balaji Mahadev—308.

B—contd.

Balaji Visaji—364.
Balaji Vishvanath—(Sabhasad in 1700)—1; receives half the Mokasa of Dabhade. 2; 23; 307; 308; districts assigned 335.
Balaji Yashawant Gulgule—299.
Balkrishna Joshi—246.
Baloji Dubal—221.
Baloji Ghatge—22.
Baloji Palande—49.
Banaji Madhavrao—364.
Bandgar—36.
Bapuji Meghasham—170.
Bapuji Shripat Chitrao—arranges for guarding Poona 35, 69.
Barwaji Takpir—323.
Bawaji Balkavde—234.
Beshakrau—191.
Bhagvant Bhairav—120, 198.
Bhagvant Gangadhar Bokil (father of Sakharam Bapu)—346.
Bhagvantrao Ramchandra Amatya—58a; 273.
Bhagvantsing—143.
Bhagawansing Adaru—321.
Bhaiji Naik—131; 198.
Bhanji Anant—6.
Bharatichand, son of Chhatrasal Bundela—his death reported 189; his sickness referred 199.
Bhaskar Ram Kolhatkar—Raghuji Bhonsle's Senapati—refuses to meet Avji Kavde 231.
Bhaskar Vaidya—214.
Bhavanji Takpir—49.
Bhavsing Thoke—93, 317.
Bhikaji Sindia—155.
Bhikaram Gosavi—16.
Bhiubai—280.
Biharidas—134; 142; 143; 321.
Bhojraj Bargal—60.
Bhujbalrao—36.
Brahmendra Swami—323.

C

Chahuji Naik Chive of Purandar—256.
Chandrasen Jadhav—51; 120; 307.

C—contd

Chhatrasal—315
Chimnaji Ballal—37, arranges an Anushthan at Harihareshwar 42; 43, 53, marching towards Malwa 55, reports his victory over Dayabahadar and his capture of 18 elephants 59; learns of the hardships caused to the ryots in the Province of Poona by the troops 65; 66, 68, 70, 71, 76, requested to stop assistance from the Nizam to the Raja of Ramnagar 80, congratulated on the Peshwa's victory over Dabhade 82; the harassment of ryots in Khandesh reported 84; 86, 88, 90, 91, 94, 97, 99, 100, reports despatch of treasure to Sironj 103, 106, 107, 115, requested to grant a separate vatan by Narayan Nikam 114; 123, 124, 126, 127, 128, 132, 134, 135, 137, 138, 139, 141, receives news from the Nizam's court 145; 147, 149, 150, 152, 154, 157, 160, 161, 165, 166, 167; 168; 170; 171; 178; requested by Fatesing to restrain Avji Kavde 179; 182; 183; 184; 192; 195; 202; 205; learns of the movements of Maratha and Mughal armies near Bhopal 206; encamped on the Tapti to support his brother at Bhopal 207; 211; 212; 213; 214; 215; 216; 217; 221; 228; 229; 231; 233; 237; 242; 244; 246; 248; 249; disapproves of the Peshwa's affair with Mastani 250; 252; 254; 255; 256; 257; 258; 266; 267; 269; 270; 273; 276; 279; 280; 282; 291; 302; 305; 309; 312; 314; 317; itinerary 318; 319; 322; 323; 332; dealings with Mastani 334; 364; 372.
Chimnaji Bapuji—297; 298.
Chimnaji Bhivrao Retharekar—216.
Chimnaji Damodar Moghe—40; 318; 320.
Chimnaji Mankeshwar—307.
Chimnaji Narayan Sachiv—Sahotra Vatan renewed in his name 173; complains of the unjust orders of the Peshwa 245.
Chimnajipant Baba—272.
Chintamanbhat Hingne—annuity fixed by the Peshwa 129.

D

Dad Prabhu—14.
Dadaji Ganesh—81.
Dadji Shilole—153.
Dadoba Purandare—149, 185.
Dalpatrao Thoke—attacked by the Nizam's forces 40, plundering the territory round about Ner 84.
Dakhni Miya—233.
Damaji Gaikwad—39; 156; 207; action with Abhaysing 327.
Damaji Sonavane—51.
Dattaji Vaidya—214.
Davalji Somvanshi Sarlashkar—congratulates Chimaji Appa on the Peshwa's victory over Dabhade 82, 132; 308.
Dayaram (Maratha Envoy)—353.
Deo of Chinchvad—177.
Devadatta Kavindra—307.
Devji Shirke—18.
Devji Somvanshi—53, 66, 300.
Devrao Kacheshwar—202.
Dharmoji Balvantrao Devkate—instructed not to exact more than chauth from Vasmat Parganna 54.
Dharrao Ghorpade—97.
Dhiraji Pawar—40.
Dhondajipant—180.
Dhondji Jadhav—107.
Dhondo Govind—reports to the Peshwa intrigues of Gaikwad and Bande 77; 107; 363; 364.
Dhondo Mahadeo—reports the Nizam's movements 194.
Dhondo Malhar Purandare—79, 248.
Dhondo Trimbak—163.
Digambar Malhar Parasnis—29; 308.
Dilavar Ali Khan—29.
Dilavar Khan—120,
Dinanath—deputed from Jaipur to negotiate peace with the Peshwa 108, 134; 195.
Dipsing—envoy from Jaipur—73.
Durgabai—daughter of Sultanji Nimbalkar—her marriage 178.
Durgoji Katkar—221.
Durjansing—74; 83; 117.

F

Fatesing Bhonsle—30, 36, 48, 65, 82, 84, asks for funds for the capture of Raigad 95, desires to accompany the Peshwa to the North 99, settles the Kokare affair 109; 111, 112; dissuaded from supporting the Pratinidhi in the Karnatak expedition 171; displeased at the Peshwa's interference in his affairs 179; 204; assures Chimaji Appa of his friendship 212; 238; marriage 307; 308; 352; 336.
Fatesing, son of Kuwar Bahadar—165.

G

Gadadhar Pralhad—3, requisitions supplies 5, 6, 8, 10.
Ganesh Sambhaji—310.
Ganeshpant Kunte—194.
Gangadhar—relative of the Peshwa possibly in the service of the Sidi—70.
Gangaji Naik Anjurkar—recommended to the notice of the Peshwa 253; 323.
Gangaji Kashi—offers security 11.
Ganpatrao Mehendale—84.
Gayaz Khan—73; 158.
Gokulji—sudden death 166.
Gopal Bhat Hardikar—246.
Gopal Shamraj—15.
Gopal Udhav—177.
Gopalpant, Diwan of Kuvar Bahadur—
Gopalsing—125.
Gopikabai—wife of Balaji Bajirao—242.
Gorkhoji Bhapkar—268.
Govind Ballal—Peshwa's agent in Bundelkhand—carries negotiation with Hirdesa and Jagatraj 94; given Palkhi 322; captures Sagar 372; 375.
Govind Bhat—249.
Govind Hari—362; 365.
Govindbhat Karmarkar—47,
Govind Konher—13.
Govind Krishna Deshmukh of Shrivardhan—25; 42, 47, 92; 252; 335.
Govind Sidheshwar—40,
Govind Shripat—15,
Govindrao Sankpal—24.

H

Hafizudi Khan—125 ; 176
Hamidulla Khan—81.
Har Prasad—Diwan of Bangash—134.
Harbajiram Khanvilkar—recommended for service 67.
Hari Damodar—169.
Hari Yadav—11.
Harising—136.
Hatsinh—38.
Himmatrau—Diwan of Hirdesa—208.
Hindurao Ghorpade—156 ; 275.
Hiraji Pawar—325.
Hirdesa—96 ; 114 ; 199 ; 208 ; 316.
Hirnulla Khan—125.
Honaji Anant—appointed to the command of 12 thousand 7 ; 307.
Honaji Balkavde—119 ; 216.
Hussen Ali Sayyad—murdered 24.

I

Inchbird, Captain—367 ; 374.

J

Jagajivan Govind—defeats Bajirao Amatya 357.
Jagannath Kacheshwar—264.
Jagannath Krishna—203.
Jagatraj Bundela—189 ; 199 ; 200 ; 208 ; 315.
Janardan Baba—323.
Janardan Deo—230.
Janardanpant (Fadnis ?)—199 ; 201.
Janoji Bhonsle—Raghuji's Sardar—191.
Jankoji Sindia—father of Ranoji—requests the Peshwa to grant him Kanherkhed 101.
Janoji Dhamdhere—153 ; 308 ; 322.
Janoji Naik Nimbalkar—307 ; 364.
Janoji Jadhav—4.
Janoji Nimbalkar—120 ; 161 ; 191 ; 215.
Janoji Rananavare—recommended to the Peshwa's services 236.
Jawhar, Chief of—raids in the territory of Ramnagar 195.

J—contd.

Jiwaji Ganesh—105, 169.
Jiwaji Pandhare—plunders the camp of Bhapkar 176.
Jiwaji Pawar—251 ; 318.
Jotyaji Kadam—298.

K

Kacheshwar Bava—307.
Kaloji Bhonsle—338.
Kaloji Pawar—308.
Kaloji Pansambal—27.
Kamruddin Khan Vazir—187, advancing to join Sadatkhan 196.
Kanhoji Angria—41, sends his son to meet the Peshwa 46, demands his Vatan at Chakan 52, 56, 60b, receives help from the Peshwa against the Portuguese 63, 339 ; 351.
Kanhoji Bhonsle—17a, 30 ; 308 ; 312 ; 317 ; 343 ; 350.
Kanhoji Naik Selar—recommended to the Peshwa 235.
Kanhoji Mankar—127.
Kanhoji Satam—murdered 193.
Kanthaji Kadam Bande—39, 50, intrigues against the Peshwa 77, 93 ; 312 ; 317 ; 321 ; accepts service under Dabhade 356 ; 370 ; 372.
Karande—Raghuji's Sardar—191.
Karim Beg—324.
Karnaji Sindia—323.
Kashibai (wife of Bajirao)—118 ; 153 ; 278 ; 373 ; 375.
Kashirai Shivdev (author of Panipat Bakhar) 329.
Kayam Khan—315.
Kesarising—142, 160.
Keshav Joshi Chiplunkar—begs for the continuance of the Jyotish Vatan of Salsette 246.
Keshav Trimbak—307.
Keso Vishvanath—Kamavisdar in Khandesh—reports troubles caused by Pilaji Gaikwad and Bande in Khandesh 84, 93.
Khan Alam—125.

K—contd.

Khanderao Ballal—267.

Khan Dauran—134; 186; effects junction with Sadatkhan at Agra 198; 321.

Khando Ballal—308.

Khanderao Dabhade—half the Mokasa transferred to Balaji Vishvanath 2, offers security 7, desires to meet the Peshwa 45, 68; 271; 307; 308; 312; 316; Saranjam defined 340; 352; entertains into service Kanthaji Kadam and his three brothers 356.

Khanderao Holkar—373.

Khandoji Mankar—67, 119; 322; 323.

Khandoji Sindia—28.

Khoja Nijamudikhan—158.

Krishnaji Dabhade—17; 308.

Krishnaji Hari—317.

Krishnaji Jagtap—19.

Krishnaji Kadam—74; 237; 315.

Krishnaji More—harassed by his creditor 170.

Krishnaji Naik Anjurkar—267.

Krishnaji Parashuram Pratinidhi—solicits the Peshwa to take in his service his son 277.

Krishnaji Pawar—39; 328.

Krishnarao Mahadev Chaskar—67, requests Chimaji Appa to stop assistance to Ramnagar 80, reports the affairs about Ramnagar 83; 117; 154; 163; 197; 209; 213; 232; 264; 265; denies charges of highhandedness 269; 308; 312; 317; 348; 362; 363; 371.

Krishnarao—sends ducks to Shahu 286.

Kusaji Bhonsle—171; 287.

Kusaji Ganesh—249; 317.

Kuwar Bahadur—death 165.

L

Lakshdhir Ganapatrao (of Peth)—312; 373.

Lakshman Gawde—191.

Lakshmi Narayan—134.

Lakshman Shankar—311.

Lakshman Vishvanath—107.

Lala Bhagirath—343.

Lala Bhavani Das—343.

M

Madansing Bhonsle—illegitimate son of Sambhaji—58; 308; 363.

Madhavrao Kadam—64.

Madhavrao Patankar—209.

Madhavrao Pingle—36.

Madhavrao Somvanshi, son of Devji Somvanshi—133.

Mahadaji Ambaji Purandare—53, 94; 122; 123; 170; 240; 248; 287; 288; 296.

Mahadaji Daji Jamenis—21.

Mahadaji Damodar—9.

Mahadaji Dhamdhere—88.

Mahadaji Govind—163.

Mahadaji Keshav Phadke—269.

Mahadaji Raghunath—239.

Mahadajipant—221.

Mahadevbhat Hingne 158.

Mahimaji Naik of Purandar—256.

Mahipatrao Sindia—301.

Makbul Alam—80, 92; harasses ryots in Taluka Khed 215.

Makau Bhonsle (wife of Shivaji's elder brother ?)—347.

Malhar Ballal—251.

Malharbhat—1.

Malhar Dadaji Barve—communicates the news of the murder of Hussen Ali 24; 124; 165; 211; 233; congratulates Chimaji Appa on his success at Bassein 234; 343.

Malhar Hari—expresses inability to send reinforcements to Kelve Mahim 220.

Malhar Tukdev *alias* **Dadoba Purandare**—59; 157; 241; 263.

Malharrao Holkar—assaults Barvai and levies tribute 61; 108, 135, 142, 144, 148, 151; surprised by Sadatkhan 198; 203; despatches Mir Mani Khan of Shahjapur 207; 237; 251; 293; 314; 316; captures Mandangad 317; 318; 321; 330; 371.

Malji Gaikwad—206.

Manaji Angria—receives help from Shankaraji Keshav 113; 130; 136; 255; 274.

Manaji Jadhav—40.

Manaji Kokre—111; 232.

Manaji and Hanamantrao Nimbalkar brothe

M—contd.

Manaji Paygude—Peshwa's Sardar—reports the movements of the Mogul armies 196; 237; 243.

Manaji Sindia—28.

Manko Umaji—270.

Manohar Das (merchant of Surat)—358.

Mansaram Purohit—Ambassador from Jaipur—78.

Mansing Darekar—263.

Mansing More—307; 308.

Mansur Ali Khan—198.

Manubai Ghorpade—76.

Mastani—Peshwa's infatuation for her 250; in distress 334.

Mhaloji Muthe—Maratha Siledar—237; 254.

Mir Mani Khan, Foujdar of Shahjapur—attacked and killed 207.

Mirza Ali—Subha of Bijapur—death 125.

Mithoji Ghatge—22.

Morshet Karanje—88; 270; 324.

Moro Shamaraj—282.

Mubaraj Khan—called to Delhi—29, 33, seeks shelter at Sakharkheda 34; killed 312; 371.

Mudgalbhat Rajopadhye—selects brides from Ghatge family—22.

Mudhoji Nimbalkar—307.

Muhammad Amirkhan—murders Hussen Ali 24.

Muhammad Gayazkhan—145.

Muhammad Khan Bangash—134; 186; 316; fighting 322.

Muhammad Shah, Emperor—187; made prisoner by Nadirshah 223.

Mukarrab Khan—125.

Makrabkhan of Walkonda—191.

Murarrao Ghorpade—275.

Mustafit Khan—74.

Mutvasalkhan—158.

N

Nadirshah—imprisons Muhammad Shah and declares himself Emperor 223; rumour of the massacre of his troops reported 225; receives a visit from Nizam-ul-mulk 226; slaughters a good number of people in Delhi 229.

Nag Savant Bhonsle—expresses desire to meet the Peshwa—76.

Nagoji Deshmukh—21.

Nagoram Bhagwat—305.

Nandalal Mandaloi—312.

Nandwaji Patil—24.

Narayan Dikshit—wishes to retire to Benares 110, 147; 280; 322.

Narayan Tukdeo—275.

Narayandas—brother of 181.

Narayanji Dhamdhere—308.

Narayanji Nikam—requests a separate assignment in Bundelkhand 116.

Narbhaysing—60.

Naro Balal—305.

Naro Gangadhar—218, 308.

Narso Kusaji—37,

Naro Malhar—reports his capture of Navlai fort 60.

Narbawa Mantri—62; 93; 100; disapproves of the Pratinidhi's intentions of marching into Karnatak 171; 238; 275; 295; 307.

Naro Ramchandra—sends reinforcements to Bassein and Salsette 224.

Naro Shankar Raje Bahadur—239; 308.

Narsingrao Damdhere—88.

Narsingrao Ghorpade—154.

Narsipant Ghatpande—233; 264.

Nasarjang—167; depressing effect of the defeat of Sujayet Khan 207; 213; 228; 234; 244; appointed to the Subha of Aurangabad 247; 373.

Nilaji Bavaji—307.

Nilkanth Ballal—62.

Nimbaji Vanzal—Raghuji's Sardar—191.

Nizam-ul-mulk—29, 32, 33, 34, 36, 48, 51, 66, 73, expresses regard for the Peshwa 74, 84, ailing 98, 104, 105, 121, meets the Peshwa 125; 165; 166; 171; news of his movements 176; 190; attacks Walkonda for its treasure 191; his movements reported 194; marches against the Peshwa 206;

N—contd.

arrival in Malwa 207; 218; waits upon Nadirshah 225; 275; meeting with the Peshwa 310.

Nyahalchand Banker—223.

P

Panditrao—1.

Pandurang Bhimaji—76.

Pandurang Naik Junnarkar—170

Pantaji Moreshwar—323.

Pilaji Gaikwad—39, 68, planning against the Peshwa 77, raiding country round about Ner 84, 93, 312; ravaging Surat district 349.

Pilaji Jadhav—35, leading an expedition to the north 61, raid on Dabhoi 67, 72, 121, 125, 137, 138, 148, 149; surprised by Sadatkhan's forces and beats a retreat 198; 230; 236; 252; 259; 271; 272; 283; sending grapes to the Peshwa 284; 308; 313; Saranjam deprived and restored 316; 320; 233; 365; 366; 371.

Portuguese—foiled in their attempts against the Angria 63, clash with the Marathas 67; movement of their fleet watched by the Marathas 219; 220; 224.

R

Radhabai, Peshwa's mother—22; selects a bride for Chimaji Appa 57; 70; proceeding to Benares 115; 118; arrives at Jainagar 126; 131; 134; reaches Benares 147; 167; returning from the pilgrimage 168; 323.

Ragho Keshav—106; reports the consternation created by the invasion of Nadirshah 249.

Ragho Krishna—183.

Ragho Narayan—reports the arrival of a Portuguese fleet at Bassein 219.

Ragho Ram—343.

Ragho Vithal—167.

Raghoji Bande—39.

Raghoji Kadam—43, 64, 71; 114; 312.

R—contd.

Raghuji Bhonsle—125; defeats App Somvamshi Sarlashkar and his Mogul all at Chincholi 191; 204; routs the army Sujayet Khan, Nawab of Ellichpur 20 231; ravaging Makdai 350.

Raghunath Shivrao—249.

Raghunath Sing—11.

Rahiman—Mahout—243.

Rajaram Chhatrapati—1.

Rajaram Naik Deshpande of Sangamner—refers to an attack on Sangamner by Shivaji 27.

Rajasing Jadhav—302.

Rakhmabai, wife of Chimaji Appa—118; 31

Ramaji Damodar—Fatesing's Diwan—stoutly opposes his master joining the Prat nidhi in a joint expedition of Karnatak 171 238.

Ramaji Ganesh—58.

Ramaji Mahadeo—destroys the temporar walks erected by *Manaji Angria* 274.

Ramaji Prabhu—151.

Ramajipant—267.

Ramajipant Krishna—201.

Ramaji Yadav—308.

Rambhaji Nimbalkar—34, 65; 91; 120; 307.

Ramchandra Bhat—250.

Ramchandra Hari—recalled from Nandn 182; 322; 323; 373.

Ramchandra Joshi—brother of Vasudev—57, 67, 69.

Ramchandra Krishna Chasker—give Saranjam 322.

Ramchandra Mahadeo Chaskar—270 308; 310.

Ramchandra Malhar alias Ramchandra Baba—learns of the arrival of a Portugues fleet at Bassein 219; 310; 312; 313; awarde Palkhi 318; 355; appointed Daftardar t Ranoji Sindia 341.

Ramchandra Naik—envoy from the Raj of Tanjore—89.

Ramchandra Trimbak Wakenawis—307.

Ramji Bandgar—268.

R—contd.

Ramnagar, Raja of—evades payment of tribute 83; his territory plundered by the Jawhar prince 195.
Rangopant—201.
Ranoji Barge—Maratha Siledar—237.
Ranoji Bhandvalkar—232.
Ranoji Bhonsle—140; 199; 308; 310; 312; 317; 371.
Ranoji Ghorpade—makes overtures to enter Shahu's service 97.
Ranoji Jadhav—23.
Ranoji Sindia—28; assaults Barwai and levies contribution 61; 87; 108; 135; 142; 144; 148; 151; meets the Peshwa at Bhelsa 167; surprised by Sadatkhan and beats a retreat 198; 207; 237; 293; 308; 310; 311; 314; the honour of Palkhi conferred on him 316; 318; 330; 364; 371.
Ratnakar—144.
Rau Lachiman—208.
Rayaji Ramaji—266.
Raybhanji Kaka—learns of the selection of a bride (for Fatesing?)—22.
Renurao Yadav—233.
Rudraji Shamji—3.
Rustum Ali Khan—killed 312.
Rustumrao Jadhav—Vatan restored 23.

S

Sabaji Naik Nimbalkar—65.
Sabhasing Bundela—supporting the Peshwa 189.
Sadanand—208.
Sadarat Khan of Sangamner—125.
Sadashiv Ballal—persuades Biharidas to negotiate peace with the Peshwa 128, 133, 142.
Sadashiv Damodar—179.
Sadashiv Kashi—124.
Sadashiv Khanderao—166.
Sadashiv Naik Joshi—reports Radhabai's arrival at Jainagar 126; 131; building ghats at Benares 280.
Sadashiv Purandare—79.
Sadatkhan (Burhan-ul-mulk)—134; 143; fords the Jumna near Agra and waits in expectation of the forces of Kamruddin Khan 196; clash with Maratha troops reported 197, 209; surprises the detachment under Pilaji Jadhav and advances upon Agra 198; reported to have been killed 225; 226; suicide reported 229; 366.

S—contd.

Sadatkhan (Nizam's officer)—158.
Said Faiz Ali—188.
Said Jamaludin Khan—despatched to Khandesh 194.
Said Lashkar Khan—145; 158; 165; 176.
Said Yadgar Ali—188.
Sakho Mahadeo—312; 313.
Sambhaji Angria—322.
Sambhaji Chhatrapati's tomb—16.
Sambhaji of Kolhapur—54, 77, visits Shahu 85, 97; 182.
Sambhaji Bhonsle—61; 175.
Sambhaji Jadhav—35, 69; 369.
Sambhaji Pawar—251.
Santaji Bhonsle (Sawai)—pact with the Peshwa for the division of dues from Malwa 55, 325.
Santaji Dabhade—117.
Santaji Jadhav—9; 122; 308.
Santaji Jadhav (Bhuinjkar)—harassed by Avji Kavde 241.
Santaji Mohite—127.
Santaji More—61.
Saproji Jadhav—312.
Satvoji Jadhav—140; 144; 259; 322; 369.
Satvoji Kadam—64.
Savatsing—142, 143.
Sawai Jaising—108; 132; 143; interview with Bajirao 156; 160; 181; reported to be marching towards Agra to join the Mughal forces against the Peshwa 198; 203; 321.
Sawai Kathsing Kadam—71, thanks the Peshwa for his mediation with Dabhades 114.
Sekhoji Angria—deputed to the Peshwa by Kanhoji Angria 46; backs out of the campaign against the Sidi at the instigation of the Peshwa 95; 317.
Sekhumalkhan—176.
Sekoji Sawant—191.
Shahu Chhatrapati—2, 4, 7, 12, 13, 14, orders the restoration of the Deshmukhi to

S—contd.

Rustumrao Jadhav 23; rewards Krishnaji Dabhade for his son's valour 26, orders the Peshwa to levy tribute from Chanda 30; 38, hunts a tiger 60a, demands his share in the cargo captured by the Angria 60b, receives a visit from Sambhaji of Kolhapur 85, 86, 90, learns of Fatesing's difficulties in Konkan 95, 99, 100, 109, desires to send Pilaji Jadhav against the Sidi 138, 150, his anxiety to possess the ancestral patilki Vatan of Ellora 166; renews the Sahotra Vatan to Chimnaji Narayan Sachiv 173; desires the Peshwa to recall Ramchandra Hari 182; 214; instructs the Peshwa to march post-haste to the support of the Emperor threatened by Nadirshah 222, confidence in the Peshwa 227; 235; 238; 240; displeased with the Peshwa for not sending 'Takhtagawri' 243; 245; 250; visit to Pratapgad 255; 257; asking for Chakarmane Patil 285; asks for ducks 286; 287; 290; 291 292; 304; marriage 307; fulfills vows 337.

Shambhusing Jadhav—100; marching against Chavan 268.

Shamji Govind Takle—in the service of Baburao Malhari, Peshwa's agent with the Nizam 145.

Shamaji Naik—280.

Sham Kuwarbai—62.

Shamji Naik—131.

Shankraji Dattatraya—Peshwa's agent with the Nizam—120, gives the movements of the Nizam 125; 144.

Shankraji Keshav Phadke—asked to send one detachment to Manaji Angria 113; 119; 216; 269; 308; 322; 323.

Shankraji Malhar—23; 308.

Shankraji Narayan—1; 307.

Shankraji Nikam—pleads inability to occupy Verul on behalf of the King 166.

Shankraji Pasalker—325.

Shankraji Thorat—desperate attempts to recover his claims 257.

Shekhji—suggests plan for the capture of Janjira 95.

Shekh Mira—212.

S—contd.

Shiubai—apprehends danger in the proposed interview of the Peshwa with the Nizam 90, 91.

Shivaji I—his attack on Sangamner referred to 27.

Shivaji Gaikwad—206.

Shivaji Ram—167.

Shivaji Trimbak—159.

Shivaji Vishvanath Deshpande of Chandvad—21.

Shivdas—brother of Ayamal—134.

Shivaram Krishna—281.

Shivaram Pandit Amatya—58a.

Shridhar Kavindra—307.

Shriniwas Pratinidhi—66; intrigues against the Peshwa 77; arrives at Pachad 95; 99; thwarted in his plan of leading an expedition in the Karnatak 171; denies having issued orders to levy contributions from the Peshwa's villages 276.

Shripatrao—131.

Sidoji Thorat—221; receives the King's favour 238.

Sidojirao Nimbalkar—appointed Sarlashkar 43; 307.

Subhanji Jathar—96.

Sujayatkhan, Subhedar of Berar—defeated by Raghuji Bhonsle 207.

Sultanji Nimbalkar—148, 176; celebrates his daughter's marriage 178; despatched to reinforce Abdul Badikhan 191; 244.

Sultanji Thorat—prisoner 18.

Sumergiri Gosavi—Shahu grants him a village 214.

Suratsing Jamadar—169.

T

Takhatsing—142.

Tanajirao Khanvilkar—273.

Tanjore, Raja of—gets assurances of help from Shahu 62, agrees to a treaty with the Peshwa 89.

Tarabai—31; expresses confidence in the Peshwa 227.

Tejakaran Mandaloi—318.

Thansing—96

T—contd.

Tirandaj Khan—plundered 293.
Trimbakrao Dabhade—37, 71, death referred to 82 ; 317 ; Saranjam defined 340 ; 354.
Trimbakrao Dhamdhere—318.
Trimbakrao Dhaygude—212.
Trimbak Krishna Subhedar—256.
Trimbakrao Somvanshi Sarlashkar invested with the rights of Sarlashkar 133 ; 268 ; 300.
Trimbak Vishvanath—47, 109, 112, 118, 163 ; 371.
Trimbakrao—136.
Tukoji Pawar—share in the division of Malwa assigned 75.
Tuljoji Sarjerao Ghatge—congratulates the Peshwa on his victory in the North 210.
Tukoji Pawar—308 ; 310 ; 316 ; 318 ; 321.
Tuljopant—Raghuji's Sardar—191.
Turuk Taj Khan—91, 325.

U

Udaipur, Rana of—142 ; 143 ; 180.
Udaji Chavan—expedition sent against him 72 ; 97 ; 120 ; 268.
Udaji Pawar—39, instructed not to molest Kanthaji Kadam 50, 68 ; 251 ; 312 ; 316 ; captures Mandavgad 317 ; 318 ; 359 ; 371.
Umbar Khan—132.
Umabai Dabhade—71, 84, 93, 117, 150 ; creating trouble in the Peshwa's Saranjam 169 ; 170.
Umaji Jagtap—Political prisoner 19.

V

Vajarat Khan—120.
Vasudeo Dikshit—110 ; starts religious observances that success may attend Maratha arms at Bassein 229 ; 322.
Vasudeo Joshi—25 ; 57 ; 136 ; 139 ; 230 ; highly commends the services of Vithal Shivdeo 232 ; 258 ; 265 ; 322 ; 323 ; 327 ; 332.
Vasudeo Keshav—305.
Vasudeo Shambhat—16.
Venkaji Vithal—Fadnis of Santaji Jadhav—9.
Venubai—daughter of Anubai Ghorpade and wife of Trimbak Vishvanath—118.

V—contd.

Vikram Patangarao of Jawhar—323.
Virubai—363.
Visaji Bhikaji—117 ; 175.
Visaji Krishna—308.
Visajipant Pethe—118.
Visajipant—(?) 199.
Vithal Kanho—307.
Vithal Shivdeo—his services highly commended 232 ; 265 ; 322.
Vithal Vishvanath—reports the depredations of the Chief of Jawhar in Ramnagar province 195 ; 253.
Vithoji Thorat Dinkarrao—169.
Vithalpant—117.
Voglakhan—son-in-law of Turuk Taj Khan—120.
Vrijanath—priest of Jaising—108.
Vyankatrao Narayan Ghorpade—151, 210 ; 221 ; 320.
Vyasrao—308.

Y

Yadav Trimbak, Kamavisdar of Jainabad—223.
Yadopant—learns of the capture of the fort Mot 146.
Yamaji Shivdeo—298 ; 305.
Yamaji Wable—25.
Yashwantrao Bhonsle—asks for compensation of horses 28 ; 72.
Yashwantrao Dabhade—son of Krishnaji Dabhade—killed in the siege of Baramati in 1722 ; 26.
Yashawantrao Dabhade—brother of Trimbakrao Senapati—163 ; 175 ; 218 ; 317.
Yashwantrao Pawar—49, 371.
Yashwantrao Potnis—151.
Yashawantrao Ranbhor—221.
Yedyaji Satkar—61.
Yesaji Babaji—174.
Yesaji Bhonsle—171 ; 287.
Yesaji Rangaji—76.
Yesaji Balkavde—124.
Yesubai—(Shahu's mother)—308.
Yesubai—mother of Naro Shankar Sachiv—44.
Yogirajpant—120.

BOMBAY : PRINTED AT THE GOVERNMENT CENTRAL PRESS.